Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes fagblad
Udgiver: Dansk Arbejdsmands Forbund
Udgivelsesår: 1927-1929

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 1 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdsløshedskassen.

Til samtlige Afdelinger.

Forretningsudvalget i Arbejdsløshedskassen der siden Regeringen først i Februar Maaned forelagde sit frygtelige Forslag til Nedskæring af Arbejdsløshedskasserne og til Ødelæggelse af vore Medlemmers Forhold særlig under Kriser, har været baade forberedt og indstillet paa, dersom det ikke lykkedes os sammen med det øvrige Arbejderparti at standse Regeringen og Rigsdagsflertallet i deres Ødelæggelsesværk, da at foreslaa Hovedbestyrelsen, at der blev indkaldt til Delegeretmøde i Kassen og lade dette træffe Afgørelse om Kassens fremtidige Stilling.

Der har siden den Tid fra Forretningsudvalget været arbejdet utrætteligt paa at afværge det raa Overfald, som vi er truet af, og der har været gjort de alvorligste Forestillinger overfor baade Statsministeren og Indenrigsministeren saavel som overfor Rigsdagens forskellige Flertalspartier, men alt synes at have været forgæves, og alle vore Forestillinger prellede af paa det Had, der er til Arbejderne, og paa Bestræbelserne paa at splitte os og styrte mange Tusinde af vore mest udsatte Medlemmer ind under Fattigvæsenet.

Vi tror nu at vide, at Regeringen og Rigsdagsflertallet er kommet saa langt i deres Forhandlinger, at de, trods alle de alvorlige Forestillinger, der er gjort fra Arbejdsløshedskasserne og fra Arbejderpartiets Side, i meget nær Fremtid, medens endnu 70,000 danske Arbejdere stønner under Arbejdsløshedens Forbandelse, vil støde Kniven i det aabne Saar og bringe den sorte Sult ind i mange smaa Arbejderhjem. Saasnart denne raa Handling er fuldbragt, og Resultatet foreligger og har Lovs Kraft, vil Forretningsudvalget indkalde den samlede Hovedbestyrelse og forelægge denne Forslag om at indkalde til Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen, for at dette kan tage Stilling til hele den foreliggende Situation.

Forretningsudvalget
for
Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark.

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

Bygningsarbejderkongres i Finland.

Kongressen.

Finlands Bygningsindustriarbejderforbund er et Landsforbund bestaaende af Fagforeninger af Tømrere, Snedkere, Grovarbejdere (Arbejdsmænd) og Malere. Altsaa et Industriforbund, som endnu ikke har Tilslutning fra alle indenfor Bygningsindustrien hørende Organisationer, idet f. Eks. Murerne ikke er tilsluttet, men er organiseret i et særskilt Landsforbund.

Finsk Bygningsindustriarbejderforbund er iøvrigt ligesom *alle* andre faglige Organisationer i Finland Medlem af Den finske faglige Landsorganisation.

Dets Formand er den unge, intelligente og sympatiske *Uno Nurminen* og dets Kasserer den fra vor Kongres 1925 kendte *Heikki Moisio*. Medlemstallet er 12,100 og Organisationen, der er 3 Aar gammel, har sit Hovedsæde i Helsingfors i det imponerende stolte og skønne *Folkets Hus*, en af de største og smukkeste Bygninger i Helsingfors.

Her holdes ogsaa Kongressen af 153 Delegerede fra 132 Afdelinger af Bygningsarbejdere, 12 Hovedbestyrelsesmedlemmer og Revisorer og 16 Gæster fra indenlandske og udenlandske Organisationer, fra hvilke sidste Danmark, Norge, Sverrig, Tyskland og Rusland havde sendt Repræsentanter. Mellem de Delegerede fandtes 4 Kvinder, repræsenterende de kvindelige Teglværksarbejdere og „Murarbejdsmænd" af hvilke der i Finland findes et ret betydeligt Antal; i Helsingfors er saaledes ca. Halvdelen af „Murarbejdsmændene" Kvinder, og deres Løn ligger ca. 20 pCt. under Murarbejdsmændenes.

Efter en Velkomsttale af Formanden til Gæsterne, hvorunder han takkede for al den Støtte, de finske Arbejdere i deres Trængselsaar havde modtaget udefra, udtalte han, at det var hans Tro og Haab, at de finske Arbejdere nu atter var saa stærkt paa Vej opad, at det kunde blive dem muligt at yde taknemlig Gengæld ved given Lejlighed.

Saa paabegyndes Forhandlingerne, som omfattes med megen Alvor og Interesse, og foregaar under næsten lydløs Stilhed i Salen.

Det er alvorlige Mænd og Kvinder, der her er forsamlede. Den ofte lette og undertiden endog spøgefulde Maade, som danske Arbejdere ved deres Forhandlinger kan tage (heldigvis maa man vel sige) selv de alvorligste Sager paa, kendes ikke her. Det er ogsaa Folk, som de store Begivenheder, der i de senere Aaringer har fundet Sted i Finland, har haft og endnu har et haardt Tag i. En stor Part af de Delegerede har siddet fængslede for Deltagelse i eller for Hændelser i Forbindelse med Revolutionen eller for Fredspropaganda, da det truede med Krig med Rusland. I Flæng skal blot nævnes Malerne *V. Leinenen, Johan Salo* og *Autti Landstrøm*, Tømrerne *Otto Mikkola* og *Jalvari Kiwilanti*, Sekretær *Arvo Tuominen*, Redaktør *Aug. E. Forsman* og Stenarbejder *Eino Salmela*, forhenværende Rigsdagsrepræsentant *Rosa Sillonpää*, Sekretær *E. K. Louhikko* og Grovarbejder *John Helin*. Mange Aars Fængsel har disse Arbejderrepræsentanter maattet udstaa og endnu flere Aars Tab af deres borgerlige Rettigheder, og underligt er det ikke, at en alvorlig og noget mørkladen Tone præger Forhandlingerne.

Men Organisationen er frisk og fremadstræbende og forstaar tilfulde de Opgaver, der ligger for til Løsning, forstaar at lempe sig, hvor hurtigt Gennembrud ikke er muligt og Forholdene tvinger til Resignation, og sætte ind paa vigtige og grundlæggende Omraader, hvor Indflydelsen giver Mulighed for frugtbart Arbejde. Det er da ogsaa der som her de samme vigtige organisatoriske Spørgsmaal, der er fremme til Debat, saasom: *Forbundsgrænserne, Organisationsformerne, Tarifaftaler, Lønbevægelsen, Akkordprincippet, Oplysningsarbejdet, Stillingen til de politiske Partier, Det internationale Samarbejde* og endnu flere, angaaende hvis Behandling der i det følgende skal gives et kortfattet Referat.

Angaaende *Forbundets Grænser* stillede Hovedbestyrelsen Forslag om, at Kongressen skulde slutte sig til Landsorganisationens Vedtagelse desangaaende, da denne Vedtagelse gav rummelig Luft for Dannelse af Industriforbund, og vedtoges det tillige, at Forbundsstyrelsen skulde indlede Forhandlinger med de Forbund indenfor Bygningsindustrien, der endnu ikke havde tilsluttet sig Bygningsindustriarbejderforbundet, for at søge dem tilsluttet.

I denne Forbindelse kan det have sin Interesse at erfare, at Murerforbundet, som holdt Kongres i Helsingfors samtidig med Bygningsindustriarbejderforbundet, med alle Stemmer, ca. 40,

mod 2 forkastede et Forslag om Indmeldelse i Bygningsindustriarbejderforbundet.

Angaaende *Forbundets Organisationsformer* vedtoges et af Hovedbestyrelsen stillet Forslag om, at Forbundets Grundorganisationer er Afdelingerne, og at Afdelinger kan dannes af Arbejdere af en bestemt Branche indenfor Bygningsindustrien eller af Arbejdere tilhørende flere Brancher paa samme Plads eller By indenfor Bygningsindustrien. Forbundet skal godkende Afdelingens Love. Paa Pladser, hvor Forbundet har flere Afdelinger, er disse forpligtet at danne et saakaldt *Industriraad*, der navnlig skal virke som Bindeled mellem Afdelingerne og lede Organisations- og Oplysningsvirksomheden samt Lønbevægelsen, naar flere Brancher paa Pladsen eller i Byen samtidig er i Lønbevægelse; dog kan dette sidste kun finde Sted i nøje Samhørighed med Forbundsledelsen. Angaar en Lønbevægelse kun en af Afdelingerne, staar en saadan Afdeling dog i direkte Forbindelse med Forbundet udenom *Industriraadet*, hvis Opgave — som ovenfor nævnt — kun er at træde til, naar flere Afdelingers Interesse kræver det.

Om *Tarifaftaler* og *Lønbevægelser* vedtoges det, at Forbundet skulde virke for, at Arbejds- og Lønvilkaar fastlægges ved gensidige Overenskomster. Denne Vedtagelse har sin Forklaring deri, at der i ret generende Omfang findes Arbejdsgivere, der ikke vil slutte Overenskomst med Organisationerne, men kun direkte med Arbejderne paa den vedkommende Byggeplads, — altsaa ganske udenom Organisationens Kontrol. Det vedtoges ogsaa, at der skulde arbejdes for, at Overenskomsterne udløber ved Arbejdssæsonens Begyndelse og ikke som nu, hvor disse i flere Tilfælde udløber paa et for Arbejderne ugunstigt Tidspunkt, samt at der i Overenskomsterne optages Bestemmelser om, at Arbejderne har Ret til at vælge en Tillidsmand paa Pladsen, som af Arbejdsgiveren skal respekteres som saadan, og om at Arbejderne — om fornødent — har Ret til at lade deres Forbunds- eller Afdelingsrepræsentant fremmøde paa Arbejdspladsen. Dette sidste aabner jo for et Perspektiv, der efter danske Begreber hører til en svunden Tid, men vi maa jo erindre, at Organisationen er ny og at den ligesom andre maa gennemleve *sine* Børnesygdomme.

Spørgsmaal om Opsigelse af Overenskomsten afgøres ved Afstemning blandt de paagældende Medlemmer, men Forbundsledelsen har dog i alle Tilfælde den afgørende Myndighed.

Akkordarbejdet. Herom vedtoges, at man skulde søge at indføre faste overenskomstmæssige Akkordprislister, da det løse Forhold, som her forelaa, havde ført til, at Arbejderne underbød hinanden til Skade for dem selv og Organisationen.

Iøvrigt vedtoges, at Akkordarbejde ikke burde finde Sted paa den Tid af Aaret, hvor der var særlig megen Ledighed, og at Forbundsledelsen skulde overvaage, at Akkordarbejdet ikke kom til Udførelse, hvor Arbejdsgiverne mod Arbejdernes Ønske søgte bort fra Timelønssystemet.

Bygningsarbejdernes principielle Opfattelse af Akkordspørgsmaalet synes altsaa herefter at være mod Akkord, men meget tyder dog paa, at Modstanden maa søges i det meget udbredte „frivillige Akkordsystem", som, hvor der er Lejlighed dertil, i mange Tilfælde praktiseres i Arbejdsgivernes Interesse alene uden Hensyn til Arbejdernes. Dette System kender vi jo ogsaa i Danmark, og Modstanden overfor det er jo ogsaa her stærk, men medens man i Danmark arbejder for Akkordprincippets Fuldstændiggørelse („tvungen Akkord"), arbejder man altsaa i Finland paa et mere lempeligt Sæt og er for Tiden nærmest mod Akkordsystemets Udbredelse.

Angaaende *Oplysningsarbejdet* vedtoges i Tilslutning til tidligere Vedtagelser i Landsorganisationen, at der skulde ansættes en fast Agitator i Forbundets Tjeneste, hvis Opgave udelukkende skulde være Agitation for Tilslutning til Forbundet af uorganiserede Bygningsarbejdere, og at Forbundsstyrelsen, naar Tiderne var gunstige for et frugtbart Resultat, havde Ret til at aflønne endnu fem Agitatorer i samme Øjemed, og tillige, at der med visse Mellemrum skulde udsendes faglig-agitatoriske Flyveskrifter. I Forbindelse hermed kan nævnes, at der om Forbundets Organ „Rakentaja" (Bygningsarbejderen) vedtoges, at Forbundsstyrelsen skulde undersøge Mulighederne for at udgive Fagbladet ogsaa paa svensk Sprog. Et i forsigtigt Udvalg holdt Forslag altsaa, hvilket imidlertid bl. a. har sin Forklaring i, at svensk Sprog ikke er populært blandt Finnerne, der nærmest betragter det som Overklassesprog, men som alligevel er et Sprog, man

i det lange Løb næppe kan komme helt udenom af Hensyn til de mange svensk-talende Finner, der saa godt som udelukkende bebor en ca. to Mil bred og næsten langs hele Finlands Kyst løbende Strækning.

Med Hensyn til Oplysningsarbejdet blandt Kvinderne vedtoges et af Helsingfors Afdeling stillet Forslag om, at der skulde foretages en speciel Agitation blandt de kvindelige Bygningsarbejdere sigtende til, at gøre dem bevidst deres Klassestilling og deraf følgende Skyldighed mod Organisationen for derigennem at virke for en Forbedring af deres økonomiske Stilling. Til Planlæggelsen af Arbejdet for dette Formaal nedsattes et Udvalg af Kvinder.

Om *Stillingen til de politiske Partier* vedtoges et Forslag fra Hovedbestyrelsen, der i Tilslutning til, hvad der om samme Spørgsmaal i Landsorganisationen var vedtaget, bestemte, at Forbundet ikke skulde tilhøre noget politisk Parti. Dette har sin Forklaring deri, at de for Tiden i Finland herskende noget indviklede politiske Partidannelser indenfor Arbejderklassen, som hovedsagelig er affødt af Revolutionen og dermed i Forbindelse staaende Begivenheder, har fremkaldt en vis Forskel i Opfattelsen af de politiske Spørgsmaal blandt Arbejderne, og man ønsker altsaa — meget forstaaeligt — under disse Forhold ikke, at Fagorganisationerne skal være Tumleplads for Diskussioner og Stridigheder af politisk Art.

Om Forbundets Stilling til *Særlige Organisationer* kan anføres, at disse særlige Organisationer bestaar af Foreninger til økonomisk Støtte af efterlevende og uforsørgede Enker og Børn, hvor Forsørgeren er omkommen ved Revolutionen eller undlivet efter denne, og Foreninger til økonomisk Støtte af politiske Fanger, Afholdsbevægelsen og Ungdomsbevægelsen blandt Arbejdere, og at det vedtoges, at disse Foreningers Virksomhed ikke maatte betragtes som en saadan, der ikke maatte finde Sted indenfor Fagorganisationen, men af Grundorganisationerne tvertimod bør støtte den. Forslaget var fremsat af en Afdeling i Vilmanstrand og blev anbefalet af Forbundsstyrelsen.

— — — — —

Efter en 5 Dages Debat sluttede Kongressen Lørdag den 7. Maj. Af Hensyn til Togforbindelsen forlod de udenlandske Gæster Kongressen et Par Timer før Afslutningen, og Formanden, *Uno Nurminen*, bad os medbringe de finske Bygningsarbejderes bedste Hilsen til de udenlandske Kammerater, med hvem man ønskede at staa i det bedste faglige Samarbejde.

Da Gæsterne efter Afsyngelsen af Internationale skulde til at forlade Salen, var det af sjælden gribende Virkning, da den for Propaganda for revolutionær Arbejderbevægelse efter nylig udstaaet flereaarig Fængselsstraf, forhenværende kvindelige Rigsdagsrepræsentant, Arbejderske *Rosa Sillonpää*, stod frem nogle Skridt foran den Plads, Gæsterne indtog, og i en gribende Tale til disse bad dem modtage en Hilsen fra de finske Arbejderkvinder. „Vi har maattet udgyde mange Taarer," sagde hun, „men vi har en stærk Tro paa Arbejdernes Fremtid. Fra Intet er vi staaet op igen, og ved enigt Arbejde vil vor Bevægelse blomstre. Modtag en Hilsen til de skandinaviske Kvinder fra de finske!"

En Konference.

I Forbindelse med Kongressen afholdtes paa Foranledning af Norsk Bygningsindustriarbejderforbund en Konference for at drøfte Muligheden af et intimere internationalt Samarbejde mellem Bygningsarbejderorganisationerne. Norges Repræsentant, Kasserer *Jens Johansen*, forelagde en af den norske Landsorganisation vedtaget Udtalelse som Grundlag for Drøftelsen.

Udtalelsen var saalydende:

Forbundsstyret paalægges at optage Forhandlinger med Træarbejderinternationalen, Malerinternationalen og Bygningsarbejderinternationalen samt de skandinaviske Forbund, med hvem vort Forbund har Samarbejde, om Istandbringelse af en Ordning, hvorved Forbundet alene bliver tilsluttet Bygningsarbejderinternationalen.

Desuden maa Forbundsstyret søge istandbragt skandinavisk Samarbejde med de Fag indenfor Bygningsindustrien, hvor Samarbejde endnu ikke er etableret.

Landsmødet giver Forbundsstyret i Opgave at optage Forhandlinger med de russiske Bygningsarbejderforbund om Oprettelse af en Gensidighedsoverenskomst med Sigte paa gensidig Støtte under faglige og sociale Konflikter. Den Aftale, som bliver truffet, forelægges Landsstyret til Godkendelse. Hvis der opstaar nogen

faktisk Uenighed om Indholdet af Overenskomsten, forelægges Sagen til Urafstemning i Forbundets Foreninger.

Johansen oplyste under Forhandlingerne, at han var klar paa, at saaledes som denne Sag forelaa til Behandling, var det ikke muligt at foretage nogen Vedtagelse af bindende Virkning, men det var ogsaa kun hans Ønske at fremkalde hos Konferencens Deltagere en gunstig Stemning for de Idéer, der var nedlagt i det norske Forslag, for saa senere ved fortsat Samarbejde at søge dem realiseret.

Den russiske Repræsentant, *Savin*, fremsatte følgende Forslag:

Sovjet-Unionens Bygningsarbejderforbund anser et nærmere Samarbejde mellem de skandinaviske, finske og russiske Bygningsarbejdere for ønskeligt for bedst muligt Fremme af den faglige Enhed samt for bedst mulig økonomisk Støtte under større faglige Konflikter.

Efter en ret indgaaende Diskussion fremsattes følgende Forslag af de danske og svenske Repræsentanter:

Da Spørgsmaalet om de skandinaviske Bygningsarbejderes Indtræden i solidarisk økonomisk Forpligtelse med Sovjet-Unionens Bygningsindustriarbejderforbund eller indbyrdes i højere Grad end nu sigtende til gensidig økonomisk Hjælp under større Konflikter ikke har været til Behandling i de respektive Hovedbestyrelser, men kommer ganske bag paa de i Konferencen deltagende Repræsentanter, og da Forholdet i flere af Landene er dette, at der end ikke nationalt findes en lignende solidarisk Forpligtelse mellem Bygningsfagene, udtaler Repræsentanterne, at Spørgsmaalet om Afholdelsen af en Konference til Drøftelse af dette Spørgsmaal maa udskydes, indtil der indenfor de forskellige Organisationer er truffet Beslutning om, hvorvidt en saadan Konference bør afholdes.

Da Initiativet til Sagen er udgaaet fra Norges Repræsentanter, maa det anses for rigtigt, at det stadig er disse, der forsøger Sagen fremmet, og det afventes derfor, hvad de i saa Henseende vil foretage sig under Hensyn til, hvad der forud i nærværende Udtalelse er anført.

Dette Forslag sluttede samtlige Repræsentanter sig til, da der ikke var Mulighed for Tiltrædelse af det norske eller det russiske Forslag.

I Norge staar samtlige Bygningsarbejdere tilsluttet Norsk Bygningsindustriarbejderforbund, men staar for Tiden ikke i noget særligt Samarbejde eller økonomisk forpligtende Forhold til danske eller svenske Bygningsarbejderorganisationer.

I Sverrig er der ingen industriel faglig Samling af Bygningsarbejderne, idet disse omtrent som i Danmark er organiseret i 8 Fagforbund af Murere, Træarbejdere (Tømrere og Snedkere), Malere, Elektrikere, Blikkenslagere, Arbejdsmænd, Kakkelovnsmagere og Stenhuggere, men dog med den Forskel i Modsætning til Danmark, at alle disse Forbund tilhører Landsorganisationen. Mellem Forbundene er et vist Samarbejde gennemført, der navnlig forud for og under Lønforhandlinger har vist sig at have stor og gavnlig Betydning for Bygningsarbejderne.

Arbejdsløshedsforsikringen.

I Finland er der Lov om Arbejdsløshedsforsikring, og der findes en Række statsanerkendte Arbejdsløshedskasser. Det er dog langt fra, at der i alle Fag er Arbejdsløshedsforsikring, men saadan er dog indført i Bygningsindustriarbejderforbundet, Træindustriarbejderforbundet, Metalarbejderforbundet, Organisationen for Handels- og Butiksarbejdere samt for Trykkeriarbejdere og Typografer.

I Bygningsindustriarbejderforbundet udgør Kontingentet til Arbejdsløshedskassen 20 pCt. af det samlede Kontingent, og Understøttelsen er 10 Mark daglig i 60 Dage. Heraf udreder Staten til Ugifte og Gifte uden Børn Halvdelen af Understøttelsen, og hvis der er Børn, $^2/_3$ af Understøttelsen. Efter Loven er Maximumsdageantallet for Understøttelse 90, men paa Grund af det lave Medlemskontingent til Kassen, har Organisationerne maattet begrænse Dageantallet til 60. Kassen maa staa i Forskud for Staten med Udbetalingen, og alle Udgifter ved Kassens Administration paahviler Kassen alene.

Kassens ringe Understøttelsesevne staar i direkte Forbindelse med det lave Medlemskontingent og den ringe offentlige Støtte. 20 pCt. af et samlet Kontingent f. Eks. paa 4 Mark

ugentlig udgør 0,80 Mark, lig ca. 8 Øre i dansk Mønt, og Understøttelsen er som nævnt 10 Mark daglig eller ca. 100 Øre i dansk Mønt i højst 60 Dage aarlig. Arbejdernes økonomiske Levevilkaar er iøvrigt omtrent som i Danmark, 10 Mark lig 100 danske Øre, og Leveomkostninger og Lønninger som i Danmark, dansk Mønt multipliceret med 10 til finsk Mønt.

Arbejderpartiets Forsøg paa at faa Loven forbedret er foreløbig strandet paa Modstand hos Bondepartiet, Samlingspartiet og Svensk Folkeparti, der siden Revolutionen har dannet en kompakt Blok paa Rigsdagen mod Arbejderne og ikke har villet gaa ind paa Forslag, der bl. a. gik ud paa, at ogsaa Arbejdsgiverne skulde betale en Andel af Arbejdsløshedskontingentet, og at Maximalunderstøttelsen skulde sættes op.

Arbejderpartiet i Finland er imidlertid i stærk politisk Fremgang og naar vel nok indenfor en ikke altfor fjern Fremtid at faa Loven ændret i gunstig Retning, og maa jo saa foreløbig slaa sig til Taals med, at Erhvervskonjunkturerne i Finland for Tiden er ret gode, i hvert Fald set med danske Øjne.

Folkets Hus.

Folkets Hus i Helsingfors er som før nævnt en ualmindelig smuk Bygning. Facaden er fra Gadelinien til Tagryg af Granit, endog en meget smuk, lys og i mange Farvenuancer spillende Sten. Linieren og med udpræget Sans for Proportionerne ser man her for sig et Bygværk, der fastholder Øjet ved sin Skønhed og fremkalder Glæde ved Bevidstheden om, at dette Hus ejes af Helsingfors Arbejdere.

Dets indre Udførelse svarer til dets udvendige. Efter at være kommen genenm den 15 m brede Indgangsportal med dens dobbelte svære Dørrække træder man ind i Vestibulen, en mægtig Søjlehal med metertykke, koniskformede og cylindriske Søjlerækker, der bærer det højtliggende, rigt kassetterede Jernbetonloft. Brede dobbeltløbede Trapper belagte med svære Terrazzotrin fører op i de 7 Etager, der hver for sig har en ca. 100 Kvadratmeter stor Repose eller Trappehal.

De bærende Konstruktioner er helt igennem Jernbeton og bæres ligesom Bygningen set udefra Vidne om fundamental Soliditet.

I denne Bygning har samtlige Helsingfors' Fagforeninger og alle Finlands Fagforbund deres Kontorer, og det er selvsagt, at denne kontormæssige Koncentration paa mange Maader er en Lettelse i den faglige Administration. Tillige har en Række af de Institutioner, der er tilknyttet Finlands Arbejderparti, ogsaa tilhuse her.

I 1ste Etage findes en mægtig Restaurationshal med Musik om Aftenen og i Kælderen en noget mindre Spisesal. Begge disse Steder serveres der for en yderst moderat Betaling, og Publikum bestaar ifølge Sagens Natur i Almindelighed af Arbejdere.

I 2den Etage findes Festsalen, et mægtigt Rum med fortrinlig Akustik. Her behøver Talerne ikke at skrige sig hæs for at kunne høres; et blot nogenlunde normalt Organ trænger tydelig ud i den 1200 Kvadratmeter store Sals fjerneste Kroge. Salen er rigt udstyret. Fra et dristgt svunget, spidsbuet, smukt kassetteret Loft hænger ti Kæmpekroner hver med 7 Buelamper ned i Rummet og i den forreste Del af dette spænder en Balkon med Fagmærker i hvid Relief fra Mur til Mur.

Denne Sal er den største i Helsingfors, og her holdes da ogsaa foruden Arbejdernes Sammenkomster bl. a. de store Symfonikoncerter og andre store kunstneriske Underholdninger af Helsingfors' Borgere.

Administrationen af det mægtige Bygningskompleks forestaas af en Række Specialudvalg, valgte af Helsingfors' Arbejderes Fællesorganisation, og en Forestilling om Omfanget af den Virksomhed, som Bygningen som Forsamlingshus udfolder, faar man ved at erfare, at der daglig er beskæftiget 103 Funktionærer som Opsyn, Restaurationspersonale, Garderobepersonale, Renholdningspersonale m. v.

Bygningen er for Tiden kalkuleret til 30 Millioner finske Mark, lig ca. 3 Millioner danske Kroner.

Det er ikke med helt ublandede Følelser, at en Københavner kommer i Hu de københavnske Forsamlingsbygninger.

Men Folkets Hus i Helsingfors har ogsaa sin særlige Historie. I 1906 henvendte et Udvalg fra Byens Arbejderorganisationer sig til Byens Raad med Anmodning om Støtte til Opførelse af et Forsamlingshus. Arbejderne, der den Gang næsten ingen Indflydelse havde i Byens Styrelse, fik af Byraadet anvist en Byggeplads beliggende et afsides Sted i Byen og bestaaende af en stor Granitknude, et Sted, hvor det var forbundet med kollossale Omkostninger at byg-

ge. Pladsen maatte Arbejderne faa gratis, men dog kun paa Betingelse af, at Bygningen blev opført inden 10 Aars Forløb.

Ved nærmere Eftersyn og Boringer, som Arbejderne foretog, viste det sig imidlertid, at den Granit, som Knuden bestod af, var af særdeles fin og enestaaende Kvalitet, og Arbejderne var ikke sene til at udnytte dette Held. De gik i Gang med at bryde Granitten og havde god Afsætning paa den, idet der fandtes langt, langt mere, end der skulde bruges til Forsamlingsbygningen, og saa fordelagtig var Afsætningen, at den Fortjeneste, der indkom herved, har dækket samtlige Udgifter ved Opførelsen og Monteringen, og endda var der en god Portion tilbage.

Det pyntede naturligvis ikke paa det „gavmilde" Bystyre, at det, da det saa, hvorledes Arbejderne kunde udnytte Granitknuden, lagde dem forskellige Hindringer i Vejen for Gennemførelsen af Foretagendet, for at de skulde opgive det. Forsøgene faldt imidlertid til Jorden og Bygningen staar der som et stolt Monument for Finlands Arbejderbevægelse, og er nu, efter at Byen gennem de mange Aar har udvidet sig betydeligt, beliggende paa et fortrinligt Sted umiddelbart op ad et Hovedstrøg og tæt ved Havnen.

A.

Pristallet og dets Anvendelse som Lønregulator.

Af *Svend Nielsen.*

Naar der tales om Pristal i Forbindelse med Arbejdsløn, tænkes der — skønt der findes mange forskellige Slags Pristal — altid paa et ganske bestemt Pristal, nemlig det Pristal vedrørende Leveomkostningerne, der i de senere Aar er publiceret af Statistisk Departement hvert Aar i Februar og August Maaned. Alle andre Pristal lades i den Grad ude af Betragtning, at man taler om Pristallet, som om der kun var ét Pristal, og alle og enhver ikke blot kendte dette Pristal, men ogsaa nøje vidste, hvad det betød.

Ganske vist er der kun ét Pristal, der har Betydning ved Regulering af Lønningerne, men hvad dette Pristal faktisk betyder, hvad det er Udtryk for, hersker der vist stor Uklarhed over, —og det skulde være Hensigten med de følgende Bemærkninger at bidrage til at bringe Klarhed herover.

Det maa da først bemærkes, at et Pristal ganske simpelt er Udtryk for, hvorledes Prisniveauet som Helhed ligger nu i Forhold til Prisniveauet paa et vist tidligere Tidspunkt, det vil i dette Tilfælde sige i Forhold til Prisniveauet i 1914. „Pristallet" giver Udtryk for, hvad den samme Mængde af en Gruppe forskellige Varer koster nu i Sammenligning med, hvad disse Varer kostede i 1914, og de Varer, der tages Hensyn til ved denne Udregning, er de forskellige Varer, der indgaar i et almindeligt Husholdningsbudget. Pristallet siger altsaa ikke noget om, hvorledes Prisen paa *en enkelt* Vare er steget siden 1914, men det sammenfatter Prisbevægelsen for en hel Række af Varer, og naar der i Februar i Aar er publiceret et Pristal paa 181, idet Pristallet for 1914 var 100, betyder det altsaa, at de Varer, der bruges i en almindelig Husholdning, nu koster 81 Procent mere, end de kostede i 1914, naar man i 1927 vil købe *de samme Varer* som i 1914 og købe *de samme Mængder* af de enkelte Varer. Udtrykket Varer maa her tages i udvidet Betydning, idet der ved Udregningen af Pristallet ikke blot tages Hensyn til de Varer, der indgaar i den almindelige, daglige Husholdning, men ogsaa tages Hensyn til Husleje og til de Skatter, Forsikrings- og Foreningskontingenter m. v., der normalt skal betales.

For at kunne udregne et Pristal, skal man altsaa vide 2 Ting: 1) hvilke Mængder der købes af de forskellige Varer, der indgaar i et Husholdningsbudget, og 2) hvad hver Enhed (kg, Liter o. s. v.) af de enkelte Varer koster til de forskellige Tidspunkter.

Hvilke Mængder, der købes af de enkelte Varer, faar man Oplysning om gennem de Husholdningsregnskaber, som Statistisk Departement indsamler med nogle Aars Mellemrum. Saadanne Undersøgelser er foretaget i 1897, 1909, 1916 og 1922. Paa Grundlag af Regnskaberne fra 1909 opstillede man i 1914 et Normalbudget for en Arbejderfamilie med 3 Børn og med en Aarsindtægt paa 2000 Kr., og i dette Normalbudget findes altsaa Oplysning om, hvor mange kg Rugbrød, Franskbrød, Flæsk o. s. v., hvor mange Liter Mælk, hvor

mange Kubikmeter Gas o. s. fr., der aarlig bruges af en typisk Arbejderfamilie med den nævnte Indtægt. Efter en ny Indsamling af Husholdningsregnskaber i 1922 gik man i 1923 over til at beregne Pristallet paa Grundlag af de Mængder, man ved den ny Undersøgelse havde konstateret, der brugtes af de enkelte Varer. Denne Forandring af Budgettet betød intet for Pristallet, i August 1923 beregnede man Pristallet baade efter de gamle og de ny Mængder, men Tallene blev nøjagtig ens; for saa vidt kunde man godt have fortsat paa det gamle Grundlag, men man har ved Ændringen opnaaet, at det Budget, der bruges til Beregning af Pristallet, ligger de faktiske Budgetter (d. v. s. det faktiske Forbrug) saa nær som muligt.

Foruden disse Oplysninger om de forbrugte Varemængder skal man som anført kende *Priserne paa de forskellige Varer*. Oplysninger herom faar Statistisk Departement navnlig gennem Kommunerne, idet der i den første Uge af hvert Kvartal for *Fødevarer*, Kul, Koks, Brænde, Gas, Elektricitet, Petroleum, Sæbe og Soda samt for Fodtøj (saavel nyt som Reparationer) indhentes Prisoplysninger fra København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, fra samtlige 85 Købstæder og desuden fra ca. 120 større Landkommuner. Det er nøje indskærpet Kommunerne, at der for hver Vare maa indhentes Oplysninger i flere Forretninger og i de forskellige Dele af Kommunen. Paa de anvendte Spørgeskemaer er det anført, at det er af Betydning, at Prisoplysningerne gælder netop de paa Spørgeskemaet anførte Varekvaliteter; for nogle Varer, hvor man som for Kød og Ost ikke nøje kan angive Kvaliteten, er det stærkt fremhævet, at det fra Gang til Gang skal være de samme Varer, Prisen gælder.

For *Huslejens Vedkommende* indsamles der hvert Aar i November Maaned Oplysninger om Huslejens Størrelse i hver eneste Lejlighed i Hovedstaden, i samtlige 85 Provinsbyer og i ca. 120 Sognekommuner, tilsammen ca. 450,000 Lejligheder.

For *Beklædningsvarer* kan man ikke som for de fleste Fødevarer angive en bestemt Kvalitet, og der indhentes derfor Oplysninger om Priserne paa en Række forskellige Varer direkte fra Firmaer, der handler med Beklædningsvarer, og man lægger ved denne Indsamling stærk Vægt paa at faa Oplysninger for de samme Kvaliteter fra Gang til Gang.

Udgifterne til *Skatter* meddeles fra de samme Kommuner, som de, hvorfra der indhentes Oplysninger om Detailpriser, men disse Oplysninger indsamles naturligvis kun een Gang aarligt, da Skattebeløbet jo kun ændres en Gang hvert Aar.

Oplysninger om Udgifter til *Forsikring, Foreningsbidrag* ansættes efter Oplysninger fra en Række Foreninger.

Paa Basis af alle disse Prisoplysninger, der underkastes en meget kritisk og grundig Revision i Statistisk Departement, og paa Basis af de foran nævnte Oplysninger fra Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier om Forbrugets Størrelse, finder man, ved at multiplicere Vareprisen med den Mængde af Varer, der indgaar i Normalhusholdningen, hvad man nu maa give for de Varer, der i 1914 kostede 2000 Kr.; bliver denne Udgift 3620 Kr. — ja, saa er Pristallet 181.

De Pristal, der paa denne Maade er udregnet af Statistisk Departement siden 1914, har jo faaet en meget udbredt Anvendelse. Alle Statens og formentlig næsten alle kommunale Tjenestemænds Løn paavirkes af Pristallet, det samme gælder Lønningerne for en Mængde Funktionærer i private Erhverv, Aldersrenten og den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bliver pristalsreguleret, og i Henhold til Overenskomster, der er indgaaet mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes faglige Organisationer, er Pristallet kommet til at spille en overordentlig stor Rolle for Erhvervslivet og for Arbejdernes Løn. Begyndelsen til at anvende Pristallet til Lønregulering blev gjort ved Overenskomsten i Foraaret 1918 mellem Jernindustrien og dens Arbejdsmænd, idet det fastsloges, at for hver 2½ Points, Pristallet steg fra Februar til August 1918, skulde Lønningerne forhøjes med 1 Øre pr. Time. Ved Fornyelsen af Arbejdsoverenskomsterne i 1920 og 1921 bestemtes det i næsten alle de ny Overenskomster, at Lønningerne i August skulde forhøjes eller nedsættes med 2 Øre for hver 3 Points, Pristallet var steget eller faldet siden Februar i samme Aar (i 1920 steg Pristallet fra 242 i Februar til 262 i August, d. v. s. med 20 Points, og Lønningerne forhøjedes derfor med 13 Øre; i 1921 faldt Pristallet fra 264 i Februar til 237 i August, d. v. s. med 27 Points, og Lønningerne nedsattes derfor med 18 Øre).

Ved Overenskomstfornyelserne i 1922 gik

man bort fra at regulere Lønningerne med saa og saa mange Øre i Timen, naar Pristallet faldt saa og saa mange *Points*, idet man gik over til at regulere Lønningerne procentvis i samme Forhold, som Pristallet gik op eller ned, eksempelvis kan det anføres, at da Pristallet faldt fra 194 i Februar til 184 i August 1926, d. v. s. med ca. 5 *Procent*, blev de fleste Arbejdslønninger nedsat med 5 Procent, d. v. s. en Timeløn paa 200 Øre blev nedsat til 190 Øre, medens en Timeløn paa 100 Øre blev nedsat til 95 Øre.

Naar Pristallet i en saa udstrakt Grad er blevet anvendt i Praksis, og Indtægten (eller Udgiften) for en saa stor Mængde Mennesker paavirkes af Pristallet, er det kun rimeligt, at Mistanken og Kritiken vaagner.

Mange danner sig ud fra deres egne Iagttagelser over Prisbevægelserne et personligt Skøn over, hvor meget Pristallet maa være steget eller faldet siden sidst, og naar dette Skøn ikke passer med Udregningen af Pristallet, saa vil den enkelte jo have saa stor Tillid til sine egne 20—30 Iagttagelser, at han ikke er i Tvivl om, at det er Pristallet, der udregnes paa Basis af mange Tusinde Prisoplysninger, der er forkert. Kritik af den Art kan ikke imødegaas med saglige Argumenter, for her preller alle Argumenter af; ogsaa den Kritik af Pristallet, der fremkommer i Vittighedspressen eller paa Dagbladenes „morsomme Sider", skal jeg lade ligge og holde mig til den mere saglige Kritik.

En saadan saglig Kritik fremkom fra Tjenestemandsorganisationernes Side for en 3—4 Aar siden, idet Tjenestemændene betvivlede *Rigtigheden af de Prisoplysninger, der indsamledes gennem Kommunerne*. Tjenestemændene paatog sig det ret betydelige Arbejde at kontrollere disse Priser, og de indsamlede gennem flere Kvartaler et ret betydeligt Materiale, der bearbejdedes efter ganske samme Regler som de, der anvendes ved Udregningen af Pristallet, — og Bevægelserne fra Kvartal til Kvartal i det „Pristal", der udregnedes efter Tjenestemændenes Prisindberetninger, og Bevægelserne i det officielle Pristal var ganske ens, — og Kontrollen faldt for saa vidt ud til alles Tilfredshed.

Fra anden Side, ikke mindst fra Fagforeningerne, har man kritiseret, at Pristallet udregnes paa Grundlag af *et Budget paa 2000 Kr.*, idet man har anført, at Arbejderne i 1914 kun ganske undtagelsesvis havde en saa høj Løn. Denne Betragtning er naturligvis rigtig, idet man efter den gennemsnitlige Timefortjeneste, der i 1914 udgjorde gennemsnitlig 55 Øre for Mænd, kan anslaa den gennemsnitlige Aarsindtægt for en Arbejderfamilie til ca. 1500 Kr., men det Budget, der nu regnes med — i Februar d. A. ca. 3600 Kr. — ligger næppe ret langt fra den gennemsnitlige Aarsindtægt for en Arbejderfamilie (Timefortjenesten for Mænd kan pr. Dato formentlig anslaas til ca. 140 Øre, hvortil svarer en Aarsindtægt paa ca. 3200 Kr. eller kun ca. 10 pCt. mindre, end Pristalsbudgettet nu udgør). Men dette er ikke det afgørende. Det, der har Betydning i denne Forbindelse, hvor Talen er om Pristallets Anvendelse til Regulering af Lønningerne, er ikke selve Pristallet, men dets *Bevægelser* fra Gang til Gang, for det er jo Bevægelserne, der anvendes til Lønregulering. Og mon der er nogen, der tror, at der indenfor den Periode, en Lønoverenskomst gælder, skulde kunne blive Forskel af nogen som helst praktisk Betydning paa Bevægelserne i et Pristal, udregnet efter et Budget paa 2000 Kr. og Bevægelserne i et Pristal udregnet efter et Budget paa f. Eks. 1500 Kr.? Jeg for min Del tror det absolut ikke og kan til Støtte for denne Antagelse anføre Erfaringerne fra Norge, hvor man har udregnet Pristal paa Basis af to Budgetter, et paa 1500 Kr. og et paa 3000 Kr. Disse to Pristal laa i 1920 i praktisk talt samme Niveau, men siden 1921 har Pristallet, der udregnes paa Basis af Budgettet paa 3000 Kr., til Stadighed ligget ca. 5 pCt. højere end det Pristal, der udregnes paa Basis af Budgettet paa 1500 Kr.

Forskellen er altsaa ikke stor, og da den maa forklares ved, at Fødevaregruppen i Norge er steget forholdsvis mindre end de andre Grupper i et Husholdningsbudget, og det samme er Tilfældet i Danmark, synes det mærkeligt, at Kravet om Udregningen af et Pristal paa Basis af et 1500 Kr.'s Budget fremkommer netop fra den Side, hvor man hævder, at Pristallet er for lavt, da det maa anses for ganske givet, at et Pristal, udregnet paa Basis af et mindre Budget, i hvert Fald ikke vilde blive højere end det Pristal, der udregnes paa Basis af et 2000 Kr.'s Budget. — Men som nævnt, dette er ikke det afgørende; det væsentlige er *Bevægelsen* i Pristallet, og den er formentlig indenfor en Periode paa 1 a 2 Aar ens for et 1500 Kr.'s og et 2000 Kr.'s Budget. — i Norge har der i 6—7 Aar

været samme Bevægelse i de Pristal, der er udregnet efter Budgetter paa 1500 Kr. og 3000 Kr.

Det maa vist ret beset betragtes som en stor Fordel, at vi her i Landet, hvor Pristallet saa vidt vides er blevet anvendt i det praktiske Liv i større Omfang end i noget andet Land, kun har haft ét Pristal. Lad os tænke os, at vi havde et Pristal, udregnet efter et Budget paa 1500 Kr., og et Pristal, udregnet efter et Budget paa 2000 Kr. — efter hvilket af disse Pristal burde da Lønnen for en Mand med en Aarsindtægt paa 1750 Kr. reguleres? Eller lad os tænke os, at vi havde et Pristal for København og et for Landdistrikterne, hvilket af disse Pristal burde anvendes for en københavnsk Arbejder, der for en Arbejdsgiver i Glostrup arbejdede paa en Byggeplads i Rødovre?

Fra Arbejdernes Side hører man ofte Bemærkninger, der viser, at man *er bange for, at Pristallet paavirkes af Priserne* paa de mere bemidlede Befolkningsklassers *Luksusartikler*. Eksempelvis spørges der, hvor meget Lønningerne skal sættes ned, naar et Automobil falder med 500 Kr. Svaret paa et saadant Spørgsmaal er imidlertid let. Der tages ved Udregningen af Pristallet ikke Hensyn til Priserne paa andre Varer end de Varer, der indgaar i et almindeligt Arbejderbudget; et Prisfald paa 500 Kr. for et Automobil berører aldeles ikke Pristallet.

Som en fjerde Indvending mod Pristallet anføres, at selv om de indberettede Priser svarer til de faktiske Priser i den Uge, Indsamlingen foretages, er dette ikke betryggende, idet man hævder, at *der kan manøvreres med Priserne*, saaledes at *Priserne holdes lavt i de Uger, da der indsamles Oplysninger*. Hertil er at bemærke, at hvis det kun drejer sig om enkelte Indberetninger, vil man ved den skarpe Kontrol utvivlsomt bemærke Misforholdet og faa den paagældende Pris rettet, hvis den er forrykket saa meget, at den virkelig er paafaldende, og hvis den ikke er paafaldende, vil den vel nok gaa med, men saa vil den til Gengæld ikke betyde noget. Det kan bemærkes, at selv om f. Eks. Prisen paa Støvler fra en Kommune opgives til 15 Kr. i Stedet for 25 Kr., vil dette kun paavirke det samlede Budget, der i Februar d. A. var paa 3612 Kr., med — 10 Øre, og en saadan Fejl vil endda ikke kunne slippe gennem Kontrollen. En mere *systematisk* Paavirkning af Priserne kan formentlig kun tænkes for de *ugentlig noterede Varer* som Smør, Flæsk, Æg m. v. Her viser imidlertid systematiske Undersøgelser, der er foretaget gennem lange Perioder, at man lige saa hyppigt vil se Priserne falde lige efter, at der er indsamlet Prisoplysninger, som man vil se dem stige.

Desuden er det jo indlysende, at en almindelig Nedsættelse af Varepriserne kun een Gang kan give Pristallet en Paavirkning i nedadgaaende Retning. Lad os tænke os, at det virkelig gennem en saadan kunstig Prisnedsættelse lykkedes een Gang at drive Pristallet ned med f. Eks. 2 Points. Det er da klart, at man ogsaa næste Gang, der indsamles Prisoplysninger, maa foretage en kunstig Prisnedsættelse, ikke for at drive Pristallet ned en Gang til, men ene og alene for at holde det dér, hvortil det blev drevet ned forrige Gang. Men for at opnaa at paavirke Pristallet saa meget, at Lønningerne gaar 1 — een — Procent ned, skal man f. Eks. samtidig med at Smørprisen trykkes ned med 90 Øre pr. kg, sætte Prisen paa sød Mælk ned med 5 Øre pr. Liter og Prisen for skummet Mælk ned med 2 Øre pr. Liter. Disse 3 Prisnedsættelser i Forening vil trykke Pristallet (Arbejdslønnen) med 1 pCt., men det vil koste Landmændene ca. 5 Mill. Kr. alene at nedsætte Smørprisen med 90 Øre pr. kg i de Dage, der indsamles Prisoplysninger, og da der indsamles Prisoplysninger 4 Gange aarlig, vil den aarlige Udgift ved denne Prismanøvre altsaa blive ca. 20 Mill. Kr. — det turde ligge hinsides al Sandsynlighed, at der skulde blive foretaget saadanne Transaktioner, — og en stadig Kontrolundersøgelse af Prisbevægelserne viser som anført heller ikke en saadan Tendens.

Med disse Bemærkninger haaber jeg at have bidraget til at klare, hvad Pristallet virkelig er, og dermed skulde megen Mistillid — jeg vilde mene al Mistillid — til selve Pristallet være forsvunden.

Men dermed er ganske vist ikke udtalt noget som helst om *Pristallets Anvendelse til Regulering af Lønningerne*. Om det er ønskeligt og rimeligt at anvende Pristallet som Lønregulator, er et helt andet Problem end det, vi i foranstaaende har beskæftiget os med.

Naar Talen er om Pristallets Anvendelse til Regulering af Lønningerne, maa man være klar over 2 Ting: 1) Pristallet bliver kun anvendt til Lønregulering i de Tilfælde, hvor det i vedkommende Overenskomst udtrykkelig er fast-

slaaet, at Lønningerne skal reguleres efter Pristallet, og 2) Pristallet anvendes kun til Lønregulering *indenfor* den Periode, vedkommende Overenskomst er i Kraft; naar en Overenskomst *udløber*, er saavel Arbejdere som Arbejdsgivere frit stillede med Hensyn til Fastsættelse af de ny Lønninger, og selv om den gamle, udløbne Overenskomst indeholdt Bestemmelser om Lønregulering efter Pristallet indenfor Overenskomstperioden, er Parterne naturligvis ogsaa frit stillede overfor Spørgsmaalet, om der ogsaa indenfor den Periode, den ny Overenskomst skal gælde, skal foretages en Regulering af Lønningerne efter Pristallet.

Betydningen af i en Overenskomst at have en Bestemmelse om, at Lønningerne indenfor Overenskomstperioden reguleres opad eller nedad efter Pristallets Bevægelser, kan, set fra Arbejdernes Side, kort udtrykt siges at være den, at de paagældende Arbejdere derigennem har sikret sig, at de i denne Periode faar en Løn, for hvilken de stadig kan faa den samme Mængde Varer, som de kunde købe for Lønnen i det Øjeblik, Overenskomsten blev indgaaet, — set fra Arbejdsgivernes Synspunkt betyder en saadan Pristalsregulering af Lønningerne, at deres Udgift til Arbejdsløn forøges eller formindskes i samme Grad, som det almindelige Prisniveau stiger eller falder. Overfor en saadan Anvendelse af Pristallet kan man formentlig næppe gøre anden Indvending end den, at man ikke bør ændre Lønningerne for hyppigt, naar Prisforandringerne ikke er særlig store. Nu da man i Almindelighed er enige om, at Prisniveauet i de nærmeste Aar næppe vil vise ret store Svingninger, og Pristallet næppe vil gaa længere ned end til ca. 170 (svarende til Prisniveauet i U. S. A., England og Sverige, der i en Aarrække har haft deres Valuta i Pari), er da ogsaa nogle Fag (bl. a. Jernindustriens) gaaet bort fra Pristalsregulering og har til Gengæld, da det ventes, at Pristalsregulering i Løbet af et Aar eller to vilde give en Nedgang paa 3—6 pCt., straks taget en mindre Lønreduktion (ca. 3 pCt.).

Men selv om en Arbejdsoverenskomst indeholder Pristalsregulering, staar Parterne altsaa frit, naar der skal afsluttes ny Overenskomst. Naturligvis er der her intet til Hinder for, at de ny Lønninger fastsættes i Forhold til de gamle Lønninger under Hensyn til Forandringerne i Pristallet. En saadan Fremgangsmaade karakteriseres fra Fagforeningernes Side som Stagnation (jfr. V. S. Petersen i „Socialisten" 1926 Nr. 11), og dette er naturligvis rigtigt. At indgaa ny Overenskomst paa den Betingelse, at Lønningerne forandres op eller ned efter Pristallet, betyder netop, at Arbejderne fortsat for deres Løn kan købe netop den samme Mængde af Forbrugsgoder, som de hidtil har kunnet købe, men af dette Svar — at Forlængelse efter Pristallet er Stagnation — kan man ikke afgøre, om Forlængelse efter Pristallet er tilfredsstillende for Arbejderne eller ej.

I Perioder, hvor Velstandsniveauet for Befolkningen som Helhed er stigende, er „Pristalsforlængelse" — som ensbetydende med uforandret Velstandsniveau for Arbejderne — naturligvis set fra Arbejdernes Synspunkt ikke tilfredsstillende, men i Perioder, hvor Velstandsniveauet som Helhed er faldende, er en „Pristalsforlængelse", der bevarer Arbejdernes hidtidige Leveniveau, særdeles tilfredsstillende, idet man herigennem naar et Skridt frem mod Arbejderbevægelsens Maal: at give Arbejderklassen samme Kaar som den øvrige Befolkning. Endelig maa man jo ikke overse, at en Fagforening ikke altid kan naa det, der tilfredsstiller den, da der jo hører to Parter til en Overenskomst, og Arbejdsgiverne har ligesom Arbejderne deres Anskuelser om, hvad der i det givne Øjeblik kan anses for tilfredsstillende for dem.

(„Socialisten").

Siden sidst.

D. A. F. Sukkerindustrien: Landsoverenskomsten af 31. Juli 1925 fornyet til 1. Februar 1928. Lønningerne forbliver uforandret. For Dagarbejde 100 Øre, for kontinuerligt Arbejde udenfor Kampagnen 112 Øre, i Kampagnen 115 Øre. Regulering som hidtil. Der foretoges forskellige Ændringer i «Almindelige Bestemmelser». Vedrører 6 Afdelinger og 967 Mand udenfor Kampagnen og 1600 Mand i Kampagnen.

Sukkerhusarb., Kbh. A/S De danske Sukkerfabriker: Overenskomsten af 2. Juli 1925 fornyet til 1. Februar 1928. 360 Mand. Timelønnen uforandret. 107 Øre i Dagdrift og 115 Øre i Døgndrift. Der indføres ny Akkord for Indkastning af Efterprodukt: 22 Øre pr. Sæk færdigsvinget. Angaende Nedrivning af Sække fra Stabler optages lokal Forhandling.

Sukkerhusarb., Kbh. A/S Københavns Sukkerraffinaderi: Overenskomsten af 24. Juni 1925 fornyet til 1. Februar 1928. 60 Mand. Timelønnen uforandret. 107 Øre i Dagdrift og 115 Øre i Holddrift. Snedkeren be-

tales med Snedkerløn. Der optages lokal Forhandling om Akkorderne for Raasukkeraflæsning og Centrifugering af Tabletsukker.

Fabrikarb., Kbh. A/S Jacob Holm & Sønners Rebslageri: Overenskomsten af 1. April 1925 fornyet til 1. April 1928. 25 Mand. Timelønnen uforandret 102 Øre plus forskellige Tillæg. Smøremænd 106 Øre plus Holdtillæg. Akkorden for Oplukning af Bombayhamp reguleres, saa den giver 25 pCt. til Timelønnen. Der optages Forhandling om Overtrækstøj til Smørerne. Fabriken er vililg til at gøre Forsøg med Indførelse af Akkord.

Fabrikarb., Kbh. Dansk Piano-Fabrikantforening: Overenskomsten af 30. September 1925 fornyet til 1. Maj 1928. 18 Mand. Timelønnen uforandret 102 Øre. Spørgsmaalet om Kanalrensning er afgjort ved Lokalforhandling.

Fabrikarb., Kbh. Firma Blauenfeldt & Tvede: Overenskomsten af 29. Juni 1925 fornyet til 1. Marts 1928. . 10 Mand. Ugelønnen uforandret Kr. 49,95.

Fabrikarb., Kbh. C. Rejermanns Papfabrik: Overenskomsten af 20. Juni 1925 fornyet til 1. April 1928. 8 Mand. Timelønnen uforandret 102 Øre.

Fabrikarb., Kbh. A/S Fabriken «Fiducia»: Overenskomsten af 17. Oktober 1925 fornyet til 1. Maj 1928. 25 Mand. Timelønnen uforandret 102 Øre.

Fabrikarb., Kbh. A/S De forenede Gummi- og Luftringefabriker (Schiønning & Arvé): Overenskomsten af 6. Juni 1925 fornyet til 1. April 1928. 140 Mand. Ugelønnen uforandret Kr. 49,36 for de første 3 Maaneders Arbejde og derefter Kr. 50,56.

Fabrikarb., Kbh. Dampvaskeriejerforeningen: Overenskomsten af 6. Juli 1925 fornyet til 1. April 1928. 30 Mand. Ugelønningerne uforandret Kr. 63,65, Kr. 63,67 og Kr. 60,83.

Gørlev. A/S Sukkerfabriken «Vestsjælland»: Overenskomsten af 25. Juni 1925 fornyet til 1. Februar 1928. 70 Mand (i Kampagnen 400 Mand). Timelønnen uforandret, i Dagdrift 100 Øre, i kontinuerlig Drift udenfor Kampagnen 112 Øre og i kontinuerlig Drift i Kampagnen 115 Øre. Der foretages forskellige Ændringer i «Almindelige Bestemmelser». For Rensning af Dampkedler, Røgkanaler og Træk samt i Kampagnen Fordampningsapparater og Saturationskedler forhøjede Tillæget fra 33⅓ pCt. til 50 pCt., naar Arbejdet ikke udføres i Akkord. Enkelte Spørgsmaal henvistes til lokal Forhandling.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Det danske Petroleums Aktieselskab: Overenskomsten af 1. Juli 1926 fornyet 2 Aar fra 1. Juli 1927 til 1. Juli 1929. 100 Mand. Ugelønnen uforandret Kr. 58,90. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Overarbejde, der varer fra 30 Minutter og indtil 2 Timer betales ½ Times Spisetid og for Arbejde derudover betales 1 Times Spisetid foruden Overarbejdsbetalingen. For Overarbejde for Arbejde, for hvilket der betales Smudstillæg, betales yderligere for 1. Time 16 Øre ekstra, for 2. Time 17 Øre ekstra, for 3. Time 19 Øre ekstra og derudover 25 Øre ekstra pr. Time. Regulering 1. Juli 1928 med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er faldet eller steget fra Februar 1927 til Februar 1928. Alle øvrige Bestemmelser uforandret.

Aalborg C. Cementfabriken «Norden»: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af, at den har ført resultatløse Forhandlinger med Ledelsen om Fastsættelse af Akkord for Brydning og Læsning af Kridt med en ny Gravemaskine (Arbejdet er hidtil udført med Haandkraft). Ved et Mæglingsmøde den 12. Marts opnaaedes ikke Enighed, men ved et Møde mellem Organisationerne den 9. April enedes man om en Lønordning gældende for Vognsætterne, Chaufføren og Mandskabet i Slemmeriet den resterende Del af Overenskomstperioden.

Kalundborg. Ubberup Teglværk: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Timeløn 102 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 52,73. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 50 pCt., Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Saafremt der ikke opnaas Enighed om Akkordpriser for Fabrikation af Rør, betales herfor Timeløn plus 20 pCt. Regler for Behandling af opstaaede Uoverensstemmelser. Gifte Arbejdere skal fortrinsvis tages i Arbejde. Ingen Regulering fastsat. Gælder til 1. Marts 1928.

Tistrup. Hesselho Teglværk: Overenskomst oprettet. 9 Mand. Timeløn 95 Øre. Arbejdstid 8 Timer Overarbejde fra Kl. 5—9 Aften 30 pCt. Tillæg eller 15 Øre pr. 1000 Sten. Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 50 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Reguleringsbestemmelse. Gælder til 1. Februar 1928..

Ulstrup. Hvorslev Teglværk: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timeløn 91 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 51,60. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søndag til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriserne af 1925 reduceret med 2 pCt., dog forhøjedes et Par enkelte Akkordpriser. Regulering af Timeløn og Akkordpriser finder Sted i Overenskomstperioden. Møllepasseren erholder 1 Kr. ugentlig i Værktøjsgodtgørelse. For Aflæsning af Brænde betales Timeløn plus 20 pCt. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 31. Marts 1928.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 2 1927 1927 32. Aarg.

Skærpes de sociale Modsætninger.

Af *Th. Stauning.*

Den moderne Produktions Opstaaen, Industrien i det danske Landbrug og Industrialiseringen af det lille Haandværk, Overgangen fra Sejlskibsfart til Dampskibet og Dieselmotoren, samt Fiskeriets Udvikling til Kutter- og Trawlerdrift, med tilhørende Industri, har medført en betydelig Ændring af de sociale Modsætninger. I den gamle Tid havde alle Udsigt til den saakaldt selvstændige Stilling som Landbruger, Haandværksmester, Skipper eller Fisker, og Forskellen i Svendens og Mesterens sociale Stilling var ikke særlig stor.

Med Stordriften føres et nyt Element ind i Produktionen, nemlig Kapitalen og dens Indehavere. De moderne Bedrifter er ofte anlagt som Aktieselskaber; Ejerne er altsaa en større eller mindre Gruppe Aktionærer uden Kendskab til Bedriften eller dens Arbejdere, Ejere, der hovedsagelig interesserer sig for Størrelsen af det Udbytte, de kan opnaa af de indskudte Penge. Disse Ejere kan selvfølgelig ikke have noget af den gamle Haandværksmesters Interesse for Faget. Den Kærlighed til hvert Stykke Arbejde, som udgik fra Værkstedet, har ikke forplantet sig til de tilfældige Kapitalejere, og Interessen for Lærlingens Uddannelse, som var et smukt Træk i Haandværksbedriften, eksisterer heller ikke i den gammeldags Betydning. Af alt dette følger ogsaa, at de, der i vore Dage bliver Lønarbejdere i de moderne Bedrifter, dermed har opnaaet den Stilling, de som Regel skal beklæde hele Livet. Der er ikke Udsigt til selvstændig Stilling, nogle enkelte kan blive Formænd eller Værkførere, men den store Masse bliver almindelige Lønarbejdere, og de vilde betragte det som en stor Lykke, om de kunde undgaa Arbejdsløshed, men selv dette Onde undgaar kun et Mindretal.

Disse Betragtninger skal ikke opfattes som en Klage over Udviklingen, den maatte blive saaledes. De smaa Bedrifter kunde ikke bevares i Konkurrencen med Udlandets Stordrift, og naturligvis er det ogsaa kun ved Stordrift og ved Eksport, at den voksende Befolkning har kunnet finde Beskæftigelse. Og det vil være nødvendigt at fortsætte denne Udvikling en Tid endnu. Under en eller anden Form maa Koncentrationen eller Fællesdriften afløse Smaabedrifterne, nye tekniske Forbedringer vil blive indført, og medens disse betyder Formindskelse af den anvendte menneskelige Arbejdskraft, staar Haabet til forøget Afsætning ved Hjælp deraf og derigennem ogsaa fornyet Beskæftigelse. Denne Udvikling er foregaaet i Amerika, England, Tyskland og andre større Industrilande. Industrierne er moderniserede, en god Driftsøkonomi er gennemført, og alle Stordriftens Fordele staar til Raadighed i saadanne Lande. Men Danmark og andre smaa Lande maa følge samme Linie, saafremt de skal skaffe Beskæftigelse ved Industri. Det vil blive besværligt nok endda, men det er mere et Samfundsanliggende end et Erhvervsanliggende, og derfor tror jeg ogsaa, at denne Udvikling maa fremhjælpes med Statens Støtte.

At denne storindustrielle Udvikling efterhaanden fører til Truster og Karteller, Sammenslutninger, hvorved et enkelt Selskab eller en bestemt Koncern bliver ene om Produktionen, behøver man ikke at fortie. Dertil er man

kommet i England, Tyskland og Frankrig, og paa enkelte Omraader er selv Danmark kommet den Vej, og indtil videre hjælper man sig indenfor bestemte Brancher med Prisaftaler, som under Trusel om en Art Boycot ogsaa gøres effektive i Detailhandelen. Denne Udvikling er selvfølgelig særlig ubehagelig for Forbrugerne, den ophæver Frikonkurrencen, som oprindelig var den moderne Drifts Grundlag, og den er af afgørende Betydning for Mellemhandelens Stilling. I dette Forhold er Prisaftaler naturligvis af særlig Værdi, sammen med de af Fabrikanterne og visse Tilfælde dikterede Detailpriser, thi disse beskytter Mellemhandlerens Avance og muliggør, at et altfor stort Antal Handlende opretholdes.

Men ogsaa denne Tilstand er i Overensstemmelse med Kapitalismens Væsen. Om man synes om den eller er imod den er underordnet, man kan ikke hindre, at den moderne Kapitalisme frigør sig for Konkurrencen i videst mulig Udstrækning, og selv om Publikum maa betale, ved vi, at disse Trin i Udviklingen maa passeres, og det er saa en Fordel at faa dem overstaaet snarest.

Men selv om man altsaa ikke kan hindre denne kapitalistiske Udvikling, kunde man særdeles godt skabe en Beskyttelse for Publikum ved en effektiv Kontrol med Produktion og Handel, men i Danmark har man hidtil modsat sig denne Regulering af den kapitalistiske Frihed, endskønt den kunde iværksættes uden at gøre Brud paa den historiske Udvikling, som formentlig maa gaa sin Gang.

Naar man imidlertid taler om den kapitalistiske Udvikling, maa man ikke nøjes med at betragte Forholdene i Danmark, de er næppe saa vidt fremskredne, som de er i flere andre Lande.

Til Bedømmelse af Situationen kræves en Betragtning af de internationale Forhold, som øver sin Indflydelse ogsaa hos os, og ganske særlig har de Omvæltninger, Krigen førte med sig, været af afgørende Betydning for den Tilstand, der nu frembyder sig.

Verdenskrigen var, som vi saa den, et Udslag af Kapitalismens Erobringstrang. Den var en Kamp om Markeder, om Kolonier, om Raastoffer. Storindustrien stræbte efter Herredømmet over de Steder, hvorfra Raastofferne hentes, efter Olie, Gummi, Metaller o. s. v. Krigen var de økonomiske Interessers Krig mere end noget andet. Men denne Krig førte ikke paa alle Punkter til de afgørende Resultater: den førte maaske netop paa Grund af den kapitalistiske Udvikling til økonomisk Kaos. Den berøvede for lang Tid Befolkningen den Købeevne, der er en Livsbetingelse for Kapitalismen selv. Den førte til den særlige Tilstand i Rusland, hvorved et Kæmpemarked tildels er lukket, og den førte paa Grund af Gældsbyrden til den skærpede Konkurrence og til talrige Vanskeligheder i hvert enkelt Land. — Og atter udspilles der Scener i det fjerne Østen, som kan faa afgørende Betydning for Produktionen og de økonomiske Forhold i Europa.

Med Krigen og Forstyrrelsen af de økonomiske Forhold som Baggrund ser vi da Verden — og navnlig Europa — staaende overfor en Række store Problemer, der overalt synes at føre ind i en Reaktion, der er faretruende i mere end én Henseende.

I alle Lande savner man Beskæftigelse for store Dele af Befolkningerne og samtidig gaar Bestræbelserne ud paa ved tekniske Fremskridt og ved billig Arbejdskraft, fortrinsvis Kvinder til Pasning af Maskiner, at forbedre Konkurrenceevnen, hvorved atter andre Landes arbejdende Befolkninger slaas ud af Erhverv. Det store Overtal af Kvinder kræver stadig forøget Plads, og ved Siden deraf ser vi Mændenes Arbejdsløshed drive Hjemmenes Kvinder ud i Arbejdet, som kalder paa den billigere Arbejdskraft, og Resultatet er forøgede Vanskeligheder for Mændene og Hjemmene. Befolkningen vokser, Ungdommen skal beskæftiges, men alle Fag melder, at de er overbefolkede, og ingen kan anvise virkelig Udvej. End ikke Udvandring er mulig. U. S. A. begrænser Tilgangen meget stærkt, og andre Stater advarer mod almindelig Tilgang. — Der er kun Plads for visse Kategorier — navnlig for Landarbejdere — paa de Steder, hvortil der er Adgang. Beskæftigelsesproblemet rejser sig derfor truende ogsaa i Danmark, og det vil ikke længe være muligt at se bort derfra. Rigsdage og Regeringer kommer til at tage det op til Løsning, thi Arbejde er og bliver det grundlæggende for ethvert Samfund, og Arbejde kan der for Tiden ikke anvises.

Man kan rette lidt paa Forholdene ved en anden Jordfordeling end den gældende, og man kan maaske for en Tid indrette sig beskyttende Toldmure, som flere Lande har forsøgt det.

Men det giver ingen varig Løsning og et særdeles farligt Middel for et Land, der skal bygge sin Tilværelse paa en meget stor Eksport af Landbrugsvarer. Told er i det hele et daarligt Middel, baade paa Grund af Midlets fordyrende Tendens, og fordi det fører Landene ind i økonomiske Stridigheder, der kan blive Spiren til ny Ufred. Man kunde gaa til en midlertidig eller varig Formindskelse af Arbejdstiden, men naturligvis støder hvert enkelt Land her paa Konkurrencehensynet, hvis Ordningen ikke er international, og den almindelige Tilbøjelighed fra kapitalistisk Side peger mod Forlængelse af Arbejdstiden snarere end Forkortelse.

Staaende overfor alle disse store Spørgsmaal er der Grund til at spørge, om der ikke er Anvendelse for en international Konference, om der ikke er saa fortvivlede Forhold, at Folkenes Forbund, der blev Resultatet af Krigen, burde søge at vise Vej frem til det Samarbejde, der er fornødent. Thi den nuværende økonomiske Krig maa afløses af Samarbejde, selv om det skal fremme den kapitalistiske Udvikling, og i Grunden er det, vi trænger til, en Union af Europas Stater, en fornuftig Fordeling af Produktionen med den Arbejdstid, der er fornøden for at tilfredsstille Behovet og for at give alle Beskæftigelse.

Men jeg er ikke Optimist paa dette Omraade. Jeg ved, at dette Skridt tages ikke før, de økonomiske Interesser byder den europæiske Storkapitalisme at gøre dette Skridt, og her maa vi erkende, at danske Ønsker og Stemninger har uhyre ringe Betydning.

Jeg ser derfor frem til en alvorlig Brydningstid, og jeg ser meget godt, at hvert enkelt Land vil og maa indrette sig, som Forholdene byder det, en Tilstand, under hvilken de smaa trykkes ned af de store.

Og saa staar vi da igen overfor det økonomiske Liv i Danmark, og her gælder det, som det gælder for Europa, at Samarbejde er bedre end Kamp. Jeg tager ikke Ordet for Ophør af den politiske Meningsforskel, men for en moderne Udvikling af Forholdene i det økonomiske Liv. Arbejderens Stilling er, som jeg har sagt, væsentlig anderledes end i Fortiden, og med Ændringen er, trods alle kulturelle og økonomiske Fremskridt, dog sket en Skærpelse af de sociale Modsætninger.

Den moderne Produktion har stillet Arbejderen ved Siden af og paa Højde med Maskinen, men han kan ikke og skal ikke bevare denne Stilling. Arbejderen er, som levende Menneske en saa betydende Faktor i Produktionen, at man skylder ham lige saa meget Hensyn, som der ydes den, der lægger Kapital til Produktionen. Man kræver stadig, at Arbejderne skal tage moderne Hensyn til Konkurrenceevne og andet, der har Betydning, men Betingelsen for, at Arbejderne kan tage slige Hensyn maa være, at man anerkender Arbejderen som et nødvendigt Led i Produktionen, ligeberettiget med Kapitalejeren. Naar man loyalt giver Arbejderen Adgang til Indseende i hele Bedriftens Liv og Medbestemmelsesret om dens Dispositioner, baade i gode og i onde Tider, saa er man inde paa Samarbejdets Vej, og den fører til Fred og Fremgang for Produktionen.

Anerkendelsen af Arbejdernes Ret til Medbestemmelse kan maaske ydes under forskellige Former. Jeg maa imidlertid hævde, at denne Ret bør ydes Arbejderne, uden at de betaler den kontant. Betaling yder de ved at sætte Arbejdskraften og om fornødent Livet ind i Produktionen, og dette maa give Rettigheder, svarende til, hvad Kapitalindskyderen opnaar. Men jeg ved, at Arbejderne visse Steder erhverver Indflydelse og Part i Udbyttet, ved at de efterhaanden indskyder Penge og erholder Aktier. Det er et System, som er vidt fremskredent i U. S. A., men det kan ikke overføres umiddelbart til vore Forhold, alene fordi Arbejdernes Løn er meget mindre her. Men jeg vil ikke udelukke en videre Undersøgelse deraf, og navnlig maatte denne Undersøgelse dreje sig om, hvorvidt Arbejdernes Organisationer kan blive Aktieejere og Arbejderne derigennem Parthavere i Udbyttet.

Mere rimeligt synes jeg imidlertid det var, om man begrænsede Privatkapitalens Udbytte og anvendte den Del, der maatte opstaa udover den fastsatte Begrænsning til Overtagelse af Aktierne, hvorved Bedrifterne i Løbet af en Tid blev selvejende, kooperative Virksomheder, i hvilke alle de interesserede, Direktører, Ingeniører, Handelsfolk og Arbejdere blev de afgørende Faktorer.

Naar gode Reformer gennemføres paa dette vigtige Omraade, naar Arbejdernes Stilling moderniseres, og naar alle de virkeligt interesserede faar Kendskab til de økonomiske Love, der gælder for Produktionen, naar de faar

(Fortsættes Side 20).

Over-

over Konflikter, til hvilke Forbundet i 1926 har

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Konfliktens Aarsag	Konflikten		Strejker				
					Antal Mand			Udbetalt Understøt.	
			Traadt i Kraft	Afsluttet	Iste Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	Kr.	Øre
			1924	**1926**					
Jyderup	Cementvarefabr. W. Jensen	Lønkrav	28/11	12/2	1	5	4	889	28
			1925	**1925**				refunderet	8/2
Sønderborg A.	Amtsbanerne	Lønkrav	13/8	19/8	[2]) (18)	(18)	(18)	772	36
			1925	**1926**					
Aarhus J. B.	Entrepr. R. Jensen	Lønkrav	5/11	6/1	6	7	7	822	00
Bylderup	Murerm. Gremnitz	Lønspørgsmaal	12/11	6/2	2	2	2	409	00
Esbjerg	Entrepr. Hoffmann & Sønner	Tillæg for Pæleramning	25/10	3/4	5	1	4	1773	90
Give	Entrepr. Østergaard	Lønkrav	24/12	6/3	5	5	7	2056	00
Horsens A.					1	1	1	341	26
Tørring					—	—	—	152	63
Kolding A.	Tømrerm. Enevoldsen	Tillæg for Rambukarbejde	3/12	10/2	14	5	14	3805	12
Nykøbing Jyll. A.	Entrepr. Kastrup Nielsen	Till. f. Beslagn. af Pæle	10/12	2/1	2	2	2	75	00
Ulstrup	Hvorslev Teglværk	Lønreduktion	13/8	6/1					
Stenvad	Fjellerup Kommune	Lønreduktion	24/12	20/4					
			1926	**1926**					
Glatved	Kommunen	Landarb.Konflikt							
Jyderup	Gammelrand	Lønkrav	25/12	27/3	2	2	2	378	22
Viskinge	Skærvefabrik				7	6	6	1017	00
Handels- og Kontorbude	Gl. Torvs Bud-Central	Lønkrav	15/3	15/4	2	2	2	237	50
Silkeborg	Brol.-Entrepr. Jacobsen	Lønkrav	18/3	7/7	6	1	4	1068	32
Skaade	Maarslev Kommune	Landarb.Konflikt	21/1	17/2					
Støberiarb. Kbh.	General Motor Komp.	Lønkrav	17/1	19/2	112	112	112	10544	43
Chaufførerne Kbh.					6	5	6	505	98
Tønder	Proprietær Reuter	Lønkrav	21/7	27/7	6	6	6	97	32
Brande	Husum Mergelleje	Lønkrav	29/4	2/7	37	17	34	9417	55
Brovst	Cementstøberierne	Lønreduktion	8/4	19/4	19	19	19	1001	34
Chaufførerne Kbh.	Vesterbros Bil-Central	Lønkrav	1/4	30/10	26	14	17	12295	55
Gjelsted	Langhøj Piskefabrik	Piskemager-Konflikt	8/6	9/8					
Horsens A.	Entrepr. Wright Thomsen & Kiær og Carl Jensen	Lønspørgsmaal	6/5	9/6	61	47	56	7485	22
Horsens K.					—	—	—	700	00
Lager- og Pakhusarb. Kbh.	Brd. Edstrand	Formandsspørgsmaal	1/4	7/4	5	5	5	42	48
Mariager	Cementfabrik	Afskedigelsesspørgsmaal		23/6					
Odense F.	Mejerierne	Mejerist-Konflikt	17/6	23/6	1	1	1	26	25
Skagen	Sejlskibs-Rederiforening	Sømands-Konfl.		2/6	8	8	8	381	97
Sparkær	Tørvefabr. Bækgaard	Lønreduktion	29/4	5/5	15	15	15	370	69
Sparkær	Gaardejer Mønsted	Lønspørgsmaal	6/5	14/5	1	1	1	35	00
Svendborg	Transport Kompagniet	Betalingsspørgsmaal	29/4	16/9	2	1	2	1230	80
Aarhus O.	H. C. Møllers Oliefabrik	Akkordkrav	5/7	9/7	3	3	3	51	39
Esbjerg	Vognmandsf. (Renovation)	Lønkrav		24/4					
Havnearb. Kbh.	Sejlskibet „Helene“	Sømands-Konfl.	29/7	5/8	4	4	4	19	48

[2]) Ikke medregnet i Antal Mand.

sigt

udbt. Understøttelse samt Afslutningsresultatet..

Lockuuter og [1])Afskedigelser					Blokader					Tilsammen			Afslutnings-Resultatet
Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Største Antal Mand i en Uge	Udbetalt Understøttelse		
Iste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre	Iste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre		Kr.	Øre	
										6	889	28	vundet
										[2]) 18	772	36	vundet
										7	882	00	vundet
										2	409	00	vundet
										6	1773	90	vundet
										9	2549	89	vundet
										14	3805	12	vundet
										2	75	00	vundet
[1]) 18	[1]) 18	[1]) 18	549	50						18	549	50	vundet
					3	6	5	3007	06	8	3007	06	tabtes
					1	1	1	148	00	1	148	00	Sympati
										9	1395	22	vundet
										2	237	50	vundet
										6	1068	32	tabtes
					1	1	1	110	00	1	110	00	Sympati
										118	11050	41	vundet
										6	97	32	vundet
										37	9417	55	tabtes
										19	1001	34	delvis vundet
										26	12295	55	vundet
					1	1	1	175	52	1	175	52	Sympati
										61	8185	22	tabtes
										5	42	48	tabtes
[1]) 1	1	1	[3]) 120	00						1	[3]) 120	00	ubekendt
										1	26	25	Sympati
										8	381	97	Sympati
										15	370	69	delvis vundet
										1	35	00	vundet
										2	1230	80	tabtes
										3	51	39	tabtes
					—	—	—	refunderet 302	00		302	00	vundet
										4	19	48	Sympati

[3]) I den samlede Understøttelse er indbefattet 120 Kr. til Mariager Afdeling.

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiverorganisation	Konfliktens Aarsag	Konflikten		Strejker				
					Antal Mand			Udbetalt Understøt.	
			Traadt i Kraft	Afsluttet	Iste Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	Kr.	Øre
			1926	**1926**					
Lager- og Pakhusarb. Kbh.	F/M Abraham Andersen	Lønspørgsmaal	22/7	23/7					
Maarum	Helsinge Teglværk	Afskedigelse af Tillidsm.	2/8	25/8					
Nykøbing Jyll. A.	Ingeniør Galsgaard, Kbh.	Krav om Vandbygningstillæg	30/9	3/10	3	3	3	129	33
Aalborg A.					2	2	2	58	00
Svendstrup	Nørre Flødals Fabrikker	Betalingsspørgsmaal	14/8	17/8	9	9	9	157	53
Hadsund	Murerm. L. Jensen	Murer-Konflikt	28/10	3/11	2	2	2	76	50
			1924	fortsættes					
Esbjerg	De hellige Murermestre	Organisationsspørgsmaal	15/10	**1927**					
			1926						
Holstebro A.	Maskinhdl. Nicolajsen	Smede-Konflikt	9/12	»	1	1	1	56	66
Knabstrup	Komm. (Skærveslagn.)	Lønreduktion	2/12	»					
Odense A.	Odense elektr. Sporveje	Lønkrav	29/5	»	12	6	9	7854	97
Ringe	Komm. (Skærveslagn).	Lønreduktion	2/12	»					
Stenstrup	Komm. (Skærveslagn.)	Lønreduktion	2/12	»					
Tølløse	Soderup Komm. (Skærvesl.)	Lønreduktion	2/12	»					
44 Afdelinger		44 Konflikter			388	320	369	66336	03

Samlet

over **Konflikterne 1926, deres Antal og Art, Antal Mand, der har været i**

Konflikter		Strejker												Lockouter	
Begyndt Aar	Afsluttet Aar	Vundne		Delvis vundne		Tabte		Sympati		Fortsættes		Ialt		Udbetalt Understøttelse		vnndne	
		Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre	Antal	Antal Mand
1924	1926	1	6									1	6	889	28		
1924	forts. 1927																
1925	1925	1	[2]) (18)									1	[2]) (18)	772	36		
1925	1926	6	40									6	40	9434	91	1	18
1926	1926	8	176	2	34	6	114	4	15			20	339	47327	85		
1926	forts. 1927									2	7	2	7	7911	63		
Ialt 1924-1926	1926	16	222	2	34	6	114	4	15			28	385	58425	40	1	18
1926	forts. 1927									2	7	2	7	7911	63		
Tilsammen i Konflikt 1926.		16	222	2	34	6	114	4	15	2	7	30	392	66336	03	1	18

[2]) Strejken i 1925 (Sønderborg A overfor Amtsbanerne) omfattede 18 Mand, som ikke er medegnet i Antallet.

Lockouter og [1]) Afskedigelser					Blokader					Tilsammen			Afslutnings-Resultatet
Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Antal Mand			Udbetalt Understøttelse		Største Antal Mand i en Uge	Udbetalt Understøttelse		
Iste Uge	Sidste Uge	Gennem-snit	Kr.	Øre	Iste Uge	Sidste Ugen	Gennem-snit	Kr.	Øre		Kr.	Øre	
					3	3	3	12	96	3	12	96	vundet
[1]) 1	1	1	27	50						1	27	50	ubekendt
										5	187	33	vundet
										9	157	53	vundet
										2	76	50	Sympati
					—	—	—	—	—	—	—	—	fortsættes 1927
										1	56	66	„ „
					1	1	1	50	00	1	50	00	„ „
										12	7854	97	„ „
					2	3	3	203	82	3	203	82	„ „
					20	42	37	2560	52	42	2560	52	„ „
					5	6	6	300	00	6	300	00	„ „
20	20	20	697	00	37	64	58	6869	88	485	[3]) 73902	91	

[3]) I den samlede Understøttelse er indbefattet 120 Kr. til Mariager Afdeling.

Oversigt

Konflikt, den udbetalte Understøttelse samt Resultatet af Konflikterne.

og [1]) Afskedigelser						Blokader												Tilsammen			
Ubekendt Resultat		Ialt		Udbetalt Underst.		Vundne		Tabte		Sympati		Fort-sættes		Ialt		Udbetalt Understøtt.		Antal	Antal Mand	Udbetalt Understøtt.	
Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kr.	Øre			Kr.	Øre
												1	6					1	6	889	28
												1	—			—	—	1	—	—	—
																		1	(18)	772	36
		1	18	549	50			1	8					1	8	3007	06	8	66	12991	17
[1]) 2	2	[1]) 2	2	147	50	2	3			3	3			5	6	748	48	27	347	48223	83
												4	52	4	52	3114	34	6	59	11025	97
[1]) 2	2	3	20	697	00	2	3	1	8	3	3			6	14	3755	54	37	419	62876	94
												5	52	5	52	3114	34	7	59	11025	97
[1]) 2	2	3	20	697	00	2	3	1	8	3	3	5	52	11	66	6869	88	44	478	[3]) 73902	91

[3]) I det samlede Understøttelsesbeløb er indbefattet 120 Kr. til Mariager Afdeling.

(Fortsat fra Side 15).

Medbestemmelsesret angaaende de Forhold, der ogsaa betyder økonomisk Liv eller Død for dem selv, og naar offentligt Tilsyn med Bedrifterne, med Priser og Avancer bliver gennemført, saa udjævnes væsentlige Dele af den bestaaende sociale Uret og af de sociale Modsætninger.

Det er, efter min Mening, en stor Fejl og en for Produktionslivets Gang skæbnesvanger Fejl, at danske Arbejdsgivere stædigt har modsat sig ethvert Forsøg paa at hidføre de her nævnte Reformer. Ved Hjælp af disse kan man faa Samarbejdet i Gang, det, der vil have større Værdi end Arbejdsgiver-Diktaturet for alle i Produktionslivet og for Samfundet som Helhed.

I mange Aar saa det ud, som om de sociale Modsætninger blev udjævnet, og paa en Maade skete det. Skolevæsenet blev demokratiseret. Fabriklovgivningen gav Arbejderne visse Rettigheder forud for Maskinerne. Ulykkesforsikringen ydede en Sikring for Arbejderens Risiko, forud for Kapitalejeren. Statens Hjælp til Invalider, til Aldersrente, til Sygeforsikring og Arbejdsløshedsforsikring var en Erstatning for det Arbejdsudbytte, som berøvedes Arbejderen hver Dag, naar han ydede sin Indsats i Produktionen.

Denne Lovgivning gennemførtes under forskellige Former i de forskellige Lande og samtidig demokratiseredes Beskatningen, saaledes at Byrden ved den sociale Udligning fortrinsvis hvilede paa Kapitalejerne, der fik Part i det af Arbejderne frembragte Udbytte. Hvis denne Udvikling var blevet opretholdt og fortsat, kunde man have ment, at de sociale Modsætninger udjævnedes, selv om Uretten i Systemet fortsat bestod. Men denne Udvikling er man i Færd med at afbryde. Nutidens reaktionære Bevægelse, der tilstræber en Ophjælpning af Samfundet, igennem Sparebestræbelser, der alene vil trykke Underklassen ned, en Bevægelse, der retter sig fjendtligt imod Arbejdernes Løn, Arbejdstid og sociale Rettigheder, er i Strid med den Udvikling, der foregik i en Række Aar.

Og dette, i Forening med den skildrede Tendens i den kapitalistiske Udvikling, synes at bekræfte den Opfattelse, at de sociale Modsætninger skærpes. Jeg ser ikke andet i den Politik, der følges, end en Bestræbelse for at hidføre en skærpet Kamp mellem Klasserne, men dette er et beklageligt Faktum, set fra Samfundets Synspunkt.

Ingen kan forud sige, hvilke Former denne Kamp vil tage. De skærpede Modsætninger mellem Klasserne vil i Forening med de alvorlige Forhold, som jeg har paapeget, fremkalde Fortvivlelse og Bitterhed i vide Kredse, og jeg nærer ingen Tvivl om, hvem der vil komme til at føle dette stærkest.

Lad os skaffe Arbejde til alle arbejdsdygtige Borgere, lad os anerkende enhver, der yder sin Indsats i Produktionen, lad os skabe en købedygtig Befolkning og sørge vel for dem, der som Invalider og udslidte maa søge andres Beskyttelse, saa udjævnes Modsætningerne, og saa bliver der Basis for det Samarbejde mellem alle gode Kræfter, som sikkert kunde føre os over mange Vanskeligheder, navnlig naar alle er rede til at bringe de Ofre, som er fornødne for at komme over Følgerne af en uhyggelig Tid, som vi har oplevet.

(Efter „Socialisten").

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Maj 1927 i Sag Nr. 1076. Dansk Arbejdsgiverforening paa Centralforeningen af Murermestre i Jyllands Vegne mod Dansk Arbejdsmands Forbund paa egne og dets Fredericia Afdelings Vegne.

Ved Nytaarstid 1927 fik Murermester M. Sørensen, der i adskillige Aar havde udført Kabelarbejde for Elektricitetsværket i Fredericia, d. v. s. Opgravning af Render, Nedlægning af elektriske Kabler og Tilfyldning, paany et saadant Stykke Arbejde overdraget. Den 7. Januar 1927, forinden Arbejdet var paabegyndt, tilskrev Dansk Arbejdsmands Forbunds Fredericia Afdeling ham, at Timelønnen for Kabelarbejde var 116 Øre, svarende til den normale Timeløn med et Tillæg af 15 pCt. Murermesteren nægtede at betale mere end den i Følge Overenskomsten mellem Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmands Forbund til enhver Tid gældende Timeløn, der da udgjorde 101 Øre, og Afdelingen vægrede sig da ved at lade Ar-

bejderne paabegynde Arbejdet. Sagen blev forhandlet paa et mellem Repræsentanter for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og for Dansk Arbejdsmands Forbund afholdt Møde, uden at Enighed opnaaedes, og heller ikke en Forhandling mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Forbundet førte til Afslutning af Striden; Forbundet afslog saavel at foranledige, at Arbejdet blev paabegyndt, som efter Arbejdsgiverforeningens Begæring at medvirke til, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne var pligtige at udføre Arbejdet for den overenskomstmæssige Timeløn eller ikke, eller om, hvorvidt det faldt ind under Overenskomsten eller ikke, blev forelagt for en faglig Voldgiftsret.

Under denne mod Dansk Arbejdsmands Forbund paa dets egne og dets Fredericia Afdelings Vegne anlagte Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Jylland nedlagt Paastand paa, at Afdelingen kendes pligtig til ufortøvet at ophæve Blokaden af det omhandlede Arbejde, og at Forbundet paa Afdelingens Vegne idømmes en Bod, dels for Brud paa Bestemmelserne i Septemberforligets § 2 ved Iværksættelse af Blokade uden forudgaaende Varsel, dels for Overtrædelse af Overenskomstens Bestemmelser om Behandling af faglig Strid.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet.

I den under 25. Marts 1924 mellem Centralforeningerne og Dansk Arbejdsmands Forbund afsluttede Overenskomst er det i § 2 bestemt, at der for Arbejde indenfor den i § 1 angivne normale Arbejdstid betales en Timeløn af 114 Øre; ved Lønreguleringen i August 1926 blev Timelønnen nedsat til 101 Øre. I § 3 er fastsat Tillæg til Timelønnen for visse nærmere angivne Arbejder. I Følge § 7 gælder som Regler for Behandling af faglig Strid den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

Klagerne har hævdet, at da der i Overenskomsten ikke for Kabelarbejde er fastsat noget Tillæg til Timelønnen, har Sørensen været berettiget til at fordre det udført for 101 Øre pr. Time. Her overfor har de Indklagede gjort gældende, at Overenskomsten, uanset at den ikke indeholder nogen udtrykkelig almindelig Bestemmelse derom, alene angaar Murerarbejdsmands Arbejde, og at Kabelarbejde ikke kan henregnes dertil, men er Arbejde, som henhører under Entreprenørfaget. Klagerne har erkendt, at Overenskomsten ikke kan forstaas som omfattende ethvert Arbejde, som Medlemmer af Forbundet kunde komme til at udføre for Medlemmer af Centralforeningen, nemlig ikke Arbejde, der ligger ganske uden for og savner al Tilknytning til Murermestrenes sædvanlige Virksomhed, men har paa den anden Side hævdet, at den maa omfatte et Arbejde som det her omtalte, der ikke sjældent udføres af Murermestre og i sin Beskaffenhed ikke adskiller sig fra Grundudgravning, Kloakarbejde og lign., der utvivlsomt henhører under Overenskomsten.

Efter den gældende Norm for Behandling af faglig Strid skal en Sag, der angaar Forstaaelse af en almindelig mellem Organisationerne afsluttet Overenskomst, forelægges en Voldgiftsret til Afgørelse, hvis en af Organisationerne forlanger det, og ingen Arbejdsstandsning maa som Følge af saadan Uenighed finde Sted, før nævnte Regler er iagttaget.

Da Tvisten mellem M. Sørensen og Arbejdsmændene angaar Forstaaelsen af Overenskomsten af 25. Marts 1924, idet den drejer sig om, hvorvidt Kabelarbejdet henhører under denne eller ikke, har Forbundet forbrudt sig imod Overenskomstens § 7 ved at vægre sig ved at lade Tvisten paakende ved faglig Voldgift.

Derimod kan Afdelingen ikke nu statueres at have overtraadt Septemberforligets § 2 ved at blokere Arbejdet, eller at være pligtig til at foranledige, at Arbejdet nu paabegyndes. Det stiller sig ikke saaledes, at det ved den faglige Voldgiftsrets Kendelse under alle Omstændigheder vil blive afgjort, hvilken Betaling der skal ydes, saaledes at der for Arbejde, udført før Kendelsens Afsigelse, eventuelt vil kunne finde Efterbetaling Sted. Saafremt Udfaldet skulde blive, at Arbejdet ikke anses for henhørende under Overenskomsten, vil det, da Murermesteren har erklæret ogsaa i saa Fald at ville være uvillig til at betale en Timeløn af 116 Øre, være hans og Arbejdernes Sag at komme overens om Vederlaget. Saalænge det henstaar som uafgjort, om Arbejdet er et saadant, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne, kan der ikke fastslaas nogen Forpligtelse til Paabegyndelse deraf.

Ligesom der herefter ikke under nærværende Sag bliver Spørgsmaal om at anse de Indklagede med Bod for Brud paa Septemberforliget, saaledes findes der ikke tilstrækkelig Grund til

at paalægge dem Bod for Overtrædelse af Overenskomstens Bestemmelse om Behandling af faglig Strid; herved tages det i Betragtning, at Klagerne kun ved en paa Rettens Foranledning foretagen Forandring af deres oprindelige Paastand har paatalt den paagældende Overtrædelse.

Sagens Omkostninger findes Parterne at burde betale med Halvdelen hver.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmands Forbund har været uberettiget til at vægre sig ved at lade den omhandlede Tvist mellem Murermester M. Sørensen og Forbundets Fredericia Afdeling afgøre ved faglig Voldgift. Iøvrigt frifindes de Indklagede for Klagernes Tiltale.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Maj 1927 i Sag Nr. 1078. Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S Dansk Sojakagefabriks Vegne mod Dansk Arbejdsmands Forbund paa Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne.

Den 1. April d. A. ankom et Parti Jordnødder paa ca. 300 Tons med M/S „Malaya" til A/S Dansk Sojakagefabrik paa Islands Brygge. Det viste sig ved Fremkomsten, at Ladningen var beskadiget, idet Jordnødderne ikke var friske og delvis sammenbrændte. Lørdag den 2. April begyndte Arbejdet med Styrtning af Jordnødderne i Pakhuset til Brug for Fabrikationen, hvilket skulde udføres af Tillidsmanden Georg Larsen og en anden Arbejder. Samme Eftermiddag rejste Tillidsmanden overfor Værkmesteren paa Fabriken forgæves Krav om Tillægsbetaling til den gældende Akkordsats, da Arbejdet paa Grund af Jordnøddernes Sammenbrænding efter hans Mening var meget besværligere at udføre end ved en Ladning friske Jordnødder. Det er herom nærmere oplyst, at Jordnødderne i en Del af Sækkene var saa sammenbrændte, at de ikke kunde passere Maskinerne og derfor maatte stødes i Stykker med en Jernstang, hvad der forsinkede Arbejdet. Mandag Morgen den 4. April Kl. 7 fortsattes Arbejdet, men efter Frokostpavsen Kl. 9 gentog Tillidsmanden sit Krav om Ekstrabetaling, og da dette atter blev afvist, telefonerede han til Formanden for Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening, der derefter henvendte sig telefonisk til Ingeniør Lehmann ved Fabriken og forlangte Forhandling om Sagen straks. Efter Formandens Forklaring afviste Lehmann enhver Forhandling og forbød Formanden at indfinde sig paa Fabriken, medens Lehmanns Forklaring gaar ud paa, at han, der indtil da var stærkt optaget, tilbød at forhandle med Formanden om Sagen Kl. 11½ Eftm. Kl. ca. 9¼ forhandlede Værkmesteren paany med Tillidsmanden og foreslog Arbejdets Udførelse paa en anden Maade, og der blev i Løbet af en halv Timestid foretaget forskellige Forsøg i saa Henseende, men disse viste sig uigennemførlige. Værkmesteren erklærede derefter ifølge sin Forklaring for Retten overfor Tillidsmanden, at Arbejderne maatte fortsætte med Arbejdet enten efter Akkordsatsen eller efter Timelønsbetaling plus Akkordafsavnstillæg; men at de kunde kræve faglig Mægling om Spørgsmaalet. Efter flere Vidners Udsagn var Arbejdet nu standset, og der blev derefter forhandlet af Tillidsmanden med Ingeniør Rode, og efter dennes Forklaring erklærede Tillidsmanden, at Arbejderne forlangte et Tillæg til Akkordsatsen for at fortsætte Arbejdet og ikke var pligtige til at arbejde efter Timelønsbetaling plus Akkordafsavnstillæg. — Derefter indfandt Fagforeningsformanden sig ved 10¾ Tiden paa Fabriken og besaa Arbejdet, og ved 11 Tiden indfandt han sig med Tillidsmanden hos Oliemesteren og anmodede denne om at meddele Fabrikens Ledelse, at Arbejdet med Styrtning af Jordnødder nu var standset, indtil Fabriken vilde forhandle om et Tillæg til Akkordsatsen, hvorefter Fagforeningsformanden forlod Fabriken uden at have henvendt sig paa Kontoret for at faa Forhandling om Sagen. Der fandt derefter en ny Forhandling Sted mellem Ingeniør Rode og Tillidsmanden, der nu fremsatte Krav om Tillæg af 35 pCt. til Akkordsatsen for at fortsætte Arbejdet, hvilket Fabriken under Protest indgik paa at betale, idet en Standsning af Arbejdet i Pakhuset i Løbet af nogle Timer vilde medføre, at Fabrikens Sipresseanlæg maatte standse. Arbejdet blev derefter genoptaget Kl. ca. 11¾ og tilendebragtes den 11. April.

Under denne Sag har Klagerne paa Fabrikens Vegne paastaaet den ved Fagforeningsformandens Foranstaltning fremkaldte Arbejdsstandsning, der angives at have varet fra Kl. 9—11¾, kendt ulovlig og de Indklagede paa Fagforeningens Vegne kendt pligtig at tilbagebetale de under Protest betalte 35 pCt. udover Akkordtaksten eller Kr. 72,25, samt at erlægge en Bod for Iværksættelsen af den ulovlige Arbejdsstandsning. Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at Beskadigelsen af Jordnødderne ikke i saa væsentlig Grad vanskeliggjorde Arbejdet, at Akkordsatsen maatte blive uanvendelig i nærværende Tilfælde. De har nærmere herom bemærket, at den gennemsnitlige Akkordfortjeneste ved Arbejde af denne Art ligger omkring ved 2 Kr. i Timen. I nærværende Tilfælde vilde Arbejderne efter Akkordsatsen have haft en Arbejdsfortjeneste af Kr. 1,82 i Timen, medens de med Tillæget af 35 pCt. gennemførte en Betaling, der svarede til Kr. 2,46 i Timen. For en enkelt Ladning, der fremkom efter denne Sag i Slutningen af April, har Arbejderne vel haft en Fortjeneste af Kr. 2,70 i Timen, men dette skyldes et særligt forceret Arbejdstempo. Klagerne har endvidere anført, at Arbejderne, saafremt de ikke ansaa Akkordsatsen for gældende i dette Tilfælde, maatte være pligtige til, da Enighed om et Tillæg ikke kunde opnaas, at udføre Arbejdet for Timeløn plus Akkordafsavnstillæg og har i saa Henseende henvist til den gældende Overenskomsts § 8, der ved Forhandlingerne om Overenskomstens Fornyelse fik følgende Tilføjelse:

„Indtil saadanne nye Aftaler foreligger, skal der arbejdes efter Overenskomstens Lønbestemmelser i § 2. De Akkorder, der maatte blive fastsat, faar tilbagevirkende Kraft. Ifald Enighed om Akkord ikke opnaas, aflønnes Arbejderne med Timeløn plus det til enhver Tid gældende Akkordafsavnstillæg."

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, idet de har anført, at Arbejderne under de foreliggende Omstændigheder ikke kunde være pligtige at udføre Arbejdet for den i Overenskomsten fastsatte Akkordsats, der kun gælder for normale Forhold, og at Overenskomstens § 8 om Arbejdets Udførelse mod Betaling af Timeløn plus Akkordafsavnstillæg kun kommer til Anvendelse, hvor der er Tale om nye Akkorder, men ikke hvor der stilles Krav om Tillæg til den bestaaende Akkord, foranlediget ved særlige Forhold. Da Tillidsmanden den 2. og 4. April stillede Krav om Tillæg for Arbejdet, nægtede Fabriken i Strid med Overenskomstens § 7 al Forhandling herom, og Fagforeningsformanden har efter Fabrikens afvisende Holdning herefter været berettiget til at standse Arbejdet, indtil Fabriken vilde forhandle om Sagen. De gør videre gældende, at Arbejdsstandsningen kun har været ganske kortvarig og at den gennemsnitlige Akkordfortjeneste for lignende Arbejde ligger betydelig over 2 Kr. pr. Time, og har til Støtte herfor henvist til den Akkordfortjeneste af Kr. 2,70, som Arbejderne opnaaede i Slutningen af April d. A., da der blev kørt med friske Jordnødder. Under Hensyn til, at Arbejderne selv med Tillæget af 35 pCt. saaledes har faaet mindre end de herefter gennemsnitlig kunde have opnaaet ved Styrtning af friske Jordnødder, har de Indklagede paastaaet Klagerne tilpligtet at betale yderligere 15 pCt. eller Kr. 41,81. De Indklagede har derhos paastaaet Klagerne tilpligtet at efterbetale Arbejderne tilbageholdt Overtidsbetaling i 2 Timer.

Hvad det sidste Krav angaar, indrømmer Klagerne vel, at der har været 2 Timers Overarbejde, svarende til den Tid, Arbejdet havde været standset, men gør gældende, at Fabriken i Følge Slutningen af Overenskomstens § 3 har Ret til i Overarbejdstiden at fradrage den ved den ulovlige Arbejdsstandsning forsømte Arbejdstid.

Efter alle foreliggende Oplysninger finder Retten at maatte give Klagerne Medhold. Selv om der, hvad det under Sagen oplyste tyder paa, kan have været Grund for Arbejderne til at stille Krav om højere Betaling end fastsat i Akkorden, idet Arbejdet mulig har været besværligere end forudsat ved Fastsættelsen af Akkordsatsen, har det været uberettiget af Arbejderne og af Fagforeningsformanden at standse Arbejdet for derved ensidigt at gennemtvinge en af dem fastsat Betaling for dette Arbejde. Naar Fabriken ikke mente at kunne imødekomme det fremsatte Krav, burde Arbejdet dog været fortsat, og Arbejderne kunde efter Reglerne for Behandling af faglig Strid have fremkaldt en Afgørelse af, om Akkordsatsen var gældende i nærværende Tilfælde eller ej.

Herefter vil Klagernes Paastand være at tage

til Følge, saaledes at de Indklagede vil have at tilbagebetale det af Klagerne under Protest betalte Beløb, der i Forbindelse med den for den ulovlige Arbejdsstandsning forskyldte Bod vil være at fastsætte under Eet til 200 Kr., ligesom de Indklagede vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Da det derhos er godtgjort, at Arbejdet har været standset, og der ikke foreligger tilstrækkelig sikre Oplysninger om Arbejdsstandsningens Varighed vil de Indklagedes Paastand om Betaling af tilbageholdt Overtidsbetaling ikke kunne tages til Følge.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning den 4. April 1927 har været ulovlig.

De Indklagede paa Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforenings Vegne vil til Klagerne have at betale en Bod stor 200 Kr. De Indklagede vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Siden sidst.

RETTELSE.

I «Fagbladet» Nr. 1 staar under **Ulstrup, Hvorslev Teglværk,** at Regulering af Timeløn og Akkordpriser finder Sted i Overenskomstperioden; der skulde staa: .....finder **ikke** Sted i Overenskomstperioden.

Varde, Baunhøj Teglværk: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere Kr. 46,50 pr. Uge. Arbejdstid om Sommeren 9 Timer, den øvrige Tid 7 Timer. Akkordpriser fastsatte. 8 Dages gensidig Opsigelse. Paatale i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Pristallets Stigning eller Falden. Gælder til 1. Marts 1928.

Ringe, Ryslinge Teglværk: Overenskomst oprettet. 23 Mand. Timeløn 91 Øre. Brændere Kr. 46,50 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 2 Timer a 30 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte. Arbejderne er ulykkesforsikret med en Dagpenge jvfr. Loven fra Tilskadekomstdagen. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent regnet fra Pristal 181, men dog kun hvis Svingningen udgør over 6 Points. Gælder til 1. April 1928 eller en senere 1. April.

Herning, Herningby Teglværk: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Timeløn til 1. Maj 1927 97 Øre, derefter 95 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 48,00. Akkordpriser fastsatte og disse er underkastet Regulering som hos Teglværkforeningens Medlemmer. Gælder til en 1. Februar.

Glumsø, Sandby Teglværk: Overenskomst oprettet om, at Overenskomsten mellem Teglværksforeningen og D. A. F. er gældende. Timeløn 90 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 141,00 til 3 Mand. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Vedrører 12 Mand og gælder til en 15. Februar.

Arden, Myhlenborg Teglværk: Overenskomst oprettet. 12 Mand. Timeløn 92 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time, Nat-, Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg til Timeløn og Akkordpriser. Akkordpriser fastsatte. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent. Pristallet er højere eller lavere, dog kun hvis Pristalssvingningen er over 3 pCt. Gælder til 31. Marts 1928.

Aarhus O. E. Mehls Fabrik: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928 uden Ændringer. Vedrører 10 Mand

Fredericia F. A/S C. Loehrs Fabriker: Overenskomsten af 3. Maj 1924 fornyet til 31. Marts 1928. 28 Mand. Ugeløn Kr. 55,97. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4 Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage for de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdere med 1 Aars Tjeneste erholder i Sygdomstilfælde den tidligere hafte Sygeunderstøttelse i indtil 6 Uger. De samme Regler gælder for Ulykkestilfælde. Arbejderne har efter et Aars Tjeneste Ret til 4 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.

Odense F. A/S Skandinavisk Gummi Comp.: Overenskomsten af 24. Maj 1924 fornyet til 1. April 1928. 14 Mand. Ugelønnen for de første 3 Maaneders Arbejde forhøjedes fra Kr. 46,15 til Kr. 46,56. Efter 3 Maaneders Arbejde uforandret Kr. 47,48. Iøvrigt uforandret.

Aalborg F. A/S Adolph Holst: Overenskomsten af 30. Maj 1924 med Tillæg af 29. August 1924 fornyet til 1. April 1928 9 Mand. Timelønnen, der var 99¾ Øre, fastsattes til 100 Øre. Iøvrigt uforandret.

Aalborg F. M. Kragelunds Fabriker: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928 uforandret. Timeløn 100 Øre. Vedrører 5 Mand.

Marmor- og Granitsliberne, Kbh. Stenhuggermesterforeningen: Overenskomsten af 2. April 1925 fornyet til 1. April 1928. 49 Mand. Timelønnen uforandret 104 Øre. Kulørt Marmor og Reparationer af saadant udføres enten i Akkord eller betales med Timeløn plus 31 Øre (Tillægget var før 36 Øre). Der fastsættes Akkordpriser for Bearbejdning af Faxe-Marmor efter at en Prøvebearbejdning er foretaget. Værksteds-Overenskomsterne henvises til Forhandling mellem de respektive Værksteder og deres Arbejdere. Opnaas ikke Enighed om Fornyelse, udføres Arbejdet paa Timeløn. Iøvrigt forbliver Overenskomstens Bestemmelser uforandret.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 3 1927 1927 32. Aarg.

Krumspring.

I Kalundborg har vore Medlemmer ved Jord- og Betonarbejde siden 1919, da Overenskomsten om dette Arbejde blev oprettet altid arbejdet i Akkord, og i Henhold til en Overenskomstbestemmelse om, at naar et Arbejde udføres i Akkord skal de betales med Københavns Priser minus 10 pCt., har der saa godt som aldrig været Uenighed om Betalingen. Vore Folk har taget det onde med det gode; paa noget Arbejde har de tjent et rimeligt Overskud paa andet næsten intet, varierende efter Jordbonitet og stedlige Forhold iøvrigt.

Men saa kom der til at foreligge et større Jordarbejde ved Refnæs Kysthospital, hvor Jordboniteten var særlig fordelagtig for Arbejderne, idet det i alt væsentligt drejede sig om Sand og stærkt sandblandet Ler, hvor Arbejderne kunde sætte Fortjenesten noget op over den normale, hvad jo iøvrigt nok kunde tiltrænges for at bøde lidt paa de Tilfælde, hvor de paa Grund af mere stive Jordarter og anden Gene intet eller kun lidt Overskud kunde indtjene, og straks fo'r Spekulationsdjævlen i Entreprenøren, Hr. Amandus Carlsen. Først forsøgte han at formaa Arbejderne til „privat" at sætte Prisen lidt ned og da dette ikke lykkedes tilbød han dem en ret betydelig Forhøjelse af Timelønnen, imod at de saa gav Afkald paa Akkord, og da dette ogsaa mislykkedes erklærede han simpelthen, at Arbejdet skulde udføres, som Timelønsarbejde paa normal Timeløn à 101 Øre for der var ingen tvungen Akkord i Kallundborg.

Efter Indtagelsen af dette juridiske Stads var der intet andet for vor Afdeling at gøre end at indberette Sagen til vort Forbund, og da et Mæglingsmøde, der derefter blev afholdt ikke bragte nogen Løsning indklagede vort Forbund Entreprenøren for den faste Voldgiftsret for Brud paa Overenskomsten, idet Forbundet gjorde gældende, at Entreprenøren havde gjort Forsøg paa uretmæssig at trykke den overenskomstmæssige Pris paa Arbejdet og da dette mislykkedes uretmæssig, havde forlangt Arbejdet udført i Timeløn uagtet saadant Arbejde i de Aar Overenskomsten havde eksisteret altid havde været udført i Akkord og uagtet han ogsaa i nærværende Tilfælde var villig til Akkord, blot Prisen blev sat ned.

I Modpartiets Lejr var man formentlig bleven bange for det af Entreprenøren — rimeligvis med vejledende Bistand fra hans Forening — indtagne Standpunkt, thi da Sagen kom til Behandling i det mellem Hovedorganisationerne forinden dens Indbringelse for Retten foreskrevne Møde, havde man suppleret det hidtidige Standpunkt om, at der ikke i Kalundborg var tvungen Akkord med et helt nyt nemlig, at Arbejdet slet ikke omfattedes af den københavnske Akkordpriskurant, men laa udenfor og derfor ikke skulde betales med de københavnske Priser, men med saadanne, som Parterne kunde enes om og med alm. Timeløn, hvis Parterne ikke kunde enes om Akkordpriser.

Naa ja, det drejede sig jo om en god Slump af fattige Arbejderes surt erhvervede Skillinger, saa der er maaske ikke saa meget at sige til al den Opfindsomhed, der efterhaanden blev lagt for Dagen, og ihvertfald var der jo ikke andet at gøre end at følge med i alle de Krumspring der blev præsteret, hvor uskønne disse end tog sig ud.

Sagen blev, som nævnt, af Forbundet indbragt for Retten, hvor der afholdtes forbere-

dende Møde og Retsmøde med Procedure og hele Musikken, hvorefter Retten afsagde følgende foreløbige Kendelse:

„Retten maa holde for, at det til Sagens rette Belysning vil være af Betydning, at det Spørgsmaal afgøres, hvorvidt det paagældende Jordarbejde falder ind under den københavnske Prisfortegnelse eller ej. Afgørelse af dette Spørgsmaal henhører imidlertid under faglig Voldgift, til hvilken Sagen forsaavidt henvises. Iøvrigt udsættes Sagen."

Saa maatte der begyndes forfra med faglige Voldgiftsmøder, Besigtigelse af Arbejdet m. v. og nogen Tid efter faldt Kendelsen, der er saalydende:

Opmandskendelse i Voldgiftssag Nr. 18.

Mellem Entreprenørforeningen paa Entreprenør Amandus Carlsons Vegne og Dansk Arbejdsmandsforbund er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, der i Mangel af Flertal indenfor de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede som Opmand:

Ved Overenskomst af 15de Maj 1922 mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Kalundborg er det i § 1 aftalt, at Arbejdsløn, Timeløn og Overarbejde etc. og Regulering skal være de samme som mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund samme Dag vedtaget.

Det hedder derefter i Overenskomstens § 2:

„Udføres Arbejdet i Akkord, betales det efter den til enhver Tid mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København gældende Prisfortegnelse (incl. alle dertil hørende Ændringer og Reguleringer) med et Fradrag af 10 pCt."

I Efteraaret 1926 udførte Entreprenør Carlson i Entreprise Jord- og Vejarbejder m. v. ved en ny Hospitalsbygning ved Kysthospitalet paa Refsnæs, og under Udførelsen af disse Arbejder opstod der Tvist mellem Carlson og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening angaaende Arbejdernes Aflønning, idet Fagforeningen paastod Arbejderne lønnede efter den københavnske Prisfortegnelses Akkordsatser for „Jordarbejde ved Grundudgravning, Terrænregulering og Veje for Husbygningsarbejder" (Hovedoverenskomstens § 4) med Fradrag af 10 pCt., medens Entreprenøren paastod sig berettiget til at lade Arbejdet udføre i Timeløn, saafremt frivillig Akkord ikke opnaaedes.

Ved Skrivelse af 11 December 1926 paaklagede Dansk Arbejdsmandsforbund Carlsons Forhold til Den faste Voldgiftsret, hvor Dansk Arbejdsgiverforening paa Carlsons Vegne bestred Klagens Berettigelse og hævdede, at Overenskomsten af 15. Maj 1922 ikke indfører tvungen Akkord indenfor sit Omraade, men alene bestemmer, at *hvis* Akkord gives, og *hvis* Arbejdet falder ind under den københavnske Priskurant, skal Arbejdet betales efter denne sidste med et Fradrag af 10 pCt.

Efter Arbejdsgiverforeningens Formening falder Arbejdet i det Hele udenfor den københavnske Priskurant, idet det ikke kan karakteriseres som „Jordarbejde ved Grundudgravning, Terrænregulering og Veje *for Husbygningsarbejder.*"

Ved foreløbig Kendelse af 26de Januar 1927 har Den faste Voldgiftsret udtalt, at det til Sagens rette Belysning vil være af Betydning, at det Spørgsmaal afgøres, hvorvidt det paagældende Jordarbejde falder ind under den københavnske Prisfortegnelse eller ej, og at Sagen forsaavidt henvises til faglig Voldgift.

For den faglige Voldgiftsret er det under Besigtigelse paa Aastedet oplyst, at den nye Hospitalsbygning er opført med Facade mod en privat, men for almindelig Færdsel aaben Vej. Terrænet skraanede fra denne Vej stærkt ned mod Nybygningen, og det Carlson overdragne Jordarbejde bestod i Afgravning af ca. 2500 m³ Jord og Paafyldning af denne Jord dels mellem Nybygningens Facade og Vejen, dels mellem Nybygningens Nordøstre Hjørne og en nærliggende Kulgaard, saaledes at det opfyldte Terræn kom til at ligge i samme Plan som Vejen. Denne skulde samtidig reguleres og forlægges til nogle faa Meters længere Afstand fra Nybygningen og den fornævnte Kulgaard. Paafyldningen ved Nybygningens Facade naaede op til en Højde af henved 3 m over det oprindelige Terræn, og Bygningen var under Hensyn til denne Paafyldning projekteret med en Etage mindre paa den mod Vejen vendende Facade end paa Bagsiden. Jorden til Paafyldningen blev i det væsentlige dels afgravet fra Terrænet for den forlagte Vej, dels taget i Sideafgravning nord for Vejen.

Vejarbejdet bestod i Chaussering af den fremkomne nye Kørebane med Benyttelse af den ophuggede Belægning fra den gamle Vejbane.

Efter det saaledes foreliggende kan der ikke gives Entreprenøren Medhold i, at de paagældende Arbejder — saaledes som af ham hævdet — enten i det hele eller i det væsentlige skulde kunne betragtes som et af Byggeforetagendet uafhængigt „Vejanlæg", hvorimod saavel Jordarbejderne som Forlægningen af Vejen, der indgaar som et Led i den samlede Plan for Opførelse af den nye Hospitalsbygning, overensstemmende med Forbundets Paastand, skønnes at maatte falde ind under Bestemmelsen i den københavnske Priskurants § 4 om „Terrænregulering og Veje for Husbygningsarbejder."

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Det omhandlede Jord- og Vejarbejde falder efter dets Beskaffenhed ind under § 4 i Prisfortegnelsen i den københavnske Hovedoverenskomst mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening.

Voldgiftssagens Omkostninger 563 Kr., herunder 150 Kr. i Honorar til Opmanden, betaler hver af Parterne med Halvdelen.

København, den 8de April 1927.

sign. *Oluf H. Krabbe.*

Herefter fik Arbejdsgiverne altsaa Klaring paa, at den sidste Opfindelse om, at Arbejdet ikke kunde fordres udført som Akkordarbejde fordi det ikke indeholdtes i den københavnske Priskurant ikke duede og tilbage var altsaa kun den først fremsatte Paastand, at Arbejdsgiverne kunde undslaa sig for Akkord fordi *„der i Kallundborg ikke var tvungen Akkord"* og nu skulde Den faste Voldgiftsret, efter at den faglige Voldgiftsdom forelaa, afgøre dette Spørgsmaal.

Saavidt kom det imidlertid ikke, nu hørte Krumspringene op og man blev forskaanet for det sidste i Serien idet de 1278,00 Kr., som Striden drejede sig om nu godvillig blev Arbejderne udbetalt.

I ca. 5 Maaneder har denne Sag staaet paa og i lige saa lang Tid har en halv Snes Arbejdere maattet undvære deres ved strengt Arbejde indtjente Løn.

Først søger man at lokke dem fra den gældende Akkordpris til en lavere, senere til en forhøjet Timeløn imod at give Afkald paa Akkord, og da dette mislykkes forlanger man det hele udført til almindelig Timeløn under Paaberaabelse af, at Entreprenøren slet ikke er pligtig at give Akkord i Kalundborg, og da sluttelig saa det Spørgsmaal skal afgøres af Retten frafalder man Kendelse og udbetaler Pengene!

Hvad vi mest skal beundre her, Arbejdernes rolige og beherskede Vilje til at blive staaende ved deres Opfattelse af Forstaaelsen af den foreliggende Overenskomst uden at lade sig lokke ud i et mere eller mindre overenskomststridigt Arbejdsstandsningsforhold eller Arbejdsgivernes irriterende sufisante og overlegne Ringeagt for Arbejdernes Opfattelse af den foreliggende Tvist staar os ikke helt klart. Der paastaas, at der med Hensyn til Overholdelsen af indgaaede faglige Overenskomster er Retssikkerhed her i Landet. Javel, det er der vel nok. Den faste Voldgiftsret har i Tidens Løb, ihvertfald overfor Arbejderne, vist, at der hersker en fast Vilje til at *understrege* en selv nok saa lille Forseelse fra deres Side mod indgaaede Overenskomster, ogsaa i Tilfælde, hvor Modpartens Optræden mod dem har været medvirkende, ja maaske endog ligefrem provokerende i sin Virkning.

Men er den samme Retssikkerhed tilstede, naar det gælder Arbejdernes Interesser overfor Arbejdsgivernes Forsøg paa at forringe de gældende Overenskomster? Langt de fleste Tvistemaal er direkte pekuniære Uoverensstemmelser, hvor Arbejdsgiverne har fat i den tykke Ende og ikke mener det nødvendigt at honorere Arbejdernes Fordringer, hvis han kan finde et eller andet mere eller mindre spinkelt Holdepunkt for at lade være, og Arbejderne maa da til at sætte det ofte langsomme, træge og knirkende Forhandlings- og Retsmaskineri i Gang for endelig efter syv lange og syv brede at faa en Afgørelse. I al den lange Tid — i ovenfor beskrevne Tilfælde altsaa fem Maaneder, og i visse andre saamænd endnu længere — maa Arbejderne finde sig i at vente for at det kan blive undersøgt grundigt og juridisk i alle Ender og Kanter om Arbejdsgiverens Standpunkt er holdbart eller ikke, og naar det saa kommer til Stykket, saa kan han — som det viste sig her — *hoppe af*

fordi han ikke en Gang selv tror paa sit Standpunkts Holdbarhed og saa først udbetale Arbejderne de Penge de skulde have haft for Maaneder siden. Er dette Retssikkerhed for Arbejderne? Hvis en ulovlig Arbejdsstandsning foraarsager Tab for Arbejdsgiveren maa Arbejderne erstatte dette, men hvis en uretmæssig Tilbageholden af Arbejdernes Løn forvolder disse Tab, hvem erstatter saa dette? Den Anskuelse hersker vist i ret udbredt Grad, at Arbejderne *skal være glad til,* blot de faar udbetalt deres indtjente Løn, selv om det først sker efter at Tilbageholdelsens Lovlighed er prøvet gennem alle Instanser og selv om det har vist sig at Grundlaget for Tilbageholdelsen har ligget oppe i den blaa Luft. Saadanne Savn og Tab for Arbejderne kan ofte være meget generende; hvad vil det ikke sige for en Akkordarbejder at Arbejdsgiveren pludselig — faktisk imod den gældende Overenskomst — kommer og hævder, at det foreliggende Arbejde slet ikke er Akkord, men kun Timelønsarbejde? Den Usikkerhedsfølelse, der her opstaar hos Arbejderen fraholder selvfølgelig et Tab i Akkordfortjenesten. Og hvad betyder det ikke i et med Overskud og Økonomi lagt lille Arbejderbudget at det — berettigede — budgetterede Overskud udebliver mange Maader efter Forfaldstid? Det kan godt være, at man ikke kan se det der, hvor man ikke skal klare sig igennem med Timefortjenesten paa 1 a 1,50 Kr. og saa endda være glad for hver Times Arbejde, men enhver Arbejderfamilie ved, hvad det betyder og kan ikke indse, at der er Retssikkerhed til alle Sider saalænge der ikke er økonomisk Beskyttelse mod Tab for Arbejdere i Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren ved Hjælp af allehaande Krumspring uretmæssig søger at holde sig tilgode det Overskud Arbejderen indtjener.

A.

Kinas Undertrykkelse.

Af *Ernst Ejlers Jensen.*

De sidste femten Aar har Kina været under en ulykkelig Stjerne, lige siden Revolutionen i 1911. Naar lige undtages Aarene 1914—18, har der ikke været et Aar uden en eller flere Borgerkrige; en kinesisk Avis i Shanghaj har opgjort Krigenes Antal til mere end halvandet Hundrede Smaakrige og ikke mindre end syvogtredive store Krige, og disse Krige er ikke blevet udkæmpet i Ørkenen, men i Rismarker, Byer og Landsbyer; intet Under da, at Kineserne, hvis store Masse er Jordens fredeligste Folkefærd, trættede af Krigsbyrder har ventet med Længsel efter Befrielsen, der skulde bringe Krigenes Række til Afslutning, skulde det ende gennem en blodigere og frygteligere Krig. Man saa en Gang i *Wu-Pei-Fu* Manden, men Skæbnen vilde det anderledes. Da *Feng-Ju-Sjang* („den kristne General") i 1925 gjorde sit store Fremstød og erobrede Peking, stod Haabet til ham, men det svandt med hans Nederlag. Nogen særlig Lid fæstede man ikke til *Sjang-Kai-Sjek,* ej heller kan det siges, at den store Masse var for Dr. *Sun-Jat-Sen,* Sydens Profet. Men hvad enten det nu skuffer eller ej, man har faaet Tillid til dem, man venter sig af dem, at de kan føre „Krigen, der skal ende alle Krige". Kanton har vakt Masserne ved Talere, Pjecer og Proklamationer.

Kanton-Regeringen er udgaaet af *Kuo-Min-Tang.* Naar engelske Kapitalist- og Imperialistorganer og Telegrambureauer benytter sig af Lydigheden med *„Komintern"* (Forkortelse af *Kom*munistisk *Inter*nationale) for dermed at fremkalde Bolsjevikforskrækkelse, beror det paa en grov Tilsnigelse. „Kuo-Min" betyder *„Folke-", „Tang" „Partiet"* — intet andet. Det er det national-revolutionære Parti og rummer i sig Fremskridtets Mænd af alle Afskygninger — Folk, der staar paa den samme Linie, om ikke paa samme Punkt af Linien, som Socialdemokrater, Kommunister, Anarkister og mange flere; de har forstaaet, at før Kina er befriet for Militaristernes og Imperialisternes Aag, er der ikke Plads for Detajlspørgsmaal.

Partiets Historie, der gaar ca. fyrretyve Aar tilbage, er tillige den kinesiske Udviklings Historie gennem dette Tidsrum. De har ofte skiftet Navn, uden at det dog er gaaet ud over Principperne. Oprindelig hed det „det vaagnende Kina": *„Sing-Sjung-Hui",* og først, da det i 1911 havde styrtet Mansju-Dynastiet og skabt Republikken, tog det Navnet „Kuo-Min-Tang".

Før 1911 var Kina, som bekendt, et Kejserrige. Rundt om i de forskellige Provinser sad Militærguvernørerne og herskede omtrent enevældigt. Vel stod de under Overhøjhed af „Himlens Søn", men dette hindrede dog ikke, at de, ofte med militære Magtmidler, søgte at

ændre den allerhøjeste Anordning: rane Land og Rige fra Kollegerne og iøvrigt mele deres egen Kage. Revolutionen i 1911 blev ikke ført til Bunds saaledes, at dette Forhold blev ryddet af Vejen. Da den revolutionære Bevægelse nemlig havde grebet i den Grad om sig, at Resultatet uomtvisteligt maatte blive dens Sejr, slog de Reaktionære om i deres Taktik og hyklede at være Revolutionens Tilhængere. Dette Anslag lykkedes. Efter at Kina havde, ligesom nu, været delt i et Nord og Syd, hvor *Juan-Sjih-Kai* var Nordens Præsident og Dr. Sun Sydens, enedes man om et Forlig, hvorefter Juan blev Republikkens første Præsident. Juan var den General, Kejseren havde overdraget at slaa Revolutionen ned. Resultat: Militærherredømmet blev bibeholdt; Generalerne blev de fremmede Imperialisters Lejesvende. Naar derfor nu Kuo-Min-Tang bekæmper de hjemlige Militarister, er det med dobbelt Front.

Dr. Sun mente imidlertid, at 1911-Revolutionen kun var Revolutionens Begyndelse, men Partiets stærkeste Fløj gik imod ham, Forliget kom i Stand. Han brød ud og dannede „det revolutionære kinesiske Parti", der, efter at Forholdenes Udvikling havde givet ham Ret, atter er blevet Kuo-Min-Tang.

Enhver Revolution har to Faser: den ødelæggende og den opbyggende; Kuo-Min-Tang har da sat sig følgende Opgaver:

1) Den negative: Knuse Imperialismen og Militarismen,

2) den positive: Skabe en folkelig Regering og Stat, ved Folket — for Folket.

Partiets Program er udviklet af Dr. Sun og nedlagt i hans Værker. Sun er for Kuo-Min-Tang, hvad Marx er for os — deres Idéer er da ogsaa nær beslægtede, skønt Sun har kritiseret Marx paa et væsentligt Punkt, hvad vi senere skal vise. Værkerne spænder meget vidt, de rummer foruden de politiske, økonomiske og sociale Anskuelser ogsaa Synspunkter angaaende de praktiske Metoder til deres Virkeliggørelse og paa den anden Side ogsaa deres filosofiske og etiske Grundlag.

Det første Punkt i Sun-Jat-Sens Lære er *Læren om Folkestammen;* han bruger ikke Ordet „Nationalisme" for netop at undgaa dette Begrebs Skyggesider: den agressive og den snæversynede Selvgladhed og Selvgodhed. Han viser heri, hvor nødvendigt det er, at Kina befrier sig for alle de Farer for dets naturlige og historisk nødvendige Udvikling, der ligger i den politiske og økonomiske Udbytning. Korea er en Koloni af Japan, Annam af Frankrig og Hongkong af England; men Kina er endnu mere uselvstændig end en Koloni. Kina er ikke blot en Halvkoloni, som man oftest udtrykker det, nej, det er Koloni af samtlige Traktatmagterne. Dr. Sun lærer: 1) Alle Republikkens fem Folkestammer: Han, Mansju, Mongol, Turkestaner og Tibetaner, er lige, 2) disse fem Stammer danner en Enhed, hvis politiske og økonomiske Frihed, Lighed og Ligeberettigelse i Folkesamfundet atter skal oprettes. Den *kinesiske* Nationalisme er saaledes af en anden Art, end vi er vant til at faa serveret i Europa; den er udgaaet af en aartusind gammel Kulturs Pacifisme.

Læren om Folkets Herredømme er det andet Punkt; det minder i Princippet mangt og meget om det demokratiske Princip, men det er ingen slavebunden Kopi af det europæiske — det er kinesisk, og maaske Europa ogsaa kunde lære en hel Del af den Udformning, det har faaet. Det vil jo være latterligt at tro, at vi overfor saadant et gammelt Kulturfolk kun skulde lære fra os. Sun-Jat-Sen finder nemlig den Tredeling af Statsmagten, vi har — en lovgivende, dømmende og udøvende —, ufuldkommen. Man véd, at i Kina bestod under det gamle Regimente et Eksamenssystem, der allerede havde flere tusind Aar paa Bagen, og man opnaaede Embeder i Staten gennem en kortere eller længere Række Eksaminer, alt efter Embedets Art. Takket være dette System var det politiske Liv ofte præget af virkelig evnerige Folk, og Fødselsadelen og Gejstligheden spillede aldrig den samme store Rolle som i Europa. Kina var paa en vis Maade et demokratisk Land. Efter Revolutionen blev dette System afløst af det almindelige europæiske; Bonden kom ind i Diplomatiet, Lægen blev Dommer; nogle udfylder deres Pladser, men langt de fleste, der paa Grund af deres Anseelse paa eet Omraade blev kaaret af deres Medborgere, kom ind i Embeder, deres særlige Evner ikke tilsagde dem. Derfor vil Dr. Sun vække Eksamenssystemet til Live igen; men medens det gamle var ensidigt litterært, er det nye alsidigt moderne orienteret. Han indfører en fjerde uafhængig Myndighed: *den eksaminerende.*

For at man nu ikke skal tro, at dette skal føre til et stivt, bureaukratiskt Overklassesystem, maa vi et Øjeblik se paa, hvad man har

til Hensigt at gøre for at føre de Evnerige frem, saaledes at intet Talent gaar tabt for Samfundet af Mangel paa Røgt og Pleje. Der foreligger fra Kuo-Min-Tang et Skoleprogram, som i al Korthed gaar ud paa følgende: der oprettes en Enhedsskole med en 6-aarig almindelig Folkeskoleuddannelse, 6 Aars videre Uddannelse (svarende omtrent til vor Mellemskole og Gymnasium, men dog saaledes, at den danner et afsluttende Hele, der giver den en praktisk Brugbarhed) og endelig en 6-aarig Specialuddannelse paa Universiteter og tekniske Højskoler. Herigennem bliver man i Stand til at følge Eleverne og bringe dem frem gennem de Instanser, deres Evner har Krav paa, uden Hensyn til daarlige økonomiske Kaar hos den, i hvem Evnerne er nedlagt.

I det gamle Kina var ogsaa en Række Embedsmænd, hvis Opgave var at skride ind mod fejlagtige Handlinger fra Regeringens Side, især mod saadanne Handlinger, der stred mod det store Folks Interesser — det var uafhængige Embedsmænd, og deres Vilje kunde ofte bøje selve Kejseren. Ud fra denne Institution skaber Sun en ny Myndighed. I vore Dage har Parlamentet lovgivende Myndighed og Interpellationsret, men denne sidste, siger han, giver ofte Regeringen unødvendige Vanskeligheder og sinker Statsmaskineriet; derfor afskaffer han den og sætter i Stedet en uafhængig Myndighed — *den kontrollerende* — en Dommer over Staten.

Saaledes bliver Statsmagtens Myndighedsdeling femfoldig.

I tredje Afsnit *Læren om Folkets Velstand*, er hans Endemaal det samme som Socialismens. Men Sun vender sig mod Marx' Lære om Klassekampen, idet han siger: der findes ikke skarpe Klassemodsætninger i Kina, eller, som en anden Forfatter udtrykker det: I Kina er vi alle større eller mindre Proletarer. Denne Paastands Rigtighed tør man vel betvivle, idet man maaske kan formulere sin Tvivl saaledes: I Kina forenkles Billedet af Klassekampen, idet Klasserne yderligere er af forskellig Race. Er der ingen Modsætninger Gule imellem, saa er der til Gengæld mellem Gule og Hvide. Hans Anskuelser deles da heller ikke paa dette Punkt af hele Kuo-Min-Tang, maaske endog kun af et Mindretal.

Men naar Kineserne, som Herrer i Landet, gaar til Arbejdet med Landets Opbygning, maa det ske med Henblik paa at hindre Dannelsen af Klassemodsætninger mellem dem selv indbyrdes. Hertil anvises hos Dr. Sun to Veje:

1) *En retfærdig Fordeling af Jorden.* Hertil opstilles følgende interessante Program: Enhver Jordbesidder maa opgive sin Jords nuværende Værdi til Staten. Indtil videre oppebærer Staten en Grundskyld, ansat paa Grundlag heraf. Senere overtager den Jorden til den deklarerede Pris. Herefter vil Staten fordele Jorden mellem de jordløse Landmænd, og herigennem hindre Dannelsen af storkapitalistiske Jordbesiddelser. Men gennem Systemet naas ogsaa, at Bønderne maa ansætte deres Jord til den virkelige Værdi, thi sætter de den af Hensyn til Statens Køb for højt, maa de bære for høje Skatter paa den; sættes den derimod af Hensyn til Skatten for lavt, faar de en for lav Betaling for den.

2) *Streng Kontrol med Kapitaldannelsen:* Bedrifter over en vis Kapital kan ikke drives af Privatpersoner, herunder falder de for hele Samfundet saa livsvigtige Dele: Jernbaner og Rederier, Banker, Miner o. s. v. Storkapitalistiske Magtdannelser kan saaledes ikke fremgaa i Kina herefter.

Naar begge disse Forudsætninger er gennemført, skal Staten sætte al sin Kraft ind paa at skabe den bedst mulige Organisation af Befolkningens Forsyning med Levnedsmidler, Klæder, bekvem Befordring og Fornøjelse.

Hans Bog: „Udkast til Statsopbygning", indeholder de tre Afsnit: 1. Den psykologiske Opbyggen — Sun-Jat-Sens Livsfilosofi, 2. Den industrielle Opbyggen — som han har skrevet paa Engelsk :„*The development of China*", og endelig 3. Den sociale Opbyggen — det vil sige Folkemagtens Gennemførelse.

Som man heraf ser, er Kuo-Min-Tang i Teorien et højt udviklet Parti, men dets Praksis viser, at det ikke blot er en Flok sammenløbne, forskruede Idealister, men Folk med et praktisk Tag i Tingene. De revolutionære Studenter har belært Befolkningen. Arbejderne i de store Byer er nu stærkt organiserede, det gælder ikke alene for Industri- og Transportarbejderne, men selv Hustyendet er det. Det sidste er et haardt Vaaben imod de Fremmede i Landet; Handelsstanden derude er hovedsagelig kinesisk, og kun de færreste Europæere er i Stand til selv at gøre deres Indkøb hos dem. De hidtidige Begivenheder har da ogsaa vist, med hvilken Præcision Kanton kan faa hele

det mægtige Apparat til at klappe. Hver Gang en ny By er blevet erobret, har vi set Arbejderklassen lamme Reaktionens Magt ved en med imponerende Haardhed gennemført Generalstrejke, en Haardhed, selv de blodigste Modforholdsregler ikke har formaaet at knække.

Nordhæren har for nogen Tid siden taget Navnet *„Ankoutchisen"* — Hæren til Rigets Pacificering —; den er udgaaet af de gamle Militarister, der kæmper en sidste fortvivlet Kamp for at bevare deres stadig svindende Rester af Magt, saa selv om de tager nok saa skønne Navne, er de ikke egnet til at vække Tillid.

Kuo-Min-Tang har vundet Arbejdernes og Bøndernes Tillid; derfor fortjener det ogsaa den hvide Arbejderklasses Bevaagenhed og Støtte i sin Kamp for Landets Befrielse fra de snærende Baand, som omtales i den forrige Artikel — og mod et nyt og bedre Kina, hvis Idéer i korte Træk er ridset op her: Mod det arbejdende Folks Frihed og internationale Samarbejde.

Skruebrækkerens Frihedsbrev.

Af *Oluf Bertolt.*

Man kan ikke sige, at de engelske Magthaveres Angreb paa den organiserede Arbejderklasse er kommen som et Lyn fra klar Himmel. Det har længe trukket sammen. Straks efter Valget i 1924, som gav de Konservative et aldrig før set Flertal i Underhuset (Kons. 413, Liberale 44, Arbejderpartiet 151, Uafhængige 7, siden ændret lidt ved Suppleringsvalg), bebudede Sir *Robert Horne,* at dette Parlament især vilde tage sig af „Fagforeningstyranniet" og „fjerne denne Skamplet fra det offentlige Liv". Svære Forberedelser er truffet baade i de politiske og de industrielle Hovedkvarterer, til et Kæmpefremstød mod de Rettigheder, der er tilsikret Fagorganisationerne ved Love af 1871—75—1906 og 1913. Ved disse er Organisationerne anerkendte som retsgyldige Korporationer, men fritaget for kollektivt Ansvar for de Fejltrin, deres enkelte Medlemmer maatte gøre; Strejkeretten, Strejkevagter o. s. v. er anerkendt og ligeledes Retten til at opkræve Ekstrakontingenter til politiske Formaal.

Imidlertid har den voksende politiske Aktivitet, som udfoldes fra Organisationerne, den intimere Samvirken mellem faglig og politisk Ledelse ængstet Borgerskabet.

Den kortvarige Mac Donaldske Regeringsperiode bidrog sit, og ganske særlig har det Udslag af en i England tidligere ukendt Klassesolidaritet, som Storstrejken i Fjor repræsenterede faaet den besiddende Klasse til at skælve og se Spøgelser paa Væggen. I 1924 udsendte den krasseste Antisocialistorganisation *The Central Council for Economic Leagues* et Opraab til alle Arbejdsgivere om at tilvejebringe 100,000 Pd. St. (2 Mill. Kr.) *aarligt* i 3 Aar for med denne Sum at bekæmpe Kollektivismens, Socialismens og Kommunismens falske Doktriner, og denne Opfordring har trods de sløje Tider ikke været forgæves. Foreningen af britiske Handelskamre har ligeledes iværksat en Landsagitation for at faa Fagforeningsloven af 1906 ændret, og i Efteraaret 1926 forelagde denne Organisation Regeringen sine Ønsker i saa Henseende. De gik naturligvis ikke ud paa at forulempe „den sunde" Fagbevægelse, men — — —.

Da Kongen aabnede indeværende Parlamentssamling, var Forberedelserne saa vidt fremskredne, at han i den Trontale, *Baldwin* havde givet ham at holde, kunde udtale, at „nylig stedfundne Begivenheder har klargjort Vigtigheden af at faa nøjere præciseret og ændret, hvad der skal være Lov med Hensyn til faglige Konflikter, og Forslag i saa Henseende vil blive forelagt Parlamentet inden længe." Man var altsaa forberedt. Men da Kronadvokaten, Sir *Douglas Hogg,* i første Uge af April lagde Regeringsforslaget paa Parlamentets Bord, var alligevel det første Indtryk overvældende. Mage til dette Stykke usminket hadefulde Klasselovgivning er ikke før set i Englands politiske Historie. Mens man udadtil har præket *Industrial Peace,* Fred og Forsoning, mellem Arbejde og Kapital, en Lektie, vi ogsaa kender her hjemme, har man bag Kulisserne omhyggelig forberedt dette lumske Anslag, den største Klassekampserklæring, der nogen Sinde er udgaaet fra en offentlig Instans.

Lad os se lidt nærmere paa Dyret. Forslaget bestaar af 8 Afsnit, hvoraf det ene indeholder Forklaring og Kommentarer. De 7 andre beskæftiger sig hver for sig med en enkelt Side af den organiserede Arbejderklasses Virksomhed, med Fagbevægelsens hidtil lovlige Funk-

tioner, og disse gøres til lige saa mange straf-værdige Forbrydelser.

1. *Storstrejker og Sympatistrejker forbydes.*

Efter Forslaget er for Fremtiden Strejker ulovlige, naar de for det første „har et Formaal udover at afgøre en faglig Konflikt i det Fag eller den Erhvervsgren (*industry*); de strejkende tilhører" — og for det andet „tilsigter eller kan anses for at øve Tvang overfor Regeringen eller virke som en Trusel overfor Befolkningen *(the community)* eller en væsentlig Del af Befolkningen".

Denne Paragrafs svævende Udtryk er ingen Tilfældighed eller Skødesløshed. Den er vel gennemtænkt i al sin Uldenhed. For med den i Haanden vil enhver Dommer kunne erklære enhver Strejke i større Maalestok og enhver Sympatistrejke ulovlig. Det bliver nemlig Domstolene, som skal afgøre, hvad der ligger i Udtrykkene.

Regeringens Talsmænd hævder, at Formaalet blot er at umuliggøre Generalstrejker i Fremtiden. Dertil svarede *Philip Snowden* under Debatten, at den naturligvis vil faa den stik modsatte Virkning, nemlig at gøre Generalstrejker større og mere langvarige, saa det bliver Regeringen ganske umulig at opfylde Bestemmelsen om Fængsel for Overtrædelse. Hvad vil Regeringen gøre ved 5 Millioner Arbejdere, som uden Hensyn til Paragrafen gaar i Strejke?

Men denne Lovens Hovedparagraf gaar naturligvis langt videre. Den forlener Domstolene med Magt til at kvæle enhver faglig Aktion i Fødslen. Hvad er nemlig en „faglig Konflikt", og hvad er dens bestemte „Formaal"? Tag den store Minekonflikt i Fjor. For Minearbejderne stod den som en Lockout. De blev kastet paa Gaden, da de ikke vilde underkaste sig Mineejernes Lønreduktioner og Arbejdstidsforlængelser. Fra kapitalistisk Side og i hele den borgerlige Presse præsenteredes Konflikten som en formastelig Strejke mod *the community* med det Formaal at tvinge Regeringen til at yde fortsatte Subsidier eller lade Minerne nationalisere. Saa vanskelig definerbar kan en Konflikt forme sig. Selv ikke mellem Minearbejderne og Fagforeningernes Generalraad er der endnu opnaaet Enighed om Storkampens Formaal!

Hvad er „et Fag"? Hvor begynder, og hvor ender „en Industri"? Hvad vil det sige at „true Befolkningen"? Og hvad er endelig „en væsentlig Del af Befolkningen"? *Walter Citrine*, det faglige Generalraads Hovedsekretær, spørger med Rette: Er det en By, en Landsdel, eller er det Arbejdsgiverforeningen eller Aktionærerne i et enkelt Firma — er det 5, 10 eller 75 Procent af Samfundets Medlemmer? Intet af disse Spørgsmaal giver Loven Svar paa. — Naar Dommeren har udgransket, at en Strejke er ulovlig, og han er der for det samme (jævnfør Kolindsund-Dommen), saa kan han idømme enhver Person, som har „erklæret, opfordret til, fremmet eller deltaget i den", fra 3 Mdr. til 2 Aars Fængsel og gøre den implicerede Organisation økonomisk ansvarlig for alle tænkelige Krav, der maatte blive rejst.

2. *Beskyttelse af Skruebrækkere.*

Ingen Person, som nægter at deltage i en Strejke af forannævnte Karakter, maa ekskluderes af sin Fagforening eller paa nogen Maade forulempes af sine Kolleger, hvad end Fagforeningens Love maatte udtale herom. Domstolene kan genindsætte enhver udhældt Skruebrækker i sine Medlemsrettigheder og idømme Organisationen Erstatning til ham.

3. *Strejkevagter umuliggøres.*

Blandt andre afgrænsende Bestemmelser herom hedder det, at Strejkevagter, der søger at formaa arbejdsvillige til ikke at gaa i Arbejde og under Forsøget herpaa indtager en Holdning, der i vedkommende Skruebrækkers Sind „kan fremkalde Forestillinger om, at han i modsat Fald vil komme til at lide Tab eller vil blive gjort til Genstand for Boycot, Had, Latterliggørelse eller Foragt", disse ulykkelige er sikre paa Bøder op til 400 Kroner eller 3 Maaneders Fængsel. Det overlades altsaa Dommeren at fastslaa, hvilke Sindsstemninger, Strejkevagtens Ansigtsudtryk tolker! Og der paalægges Strejkevagten den umulige Opgave at befri Skruebrækkernes betændte Samvittighed for Følelsen af, at han er en foragtelig Person.

4. *Forbindelsen mellem Fagforeningerne og Arbejderpartiet skal klippes over.*

Det engelske Arbejderparti er væsentlig bygget op paa kollektivt Medlemsskab af faglige og andre Arbejderorganisationer, og af Kontingenterne gaar ca. 50 Øre aarligt pr. Medlem ind i de „politiske Fonds", praktisk talt i Partikassen. Efter forskellige retslige Overgreb, Osborne-Dommen i 1909 og andre, er dette Forhold som nævnt gjort fuldt lovligt ved en særlig Tilføjelse til Fagforeningsloven 1913. Dog kan et Fagforeningsmedlem, om han udfylder en

dertil indrettet Formular, kræve sig fritaget for at yde dette politiske Bidrag. Dette kaldes *contracting out* og har indtil de seneste Aar kun været benyttet i ringe Udstrækning; dog er der Organisationer, hvor store Mindretal nægter at yde Bidrag til Flertallets Politik. Jernbanemændenes Formand, *J. H. Thomas*, erklærede saaledes i Parlamentet, at i hans Organisation havde 55,000 Medlemmer sidste Aar *contracted out* (Arbejdsministeriets Tal viser, at 104,797 Fagforeningsmedlemmer af de 3,000,000, der staar i Organisationer med politiske Fonds, har krævet sig fritaget for at yde Bidrag til disse Fonds. Altsaa mellem 3 og 4 Procent af Medlemmerne). Man ser altsaa, at der ikke kan være Tale om tvangsmæssige Ydelser til politiske Formaal.

Den nu forelagte Lov kræver *contracting in*, d. v. s. at det ikke er nok, at en Fagorganisation ved en Flertalsbeslutning opretter et politisk Fond, men det skal være de Medlemmer tilladt at yde Bidrag, som udfylder en Formular med politisk Trosbekendelse og Anmodning om at faa Lov til det, og de kan til enhver Tid trække sig tilbage igen. De politiske Fond skal holdes strengt adskilt fra andre Midler, og Regnskab skal aflægges for den offentlige Registrator.

Regeringen vil her paalægge Arbejderorganisationerne saadanne Baand, som ikke kendes i nogen som helst anden Art af Sammenslutninger. Og Bestemmelsens Ensidighed træder endnu grellere frem paa Baggrund af de Metoder, de borgerlige Partier anvender for at finansiere deres politiske Organisationer. For hver 50 Øre Arbejderne yder i politiske Kontingenter, bidrager Lorderne med Hundreder af Pd. Sterling. Det er en kendt Sag, at baade Konservative og Liberale har solgt Adelspatenter for klækkelige Bidrag til deres Valgfond. Prisen for en Baronetværdighed laa omkring 40,000 Pd. St. eller ¾ Mill. Kr.! — Kort efter Dannelsen af *Mac Donalds* Regering indfandt der sig en Herre paa Arbejderpartiets Kontor med Forespørgsel, om ikke hans Chef, som havde udsendt ham, kunde komme paa næste Liste over de udnævnte Adelige, og han var i saa Fald bemyndiget til at yde et beskedent Bidrag til Partiets Kasse paa en 25—30,000 Pd. Sterling. Hans Forbavselse var stor, da han fik at vide, at han var gaaet galt i Byen. Ja, men andre Partier gør det dog, hvorfor saa ikke Arbejderpartiet? Da det liberale Parti revnede i en Lloyd George-Gruppe og en Asquith-Gruppe, var den største Vanskelighed Delingen af den af Millioner bugnende Partikasse. Lloyd George vilde naturligvis ikke dele! I Aarene fra 1916—22 fabrikerede Koalitionsregeringen (af Konservative og Liberale) ikke færre end 87 nye Adelsmænd. Nogle Stykker var vel nok fortjenstfulde Mænd, men Resten var Matadorer i Øl, Petroleum, Jernbaner, Krigsleverancer, Bladkoncerner o. s. v., hvis hele Adkomst til Peer-Værdigheden var de Summer, de kunde betale for Stadsen.

Det er de samme Mænd, som har drevet denne Trafik, der nu forsøger at kvæle Arbejderpartiets eneste lille Lam, *the political levy*.

5. *Offentlige Tjenestemænd slavebindes.*

Offentlige Embeds- og Bestillingsmænd maa kun tilhøre rene Tjenestemandsorganisationer, og disse maa ikke være tilknyttede andre Fagforeninger, ikke tilhøre T. U. C. = De samvirkende Fagforbund; de maa ikke have politiske Formaal eller paa nogen Maade være forbundet med noget politisk Parti. Overtrædelser medfører Afsked. Til dybere Forstaaelse tjener, at saa godt som alle Tjenestemandsorganisationer for Tiden er tilsluttet Arbejderpartiet og T. U. C.

6. *Lige Ret for organiserede og uorganiserede.*

Kommunale Raad skal det være forbudt at opstille som en Betingelse for Ansættelse af Funktionærer, at disse tilhører en Fagorganisation.

7. *Mere Magt til Domstolene.*

Endelig giver Slutkapitlet Regeringsadvokaten Fuldmagt til at afsige Kendelser, hvorefter en Fagorganisations Pengemidler kan beslaglægges i Tilfælde af „ulovlig" Strejke, saa ingen Udbetalinger kan finde Sted.

Dette er Lovforslagets Hovedindhold. Men har det nu nogen Udsigt til at blive gennemført og vedtaget som Lov? Ja, absolut. Med en konservativ Majoritet i Underhuset paa over 200 kan Regeringen damptromle Oppositionen og gør det uden Skrupler. Hvorledes stiller Oppositionen sig da? Ja, det betydningsløse liberale Parti stemmer imod. Lloyd George beklager i sine Taler, at Regeringen har udkastet dette Stridens Æble i en Tid, hvor det mere end nogen Sinde er magtpaaliggende, af Hensyn til Arbejdsgiverne, o. s. v., o. s. v. De har desuden forsøgt vedtaget Ændringsforslag om at erstatte Domstolene med særlige faglige Voldgiftsretter. Det er alt uden Betydning. Og

for Lovens Vedtagelse gælder det samme for saa vidt ogsaa om Arbejderpartiets Stilling i Parlamentet.

Straks efter Forelæggelsen var der Tanker fremme om fuldstændig at nægte enhver Deltagelse i Behandlingen. Man vilde ikke være med til at pudse den Økse, man selv skulde halshugges med. Bagefter slog man ind paa en anden Taktik, at bekæmpe Forslaget Punktum for Punktum. Fra 2. til 5. Maj foretoges anden Behandling, og ved Afstemningen gik Loven til 3. Behandling med 386 Stemmer mod 171. Onsdag den 11. begyndte den afsluttende Behandling, og da Arbejderpartiet til den havde bebudet ca. 200 Ændringsforslag, lod Formanden Huset vedtage, at Forslaget skal behandles efter „Kænguru-Metoden" — ogsaa kaldet „Guillotinen" — hvorved Talefriheden bliver stærkt indskrænket.

Endnu da dette skrives, er kun første Paragraf vedtaget, men det er ogsaa sket med 295 Stemmer mod 156. Og saadan vil det fortsætte, til Loven er en færdig Kendsgerning, der kan tages i Brug.

Labour- og liberale Ændringsforslag er der ikke taget meget Hensyn til, og de Konservative har kun tilføjet nogle Uvæsentligheder, f. Eks. at General- og Sympatilockout skal være lige saa ulovlige som Strejker. Desuden undergaar Loven nogle redaktionelle Ændringer.

Imidlertid har Arbejderpartiet og Fagforeningerne benyttet den Indignationens og Harmens Bølge, som dette Attentat paa Organisationsretten har rejst, til et storslaaet Agitationsfelttog gennem Landet. Det ledes af en „Fagforeningernes Forsvarskomité", og man har startet *The British Worker* som særligt Organ.

Enhver sort Sky har en Sølvrand, siger Englænderne, og den første Virkning af Regeringens Klassejustits er den at svejse den hidtil noget fra hinanden faldende engelske Arbejderklasse sammen og give den den Fasthed og Enhed, som den saa stærkt har manglet.

Et Udtryk herfor var en særlig Fagkonference, der fandt Sted 28. April, den største, der hidtil har fundet Sted, hvor ikke mindre end 600 Organisationer med 4 Millioner Medlemmer var repræsenteret, og hvor Rigsdagsgruppen deltog som ligeberettigede Delegerede.

Den engelske Arbejderklasse maa gaa under Aaget, i hvert Fald til næste Parlamentsvalg. Saa ligger det i dens egne Hænder, om den skal genvinde sine Rettigheder igen.

(„Socialisten").

Siden sidst.

RETTELSE.

I Fagbladets sidste Numer under «Oversigten over Konflikterne i 1926 og den udbetalte Understøttelse» staar paa 3die Side: «Hadsund, Murermester L. Jensen», skal være: «**Hadsten,** Murermester L. Jensen».

Kastrup. A/S Jens Villadsens Fabriker i Tømmerup: Overenskomsten samt Priskuranten af 31. Marts 1924 for Hjemmearbejde fornyet til 1. April 1928. Timeløn uforandret 105 Øre. Iøvrigt uforandret. Vedrører 12 Mand.

Tagpapparb., Kbh. Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening: Overenskomsten af 12 Juni 1924. Udearbejdspriskuranten samt samtlige Fabrikspriskuranter fornyet til 1. April 1928. Timelønnen uforandret 105 Øre. Iøvrigt uforandret. Vedrører 61 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Det danske Medicinal- og Kemikalie Komp. A/S. Overenskomsten af 11. Juni 1925 fornyet til 1. Maj 1928. 15 Mand. Lønninger og Akkordpriser forbliver uforandret i Overenskomstperioden, idet Reguleringsbestemmelsen træder ud af Kraft i Overenskomstperioden 1. Maj 1927 — 30 April 1928, løvrigt uforandret.

Fabrikarb., Kbh. Øresunds chemiske Fabriker: Overenskomst oprettet. 45 Mand. Timeløn 102 Øre. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Akkordpriserne reguleret og fastsatte for Haandsortering af Raakryoliten, Kuglemøllen og Aflæsning af Kryoliten. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4 Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg til Timelønnen. Tillidsmandssystemet, Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet var i Januar 1925 eller det Pristal, som der sidst er foretaget Lønregulering efter, dog kun forsaavidt Svingningen fra det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til en 1. Marts.

D. A. F. Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-Metal- og Kludebranchen: Overenskomsten af 5. November 1925 fornyet til 1. April 1928 med de Ændringer i Priskuranten, hvorom der er opnaaet Enighed, og iøvrigt med samme Ordlyd som hidtil. Timelønnen er 103 Øre i København, 100 Øre i Provinsen. Der tilføjes Bestemmelser angaaende Arbejdstiden hos Firma Axel A. Boldt og angaaende Akkordarbejde i Metalskuret hos Firma Petersen & Albeck samt om, at Losning og Ladning kun udføres af Firmaernes Arbejdere udfor Firmaernes egne eller lejede Pladser i det hidtil gældende Omfang. (Vedrører 2 Afdelinger og 100 Mand).

Vagtfunktionærerne, Kbh. A/S Otto Mønsted: Overenskomsten af April 1925 fornyet uforandret til 1. April 1928 mod, at den nugældende Ugeløn Kr. 54,33

ikke reguleres i Overenskomstperioden. Vedrører 4 Mand.

Oue. Stinesminde Teglværk: Overenskomst oprettet. 12 Mand. Timeløn 87 Øre. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Arbejdstid 8 Timer. Kun organiserede Arbejdere maa beskæftiges. For alle Priser gælder den almindelige Prisregulering. Gælder til 1. Februar 1928.

Aalborg A. Svovlsyrefabrikernes Kridtbrud: Overenskomsten af 12. September 1924 fornyet til 1. April 1928. Akkordpriserne, der ved Reguleringerne var blevne urene Tal, oprundedes til lige Tal uden Brøker og et Par Akkordpriser fik en mindre Forhøjelse. Timeløn nu 101 a 113 Øre.

Skanderborg. Skanderborg Kalkværk: Overenskomst oprettet. Timeløn 102 Øre. Brændere Kr. 54,83 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter samt Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Akkordpris fastsat for Brænding og Sortering af Kalk. Der udbetales forskudsvis paa Akkorden 50 Kr. pr. Uge, som er garanteret. Akkorden opgøres hver Maaned. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April. Vedrører 10 Mand.

Maarum. Helsinge Teglværk: Overenskomst oprettet. Timeløn 87 Øre. Brændere Kr. 48,72 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent. Pristallet falder eller stiger regnet fra Pristallet August 1926 eller det Pristal, der senest er foretaget Regulering fra, dog kun forsaavidt Svingningerne er over 6 Points. Gælder til 1. Februar 1928.

Støberiarb., Kbh. A/S «Atlas»: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer paa Aktieselskabets Vegne Mæglingsmøde afholdt i Anledning af Strid om ny Akkordpriser. Ved Mæglingsmødet den 24. Marts stillede Firmaet følgende Krav: For Rensning af Jernstøbegods betales 100 Øre pr. 100 kg for alt Gods og for Metal 200 Øre pr. 100 kg. Der opnaaedes ikke Enighed. Paa Timandsmødet den 9. April opnaaedes Enighed om henholdsvis 105 Øre og 205 Øre pr. 100 kg. Krav om, at Renserne for samme Akkordbetaling skulde hente Rensegodset i Støberiet og læsse det rensede Støbegods, afvistes. Dog gik man med til at hjælpe til med Losning af større Stykker Støbegods, naar disse læsses paa Vogn.

Fabrikarb., Kbh. A/S Glud & Marstrand: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet ved Lønordningen i H. t. Overenskomsten med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning har reduceret Lønnen for Arbejderne i Emaillen med 2½ pCt. af Timelønnen 103 Øre plus Varmetillæg 21 Øre altsaa af 124 Øre, saaledes at Reduktionen blev 3 Øre og disse 3 Øre har de fradraget Varmetillægget, ned til 18 Øre. Afdelingen henviser til, at ved tidligere Reguleringer er Timelønnen blevet reguleret for sig og Varmetillægget for sig, og at Timelønnen 103 Øre ikke skulde reduceres med 2½ pCt. i H. t. Overenskomsten. Ved Mæglingsmødet den 9. Marts opnaaedes ikke Enighed, idet Firmaet hævdede, at Varmetillægget har været Regulering underkastet de sidste 6—7 Aar. Ved Timandsmødet den 25. Marts enedes man om, at Reduktionen foretoges med 4 pCt. paa Varmetillægget — altsaa med 1 Øre pr. Time.

Næstved. A/S De forenede Jernstøberier: Afdelingen indberetter, at Renserne, der har opsagt den bestaaende Akkordpris for Rensning af Støbegods til Ophør 1. Januar, har forhandlet med Aktieselskabet om ny Akkordpriser, uden at Enighed er opnaaet. Akkordprisen for Diverse Støbegods er 808 Øre pr. 1000 kg og for Vinduesgods 1077 Øre pr. 1000 kg, og de har krævet henholdsvis 1050 og 1300 Øre pr. 1000 kg. Gennemsnitsfortjenesten har fra Augustreguleringen 1926 til 1. Januar 1927 kun været 113 Øre. Endvidere indberetter Afdelingen, at Aktieselskabet ved et Mæglingsmøde den 9. August 1924 indgik paa at forhøje Timelønnen med 3 Øre for de Arbejdere, der ikke har Adgang til Akkord, men at disse Tillæg nu helt er bortelimineret saaledes, at de nu har Minimallønnen 95 Øre. Da Tillidsmandens Forsøg paa ved Forhandling at faa disse Arbejderes Timeløn forhøjet ligeledes er bristet, anmoder Afdelingen om, at der, for at bringe disse Spørgsmaal i Orden, bliver begæret afholdt Mæglingsmøde. Ved Mæglingsmødet den 17. Marts henvistes Akkordspørgsmaalet til lokal Forhandling mellem Parterne og Aktieselskabet gav Tilsagn om at ville forhøje de omhandlede Arbejdsmænds Timelønninger med 1 Øre, hvis der opnaaedes Enighed om Akkordpriserne. Enighed opnaaedes ikke om Akkordpriserne. Ved Timandsmødet den 12. April erklærede Aktieselskabet sig villig til at forhøje de paagældende Arbejderes Timeløn med 2 Øre og Akkordpriserne fastsattes til at være: For Rensning af Støbegods til Brug ved Aktieselskabets egen Produktion 1050 Øre pr. 1000 kg. For Rensning af alt andet Gods undtagen Vinduer 808 Øre pr. 1000 kg og for Rensning af Vinduer 1125 Øre pr. 1000 kg.

Frederiksberg komm. Arb. Frederiksberg Kommunes tekniske Forvaltning: Overenskomsten fornyet uforandret 1 Aar til 1. April 1928. 221 Mand. Timeløn 136 Øre, Ugeløn Kr. 65,28. Der tilføjedes en Bestemmelse om, at der for Overtjæring af Træklodser og Træbrolægning i og udenfor Spor betales et Tillæg af 15 Øre til Timelønnen.

Moselund. Tørvefabrikant P. Henriksen: Overenskomst oprettet. Timeløn 92 Øre. Akkordpriserne af April 1925 reduceret med 18 pCt. Regulering i H. t. Pristallet (181 Points). Gælder til 1. Februar 1928.

Moselund. Tørvefabrikant E. Ernst, Engesvang: Overenskomst oprettet. Timeløn 92 Øre. Akkordpriserne af April 1925 reduceret med 18 pCt. Regulering i H. t. Pristallet (181 Points). Gælder til 1. Februar 1928.

De to Overenskomster vedrører 110 Mand.

Blaahøj og Give. De jyske Tørvefabriker: Overenskomst oprettet. 45 Mand. Timeløn. Timeløn 101 Øre. Akkordpriserne af April 1926 reduceret med 7 pCt. Arbejdstid i Tidsrummet 1. April—1. Oktober 10 Timer. Overarbejde fra Kl. 6—10 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdsgiveren kan forlange Dobbeltdrift a 10 Timer mod at betale et Tillæg af 12 pCt. til de Lønninger, Dobbeltdriften berører. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Marts 1928.

Rønbjerg. Tørvefabrikanterne: Overenskomst opret-

tet. 48 Mand. Timeløn 90 Øre. Akkordpriserne af 1926 gælder uforandret, dog forhøjes Betaling for Aflæsning med 7 pCt. Arbejdstid i Sæsonen 10 Timer. Overarbejde 25 pCt. Tillæg. Kun Medlemmer af D. A. F. kan antages og fortrinsvis blandt de paa Pladsen boende, forsaavidt de er skikket til Arbejdet. Gælder til 1. September 1927.

Arden. Tørvefabrikant L. Larsen, Vejrholt: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 102 Øre. Akkordpriserne af April 1926 reduceret med 5 pCt. Arbejdstid 10 Timer. Overarbejde 50 pCt., Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg til Timeløn og Akkorder. Kun organiserede Arbejdere maa anvendes. Gensidig Opsigelsesfrist er 4 Dage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Juli 1927.

Arden. Tørvefabrikant S. Laursen, Gandrupgaard: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 102 Øre. Akkordpriserne af April 1926 reduceret med 5 pCt. for Maskintørv, for Skæretørv uforandret. 10 Mand. Timeløn 102 Øre. Overarbejde 50 pCt., Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg til Timeløn og Akkordpriser. Kun organiserede Arbejdere maa anvendes. Gensidig Opsigelsesfrist er 4 Dage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. September 1927.

Sparkær. Tørvefabrikant Bækgaard: Overenskomst oprettet. 25 Mand. Timeløn 90 Øre. Akkordpriserne af Maj 1926 reduceret med 8 pCt. Arbejdstid i Sæsonen 10 Timer, udenfor Sæsonen 8 Timer. Overarbejde 3 Timer 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg, Søn- og Helligdage 3 Timer a 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. I Tørveakkorderne er Timelønnen garanteret. Arbejderne er ulykkesforsikrede for en Dagpenge af 5 Kr. fra Tilskadekomstdagen, mod at de selv betaler Præmieforhøjelsen. Ingen Regulering. Gælder til 1. Marts 1928.

Pindstrup og Stenvad. Akts. Nordisk Mosebrug: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 1. Marts 1928. 80 Mand. Timeløn 87 Øre. Akkordpriserne af Maj 1925, der senere er reguleret efter Pristallet, blev reduceret med 4 pCt. Arbejdstid 10 Timer, Lørdag dog kun 9 Timer. Timeløn og Akkordpriser reguleres med 1 Øre pr. 2 Points, Pristallet stiger eller falder.

Allinge. Bygmestre og Murermestre i Allinge-Sandvig: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter til Kl. 8 samt Søndag til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Kun Medlemmer af Afdelingen maa anvendes. Gælder til en 1. April.

Faaborg. Faaborg Cement-Tagstenfabrik: Overenskomsten fornyet 1 Aar mod at Akkordpriserne af Maj 1924 reduceres 12 pCt. Grundpriserne for 5" Mufferør forhøjedes med 1 Øre. Iøvrigt uforandret. Regulering med 1 pCt. pr. Procent fra Pristallet 181. Vedrører 10 Mand.

Nørre Aaby. R. Rasmussens Cementvarefabrik: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Timeløn 96 Øre. Akkordpriserne af April 1924 reduceredes med 11 pCt. og enkelte Ændringer foretoges. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 3 Timer a 30 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Tillæg for Udearbejde. Nyantagne Arbejdere, der arbejder i Akkord, er garanteret Timelønnen de første 6 Uger. Arbejderne er ulykkesforsikret i H. t. Loven. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Aalborg. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Priskuranten til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Esbjerg. Murermesterforeningen: Lokal Priskurant oprettet. Akkordpriserne for Udgravning af Grunde forhøjedes med 16 Øre pr. Kbm. Akkordpriserne for Betonstøbning forhøjedes med 50 Øre pr. Kbm., for Hvælvinger dog kun 25 pCt. Desuden foretoges enkelte Omposteringer og opnaaedes nogle smaa Tillæg til de gamle Priser. Gælder til 1. Februar 1928.

Fredericia A. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Priskuranten til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Glostrup. Murermestrenes Lokalforening: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Overenskomsten af 25. April 1919 med Ændringer af 9. Juli 1925 til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Helsingør A. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Overenskomsten til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Hillerød. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Priskuranten af 31. Marts 1919 med Tillæg af 22. December 1922 til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Herning. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Overenskomsten til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Kolding. Murermesterforeningen: Lokal-Overenskomsten fornyet til 1. Februar 1928. For Jordudgravning forhøjedes Akkordpriserne med 30 Øre pr. Kbm. og for Trilning med 6 Øre pr. Kbm. For Indskudsler forhøjedes Priserne med 30—35 pCt. For Tillavning og Opbæring af Kalkmørtel forhøjedes Priserne med 30 pCt. og for Maskinmørtel med 45 pCt. For Tagarbejdet forhøjedes Priserne med 12—28 pCt. og for Nedbrydning med ca. 20 pCt.

Randers M. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Priskuranten til 1. Februar 1928 paa de hidtil gældende Betingelser.

Helsingør A. Det forenede Oliekomp.: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at et af dens Medlemmer, der for Mekaniker Hagedorn har udført Betongulvarbejde paa Oliekompagniets Grund, kun har faaet udbetalt 11 Kr. for Arbejdet, uagtet der var akkorderet om en Betaling af 40 Kr. Afdelingen hævder, at Mekanikeren ikke kan betale Beløbet. Efter at Sagen var paatalt overfor Oliekompagniet, erklærede dette først, at Sagen var det uvedkommende, men efter yderligere Paatale indgik det paa at betale de resterende 29 Kr. til Manden.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

DAF

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 4 1927 1927 32. Aarg.

Loven

om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring,

som den er revideret i Juni 1927.

Foredrag af Landstingsmand, Former Ludv. Christensen ved Møde af Repræsentanter for Arbejdsløshedskasserne Onsdag den 6. Juli 1927 i Rømersgade 22.

Jeg vil gerne have Lov til at fremhæve overfor denne Forsamling, at der under alle Stadier af denne Lovs Forhandling er gjort fra den socialdemokratiske Rigsdagsgruppes Side, hvad der har været menneskeligt muligt og forsvarligt overfor Kassernes Medlemmer for at undgaa den overordentlige Forringelse af Loven, der har fundet Sted.

I Folketingets Udvalg har været afholdt en Mængde Møder og været forhandlet med fuldt Alvor om et Forlig med Ministeriet. Herunder tilkaldtes Gang paa Gang til Konferencer vore Medlemmer i B-Nævnet. Alle Forsøg slog imidlertid fejl, fordi der aabenbart paa et vist Tidspunkt af de konservative stilledes Krav til Regeringen om, at denne Lov vilde man have til særlig Mishandling ved Samarbejde med Arbejdsgiverforeningen.

Dette fremgaar ogsa deraf, at i det af Indenrigsminister Kragh fremsatte Forslag (fremsat 17. Februar 1927 i Folketinget) fandtes kun den økonomiske Nedskæring, d. v. s. det nedsatte graduerede Stats- og Kommunetilskud samt Afskaffelsen af al ekstraordinær Understøttelse.

Af de konservative i Folketinget, d. v. s. af Arbejdsgiverforeningen, er indsat alle de øvrige ny Bestemmelser, der tilsammen gør, at man nu med fuld Føje kan rejse Spørgsmaalet om, hvorvidt Kasserne er nevtrale i Lønstridigheder, eller om de ikke nu i for høj Grad støtter Arbejdsgivernes Interesser.

Ved Forhandlingerne i Landstinget gjorde vi det sidste Forsøg paa at faa en virkelig Forhandling i Gang, det vil sige en Forhandling, der skulde tage saa meget Hensyn til vore Standpunkter, at vi kunde finde det forsvarligt at stemme for Loven.

Dette vilde Ministeren tilsyneladende gerne, men han var ikke stærk nok til at faa sit Parti med til at sprænge Forliget, der var sluttet med de Konservative. De smaa Ændringer, man fra konservativ Side vilde tiltræde, kunde vi ikke forsvare at købe med at stemme for Loven og derved tage Medansvar for denne.

Loven om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring er ved den nu foretagne Revision undergaaet dels en Række af redaktionelle Ændringer, og dels en Del reelle. Jeg skal holde mig til de sidste.

Afsnittet om Arbejdsanvisning blev der Enighed om mellem samtlige Partier paa Rigsdagen. Der er gennemført en væsentlig Indskrænkning i Anvisningskontorernes Antal. Medens der tidligere var en næsten uindskrænket Ret for Amts-Købstad-Handelsplads- og Sognekommuner til, hver for sig eller i Fællesskab, at oprette Anvisningskontorer med eller uden Filialer, er der nu fastslaaet den Begrænsning, at der i hvert Amt (samt København-Frederiksberg) kun *skal være* 1 Kontor. Herudover *kan der* af

Indenrigsministeriet gives Anerkendelse til kommunale Anvisningskontorer i Købstæder med over 10,000 Indbyggere, eller hvor Anvisningernes Antal i de sidste 3 Aar har været gennemsnitlig 1000 eller hvor Antallet af Anvisninger af personlig tilmeldte har været mindst 500.

Endvidere gives Ret for mindre Kommuner til at bevare bestaaende Anvisningskontorer, dog uden Ret til Statstilskud.

Den her foretagne Begrænsning maa sikkert anses for rimelig. Anvisningskontorerne har været meget kostbare Institutioner i Forhold til den synlige Nytte, de har gjort, og i mange Kommuner er man glad ved at kunne blive af med dem. For Arbejdsløshedskassernes Vedkommende ligger Forholdene her forskelligt. For de fleste Kasser med faglærte Medlemmer har de været betydningsløse, maaske nærmest til Gene, medens navnlig de ufaglærtes store Grupper efterhaanden ved Samarbejdet med Kontorerne fik nogen Nytte af dem.

Arbejdsløshedskasserne har de samme Pligter overfor de ny Amtskontorer som tidligere overfor de stedlige, hvad angaar Til- og Afmeldinger af arbejdsløse samt Forhold under Konflikter.

I Afsnittet om *anerkendte Arbejdsløshedskasser* er der straks i § 6, indført som Stk. 3 en ny Bestemmelse, hvorefter *„Lønarbejdere, der tilhører forskellige Fag, har Ret til at slutte sig sammen i en Landskasse, der ligestilles med Arbejdsløshedskasserne"*.

Under Forhandlingerne i Rigsdagen er det udtalt, at det, man vil med den Bestemmelse, er at skaffe Kristelig dansk Fællesforbund Mulighed for at oprette en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse. Om dette Formaal opnaas er noget andet. Dertil kræves nemlig, at K. D. F. skal dele sine Medlemmer nøjagtig ud i en Arbejder- og en Mesterafdeling, hvad man maaske ikke vil være saa glad for at skulle gøre; thi derved vil der jo lettere opstaa et Modsætningsforhold mellem de to Parter, der kan føre til Svækkelse eller Splittelse af denne Organisation.

For andre end K. D. F. vil det være vanskeligt at benytte denne Bestemmelse til at lave separate Kasser. *I § 7, Stk. 1, 2. Punktum,* er nemlig bevaret Bestemmelsen om, at Arbejdsnævnet (B-Nævnet) skal gøre Indstilling derom til Ministeren, for at denne kan faa Ret til at give Anerkendelse til nye Kasser i Fag eller for Omraader, hvor der i Forvejen findes en faglig eller stedlig begrænset Arbejdsløshedskasse.

I § 10, Stk. 2, er sidste Punktum nyt. Det lyder: *Optagelse kan dog ikke nægtes Personer, som godtgør umiddelbart efter Optagelsen at kunne faa Beskæftigelse af passende Varighed indenfor vedkommende Fag."* Under Forhandlingerne i Landstingets Udvalg foreslog Indenrigsministeren Ordene *„af passende Varighed"* ombyttet med *„af ikke rent midlertidig Art"*, og der er Grund til at tro, at det ny ministerielle Cirkulære, der skal udarbejdes til Forstaaelse af Loven, vil fastslaa, at dette sidste bliver Fortolkningen.

I § 12 er der givet Direktøren Ret til at kræve Ændringer i Kassernes Medlemsbidrag, naar han skønner det nødvendigt, og denne Bestemmelse er i H. t. Loven allerede traadt i Kraft fra 1. Juli d. A.

Heller ikke her er i Realiteten Tale om noget nyt, men kun om en Lovfæstning af et bestaaende Forhold; thi Direktøren har altid haft Ret til at gribe ind, naar han skønnede, at der var et Misforhold mellem en Kasses Understøttelser og dens Medlemsbidrag.

§ 13 indeholder den ny Tilskudsordning, hvorefter saavel Statens som Kommunernes Tilskud gradueres i Forhold til Fagets Gennemsnitsfortjeneste. Princippet i denne Nyordning kan ikke siges at være uretfærdigt, tvertimod, der er meget tiltalende ved det. Det gale er, at Tilskudet, der for Statens Vedkommende falder fra 40 pCt. paa Indtægter indtil 1500 Kr. til 10 pCt. paa Indtægter over 4000, gennemsnitlig er sat for lavt. Det samme gælder Tilskudet fra Kommunerne, der ydes med 30 pCt. paa Indtægter indtil 2000 Kr. og falder til 5 pCt. paa Indtægter over 4000 Kr.

Statstilskud.

Gennemsnitlig Aarsfortjeneste for Fagets (Omraadets) Arbejdere:			Statstilskud i Forhold til Medlemsbidraget:
indtil 1 500 Kr.			40 pCt.
1 500 -	til 2 000 Kr.		35 pCt.
2 000 -	- 2 500 -		30 -
2 500 -	- 3 000 -		25 -
3 000 -	- 3 500 -		20 -
3 500 -	- 4 000 -		15 -
over 4 000 -			10 -

Kommunetilskud.

Gennemsnitlig Aarsfortjenesto for Fagets (Omraadets) Arbejdere:			Kommunetilsk. i Forhold til Medlemsb dr.:
indtil 2 000 Kr.			30 pCt.
2 000 -	til 2 500 Kr.		25 pCt.
2 500 -	- 3 000 -		20 -
3 000 -	- 3 500 -		15 -
3 500 -	- 4 000 -		10 -
over 4 000 -			5 -

Der var i det af Ministeren fremsatte Forslag ogsaa for Kommunetilskudene en Indtægtssats paa indtil 1500 Kr. og hertil et Tilskud paa 35 pCt. En Henvendelse fra Sogneraadsforeningen under Forslagets Behandling i Folketinget var imidlertid nok for Flertalspartierne til at slaa de 2 laveste Satser sammen og derved reducere de 35 pCt. til 30 pCt. Tilskud ogsaa for Fag med indtil 1500 Kr.s Indtægt.

Det er Bondekommunernes Kærlighed til Landarbejderne.

Beregningen af den gennemsnitlige Aarsfortjeneste i Faget (Omraadet) foretages af Direktøren paa Grundlag af Det statiske Departements Meddelelser om Lønforhold og den af Direktoratet udarbejdede Statistik vedrørende Arbejdsløsheden i Faget i det foregaaende Finansaar.

Den enkelte Kasses Tilskudsprocent vil altsaa — selv om der ingen Ændringer sker i Lønforholdene — kunne gaa op og ned efter som Ledigheden i Faget er lille eller stor.

Faldende Lønninger vil naturligvis særlig stærkt kunne paavirke Tilskudet.

Hvad det offentliges Tilskud i Gennemsnit vil blive for samtlige Kasser, kan ikke nøjagtigt regnes ud, men det vil antageligt med nuværende Lønninger og Ledighed blive ca. 48 pCt. Dette betyder, at Tilskudene fra det offentlige, der i 1907 blev fastsat til 100 pCt. (dog kun frivilligt for Kommunerne, hvorfor det aldrig blev heltud 100 pCt.), nu er halveret.

Den nye Tilskudsordning er gældende for indeværende Aar, men det kan allerede nu ses, at langt de fleste Kasser naturligvis faar Nedgang, adskillige endda meget betydelig Nedgang, i offentlige Tilskud, og at kun meget faa vil faa større Tilskud eller blot det samme, som efter den gamle Lov.

Nyordningen maa anspore Kasserne til at sørge for altid at faa hvert eneste arbejdsløst Medlem regnet med i den officielle Statistik og maa opfordre Fagene til saavidt gørligt at kontrollere de Lønoplysninger, Det statistiske Departement bringer.

I § 15, Stk. 2, reduceres den Maksimumshjælp, der maa ydes til Medlemmer, der ikke er Familieforsørgere, fra 350 til 300 Øre, medens de 4 Kr. pr. Dag, der kan ydes Familieforsørgere, opretholdes. Her bliver det hver Kasses egen Sag at afgøre, om den kan eller vil have en Forskel paa 1 Kr. pr. Dag for Forsørgere og Ikke-Forsørgere, eller om man vil lade 4 Kr. Satsen gaa ned til Kr. 3,50. Der er vel nok Kasser, der af økonomiske Grunde maa overveje at gaa den sidste Vej.

I samme §, Stk. 4, er i 2. Linie indsat „nedsætte" i Stedet for „ændre". Maksimumsunderstøttelsen kan altsaa ikke af en ny Minister forhøjes.

IStk. 7 i samme § er i 2. Linie indsat Ordet „skal", hvor der tidligere stod „kan". Dette er en ikke uvæsentlig Ændring; thi hvis Ordlyden skal følges, vil baade den, der arbejder paa nedsat Arbejdstid, og den, der gennem længere Tid har været helt ledig og faar 4 Dages rent midlertidigt Arbejde i en Uge, rammes ens, hvad der er uretfærdigt mod den helt arbejdsløse. Dertil kommer, at Loven ikke siger noget om, hvad der skal forstaas ved Ordene *„i Ugen"*. Hvad er det for en Uge? Er det fra Søndag til Lørdag? Er det hvert enkelt Medlems Understøttelsesuge? Eller skal Arbejdsdagene lægges sammen til enhver Tid indenfor de 7 sidste Dage? Eller hvad? Derpaa har man ingen Besked kunnet give os, eller villet give os.

§ 17 er den, der i særlig Grad har haft de konservatives Bevaagenhed. I den nugæl-

dende Lov staar i § 20, der omfatter de Tilfælde, hvor der ikke maa ydes Understøttelse:

Punkt 1: „under Strejke eller Lockout til Personer, der omfattes af samme".

Dette er nu ændret til følgende:

Stk. 1. En anerkendt Arbejdsløshedskasse maa ikke yde Understøttelse:

1. *under Strejke eller Lockout til Personer, der omfattes af samme; som Følge heraf maa Understøttelse ikke ydes under en indenfor vedkommende Kasses faglige Omraade iværksat Strejke eller Lockout, før det af Direktøren er afgjort, i hvilket Omfang den foreliggende Arbejdsstrid er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget. De nærmere Regler for Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger fastsættes for 3 Aar ad Gangen af Indenrigsministeren efter Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg. Saa længe Konflikten varer, maa der ikke ydes Understøttelse til Arbejdere, som tilhører de i Konflikten deltagende Fag, og som sidst har været beskæftiget ved mere end midlertidigt Arbejde i en af de konfliktberørte Virksomheder, eller til de Arbejdere indenfor en saadan konfliktberørt Virksomhed, hvis Arbejdsløshed er direkte affødt af Konflikten;*

Medens efter de gældende Regler Direktøren først foretog Undersøgelserne, og derefter bestemte om Kassen eller nogen af dens Afdelinger skulde lukke for Udbetaling, er dette nu vendt om til, *at* der straks skal lukkes, og først skal lukkes op igen, naar Direktøren har undersøgt Arbejdsstridens Betydning for Beskæftigelsesgraden indenfor Faget og truffet sin Afgørelse.

Dernæst *at* de Regler for Udbetaling under Konflikter, der hidtil har været udarbejdede af B-Nævnet ved frivillig Forhandling med Statstilsynet, nu skal udarbejdes af Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg for 3 Aar ad Gangen.

Endelig *at* Arbejder indenfor en konfliktberørt Virksomhed, hvis Arbejdsløshed er direkte affødt af Konflikten, ikke kan faa Understøttelse.

Den første af disse 3 Bestemmelser er vel nok i Praksis den mindst slemme; thi Fagene vil jo som Regel allerede før Konfliktens Udbrud eller i alt Fald meget hurtigt efter have de Oplysninger, Direktøren skal bruge. Meget kan i den Henseende forberedes, naar man ved, det gælder om hurtigt at aflevere Oplysningerne for at faa lukket Kassen op igen. Lukningerne kan dog naturligvis blive generende nok.

Værre er det, at Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg, hvis hele Sammensætning og Arbejdsopgaver ligger dette Problem fjernt, og hvor Arbejderrepræsentanterne har et født Flertal imod sig, institueres som en Art Overnævn vedrørende Understøttelse under Konflikter.

Værst er det dog, at det nu i Loven er slaaet fast, at ogsaa andre, end de i Konflikt værende, udelukkes fra Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Arbejdsgiverforeningen kan, ved at lockoute nogle ganske faa Arbejdere, f. Eks. 4 Kedelpassere, faa gjort maaske 1000 Mand arbejdsløse, og tvinge Fagforbundene til at understøtte disse som strejkende eller faa dem til, hvis de ingen Understøttelse faar, at øve et Pres paa Kedelpasserne.

Den endelige Udformning af, hvorledes Loven skal praktiseres, kommer dog først gennem Ministerens Cirkulære, idet disse Bestemmelser, og navnlig den første om den øjeblikkelige Lukning af f. Eks. Arbejdsmændenes Kasse, hvis der strejker 4 Mand i Nexø, efter Anvisning af Venstres Ordfører i Landstinget antagelig vil blive fortolket noget mere fornuftigt end Ordlyden anviser.

§ 17, Stk. 1, Punkt 6, der tidligere kun afskar Medlemmer, der fik fast Fattigunderstøttelse, fra at faa Understøttelse, er skærpet saaledes, at der nu skal standses, saa snart den paagældende oppebærer Fattigunderstøttelse med Fattighjælps Virkning, eller i de sidste 3 Maaneder gentagne Gange har oppebaaret saadan Fattigunderstøttelse.

Denne Bestemmelse er en ny Skærpelse, der vil gøre det vanskeligere end hidtil for de Medlemmer, der har været saa ulykkeligt stillede, at de har maattet ty til Fattigvæsenet, at slippe ud af Fattigvæsenets Kløer, og er derfor i høj Grad inhuman.

Bestemmelsen er ganske vist samtidig blevet lettere at administrere; thi det har været meget vanskeligt at faa fastslaaet i mange Tilfælde, om den Hjælp, der er ydet, er fast Fattighjælp. Nu er der til Rest kun det vage Begreb „gentagne Gange i de sidste 3 Maaneder".

I § 17, Stk. 1, Punkt 9, er tilføjet i 2. Linje „eller Kommunalbestyrelsen". Det er formentlig ogsaa her, Sognekommunerne, der har villet skabe sig fuldstændig Sikkerhed for at have Ret til at anvise de arbejdsløse Arbejde. I Byerne vil denne Ændring næppe faa nogen særlig Betydning.

I § 17, Stk. 2, er i 4. og 5. Linje indført følgende ny Bestemmelse, efter „under": *„den Timeløn, der i Henhold til Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er fastsat for tilsvarende Arbejde, eller under"*, hvorefter dette Stykke har faaet følgende Ordlyd:

> *Det skal ikke kunne anses for fyldestgørende Grund til at værgre sig ved at overtage et anvist Arbejde, at Lønnen for Arbejdet er lavere end den, som den paagældende har haft, naar Lønnen dog ikke er under den Timeløn, der i Henhold til Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er fastsat for tilsvarende Arbejde eller under, hvad der i den paagældende Virksomhed eller Egn sædvanligt ydes for tilsvarende Arbejde. Et Medlems Vægring ved at overtage et Arbejde paa de i Overensstemmelse med foranstaaende tilbudte Vilkaar medfører Understøttelsens Bortfald straks, jfr. dog nedenstaaende Stykke 5.*

Denne Bestemmelse har man selvsagt fra Arbejdsgivernes Side faaet indsat for at bruge den som Løntrykparagraf. Nu staar der jo ganske vist ikke *Minimalløn*, men kun *den Timeløn*. I Praksis kan man dog med Sikkerhed gaa ud fra, at den vil blive søgt fortolket paa den Maade, at det er Mindstelønnen, vore ledige Medlemmer skal kunne tvinges til at gaa i Arbejde for — eller miste Retten til Understøttelse.

Her kommer Fagorganisationerne til at træde til med Støtte til de Medlemmer, der kun fordi de ikke vil være Løntrykkere overfor sig selv og deres Kammerater bliver frataget Retten til Hjælp fra Arbejdsløshedskassen.

§ 17, Stk. 4, er ny, og fastslaar, at Alimentanter, saafremt Opholds- eller Forsørgelseskommunen forlanger det, kun kan faa ⅔ af deres Understøttelse udbetalt, medens Resten skal indbetales til den paagældende Kommune.

§ 19 indeholder Bestemmelser om de *nye Krisefonds*, Arbejdsløshedskasserne hver for sig bliver berettiget til at oprette. Der skal for disse Fonds oprettes en særlig Vedtægt.

Medlemsbidraget til en saadan Fond skal udgøre mindst 20 pCt. af det ordinære Medlemsbidrag til Arbejdsløshedskassen.

Hvis Fonden bliver tilstrækkelig stor, kan man faa Lov at ophøre med at betale dertil. Betingelserne for at faa den til at træde i Virksomhed er iøvrigt følgende:

> *Krisefonden træder i Virksomhed efter Beslutning af Arbejdsløshedskassens Bestyrelse, dog at Vilkaaret er, at Ledigheden indenfor Kassen i de nærmest foregaaende to Maaneder har oversteget Kassens gennemsnitlige Ledighedsprocent i de tilsvarende Maaneder i de sidste 10 Aar — med Udskydelse af de to højeste Procenter — med 70 pCt., hvis den gennemsnitlige Ledighedsprocent er 10 eller derunder. Er den gennemsnitlige Ledighedsprocent højere, nedsættes nævnte 70 pCt. med 3 for hvert Point, den gennemsnitlige Ledighedsprocent ligger over 10, dog at Tillægsprocenten ikke kan nedsættes under 40. Den af Kassen foretagne Opgørelse i Henhold til foranstaaende skal i Forvejen være godkendt af Direktøren.*

Disse Betingelser for at lade Krisefonden træde i Virksomhed er i Almindelighed ikke værre end de, der gælder nu som Betingelse for at opnaa Anerkendelse som kriseramt. For Fag med en meget lav Gennemsnitsprocent bliver det noget vanskeligere, medens det til Gengæld bliver noget lettere for Fag med en meget høj Gennemsnitsprocent at faa Krisefonden i Virksomhed.

Den daglige Understøttelse af Fonden kan ikke overstige ⅔ af det paagældende Med-

lems ordinære Understøttelse og ikke ydes for mere end 70 Dage.

Stats- og Kommunetilskud ydes efter de i § 13 fastsatte Regler, og endvidere kan der af den Arbejdsløshedsfond, som er det eneste, der bliver tilbage af Afsnittet om ekstraordinær Understøttelse i den gamle Lov, ydes et Tilskud af Fondens Renteindtægt, der dog ikke maa overstige 25 pCt. af det af Kassens Medlemmer i det foregaaende Aar indbetalte Bidrag til Krisefonden. Hvis alle Kasser opretter Krisefond, vil der dog langtfra kunde blive Tale om 25 pCt. Tilskud ad denne Vej.

Hvor mange Kasser vil faa Raad til at oprette saadanne Krisefonds? Sikkert ikke mange! Paa den anden Side maa det erkendes, at det for de Kasser, der kan gøre det, vil være den overkommeligste Maade at skaffe en forlænget Understøttelse frem paa under Krisetider.

Lovens Afsnit III, der tidligere hed Ekstraordinær Arbejdsløshed, hedder nu

Arbejdsløshedsfonden.

Al Udbetaling af ekstraordinær Understøttelse ophører. Arbejdsløshedsfonden bevares og faar følgende Indtægter:

Resterne af den gamle Fond, der antageligt vil andrage mellem 7 og 9 Millioner Kr., plus et Arbejdsgiverbidrag, der er nedsat fra 5 til 3 Kr. og til 2 Kr. for Lærlinge samt Arbejdere ved Land- og Skovbrug. Naar Fonden har naaet 12 Millioner Kr., standser man dens Vækst og Arbejdsgivernes Bidrag ophører fuldstændigt.

Fondens Ledelse er Direktøren, 2 Arbejdsgivere og 1 Arbejder.

Fondens Opgaver er følgende:

Af Renteindtægten kan indtil 4/5 anvendes som Tilskud til de af Kasserne eventuelt oprettede Krisefonds.

10 pCt. af disse 4/5 skal dog forlods anvendes som Tilskud til Krisefonds, oprettede af de i § 26 nævnte ikke-anerkendte Forsikringskasser. Det er Funktionærkasser, der her er tænkt paa, og for en hel Del af disse, nemlig alle de Kasser, der er oprettede af Funktionærer, der ikke har Adgang til at være Medlemmer af en allerede bestaaende Arbejdsløshedskasse, vil det være rimeligt og naturligt, at der ydes et Tilskud til de af disse Organisationer eventuelt oprettede Krisekasser. Omvendt bør det naturligvis ikke ad denne Vej kunne gives ganske illegitime Organisationer, bestaaende af Folk, der naturligt hører hjemme i allerede bestaaende Arbejdsløshedskasser, en Slags officiel Anerkendelse ved at yde dem Tilskud i H. t. denne Bestemmelse i Loven.

Der kan som hidtil af Fondens Midler oprettes Kursus for Arbejdsløse eller ydes Tilskud til Kommuner til Oprettelse af saadanne, og der kan ligeledes ydes Hjælp til Kursusophold. Angaaende dette sidste skal der dog af Indenrigsministeren udarbejdes nye Regler, da der jo nu maa ydes et direkte Tilskud i Stedet for som hidtil, at Hjælpen ydedes i Form af den fortsatte Hjælp.

Fonden kan endvidere under visse Forhold yde Laan til kriseramte Arbejdsløshedskasser, der ikke er i Stand til ved Kontingentforhøjelser at skaffe sig de nødvendige Midler. Der vil dog sikkert i alle Tilfælde blive krævet, at de respektive Fagforbund skal kautionere for Laanene.

Nødhjælpsarbejds-Begrebet opretholdes paa Trods af, at det i Praksis har vist sig ganske uanvendeligt. Man vil fortsat gøre Udbetaling af Understøttelse afhængig af, at den paagældende ikke kan faa Arbejde ved Nødhjælpsarbejde, og for dem, der er beskæftigede derved, skal der som hidtil ske et Fradrag i Lønnen paa 15 pCt., der indgaar til Arbejdsløshedsfonden.

Fonden skal endelig som hidtil kunne bidrage til Nedsættelse af Udgifterne ved Nødhjælpsarbejder med indtil 20 pCt., dog ikke med over 2 Kr. pr. Arbejdsdag.

I Afsnit IV, der omhandler Tilsynet, er sket den lille Ændring, at Direktøren nu udnævnes af Kongen for Livstid, medens han tidligere udnævntes for 6 Aar ad Gangen.

Iøvrigt er kun sket det, at C-Nævnet er afskaffet sammen med den ekstraordinære Understøttelse, medens de 2 andre Nævn, A-Nævnet for Arbejdsanvisningen og B-Nævnet for Arbejdsløshedsforsikringen, er bevarede uændrede i deres Sammensætning.

Den ny Lov træder i Kraft i 3 Tempi, nemlig for de offentlige Tilskuds Vedkom-

mende fra 1. April d. A., for Direktørens Ret til at kræve Kontingentændringer fra 1. Juli d. A. og for hele den øvrige Del af Lovens Vedkommende fra 1. Oktober d. A.

Til Slut skal jeg erindre om, at mine Udtalelser om de forskellige ny Bestemmelser ikke kan betragtes som nogen Vejledning, men kun som et Referat af dem; thi der vil, som jeg tidligere har bemærket, fra Indenrigsministeriet blive udsendt et Cirkulære, der paa forskellige Punkter formentlig vil give en anden Fortolkning end den, der umiddelbart ligger i Lovens Ord. En endelig Vejledning vil derfor først kunne gives, naar dette Cirkulære foreligger.

Gennemsnitlig Arbejdsfortjeneste i 1925—26 og 1926—27.

Arbejdsløshedskasserne

	Samlet gennemsn. Arbejdsfortj. for Mænd i 1925—27	Samlet gennemsn. Arbejdsfortj. i 1926—27 (ansl. = 87 pCt. af 1925—26)
Arbejdsledere og dermed ligestillede tekn. Funktionærer	„	„
Arbejdsmændene	2 849	2 479
Bageri- og Konditoriarbejd.	2 615	2 275
Billedskærerne og Dekorationsbilledhuggerne	2 236	1 945
Blikkenslagerne	3 626	3 154
Bogbinderi- og Papirvarearbj.	3 672	3 195
Bogtrykfaget	3 879	3 375
Brolæggerne	3 850	3 350
Bryggeriarbejderne	3 468	3 017
Bødkerne	3 612	3 142
Børsteindustriarbejderne	3 104	2 700
De kvindelige Arbejdere	1 753	1 525
Den keramiske Industri	3 534	3 075
Drejerfaget	2 913	2 534
Elektrikerne	2 868	2 495
Farmaceuterne	„	„
Forgylderfaget	4 030	3 506
Forsikringsfunkt. og Inkassat.	„	„
Gartneriarbejderne	„	„
Gentofte, Lyngby og Gladsaxe Sogne	„	„
Glarmestersvendene	2 818	2 452
Glasarbejderne	3 909	3 401
Guld-, Sølv- og Elektropletarb.	2 845	2 475
Gørtlere og Metalarbejdere	3 536	3 076
Handels- og Kontormedhjælp.	„	„
Handskemagerne	„	„
Hatte- og Buntmagerfaget	3 408	2 965
Husassistenterne	„	„
Karetmagerne	3 938	3 426
Kedel- og Maskinpasserne	3 224	2 805
Kobbersmedene	4 140	3 602
Korkskærerne og Sorterersk.	„	„
Kurvemagerne	2 766	2 406
Landarbejderne	„	„
Landkokkene	„	„
Læder- og Skindarbejderne	3 208	2 791
Malersvendene	3 511	3 055
Mejerifaget	3 025	2 632
Metalarbejderne	3 548	3 087
Metaltrykkerne	3 830	3 332
Murerarbejdsmændene (Sjæl.)	3 436	2 989
Murerfaget	3 197	2 782
Musikerne	„	„
Mølleriarbejderne	3 069	2 670
Papirindustriarbejderne	3 147	2 738
Rebslageriarbejderne	2 549	2 218
Riggerne og Sejlmagerne	3 637	3 164
Sadelmagerne og Tapetsererne	3 432	2 986
Skibstømrerne	3 171	2 759
Skotøjsarbejderne	3 612	3 142
Skraatobaksarbejderne	„	„
Skræderfaget	3 650	3 176
Slagter- og Kødindustriarbejd.	3 332	2 899
Snedkerfaget	2 758	2 399
Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderne	3 638	3 165
Stenhuggerne	2 938	2 556
Stukkatørerne	3 737	3 251
Sukkervare-,Chokolade- og Biscuitarbejderne	3 316	2 885
Søfyrbøderne	„	„
Søkokkene	„	„
Sømændene	„	„
Tekstilarbejderne	2 671	2 324
Telefonstanden	„	„
Tjenerne	„	„
Tobaksarbejderne	3 097	2 694
Træindustriarbejderne	2 854	2 483
Tømrerfaget	2 721	2 367
Urmagerne	„	„

Da det formentlig vil være af Interesse for Kasserne at se, hvorledes de i Henhold til de af Ministeriet foretagne Beregninger er ansatte til Aarsindtægter, og dermed placerede i den ny Tilskudsskala, optrykkes foranstaa-

ende de til Rigsdagen afgivne Oplysninger herom.

De i den første Række, for 1925—26, anførte Aarsfortjenester er udarbejdede nøjagtigt paa det i Lovens § 13, Stk. 2, foreskrevne Grundlag og angiver den gennemsnitlige Aarsindkomst for samtlige Fagets mandlige Udøvere, med al Arbejdsløshed indregnet.

Tallene i bagerste Række er de samme som i første, blot reducerede med 17 pCt., idet man i det statistiske Departement har foretaget en Række Beregninger, der fører til, at Nedgang i Lønninger samt forøget Arbejdsløshed har reduceret de gennemsnitlige Aarsindtægter med disse 17 pCt. fra 1925—26 til 1926—27.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

Aabenraa A. Hans Hinrichsen, Sønderport 5 A, 1.
Aabenraa T. Peter Nissen, Ramsherred 2.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518
Aalborg H. Søren Jacobsen, Øster Alle 73. Telf. 3957.
Aalborg K. Aug. Jørgensen, Frederiksgade 9.
Aalbæk. Chr. Møller, Strandby St.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aakirkeby. Harald Køhlert, Kalby pr. Aakirkeby.
Aarhus A. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Priv. Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5087. (Privat Sønder Alle 19. Telf. 6119).
Aarhus J. A. Andersen, Sct. Poulsgade 4, 2.
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Mørksgade 7. Telf. 5848. Privat Clausensgade 3.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Telf. 3278.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. P. Thorndal, Vestergade 25 B, 2. over G
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev Hørning. Anton Andersen, Hørning Volk Mølle St.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Agerbæk. Anders Andersen, Agerbæk.
Alhedens Skovarbejdere. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Allinge. Nikolaj Hansen, Rosengade, Allinge. Telf. 63.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Assens, Fyn. Laurits Pedersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Asnæs. Ludvig Damkjær Nielsen, Asnæs.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum.
Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.
Bajstrup. A. Nielsen, Bajstrup pr. Tinglev.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Nygaardsvej 3, Ballerup. Telf. 145.
Bandholm. Henrik Ruhof, Bandholm.
Beder Malling. Martin Nielsen, Malling.
Belysningsarbejderne. Formand N. Christiansen, Vesselsgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Telf. 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Birkerød. Telf. 174.
Bjerringbro. Aage Jensen, Sønderbro pr. Bjerringbro.
Blaahøj. Peter Petersen, Blaahøj pr. Blaahøj St.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Borup. Karl Jacobsen, Dalby pr. Borup.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej, Bogense.
Bornholms Skovarbejdere. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrandt. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinnth.
Brande. Chr. Olesen, Nørregade, Brande. Telf. 162.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej, Bramminge.
Bredebro. Chr. M. Hansen, Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Brædstrup. J. M. Christensen, Bredgade 3, Brædstrup.
Brænderiarbejderne. Formand J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. V. Kasserer Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.
Brændselsafbærerne. Formand Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. V. Telf. Vester 9252 v. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brødkuskene. Formand H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. Albert Tastesen, Bylderup, Bov St.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Chaufførerne. Formand Thorv. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. Telf. 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.
Christiansfeld. Morten Riis, Christiansfeld.
Darum. Chr. Hansen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Harald Larsen, Dybvad.
Ebeltoft. Carl Feldballe Pedersen, Nedergade, Ebeltoft.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Egernsund. August Hilmer, Egernsund. Telf. Broager 214 x.
Esbjerg. Chr. Nielsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36, Faaborg.
Faarup. Ernst Norup, Faarup St.
Fabrikarbejderne. Formand Chr. Gram, Blaagaardsgade 4 A. N. Telf. 3404. Privat Sindshvilevej 23, 2. F. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.
Fakse. Hans Bay Hansen, Egedevej, Fakse.
Fakse Ladeplads. Carl Petersen, Hulhøj, Fakse Ladeplads.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.

Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Film- og Forlystelsesfunktionærerne. Form. Th. Lindberg Pharsen, Skydebanegade 7, 1. V. Telf. Vester 1326 v. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. L. Telf. Taga 32 v.
Fredericia A. Nicolai Jensen, Prinsessegade 21.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40, Fredericia. Telf. 750.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16, Fredericia.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frb. Komm. Arb. Formand G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. th. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nylandsvej 63, 3. F. Telf. Godthaab 1429 v.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Ejnar Andersen, Bovensgade 13, Frederikshavn.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36, Frederikssund.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fussingø. Niels Rasmussen, Svinding pr. Randers.
Fuur. Chr. A. Astrup, Debel, Fuur.
Gadevang. Peter Hansen, «Vennely», Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.
Garverіarbejderne. Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76, St. Brh.
Gjelsted. A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nielsen, Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. Marius Hansen, Ny Koppenbjerg pr. Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Ballø.
Glejberg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejberg.
Give. Laurits Rabæk, Allegade, Give.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Godsbanevej 11, Glostrup. Telf. 89.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Graasten. Johannes Koch, Nalmadebro, Graasten.
Gram. Iver Sørensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Thule Friis, Vestergade, Grindsted.
Grænge. Husejer Jens Petersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen. Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20. Privat Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grøn, Lille Linde, Haarlev St.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj pr. Viborg. Telf. Hammershøj 41.
Hadersley. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hammersholt. Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hansthoim. Marius Madsen, Hansthoim pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Jens Andersen, Labing pr. Harlev.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev, Carl Jensen, Nygade 1, Haslev.
Haslund Ølst. Kresten Pederstn, Haslund pr. Randars.
Havnearbejderne. Formand Axel Jørgensen, Dr. Tværgade 40, St. K. Telf. Palæ 282. Privat Gudrunsvej 19, Taarnby. Telf. Kastrup 260. Kasserer Thomas Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat Borgergade 69. K.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hansted Lundum. Ejnar Falk. Egebjerg pr. Horsens.
Hellum. Jakob Mikkelsen, Hellum St.
Hedehusene. Lars Pedersen, Torstensvej, Hedehusene.
Helsingør A. Jens Andersen, Sudergade 13, St. th. Telf. 1221.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13, Helsingør.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herfølge 65.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herløv.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. Richard Børgensen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Hinnerup. Martin Pedersen, Hinnerup.
Hirtshals. Niels Godsk, Hirtshals.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade, Hjallerup.
Hjerm. Martin Kjeldsen, Hjerm.
Hjørring. Ole Hald, Bispensgade 27.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73. Telf. 284.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4. Holstebro.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægeardsvej, Holstebro.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By, Holsted.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Aaboulevard 16, Horsens.
Horsens H. Simon Dam, Jyllandsgade 35, Horsens. Telf. 1183.
Horsens K. Ludvig Jørgensen, Spedalsø 2 B. Telf. 1830.
Hovedgaard. Peder Rasmussen, Hovedgaard St.
Hotelfunktionærerne. Formand og Kasserer Laurits Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. Telf. Vester 6859
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hvalpsund. Anders Jacobsen, Hvalpsund.
Hvalsø. Niels Larsen, Nørre Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum Klejtrup. Th. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Hær og Flaade. Formand A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Tlf. Amager 4103 x. Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.
Højer. Martin Lassen, Højer.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg, Hørve.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Isoleringsarbejderne. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.
Ivigtut. Carl Nielsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adresse: Gl. Torv 22, K.).
Jelling. Rudolf Ekstrøm, Jelling, Jylland.
Jernbanearbejderne B. Formand Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.
Jernbanearbejderne M. Formand H. P. Hansen, Viktoriagade 30. V. Telf. Vester 9316 v. Kasserer V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.
Jernbanearbejderne T. Formand A. C. Larsen. Saxogade 90, 2. V. Telf. Eva 138 v. Kasserer P. M. Christensen, Malthe Brunsvej 8, 2. tv. F.
Jord- og Betonarbejderne. Formand Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kasserer J. P. Hoppe, sammesteds.
Juelsminde. Kristian Hansen, Strandhuse. Juelsminde.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Anton Rasmussen, Jydstrup pr. Ringsted.
Kalundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kastrup. Formand Richard Ludwig, Kastruplundsgade 11, Kastrup. Telf. Kastrup 18. Privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kasserer Johannes Schack, Svend Dyringsvej 5. S.

Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kolding A. Frants Thomsen, Lykkegaardsvej 14, 1., Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kontor- og Forretningsbudene. Formand Gerner Madsen, Studiestræde 16. K. Telf. Byen 4722. Budstuen Telf. Central 14721.
Kongsted. Jens Rasmussen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusesvej 12 A., Korsør.
Korsør H. Alf. Sørensen, Baggade 18. Privat Telf. 411.
Kuskene. Formand Viggo Eigtved, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Kasserer Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Københavns Banegaards priv. Arbejdere. Formand J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer Jens Hansen, Blanketforvaltningen, Hovedbanegaarden, B.
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19, Køge.
Lager- og Pakhusarbejderne. Formand Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Telf. 10147. Kasserer Godtfred Petersen, sammesteds.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.
Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Laurberg. Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens Jensen, Alling pr. Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Anders Plougmann, Vangevej 3.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lynge. Nicolaj Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Lyngby. Hans Rasmussen, Hovedgaden 67, Lyngby.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løgstør. Karl Grønning, Væstergade, Løgstør.
Løkken. Andreas Petersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Maarum. Valdemar Pedersen, Kagerup pr. Kagerup St.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade, Mariager.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Marmor- og Granitarb. Formand Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer F. Andersen, Heimdalsgade 13, 1. L.
Middelfart. Albert Madsen, Assensvej 14 a, Middelfart.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Mælkeriarbejderne. Formand Alfred Jensen, Nordre Fasanvej 29, 1. F. Telf. Godthaab 2133 x. Kasserer M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F. Telf. Godthaab 4784.
Møen. Valdemar Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anton Kristensen, De jyske Kalkværker pr. Sparkær.
Mørke. Søren Nielsen. Gl. Mørke pr. Mørke St.
Neksø. Niels Kofoed, Brogade, Neksø.
Nibe. Niels Mortensen, Fjordgade, Nibe.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing Fl. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads. Telf. 681. Privat Lollandsgade 6.
Nykøbing Jyll. A. Jens Poulsen, Nørrebro, Nykøbing Jyll.
Nykøbing Jyll. F. P. Laursen, Markedsgade 10, Nykøbing Jyll.
Nykøbing Sjæll. Fr. Petersen, Algade 74. Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11, Nysted.
Næstved. Frants Petersen, Amtsmandsgade 9. Telf. 880. Privat Telf. 813.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nørre Aaby St. Telf. 133.
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 1582. Privat Østergade 4. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Vestergade 1. Telf. 4027.
Odder A. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarb. A. Andersen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15, Odense. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Baumgartens Alle 2, 2. Telf. 5359.
Odense F. Harald Hansen, Ørstedsvej 34, 1. Telf. 5359.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortbrødrestræde 6, Odense.
Odense L. P. Jens P. Madsen, Vindegade 64. Telf. 5839.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8. Telf. 5389.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Odsherreds Skovarb. Aksel Westh, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Oliemøllerne. Formand Sofus Larsen, Aarhusgade 89, 4. Ø. Telf. Strand 340. Privat Telf. Øbro 6871. Kasserer C. C. Jensen, Clemensvej 13.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Telf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Otterup. P. C. Pedersen, Bryggerivej, Otterup.
Ousted. Niels Nielsen Guldbeck, Ousted pr. Lejre.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Marstrup.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringe pr. Pindstrup.
Præstø. L. Chr. Larsen, Skibbinge pr. Præstø.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Randers A. Søren Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Fjordgade 9, 1. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Fredensgade 23. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1., Randers.
Remissearbejderne. Formand O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y. Kasserer C. Rasmussen, Danmarksgade 13. V.
Reisnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup, Kalundborg.
Renovationsarbejderne. Formand A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amg. 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amg. 3275 x.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade, Ribe.
Ringe. Johannes Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej, Ringkøbing. Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1, Ringsted, Telf. 419.
Romø. H. C. Andersen, Kongsmark, Romø.
Roskilde. Aksel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. Harald Hansen, Roslev.
Rudkøbing. Carl Hansen, Ruds Vedby.
Ry Gl. Andreas Rasmussen, Hjærbæk pr. Ry St.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Marius Hansen, Ryomgaard.
Rødby. Marius Jørgensen, Sædinge pr. Rødby.
Rødding, Sdr. Jyll. Carl Bennedsen, Hjerting pr. Rødding.
Rødding Sdr. Jyll. Chr. Jegsen, Rødding Sdr. Jyll.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.

Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 503. Privat Olsgade 1. Telf. 642.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Nykøbingvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby, Samsø.
Sandlosserne. Formand og Kasserer H. J. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild pr. Kolding.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Sindal. Chr. P. Jensen, Nørregade 61.
Silkeborg St. Robert Jensen, Rolighedsvej 11, Silkeborg.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Telf. 401.

Skarrehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. A. Laursen, Ellensminde, Skelund St.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade, Skelskør.
Skibby. Laurits Sørensen, Manderup pr. Skibby.
Skibsværftsarbejderne. Formand P. Hansen, Kronprinsessegade 42. Telf. Palæ 45 y. Privat Thorsgade 15, 3. L. Telf. Taga 3957 y.
Skive A. Niels Fr. Madsen, Nordbanevej 28 o. G.
Skive K. Valdemar Jensen, Møllegade 8.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Hans Jørgensen, Bødstrup St.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skævinge. Frits Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14, Slagelse.
Slagelse F. Hans P. Kristensen, Østergade 3, Slagelse.
Sorø. Valdemar Andersen, Slagelsevejen, Sorø. Telf. 365.

Sparkær. Morten Mortensen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille pr. Stenlille St.
Stenstrup. Rasmus Hansen (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Kristian Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75.
Storehedinge. Kr. Nielsen, Bjælkerup pr. Store Hedinge.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4, Struer.
Stoholm. Niels P. Nielsen, Stoholm.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby Egede pr. Køge.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7, Stubbekøbing.
Støberiarbejderne. Formand Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Kasserer Chr. Madsen, Overgaden oven Vandet 54, 1. C.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring St.
Sukkerhusarbejderne. Formand Edv. Sykes, Vigerslev Alle 66, St. tv., Valby. Kasserer Holger Jørgensen, Parmavej 23, 1. S.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor Teaterpassagen. Tlf. 361.
Svendstrup. Marius Madsen, Voldsted pr. Ellidshøj.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg A. Peter Nielsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7, Sønderborg. Telf. 341. Kontortid 9—12 og 1—6. Privat Rosengade 19.
Sønderborg H. H. Elnef, Lyshøj 1, Sønderborg.
Sønder Felding. Niels Kjærgaard, Sønder Felding.
Sønder Omme. Carl Hansen, Kirkeby Mark, Sønder Omme.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taars. Chr. Riisborg, Taars.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup. Telf. 276.
Tagpapparbejderne. Formand Carl Hegelund, Ryesgade 66 B., 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer V. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Tillitze. S. P. Hjort, Tillitze pr. Nakskov.
Tinglev. Chr. P. Lauesen, Tinglev.
Tingsted. Jens Korfitzen, Taaderup pr. Tingsted.
Tilst. Marius Pedersen, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Tomsen, Gaarde St.
Tikøb. Vilhelm Larsen, Horserød pr. Helsingør.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Thisted. Chr. Iversen, Nørregade 49, 1. Thisted. Telf. 373.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Thorsager. Jens M. Larsen, Thorsager St.
Thorsø. Frederik Nielsen, Thorsø.
Toldbodarbejderne. Formand C. O. Rød, Fischersgade 21, 1. S. Kasserer Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. Telf. Øbro 2664 x.
Tolne. Elvin Andersen, Skærbæk Hede pr. Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Trælagerarbejderne. Formand Rasmus Steen, Enghavevej 44. V. Telf. Eva 38. Privat Adresse Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Tureby. Charles Nunsen, Terslev pr. Haslev.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Stougaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Rasmus Akselby, Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup.
Vagtfunktionærerne. Formand H. P. Lauritsen, Lillegade 6, Valby. Kasserer H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1. Str.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke, Vamdrup.
Varde. Nikolaj Toft, Kjærvej 12, Varde.
Veggerløse. N. L. Nielsen, Højet pr. Veggerløse.
Vejby Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 101, Vejle
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36, Vejle. Telf. 1585.
Vejle H. Laurits Sørensen, Sofievej 5, St.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Aksel Nielsen, Tønnesgade 36, Vejle.
Vemmelev. Karl Rasmussen, Ormslev pr. Forlev St.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4, Viborg.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade, Vinderup.
Viby Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby Jyll.
Viby Sjæll. Anton Jensen, Øster Syv, Viby Sjæll.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard, Vildbjerg.
Villingebæk. Laurits Larsen, Villingebæk Dronningemølle.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vojens. Marius Lorentzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiasensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.

Vraa. Lars Kristensen, Borupvej 2, Vraa St.
Værløse. Anders Madsen, Kirkeværløse pr. Værløse.
Øl- og Mineralvandsarb. Formand L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Bech, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Jens P. Larsen, Øster Vraa.
Nakskov Sk. Johs. Hansen, Bulskov pr. Nakskov.
Faneefjord. Ernst Christiansen, Haarbølle pr. Askeby, Møen.

HOVEDKONTOR og SEKRETÆRERNE.
H. C. Andersensgade 14. Telf. 2140 med Omstilling til samtlige Kontorer.

Formand M. C. Lyngsie (Privat Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen (Privat Telf. Byen 3534).
Sekretær Robert Nielsen (Privat Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Georg Hansen (Privat Telf. Bagsværd 81).
Sekretær Niels P. Hansen (Privat Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen (Privat Telf. Nora 4366).
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen (Privat Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder N. Chr. Nielsen.

HOVEDBESTYRELSEN
bestaar af følgende:

Valgt af den samlede Kongres:
Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Sophus Mortensen (Privat Telf. Nora 3212).
Forretningsfører Hans Nielsen (Privat Bopæl Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515).
Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Telf. Øbro 6871.
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing Fl. Telf. 681.
C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St., Odense. Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Carl Drejer (Privat Bopæl Nylandsvej 37, 2. F. Telf. 11240).
Forretningsfører Vald. Petersen (Privat Bopæl Ivar Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus. Telf. 1948).
Thorvald Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Telf. 457.
Johannes Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5084 (Privat Telf. 6119).
Axel Jørgensen, Dr. Tværgade 40. Telf. Palæ 282 (Privat Telf. Kastrup 260).

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.
Forretningsfører Jens C. Larsen, Kildemarksvej 68, Næstved. Telf. 209.
Forretningsfører Axel Olsen (Privat Telf. Taga 3006).
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A., 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde. Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn. Telf. 347.

Sekretærer:
Otto Jespersen, valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.
Niels P. Hansen, valgt af Transportarbejder-Gruppen.
Georg Hansen, valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29. 1. K. Telf. 9961.
Næstformand H. P. Jensen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.
Kasserer Chr. Pedersen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. Byen 4353.
Rejsesekretær J. P. Johannessen, Nørresøgade 29 1. K. Telf. 9961.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er:
P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:
Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding) København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 5 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1926.

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser af Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Efter de for Oktober Kvartal 1926 foreliggende Lønoplysninger er Gennemsnitsfortjenesten pr. Time paa sædvanlig Maade for de fleste Fags Vedkommende beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord. For nogle enkelte Fags Vedkommende er Fortjenesten dog ikke beregnet paa denne Maade, men paa Grundlag af Udbetalingen i den sidste Maaned i Kvartalet, hvilket gælder Tekstilindustrien, eller paa Grundlag af den sidst i Kvartalet gældende Ugeløn, hvilket er Tilfældet for Bagersvende, Bryggeriarbejdere i København, Typografer, Stentrykkere, Arbejdere i litografiske Etablissementer samt de under „Forskelligt" anførte ugelønnede Fag.

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 93000 Arbejdere mod ca. 97000 Arbejdere i Juli Kvartal, 98000 i April Kvartal og godt 91000 Arbejdere i Januar Kvartal; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistiken 98 à 110000 Arbejdere, i 1923 97 à 106000 Arbejdere, i 1922 95 à 100000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallede skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistiken omfattede Arbejdere.

En Sammenligning mellem Lønstatistikens Arbejdertal ved Udgangen af Oktober og Juli Kvartal 1926 viser, at Forskellen i Arbejdertallet saa godt som udelukkende skyldes Sæsonfagene; saaledes var der en Nedgang i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien paa godt 3000, for Jord- og Betonarbejdere paa op imod 1000 og for Teglværksarbejdere paa ca. 1300. Paa Sukkerfabrikerne var der derimod som Følge af Kampagnen en Stigning paa henimod 3000 Arbejdere. For Jern- og Metalindustrien var der en svag Nedgang i Arbejdertallet i Provinsen.

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Juli til Oktober Kvartal af omstaaende Tabel over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der Nedgang for Hovedparten af Fagene i Overensstemmelse med, at der i August Maaned fandt en Lønregulering Sted efter Pristallet, hvorved Lønningerne for de fleste Fags Vedkommende blev nedsat med 5 pCt. Da denne Lønnedsættelse fandt Sted midt i Kvartalet, skulde den bevirke, at Lønningerne i Oktober Kvartal kom til at ligge ca. 2½ pCt. lavere end i Juli Kvartal, bortset fra de ovenfor omtalte Fag, hvor Statistiken kun omfatter den sidste Del af Kvartalet, og hvor derfor Lønningerne skulde være ens i Oktober og Juli Kvartal. For nogle Fag var Lønnedsættelsen i August dog noget mindre end 5 pCt. (f. Eks. for forskellige kvindelige Arbej-

(Fortsættes Side 52).

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustrien:						
Bagerier, Svende	886	160	160	4	131	132
Møller, —	60	145	146	213	116	117
— ufagl. Arb.	35	133	135	114	103	105
Chocoladefabr., fagl. Arb.	55	165	157	20	139	145
— ufagl. Arb.	133	116	118	16	117	117
— Kvinder	590	75	77	101	60	62
Margarinefabr., ufagl. Arb.	16	119	121	138	115	118
— Kvinder	1	69	71	70	68	70
Bryggerier, ufagl. Arb.	1880	132	132	482	122	123
— Kvinder	748	96	97	432	80	85
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	46	127	131	247	127	131
— Kvinder	46	103	107	12	102	103
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	374	145	143	3817	125	112
— Kvinder	222	81	80	188	63	59
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	39	137	121	25	119	109
— Kvinder	105	93	83	21	78	71
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	45	140	140	16	99	101
— Kvinder	156	80	79	41	59	63
Mælkekondens.fabrikker, ufagl. Arb.	—	—	—	82	114	116
— Kvinder	—	—	—	249	89	91
Tobaksindustrien:						
Cigarfabr., Cigarmagere	930	144	149	824	143	149
— ufagl. Arb.	134	146	150	137	125	126
— Kvinder	2161	105	109	1554	92	95
Tekstilindustrien:						
Tekstilfabr., Mænd	542	124	124	1485	117	117
— Kvinder	1544	89	89	2307	80	80
Rebslagerier, Svende	8	114	114	9	112	112
— ufagl. Arb.	41	108	109	8	104	103
— Kvinder	133	71	70	1	56	58
Possementfaget, Svende	19	153	155	3	204	215
— Kvinder	21	78	84	3	76	88
Sejlmagersvende	8	191	196	21	128	131
Beklædningsindustrien:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	121	157	158	3	139	144
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	106	163	163	7	144	143
Tilskærere i Konfektionsindustrien	112	186	185	4	155	151
Syersker i Konfektionsindustrien	1015	80	80	390	71	71
— andre	71	82	83	76	71	68
Skomagersvende	27	141	152	—	—	—
Skotøjsarb., Mænd	822	157	159	95	131	134
— Kvinder	748	91	94	73	72	73
Hattearbejdersker	302	82	84	—	—	—
Læderindustrien:						
Garverier, Svende	129	196	196	59	159	158
— ufagl. Arb.	98	152	145	162	143	143
Lædervare- og Portefeuillearb.	64	169	162	—	—	—
Bygningsindustrien:						
Blikkenslagersvende	259	182	193	149	129	133
Bygningssnedkersvende*)	619	183	179	981	133	132
Glarmestersvende	84	141	141	96	116	116
Malersvende	698	240	201	170	170	153

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Murersvende	810	235	239	1227	153	154
Murarbejdsmænd	579	188	193	1051	122	124
Stukkatørsvende	31	179	192	4	152	149
Tømrersvende	542	216	219	1168	137	138
Arbmd. hos Tømrere	20	127	134	25	108	114
Linoleumspaalæggere	43	189	179	—	—	—
Isoleringsmontører	54	216	180	20	162	180
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	107	164	167	228	143	146
Børstenbindersvende	45	147	155	22	120	125
Billedskærersvende	19	159	163	13	134	135
Drejersvende	51	143	147	59	133	132
Forgyldere	22	203	208	27	148	136
Karetmagersvende	26	184	182	1	120	—
Kurvemagersvende	36	124	133	4	117	134
Møbelsnedkersvende	507	156	159	101	128	129
Maskinsnedkere	352	151	155	1065	121	124
Træindustriarbejdere, ufagl.	234	122	124	508	102	107
Træindustri, Kvinder	119	88	89	36	78	78
Pianoarbejdere	170	178	181	16	141	143
Sadelmager- og Tapetserersvende	180	166	166	90	141	148
Ler-, Sten- & Glasindustrien:						
Jord- og Betonarbejdere	1481	164	160	1439	108	113
Brolæggersvende	63	263	274	46	167	150
Stenhuggerier, Svende	94	178	202	277	120	125
— ufagl. Arb.	44	139	140	128	114	117
Grus- og Skærvefabr., Arbmd	6	134	129	314	113	114
Teglværker —	36	128	134	1509	111	121
— Kvinder	—	—	—	36	67	71
Cementfabrikker, Arbm.	—	—	—	1032	125	129
Keram. Industri, fagl. Arb.	180	168	178	44	126	128
— ufagl. -	262	132	137	62	104	109
— Kvinder	411	111	106	35	79	84
Terrazzoarbejdere	43	152	152	11	148	120
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	155	173	179	98	146	152
Elektrikere	481	156	157	525	141	139
Formere	293	199	203	450	160	163
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	297	155	158	88	133	139
Gørtlere	115	156	159	40	137	139
Kobbersmede	73	190	197	45	159	181
Malersvende	119	209	216	181	180	175
Metalslibere	110	175	180	60	140	143
Metaltrykkere	56	185	186	16	154	152
Skibstømrere	138	185	190	176	143	145
Smede- og Maskinarbejdere	4571	172	175	4222	143	145
Træarbejdere	325	163	169	605	142	147
Div. fagl. Arbejdere	45	178	185	41	140	145
Arbejdsmænd	2938	131	133	3062	117	119
Kvinder	2182	84	86	381	74	77
Kemisk Industri:						
Farversvende	33	143	145	3	136	141
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	155	114	117	6	117	117
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	86	168	173

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Juli Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Jern-, Metal- og Kludebranchen:						
— ufagl. Arb...	74	140	139	5	124	118
— Kvinder ...	80	75	75	16	69	72
Oliemøller, ufagl. Arb.	476	129	127	678	135	130
— Kvinder	23	81	81	25	73	75
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	40	129	131	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	173	149	157	257	132	136
Sæbefabrikker, ufagl. Arb,	50	110	121	45	111	114
— Kvinder	55	75	75	48	64	64
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	48	153	168	3	100	108
Tændstikfabr., ufagl. Arb	50	130	129	—	—	—
— Kvinder	120	81	79	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	488	124	123	173	126	124
— Kvinder	916	73	74	289	77	74
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	172	120	123	845	112	115
— Kvinder	33	88	88	281	72	74
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1621	187	186	1024	169	171
Stentrykkere	172	172	172	76	147	146
Kemigrafer	114	166	166	19	158	159
Ufagl. Arb.	171	142	142	59	134	133
Kvinder	314	91	90	107	73	74
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	40	133	134	17	112	113
— Kvinder	70	90	90	27	76	80
Bogbinderier, Svende	341	187	182	108	133	136
— Kvinder	408	99	97	40	68	68
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	46	121	122	—	—	—
— Kvinder	213	82	82	74	71	71
Æskefabrikker, Kvinder	298	88	88	121	83	81
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	878	116	117	2180	110	110
Havnearbejdere	—	159	170	—	167	158
Kvinder	64	70	70	22	70	68
Forskelligt:		Kr. pr. Uge			Kr. pr. Uge	
Formænd	580	96.97	95.35	610	73.93	72.17
Fyrbødere	339	61.16	62.47	741	58.52	58.52
Chauffører	963	60 71	61.04	532	54.20	54.15
Kuske	1105	57.90	57.89	893	51.83	51.60

dere), og for et enkelt Fag (Malere) fandt der slet ikke Lønnedsættelse Sted. Den faktisk stedfundne Lønbevægelse fra Juli til Oktober Kvartal var dog en Del forskellig for de enkelte Fag, idet det maa erindres, at for de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet mellem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste. Det skal saaledes anføres, at der for en Del Fags Vedkommende paa Grund af forøget Akkordfortjeneste eller større Anvendelse af Akkord fandt en Stigning i Fortjenesten Sted fra Juli til Oktober Kvartal; dette gjaldt f. Eks. Bygningssnedkere, Jord- og Betonarbejdere i København,

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 31/12 1926	Gennemsn. Timefort. (Med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal) Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Januar Kvartal 1926	Aaret 1914
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arb. ..	17544	178	180	184	188	67,1
Ufagl. — ..	15822	136	139	143	148	47,5
Ialt Mænd..	33366	158	160	165	170	61,0
Kv. Arbejdere	13378	89	90	94	96	32,3
Samtl. Arb ..	46744	138	142	146	152	54,4
Provinsen						
Fagl. Arb. ..	15071	143	144	148	154	54,8
Ufagl. — ..	23928	121	121	124	130	40,8
Ialt Mænd..	38999	129	131	134	140	48,2
Kv. Arbejdere	7186	80	81	83	84	25,7
Samtl. Arb...	46185	122	124	126	131	44,9
Hele Landet						
Fagl. Arb. ..	32615	161	163	167	174	61,3
Ufagl. — ..	39750	127	128	132	138	45,5
Ialt Mænd..	72365	142	144	148	155	55,0
Kv. Arbejdere	20564	86	87	90	92	29,6
Samtl. Arb...	92929	130	133	136	142	50,2

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejd. i Oktbr. Kvartal 1926	Gennems. Timefort. (Med Anvendelse af et fast Arbejdert. indenf. hv. Fag) Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Januar Kvartal 1926
		Øre	Øre	Øre	Øre
København					
Fagl. Arbejdere...	18898	180	181	185	191
Ufagl. — ...	18632	139	142	146	152
Ialt Mænd...	37530	160	162	166	172
Kvindel. Arbejdere	13026	88	89	92	94
Samtl. Arbejd....	50556	144	145	149	154
Provinsen					
Fagl. Arbejdere...	15505	144	144	146	151
Ufagl. — ...	25831	120	120	125	131
Ialt Mænd...	41336	130	130	134	139
Kvindel. Arbejdere	6932	78	79	80	81
Samtl. Arbejd....	48268	124	124	128	133
Hele Landet					
Fagl. Arbejdere...	34403	160	161	164	169
Ufagl. — ...	44463	127	127	132	138
Ialt Mænd...	78866	142	142	146	152
Kvindel. Arbejdere	19958	84	85	87	89
Samtl. Arbejd....	98824	132	133	137	142

ufaglærte mandlige Arbejdere i Garverier samt kvindelige Arbejdere i Garverier i København, Arbejdere i Oliemøller, Sadelmagere og Tapetserere i København og Havnearbejdere i Provinsen. For alle disse Fag var den ved Arbejde paa Timeløn opnaaede Fortjeneste mindre i Oktober end i Juli Kvartal, men for nogle enkelte andre Fag var der ogsaa Stigning i Timelønsfortjenesten. Dette gjaldt saaledes Malere, hvor den overenskomstmæssige Timeløn var ens i Juli og Oktober Kvartaler, men hvor der dog var en lille Stigning i den faktisk opnaaede Timelønsfortjeneste og en stor Stigning i Akkordfortjenesten; endvidere gjaldt det Bogbindersvende og Bogbinderjomfruer i København samt Æskejomfruer saavel i København som i Provinsen, for hvilke Arbejdere der var en mindre Stigning i Timelønsfortjenesten til Trods for, at Fortjenesten efter den stedfundne Regulering skulde været gaaet ned med 2½ pCt. De her nævnte Undtagelser skyldes formentlig særlig Sæson i disse Fag. Endelig var der paa Grund af Kampagnen en betydelig Stigning i Fortjenesten for Arbejdere paa Sukkerfabriker.

En *Oversigt over Lønningerne* for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere henholdsvis i København ,Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er meddelt foran. Ved Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det haves i Erindring, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnitstal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil sikkert kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Oversigtens Tal er fremgaaet af store Arbejdertal fra mange forskellige Fag. Det skal tilføjes, at Gruppen „Formænd" er udskilt af Materialet, og deres Løn indgaar saaledes ikke i de beregnede Gennemsnitstal. For disse Formænd var den gennemsnitlige Timefortjeneste i Oktober Kvartal 1926 i Hovedstaden 209 Øre, i Provinsen 159 Øre og i hele Landet 183 Øre, hvilket er en lille Stigning fra Juli Kvartal, en Stigning, som skyldes Formændenes Løn indenfor Bygningsindustrien.

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige *Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Oktober Kvartal 1926 var 130 Øre.* For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 161 Øre, for Arbejdsmænd 127 Øre og for

Kvinder 86 Øre. Sammenlignet med Juli Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Nedgang paa 3 Øre, hvilket netop svarer til den foran omhandlede Nedgang paa 2½ pCt., som Flertallet af Fagene har faaet i Henhold til den stedfundne Forandring af de overenskomstmæssige Lønninger. Nedgangen paa Grund af Lønnedsættelserne har dog været en Del mindre, idet Gennemsnitsfortjenesten for samtlige Arbejdere i Oktober Kvartal paavirkes af, at der i dette Kvartal var forholdsvis færre faglærte Arbejdere (med forholdsvis stor Fortjeneste) indbefattet under Statistiken end i Juli Kvartal. Det vil saaledes ogsaa ses, at Nedgangen i Timefortjeneste for de enkelte Hovedgrupper for hele Landet kun var 1 à 2 Øre.

Ligesom for de to foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der *ikke* er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejdere mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag, og som normalt Arbejdertal er valgt Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924. Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind. Det vil ses, at Lønnedgangen fra Juli til Oktober Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter denne Beregning kun har været 1 Øre pr. Time.

De af Departementet for Oktober Kvartal 1926 indsamlede direkte Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa omtrent 10000, hvoraf ca. 4000 i private og ca. 6000 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvartalets Udgang beskæftigedes ca. 93000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 88800. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gennemsnitlig henimod 99000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed.

Siden Oktober Kvartal 1926 er de fleste af de gældende Arbejdsoverenskomster blevet fornyet, for adskilliges Vedkommende dog uden lønningsmæssige Forandringer af større Betydning. For de Overenskomster, hvor Lønningerne er ændret, bestaar Forandringerne for de flestes Vedkommende hovedsagelig i, at der er sket en Lønnedsættelse paa 3—4 pCt., undertiden dog bortset fra de lavest lønnede Arbejdere, idet samtidig Lønregulering efter Pristallet i Overenskomstperioden er bortfaldet. Dette gælder saaledes bl. a. alle de betydeligere Overenskomster indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København og Murarbejdsmænd i København (for disse sidste er Lønreduktionen 2,8 pCt.). For enkelte Fag er Lønreguleringen efter Pristallet dog bortfaldet, uden at Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen er blevet nedsat; dette gælder saaledes Arbejdere i Chokoladeindustrien, Skotøjsarbejdere og Kedel- og Maskinpassere. For ganske enkelte Arbejdere har der endvidere fundet en egentlig Lønnedsættelse Sted, navnlig for saadanne, hvis Lønninger ikke eller kun delvis blev reguleret i 1926, fordi Overenskomsten savnede Bestemmelse om Lønregulering i Overenskomstperioden; de vigtigste Arbejdere indenfor denne Gruppe er Malerne, som slet ingen Lønregulering fik i 1926, hvis Lønninger ved Overenskomstfornyelsen blev nedsat med 7 à 8 pCt., og Slagteriarbejderne, som ingen Lønreduktion fik i August 1926, hvis Lønninger ved Overenskomstfornyelsen blev nedsat med ca. 6 pCt.

Under Hensyn til det her anførte kan Arbejdslønnen i Øjeblikket for Arbejderne som Helhed som Følge af de stedfundne Overenskomstændringer anslaas at ligge ca. 1 pCt. lavere end i Oktober Kvartal 1926. Det maa dog erindres, at Fortjenesten altid ligger forholdsvis højt i Juli og Oktober Kvartaler og forholdsvis lavt i Januar og April Kvartaler, særlig som Følge af den ujævne Udbetaling af Byggefagenes Akkordoverskud.

Tvungen Voldgift
om
Arbejdsbetingelser.

Af *Sv. Trier.*

Det er en Fornyelse af dansk Sprog, naar Ordet Voldgift bruges i den Forbindelse, det har i Overskriften. Man har op til det 19. Aarhundrede altid begrebsmæssigt forstaaet Voldgift saaledes, at dens Formaal var *Afgørelse af Retstvister*. Overskriften burde derfor hedde saadan noget som: „Fastsættelse ved Staten af Arbejdsbetingelser", thi det, der sker ved „tvungen Voldgift" er, at det enkelte Lands Lovgivningsmagt delegerer denne sin Magt til en saakaldt Voldgiftsdomstol, der ikke er nogen Domstol, men simpelthen en lovgivende Forsamling for det specielle Omraade, Arbejdsbetingelserne udgør.

Den renlivede Liberalist vil ligeoverfor „tvungen Voldgift" sige „Et Lands Lovgivningsmagt har ikke noget med at blande sig i de Arbejdsbetingelser, om hvilke Arbejdsgivere og Arbejdere enes eller ikke enes, derfor kan denne Lovgivningsmagt heller ikke delegere en Myndighed, som den ikke har eller bør have, videre til en „Voldgiftsdomstol", altsaa er jeg imod „tvungen Voldgift"." Dette Standpunkt hyldes kun af den, der ikke alene har Skyklapper paa, saa han ikke kan se til Siden, men ogsaa Bind for Øjnene, saa han ikke kan se ligeud og opdage, at vi ikke lever i et liberalistisk Samfund, men i et, hvor som en Stat i Staterne Organisationerne skriver Love om Arbejdsforholdene, ja, hvor endda Statens egen Lovgivningsmagt har vovet gennem sin Arbejderbeskyttelseslovgivning at fastsætte visse Arbejdsbetingelser, ja, endda mange Steder har rørt ved Privatlivet alene vedrørende Forhold som Arbejdstiden for voksne. Men naar vi lever i et saadant socialt — ikke socialistisk Samfund, hvor lidt efter lidt Lovgivningen tager sig af eller vil komme til at tage sig af Arbejdsbetingelser: Arbejdstid, Arbejdspavser, Ferie og saa videre, saa kan vi ikke principielt — for Tid og Evighed — afvise Tanken om, at Staten ogsaa kan fastsætte Arbejdsbetingelsen: Løn. Dette trøster imidlertid næppe Tilhængerne af „tvungen Voldgift", thi de spørger, om den kan gennemføres i Dag eller i Morgen, ikke om den kan gennemføres paa et Tidspunkt, hvor Samfundet er mangefold mere socialiseret end i Dag — for det er vist netop denne Socialisering, disse Tilhængere vil søge undgaaet ved nu at indføre Voldgiften. Med andre Ord: Paa samme Maade som det borgerlige Parti i sin Tid gennemførte Statens Støtte til Arbejdsløshedsforsikringen ikke af filantropiske Motiver, ikke for at opretholde Arbejdernes Standard, men udelukkende for at dulme den ved Arbejdsløsheden skabte Misfornøjelse med den nuværende Samfundsordning, for om jeg saa maa sige at forsikre denne, saaledes arbejder nu den Fløj af de borgerlige Partier, som tydeligst ser Skavanken ved denne Ordning, for den tvungne Voldgift i Haabet om derved at sløve de Økser, der en Dag skal overhugge de halvraadne Piller, Ordningen hviler paa. Utvivlsomt har Fløjen Ret i, at Økserne vil blive sløvet; det ønskede ikke de, som ønsker Pillerne overhugget, og derfor erklærede de 12 Socialdemokrater i den af Kragh nu ophævede Arbejdskommission af 1925 om den tvungne Voldgift:

„Under de nuværende Samfundsforhold kan Arbejderklassen ikke under nogen Form fraskrive sig Retten til at vægre sig ved at arbejde paa andre Vilkaar end dem, den selv har godkendt. Arbejderklassen vedkender sig det endelige Maal at ændre selve det bestaaende Grundlag for Ejendomsretten til Produktionsmidlerne og kan derfor *ikke give Afkald* paa til enhver Tid at udnytte sine organisatoriske Kampmidler fuldtud i dette Formaals Tjeneste."

At Fagforeningernes socialpolitiske og faglige Slagkraft lammes ved Statsfastsættelse af alle Arbejdsbetingelser, synes der at være almindelig Enighed om. I Australien og Ny-Zeeland med de mange Aars Erfaringer paa dette Omraade er det slaaet fast, at Fagforeningerne vel kvantitativt er vokset under tvungen Voldgift — hvad der skyldes, at Fagforeningsmedlemmer ved mange Kendelser har faaet Fortrinsret ved Pladsbesættelser — men kvalitativt er gaaet tilbage, alt eftersom Fagforeningskontoret alene blev et Sagførerkontor; Medlemmernes Interesse for Linierne i Fagforeningspolitiken svandt ind, kun Spørgsmaalet om en Penny mere i Timen i Dag og i Morgen fangede deres Opmærksomhed.

Naar paa Trods heraf ikke helt faa Fagforeningsfolk og Arbejderførere blandt vore Antipoder taler til Gunst for Voldgift og anden statslig Lønfastsættelse, skyldes det, at de er

Opportunitetspolitikere, og som saadanne handler de for Dagen og hævder med Rette, at med svage Organisationer maa selv en kapitalistisk Stats Ordning af Arbejdsbetingelserne anbefales, thi med svage Foreninger opnaas intet, ved Statens Hjælp dog noget. Det er da ogsaa de uorganiserede eller svagt organiserede Grupper af Arbejdere, hvem australske Voldgifts- og Lønraadsindretninger har hjulpet mest. *Sweating-shops* — Udsvednings-Værksteder — med elendige Forhold var som en mindre skøn Arv fra Whitechapel hyppigst forekommende ikke alene i Storbyerne som Sydney og Melbourne, men ogsaa i New-Zealands Smaabyer. Denne Udsvedning hævdes nu at være en Saga blott, takket være de nævnte Indretninger. Noget lignende — om ikke fuldt saa straalende Resultater — har de engelske Lønningsraad haft blandt de allerværst stillede kvindelige Arbejdere dér.

En Fastslaaen af, at Statens Indgriben, som her nævnt, har været til utvivlsom Nytte for de slet organiserede, rejser Spørgsmaalet for alle de andre Lande, der ikke har Lønraad eller tvungen Voldgift, om de ikke ogsaa burde have so ein Ding. Efter hvad der foran er anført, maatte Betingelsen for Indførelse af noget saadant være, at det offentlige kun greb ind, hvor Organisationer manglede. Men denne Betingelse er sikkert ikke tilstrækkelig. Hvis f. Eks. Danmark for en Snes Aar siden havde grebet ind paa Syerskers eller andre kvindelige Arbejderes Lønomraade, vilde sikkert den Organisation, der nu har fundet Sted, af kvindelige Arbejdere, aldrig være sket. Og dette vilde atter have betydet, at den Udvikling i social og politisk Kultur, som Organisationen af Kvinderne har betydet, vilde være udeblevet. Jeg tror derfor, at den Betingelse, der bør sættes for Indførelse af Statens Indgriben paa Lønomraadet under den kapitalistiske Samfundsform, maa være, at der findes *uorganiserbare* Grupper af Arbejdere, og at Statens Indgriben kun kom til at angaa dem. Hvad Danmark angaar, har Erfaringen formentlig tydelig nok vist, at der ikke findes nogen saadan Gruppe her — selvom der forefindes Grupper, det volder Vanskelighed at organisere; der vil derfor her hjemme sikkert tabes mere, end der vindes, hvis man indførte tvungen Voldgift e. l., selv om den kun gjaldt de svageste.

Opportunitetspolitikerne er imidlertid gaaet videre, de har ikke alene villet støtte de svageste, men ogsaa de stærkere organiserede i det Øjeblik, Organisationerne har staaet svagt, har lidt Nederlag. Hele den australske Lovgivning paa dette Omraade avledes og fødtes, da Fagforeningerne havde lidt et knusende Nederlag, og de fagorganiserede mente, at de saa maatte bruge Lovgivningsmagten til at bøde paa Nederlagets Følger. Det lykkedes, men det har som nævnt skadet Fagorganisationerne senere. For os danske, hvis Arbejderpolitik stadig har været fælles Opmarsch af faglige og politiske Tropper, vilde denne Vej synes ufarbar; for en øjeblikkelig Fordels Skyld at ofre den ene Gruppe Troppers Fremtid vilde ikke kunne gaa her, hvor den ene Gruppe afhænger af den anden som den ene siamesiske Tvilling af den anden.

Naar det siges, det lykkedes gennem Tvangsvoldgift at bøde paa Nederlagets Følger, vil det kun sige, at de organiserede australske og ny-zeelandske Arbejdere gennem denne naaede en Stilling i samme Plan som Organisationerne rundt omkring kan tilkæmpe sig, men næppe mere, og under Krigen svækkedes deres Stilling maaske mere end andetsteds. Dette er naturligvis ogsaa tilstrækkeligt for de borgerlige Dele af Samfundet, hvis Ønske blot er at blive af med de generende Arbejderkampe, og som samtidig ønsker at kalde sig Demokrater og derfor ikke for grelt vil gaa imod Arbejdernes Interesser; og som endelig gerne vil pointere Arbejdernes og Arbejdsgivernes fælles Interesse og fjerne de første fra Klassekampen. Disse socialradikale Grupper motiverer jo væsentligst deres Tilslutning til tvungen Voldgift ved at fremhæve de enorme Tab, Arbejderstridigheder paafører Arbejdere, Arbejdsgivere og Samfund. Maa jeg belyse denne Paastand ved at sammenstille Tallene paa tabte Arbejdsdage ved Arbejdsstrid og ved Arbejdsløshed her hjemme for Tiaaret 1916—25:

Tabte Arbejdsdage.

	ved Arbejdsstrid	ved Arbejdsløshed
1916.....	240,000	2,110,000
1917.....	210,000	4,470,000
1918.....	180,000	11,670,000
1919.....	880,000	9,060,000
1920.....	690,000	4,780,000
1921.....	1,320,000	16,450,000
1922.....	2,270,000	14,940,000
1923.....	20,000	9,510,000
1924.....	180,000	8,420,000
1925.....	4,140,000	11,440,000
1916-25	10,130,000	92,850,000

Af 100 Millioner tabte Arbejdsdage falder de 10 paa Arbejdsstridigheder. Gennemsnitlig aarlig forvolder Arbejdsstridigheder 3 ledige Dage pr. Arbejder, Arbejdsløsheden op imod 30! Dette viser, at det maa være andre Motiver end den størst mulige Produktion, der indgiver de social-radikale deres Iver for tvungen Voldgift, ellers vilde de have rørt mere ved Arbejdsløshedsproblemet! Men Tallene paa de ved Arbejdsløshed tabte Dage giver én endnu mere at tænke paa. Thi Arbejdsløsheden er jo ikke andet end Umuligheden for Arbejderne i at faa Arbejde paa Vilkaar, de berettigede til at kræve. Og er der ved en Tarifoverenskomst eller ved en Voldgiftskendelse tillagt Arbejderne Kaar, som det ikke passer Arbejdsgiverne at yde, ja, „saa kan Virksomheden ikke bære saa store Lønninger", saa indskrænkes Driften, saa gøres Arbejderne arbejdsløse. Herved sker det, at vel overholder Arbejdsgiverne formelt Overenskomsten eller Kendelsen, men reelt?

Naar den tidligere Formand for den faste Voldgiftsret, nu afdøde Dr. Tybjerg, i en Artikel om tvungen Voldgift i Australien (optrykt i Arbejderkommissionens Betænkning) siger om Voldgiften: „Dens Afgørelser vil kun med Vanskelighed kunne fremtvinges overfor Arbejdsgiverne og overhovedet kun i ringe Grad overfor en kompakt Modstand af Arbejderne", saa har han, som den Jurist, han var, ganske naturligt set paa den formelle Overholdelse. Ser man paa Realiteten, tror jeg, hans Udtalelser skulde vendes lige om. Desværre har jeg ikke for mig Tallene paa de arbejdsløse i Australien og Ny-Zeeland for den Periode, Voldgiftsretten og Lønraadene har eksisteret, saa noget Sandsynlighedsbevis for ovenstaaende Paastands Rigtighed kan ikke gives i Tal. Min Opfattelse efter mit Besøg dernede i 1902—03 var (se Nationaløkon. Tidsskr. 1904) den samme som Tybjergs, men den Gang havde Domstolen kun virket under opadgaaende Tider, saa Arbejdsløshedsproblemet ikke da stod mig klart.

Om Voldgiftskendelser kan gennemtvinges overfor modvillige Arbejdere, behøver jeg ikke at komme nærmere ind paa, da det selv blandt saa lovlydige Folk som Australiere og Ny-Zeelændere — saa godt som alle hellige Englændere — har vist sig ugørligt. Der har baade været Konflikter, om jeg saa maa sige, indenfor Kendelsen —ɔ: om hvor meget højere skal Lønnen være end den ved Kendelsen fastsatte Minimalløn —, som udenfor denne som direkte Protest mod Dommene. Det har ikke været Smaastridigheder, men ikke mindst blandt Minearbejderne meget alvorlige Kampe.

Tybjerg har imidlertid paa et andet Punkt haft fat i Arbejdsløsheden, naar han skriver, at „den Voldgiftsinstitution kan ikke skabes, der over et større Omraade kan øve et sikkert, vel grundet Skøn over, hvilke Virksomheder, der har økonomisk Eksistensberettigelse . . ." Med andre Ord: den Ret kan ikke skabes, der kan afgøre, om den skal sætte sine Betingelser efter, hvad den bedst økonomisk og teknisk drevne Virksomhed kan bære, efter hvad de jævnt godt eller efter, hvad de slettest drevne kan taale, eller om man vil, hvor megen Arbejdsløshed den ved sin Kendelse bør skabe. Saadan Overvejelse kan Fagforeningen, der paa den ene Side har Fordelen ved at stille store Krav, paa den anden Side Visheden om derved at slaa de daarlige Arbejdspladser ihjel, langt bedre foretage, naar den gennem Bedriftsraad eller ad anden Vej har de nødvendige Oplysninger.

Overhovedet er vel den største Vanskelighed ved en Voldgiftsret, at den ikke har nogenlunde faste Linier at gaa efter. Den skal ikke være en Forligsinstitution, der skærer midt igennem de to Parters Uenighed og søger efter, hvor Forlig kan findes, selv om Forliget er nok saa reelt uretfærdigt. Det var ganske klart, at da jeg i 1902—03 fulgte den Ny-Zeelandske Voldgiftsrets Arbejde, at den da ikke havde nogen fast Linie, men, som Jurister altid gør, gik fra Tilfælde til Tilfælde og maatte afgøre Sagerne efter de vidtløftige Vidneførelser om, at det var dyrere for Arbejderne at leve i den By end i en anden, at det var særlig haardt Arbejde, at denne Virksomhed gav særlig godt eller daarligt Udbytte osv., osv. Noget simplificeredes det, efter som Domstolene mere og mere kom ind paa at gøre sine Kendelser gældende over hele Ny-Zeeland. — Men som sagt, Retningssnoren for Domstolen er ikke til at spinde. Naar det danske radikale Parti i sit Forslag om tvungen Voldgift siger, at „ved Afgørelsen af Stridsspørgsmaalene skal Retten tage som Rettesnor, hvad der maa anses for ret og billigt", saa er dette fuldkommen intetsigende, og det hjælper ikke, at der tilføjes: „Der skal saaledes tages Hensyn til Arbejdets Karakter samt vedkommende Fags eller Virksomheds Konkurrenceevne og hele økonomiske

Stilling". Hvilket Hensyn? Hvad er ret og billigt? Skal Domstolen ved sine Kendelser skaane saadanne Parasit-Virksomheder, som kun kan leve ved Udsvedning, eller skal den slaa dem ihjel? Skal Domstolen tage Hensyn til „det offentlige"? (Jeg erindrer fra en Voldgiftssag i Sydney, at „det offentlige" protesterede mod nogle Lønningskrav, Mælkekuskene stillede, og som Virksomhederne syntes at ville gaa ind paa, ud fra, at det vilde fordyre Mælken for den store Befolkning.) Skal Domstolen tage Hensyn til eventuel Fordyrelse af andre Erhvers Omkostninger ved Fastsættelse af Lønninger for ét Erhverv? Skal med andre Ord Voldgiftsretten blive en fuldkommen økonomisk Rigsdag, som ikke kan undlade at behandle noget økonomisk Spørgsmaal? Dette er i Virkeligheden Konsekvensen af den tvungne Voldgift, tager man ikke denne, bliver Resultatet meget let, at alle Voldgiftsrettens maaske nok saa nydelige Hensigter bliver forgæves. Hvad vil det hjælpe Arbejderne, hvis f. Eks. Retten hævede Arbejdernes Løn over hele Linien ved at hæve Grundlaget — the living wage; hvad der ikke er Eksistensminimum, men passende Levestandard — naar denne Forbedring ledsagedes af en Prisstigning paa Arbejdernes Fornødenheder eller af en Arbejdsløshed, der tog hele Fordelen ved Lønstigningen. Statsfastsættelse af Arbejdsbetingelser uden fuldstændig Ledelse af Erhvervslivet fra Statens Side — herunder ogsaa utvivlsomt fuldkomment Statsmonopol paa den udenlandske Handel — vilde fra Arbejderklassens Side set sikkert være lige saa haabløst, som i sin Tid Opgaven var for Danaiderne, der skulde fylde et bundløst Kar. Dette siges ud fra den Opfattelse, at Opgaven for Arbejderklassen er den at skaffe en retfærdigere Fordeling indenfor Samfundsklasserne af Samfundets Produktion. Naar dette sidste ikke stilles som Opgave, ja, saa kan Statens Indgriben meget vel forsvares. En Lovfæstning af 8 Timers Dagen, af Ferier, af hygiejniske Krav til Arbejdspladsernes Indretning m. m. vil altsammen kunne være af saare stor Betydning for Arbejderklassen, men man maa være klar over, at de Fremskridt, der herved naas, under den nuværende kapitalistiske Ordning meget vel kan betyde en Forbedring, en Hævelse af hele Befolkningens Levestandard og derfor bør tilstræbes, men ikke betyder nogen Ændring i den nuværende uretfærdige Fordeling Samfundsklasserne imellem; men naturligvis betyder saadan almindelig Hævning, at Arbejderklassen bliver stærkere til at føre Kampen for en Afskaffelse af det uretfærdige Lønsystem. Arbejderklassen er i Dag langt stærkere til Førelse af denne Kamp end for 50 Aar siden, skønt det er et meget stort Spørgsmaal, om der i Dag tilfalder den en eneste Procent mere af den samlede Produktion end for 50 Aar siden! Men var denne almindelige Forbedring overhovedet sket, hvis der ikke her hjemme saa vel som ude havde været stærke Organisationer til at presse paa?

Det er ikke alene teoretisk set, men synes ogsaa erfaringsmæssigt at være det rigtige, at Lovgivningsmagten gennem Love — ikke ved at delegere sin Myndighed til Voldgiftsdomstole e. l. — fastsætter en Række Arbejdsbetingelser, men undlader at beskæftige sig med Generalnævneren: Løn.

Der er imidlertid et Forhold, som kunde gøre Arbejderne tvivlraadige m. H. t. tvungen Voldgift, og det er den meget store Styrke, med hvilken man tager Afstand fra den fra Arbejdsgiverside. Skyldes denne Stilling Frygt for, at Voldgiftsretten skulde ændre det bestaaende Fordelingsforhold mellem Arbejdere og Arbejdsgivere? Næppe, det kan Arbejdsgiverne se lige saa tydeligt som Arbejderne ikke vil blive Følgen. Skyldes den, hvad der anføres i Betænkningen af 1925, den Besværliggørelse af Forhandlingerne de to Parter imellem, som Indførelse af tvungen Voldgift vil medføre, idet alle Sager, ligesom de nu føres til Tops til Forligsmanden, vil blive ført helt til Voldgiftsretten? Ja, men dette er sikkert ikke Hovedgrunden til Modstanden. Den tror jeg ligger i de føromtalte liberalistiske Skyklapper, som mangen Arbejdsgiver har paa, og som vi andre mærker ikke alene, hvor der er Tale om tvungen Voldgift, men om enhver Form for social Lovgivning. Medens Arbejderne ikke i Voldgiften kan se en Genvej hen til en fornuftig og retfærdig Ordning af Erhvervslivet og dets Produktions Fordeling, saa ser Arbejdsgiverne rødt, hver Gang Ordet Stat bliver nævnt, hver Gang Arbejdsgivernes fri Ret paa det ene eller andet Omraade formelt bliver indskrænket — selv om de har Smuthuller, gennem hvilke de kan smutte ud og hindre, at Indskrænkningen bliver reel. — — Ovre i Australien har Arbejdsgiverne væ-

ret Tilhængere af Voldgift i nedadgaaende Tider, *imod* den i opadgaaende.

At komme nærmere ind paa, hvorledes Arbejdet med tvungen Voldgift og Lønraad er udført eller burde udføres, er næppe nødvendigt; der knytter sig ikke særlig Interesse hertil, og jegskal derfor kun omtale to Punkter. Det ene er, om Voldgiftsret eller lign. kan bruges til at skaffe Arbejderne og Offentligheden mere Viden om Industriers og Enkeltvirksomheders økonomiske og tekniske Kaar, end der nu kan skaffes. Erfaringen siger Nej; den siger, saa vidt jeg kan bedømme den, at Arbejdsgiveren lader Kampen for Voldgiftsret føre lige saa meget i Blinde, som Kampen i Dag foregaar mellem Organisationerne. Man vilde ved at lægge de faktiske Forhold aabne for Arbejderne ogsaa lægge dem aabne for Konkurrenter, man vilde derved gøre den ovenfor nævnte Opgave — at afgøre hvilke Virksomheder der har Livskraft, hvilke der kun kan betragtes som Snyltere — alt for let at løse for Arbejderne. Saa længe Lovgivningen og den økonomiske Opfattelse ikke ser Produktion som et offentligt Forhold, men som et Forhold, der er omgivet og skærmet ved Privatlivets og Privatprofittens beskyttende Vægge, saa længe vil nok saa megen tvungen Vidnepligt for en Ret intet betyde. Man kan godt ved Vidneførsel bevidne, at Burmeister & Wains Skibsværft gaar pænt, Aalborgs daarligt, men det bliver kun ganske overfladisk, man faar at vide: hvorfor. — — Det er ikke for Voldgiftsdommen alle saadanne Oplysninger vilde være afgørende, men for Arbejderne i hele deres Kamp fremad. Voldgiftsretten kunde f. Eks. ikke, hvis en Industri paavistes at være fuldkommen overkapitaliseret, beordre Luftkapitalen skaaret bort, og den vil indenfor en Industri, hvor nogle Virksomheder er, andre ikke er overkapitaliserede, som nævnt have megen Vanskelighed ved at sætte Lønnen saaledes, at alle de overkapitaliserede gik neden om og hjem.

Det andet Punkt, jeg lige vil berøre, er Sammensætningen af Voldgiftsretten. Overalt er der, naar der er Tale om en Ret, givet det juridiske Element en afgørende Indflydelse. Jurister er og skal vel være konservative, de skal fortolke gældende Ret, og naar de faar Opgaver udover Lovfortolkninger, bevarer de Vanen til at gaa ud fra det bestaaende. Naar hertil kommer, at Juristen i det økonomiske Liv altid har været og ganske naturligt maa være Kapitalens Tjener, og at derfor Juristens sociale Forstaaelse i Almindelighed er meget ringe, ja, saa kan man ikke se anderledes paa den afgørende Indflydelse, der gives Juristerne ved en saadan Ret, end at Ønsket har været i størst muligt Omfang at forankre de bestaaende Forhold. Ligesaa naturlig den juridiske Dommer er ved Fortolkning af bestaaende Tarifoverenskomst, ligesaa farligt bliver det at overlade Juristerne at skabe Dommerlavet Lov paa det sociale Omraade: Det er saamænd galt nok, det, de gør uden Voldgiftsret paa dette Omraade, jfr. Kolindsund-Dommen.

Konklusionen af ovenstaaende skulde være, at en Fastsættelse af Løn ved Staten, naar der ikke er Tale om uorganiserbare Arbejdere, er skadelig under en kapitalistisk Samfundsordning, og den gælder ikke alene for Fastsættelse i Almindelighed ved en fast bestaaende og stadig arbejdende Voldgiftsret, der fastsætter Betingelserne baade for store og smaa Organisationer, men den gælder formentlig endnu stærkere, hvis der kun er Tale om at anvende Voldgiften, „hvor Arbejdsstriden vil udsætte meget omfattende Samfundsinteresser for Fare", saaledes som de radikale har formuleret deres Forslag. Thi medens man maa gaa ud fra, at den stadig virkende Institution lidt efter lidt faar dybere Kendskab til de økonomiske og sociale Forhold, lidt efter lidt forstaar at se de enkelte Industrier og Virksomheder paa Fingrene, selv om den ikke kan gaa dybt nok, saa vil den tilfældige Voldgiftsdomstol, som kun træder til, hvor Samfundsfaren truer, mangle enhver Erfaring, staa paa ganske bar Bund og endnu mindre have nogen som helst Linie at følge; dens Dom vil enten blive en ren Forligsmandskendelse eller en ved Samfundsfarens Panikstemning skabte Vilkaarlighed. Om „ret og billigt" vil der ikke være Tale.

Siden sidst.

Stenvad. Ryomgaard-Grenaa Banen: Afdelingen anmoder Forbundet om at foranledige Forhandling optaget med Driftsbestyreren om Oprettelsen af en Overenskomst, da Daglønnen er nedsat fra 6 til 5 Kr. Som Svar paa Begæringen om Forhandling meddelte Driftsbestyreren, at der ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed om, at den Dagløn paa 6 Kr., som var gældende 1926—27, fortsættes uforandret i indeværende Aar. Da Afdelingen hævdede, at der ikke havde fun-

det lokal Forhandling Sted og endvidere oplyste, at Daglønnen i Fjor var 7 Kr., men i Aar kun 6 Kr. samt at Arbejderne i Aar i Modsætning til i Fjor ikke har Frirejser paa Banen, fastholdt den Kravet om Forhandling. Som Svar paa den fornyede Begæring meddelte Driftsbestyreren, at den afholdte Forhandling var sket med Baneafdelingens Tillidsmand og at Resultatet var tiltraadt af Baneafdelingen, saa der var ikke mere at forhandle om. Iøvrigt meddelte Driftsbestyreren, at han kunde faa flere løse Arbejdere til en Dagløn af 5 Kr., end han havde Brug for. Dette Svar videresendtes til Afdelingen.

Vordingborg. De danske Statsbaner. Afdelingen indberetter, at det i Lighed med, hvad der har fundet Sted i tidligere Aar, blev meddelt Ekstraarbejderne i Kolonne 69, Masnedsund, at de skulde holde Fyraften Juleaftensdag 1926 Kl. 3 Eftm., men medens Arbejderne tidligere er blevet aflønnet med fuld Dagløn (for 8 Timer) fik de i Aar kun udbetalt Løn for 7 Timers Arbejde den Dag. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter at Sagen var paatalt overfor Statsbanedirektoratet, meddelte dette den 1. April, at man efter Omstændighederne kunde gaa med til at imødekomme Andragendet.

Hillerød. Entreprenør Hans Hansen, Helsinge: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren, der udfører et nyt Vejanlæg for Kommunen, ikke betaler Arbejderne i H. t. den lokale Priskurant med de forskellige Ændringer til denne, uagtet han foruden Arbejdets Paabegyndelse indgik paa at overholde Priskuranten. Afdelingen anmoder derfor om Forbundets Bistand til Sagens Ordning. Efter at et Møde var afholdt den 20. April med Entreprenøren og en Repræsentant for Kommunen, og efter at Arbejdet var blokeret, meddelte Afdelingen den 22. April, at Arbejderne havde faaet udbetalt det krævede Tilgodehavende samt Spadserepenge med ialt Kr. 1035,85, og at Kommunen har meddelt, at den i Fremtiden overtager Garantien for, at Arbejdernes Tilgodehavender bliver rettidigt udbetalt.

Isoleringsarb., Kbh. Skandinavisk Isoleringskomp.: Afdelingen indberetter, at Firmaet har nægtet at imødekomme følgende af Arbejderne fremsatte Krav: 1) Tillægsbetaling efter Overenskomstens § 7 for et Køleanlægsarbejde, idet Ventilrummet blev udfyldt. 2) 15 pCt. Tillæg for Isolering af Flanger paa Passtykker (Udfyldning af Hulrum ved Passtykkerne), naar det ikke er betalt som Rør. 3) Betaling efter Tjærepapsprisen for Isolering med Asfaltfilt (C. C. Pap), og anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt. Ved Mæglingsmødet den 27. April indgik Firmaet paa ad 1) at betale det krævede Tillæg af 7 pCt., ad 2) Kravet bortfaldt, da Firmaet hævdede, at det var betalt som Rør, og ad 3) Firmaet indgik paa at betale som Tjærepap.

Ved samme Mæglingsmøde behandledes en Række Uoverensstemmelser, opstaaet med **Nordisk Isoleringskomp.** om Betaling for Arbejde indført paa Varmtvandsledningen fra Østre Elektricitetsværk til Blegdamshospitalet og Skt. Jacobs Kirke angaaende Betaling for Transport af Vand og Materiale, Afdækning af 13 Brønde, Tillæg for overhedet Damp, 24 Ventilbeskyttere og Ekstrabetaling for 1 Brønd, ialt Krav paa Kr. 402,43. Da der ikke fra de paagældende Arbejdere forelaa noget Regnskab, og da der var Enighed om, at i hvert Fald nogle af Kravene var uberettiget samt, at Firmaet paa adskillige Punkter havde berettiget Modkrav paa Arbejderne, henvistes Arbejderne til at søge lokal Forhandling med Firmaet.

Fredericia A. Ingeniør Erik Svendsen: Ved et Møde den 8. April oprettedes i Tilslutning til Overenskomsten af 13. Januar 1927 Akkord paa Jordarbejdet ved Fredericia Banegaard. Der betales til Arbejderne i Graven og paa Tippen (f. T. 21 Mand) 3 Øre pr. Vogn pr. Mand. Om en Maaned fra Dato skal Akkorden, hvis en af Parterne forlanger det, optages til Revision. For Kloak- og Betonarbejde betales et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen, saafremt Arbejdet ikke udføres i Akkord. Smedehjælpere betales med Timeløn plus 10 Øre pr. Time. Firmaet leverer Træskostøvler i fornødent Antal.

Frederiksværk. Entreprenør Andersen, Hundested Havn: Afdelingen indberetter den 11. April, at den ved Forhandling med Entreprenøren om Betaling for at slaa Søm i Tømmer, der bliver nedrammet i Vand, har faaet Prisen forhøjet fra 261 Øre til 400 Øre pr. Kvadratmeter.

Sønderborg A. Murermesterfirmaet Stenderup Jensen & Blom: Afdelingen klager over, at Firmaet, der udfører et Vandtaarn op til en Højde af 20,26 Meter for Sønderborg Kommune, nægter at betale Arbejdsmændene Akkordoverskud i H. t. Priskuranten for hele Arbejdet, til Trods for ,at Svendene har haft Akkord paa hele Arbejdet og Arbejdsmændene hele Tiden har ført Skurbog. Mesteren hævder, at Arbejdsmændene kun har haft Akkord paa Arbejdet indtil 9 Meters Højde, da Materialet derefter blev ophejst med Elevator, og at han heller ikke vil betale Højdetillæg fra det Tidspunkt, Elevatoren blev taget i Brug. Arbejderne har opgjort deres Tilgodehavende til Kr. 707,29, men har indrømmet overfor Mesteren, at de vil give Afkald paa Kr. 200,00, da de erkender, at Elevatoren har lettet dem Arbejdet. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Efter nogen Korrespondance overgaves Sagen til en Sagfører, og Firmaet blev indklaget for Underretten til Betaling af Beløbet. Den 28. April indberetter Afdelingen, at Underretten har dømt Firmaet til at betale Kr. 399,14 med 5 pCt. Renter fra 4. Oktober 1926, men at Firmaet paaanker Sagen til Overretten.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 6 1927 1927 32. Aarg.

Dog ikke!

Inkonsekvens.

Vi har tidligere her i Fagbladet omtalt det urimelige og, set ud fra Lægmandssynspunkt, ogsaa retsstridige i, at det er stridende mod Septemberforliget *uvarslet* at nedlægge et uden direkte eller indirekte Lønaftale paabegyndt Arbejde, naar det viser sig, at der ikke mellem Parterne kan opnaas Enighed om Lønnen.

Vi har bl. a. omtalt dette Spørgsmaal i Anledning af Sagen om uvarslet Arbejdsstandsning hos Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kiær ved et Jordarbejde ved Horsens, hvor vor Horsens Afdeling blev idømt en Bod paa 500 Kr.

Med Entreprenørerne eksisterede ingen Overenskomst udenfor Horsens — det Sted hvor Standsningen blev iværksat, og i saavel den skriftlige som den mundtlige Procedure ved Retten blev det meget stærkt fremhævet, at netop denne Omstændighed maatte fritage Arbejderne for at give Varsel, thi i modsat Fald vilde Arbejderne komme til at staa ganske retsløse med Hensyn til Arbejdslønnen i den Tid, der ligger forud for Varslernes Udløb, og Arbejdstvang paa Vilkaar, *Arbejdsgiverne alene* bestemte, fandtes næppe her i Landet længere.

Men Retten tog intet Hensyn hertil. Den dømte Arbejderne — ikke for Brud paa Septemberforligets Varselsbestemmelser i og for sig, men *„Retten maa i Lighed med, hvad der Gang paa Gang er udtalt i tidligere Kendelser, senest i Sag Nr. 920, fastslaa, at den uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig..... hvis ingen Overenskomst er gældende, burde der her, hvor begge Parter henhører under Hovedorganisationerne, være varslet i Overensstemmelse med Reglerne i Septemberforligets Paragraf 2."*

Det havde været ønskeligt at faa nøjagtigt rede paa, om denne Varselsdom refererer sig til *„Septemberforliget"* eller til *„tidligere Kendelser"*; dette fremgaar ikke tydeligt af den i Kendelsen anvendte Sprogbrug, og man er sikkert berettiget til at mene, at det ikke vil blive nogen hel let Opgave for Retten at klarlægge velbegrundede Motiver for, at en Arbejdsgiver, blot han er Medlem af sin Hovedorganisation, i Henhold til Septemberforliget har Krav paa Iagttagelsen af de i dette indeholdte Varselsregler, naar han ikke har nogen Art af Overenskomst med sine Arbejdere og der er Uenighed mellem ham og dem om Arbejdsbetingelserne.

Vi rejste Spørgsmaalet, hvor andetsteds i Samfundet den ene Borger overfor den anden havde et saadant *retsmæssigt* Krav, at han uden forud aftalt Vederlag i et vist Tidsrum kan *kræve* ham til at bringe sig Ydelser, uden at der er anvist den Ydende anden Udvej end den, at han bagefter ved Forsøg paa økonomisk Tryk kan prøve, om han kan faa sin Fordring opfyldt. Spørgsmaalet syntes os yderst berettiget ud fra det Synspunkt, at naar der ingen Overenskomst foreligger, saa foreligger der altsaa heller ingen Overenskomst om retslig Vurdering og Afgørelse af Tvisten, og tilbage er kun — saafremt Enighed ikke opnaas, Kampen — — — !

Mildt talt, et underligt Forhold i vor Tids-

alder: først *Arbejdstvang* paa Vilkaar, som Arbejdsgiveren *alene* fastsætter, og bagefter Kamp om, hvorvidt disse Vilkaar skal ændres eller ikke.

Man arbejder med mere eller mindre Held for Fred paa Arbejdsmarkedet, men gennem Fortolkninger og juridiske Kneb provokerer man Kamp!

— — — —

Nu har en Varselssag atter været til Behandling ved Retten og Udfaldet synes at pege i Retning af en Revision af Rettens tidligere Opfattelse af Udstrækningen af Varselspligten:

Murermester M. Sørensen i Fredericia, der i flere Tilfælde havde udført Kabelarbejde for Elektricitetsværket i Fredericia, d. v. s. Opgravning af Render, Nedlægning af elektriske Kabler og Tilfyldning, fik paany et saadant Stykke Arbejde overdraget. Forinden Arbejdet var paabegyndt, tilskrev vor Fredericia Afdeling ham, at Timelønnen for Kabelarbejde var 116 Øre, svarende til den normale Timeløn med et Tillæg af 15 pCt. Murermesteren nægtede at betale mere end den i Følge Overenskomsten mellem Centralforeningerne af Murermestre i Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmands Forbund til enhver Tid gældende Timeløn, der da udgjorde 101 Øre, og Afdelingen vægrede sig da ved at lade Arbejderne paabegynde Arbejdet. Sagen blev forhandlet paa et mellem Repræsentanter for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og for Dansk Arbejdsmands Forbund afholdt Møde, uden at Enighed opnaaedes, og heller ikke en Forhandling mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Forbundet førte til Afslutning af Striden; Forbundet afslog saavel at foranledige, at Arbejdet blev paabegyndt, som efter Arbejdsgiverforeningens Begæring at medvirke til, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne var pligtige at udføre Arbejdet for den overenskomstmæssige Timeløn eller ikke, eller om, hvorvidt det faldt ind under Overenskomsten eller ikke, blev forelagt for en faglig Voldgiftsret.

Saa blev Sagen af Arbejdsgiverforeningen indbragt for Den faste Voldgiftsret.

Under denne nedlagde Arbejdsgiverforeningen Paastand paa, at Afdelingen blev kendt pligtig til ufortøvet at ophæve Blokaden af det omhandlede Arbejde, og at Forbundet paa Afdelingens Vegne blev idømt en Bod, *dels for Brud paa Bestemmelserne i Septemberforligets § 2 ved Iværksættelse af Blokade uden forudgaaende Varsel,* og dels for Overtrædelse af Overenskomstens Bestemmelser om Behandling af faglig Strid.

Motiveringen for denne Paastand var i Hovedsagen, at da der i Overenskomsten ikke for Kabelarbejde er fastsat noget Tillæg til Timelønnen, har Sørensen været berettiget til at fordre det udført for 101 Øre pr. Time, medens Arbejdsgiverne paa den anden Side var klare paa, at Overenskomsten ikke kunde forstaas som omfattende ethvert Arbejde, som Medlemmer af Forbundet kunde komme til at udføre for Medlemmer af Centralforeningen, nemlig ikke Arbejde, der laa ganske uden for og savnede al Tilknytning til Murermestrenes sædvanlige Virksomhed, men maatte hævde, at den maa omfatte Kabelarbejde, et Arbejde, som ikke sjældent udføres af Murermestre og i sin Beskaffenhed ikke adskilte sig fra Grundudgravning, Kloakarbejde og lign., der utvivlsomt henhører under Overenskomsten.

Her overfor blev der fra vor Side gjort gældende, at Overenskomsten, uanset at den ikke indeholder nogen udtrykkelig almindelig Bestemmelse derom, alene angaar Murerarbejdsmands Arbejde, og at Kabelarbejde ikke kan henregnes dertil, men er Arbejde, som henhører under Entreprenørfaget, og at det var en yderst betænkelig Sag at lade en Grænsetvist, der faktisk angik 3 Organisationer, Murermestrenes, Murarbejdsmændenes og Entreprenørernes, afgøre af en faglig Voldgift, hvor kun de to Organisationer var repræsenterede, nemlig Murermestrenes og Murarbejdsmændenes, ligesom vi ogsaa hævdede — saadan som vi i tidligere Sager ogsaa havde gjort det — at Blokaden maatte være lovlig trods det, at den var uvarslet, da der efter vor Mening ikke forelaa nogen Overenskomst om det paagældende Arbejde, og Arbejdstvang paa Vilkaar, *Arbejdsgiveren alene* fastsatte, mente vi at maatte protestere imod.

Af den af Retten afsagte og meget interessante Kendelse skal vi hidsætte følgende:

Efter den gældende Norm for Behandling af faglig Strid skal en Sag, der angaar Forstaaelse af en almindelig mellem Organisationerne afsluttet Overenskomst, forelægges en Voldgiftsret til Afgørelse, hvis en af Organisationerne forlanger det, og ingen Arbejdsstandsning

maa som Følge af saadan Uenighed finde Sted, før nævnte Regler er iagttaget.

Da Tvisten mellem M. Sørensen og Arbejdsmændene angaar Forstaaelsen af Overenskomsten af 25. Marts 1924, idet den drejer sig om, hvorvidt Kabelarbejdet henhører under denne eller ikke, har Forbundet forbrudt sig imod Overenskomstens § 7 ved at vægre sig ved at lade Tvisten paakende ved faglig Voldgift.

Derimod kan Afdelingen ikke nu statueres at have overtraadt Septemberforligets § 2 ved at blokere Arbejdet, eller at være pligtig til at foranledige, at Arbejdet nu paabegyndes. Det stiller sig ikke saaledes, at det ved den faglige Voldgiftsrets Kendelse under alle Omstændigheder vil blive afgjort, hvilken Betaling der skal ydes, saaledes at der for Arbejde, udført før Kendelsens Afsigelse, eventuelt vil kunne finde Efterbetaling Sted. Saafremt Udfaldet skulde blive, at Arbejdet ikke anses for henhørende under Overenskomsten, vil det, da Murermesteren har erklæret ogsaa i saa Fald at ville være uvillig til at betale en Timeløn af 116 Øre, være hans og Arbejdernes Sag at komme overens om Vederlaget. Saalænge det henstaar som uafgjort, om Arbejdet er et saadant, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne, kan der ikke fastslaas nogen Forpligtelse til Paabegyndelse deraf.

Ligesom der herefter ikke under nærværende Sag bliver Spørgsmaal om at anse de Indklagede med Bod for Brud paa Septemberforliget, saaledes findes der ikke tilstrækkelig Grund til at paalægge dem Bod for Overtrædelse af Overenskomstens Bestemmelse om Behandling af faglig Strid; herved tages det i Betragtning, at Klagerne kun ved en paa Rettens Foranledning foretagen Forandring af deres oprindelige Paastand har paatalt den paagældende Overtrædelse.

Sagens Omkostninger findes Parterne at burde betale med Halvdelen hver.

KENDELSE:

Dansk Arbejdsmands Forbund har været uberettiget til at vægre sig ved at lade den omhandlede Tvist mellem Murermester M. Sørensen og Forbundets Fredericia Afdeling afgøre ved faglig Voldgift. Iøvrigt frifindes de Indklagede for Klagerens Tiltale.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Set i Forhold til tidligere Varselskendelser er denne Kendelse yderst interessant.

Her er altsaa foretaget en *uvarslet* Blokade, som er lovlig nok — siger Retten. Lovlig fordi den faglige Voldgiftsret ikke *under alle Omstændigheder* vilde kunne afgøre Betalingsspørgsmaalet, idet Mesteren, hvis en faglig Voldgiftsdom udtalte, at Kabelarbejdet laa *udenfor* Murarbejdsmændenes Overenskomst, alligevel ikke vilde imødekomme Arbejdernes Krav om de 15 pCt. Tillæg, og, siger Retten, *„saalænge det henstaar som uafgjort, om Arbejdet er et saadant, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne, kan der ikke fastslaas nogen Forpligtelse til Paabegyndelse deraf."* og den kollektive Blokade er da lovlig.

Men set i Forhold til den i nærværende Artikel omtalte anden Varselsdom, hvor vor Afdeling i Horsens blev dømt for uvarslet Arbejdsnedlæggelse *i Henhold til tidligere afsagte Kendelser* og for saa vidt ogsaa set i Forhold til disse tidligere afsagte Kendelser synes denne Dom at være en interessant og mærkværdig Inkonsekvens, men ganske vist en Inkonsekvens til den, retslig set, rigtige Side.

Til Forstaaelse af denne Dom foreligger der i dens Præmisser kun det ene — men rigtignok ogsaa fuldkomment tilstrækkelige — Synspunkt, at naar *„Arbejdet er et saadant, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne"*, er Blokaden ikke ulovlig, og Arbejderne frifindes for Arbejdsgivernes Paastand om Brud paa Septemberforligets Varselsbestemmelser.

Men hvordan kan da uvarslede *Arbejdsstandsninger*, hvor *Arbejdet er et saadant, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne*, være ulovlige?

I begge Tilfælde foretages Aktionen paa *uaftalt* Lønvederlag; men foretages den som en kollektiv *uvarslet Nedlæggelse af Arbejdet*, fordi det ikke er muligt at ophæve det *uaftalte* Lønvederlag ved at faa Lønnen aftalt, er Aktionen ulovlig, medens den er lovlig, naar den fremtræder som en kollektiv *uvarslet* Blokade af *det ikke paabegyndte Arbejde!*

Herefter synes det altsaa at være afgørende

for Spørgsmaalet, Varsling eller ikke Varsling, om Arbejdet er paabegyndt eller ikke.

Men hvilket retslig Holdepunkt er der for en saadan Betragtning? Efter vor Mening intet.

Det afgørende maa efter vor Mening være, om der foreligger en for det paagældende Arbejde dækkende Aftale mellem Parterne eller ikke; foreligger en saadan, er kollektiv Arbejdsstandsning eller -vægring ulovlig, hvadenten den varsles eller ikke, og foreligger den ikke, maa ikke alene *uvarslet kollektiv Arbejdsvægring* — som statueret i heromhandlede Sag — være lovlig, men ogsaa *uvarslet kollektiv Arbejdsnedlæggelse*.

Det kan ikke være afgørende for det vigtige Spørgsmaal, om Arbejderne skal være pligtige til uden aftalt Vederlag at være til Tjeneste for Arbejdsgiveren i 14 Dage (Varselstiden), om Arbejderen har paabegyndt Arbejdet eller ikke.

Hvilket Holdepunkt foreligger der juridisk eller moralsk herfor? Og hvad vil det sige at have paabegyndt et Arbejde?

En stor Mængde Arbejde paabegyndes mellem Aar og Dag under den Opfattelse fra Arbejdernes Side, at der med en Arbejderorganisation er Overenskomst om Vilkaarene ved Arbejdet (uden at dette dog er Tilfældet) og Arbejderen føler sig tryg ved at staa under Organisationens Beskyttelse med Hensyn til Arbejdsgiverens Overholdelse af Overenskomsten. Saa viser det sig, efter en eller to Dages Forløb — ja maaske umiddelbart efter Arbejdets Paabegyndelse, at der ingen Overenskomst foreligger og at det heller ikke er muligt at opnaa Enighed om nogen, og saa skal Arbejdernes Organisation altsaa være pligtige at lade Arbejdet fortsætte paa de Vilkaar, Arbejdsgiveren byder, mindst 14 Dage (Varselstiden), forinden den kan iværksætte Strejke paa Pladsen for eventuelt derigennem at søge en Ordning tilvejebragt, alene fordi Arbejdet har været paabegyndt (!)

Og hvad vil det sige at have paabegyndt et Arbejde? Er det paabegyndt, naar blot en Planke er flyttet eller man har rørt ved den? I Virkeligheden, ja, for her kan vel ingen Grænse sættes. Og har en Organisation forskærtset sin Ret til at blokere et saadant „paabegyndt" Arbejde for sine andre Medlemmers Vedkommende, blot derved, at Arbejdet er paabegyndt af en eller flere, hvor der maaske skal bruges mange Arbejdere? Det inkonsekvente i Dommen og det uholdbare i de „tidligere Kendelser" (Varselskendelser) træder stærkere og stærkere frem, og den Tanke trænger sig haardt paa, *at det afgørende for Arbejdspligt maa være aftalt Vederlag for Arbejdet*, og det bliver uhyre vanskeligt at forstaa, at den Omstændighed, at et Arbejde er „paabegyndt" (paa uaftalt Lønvederlag) fører til, at Arbejderne „hænger paa den" og skal gøre Hoveritjeneste i 14 Dage for Arbejdsgiveren.

Hvilken kollosal Interesse er der dog her tilstede for Arbejdsgiveren, siden et saadant Bondefangeri skal siges at have Hjemmel i bestaaende Overenskomstforhold? Moralsk Hjemmel kan der selvsagt ikke være Tale om og uden Sidestykke er Forholdet ogsaa, thi intet andet Sted eller paa noget andet Omraade foreligger der her i Landet Pligt for den ene til uden aftalt Vederlag at bringe den anden Ydelser, hverken i 14 Dage eller 14 Minutter. Og Arbejdsgiverne har ret beset heller ingen anden Interesse heri end at han i visse Tilfælde i 14 Dage kan faa sit Arbejde billigere udført end ellers, hvad der selvfølgelig aldrig har været tilsigtet med Varselsbestemmelsen.

Den nu faldne Dom om, at uvarslet Blokade af ikke paabegyndt Arbejde er lovlig, naar det drejer sig om et Arbejde, om hvis Betaling Aftale maa træffes mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne, er et rigtigt Skridt tilbage til Rettens — vi fristes til at sige trange — Sti, et Skridt tilbage fra den Vej, som — tør vi maaske nok lade sive ud — en stærkt paagaaende Modstander og en *for* loyal og bogstavelig Opfattelse af det skrevne Ord efterhaanden har ført os saa langt ud fra, at Marchen tilbage kan blive vanskelig nok.

Men her forelaa altsaa et Forsøg paa at føre os endnu længere ud i Vilkaarlighed end vi hidtil havde været, hvilket *dog ikke* lykkedes — tværtimod, thi den afsagte Dom — dens Inkonsekvens til Trods — er retslig set en god Dom, der har banet Vej for en klarere Forstaaelse af Varselsbestemmelsernes oprindelige og naturlige Opgave.

A.

Husk ved Telegrammer til Forbundes Hovedkontor at benytte Telegramadressen:

Arbejdsmændene, København.

Fra Arbejdsløshedskassen.

Fra Arbejdsdirektoratet har vi modtaget følgende:

„Direktoratet er af det herværende tyske Gesandtskab underhaanden blevet gjort opmærksom paa, at en Del arbejdsløse danske Arbejdere i den senere Tid er rejst til Tyskland for at overtage Arbejde der, uden at den nødvendige Opholdstilladelse i Forvejen er indhentet.

Ifølge de gældende Regler skal arbejdsløse Danske, der opnaar Arbejde i Tyskland, sikre sig fornøden Opholdstilladelse, forinden Arbejdet overtages. En saadan Opholdstilladelse maa indhentes af den paagældende Arbejdsgiver hos den stedlige Politimyndighed.

Da der i Tilfælde af, at Opholdstilladelse ikke forud for Arbejdets Overtagelse er indhentet, let vil kunne opstaa Vanskeligheder for de paagældende, skal Direktoratet ikke herved undlade at henstille til den ærede Hovedledelse at ville foranledige, at arbejdsløse Medlemmer af Kassen, der agter at overtage Arbejde i Tyskland, bliver gjort bekendt med det heromhandlede Forhold, og Direktoratet skal derhos samtidig anmode Hovedledelsen om at foranledige, at det, i Tilfælde hvor Rejsehjælp udbetales til de paagældende, sikres, at den fornødne Opholdstilladelse foreligger, forinden Rejsehjælpen udbetales."

Under Henvisning til det saaledes anførte anmoder vi vore Afdelinger om i paakommende Tilfælde at være opmærksom paa det anførte og ikke foretage Udbetaling af Rejsehjælp til Tyskland, uden forud at være forevist den nævnte Opholdstilladelse.

Johannes Nielsen.

Fra Udlandet.

Den økonomiske Stilling i Cellulosevareindustrien i Japan.

«Den Opfattelse, at Japan som Følge af sin billige Arbejdskraft er konkurrencedygtig paa Verdensmarkedet stemmer ikke overens med Kendsgerningerne,» skriver Paul Bührte i «Gummi-Zeitung» af 15. April.

Japans økonomiske Forhold har som Følge af Industriens unaturligt hurtige Udvikling under Krigen og i de første Aar efter denne forandret sig saa mægtigt, at en Europæer, der før Krigen berejste Japan, nu ikke mere kan følge med, naar han kommer derover igen.

Herr Bührte skriver videre, at Levnedsmiddel- og Varepriserne, selv paa Varer, som fremstilles af den japanske Industri selv, er saa høje, at saafremt Indførselstolden ikke eksisterede, saa vilde europæiske Firmaer være i Stand til at sælge billigere i Japan, end den japanske Industri kan fremstille Varerne.

Arbejdslønningerne er steget saaledes, at nu tjener en ung Pige 2 Kr., en Hjælpearbejder 3 Kr. og en faglært Arbejder 4 til 8 Kr. om Dagen, alt efter Kvalifikationer.

Nedsættelse af Lønningerne er faktisk umulig, da en Hjælpearbejder med Familie, som tjener 45 Yen lig ca. 90 Kr. pr. Maaned, allerede maa af med Halvdelen til Husleje (saa høje er Lejerne). Der bliver saaledes til Husførelse og Klæder m. v. til hele Familien kun 42—45 Kr. tilbage, og herfor kan han kun kummerligt slæbe sig igennem. Japans Udgifter til Hær og Flaade er enorme i Forhold til Udgifterne til Levnedsmidler.

Desuden kommer til dette, at Japanernes Arbejdsydelse ikke er saa stor; thi om Sommeren er det for varmt og om Vinteren for koldt til at man i de uopvarmede Værksteder kan forvente, at Arbejderne skal yde et normalt Arbejde.

Nu vil man spørge sig selv, siger Bührte, hvorledes det overhovedet er Japanerne muligt at udføre noget, og hvorledes det kan være, at den japanske Yen stadig stiger trods Underbalancen i Udførslen.

Som det første gunstige Forhold maa anføres den store Udførsel af Raasilke, der andrager næsten 2 Milliarder Kroner, og dette betyder en meget væsentlig aktiv Post paa den japanske Handelsbalance. Amerika, der aftager 60 pCt. af denne Silke fra Japan, har selvfølgelig faaet Indførselsbegunstigelser, saaledes at man kan forsyne Japan med Maskiner og Raastoffer af mange Arter. Da de europæiske Industrier efter Krigen atter viste sig paa Verdensmarkedet, betød det, at Japan maatte foretage Masseafskedigelser blandt Arbejderne. Hele Fabriker ligger endnu stille uden Udsigt til at komme i Gang. De afskedigede — ca. 2 Millioner — Arbejdere og Arbejdersker vendte atter tilbage til deres Familier ude paa Landet, hvor de atter spiser med ved Familiens Risskaale. Derfor falder disse saakaldte Arbejdsløse ikke Staten til Byrde. Det japanske Familievæsen har selv taget sig af dem.

Nu kommer vi imidlertid til Hovedsagen: Det japanske Folk formerer sig forfærdende hurtigt; da den japanske Industri imidlertid er viet til Undergang, saafremt den ikke ophjælpes, har de japanske Statsmænd opstillet følgende Program: De Industrier, der eksporterer, vil der blive givet statslig Hjælp for overhovedet at muliggøre en Eksport, men kun saa længe til følgende Program er gennemført: at man har samlet sig i en Trust ,og de japanske Arbejdsmetoder og Arbejdsfordelinger er gennemført, saa Industrien kan klare sig uden Statshjælp. Forandringen er nu i fuld Gang, og den har, efter hvad Forfatteren meddeler, haft store Resultater med sig.

De japanske Raacelluloid- og Celluloidvarefabrikanter har sluttet sig sammen i en Trust under Ledelse af Dai-Nippon Celluloid Co. Desuden er der grundlagt et Forsøgslaboratorium med tilhørende Værksteder, hvor man gennemprøver Materialer og undersøger Arbejdsfordelingen. Fabrikerne er begyndt at specialisere sig, og Ingeniører er antaget for at studere alle Enkeltheder. Arbejdet simplificeres saa meget som muligt, og det er forbavsende at se, hvad man allerede i Løbet af saa kort Tid har naaet.

Herr Bührte opsummerer nogle Resultater, som er kommet frem:

Ved Tandbørstefabrikationen har Ingeniørerne nu konstrueret Maskiner af en saadan Beskaffenhed, at der pr. Dag kan forarbejdes 4000 Stk. pr. Arbejder. Desuden har man fundet paa en Maskine, der samtidigt borer alle Hullerne i Børsterne, og betjent af een Arbejder kan der fremstilles 6000 pr. Dag. Resultatet er blevet en Udførsel af Millioner og atter Millioner af Tandbørster til hele Verden og til Priser, som ingen europæisk eller amerikansk Fabrikant kan konkurrere med.

Fremstillingen af Celluloidvarer er ogsaa paa mange Maader blevet forbedret, og ogsaa her opnaas nu betydelig Omsætning

Herr Bührte er blevet meget forbavset over at se en hel Sal fuld af en vældig Mængde Maskiner; de var ganske vist nye, men kunde dog ikke bruges, da Japanerne selv havde fremstillet forbedrede Typer end de nævnte, der alle var importeret fra Udlandet, men allerede forældede. Desuden raader Japan over Fagskoler og Kunsthaandværksskoler, der er udstyret med de allernyeste Værktøjsmaskiner. Her uddannes Teknikere, Ingeniører, Kunsthaandværkere og Haandværkere paa det mest grundige, ogsaa ved Aftenkursus.

Man ser heraf, konkluderer Herr Bührte, Japans kolossale Anstrengelser for at ernære det allerede stærkt overbefolkede Land, og man har indset Nødvendigheden af at forsyne det paa Raastoffer fattige Land med Varer fra andre Lande, saaledes at man kan videreforarbejde disse og derigennem skabe sig en ledende Stilling i Østen.

Den franske kemiske Industris Udvikling efter Krigen.

«Algemeen Handelsblad» (Amsterdam) af 25. og 26. April 1927 giver interessante Artikler vedrørende den franske kemiske Industris Stilling, og vi tager herfra følgende:

Den kemiske Industri indtager i Frankrig blandt de nationale Industrier en meget vigtig Stilling. Ved en Sammenligning med Stillingen før Krigen maa man dog tage følgende i Betragtning.

Den franske kemiske Industri maatte før 1914 kæmpe med den alvorlige Konkurrence fra Tysklands og Englands Side, hvilke Lande havde en betydelig Udførsel af kemiske Produkter. Alligevel udviste de franske Produktions- og Forbrugsstatistiker en stadig Stigning siden 1890.

Den tyske, kemiske Industris Resultater før Krigen maatte hovedsagelig føres tilbage til dets Rigdomme paa naturlige Produkter saasom Kul og Kali. Grænseforandringerne havde til Følge, at de franske Grubeomraader blev stærkt udvidet, og dette har medført, at dette Land er blevet uafhængigt med Hensyn til dets Forsyning af Kaligødningsstoffer. Paa hvilken Maade har nu den franske Industri nyttiggjort sig den Kendsgerning, at den i langt højere Grad end før Krigen har faaet Raadighed over Raastoffer til Fremstilling af kemiske Produkter?

Uden at beskæftige os med de forskellige Grupper af Biprodukter, vil vi her hovedsageligt indskrænke os til selve Industrien med Kunstgødning, der iøvrigt omfatter en meget stor Del af de kemiske Fabrikers Virksomhed.

Siden Krigen er Frankrig ganske særligt blevet Landet for de kemiske Gødningsstoffer. Paa samme Maade som andre Lande, der beskæftiger sig hermed, ejer Frankrig Installationer til Udvinding af Kvælstof fra Luften; som Fosfatproducent indtager det nu en førende Stilling, og med Tyskerne deler det Kalimonopolet.

Vi skelner mellem tre Grupper af Kunstgødningsstoffer: Fosfatprodukter, Kaliprodukter og Kvælstofprodukter.

Den første Gruppe, Fosfatgødningsstoffer, omfatter Slaggerne, der fremkommer ved Fremstilling af Jern efter Thomas-Metoden, desuden den naturlige Fosfat og de Superfosfater, der har naturlig Fosfat som Raastof.

Frankrig indtager blandt Leverandørerne af Højovns-Slagger en Førstestilling, og Produktionen er afhængig af Virksomheden i Metalindustrien. I Aaret 1925 har de franske Fabriker leveret ca. 1,1 Mill. Tons af dette Gødningsstof, og Fabrikerne i Saar-Distriktet 300,000 Tons. Da Verdensproduktionen af Højovns-Slagger anslaas til ca. 3 Mill. Tons, udgør Frankrigs og Saar-Distriktets Produktion omkring Halvdelen af Verdensproduktionen.

Efterfølgende Tabel viser Tallene for den franske Produktion af Højovns-Slagger; Ind- og Udførsel 1920—1925 samt de tilsvarende Tal i 1913:

	Produktion:	Indførsel:	Udførsel:
1913.....	617	30	230
1920.....	365	31	18
1921.....	572	36	312
1922.....	794	27	319
1923.....	792	42	234
1924.....	1162	45	468
1925.....	1386	4	751

Resultaterne for 1926 er endnu ikke offentliggjort. Det kan imidlertid sikkert siges, at Frankrig i dette Aar har udført 820,000 Tons Slagger. Ogsaa Forbruget synes at have udviklet sig paa tilfredsstillende Maade.

Med H. t. det naturlige Fosfat indtager Frankrig, takket være Kolonierne, en dominerende Stilling i Verdenshandelen. Produktionen i fransk Afrika (Tunis, Algier og Marokko) steg i Aaret 1925 til 4,100,000 Tons. Frankrig selv producerede 225,000 Tons, franske Virksomheder i Makalee, Australien, leverede 80,000 Tons, saaledes at det samlede franske Kvantum an-

drog 4,400,000 Tons af en skønsmæssig ansat Verdensproduktion i Aaret 1925 paa 8,000,000 Tons. Tallene for Aaret 1926 er endnu ikke kendte; men efter foreløbige Opgivelser androg Produktionen alene for Algier og Tunis 3,000,000 Tons.

Den franske Superfosfatindustri, der rigeligt raader over Raastoffer, har allerede i flere Aar vist en paafaldende Fremgang. Medens den franske Produktion i Aaret 1913 kun androg 1920 Mill. Tons, naaede den i Aaret 1925 2380 Mill. Tons, hvoraf næsten 200 Mill. Tons til Udførsel. Sammenlignet hermed var den tyske Produktion i 1923 1,820,000 Tons og i Aaret 1925 kun 600,000 Tons. Frankrig overgaas dog af U. S. A., hvor Superfosfatproduktionen i 1925 androg omkring 3,500,000 Tons.

Frankrig er ogsaa en vigtig Producent af Kaligødningsstoffer. I Aaret 1925 blev der af de franske Bjergværker produceret ca. 1,926,000 Tons Raakalisalte imod 1,444,000 Tons i 1924, hvilket omfattede 1,181,000 Tons præparerede Salte (imod 1,053,000 Tons i 1924). Eksporten i 1925 var 571,000 Tons Kalisalt og i 1926 703,000 Tons til en Værdi af 218 Mill. Francs. Paa dette Omraade overflyves Frankrig dog i høj Grad af Tyskland, hvilket Land staar i Spidsen blandt Produktionslandene med en Produktion paa mere end 12 Mill. Tons Raakalisalt i Aaret 1925.

Det er bekendt, at næsten hele den franske Produktion af Kali stammer fra Elsass. Denne Virksomhed er i Hænderne paa to store Grupper, «Societe Kali Saint-Therese», et tysk-fransk Privatselskab med en Kapital paa 10 Mill. Frcs., og den anden Virksomhed er en Gruppe tyske Firmaer, der kontrolleres af den franske Stat paa Grundlag af en Lov af 26. Marts 1921.

Det maa bemærkes, at Gennemsnitsindholdet af Elsasgruberne er 16 pCt.; iøvrigt er Gruberne i Elsas maaske af ringere Betydning end de tyske, men da Produktet er frit for Magnesia, er det af bedre Kvalitet. Kalisalget ledes af en Fællesorganisation for de to Grupper, nemlig «Societe Commerciale des Potasses d'Alsace». I August 1925 er der kommet en Overenskomst i Orden mellem dette Selskab og det tyske Kali-Syndikat angaaende Fordelingen af Kalieksporten, og denne Overenskomst har siden været opretholdt.

De store, franske Virksomheders Arbejde gaar hovedsagelig i Retning af Forarbejdning af Kvælsof-Gødningsstoffer. Som bekendt er de vigtigste synthetiske Produkter, der anvendes i Landbruget, Kalcium, svovlsurt Ammoniak og Cyankalium. Vi vil ikke her tale om Kalciumnitrat-Industrien, for hvilken Selskabet «Societe Norvegienne de l'Alsace» praktisk taget har Monopol.

I første Række følger her nogle Tal vedrørende Produktion og Forbrug af Kvælstof. Dette tager i Frankrig stadig til. Produktionen af Kvælstofforbindelser androg i Aaret 1925 117,000 Tons svovlsurt Ammoniak; hvoraf 8,000 Tons synthetiske Produkter og 50,000 Tons Cyankalium imod 75,000 Tons svovlsurt Ammoniak og 12,000 Tons Cyankalium i Aaret 1913.

Forbruget, der i Aaret 1913 androg 440,000 Tons Kvælstofprodukter, var i Aaret 1925 steget til 610,000 Tons.

Frankrig er altsaa i denne Hensende i høj Grad afhængig af Udlandet. I sidste Aar har det indført 153,000 Tons svovlsurt Ammoniak, 280,000 Tons Natronsalpeter, 36,000 Tons Kalciumnitrat og 11,000 Tons Cyankalium.

Hvorledes er nu Stillingen for de store franske Selskaber med Henblik paa de mange og dybtgaaende Vanskeligheder, som disse den gensidige Afhængighed fører med sig? Hvorledes kan de splittede og i Konkurrencekamp med hverandre kæmpe imod den store tyske Trust «Farbenindustrie» og det engelske «Imperial Chemical Industries Ltd.» og de øvrige Grupper i Amerika, Belgien og andre Lande?

Forfatteren af Artiklerne i nævnte Blad er af den Opfattelse, at Sammenslutninger i de franske, industrielle Virksomheder vil være ubetinget nødvendige. Det synes vel, at man i denne Retning allerede er virksom. Der er saaledes nylig oprettet en Forening af Farvestoffabrikanter og ogsaa en farmaceutisk Gruppe er dannet.

Og netop i disse Dage har man vedtaget Grundlæggelsen af en national Komité for kemiske Produkter (Comite National de Produits Chemical»). I Ledelsen af denne Komite har flere kendte Personer i den franske, kemiske Industri Sæde.

Kampen i Papirindustrien i Norge, Sverige og Finland.

Angaaende Kampen i den norske Papirindustri meddeler «Ugebladet for Papirfabrikationen», at Strejken «ikke var ubelejlig» for Fabrikanterne, thi under de nuværende Omstændigheder vokser Normalproduktionen til at blive Overproduktion, og Prisnedsættelser har hidtil staaet paa Dagsordenen. Hidtil var Lønningerne i den norske Papirindustri 50 pCt. højere end i Sverige. De Dagsproduktioner, der under Strejke bortfalder pr. Dag, anslaas som følger: Bleget Sulfitcellestof 375 til 400 Tons, Sulfatcellestof 80 Tons, vaadt Træslibestof 1800 Tons og Papir 1000 Tons. Produktionen for de Papirfabriker, der ikke hører til Arbejdsgiverforeningen, andrager 35,000 Tons aarligt, medens de udenforstaaende Træsliberier har ca. 40 pCt. af den samlede Produktion.

Sverige: I Nordsverige er der ligeledes opstaaet Divergenser i Industrien, og disse har hidtil ikke kunnet løses, da begge Parter indtager et skarpt Standpunkt overfor hinanden.

Finland: I den finske Papirindustri finder for Tiden Forhandlinger Sted vedrørende en ny Lønoverenskomst. Fabrikanterne vil gennemføre større Lønnedsættelser. Stillingen er temmelig kritisk. Den 4. April stillede Arbejderne Fabrikanterne et Ultimatum, der indeholdt et Krav om 25 pCt. Forhøjelse paa flere vigtige Tarifposter. Hvis Fabrikanterne ikke vil acceptere Betingelserne, skal der den 1. Maj Kl. 6 Morgen træde en Strejke i Kraft for samtlige Arbejdere i den finske Papirindustri. Det anses for overmaade vanskeligt at bringe Enighed tilveje. Fabrikanerne har anmodet Statens Forligsmand om at træde til.

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til „Statistiske Efterretninger.".)

Industri (Branche)	København og Omegn								Provinsen							
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926			Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926		
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsuitsfortjeneste 4. Kvartal 1926
Fabrik- og Industrigruppen.																
Cementfabrikarbejdere ..									1360	113	153	19	17	1360	94	125
Cikoriefabrikarbejdere ..	32	6012 à 7012		986	17	32	5026 à 6026	137	10	118 à 6064		19 à 912		17	99 à 5152	119
									7	5744		942	17		4802	
Farve- og Lakfabrikarb..	85	127	153	20	17	169	107	114	7	126	129	21	17	7	105	117
	8	6275		1029			5246									
	11	6285		1006			5279									
	65	6172 à 6432 à 6912		1095 à 1055 à 1133			5577 à 5377 à 5779									
Glasindustriarbejdere ...									32	116		19	17	32	97	
									70	117	135	19		400	98	113
Grusgrav- og Skærvefabrikarbejdere									330	118		19	17		99	
									39	119		19	17	53	100	
Gummifabrikarbejdere ..	125	5904 à 6048		960 à 1008	17	125	4944 à 5040		14	5524 à 5674		909 à 926			4615 à 4748	
										Minimall.						
		Minimall.					Minimall.	130,5	3100	91	134,0	18	17	3100	91	114,1
[1]) Jern- og Metalindustrien	2750	109	153,5	18	17	3200	91	÷ 4,5		Alm	÷ 4,0	18—			Alm.	÷ 4,0
		Alm	÷ 4,5	18—			Alm.	= 126,0		109—	= 130,0	22			91—	= 110,1
		115— 145	= 149,0	23			97— 122			132					110	
(Skibsværftsarbejdere) ..	450	121— 132		20— 22	17		101— 110									
Jern-, Metal- og Kludebranchen	80	123		20	17	80	103	140 152	20 150	119 122 à 124 à	173	19 20	17 17	20 150	100 102 à	124 143
Læderindustriarbejdere .	100	122 à 124 à 128	181	20 20 21	17	100	102 à 104 à 107			128		21			104 à 107	
Marmor- og Granitslibere	46	124	160	20	17	46	104	139	5	116 à 145	134	19 à 23	17	5	97 à 122	114
								119	414	6400	138	1050		414	5350	115
Margarinefabrikarbejdere	116	6600	142	1082		116	5518		2 à	118 à	117	19 à		37	99 à	99
Konservesfabrikarb.....									20	5450		700			4750	
									17	119 à 5591		19 à 917			100 à 4674	
Mælkekondenseringsaftapningsarbejdere									?	122	132	20		?	102	114
									25	123		20		85	103	
									30	123		20 à 12			103 à 111	
									30	123		17 à 779			106 à 5125	
									?	?					101 à 111	
								129	675	119 à 226	161	19 à 20	17	675	100 à 106	135
Oliefabrikarbejdere	500	119 à 126	154	19 à 20	17	500	100 à 106									

[1]) Gennemsnitsfortjenesten i Jern- og Metalindustrien er i H. t. Jern- og Metalindustriens Statistik. Fortjenesterne er henholdsvis 4,5 og 4 Øre lavere pr. Time, da Specialarbejdere m. fleres Lønforhold er indbefattet.

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til »Statistiske Efterretninger«.)

Industri (Branche)	København og Omegn							Provinsen						
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926		Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926	
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvarfal 1925	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926
Olieraffinaderiarbejdere	5	136	152	22		50	114	131								
	45	6672		1095			5577									
Rebslageriarbejdere	25	122	127	20		25	102	108								
Spiritusfabrikarbejdere	46	6900	150	1132		46	5768	127								
Stenindustriarbejdere									25	106	?	18	17	25	88	114
									?	119		19	17		100	
Sukkerindustriarbejdere	420	128	174	21	17	420	107	145	800	119	149	19	17	2300	100	125
									I Kampagnen							
									2300	138		23	17		115	
Svovlsyrefabrikarbejdere	220	126	172	21	17	220	105	149	275	120 à 128	156	19 à 20	17	275	101 à 108	132
Sæbefabrikarbejdere	50	6145	131	1007		57	5138	110	6	119	132	19		50	100	111
	7	6095		999			5096		16	5572		914			4658	
									28	6695		1098			5597	
Tagpapfabrikarbejdere	73	126 à 133	175	21 à 22	17	73	105 à 111	153	25	119	119	19		25	100	100
Tapetfabrikarbejdere	14	6051 à 6254		992 à 1025		14	1059 à 5229		9	5947 à 6151		976 à 1009		9	4971 à 5142	
Tændstikfabrikarbejdere	100	122	156	20	17	100	102	130								
Teglværks- og Kalksandstensfabrikarbejdere									4300	104	134	17	17	4300	87	111
										106,5		17,5			89	
										109		18			91	
Kridt- og Kalkbrud- samt Kalk- og Mørtelværksarbejdere	80	115	153	19	17	80	98	128		106		18			88	
										108.5		18			90,5	
										111		18			93	
Kemisk Industri	45	117	146	19	17	157	98	124	5	119	129	19		26	100	126
	25	122		20			102		12	5592		917			4675	
og	1	123		20			103		9	6093		999			5094	
	35	127		21			106									
	10	5975		980			4995									
	15	6006 à 6306		985			5021 à 5321									
	26	271.24		4488			226.76									
Andre Fabrik- og Industriarbejdere	20	116		19	17	147	97		8	117		19		233	98	
	22	122		20			102		10	119		19	17		100	
	8	122 à 5910		20 à 969			102 à 4941		164	119		19			100	
	2	126		21			105		30	119 à 123		19 à 20			100 à 103	
	10	125 à 131		21 à 22			104 à 109		10	119 à 5515		19 à 695			100 à 4820	
	8	134		22			112		4	121		13			108	
	20	143 à 6738		23 à 1105			120 à 5633		4	5520		905			4615	

Siden sidst.

Svendborg. Murermester Jørgen Hansen: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Mesteren, der har beskæftiget 4 Mand i November Maaned i en Arbejdstid af 7 Timer daglig, kun har betalt dem Løn for 7 Timer dagligt Arbejde. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen, meddelte denne, at Sagens Fremstilling ikke var rigtig, da Mesteren har tilbudt Arbejderne at arbejde ogsaa den 8. Time pr. Dag og at Afdelingens Formand var vidende derom. Centralforeningen vedlagde Erklæringer derom fra 2 af Arbejdsmændene. Afdelingen hævdede, at saavel Mesteren som de 2 Mand ikke lang Tid efter 1. November havde faaet Meddelelse om, at de ikke kunde træffe Afgørelse udenom Overenskomsten og at en saadan Aftale ikke kunde fritage Mesteren for at betale til de 2 andre Arbejdsmænd, der ingen Aftale har truffet med Mesteren. Den 6. Marts meddelte Afdelingen, at Mesteren havde betalt alle 4 Mand et Beløb, idet den ene Mand, der kun havde arbejdet en kortere Periode, fik hele sit Tilgodehavende, medens de andre 3 kun fik udbetalt hver 15 Kr. Afdelingen anmoder derfor paany om, at Sagen bliver paatalt overfor Centralforeningen. Efter nogen yderligere Korrespondance meddelte Afdelingen, at Sagen var i Orden, da Mesteren betaler de 3 Mand deres Resttilgodehavende.

Esbjerg. Købmandsstandens Arbejdsgiverforening, Arbejdsgiverforeningen af Fiskeeksportører og Fiskeauktionsmestre i Esbjerg: Overenskomsten af 15. Februar 1926 (med Købmandsstandens Arbejdsgiverforening) fornyet til 15. April 1928. I 6 Tilfælde forøges Holdenes Størrelse med 1 Mand, som Arbejdsgiverne skal betale. For Styrtning og Tapning skal betales 12 pCt. Tillæg. Desuden opnaaedes enkelte mindre Forbedringer. Mindstebetalingen ved D. F. D. S.s Skibe fastsættes til Kr. 4,50.

Timebetalingen hos Fiskeeksportørerne fastsattes til 120 Øre.

Der optages lokalt Forhandling om Løn og Arbejdsvilkaar for Fiskeauktionsmestrene og der affattes en almindelig Fællesoverenskomst for Fiskeeksportører og Fiskeauktionsholdere indeholdende de sædvanlige Bestemmelser og Regulering efter Pristallet. Alt under Forbehold af, at der opnaas Enighed med Fiskeauktionsmestrene.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Akts. Det forenede Oliekompagni: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Ugeløn Kr. 58,90. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Ved Overarbejde indtil 2 Timer gives ½ Times Spisetid og over 2 Timer 1 Times Spisetid. For en Del Rensningsarbejde betales et Tillæg af 100 Øre pr. Dag, 50 Øre pr. ½ Dag. Maling af tomme Tønder betales med 1 Øre ekstra pr. Tønde. Arbejdere, der er paa Udearbejde, saaledes at de ikke kan indtage Maaltiderne paa Spiselokalerne, erholder 125 Øre pr. Maaltid. Arbejderne er ulykkesforsikret for Tilskadekomst i Firmaets Tjeneste. De erholder fuld Løn de første 2 Uger og derefter 4 Kr. pr. Dag i de følgende 11 Uger, derudover i H. t. Loven. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, der har arbejdet mindst 6 Uger, fuld Løn de første 3 Uger. Arbejdere, der er antagne før 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge. Regulering Februar 1928 med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet 1927. Træder i Kraft 1. Aug. 1927 og gælder til en 1. August tidligst 1. August 1929.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Københavns Smørrebrødsanretning: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928. 4 Mand. Ugeløn Kr. 42,00 plus 5 pCt. af Salget. Arbejdstid 9 Timer. Overarbejde 85 Øre pr. Time plus 5 pCt. af Salget. Forhandlerne erholder hver 10 Stk. Smørrebrød til Frokost og saavidt muligt en Pakke Smørrebrød om Eftermiddagen af det tiloversblevne. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Løn og Provision udbetales hver Lørdag. Overenskomsten er afsluttet under Forudsætning af, at tidligere Aftaler angaaende tilgodehavende Arbejdsløn ikke brydes.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Dansk Iscreamfabrik: Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 68,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. derudover 100 pCt. Tillæg. Under Sygdom ydes i indtil 4 Uger fuld Løn minus Sygepenge. Under Ulykkestilfælde ydes i indtil 4 Uger fuld Løn minus Sygepenge og derefter 3 Kr. pr. Dag i 9 Uger. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage med fuld Løn. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Tillidsmandsregler. Kun Medlemmer af Afdelingen maa anvendes. Gælder til en 1. Maj.

Mælkeriarb., Kbh. Dronninggaards Mejeri: Overenskomst oprettet. **Kuske ved Detailsalg** Kr. 17,50 pr. Uge plus 8 pCt. af de første 350 Kr. Salg, 9 pCt. for 300—700 Kr., 10 pCt. af Restsalget, 2 pCt. af Smørsalget og 8 Øre pr. kg Margarine. 7 Dages Sommerferie med Løn som Hjemmearb. Gratis Kasket. Forretningen yder nødvendig Medhjælp ved Vognene. **Hjemmearbejdere og Mejeriste** Kr. 66,54 pr. Uge. Unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar, det første Aar Kr. 51,50, det andet Aar Kr. 53,50, Arbejdstid 8 Timer indenfor et samlet Tidsrum af 12 Timer. Overarbejde de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Gratis Fridag hver 9. Dag. Arbejde paa Fridage 50 pCt. for første Fridag, for de efterfølgende 100 pCt. Tillæg. 7 Dages Sommerferie med fuld Løn. Højere Lønninger maa ikke reduceres. **Alle Arbejderne** er ulykkesforsikret jvfr. Loven, men fra den Dag, Ulykkestilfældet indtræffer. Personalet er pligtige at give 8 Dages Opsigelsesfrist til en 1. eller 15. i en Maaned. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Mælkeriarb., Kbh. Lyngby Mejeri: Overenskomst oprettet. **Kuske ved Detailsalg** Kr. 17,50 pr. Uge plus 8 pCt. af de første 50 Kr. Salg, 10 pCt. af Restsalget, 16 Øre pr. kg Smør og 8 Øre pr. kg solgt Margarine. Garanteret Ugeløn Kr. 70,00. Garanteret 10 Kr. i Flasketab pr. Aar. 7 Dages Sommerferie og 3 Fridage om Vinteren med garanteret Ugeløn. Gratis Kasket. For-

retningen yder nødvendig Medhjælp til Vognene. **Hjemmearbejdere og Mejerister** Kr. 66,54. **Staldmesteren** Kr. 70,08. Unge Mennesker mellem 18 og 20 Aar, det første Aar Kr. 51,50, det andet Aar Kr. 53,50. Arbejdstid 8 Timer indenfor et samlet Tidsrum af 12 Timer. Overarbejde de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Gratis Fridag hver 9. Dag. Arbejde paa Fridage 50 pCt. for den første Fridag, for de efterfølgende 100 pCt. Tillæg. 7 Dages Sommerferie med fuld Løn. Højere Lønninger maa ikke reduceres. **Alle Arbejdere** er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, men fra den Dag, Ulykkestilfældet indtræffer. Personalet er pligtig at give 8 Dages Opsigelsesfrist til den 1. eller 15. i en Maaned. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Kontor- og Forretningsbudene. Gammeltorvs Budcentral: Afdelingen klager over, at Budcentralens Indehaver ikke overholder Overenskomstens Bestemmelse om kun at anvende organiserede Bude og ikke overholder den overenskomstmæssige Betaling. Ved et Møde den 7. April blev der truffet Aftale om, at Afdelingen hver Lørdag Aften Kl. 6½ sender 2 Repræsentanter paa Pladsen for at indkræve Fagforenings-Kontingent og eventuelt optage de Bude, der ikke er Medlemmer i Afdelingen. Indehaveren erklærede sig villig til at afskedige de Bude, der ikke vil ordne deres Forhold til Organisationen. Angaaende en Uoverensstemmelse om, at der var udbetalt 55 pCt. til et Bud i Stedet for 62 pCt., indgik Indehaveren paa at betale 75 Kr. til Budenes Afdeling, men Beløbet maa ikke komme Budet tilgode.

Kuskene, Kbh. Vognmændene Eliasen, Th. Jensen, F. Jørgensen, Elmbæk, Lars Nielsen, V. Christensen, L. Bauer og F. Jonassen: Afdelingen klager over de 8 Vognmænd, der har Udførsel af Dagrenovation for Københavns Kommunes Kørselsafdeling i Entreprice, ikke har aflønnet deres Renovationsarbejdere (1 Mand hos hver Vognmand) i H. t. den mellem Kørselsafdelingen og Kuskenes Adeling gældende Overenskomst, som Vognmændene har forpligtiget sig overfor Kørselsafdelingen til at overholde, da Vognmændene faar godtgjort det Beløb, Ugelønnen er over 75 Kr. Afdelingen opgør de tilbageholdte Beløb til at være henholdsvis Kr. 442,53, 456,56, 119,13, 339,82, 3153,11, 100,48, 2108,19 og 45,36, tilsammen Kr. 6765,18, og anmoder om, at Forbundet indklager Vognmændene for Den faste Voldgiftsret. Forinden Sagens Indbringen for Retten, afholdtes den 28. Marts et Møde med de paagældende Vognmænd, hvor Kørselsafdelingen var repræsenteret. Ved dette Møde ordnedes Sagen ved, at Kørselsafdelingen tilbageholder hos de 6 Vognmænd følgende Beløb, der indbetales til Kuskenes Afdeling: Eliasen Kr. 340,40, Th. Jensen Kr. 456,56, Elmbæk Kr. 225,07, Lars Nielsen Kr. 720,00, V. Christensen Kr. 100,48 og L. Bauer Kr. 163,57. Tilsammen Kr. 2006,08. F. Jørgensen havde inden Mødet tibagebetalt til Arbejderen Kr. 87,92 og P. Jonassen havde tilbagebetalt Kr. 45,36.

Nykøbing Fl. Firma August Nielsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet nægter at overholde en indgaaet Akkord for Losning af Koks med Kran fra Sejlere. Akkorden var fastsat til 7 Øre pr. Tønde til Deling til 2 Mand i Land og 7 Øre pr. Tønde til Deling til 2 Mand om Bord, men Firmaet betalte kun 7 Øre til Deling mellem alle 4 Mand. Efter nogen Korrespondance afholdtes den 28. April et Møde om Sagen, ved dette afgjortes Uoverensstemmelsen med, at Firmaet efterbetaler Kr. 57,50 til Arbejderne. Desuden oprettedes Overenskomst om, at Arbejderne for Losning med Kran betales med en Timeløn af 200 Øre og Firmaet tiltraadte den lokale Havne- og Købmandsoverenskomsts samtlige Bestemmelser. Arbejdet om Bord paa Skibene skal udføres af Arbejdere fra Land. Gælder til en 1. Maj.

Aarhus H. Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn: Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer klager paa Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havns Vegne over, at Arbejderne vægrer sig ved fortsat at udføre Losningsarbejde med elektrisk Kran for Timeløn plus 25 pCt. Tillæg, indtil Akkordpriser er fastsat for Arbejdet. Sammenslutningen opfordrer Forbundet til at foranledige Arbejdet optaget og gør Forbundet ansvarlig for overskredne Liggedagspenge (800 Kr. pr. Dag). Den faste Voldgiftsret havde forinden i Kendelse af 3. December 1926 i Sager af samme Art afsagt Dom for, at Arbejdsstandsning var ulovlig, naar Arbejdet jvfr. Overenskomst blev betalt med Timeløn plus 25 pCt., men saaledes at det stod hver af Parterne frit for — saafremt der ved Forhandling om Løn og Arbejdsvilkaar for Losning med elektrisk Kran ikke opnaaedes Enighed — at indbringe Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Da Parterne ikke enedes, indankedes Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret, hvis Opmand den 9. April afsagde en Kendelse, hvorefter Akkordpriserne for Losning og Lastning reduceredes med 15 pCt. og for Indladning af gl. Jern med yderligere 10 pCt., naar Arbejdet udføres med elektrisk Kran. Efterbetaling finder Sted for Kranlosning foretaget inden den 20. Maj. Tillægget for Losning af Sejlere, naar Arbejdet udføres med elektrisk Kran, reduceres fra 20 pCt. til 10 pCt. Der fastsattes Bestemmelser med Hensyn til Mandskabets Antal i Holdet under de forskellige Losningsforhold. Afdelingen tilbagebetaler i H. t. de ny Akkordpriser Kr. 2486,57 til den lokale Arbejdsgiverforening.

Aalborg A. N. K. Strøjbergs Kridtbrud: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten til 1. April 1928. Alle Tillæg og Fradrag i Akkordpriskuranten blev bortskaaret og de ny Priser rundet opefter til rene Tal. Et Par enkelte Poster blev lidt forhøjet. (Arbejdsgiverne havde forlangt 12 pCt. Reduktion).

Gudhjem. Lokale Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928 paa de gamle Betingelser. Timeløn 100 Øre. Vedrører 17 Mand.

Frederikssund. Foreningen af Arbejdsgivere i Frederikssund: Overenskomsten fornyet til 15. April 1928. Der indsættes en Række ny Akkordpriser og de gamle Akkordpriser blev renskrevne uden Tillæg eller Fradrag. Vedrører 70 Mand.

Hadsund. Købmændene: Overenskomst oprettet

angaaende Akkordbetaling for forskelligt Losningsarbejde ved Havnen.

Kastrup. Dragør Kommune: Overenskomst oprettet. Timeløn 129 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Losning af Sejlere og Slagning af Skærver. Ved Branchearbejder ydes Betaling efter Overenskomst paa Grundlag af de københavnske Tariffer. Kun organiserede Arbejdsmænd antages. Arbejderne er ulykkesforsikret med Dagpenge ogsaa for de første 13 Uger. Gælder til en 1. April.

Odense C. Odense Gasværk: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 70,56 plus Dyrtidstillæg Kr. 6,72 = Kr. 77,28. Arbejdstid 48 Timer. Overarbejde og Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 50 pCt. Tillæg af Timeløn uden Dyrtidstillæg. Vognen skal uden Overarbejdsbetaling være klar til Udrykning ved Arbejdstidens Begyndelse. Chauffører, der har været beskæftiget et Aar, erholder Skindtøj. Koks til Funktionærpris. Løn under Sygdom betales efter Kommunens Regler. Sommerferie: Efter 2 Maaneders Arbejde 1 Dag, fra 2—6 Maaneder 2 Dage, fra 6—9 Maaneder 3 Dage, fra 9—12 Maaneder 4 Dage, efter 1 Aar 12 Hverdage med Hverdagsløn. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end Januar 1927 (181 Points), dog kun for saa vidt Svingningen fra det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Arbejde paa Værket betales med den gældende Timeløn for det Arbejde, Chaufførerne udfører. 8 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Pension efter de for Gasværksarbejderne gældende Pensionsregler. Gælder til 1 April 1928 eller senere med 3 Maaneders Opsigelse eller til Kommunen overtager Værket.

Odense K. Odense Vognmandsforening: Overenskomst oprettet. 136 Mand. Ugeløn Kr. 50,68. Arbejdstid 55 Timer. Overarbejde 1. Time 122 Øre, 2. Time 132 Øre, 3. Time 144 Øre, derefter samt Søn- og Helligdage 198 Øre pr. Time. For Fodring af Heste udenfor Arbejdstiden betales pr. Uge for 1 Spand Kr. 4,52, for 2 og 3 Spand Kr. 6,12 og derefter 100 Øre pr. Spand. For Arbejdskørsel betales, naar Middagsmaaltidet skal indtages ude, 75 Øre. Kørsel med lukkede Vogne, Char-a-banc og Kaperkørsel betales med 10 pCt. af Kørselsindtægt til 10 Kr. og 15 pCt. derudover. Kuske paa Timeløn lønnes med Taksten for Arbejdsmænd. Fuld Ugeløn for Uger med ekstra Helligdage. Gensidig Opsigelsesfrist mindst 3 Dage. Under Ulykkestilfælde erholdes 2 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent (regnet fra Pristal 184), dog kun hvis Svingningen fra det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points.

Skive K. Foreningen af Arbejdsgivere i Skive: Overenskomsten fornyet til 15. April 1928 paa de hidtil gældende Betingelser. Ugeløn Kr. 55,32, heri indbefattet Kr. 6,00 for Pasning af Heste. Vedrører 25 Mand.

Svendborg, Rudkøbing og Korsør. Sydfynske Dampskibsselskab: Løsarbejdere: Timeløn 115 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 3 Timer a 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg Fyrbødere: Kr. 247,50 pr. Maaned plus Kr. 31,50 i Dyrtidstillæg. Arbejdstid 10 Timer incl. Spisetid. Overarbejde 3 Timer a 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg af Kr. 247,50 divideret med 260 (den maanedlige Arbejdstid). Maskintøj og Kasket udleveres. 14 Dages Ferie med Løn, deraf skal mindst 7 Dage være sammenhængende. Regulering som Statens Tjenestemænd. Litzenbrødre: Ugeløn i Svendborg og Rudkøbing Kr. 59,50 plus Kr. 7,27 i Dyrtidstillæg, i Marstal Kr. 54,00 plus Kr. 7,27 og i Spodsbjerg Kr. 31,50 plus Kr. 7,27, hvis Skibet anløber 2 Gange betales Kr. 31,50 plus Kr. 14,45, og hvis det anløber 3 Gange betales Kr. 66,00. Arbejdstid 8 Timer. Overtrækstøj og Kasket udleveres. 14 Dages Ferie med fuld Løn. 1 ugentlig Friddag. Syge- og Ulykkesforsikring som hidtil. Gælder til 1. Maj 1928 eller senere med 3 Maaneders Varsel. Vedrører 50 Mand.

Næstved. Næstved Handelsforening: Overenskomsten fornyet til 15. April 1928. Tillæget for Fodring af Heste forhøjedes med Kr. 1,00 pr. Uge. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 46,61 til Kr. 47,00 og Akkordpriserne for Kul- og Kokslosning forhøjedes med ca. 10 pCt. Vedrører 27 Mand.

Lemvig. Lemvig Arbejdsgiverforening: Overenskomst oprettet. 86 Mand. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 48,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: fra Kl. 7—5 30 pCt., fra Kl. 7—9 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Paa flere Punkter opnaedes betydelige Forbedringer. For Arbejde af under 4 Timers Varighed betales 25 pCt. Tillæg til alm. Timeløn, ved Kularbejde 40 pCt. Tillæg. Winchmansbestemmelser. Arbejderne er ulykkesforsikret for en Dagpenge af 2 Kr. for de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 15. April.

Nexø. Det østbornholmske Dampskibsselskab: Overenskomst oprettet. Timeløn 105 Øre. Mindstebetaling 4 Timers Løn. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter samt Arbejde om Morgenen 1 Time før den normale Arbejdstids Begyndelse 75 pCt., Søn- og Helligdage 80 pCt. Tillæg. Dokarbejde 130 Øre pr. Time, Opstilling af Stillads 140 Øre pr. Time. Akkordpriser fastsatte for Kularbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent. Gælder til 1. Maj 1928.

Nexø. Lokale Arbejdsgivere: Overenskomsten fornyet til 1. Maj 1928. Timeløn 100 Øre for Lager- og Pakhusarbejde, 102 Øre for Jord-- Beon- og Murarbejde. Ugeløn Kr. 47,28. Forskellige Tilføjelser indførtes. For Tjæring af Gader og Veje betales 15 pCt. Tillæg til Timelønnen. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, dog kun hvis Svingningen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points.

De 2 Overenskomster vedrører ca. 100 Mand.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)
København K.

Dansk Arbejdsmænde-Blad

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 7 1927 1927 32. Aarg.

Georg Hansen.

Født 19. Februar 1873, død 25. August 1927.

Sekretær i Dansk Arbejdsmands Forbund, *Georg Hansen* er den 25. August afgaaet ved Døden efter et meget langt Sygeleje.

Georg Hansen fødtes i København den 19. Februar 1873. Da han var 12 Aar gammel, mistede han sin Stedfader og maatte derfor til at hjælpe med at tjene Føden til sig selv og Familien paa den Vis, som det nu engang er et Smaamands Barn beskaaret.

Efter sin Konfirmation tog han til Søs og fartede Jorden rundt indtil han i 1895 kom hjem og — efter at have været Soldat — fik Arbejde i forskellige Brancher som Arbejdsmand for endelig at havne hos Jord- og Be-

tonarbejderne, hvor han ret hurtig kom ind i Priskurantudvalget og senere blev Afdelingens Sekretær.

Den 1. Oktober 1908 ansattes han af den samlede Hovedbestyrelse som Forbundssekretær, et Valg som vor Kongres har stadfæstet Gang paa Gang og sidst i 1925, efter at han allerede var ramt af den Sygdom, der skulde ende hans arbejdssomme og daadrige Liv.

Hele Georg Hansens Manddomsgerning lagde han i Dansk Arbejdsmands Forbund.

Som Sekretær igennem 19 Aar, særlig for de Brancher, som havde Forbindelse med Bygningsfagene, udførte han et Kæmpearbejde. Han kendte disse Branchers Arbejdsforhold, og naar han deltog i Forhandlingerne, kunde han som sagkyndig gavne sine Kammerater for store Summer.

Ogsaa politisk var han meget aktiv, og i en Aarrække var han Formand for Socialdemokratisk Forening i Bagsværd.

Georg Hansen var en dygtig Arbejdskraft, han sled i sine bedste Aar tidlig og sent, men han var først og fremmest en god Kammerat og et bravt, hjertensgodt Menneske. At kende ham var at være Ven med ham, og Georg Hansen skabte sig Venner overalt, hvor han kom frem. Han kunde være skarp overfor dem, der traadte hans Kammeraters Interesser for nær, men selv hans Modstandere anerkendte hans Retskaffenhed og Dygtighed.

Georg Hansen blev kun 54 Aar, men de danske Arbejdsmænd, som i ham mister en af deres bedste Mænd, vil mindes ham længe.

Den 1. September blev han begravet fra Gladsaxe Kirke under en Deltagelse, hvortil der næppe tidligere er set Mage i Gladsaxe. Fra nær og fjern var Venner og Partifæller strømmet til, saa Kirken, der var smykket med et Væld af Kranse og Blomster, var fyldt til sidste Plads. Og paa Kirkegaarden dannede Afdelingernes røde Faner en lang Allé.

Foruden Præsten talte vort Forbunds Formand, Lyngsie, og takkede i bevægede Ord den Afdøde for, hvad han havde været for de danske Arbejdsmænd. En Tak, vi alle af et fuldt Hjerte kan slutte os til.

Sent vil vi glemme Mindet om Georg.

Kasserer Chr. Madsen.

Kassereren for den københavnske Støberi-, Special- og Maskinfabrikarbejderafdeling kan Lørdag den 10. September fejre sin 70aarige Fødselsdag.

Chr. Madsen, der er født i København, maatte i Lighed med alle andre Fattigfolks Børn ud at tjene Føden, straks da han blev konfirmeret. I Slutningen af Firserne kom han til at arbejde som Skibsværftsarbejder paa Refshaleøen, og da Organisationstanken mellem Arbejdsmændene tog fat, meldte han sig straks som ivrig Forkæmper for sine Klassefællers Sag. I 1898 valgtes han som Kasserer for den store københavnske Afdeling og har siden med Interesse og Kærlighed røgtet den Gerning, Kammeraterne har betroet ham.

Til Lykke paa Dagen, Mads!

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til »Statistiske Efterretninger«.)

Industri (Branche)	København og Omegn								Provinsen							
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926			Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926		
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926
	10	6498		1066			5432		3	5646		926			472	
	10	6991 à		1147 à			5844 à									
		7841		1286			6555									
	7	7000		732			6268									
	30	7276 à		1193 à			6083 à									
		7602 à		1247 à			6355 à									
		7614		1249			6365									
Tørvefabrikarb.									?	116	?	19	17		97	?
Skovarbejdere									1265	90	?	15	14	1265	70	?
Vagtfunktionærer	19	6514 à		1069 à		112	5445 à									
(Fabriks)		6724		1103			5621									
	4	6594		1081			5513									
	3	29684		4868			24816									
Hos De fore. Vagtselskaber	86	[1] 24026	+ Tjenestetillæg	3940			[1] 20086	+ Tjenestetillæg	18	([1] 24026	+ Tjenestetillæg	3940		18	[1] 20086	+ Tjenestetillæg
		22000		3608			18392			22000		3608			18392	
[1]) garanteret		25500		4182			21318			25500		4182			21318	
		800 à		131 à			669 à			800 à		131 à			669 à	
		817		134			683			817		134			683	
		154		25			129			164		27			137	
Fabrik- og Industriarbejdergruppen: Tilsammen						5869								14872		
Jord- og Bygningsarbejdergruppen:																
Cementstøberiarb.	80	155	198	25	17	1830	130	164	4	107		16	17		91	
									10	117		19	17	64	98	
									29	119		19	17		100	
									16	121		20	17		101	
									5	122		20			102	
[1]) Jord- og Betonarb.	1420	119 à		19 à			100 à		[1])2500	121	132	20	17	2500	101	108
		133		22			111									
		alm					alm.									
		155		25	17		130									
Ved Brolægning	150	155		25	17		130									
- Asfaltarbejde	125	137		22			115									
- Asfaltbetonarbejde		155 à		25 à			130 à			139 à		23 à			116 à	
		174		28			146			151		25			126	
- Nedbrydningsarb.	55	165		26	17		139									
- Jernbetonarbejde og Engelsk Brolægn.		179		29	17		150			133		21			112	
Linitolarb.	20	164 à	206	27 à	17	20	137	189								
		172		29			143									
Arbm. i Frihavnen	10	130 à		22 à		10	108 à									
		139		23			116									

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til „Statistiske Efterretninger.“.)

Industri (Branche)	København og Omegn								Provinsen							
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926			Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926		
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4 Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926
Ved Uddybningsarb.	10	6834		1037		35	5797									
	25	7467		1230			6237									
Terrazzoarb. og Mosaikarb.....	60	168 à 177	183	27 à 29	17	60	141 à 148	152	15	121 à 140	136	20 à 23	17	15	101 à 107	148
Isoleringsarb.....	61	126 à 164 à 176	199	21 à 27 à 29	17	61	105 à 137 à 147	216	25	116 à 151 à 162	194	19 à 25 à 26	17	25	97 à 126 à 136	162
Mur- og Betonarb.....									3702	121 à 139	141	20 à 23	17	4000	101 à 116	122
									80	135 à 155		22 à 25			113 à 130	
									83	138 à 159		23 à 27	17		115 à 132	
									135	147 à 169		24 à 28	17		123 à 141	
Privatbane-Extraarb.	9	156		26		9	130		50	121		20		50	101	
Privatbane-Remissearb. .	9	121		20		9	101									
Mergelarb.....									100	121		20		100	101	
Gasv- og Elektricitetsværksarb.....									12	119 à 173		19 à 28		20	100 à 145	
										121		20			101	
										5871		963			4908	
									3	6254		1025			5229	
									2	7039		1155			5884	
									3	7425		1218			6207	
Jord- og Bygningsarbejdergruppen: Tilsammen						2034								6774		
Transportarbejdergruppen:																
Havnearbejdere	1450	127 à 129	199	21	17	2250	106 a 108	159	4425	119	188	19	17	5200	100	167
		133 à 135		22			111 à 113		775	123 à 987		20 à 161	17		103 à 826	
		1129 à 1146		185			944 à 961									
		28775		4719			24056									
[1])Kullosn.- og *)Lempning	200	*)194	[1]) Akk.	32	17		*)162									
— Pladsarb.....	200	1129 à 1159		185 à 190			944 à 969									
		6611		1084			5527									
		28337		4647			23694									
Tømmer- og Murstenslosning	400	1000	Akk.	100			900									
Sandlosning.....	19	160 à 173 à 182		26 à 29 à 30		29	134 à 144 à 152									
	10	159		26			133									

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til „Statistiske Efterretninger.".)

Industri (Branche)	København og Omegn							Provinsen						
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926			Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926	
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjeneste 4. Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926
Lager- og Pakhusarbejdere..	24	124	136	20		1676	104	116	109	117	129	19	17	4006	98	110
	4	125		15			110		3887	119		19	17		100	
	4	5253a		861a			4392a			eller						
		6093		999			5094			5515		905			4610	
	60	5845a		958a			4887a			5539		908			4631	
		6056a		994a			5062a			5570		913			4657	
		6323 a		1036a			5287a			5575		914			4661	
		6407		1050			5357			5597		918			4679	
	30	5845		958			4887			5600		918			4682	
	900	6006		985			5021			5605		920			4685	
	139	6011		986			5025			5611		921			4690	
	10	6066		995			5071			5656		928			4728	
	12	6130a		1006a			5130a									
		6191a		1015a			5176a			5670		930			4740	
		6488		1064			5424			5680		932			4748	
	6	6200		1017			5183			5898		968			4930	
	37	6232		1022			5210		30	5570		913			4657	
	350	6256		985			5271									
	22	6296		1035			5261									
	7	6306		985			5321									
	7	6256a		1015a			5271a									
		6500		1566			5434									
	3	6600		1137			5463									
	15	6667		1052			5615									
	6	7237		1186			6051									
	1	7426		924			6502									
	12	7445		1220			6225									
	27	27124		4448			22676									
	75	1037		169		90	868									
Private Banegaardsarbejdere	15	Akk.					Akk.									
	30	140		23	17	150	117									
Brændselsafbærere	120	Akk.					Akk.									
	20	134		22	17	20	112									
Toldbodarb. (Frihavnen) ...	350	126		21		350	105									
Arbm. hos Tømmerhandlere.					17											
			6905			1592										
Kuske	983	6732		1104			5628	5790			6040			1145		5183
Vognmandskuske	7	7482		1104			6378		46	5610		920		(748)	4690	
	10	8232		1104			7128		8	5800		952			4848	
									26	119a		19a			100a	
										5850		959			4891	
									85	5863		962			4901	
									20	5897		717			5180	

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til »Statistiske Efterretninger«.)

Industri (Branche)	København og Omegn							Provinsen						
	Lønforholdet 31. December 1925			Regulering 1926		Lønforholdet 31. December 1926			Lønforholdet 31. December 1925		Regulering 1926		Lønforholdet 31. December 1926	
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	A, Tidløn Øre	Af Akkord %	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926
									8	5900		919			4981	
									75	5955		990			4965	
									19	5965		1017			4868	
									136	6062		994			5068	
									160	6123		1004			5119	
									150	6273		1029			5244	
									15	6496		1196			5300	
Forretningskuske	160	6732		1104			5628		10	119		19		(340)	100	
									6	5394		884			4510	
									11	5504		902			4602	
									40	5526		906			4620	
									4	5541		909			4632	
									70	5689		933			4756	
									24	5710		936			4774	
									10	5726		939			4787	
									10	5800		951			4849	
									30	5863		962			4901	
									13	5939		974			4965	
									4	5975		980			4995	
									8	6000		984			5016	
									35	6041		991			5050	
									15	6180		1014			5166	
									6	6200		1017			5183	
									8	6212		1018			5194	
									8	6490		1065			5425	
									12	6500		1066			5434	
									4	6654		1091			5563	
									12	26250		4305			21945	
Fabriks- og Industrikuske	230	6702		1099			5603		6	6000		971		(9)	5029	
									3	7067		1159			5908	
Renovationskuske	20	Akk. 10000			17		Akk. 8360		?	5955		147		(36)	121	
									36	6448 a		1058 a			5390 a	
	12	Akk. 11000			17		Akk. 9200			6718		1102			5616	
Flyttearbejdere	150	163		27			136		12	158		26		(12)	114	
									?	173		30			132	
															143	
Pianotransportører	20	Akk. Pr. Dag 1200			17		Akk. Pr. Dag 1000									

Lønbevægelsen 1926

for Medlemmer, beskæftiget hos Virksomheder under Arbejdsgiverforeningen.

(Gennemsnitsfortjenesten er i Henhold til »Statistiske Efterretninger«.)

Industri (Branche)	København og Omegn							Provinsen						
	Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926		Lønforholdet 31. December 1925			Reduktion 1926		Lønforholdet 31. December 1926	
	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	% Af Akkord	Antal Mand ialt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926	Antal Mand	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1925	Af Tidløn Øre	% Af Akkord	Antal Mand falt	Tidløn Øre	Gennemsnitsfortjenesten 4. Kvartal 1926
Brødkuske ag.	210	7774 a 7782	+ %	1275 a 1276		260	6499 a 6506	+ %	9	6608	+ %	1084		9	5524	+ %
Hjemmearb.	50	6934 a 6966		1137 a 1143			5797 a 5823									
Mejerikuske									20	6050	+ %	992		52	5058	+ %
									32	6724		1103			5621	
Spirituskuske	15	7500		1230		15	6270									
Aarhus elektr. Sporveje									40	119 a 144		12 a 11		40	107 a 133	
Chauffører	1450	6934	7070	1137		1450	5797	6071			6379			712		5420
									52	6013		987			5026	
									30	6013		984			5029	
									18	6100		1000			5100	
									30	6152		1009			5143	
									14	6200		1017			5183	
									45	6250		1025			5225	
									4	6366		1043			5323	
									150	6394		1048			5346	
									2	6500		1066			5434	
									16	6508		1069			5439	
									130	6776		1116			5760	
									30	5725	+ 5 % af K. I.	939			4786	+ 5 % af K. I.
									16	3970	+ 10 % af K. J.	292			3678	+ 10 % af K. J.
									150	26168		4291			21877	
									25	27517		4513			23004	
Imprægneringsarb									22	105		18	17	72	87	168
									10	116		19	17		97	
									40	119		17	17		100	
Træindustriarb.	212	124	145	20	17	212	104	122	40	113 a 120	121	19	17	96	94 a 101	102
									8	116		19			97	
									17	118		19			99	
									25	119		19			100	
									6	121		20			101	
Film- og Forlystelsesfunkt.	65	10046		1571		185	8475									
		12129		1959			10170									
		7462		1217			6245									
	120	7975		1245			6690									
Bude	200	5008		821		200	4187									
		5440		892			4548									
		5700		935			4765									
Transportarbejdergrupp. Tilsammen						8479								11332		
Hos Medl. af Arbg.fore. Tilsammen						16382								32987		

Ialt 49369 Mand

Fra Udlandet.

Stærk Fremgang i den russiske Silkeproduktion.

De tyske Tekstil arbejderes Meddelelsesblad af 22. April 1927 meddeler, at siden sidste Sommer staar Sovjet-Unionen overfor en vedvarende stigende Efterspørgsel paa Silke. Silketrusten har foretaget en betydelig Udvidelse i de under denne staaende Virksomheder, men samtidigt har Raastofkonjunkturerne staaet i et ugunstigt Tegn. Trods dette viste Silketrustens Produktion i første Kvartal af Forretningsaaret 1926—27 en betydelig Stigning, der for Færdigvarer og Baand stiller sig paa henholdsvis

	Færdigvarer:	Baand:
1. Kvartal 1925—26	735,000 Mk.	1,951,000 Mk.
1. Kvartal 1926—27	1,676,500 Mk	5,297,300 Mk.

Siden Afslutningen af det pr. 31. Marts udløbne Kvartal har der fundet en yderligere Stigning Sted i Silketrustens Produktion.

Siden sidst.

Haslev. Købmændene i Haslev: Overenskomst oprettet. Timelønnen er den for Løsarbejdere gældende. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter til Kl. 8 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Regulering som fastsat mellem D. A. F. og Landhaandværksmestre paa Landet. Gælder til 15. April 1928 eller senere med 3 Maaneders Opsigelse.

Horsens K. Vognmandsforeningen: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928. Timeløn for Kuske 101 Øre, for Chauffører 107 Øre plus Beklædningstillæg. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Mødetiden til Staldtjeneste fastsattes til ½ Time før Arbejdstidens Begyndelse. Ved Omlægning af Overarbejdstillægget fra at være fast til Procent opnaaedes en Forhøjelse af 5 Øre pr. Time. For Kørsel af Karbidsalt betales et Tillæg af 35 Øre pr. Time. Fremtidig Opsigelse skal ske til Arbejdets Ophør en Lønningsdag. Reguleringsbestemmelsen udgik. Vedrører 35 Kuske og 20 Chauffører.

Aarhus A. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomsten fornyet til 1. Maj 1928. Maanedslønnen uforandret Kr. 231,85. Arbejdernes Pligt til at være sygeforsikret med «højeste Dagpenge» ændres til «højst 1 Kr.», forsaavidt Vedkommende kan opnaa dette. Vedrører 100 Mand.

Nykøbing Sj. Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing Sjælland By og Havn: Ved et Møde den 26. April angaaende forskellige opstaaede Uoverensstemmelser opnaaedes Enighed om disse. Endvidere enedes man om, at forny Overenskomsten til 15. April 1928. Der opnaaedes Tærepenge for Kuske og Chauffører. Forbedring af Bestemmelsen om Ventetid. For nyt opstaaet Arbejde betales Timeløn plus 25 pCt. Akkordbetaling for Kullosning. Reguleringen skal heller ikke fremtidig anvendes paa nogle Tillæg, hvorom der var opstaaet Uoverenstemmelse. Vedrører 65 Mand.

Møen. Handelsstandens Arbejdsgiverforening i Stege: Afdelingen indberetter, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om at forny Overenskomsten til 15. April 1928. Der opnaaedes en Del Smaaforbedringer af Akkordpriserne. Vedrører 150 Mand.

Rødding Nr. Jyll. Nymølle Teglværk: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 49,00. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 2 Timer a 25 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Sten og Rør, for Losning og Udskibning samt for Losning af Kul. Regulering som hos Teglværksforeningen. Gælder til 1. Februar 1928.

Skelund. Visborg Teglværk: Overenskomst oprettet. 9 Mand. Timeløn 87 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 48,00. Arbejdstid 8 Timer, Brændere 53⅓ Time pr. Uge. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Sten og Rør. De i Landsoverenskomsten med Teglværksforeningen fastsatte «Almindelige Bestemmelser» er gældende. Regulering som hos Teglværksforeningen. Gælder til en 1. April.

Fabrikarb., Kbhvn., og Aarhus O. Akts. Otto Mønsted, København og Aarhus. Overenskomst oprettet. 192 Mand. Ugeløn i København, Dagdrift Kr. 56,00, Holddrift Kr. 59,79; i Aarhus, Dagdrift Kr. 54,50, Holddrift 58,28. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Rensning af Dampkedler, Røgkanaler samt Fedtsamlere inde i Samleren o. l. betales 50 pCt. Tillæg til Timeløn eller Overarbejdstimeløn plus 150 Øre pr. Dag i Smudspenge. For Rensning af Rørkedlers Overkedler betales samme Tillæg og Smudspenge. Udstødning og Rensning af Kogerørene 15 pCt. Tillæg. Arbejde i Maskinafdelingen 150 Øre pr. Dag i Smudspenge. Efter 1 Aars Arbejde 4 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag og med fuld Løn. Beklædningsgenstande som hidtil. Ulykkesforsikret for en Dagpenge af 3 Kr. de første 13 Uger. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering. Gælder til 1. April 1929.

Odense F. Akts. Fyns Konservesfabrik: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928. 2 Mand (i Kampagnen indtil 20 Mand). Lønnen uforandret. Ugeløn Kr. 47,50. Timeløn 101 Øre. Overenskomsten øvrige Bestemmelser ligeledes uforandret. Reguleringsbestemmelsen bortfaldt.

Hammershøj. Aarup Teglværk: Overenskomst oprettet. 9 Mand. Timeløn 86 Øre. Brændere Ugeløn i 2 Uger Kr. 46, 65, den 3. Uge Kr. 40,10. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time. Akkordpriserne reduceret med 2 pCt. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering. Gælder til 1. April 1928.

Allinge. Arbejdernes Andelsboligforenings Teglværk: Overenskomst oprettet. 19 Mand. Timeløn 88 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 47,94. Arbejdstid 8 Timer,

Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Sten samt for Kullosning. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. de gældende Regler. Gælder til 1. April 1928.

Ikast. Frisenborg Fabriker: Overenskomst oprettet. 9 Mand. Timeløn 102 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte. Ugelønnen er garanteret ved Akkordarbejdet. Arbejderne er ulykkesforsikret for en Dagpenge af 3 Kr. i de første 13 Uger. Under Sygdom erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 6 Uger. Ingen Regulering. Gælder til 15. Februar 1928.

Ølgod. Østbæk og Harkis Teglværker: Overenskomst oprettet. 22 Mand. Timeløn 102 Øre. Brændere Kr. 49,40 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time pr. Uge. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriserne af April 1926 reduceret med 4 pCt. for Fabrikation af Sten, 5 pCt. for Fabrikation Rør. Regulering i H. t. de gældende Bestemmelser. Gælder til 1. Februar 1928.

Fabrikarb., Kbhvn. A. Rindoms Asfalt- og Tjærefabrik: Overenskomst oprettet. 25 Mand. Dagløn Kr. 12,80. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage 2 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Arbejde paa Søn- og Helligdage er 5 Timers Løn garanteret. Firmaet giver en Del af Arbejderne personligt Tillæg. For Rensning af Bethumovn, Karboliniumsbeholder, Tjæregruber og Tanks erholder Arbejderne 3 Kr. ekstra pr. Dag. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Ved Skifteholdsarbejde betales 15 Øre Tillæg pr. Time til 2det Hold og 25 Øre til 3die Hold. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Aabenraa A. Akts. Volund: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet, der for Det danske Petroleums Aktieselskab udfører et Tankanlæg, kun betaler en Timeløn af 101 Øre, har nægtet at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Løntillæg. Ved Mæglingsmødet den 3. Maj indgik Aktieselskabet paa — i Betragtning af, at der i Begyndelsen af Arbejdet havde været nogle Ulemper paa Grund af daarligt Føre — at betale et Beløb af 125 Kr. til Fordeling til Arbejderne.

Odense Sk. Odense Staalskibsværft: Afdelingen klager over, at Værftet egenmægtigt og i Strid med en Ordning truffet paa et Timandsmøde den 20. August 1924 har ændret Forskudsudbetalingen til Arbejdere, der arbejder i Lønakkorder, fra at være Grundløn plus 36 pCt. Tillæg til at være Grundløn plus 20 Øre samt over, at Værftet har vægret sig ved at imødekomme et fremsat Krav om Løntillæg til de Arbejdsmænd, der ikke har Adgang til Akkordarbejde. Ved Mæglingsmøde opnaaedes ikke Enighed, men ved et den 27. April afholdt Timandsmøde enedes man om, at Lønakkordtillægget ændres til 30 pCt., og at Grundlønnen reguleres, saaledes at den enkelte Arbejders Timefortjeneste bliver den samme som efter Værftets Regulering. Værftet indgik paa, at Antagelseslønnen ligger 2 Øre over Minimallønnen. Der fordeles 12 Øre pr. Time til de laveste Timelønninger for Arbejdsmænd, der ikke har Adgang til Akkordarbejde.

Vejle F. Akts. C. M. Hess: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet har reduceret Smelteovnsfyrbødernes og Emaillebrændernes Løn med 2 pCt. samt nægtet at forhøje Smelteovnsfyrbødernes Tillæg med 7 Øre pr. Dag jvfr. Landsoverenskomsten. Afdelingen oplyser, at Smelteovnsfyrbødernes Ugeløn er Kr. 59,74, heri indbefattet Betaling for 9 Overarbejdstimer ugentlig samt Smelteovnstillægget (68 Øre pr. Støbedag) Emaillebrændernes Timeløn er 103,6 Øre plus 10,4 Øre som Tillæg for Arbejde i kontinuerlig Drift = 114 Øre. Da Timelønningerne saaledes ikke er 105 Øre eller derover, hævder Afdelingen, at det er i Strid med Overenskomsten, at Aktieselskabet har reduceret Lønningerne. Efter at Mægling var begæret og efter nogen Korrespondance med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning om Sagen, tilbagebetalte Aktieselskabet de fradragne 2 pCt. til saavel Smelteovnsfyrbødere som Emaillebrændere samt forhøjede Smelteovnsfyrbødernes Tillæg fra 68 til 75 Øre pr. Støbedag.

Glatved. De danske Patentkalkværker og De jyske Skærvefabriker: Afdelingen klager over, at Kalkværket har reduceret Akkordpriserne med 7 pCt. fra 1. Februar samt over, at Værket har nægtet at imødekomme et fremsat Krav om, at en Del Arbejdere, der er beskæftiget med Grus- og Skærvearbejde, skal betales med den for Grusgrave og Skærvefabriker gældende Timeløn og anmoder om Forbundets Bistand. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved et Møde den 5. Maj mellem Repræsentanter for Organisationerne enedes man om at forhøje Timelønnen for alle paa Kalkværk og Skærvefabrik beskæftigede Arbejdere med 2½ Øre til 93 Øre fra 1. Februar 1927 og at Akkorderne føres tilbage til den Størrelse, de havde før 1. Februar 1927. Det siden den Tid foretagne Fradrag tilbagebetales.

Trustrup. Akts. De jyske Kalkværker i Trustrup: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Kalkværket nægter at betale i H. t. Landsoverenskomstens § 11 for Nedbrydning af en Kalk- og Teglovn. Efter at Mæglingsmøde var begæret afholdt og efter nogen yderligere Korrespondance afholdtes Mæglingsmøde den 29. April. Ved dette indgik Værket paa at betale Murarbejdsmændenes Timeløn, 102 Øre, til de Arbejdere, der havde udført Haandlangerarbejde for de Murersvende, der opmurede den nedbrudte Ovn. Spørgsmaalet om Betaling for Nedbrydningsarbejdet behandledes paa et Møde af Repræsentanter for Organisationerne den 5. Maj. Enighed opnaaedes, idet Værket betaler selve Nedbrydningen af Hvælvingen med Murarbejdsmændenes Timeløn, 102 Øre, saaledes at der efterbetales Arbejderne 14 Øre pr. Time or 100 Timer.

Hammersholt. Hammersholt Teglværk: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om, hvorledes Knusemanden skal aflønnes, at han skal lønnes efter Mølle-

akkorden, medmindre han sættes til andet Akkordarbejde, og dette Standpunkt vil Værket ikke anerkende. Ved et den 3. Maj afholdt Mæglingsmøde enedes man om, at Knusemanden lønnes for den Tid, han er beskæftiget ved Fabrikationen, med den herfor gældende Løn. For den eventuelt overskydende Del af Arbejdstiden lønnes han med den for det Arbejde, ved hvilket han beskæftiges, gældende Betaling.

Fabrikarb., Kbhvn. Akts. Thors kemiske Fabriker: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Ugeløn Kr. 62,00 (var Kr. 61,32). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., herudover 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage en ekstra Dagløn plus til Kl. 12 50 pCt. Tillæg og derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdere antagne før 1. Januar erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Arbejderne er ulykkesforsikret for en Dagpenge af den Størrelse, Loven fastsætter gældende ogsaa for de første 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering. Gælder til en 1. Maj.

Bramminge. Bramminge Teglværk: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 95 Øre. Brændere Kr. 47,50 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer (i 12 Dage dog 9 Timer). Brændere 53⅓ Time. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Kun organiserede Arbejdsmænd beskæftiges. Arbejderne er ulykkesforsikret med Dagpenge fra Tilskadekomstdagen. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1927 med 1 pCt. pr. Procent regnet fra Pristallet 181. Gælder til 1. Januar 1928.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Firmaerne Robinson Andersen, Danmarks Ægeksport og **Dansk Andels Ægeksport:** Overenskomst oprettet. 14 Mand. Ugeløn Kr. 56,16. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg; 1 Time om Morgenen før Arbejdstidens Begyndelse 50 pCt. Tillæg. Ved Udearbejde, hvor Arbejderne skal indtage deres Maaltider ude, betales 150 Øre pr. Dag, 75 Øre pr. ½ Dag. Arbejdere, antagne før 1. Marts, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne den 1. Uge fuld Løn og de næste 12 Uger 3 Kr. pr. Dag. Iøvrigt er tidligere Forhold m. H. t. Sygdoms- og Ulykkestilfælde stadig gældende. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Tillidsmandssystemet. Regulering Februar 1928 med 1 pCt. pr. Procent, dog kun forsaavidt Svingningen i Pristallet fra Februar 1927 til Februar 1928 er over 6 Points. Gælder til 1. Januar 1929 eller en senere 1. Januar.

Nørre Alslev. Maribo Amt: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Vejassistenten nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om Efterbetaling for Skærveslagning. Det viste sig nemlig, at Skærvebunkerne, efter at Stenene var slaaet, maalte ca. 5½ Meter pr. Bunke i Stedet for 5 Meter, som Arbejderne fik Betaling for. Men uagtet Vejassistenten har erkendt, at Arbejderne har slaaet flere Skærver, end de har faaet Betaling for, nægter han at efterbetale for Overmaalene. Efter at Sagen var paatalt overfor Assistenten og efter at Arbejderne havde holdt et Møde om Sagen, meddelte Afdelingen den 9. Maj, at Vejudvalget i Maribo Amt er indgaaet paa at betale det, som Arbejderne paa Mødet var enedes om at forlange.

Nørresundby A. Murermesterforeningen: Ny Lokal-Priskurant oprettet med Bibeholdelse af de hidtil gældende Akkordpriser. Akkordpriser blev fastsat for «Udvendig Facadepuds og Fugning» samt for «Tagarbejde». Gælder til en 1. Februar.

Aarhus M. Murermesterforeningen: Ny Lokal-Priskurant oprettet med Bibeholdelse af de hidtil gældende Akkordpriser; dog forhøjedes Akkordpriserne for Opbæring af Sten til Ydermur, der begynder under 25 cm under Jordlinien, med 2 Øre pr. 1000 Sten. Gælder til en 1. Februar.

Horsens A. Murermesterforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Lokal-Priskuranten for 1 Aar til 1. Februar 1928 med nogle ganske uvæsentlige Ændringer paa samme Omraade som for Aarhus Priskuranten.

Esbjerg. Esbjerg Havn: Overenskomst oprettet indeholdende Tillæg til Timelønnen paa 15 a 20 pCt. for en Række Arbejder i og ved Havnen.

Aarhus J. B. Entreprenørfirmaet H. Hoffmann & Sønner og J. Eriksen: I Anledning af en mellem Afdelingen og Firmaet opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling af Vandtillæg paa Sænkekasser i Aarhus Havn afholdtes den 12. Maj et Mæglingsmøde. Enighed opnaaedes ikke, idet Firmaet nægtede at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om Vandbygningstillæg for alt Daglønsarbejde paa Bølgebryder i Aarhus Havn. Afdelingen begærede derefter Spørgsmaalet afgjort af en faglig Voldgift. Den 4. Juni afsagde Voldgiftens Opmand følgende Kendelse: «For Udførelsen af Laasestøbningsarbejdet paa bemeldte Bølgebryder vil der være at yde Tillæg til Timelønnen for Vandbygningsarbejde overensstemmende med Overenskomstens § 3 b, trediesidste Stykke. For Udførelsen af det øvrige omstridte Arbejde sammesteds vil nævnte Tillæg til Timelønnen ikke være at yde.»

Viby Jyll. Vand- og Gasmestrene: Overenskomst oprettet. Timelønnen er til enhver Tid den gældende mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. for Tiden 101 Øre. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Akkordpriserne reguleres med samme pCt. som Timelønnen. Gælder til en 1. April.

Skanderborg A. og Stilling. Skanderborg Amts Vejudvalg: Skanderborg A. indberetter, at Skanderborg Amtsvejvæsen har reduceret Timelønnen fra 101 Øre til 91 Øre, og de øvrige Lønninger i samme Forhold og anmoder om Sanktion til Blokade. **Stilling** indberetter, at Vejinspektøren har meddelt de paagældende Arbejdere, at Timelønnen fra Lørdag den 14. Maj vil blive nedsat til 90 Øre, altsaa med 11 Øre. Arbejdet blev derefter blokeret. Ved et Forhandlingsmøde den 4. Juni opnaaedes ikke Enighed, idet Vejudvalget

stod fast paa, kun at betale en Timeløn af 95 Øre og kun til 1. August d. A., hvorefter Forholdet kunde opsiges med 1 Maaneds Varsel. Ved et nyt Møde den 11. Juni opnaaedes Enighed om en Lønordning gældende til 1. November d. A. uden Augustregulering. Timeløn 95 Øre, for Tjærearbejde 110 Øre, Tromleførere 121 Øre, Chaufører 125 Øre, Traktorførere 140 Øre og for Formænd i Grusgrave 100 Øre.

Glostrup. Murermester, Cementvarefabrikant H. Nielsen: Overenskomst oprettet. Timeløn 113 Øre og hertil ydes et Tillæg af 7 Øre, der ikke skal reguleres. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. Nat- og Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Arbejderne erholder under Ulykkestilfælde 3 Kr. pr. Dag i Dagpenge de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som mellem Centralforeningen og D. A. F. Gælder til 1. Februar 1929.

Silkeborg A. Brolægger Jens Jacobsen: Overenskomst oprettet. Timelønnen er den til enhver Tid gældende mellem Centralforeningen og D. A. F., for Tiden 101 Øre. Adgang til Akkord, hvor der er Enighed mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Der beskæftiges organiserede Arbejdere. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. Februar 1928.

Silkeborg A. Brolægger Jacob Jacobsen: Overenskomst oprettet. Timelønnen er den til enhver Tid gældende mellem Centralforeningen og D. A. F., for Tiden 101 Øre. Adgang til Akkord, hvor der er Enighed mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Der beskæftiges organiserede Arbejdere. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. Februar 1928.

Fredericia A. Murermester M. Sørensen: Centralforeningen klager paa Mestrenes Vegne over, at Afdelingen som Betingelse for at paabegynde et Arbejde — Opgravning og Lægning af et elektrisk Kabel — for Murermesteren har krævet et Tillæg til Timelønnen stort 15 pCt. og protesterer mod, at Mesteren skal betale mere end den overenskomstmæssige Timeløn for Arbejdet. Centralforeningen begærer derfor Mæglingsmøde afholdt, forsaavidt Forbundet ikke paalægger Arbejderne at udføre Arbejdet for den almindelige Timeløn. Ved Mæglingsmødet den 22. Marts opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Spørgsmaalet om Arbejdsvægringen og Nægtelse af at lade en faglig Voldgiftsret afgøre Spørgsmaalet indbragtes for Den faste Voldgiftsret af Arbejdsgiverforeningen. I Kendelsen af 25. Maj fastslog Den faste Voldgiftsret, at D. A. F. har været uberettiget til at vægre sig ved at lade Tvisten afgøre af en faglig Voldgiftsret. Centralforeningen begærede herefter Sagen forelagt en faglig Voldgiftsret, men forinden Opmanden var udmeldt af Den faste Voldgiftsret, meddelte Afdelingen den 13. Juni, at der mellem denne og Murermesteren var truffet Ordning om, at Arbejdet skulde udføres i Akkord. For den Del af Arbejdet, der ikke egner sig for Akkord, udbetales Timeløn, men naar Arbejdet er færdigt, faar Arbejderne udbetalt et Overskud svarende til 15 pCt. plus en Afrunding opad.

Viby Jyll. Viby Sogneraad: Overenskomst oprettet angaaende Gasværksarbejdet. 6 Mand. Retorthusarbejdere 4000 Kr. aarlig. Pladsarbejdere 3900 Kr. Maaleraflæseren 3400 Kr., dertil erholder han, naar han har Afløsning i Retorthuset, pr. Eftermiddagsvagt 5 Kr. og for Nat- og Søndagsvagter 10 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 3 Timer a 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg af den fulde Løn. Arbejderne erholder 25 Kr. pr. Aar til Overtrækstøj samt de nødvendige Handsker til Brug ved Tjæreovnene. 14 Dages gensidig Opsigelse. Pension. Fuld Løn med Fradrag af Sygekasse- og Ulykkesforsikringspenge i indtil 3 Maaneder under Sygdom. Afgaar en Arbejder, der har været ansat mindst 1 Aar, ved Døden, udbetales der i 3 paa hinanden følgende Maaneder fuld Løn til hans Enke eller umyndige Børn. 10 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Reguleringer. Gælder til 1. April 1928.

Frederiksberg kommunale Arbejdere. Frederiksberg Begravelsesvæsen. Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten for et Aar til 1. April 1928 paa de hidtil gældende Betingelser. Vedrører 12 Mand.

Frederiksberg kommunale Arbejdere. Frederiksberg Belysnings- og Vandvæsen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. April 1928 paa de hidtil gældende Betingelser. Vedrører 2 Mand.

Faaborg. Murermester Fritsdal: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at 2 Medlemmer, der har været beskæftiget hos ham i hele November Maaned f. Aar, kun har faaet Betaling for 7 Timers Arbejde daglig. Afdelingen har forhandlet med Mesteren derom, men uden Resultat. Beløbet andrager ca. 52 Kr. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen og efter nogen Korrespondance om Sagen, meddelte Afdelingen den 7. Juni, at Sagen var i Orden, da Mesteren havde betalt den krævede Erstatning for den 8. Time pr. Dag til de 2 Mænd.

Odense A. Afdelingen indberetter, at **Entreprenør C. M. Waller,** der har et Arbejde i Havnen i Anledning af, at der skal bygges en Kulkran, nægter at betale 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for Hugning af Huller igennem et ca. 2 Meter tykt Betonlag. Det drejer sig om Hugning af ca. 100 Huller og 3 Mand er en Dag om at hugge et Hul. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand.

Ved et Mæglingsmøde den 18. Maj foreslog Forbundets Repræsentant, at Entreprenøren betalte 75 Kr. til fuld Afgørelse af Tvistemaalet. Arbejderne tiltraadte Forslaget, men Entreprenøren udbad sig Betænkningstid. Den 25. Maj meddelte Afdelingen, at Entreprenøren er indgaaet paa at betale de 75 Kr.

Bov. Entreprenør Brøchner Larsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Entreprenøren vægrer sig ved at imødekomme dels et Krav om Tillæg til Timelønnen til 3 Medlemmer, der i Padborg har udført et Kloakarbejde paa ca. 400 Meters Længde og 2½ Meters Dybde, hvor de har arbejdet i Vand og Pladder hele Tiden, og dels et Smudstillæg til 7 Mand, der arbejder med Udlægning af nyimprægnerede Sveller. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenøren med Anmodning til ham

om i H. t. Overenskomsten at betale 17 Øre Tillæg til Timelønnen for Svellearbejdet og om at yde et Tillæg for det udførte smudsige Kloakarbejde, meddelte Entreprenøren, at han erkender, at han skal betale 17 Øres Tillæg pr. Time for Aflæsning af de imprægnerede Sveller og at Pengene vil blive udbetalt, hvorimod Kravet om Tillæg for Kloakarbejdet ikke kan imødekommes.

Ikast. Damholt Mergelleje: Overenskomst oprettet. Arbejderne i Graven: Timeløn 102 Øre. Der arbejdes i 2 Holdsdrift og betales 25 Øre ekstra for Timerne før Kl. 6 Morgen og 15 Øre Tillæg for Timerne efter Kl. 6 Aften. Tippen: Timeløn 102 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Sporlægning udføres til fastsatte Akkordpriser. Fyrbøderne erholder for Mergelkørselen 10 Kr. pr. Dag plus 15 Øre pr. udkørt Favn. Søndagsarbejdet i alle 4 Afdelinger betales med 50 pCt. Tillæg til Kl. 12 Middag. Gælder for Sæsonen 1927. Vedrører ca. 60 Mand.

Kalundborg. Entreprenør Carlsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Entreprenøren nægter at udbetale et for Udgravning af et Vandbassin ca. 20 Meter langt, 4 Meter bredt og 2½ Meter dybt indtjent Overskud, uagtet Entreprenøren ved Arbejdets Paabegyndelse indgik paa at betale i H. t. Akkordpriskuranten, saafremt en Opmandskendelse, som ventedes afsagt i en Sag af lignende Art, gav Arbejderne Medhold i, at det omhandlede Arbejde skulde betales med Akkordpriser. Kendelsen, der nu er afsagt, gav Arbejderne Medhold, saa Arbejderne har Krav paa Overskud for Gravning af Vandbassinet, ca. 40 Kr. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen meddelte denne den 17. Juni, at Arbejderne havde faaet udbetalt deres Tilgodehavende og den 21. Juni bekræftede Afdelingen Rigtigheden.

Svendborg. H. Hansen & Co. Eftflg., Svendborg Cementstøberi: Overenskomst oprettet. Timeløn 100 Øre. Kuske Kr. 47,00 pr. Uge, der betales for Helligdage. For Staldtjeneste og eventuel Fodring af Heste betales 5 Kr. pr. Uge. Chauffører Kr. 54,83 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3 Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Fabriken holder Arbejderne ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, dog kun forsaavidt Svingningen i Pristallet regnet fra det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Akkordpriser fastsatte for Tagsten, Rør, Bøjninger m. m. Gælder til en 1. April. Vedrører 15 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Firma Petersen & Albeck: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand eller eventuelt Mæglingsmøde afholdt hos Firmaet i Anledning af, at Firmaet kun har betalt almindelig Holddriftstillæg til en Del af Afdelingens Medlemmer, der en Dag blev antagne til at møde Kl. 2 Eftm. og begynde som 2det Hold ved Lastningen af et Skib og atter blev afskediget Kl. 12 Nat. Afdelingen kræver, at Arbejderne bliver betalt med det overenskomstmæssige Overarbejdstillæg for Tiden efter Kl. 6 Aften. Afdelingen har bragt i Erfaring, at det ikke er første Gang, Firmaet aflønner Arbejderne paa samme Maade. Da en Henvendelse til Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen ikke bragte Sagen i Orden, afholdtes den 17. Maj et Mæglingsmøde, ved hvilket Enighed heller ikke opnaaedes, men Forbundet forbeholdt sig at videreforfølge Sagen. Den 23. Maj meddelte Afdelingen, at Sagen var gaaet i Orden, idet Firmaet havde imødekommet Afdelingens Krav og udbetalt Kr. 100,70.

Støberiarb., Kbh. Akts. Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, Christianshavn: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der ikke ved Lokalforhandling er opnaaet Enighed om et fremsat Krav om Forhøjelse af Tillægsbetalingen for Pasning af Save i Akts. Magasin (nu henholdsvis 3 Øre og 11 Øre pr. Time). Ved et Mæglingsmøde den 5. April enedes man om at lade det nuværende Sav-Tillæg, som er 3 Øre pr. Time for visse Maskiner, omfatte alle de øvrige Værktøjer, til hvilke der hidtil ikke er betalt noget Tillæg, idet Tillægget samtidig forhøjes til 5 Øre pr. Time.

Vagtfunktionærerne. Akts. Burmeister & Wain: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Aktieselskabet har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. April 1928 paa de hidtil gældende Betingelser. Augustreguleringen 1927 bortfaldt. Vedrører 19 Mand.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det er ikke saa sjældent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

«Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere.»

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.
2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 8 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdsmændene i Randers.

Afdeling A holder 40 Aars Jubilæum.

Arbejdsmændenes Fagforening (Afdeling A) i Randers holdt den 2. Juli sin 40aarige Stiftelsesfest.

Foreningen blev stiftet den 30. Juni 1887, der indmeldte sig 139 Medlemmer og det vedtoges, at Foreningen skulde hedde: „Arbejdsmændenes Fagforening for Randers og Omegn". Til Formand valgtes Chr. Jensen.

Det indledende Arbejde

blev gjort af Formanden for Skrædernes Fagforening, Hr. Visborg. Han var nemlig til Stede paa „Hotel Jylland" — nu Arbejdernes Forsamlingsbygning — for at vejlede angaaende Starten.

Den nystiftede Forening tog straks kraftigt fat paa de foreliggende Opgaver, og man var klar over, at der maatte et Samlingsmærke til. Derfor anskaffedes allerede i 1888 en Fane, der blev indviet under mægtig Begejstring. Straks derefter rejste sig Kravet om

Lønforhøjelser,

og alle, der har levet den Tid med, ved, at det var i allerhøjeste Grad berettiget. Der forlangtes en Arbejdsløn paa 2 Kr. 50 Øre pr. Dag paa følgende Arbejdspladser: Privatslagteriet, Gl. Skandia, Grosserer Ankerstjerne og N. Boje. Der opnaaedes vel ikke det hele, men et Fremstød blev gjort, og stedse flere og flere Arbejdsmænd fik Tro til Organisationens Betydning og Tillid til dens Arbejde.

Foreningens Historie.

Det er iøvrigt ikke Hensigten ved denne Lejlighed at komme ind paa nogen indgaaende Skildring af hele Foreningens Historie og Arbejde. Den rette Tid dertil vil være, naar Foreningen om 10 Aar udsender et autentisk Festskrift om dens betydningsfulde Virke for sine Medlemmers Interesser.

Men vi anfører, at Organisationen er gaaet sin Sejrsgang, og Arbejdsmændenes Fagforening blev

Moder-Organisation

til Slagteriarbejdernes, Murerarbejdsmændenes, Jord- og Betonarbejdernes, Kuskenes og Fabrikarbejdernes Fagforeninger, der alle staar i nærmere Samarbejde med Afdeling A og er tilknyttet Dansk Arbejdsmandsforbund.

Den første Bestyrelse.

Foreningens første Formand var som nævnt Chr. Jensen, og Bestyrelsen bestod iøvrigt af følgende 6 Medlemmer:

Jens Laursen, J. P. Viborg, Chr. Christiansen, A. C. Jacobsen, Niels Jensen og Troels Aagesen, Johan Jensen var den første Kasserer.

Den nuværende Ledelse

er lagt i Hænderne paa S. Simonsen (Formand), Jul. Christensen, Chr. Nielsen, Chr. Christoffersen, Søren Jensen, N. C. Nielsen, N. Nielsen, Ingemann Jacobsen og Ole Olsen.

Jens Peter Nielsen er Kasserer.

Ved Festen

om Aftenen bød Formanden, *Søren Simonsen,* velkommen. Han rettede en særlig Velkomst til den Stab af gamle Pionerer, der havde været med til at bære Bevægelsen frem, og til Gæsterne.

Saa sang man en Sang, af hvilken vi citerer følgende Strofer:

Naar nu her i Dag vi fejrer
fyrretyve Aar,
mindes vi de svundne Tider
og de trange Kaar;
men nu ser vi frem i Tiden
mere lyst og frit,
for nu har vi Mod og Viden,
og saa naar man vidt.

Formanden talte derefter ganske kort om Foreningens Tilblivelse.

Sekretær *Robert Nielsen,* Dansk Arbejdsmandsforbund, fik nu Ordet for at holde Festtalen. Han hilstes med stærke Haandklap og udtalte bl. a.:

Vi begyndte med, at Musiken spillede „Gamle Kammerater". Det var en smuk Hyldest til de gamle Pionerer. Jeg bringer en Hilsen og Lykønskning fra D. A. F., og vi takker for det gode Samarbejde og det udholdende Slid. Nu er der ingen, der er i Tvivl om, at det er af den største Betydning og en Æressag at staa i Organisationen. Og nu er det lettere. For de gamle betød det ofte Forfølgelser og Lidelser. Det hørte ikke til det usædvanlige, at Domstolene greb ind, og at Vand og Brød blev Lønnen for Arbejdet. Overklassen var tilbøjelig til at se ned paa Arbejderne; men nu har vi tilkæmpet os Respekt. De gamle har givet de unge i Eje en Arv, som det er en hellig Pligt at administrere vel. Her ved Jubilæet i den gamle støtte Afdeling er vi alle besjælet af Ønsket om, at bære vor Bevægelse fremad og opad.

Der gaar en reaktionær Bølge over Verden. I England vedtager de Tugthuslov, i Norge fratager man Arbejderne Strejkeretten, og ogsaa herhjemme ønsker man at komme Organisationerne til Livs. Der er mere end nogensinde før Brug for Sammenholdet. Hvis det er til Stede, vil Magthaverne aldrig faa Held med sig.

Han bragte en personlig Hilsen fra Lyngsie, der ikke er rask, og sluttede med paa Forbundets Vegne at motivere et Leve for den jubilerende Forening. (Stærke Hurraraab og Haandklap).

Rejseinspektør *J. P. Johannessen,* der ligeledes hilstes med Bifald, bragte Hilsen fra Arbejdsløshedskassen og dens Formand. Han skildrede i store Træk de 40 Aars Kæmpearbejde. Det var drøje Tider, og Fattigforstanderen tog altfor ofte Arbejdernes Borgerret.

Derfor blev Arbejdsløshedskassen et vigtigt Vaaben. Den har flyttet mange af de gamle fra Fattigforsørgelse til Frimandskaar, og sideordnet hermed har det politiske Arbejde skaffet store Resultater.

Nu rejser Reaktionen atter Krav om Tvangsforanstaltninger. En Venstremand havde sagt til Taleren, at han kendte en ung og flittig Arbejder, der hellere end gerne vilde have noget at bestille; men der var intet. Venstremanden føjede til: Nu raadner vor Sæd i Kulde og Regn. Jeg tror ikke, der bliver Solskin i Danmark, saa længe Madsen Mygdal regerer. (Haandklap).

Hr. Johannessen sluttede med at opfordre til Sammenhold, saa Arbejdernes egen Regering atter kunde sættes i Højsædet. Der maa være Ildhu og Begejstring i vore Rækker. Et Leve for Enheden og Trofastheden. (Stormende Tilslutning).

Andre Taler.

Efter at Musiken havde spillet „Socialistmarschen", som Forsamlingen sang, talte Redaktør *P. Stegenborg* om Samarbejdets og Samhørighedens Betydning mellem Organisationer og Arbejdernes Presse, Byraadsmedlem, Murer *Christensen* bragte Hilsen og Lykønskning fra Fællesorganisationen, Formand *S. A. Nielsen* takkede for det gode Samarbejde, som Jord- og Betonarbejderne havde med Afd. A., Formand *Martin Nielsen* lykønskede paa Murarbejdsmændenes Vegne, ligesom han takkede de gamle Pionerer, Repræsentant *P. C. Nielsen* takkede paa Kuskenes Vegne for Indbydelsen og indskærpede Pressens Betydning, Kontorbestyrer *Essenbæk* talte smukt og hjerteligt for Damerne og opfordrede dem til at gøre sit i Arbejdet for Udbredelse af den socialdemokratiske Presse, og endelig talte Redaktør *Riis Flor* for Bestyrelsen, der med Energi og trofast Haand i Haand havde ledet Arbejdet gennem Aarene.

De forskellige Talere hilstes med Hurraraab og Haandklap.

Først sent paa Aftenen sluttede den vellykkede Fest.

Kendelse om Tillidsmændenes Retsstilling.

I Anledning af en Konflikt, der har været mellem Chaufførernes Fagforening og „Taxa", er der afsagt en meget interessant Kendelse, hvor Spørgsmaalet om Tillidsmændenes Retsstilling belyses.

Vi offentliggør Kendelsen i sin fulde Ordlyd:

Mellem Chaufførernes Fagforening og Droskecentralen „Taxa" er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, som i Mangel af Flertal indenfor de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede som Opmand.

Ved et den 19. Maj 1927 afholdt Mæglingsmøde til Bilæggelse af en mellem Droskecentralerne „Taxa" og „Frederiksberg Bilkompagni", Chaufførernes Fagforening og Dansk Arbejdsmands Forbund herskende Arbejdskonflikt blev et fremsat Forligsforslag vedtaget af Repræsentanter for de nævnte Organisationer, hvorefter Forliget blev tiltraadt af de paagældende Generalforsamlinger og Arbejdet genoptaget den 24. Maj. I Forliget hedder det blandt andet, at *Chaufførerne genindtræder i de Pladser og hos de Vognmænd, hos hvilke de var beskæftigede ved Lockoutens Indtræden.*

Til at varetage Chaufførernes Interesser under Lockouten havde der af Fagforeningen været nedsat et Udvalg bestaaende af 5 hos Taxa-Vognmænd beskæftigede Chauffører, hvilket Udvalg som Fagforeningens Repræsentanter deltog i de afsluttende Forligsforhandlinger. Faa Dage efter Arbejdets Genoptagelse blev 4 af disse 5 Chauffører, nemlig Wm. Andersen, Henrik Jensen, Jul. Nielsen og J. Johansen afskedigede af deres Pladser hos de respektive Vognmænd. Fagforeningen gør under nærværende Voldgiftssag gældende, at disse Afskedigelser har været stridende imod Forliget og dets Forudsætninger saavel som mod den almindelige anerkendte Grundsætning, at Arbejdernes Tillidsmænd bør være i særlig Grad værnede mod vilkaarlige Afskedigelser. Fagforeningen paastaar „Taxa" paa de paagældende Vognmænds Vegne tilpligtet at betale til Fagforeningen paa de nævnte Chaufførers Vegne en passende Erstatning for de dem ved Afskedigelserne paaførte Tab, under ingen Omstændigheder under 10 Kr. pr. Dag for de 53 Dage,

da Chaufførerne efter Afskedigelserne paaviselig har været uden Arbejde.

„Taxa" hævder, at Vognmændenes Ret til at afskedige deres Chauffører med overenskomstmæssig Varsel ikke er berøvet dem ved Forliget, og at Afskedigelserne i alle 4 Tilfælde har været rimeligt begrundede i Omstændighederne. Særlig benægtes det, at Afskedigelserne skulde skyldes noget Hensyn til de afskedigede Chaufførers Forhold under Lockouten. „Taxa" paastaar herefter Frifindelse.

Angaaende de enkelte Afskedigelser foreligger der under Sagen følgende Oplysninger:

Wm. Andersen havde i en Aarrække før Lockouten været ansat som fast Afløsningsmand sammen med 2 andre Chaufførere hos Vognmand Henriksen, der straks efter Lockouten afskedigede disse 3 Folk, og et Par Uger senere antog 3 nye Afløsningsmænd. Som Grund til Afskedigelsen af Andersen har Vognmand Henriksen angivet, at han i længere Tid havde fundet, at Andersen ikke passede sit Arbejde ordentligt. Da Henriksen efter Lockouten havde anskaffet sig 3 nye Vogne, benyttede han dette som Anledning til at afskedige Andersen.

Henrik Jensen havde før Lockouten i ca. 3 Aar kørt som fast Chauffør for Vognmand Jacobsen sammen med Chauffør Holger Nielsen, der havde haft Ansættelse hos Jacobsen i ca. 7 Aar. Samme Dag som Arbejdet efter Lockouten genoptoges — den 24. Maj — solgte Jacobsen fire Femtedele af sin Droskeforretning med Vogn og Tilbehør til M. P. Nielsen og afskedigede samtidig Henrik Jensen, hvem han dog efter 4 Dages Forløb skaffede Ansættelse hos sin Søn. Da M. P. Nielsen selv skulde køre med Vognen, maatte en af de 2 Chaufførere opsiges, og Jacobsen foretrak da at afskedige Henrik Jensen som den yngste.

Jul. Nielsen havde i Tiden før Lockouten kørt som Afløsningsmand dels hos nu afdøde Vognmand Kjeldsen, K. 902, dels hos Vognmand Jørgen Petersen, K. 1060. Nielsen har forklaret, at Vognmand Kjeldsen ved Afskedigelsen meddelte Nielsen, at han ikke „maatte" beholde ham efter Afskedigelsen og iøvrigt ikke angav nogen Grund til Opsigelsen. Afskedigelsen hos Jørgen Petersen blev meddelt Chauffør Nielsen af den sammesteds fast ansatte Chauffør Larsen, der i sin Tid ogsaa havde antaget Nielsen som Afløsningsmand. Nielsen har ikke overfor Vognens Ejere paatalt Afskedigelsen, men har ladet sig nøje med Larsens Opsigelse, idet han vil være gaaet ud fra, at Larsen ligesaavel var bemyndiget til at afskedige som til at antage Afløsningsmanden.

J. Johansen var før Lockouten ansat hos Vognmand Chr. Jensen, der som Grund til Afskedigelsen har anført, at han var misfornøjet med, at Johansen ved Siden af sin Chaufførvirksomhed havde Beskæftigelse som Inkassator, hvad der i nogen Grad gik ud over hans Arbejde som Chauffør. Chr. Jensen var iøvrigt ukendt med, at Johansen under Lockouten og Forligsforhandlingerne havde været Chaufførernes Tillidsmand. Johansen har derimod forklaret, at Chr. Jensen ved Afskedigelsen udtalte, at han ikke vilde beholde en Mand, som under Lockouten havde agiteret for, at Vognvaskerne ikke maatte arbejde.

Efter det saaledes foreliggende findes der ikke tilstrækkeligt Grundlag for at tilkende *Henrik Jensen* Erstatning, idet Afskedigelsen af ham kan antages rimelig begrundet i Vognens Salg og M. P. Nielsens Indtræden som Fører af Vognen. Heller ikke findes der tilstrækkelig Grundlag for at tillægge *Jul. Nielsen* Erstatning, forsaavidt angaar hans Afskedigelse fra K. 1060, idet Nielsen, hvis han følte sig brøstholden ved Afskedigelsen, straks burde have paatalt denne til Vognens Ejere og ikke ladet sig nøje med Chauffør Larsens Opsigelse.

Derimod findes Fagforeningens Paastande forsaavidt angaar de øvrige Forhold, at maatte tages til Følge.

Det kommer herved særlig i Betragtning, at Vognmændene i intet af disse Tilfælde har kunnet oplyse nogen rimelig Grund til, endsige nogen Nødvendighed for, at disse Afskedigelser har fundet Sted i umiddelbar Tilslutning til Lockoutens Ophør, *at* Vognmændene i intet af Tilfældene *før* Lockoutens Indtræden har stillet Afskedigelse i Udsigt eller blot ytret Misfornøjelse med Chaufførernes Arbejde, og *at* det er udelukket, at Afskedigelsen for nogen af de afskedigedes Vedkommende kan være begrundet i deres *efter* Lockoutens Afslutning udviste Forhold. Og vel har „Taxa" Ret i, at Vognmændene efter Arbejdets Genoptagelse principielt har bevaret deres Adgang til at afskedige Chaufførerne med det overenskomstmæssige Varsel af 2 Dage uden at behøve at angive Grunde for Afskedigelsen, men denne

Afskedigelsesret maa begrænses af Forligets Bestemmelse om, at Chaufførerne genindtræder i deres gamle Pladser, en Bestemmelse, som vilde blive illusorisk, dersom det skulde staa Vognmændene ganske frit for, saaledes som det er sket umiddelbart efter Arbejdets Genoptagelse at afskedige Chaufførerne uden at kunne paavise nogen Nødvendighed eller blot nogen rimelig Grund hertil.

Hertil kommer yderligere, at det i nærværende Tilfælde drejer sig om Afskedigelser af Chaufførernes Tillidsmænd, der — saaledes som det ogsaa erkendes af „Taxa" — har et naturligt Krav paa Beskyttelse overfor Afskedigelser, der bærer Vilkaarlighedens Præg, og *kan* udlægges som motiverede ved de paagældendes Virksomhed under Lockouten.

I Henhold til foranstaaende vil der være at tilkende Fagforeningen paa de afskedigede Chaufførers Vegne en Erstatning, der findes at burde bestemmes til 10 Kr. pr. arbejdsledig Dag efter Afskedigelsen, indtil de afskedigede fik ny Ansættelse, hvorhos der, da det drejer sig om Chaufførernes Tillidsmænd, hvem Afskedigelse maa antages at paaføre særlige Ulemper, vil være at tilkende hver af de afskedigede en yderligere Erstatning paa 100 Kr.

Efter de foreliggende Oplysninger vil Erstatningen være at beregne saaledes:

For Wm. Andersens Vedkommende..	280	Kr.
For Jul. Nielsens Vedkommende	160	„
For J. Johansens Vedkommende	290	„
Ialt	730	Kr.

hvorhos „Taxa" findes at burde betale Opmandens Honorar, der bestemmes til 150 Kr.

Efter den under Voldgiftssagens Behandling dertil givne Anledning bemærkes sluttelig, at „Taxa"s Ledelse maa antages at være uden noget Medansvar for de stedfundne Afskedigelser.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Droskecentralen „Taxa" bør til Chaufførernes Fagforening betale 730 Kr.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales af „Taxa".

København, den 22. August 1927.

sign. *Oluf H. Krabbe.*

Forretningsfører Hans Nielsen
fylder 60 Aar.

En af vort Forbunds Veteraner, nemlig Forretningsfører *Hans Nielsen*, kan den 27. September fejre sin 60aarige Fødselsdag.

Hans Nielsen er født i Aalborg og der har han en Manddomsgerning bag sig. Efter at have tjent paa Landet i nogen Tid kom han til Byen og indmeldte sig straks i Arbejdsmændenes Fagforening. Paa Forbundskongressen i 1902 blev han indvalgt i Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse, og et Par Maaneder senere valgtes han som Formand for sin Afdeling.

Hans Nielsen har uafbrudt haft Sæde i Hovedbestyrelsen og paa Kongressen i 1916 valgtes han til Forretningsfører i D. A. F., hovedsagelig med Virkefelt i Jylland. Ved Omordningen i 1922, da Arbejdet blev delt branchevis indenfor Forbundet, overtog han sammen med Sophus Mortensen Fabriksbranchen, og utallige er de Møder i Jernindustrien, paa Skærvefabriker og Tørvefabriker, ved Mergellejer og lign., som Hans Nielsen siden da har deltaget i.

Forøvrigt er Fødselsdagsbarnet saa landskendt, at nogen nærmere Karakteristik vil være overflødig. Kun vil vi ønske vor Kammerat og Medkæmper hjertelig til Lykke i Dagens Anledning og haabe, at han endnu i mange Aar maa kunne røgte sit Hverv til Gavn og Glæde

saavel for sig selv som for de Tusinder af Arbejdsmænd, der har kaaret ham som en af deres øverste Tillidsmænd.

Siden sidst.

Vagtfunktionærerne. Carl Allers Etablissement: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Firmaet har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. April 1928. Ugelønnen er uforandret Kr. 55,18. Medens Arbejderne hidtil har erholdt et frivilligt Tillæg af 6 pCt. udbetalt pr. Maaned, blev det nu fastsat, at der skal betales dem et Tillæg af 6 pCt. (16 Kr.) den 1. i hver Maaned. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Arbejderne erholder 14 Dages Sommerferie og 1 ugentlig Fridag. Regulering efter Pristallet 1 pCt. pr. Procent. Vedrører 4 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Hellesens Enke & V. Ludvigsen: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet nægter at give Sommerferie til nogle Medlemmer, der ikke fuldt ud har arbejdet u a f b r u d t siden 1. Januar, idet de paa Grund af Arbejdsmangel har været borte fra Virksomheden i ca. 14 Dage, og anmoder om, at der bliver begæret afholdt Mæglingsmøde. Ved Mæglingsmødet den 14. Juni enedes man om, at der trods det, at Bestemmelsen indeholder Ordet «uafbrudt», kan indrømmes en sammenhængende Periode af 4 Uger i det fastsatte Tidsrum (1. Januar til 1. Maj), hvori Arbejderen er borte fra Fabriken paa Grund af Afskedigelse. Betingelsen for at erholde Sommerferie er altsaa, at en Arbejder skal være beskæftiget 3 fulde Maaneder i Perioden 1. Januar til 1. Maj.

Stoholm. Teglværksejer C. Piper Lundgaard, Stoholm: Overenskomst oprettet. Timeløn 91 Øre, Brændere Ugeløn Kr. 48,24. Akkordpriserne for Maskinstrygning reduceret med 4 Øre pr. 1000 Mursten (ca. 5,2 pCt.) og med 14 Øre pr. 1000 Tagsten (ca. 7 pCt.) foranlediget ved, at der er installeret elektrisk Drivkraft. Almindelige Bestemmelser og Reguleringsbestemmelse som de er gældende mellem Teglværksforeningen og D. A. F. Gælder til en 1. Februar.

Stoholm. Akts. Lundgaard Teglværk, Stoholm: Overenskomst oprettet. Timeløn 91 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 48,50. Akkordpriserne uforandret, dog foretages et Par Omposteringer. Arbejdstid 8 Timer. Angaaende Arbejdstid, Timeløn og Over-, Nat- og Helligdagsarbejde gælder de mellem Teglværksforeningen og D. A. F. fastsatte Bestemmelser, Regulering af Timeløn og Akkordpriser August og Februar i H. t. Pristallet. Gælder til en 1. April.

Fabrikarb., Kbh. Akts. De Borgersenske Fabriker: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Juli 1928 paa de hidtil gældende Betingelser undtagen Ændring af Tillæget for Holddriftsarbejde, der hidtil for Natarbejdets Vedkommende har været betalt med et Tillæg af 25 pCt., men ændredes til, at Arbejderne i 2det Hold erholder et Tillæg af 14 Øre og Arbejderne i 3die Hold et Tillæg af 23 Øre pr. Time. Vedrører 40 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Glud & Marstrands Fabriker, Løvealle: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Akts. nægter at forhøje Akkordprisen for Fabrikation af Farvespande, til Trods for at Arbejdsmetoden er ændret siden Akkordprisen blev fastsat, idet Akkorden nu yderligere omfatter: Opmærkning og Lokning af 4 Huller, Paasætning af 8 Skiver og 4 Nitter, hvilket Ekstraarbejde har forringet Arbejdernes Fortjeneste. Arbejderne har krævet 8 Øre Forhøjelse pr. Spand. Forinden Mæglingsmødet var aftalt, afholdtes et Forhandlingsmøde paa Fabriken, hvor man enedes om at Akkordprisen forhøjedes med 6 Øre pr. Spand.

Lynge. Akts. Farum Teglværkers Sten- og Gruskompagni: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med at faa forhøjet Timelønnen for de i Sten- og Grusgraven og ved det deraf følgende Arbejde fra 90½ Øre (der er 2 Øre højere end Teglværksarbejdernes Timeløn) til at være den i Overenskomsten med Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker fastsatte Timeløn, 99 Øre. Ved et Mæglingsmøde den 8. Juni enedes man om i Betragtning af, at det drejede sig om en blandet Grus- og Kalkvirksomhed, og det havde sine Vanskeligheder at afgøre med Sikkerhed, hvem der var beskæftiget ved den ene eller den anden Slags Arbejde, at give de ved Grusgraven beskæftigede timelønnede Arbejdere et Tillæg af 3½ Øre pr. Time til 94 Øre fra og med den Lønningsuge, for hvilken der udbetales Løn Fredag den 17. Juni, og desuden førstkommende Lønningsdag at udbetale 200 Kr. til Deling mellem de paagældende Arbejdere.

Aalborg C. Cementfabriken «Norden»: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken for Harpning af et større Parti Grus, for hvilket Arbejde der hidtil er betalt Slumpakkord, nu kun vil betale 94 Øre pr. Time. Arbejderne har i H. t. Overenskomstens § 8 krævet 101 Øre pr. Time. Ved et Mæglingsmøde den 2. Juni indgik Fabriken paa at betale, som Arbejderne havde krævet, nemlig 7 Øre mere pr. Time for det paagældende Arbejde.

Glamsbjerg. Glamsbjerg Teglværk: Overenskomst oprettet. 18 Mand. Timeløn 91 Øre. Brændere Ugeløn Kr. 47,59. Kedelpasserne i Sæsonen Kr. 46,55. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Traadt i Kraft 1. Marts.

Svendstrup. Akts. Zincks Fabriker: Afdelingen indberetter, at den har ført resultatløse Forhandlinger med Aktieselskabet om en ny Priskurant til Afløsning af den gamle, der er opsagt til Udløb den 1. Juni, hvorfor den anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt. Den 26. Maj indberetter Afdelingen, at Arbejderne uden Afdelingens Medvirkning er indgaaet paa Forlig med Arbejdsgiveren, mod at Akkordpriserne forhøjedes med 3 pCt. Afdelingen har ikke underskrevet den ny Priskurant.

Støberiarb., Kbh. Firma F. L. Smidth & Co. Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Firmaet ikke, uagtet der bestaar en Aftale derom og det har været en hidtil gældende Regel, har betalt Smudstillæg — 90 Øre pr. Time — til en Mand, der har været beskæftiget

i ca. 220 Timer med Nedrivning af en gammel Kedel og Opstillingen af en ny Kedel, idet det kun har udbetalt 12 Kr. som Smudstillæg, medens Arbejderne har Krav paa ca. 200 Kr. Efter at Mæglingsmødet var begæret afholdt, meddelte Sammenslutningen den 28. Maj, at Uoverensstemmelsen var bragt ud af Verden ved lokal Forhandling , og Afdelingen har bekræftet Rigtigheden deraf.

Skaade. Emiliedal Teglværk: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Teglværket nægter at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om et Smøretillæg af 2 Øre pr. 1000 Mursten til den Mand, der smører Strygemaskinen, naar der fabrikeres Mursten paa den. Naar der fabrikeres Tagsten, erholder Smørerne et Tillæg af 20 Øre pr. 1000 Tagsten. Efter at Mæglingsmødet var begæret afholdt, meddelte Afdelingen, at Sagen var gaaet i Orden, idet Teglværket var indgaaet paa at imødekomme Kravet (2 Øre pr. 1000 Mursten).

Odense C. Odense Omnibus Aktieselskab: Overenskomst oprettet. Ugelønnen er for Chauffører Kr. 66,25 og for Billettører Kr. 55,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 170 Øre pr. Time. Udflugtsture paa Søndage 171 Øre pr. Time. Ekstra Mandskab skal antages for mindst 4 Timer og betales med 170 Øre pr. Time til Chauffører, 150 Øre til Billettører. Selskabet har Ret til at indføre Enmandsbetjening. Arbejderne er ulykkesforsikret ogsaa for de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Arbejderne erholder en ugentlig Fridag, hvoraf hver 8. skal være en Søndag. 6 Dages Sommerferie inclusive 1 Søndag og med fuld Løn. 25 Kr. Kvartalet i Beklædningsgodtgørelse. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. April.

Helsingør A. Foreningen af Arbejdsgivere ved Helsingør Havn: Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 9. Juni enedes man om at henvise de foreliggende Uoverensstemmelser til lokal Forhandling, idet man var enige om, at saafremt der ikke opnaas Enighed ved disse Forhandlinger, betragtes Overenskomsten som fornyet uforandret 1 Aar til 15. April 1928. Vedrører 103 Mand.

Allinge-Sandvig. Købmændene i Allinge: Overenskomst oprettet. Timeløn for almindeligt Lager- og Pakhusarbejde 100 Øre, for alt Losnings- og Ladningsarbejde 112 Øre, med et Tillæg af 25 Øre for Losning af Kul, Koks og Cement. Ugelønnede Arbejdere Kr. 47,00, Kuske erholder 2 Kr. mere pr. Uge for Staldtjeneste. Arbejdstid 48 Timer pr. Uge. Overarbejde de første 2 Timer efter normal Arbejdstids Ophør 30 pCt., derudover 75 pCt. Tillæg. Arbejderne er ulykkesforsikret ogsaa for de første 13 Uger for Dagpenge 3 Kr. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering efter Pristallet. Gælder til en 15. April.

Aarhus C. Akts. Otto Mønsted: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Maanedsløn Kr. 232,25. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akts. leverer Vadmelstøj, Gamascher, Kappe og Hue efter Behov. Overarbejde paa Hverdage betales kun, naar det strækker sig udover ½ Time, men da ogsaa for hele Tiden regnet fra normal Arbejdstids Ophør. For Kørsel udenfor det almindelige Distrikt betales 5 Kr. pr. Dag og 5 Kr. pr. Nat i Diæter (dog ikke for Sommerudstationering). For Landture, der strækker sig udover Kl. 1 Eftm., betales 2 Kr. pr. Dag. 14 Dages gensidig Opsigelsesfrist. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Sommerferie som hidtil. Fuld Løn i Sygdomstilfælde de første 4 Uger. Under Ulykkestilfælde erholder Chaufførere 3 Kr. pr. Dag fra første Dag, jvfr. de almindelige Regler efter 13 Ugers Forløb, heri fraregnet den Tid, hvori der udbetales Sygeløn. Ingen Regulering. Gælder til 1. April 1929.

Nyborg. Speditør H. Basballe og M. Møller: Ved Udvalgsforhandlingen den 11. Juni enedes man om, at tage de rejste Spørgsmaal op til lokal Forhandling og saaledes, at hvis der ikke opnaas Enighed, forlænges Overenskomsten et Aar — til 15. April 1928 — uden Ændringer.

Nyborg. Købmændenes Arbejdsgiverforening: Overenskomsten forlænget 1 Aar til 15. April 1928, idet § 4 affattes saaledes: «Faste time- og ugelønnede Arbejdere, der beskæftiges med Losning eller andet Akkordarbejde, betales efter de derfor ansatte Takster for Havnearbejderne.»

Aalborg K. Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne: Overenskomsten forlænget 1 Aar til 15. April 1928. Tillæget for Pasning af Heste til den Mand, der udfører dette Arbejde, fastsættes til 5 Kr. pr. Uge for indtil 4 Heste uden Regulering i Overenskomstperioden (var Kr. 3,85). Betalingen for Heste derudover forbliver den samme som hidtil. Betalingen for Overarbejde fastsættes til 30 pCt. Tillæg for de 2 første Timer efter normal Arbejdstids Ophør og derefter 50 pCt. indtil Kl. 10 Aften, hvorefter Overtidsbetalingen bliver 80 pCt.

Bandholm. Foreningen af Arbejdsgivere i Maribo-Bandholm og Omegn: Overenskomsten forlænget 1 Aar med den Ændring, at der til dens § 5 tilføjes: Naar der i en Luge arbejdes med Spil og Tønder, efter at Gruppen har arbejdet i Lugen, forhøjes den overenskomstmæssige Takst med 30 pCt. for det Kvantum i Lugen, der losses med Spil og Tønder. Endvidere enedes man om at indregulere de gældende Procentfradrag og -tillæg i Akkordtaksterne. Vedrører 63 Mand.

Grenaa. Handelsstandens Arbejdsgiverforening for Grenaa og Grenaa Havn. Overenskomsten fornyet for 1 Aar — til 15. April 1928 — paa de Betingelser, hvorom der er opnaaet Enighed ved lokal Forhandling. Vedrører 30 Mand.

Holbæk. Handelsstandens Arbejdsgiverforening: Overenskomst oprettet. 200 Mand. Timeløn 100 Øre. Kuske. Maanedsløn Kr. 219,45. Chauffører Ugeløn Kr. 55,76. Arbejdstid 8 Timer daglig. Mindstebetaling er for 4 Timer, undtagen hvor Eftermiddagsvagten kun er 3½ Time, saa betales kun for dette Timetal. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., udover den Tid samt for Søn- og Helligdags-

arbejde 100 pCt. Tillæg. Ved Havnen betales 30 pCt. Tillæg for de 2 første Timer, ellers som ovenfor nævnt, og Overbetaling betales efter Akkordpriser. Chaufførernes Overtidsbetaling regnes efter en Arbejdsuge paa 51 Timer. Ved Losning af Havarister betales et Tillæg af 25 pCt. for den godkendte havarerede Del af Ladningen. Nyt Arbejde betales med Timeløn plus 25 pCt. Samme Tillæg gælder ved Indførelse af ny mekaniske Hjælpemidler eller besparende Metoder, indtil Akkordpriser er fastsat. Ulykkesforsikring for en Dagpenge af 3 Kr. fra den første Dag, en Mand er tilskadekommet. Bestemmelse ang. Winchman og indenbords Arbejde i Skibe. Der kan optages Forhandling i Overenskomstperioden om Vilkaarene for Etablering af Skiftehold. Akkordpriser fastsatte. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til 15. April 1928.

Kuskene, Kbh. Akts. Kastrup Glasværk: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 62,18. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 164 Øre pr. Time, alt andet Overarbejde 182 Øre. Overarbejde regnes med og betales for hver paabegyndt ½ Time til Kuskenes Hjemkomst til Stalden, dog medregnes den første ¼ Time ikke, med mindre den overskrides. Denne ¼ Time bortfalder fra 1. April 1928. Betaling for Fodring paa Hverdage og Fodring og Staldtjeneste Søndag Formiddage er indbefattet i Ugelønnen, for Staldtjeneste Søndag Eftermiddag betales den Kusk, der besørger Staldtjenesten, 5 Kr. For 4 Heste eller færre betales 4 Kr. Kuske med 3 Maaneders Anciennitet erholder uden Afkortning i Lønnen en Sommerferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage. Ved Ulykkestilfælde erholder Kuskene en Dagpenge af 3 Kr. i højst 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent i H. t. Pristallets Svingninger. Gælder til en 1. April.

Kuskene, Kbh. Akts. Sækkeleje Kompagniet: Overenskomst oprettet. 1 Mand. Ugeløn Kr. 64,37. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde første Time 50 pCt., anden Time 75 pCt. Alt andet Overarbejde 100 pCt. Tillæg. Der afregnes for ½ Timer, og for Søndagsarbejde betales mindst for 3 Timer. For Staldtjeneste Søn- og Helligdages Formiddage betales 6 Kr. pr. Mand (for indtil 6 Heste). Staldtjeneste Søn- og Helligdages Eftermiddag betales med 5 Kr. for indtil 8 Heste og 75 Øre pr. Hest derudover. 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, forsaavidt Kusken har arbejdet et Aar til 1. Juni, ellers ydes kun 3 Dages Ferie i Forbindelse med en Søndag og med fuld Løn. En Regnfrakke hvert andet Aar. Ulykkesforsikret for 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, og iøvrigt i H. t. Loven. Gensidig Opsigelsesfrist er mindst en Uge fra Lønningsdag til Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1927 med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet var Februar 1927. Gælder til en 1. April.

Kuskene, Kbh. Kaffebrænderier: F. Høybergs, Akts, Urtekræmmernes og Dansk Hollandsk: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Ugeløn Kr. 65,81. Arbejdstid 8 Timer. Kusken, der besørger Staldtjenesten paa Søn- og Helligdage, erholder herfor Kr. 8,00. Overarbejde 3 Timer 50 pCt. til Timelønnen i Forhold til Ugelønnen, derefter samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. til Timelønnen. Kuske, der har været beskæftiget i 6 Maaneder, erholder Sommerferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. I Sygdomstilfælde erholdes ½ Ugeløn de første 4 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholdes ½ Løn i 4 Uger og derefter 6 Kr. daglig, til Loven træder i Kraft. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma C. Olesen: Afdelingen indberetter, at Overenskomsten er uforandret gældende. Udløber en 1. Maj og vedrører 42 Mand.

Præstø. Købmændenes Arbejdsgiverorganisation: Overenskomst oprettet. Timeløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 50 pCt. Tillæg. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 normale Timer. Er Eftermiddagsvagten 3½ Time, betales kun for dette Timetal. Bestemmelserne om Winchman og angaaende Indenbordsarbejdet indførtes i Overenskomsten. Der fandt nogle smaa Forhøjelser Sted paa de hidtidige Akkordtakster for Losning af Kul, Koks, Cinders og Briketter samt Trælast. Tillægsbetalingen ved Timelønsarbejde for nogle nærmere betegnede Arbejder forhøjedes med 7 Øre pr. Time. Arbejderne er ulykkesforsikrede ogsaa for de første 13 Uger til Dagpenge 3 Kr. pr. Dag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 15. April Vedrører 50 Mand.

Rudkøbing. Rudkøbing Handelsstands Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Saafremt der ved lokal Forhandling kan opnaas Enighed om nogle enkelte af begge Parter fremsatte Ændringer til den gældende Overenskomst, indføres de i denne som gældende. Vedrører 180 Mand.

Taastrup. Vognmændene i Taastrup: Overenskomst oprettet. 9 Mand. Droskechauffører: Lønnen er Kr. 2,50 pr. Dag, der køres, samt 20 pCt. af det indkørte Beløb. For Tjeneste ifølge Ordre udover køre, renholde og smøre Vognen samt reparere Vognens Gummi, betales der Chaufføren den paa Egnen for Løsarbejdere gældende Timeløn afregnet i halve Timer. Naar Vognen paa Grund af Reparation eller anden Aarsag staar helt eller delvis stille, tilkommer der den paagældende Chauffør en Mindstedagløn af 5 Kr., medmindre det godkendes, at han selv er Skyld i Brækagen. Gensidig Opsigelsesfrist er 2 Dage (= 10 Kr.). Hver 8. Dag er ulønnet Fridag. Kun organiserede Chauffører maa anvendes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Oktober 1927, eller, hvis den ikke opsiges, til en 1. April.

Viborg. Forpagter Winsløv-Nielsen: Overenskomst oprettet angaaende Lønforhold for Renovationskuske. Ugelønnen er fra 20. Maj til Januar 1928 Kr. 53,00. Fra 1. Januar 1928 er Ugelønnen den samme, som Kommunen betaler sine Ekstraarbejdere ved Renovationen. Gælder til en 1. Januar.

Lager- og Pakhusarb., Kbh., Aalborg A. Glostrup, Odense L. P., Randers A. og Skive A. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Ved et Fællesmøde den 17. Maj enedes man om at forny Overenskomsterne til 1. Maj 1928 med følgende Ændringer: Tiden for Sommerferien lægges fra 15. Maj til 15. September. Bestemmelserne om Betaling i Tilfælde af Sygdom og Ulykkestilfælde ændres til 6 Maaneders Anciennitet for at opnaa fuld Ugebetaling i 10 Uger ÷ 2 Kr. Dagpenge fra Sygekassen. Lønnen i København fastsættes til Kr. 55,00 pr. Uge fra 1. November 1927. Arbejderne i Emballageafdelingen Kr. 58,00. Løse Arbejdere for indtil 4 Ugers Arbejde Kr. 10,50 pr. Dag. I Randers, Odense og Skive fastsættes Lønnen til Kr. 50,50 pr. Uge. Reguleringen af Lønnen i Overensstemmelse med Pristallets Forandringer bortfalder.

I Henhold dertil er oprettet følgende Overenskomster:

Lager- og Pakhusarb., Kbh.: Ugeløn Kr. 56,81, fra 1. November Kr. 55,00. Arbejdere, der beskæftiges ved Syre, Sild og Vask af Klipfisk erholder 50 Øre ekstra pr. Dag, og ved Emballagen 100 Øre ekstra om Ugen i Tøjgodtgørelse. Løse Folk i indtil 4 Uger lønnes med Kr. 10,50 pr. Dag. Udearbejdere erholder Kr. 1,50 i Tærepenge pr. Dag. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ og 3. Time 50 pCt., derudover samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Arbejde paa Hverdage den første Time før normal Arbejdstids Begyndelse om Morgenen betales 50 pCt. Tillæg, men paa den Dag, saadant Arbejde er udført, betales 3. Overtime om Aftenen med 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, beskæftiget uafbrudt siden 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, og Arbejdere med 3 Aars Anciennitet erholder Ferie i 8 Arbejdsdage i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Løn. Arbejdere, der uafbrudt har været beskæftiget i 6 Maaneder, erholder i Tilfælde af Sygdom fuld Løn i 10 Uger med Fradrag af Sygekassepengene, der mindst skal udgøre 2 Kr. pr. Dag, paa Betingelse af, at de paagældende Arbejdere er Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse med mindst saadanne Dagpenge. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne i de første 10 Uger Løn som under Sygdom og derefter i 3 Uger 3 Kr. pr. Dag, 1 Uge = 7 Dage. Løst antagne Arbejdere erholder 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. De hidtil gældende Bestemmelser m. H. t. Indkøb af Varer, Pensionsret o. lign. gælder uforandret. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til Ophør en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Vedrører 110 Mand.

Aalborg A. Ugeløn Kr. 53,50. Timelønnede betales med 1/48 af Ugelønnen. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde betales de 2 første Timer med 30 pCt. Tillæg. Ferie paa over 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage er ikke fastsat. Iøvrigt som ovenfor nævnt. Ved Losning af Varer paa Kaj eller Banevogn samt for Indbæring erholder ekstra antagne Arbejdere Betaling efter de ved Aalborg Havn gældende Akkordtakster. Alle øvrige Bestemmelser som ovenfor nævnt. Vedrører 32 Mand.

Glostrup. Ugeløn Kr. 54,34. Timelønnede Arbejdere 1/48 af Ugelønnen. Arbejdstid, Udearbejdstillæg, Overarbejdstillæg, Sommerferie, Løn under Sygdom m. m., som det er gældende for Lager- og Pakhusarb., Kbh. Vedrører 18 Mand.

Odense L. P. Ugeløn Kr. 50,50. Timelønnede Arbejdere 1/48 af Ugelønnen, Arbejdstid, Overarbejdstillæg, Ferie, Sygeløn m. m., som gældende for Aalborg A. Vedrører 30 Mand.

Skive. Ugeløn, Arbejdstid, Ferie, Sygeløn m. m. som gældende for Aalborg A. Vedrører 6 Mand.

Haderslev. Foreningen af Arbejdsgivere ved Haderslev Havn: Overenskomst oprettet. 75 Mand. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 46,59. Der er garanteret en Mindstebetaling af 4 Timers Timeløn om Formiddagen og 3½ Time om Eftermiddagen. Arbejdstid 48 Timer effektive ugentlig. Overarbejde: Ved Daglønsarbejde 2 Timer efter normal Arbejdstids Ophør samt Søndag Formiddag til Kl. 10 30 pCt. og for de efterfølgende 75 pCt. Tillæg til Timebetalingen. Ved Akkordarbejde betales samme Procenttillæg til Akkordsatserne. Arbejderne er ulykkesforsikrede ogsaa for de første 13 Uger til en Dagpenge af 3 Kr. Præmien betales af Arbejdsgivere og Arbejdere med Halvdelen af hver. Arbejdsgivernes Forpligtelse til at tegne Ulykkesforsikring gælder kun for de Arbejdere, der beskæftiges ved selve Skibene. Bestemmelser om Winchman og Indenbordsarbejde i Skibe. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Akkordpriser fastsatte. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til 15. April 1929 eller en senere 15. April.

Horsens K. Horsens Omnibus Seskab: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 59,50. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Chauffører med 3 Maaneders Anciennitet erholder 6 Dages Sommerferie. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage. Kun Medlemmer af D. A. F. maa anvendes. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj. Vedrører 5 Mand.

Vejle K. H. Steensens Margarinefabrik, Akts.: Overenskomsten fornyet for 1 Aar med den Forandring, at Ugelønnen er Kr. 52,75.

Vejle K. Vognmandsforeningen: Overenskomsten fornyet for 1 Aar med den Forandring, at Ugelønnen fastsattes til Kr. 48,50 og Tillæget for Hestepasning til Kr. 3,50 og 150 Øre for de efterfølgende Spand.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma Dansk Russisk Produkt Co.: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 56,16. Arbejdere ved midlertidig Beskæftigelse 125 Øre pr. Time og mindst for 8 Timer daglig. Udearbejde 150 Øre pr. Dag, 75 Øre pr. ½ Dag. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., de efterfølgende samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, antagne før 1. Marts, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, senere antagne Arbejdere erholder 4 Dages Sommerferie uden Afkortning i Lønnen. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne den første Uge fuld Ugeløn og de efterfølgende 12 Uger 3 Kr. pr. Dag. Tidligere Forhold m. H. t. Sygdom og Ulykkestilfælde er stadig gældende. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Tidligere Goder bibeholdes.

Tillidsmandsreglerne. Regulering Februar 1928 med 1 pCt. pr. Procent, forsaavidt Pristallets Stigning eller Fald, regnet fra Februar 1927, er over 6 Points. Gælder til en 1. Januar, dog tidligst til 1. Januar 1929.

Holbæk. Odense Ægforretnings Filial: Ugeløn Kr. 48,00. Timeløn for Arbejdere, der beskæftiges under 32 Timer ugentlig, 105 Øre. Ugeløn for Chauffører Kr. 55,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig, 8 Timer daglig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., herefter til Kl. 9 50 pCt., Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. Arbejdere, der uafbrudt har været beskæftiget 3 Maaneder, erholder Sommerferie fra en Fredag Aften til en Torsdag Morgen og desuden en Mandag eller Lørdag. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, som har været fast ansat uafbrudt i over 3 Maaneder, fuld Løn den første Uge og derefter halv Løn i 6 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge. Mæglingsudvalg. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, forsaavidt Pristallet er steget eller faldet 6 Points, regnet fra Pristallet 184. Gælder til en 1. Maj.

Haderslev. Skibsreder C. Clausen: Overenskomst oprettet. Timeløn for saavel Ladning som Losning af alt Gods er 125 Øre. Ved Skibe, som medfører Partilaster, 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Ved andre Skibe, som losses, betales de med Arbejdsgiverforeningen fastsatte Akkordpriser. Arbejderne er ulykkesforsikrede ogsaa for de første 13 Uger til 3 Kr. pr. Dag. Kun Medlemmer af D. A. F. maa anvendes. Kan opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Aarhus C. Det forenede Oliekomp., Akts.: Overenskomst oprettet. Maanedsløn Kr. 230,00. Arbejdstid 8 Timer. For Landture, der ikke er tilendebragt senest Kl. 1 Eftm., erholdes 3 Kr. i Tærepenge. For Eftermiddags-Landture, der strækker sig udover Kl. 6 Aften, erholdes Kr. 1,50. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2 Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter saavel som paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Fri Uniformsgenstande. Chaufførerne er syge- og ulykkesforsikrede i de første 13 Uger a 50 Kr. pr. Uge; de er pligtige at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse til en Dagpengeydelse af 2 Kr., som fradrages. Chauffører med 1 Aars Anciennitet har Ret til 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage til den 1. i en Maaned. Chauffører kan antages for kortere Tid mod en Efterbetaling af 1 Kr. pr. Dag og ingen Opsigelsesfrist. Regler for Uoverensstemmelsers Afgørelse ved Voldgift. Gælder til en 1. Juni uden Reguleringer.

Fredericia K. Akts. Det forenede Oliekomp.: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 60,50. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 Middag, erholder Chaufførerne 2 Kr. i Tærepenge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter saavel som paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Fri Uniformsgenstande. Syge- og Ulykkesforsikring som gældende for Aarhus C. (se ovenfor). Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsdag. Regler for Uoverensstemmelsers Afgørelse ved Voldgift. Gælder til en 1. Juni uden Reguleringer.

Faaborg. Odense Ægforretnings Filial: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Ugeløn Kr. 48,00. For Arbejdere, der ikke er beskæftiget 32 Timer ugentlig, Timeløn 105 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., herefter til Kl. 9 50 pCt., Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger til en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag. Arbejdere, der har været beskæftiget i Virksomheden uafbrudt i 3 Maaneder, erholder Ferie fra en Fredag Aften til en Torsdag Morgen og desuden en Mandag eller Lørdag. Arbejdere, som har været fast uafbrudt i 3 Maaneder, erholder i Sygdomstilfælde fuld Løn den første Uge og derefter halv Løn i 6 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge. Mæglingsudvalg. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent, forsaavidt Pristallet er steget eller faldet 6 Points, regnet fra Pristallet 184. Gælder til en 1. Maj.

Aalborg K. De Smithske Jernstøberier, Aktieselskab: (Chauffører). Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar. Vedrører 1 Mand.

Film- og Forlystelsesfunkt., Kbh. Indehaverne af Dansesalonerne paa Dyrehavsbakken: Overenskomst oprettet. **Dansemestrene:** Ugeløn Kr. 95,00. Arbejdstid 5 Dage fra Kl. 8 til 11,45 Eftm., Lørdag fra Kl. 7 til 11,45 Eftm. og Søndag fra Kl. 4 til 11,45 Eftm. Arbejde og Mødetid før de fastsatte Begyndelsestider betales med 2 Kr. pr. paabegyndt ½ Time. **Reservemanden:** Ugeløn Kr. 45,00. Arbejdstid Lørdag fra 7 til 11,45 Eftm., Søndag fra Kl. 6 til 11,45 Eftm. Arbejde før den fastsatte Mødetid og efter den fastsatte Ophørstid, betales med henholdsvis 2 Kr. og 2½ Kr. pr. paabegyndt ½ Time. Sct. Hansdag regnes som Hverdag. Begge Kontrollørerne møder Kl. 8. Reservemanden (2den Mand) betales med 16 Kr. fra Kl. 8 til 11,45 Eftm. 2. Pinsedag betales som Søndag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder for Sæsonen 1927.

Assens Fyn, Foreningen af Arbejdsgivere ved Assens Havn: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Bestemmelse om Mindstebetaling indføres, og der skal betales Timeløn plus 25 pCt. for ny Varer, der fremkommer, og for hvilke der ikke er fastsat Akkord. Vedrører 140 Mand.

Aalborg A. Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandlinger med Arbejdsgiverorganisationen er enedes med den om at forny Overenskomsten omhandlende Betaling for Lager- og Pakhusarbejde. Akkordpriserne er renskrevne og derved omregnede til Arbejdernes Fordel, og der er oprettet Akkordpriser for nogle Arbejder, der tidligere udførtes for Timeløn. Vedrører 500 Mand.

Ballerup. Købmand Reeh: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med den Ændring, at Betalingen for Staldtjeneste fastsattes til 4 Kr. pr. Uge. Vedrører 9 Mand.

Faxe Ladeplads. Firma C. J. Boserup, Faxe: Overenskomsten fornyet uforandret et Aar til 15. April 1928, idet man enedes om, at indregulere Procenttil-

læg og -fradrag i Satserne, saaledes at fremkommende Brøker paa 1/8 og derover forhøjes til ½ Øre og Brøker under 1/8 Øre bortfalder. Vedrører 25 Mand.

Fredericia K. Foreningen af Arbejdsgivere: Overenskomsten gældende for Kuske og Overenskomsten gældende for Chauffører fornyet for 1 Aar som en samlet Overenskomst. Overenskomstbestemmelserne forblev i det væsentligste uforandret. Chaufførerne, der hidtil ikke har haft Ferie, faar 4 Dages Ferie ligesom Kuskene. Tillæget for Staldtjeneste (Kr. 3,74 pr. Uge), der hidtil kun har været gældende for Trælasthandelen, skal fremtidig betales af alle Foreningens Medlemmer og Overarbejdstillæget fastsættes til at være 30 pCt. for de 2 første Timer. Vedrører 38 Mand.

Graasten. Havne- og Købmandsorganisationen i Graasten: Overenskomst oprettet. 35 Mand. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 46,50. Kuskene erholder for Staldtjeneste og Fodring af Heste et Tillæg af 4 Kr. pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt for Søn- og Helligdagsarbejde 75 pCt. Tillæg. For faste Arbejdere gælder et Opsigelsesvarsel paa en Uge til en Lønningsdag. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 Timers Arbejde, hvor Eftermiddagsvagten kun er 3½ Time, betales for dette Timetal. Hos D. F. D. S. uforandret. Arbejderne er ulykkesforsikrede saaledes, at der for de første 13 Uger betales en Dagpenge af 3 Kr. Bestemmelser angaaende Winchman og Indenbordsarbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Akkordpriser fastsatte, og der fastsattes ny Akkordtakster for Losning af Gødningskalk, løst Kali og Kunstgødning i Sække. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 15. April.

Lemvig. Foreningen af Arbejdsgivere: Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Juni konstateredes, at der er opnaaet Enighed mellem Parterne ved de lokale Forhandlinger om at forny Overenskomsten for et Aar til 15. April 1928. Vedrører 80 Mand.

Odder. Foreningen af Arbejdsgivere: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timeløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 normale Timer. Er Eftermiddagsvagten kun 3½ Time, betales kun for dette Timetal. For Rensning af Ild- og Røgkanaler, hvor Arbejderne skal opholde sig inde i Kedlen, betales 33⅓ pCt. til Timelønnen. **Gasværket:** Ugeløn Kr. 56,00. Arbejdstid i H. t. Lov af 12. Februar for Virksomheder med regelmæssig Døgndrift (53⅓ Time). Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. April.

Randers A. Foreningen af Arbejdsgivere: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med de Ændringer, hvorover der er opnaaet Enighed ved lokal Forhandling. Vedrører 700 Mand.

Randers K. Foreningen af Arbejdsgivere: Overenskomsten fornyet 1 Aar til 15. April 1928. 115 Mand. Ugeløn Kr. 49,00. For Pasning af indtil 4 Heste betales Kr. 5,50 pr. Uge, udover 4 Heste betales 1 Kr. ekstra pr. Hest. Dagløn for Kuske for en enkelt Dag Kr. 8,50. Ugeløn for Lastbil-Chauffører Kr. 51,50. Dagløn for en enkelt Dag Kr. 9,00.

Rønne. Bornholms Købmandsorganisation: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. April 1928. 100 Mand. Ugelønnen for Kuske Kr. 48,00 og for Chauffører Kr. 54,00. Arbejdstiden fastsættes til i December og Januar Maaneder at kunne være fra Kl. 8 Morgen til Kl. 5 Eftm. med 1 Times Spisetider.

Rønne. Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. April 1928. Arbejdere, der er beskæftiget ved Losning og Ladning erholder 4 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen for normal Arbejdstid og uden Præcedens for at de har Ret til Ferie i Fremtiden. Vedrører 12 Mand.

Esbjerg. Fiskeeksportører og Fiskeauktionsmestre: Overenskomst oprettet. Timeløn hos Fiskeeksportører i Dagtid 120 Øre, hos Auktionsmestre 138 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., herudover samt paa Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg. Arbejde i normale Spisetider betales som Natarbejde (herfra undtages Forrykkelse af Frokosttiden hos Auktionsmestrene). Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 Timer. Er Eftermiddagsvagten kun 3½ Time, betales for dette Timetal. Naar Mandskab hos Auktionsmestrene antages før Kl. 6 Morgen, er Mindstebetalingen Kr. 9,75. Arbejderne er ulykkesforsikret for de første 13 Uger med 3 Kr. pr. Dag mod at de herfor betaler 10 Øre pr. Dag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Bestemmelser angaaende Anvendelse af Drenge og af Formænd. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 15. April.

Sønderborg H. Havne- og Købmandsorganisationen: Overenskomst oprettet. 90 Mand. Timeløn 100 Øre. der garanteres en Mindstebetaling af 3 Kr. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt. Tillæg til Timebetalingen samt Søn- og Helligdage indtil Kl. 10 Formiddag, for de efterfølgende Timer 75 pCt. Ved Akkordarbejde tillægges Procenttillæget Akkordsatserne. For at paalægge Skærstokke og Luger ved Kulskibe betales 3 Kr. pr. Luge pr. Aften. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog med den Forandring, at der udbetales en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag ogsaa for de første 13 Uger. Præmien betales af Arbejderne. Ved Losning og Ladning med 1 pCt. af Fortjenesten. Bestemmelser om Winchman og Indenbordsarbejde i Skibe. Der kan optages Forhandlinger om Vilkaarene for Etablering af Skiftearbejde. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Akkordtakster fastsatte. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til 15. April 1928.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Oversigt

over Lønbevægelsen 1926 for Medlemmer, der var beskæftiget hos Medlemmer under Arbejdsgiverforeningen.

(Reduktion af Tidlønnen i Procent og Akkordfortjenesten i Procent.)

Industri (Gruppe)	Af Tidlønnen: Antal Mand reduceret med Procent									Af Akkord: Antal	Mand %	Ialt Antal Mand	Anm.
	8 à 10	12	13 à 17	14	14 à 17	15	15 à 17	16 à 17	17	14	17		
Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen													
København og Omegn.				7	47			11	5804		Alle Akk.arb.	5869	
Provinsen.....			10				30		14841	*) 1265	Alle øvrige	14881	*) Skovarb.
Tilsammen...			10	7	47		30	11	20645	1265	Alle øvrige	20750	
Jord-, Beton- og Byggearbejder-Gruppen.													
København og Omegn.						10	20		2004		Alle Akk.arb.	2034	
Provinsen.....									6774		Alle Akk.arb.	6774	
Tilsammen...						10	20		8778		Alle Akk.arb.	8808	
Transportarbejder-Gruppen.													
København og Omegn.		1					350	22	8106		Alle Akk.arb.	8479	
Provinsen.....	40	20							11272		Alle Akk.arb.	11332	
Tilsammen...	40	21					350		19378		Alle Akk.arb.	19811	
Ialt København og Omegn .		1		7	47	10	370	33	15914		Alle Akk.arb.	16382	
Provinsen.....	40	20	10				30		32887	*) 1265	Alle øvrige	33487	*) Skovarb.
Hele Landet	40	21	10	7	47	10	400	33	49401	*) 1265	Alle øvrige	49369	

De laveste og de højeste Tidlønninger i hver Gruppe 31. December 1925 og 31. December 1926.

Industri (Gruppe)	Dato og Aar	København og Omegn: Pr. Time laveste Øre	Pr. Time højeste Øre	Pr. Uge laveste Øre	Pr. Uge højeste Øre	Pr. Maaned laveste Øre	Pr. Maaned højeste Øre	Provinsen: Pr. Time laveste Øre	Pr. Time højeste Øre	Pr. Uge laveste Øre	Pr. Uge højeste Øre	Pr. Maaned laveste Øre	Pr. Maaned højeste Øre
Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.	31/12 1925	1) 109	143	5904	7841	240.26	296,84	3) 90	138	5450	6695	240.26	240.26
	31/12 1926	1) 91	120	4944	6555	200.86	248.16	3) 75	115	4615	5597	200.86	200.86
Jord-, Beton- og Bygnings-arbejder-Gruppen.	31/12 1925	2) 130	179	6834	7467			107	147	5871	7425		
	31/12 1926	2) 108	150	5797	6237			91	123	4908	6207		
Transportarbejder-Gruppen	31/12 1925	124	182	5253	100.46	271.24	287.75	4) 105	173	5515	7067	261,68	275.17
	31/12 1926	104	152	4392	8475	226.76	240.56	4) 87	143	4610	5908	218.77	230.04

1) Jern- og Metalindustriens Minimaltimeløn.
2) Arbejdsmand i Frihavnen.
3) Skovarbejdere
4) Imprægnerinnsarbejdere.

Dansk Arbejdsmandsblad

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 9 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmødes Krav til Regering og Rigsdag.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasses Delegeretmøde udtaler sin skarpeste Protest imod den Ødelæggele af den sociale Lovgivning, der er foretaget i sidste Rigsdagssamling, og i Særdeleshed imod den Mishandling, Arbejdsløshedsloven har været Genstand for.

Vi maa udtale som vor bestemte Opfattelse, at Revisionen af Arbejdsløshedsloven var et Brud paa givet Ord og et Brud paa Tro og Love og hævder, at Arbejdsløshedskasserne ved Lovens Revision i 1924 fik Tilsagn om, at nu skulde vi faa konstante Forhold at virke under og faa Tid og Arbejdsro til at konsolidere vore Forhold, der helt igennem hviler paa det af de samarbejdende politiske Rigsdagspartier anerkendte Princip: Hjælp til Selvhjælp.

Vi erindrer om, at Arbejdsløshedskasserne under Verdenskrigen og dens Efterdønninger Gang paa Gang paa Regeringens og Lovgivningsmagtens Foranledning maatte omordne deres Forhold, fik paalagt Opgaver at udføre, der ikke alle var til Kassernes Gavn, og at Arbejdsløshedskasserne var Genstand for oftere omskiftende Lovgivningsforhold end nogen som helst anden Institution.

Vi udfyldte vor Plads, vi røgtede de Opgaver, der blev paalagt os, til Gavn for Folk og Land uden nogen som helst Anerkendelse fra de andre Samfundsklassers Side, medens der indenfor deres Rækker skete Spil, Spekulation og Svindel til Skade for os allesammen.

Hver eneste Ændring i den nye Arbejdsløshedslov er en Skærpelse, der vender sin Brod imod Arbejderne. Hver eneste Forandring i Loven bærer Vidne om Samarbejde i en fælles Understrøm af Arbejderhad, der strækker sig fra Dansk Arbejdsgiverforening til Rigsdagens Flertalspartier og til Regeringens Chef.

Vi protesterer herimod, og i Bevidstheden om, at Arbejderne er en væsentlig Del af Samfundets Fundament og Bærere, udtaler vi, at skal saadan Politik fremdeles føres, kan det medføre, at Arbejderklassen, for at værne om sine vitaleste Interesser, maa tilsidesætte Hensynet til Samfundets Tarv og Vel og opfordrer de faglige og politiske Organisationer til at sætte hele deres Styrke ind paa at skaffe Hensyntagen til dem, der som arbejdssøgende stadig forgæves søger Erhverv til Opretholdelse af deres Hjem under menneskelige Vilkaar.

Vi har Tusinder af Medlemmer, der nu paa tredie Aar forgæves har søgt Arbejde. Vi har ved Hjælp af den gamle Arbejdsløshedslov slaaet Kreds om disse Medlemmer og ved Ydelser, der har skaaret dybt i vore smaa Indtægter, dog holdt dem fri fra Fattigvæsenet. Vi maa indtrængende forlange, at disse Medlemmer ikke den 1. Oktober d. A., naar den nye Arbejdsløshedslov træder i Kraft, henvises til Forsørgelse under det Offentlige, og er det ikke Regeringens maalbevidste Politik, at dette skal ske, saa har den nu, naar den fortsatte Arbejdsløshedshjælp inddrages, uafviselig Forpligtelse til at anvise disse Folk Arbejde, som Arbejdsløshedsunderstøttelsen tages fra.

Da Regeringen imidlertid ikke hidtil har taget noget som helst Initiativ til Igangsættelse af Arbejde og heller næppe gør det i nærmeste Fremtid, maa vi paa det mest indtrængende forlange Lovforanstaltninger, saaledes at det, saa længe den nuværende Arbejdsløshedskrise varer, bliver os muligt at arbejde paa samme

Grundlag, som Arbejdsløshedsloven af 4. Marts 1924 hjemlede os Adgang til.

Delegeretmødet opfordrer den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe til at arbejde paa en snarlig Revision af Arbejdsløshedsloven, saaledes at denne bringes i Overensstemmelse med de Forudsætninger, der dannede Grundlaget for Arbejdsløshedsloven af 1907.

Delegeretmødet udtaler endvidere sin kraftigste Opfordring til alle Medlemmerne om ikke alene at holde ubrydeligt sammen og styrke og underbygge vort organisatoriske Samkvem i de kommende svære Tider, og tilsiger det samlede Arbejderparti vor fulde Støtte og bedste Medarbejde i Kampen for bedre Kaar og i Kampen for at omstyrte den Reaktion, der. til Ulykke for hele Underklassen i det danske Folk, for Tiden hersker i vort Land.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark

8. Delegeretmøde.

Delegeretmødet afholdtes den 19., 20. og 21. September 1927 i »Axelborg« i København.

Den 19. September Kl. 10 mødtes Arbejdsmændenes Repræsentanter i „Axelborg"s Forsamlingssal til Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde, der som bekendt var indkaldt et Aar før oprindelig fastslaaet, for at tage Stilling til den Situation, Krisen og den nuværende Regerings sociale Politik havde medført.

Formand *Johannes Nielsen* bød de ca. 400 Delegerede Velkommen og udtalte, at Arbejdsløshedslovens Revision og den lange Arbejdsløshedskrise havde foranlediget, at Hovedbestyrelsen havde besluttet ikke at afholde et ekstraordinært Delegeretmøde, men for denne Gang at rykke det ordinære Delegeretmødes Afholdelse et Aar frem og altsaa holde det et Aar før det skulde være. Vi mente, det vilde være rigtigst, at vi kom sammen og talte om de svære Tider, om Krisen, der havde drevet de store Skarer af vore Medlemmer ud fra Arbejdspladserne, og tillige talte sammen om det Overfald, der ved sidste Rigsdagssamling blev rettet ikke alene mod os, men mod hele Underklassen.

Formanden udtalte Haabet om, at Delegeretmødet vilde vise sig modent til, trods den Mishandling, vi havde været Genstand for, at træffe Beslutninger, der var vel overvejede. Med disse Ord bød han Velkommen til Arbejdet.

Efter at der var valgt Mandatudvalg bestaaende af: *Niels Christensen,* Støberiarb., *R. Steen,* Trælagerarb., *Chr. Larsen,* Vordingborg, *Larsen,* Frederiksværk, *Laur. Petersen,* Assens F., *S. Simonsen,* Randers, *Chr. Jørgensen,* Aalborg, og fra Hovedkontoret *Chr. Pedersen* og *J. P. Johannessen,* vedtoges Forretningsordenen.

Til Dirigenter valgtes: Forretningsførerne *J. C. Larsen, C. Drejer* og *Axel Olsen,* og til Sekretærer: *Gath, Fr. Petersen, C. Jensen* og *Robert Nielsen.*

Derefter havde de indbudte Gæster Ordet.

Beretningen om Virksomheden.

Formand *Johannes Nielsen:* Jeg vil begynde med at give en Oversigt over de almindelige Sager, der har været løbende, og om Kassens økonomiske Forhold i Tiden, der er gaaet, og tillige, som de formodes at ville forme sig i Aarene, der kommer. Derefter vil jeg give en Omtale af Arbejdsløshedslovens Revision, og sluttelig vil jeg gøre nogle politiske Udtalelser, som jeg under Henvisning til, at vi repræsenterer en meget stor Del af Underklassen, ikke alene mener er berettiget, men ogsaa er paakrævet.

Da vor Arbejdsløshedskasse sidst holdt Delegeretmøde, arbejdede vi endnu paa at betale den gamle Gæld, vi stiftede ved Arbejdsløshedskrisen efter Krigen, og som ialt androg 2,950,000 Kr. Det lykkedes i Fjor Sommer ved Forhandling med Finansudvalget — ved hvilken vi paa det bedste blev bistaaet af Socialminister Borgbjerg — at faa bortlikvideret 531,000 Kr., altsaa noget over en halv Million, og Restbeløbet, 2,419,000 Kr., er nu helt tilbagebetalt, og den gamle Gæld er nu helt ude af Verden.

Jeg omtalte ogsaa ved sidste Delegeretmøde, at vi i Bankkrisernes Tid 1924—25, da saa godt som ingen Bank var sikker, havde faaet nogle Penge i Klemme, dels i Revisionsbanken og dels i Andelsbanken. Det drejede sig ikke om store Beløb, ca. 30,000 Kr. Af disse Penge har vi nu faaet udbetalt 50—70 pCt., saa det er ikke noget særligt stort Beløb, det drejer sig om, at vi mister, især under Hensyntagen til, at vi paa nævnte Tidspunkt havde en likvid Kapital paa over 2½ Mill. Kr., men vi havde ogsaa i Ledelsen været i højeste Grad opmærksom baade paa Kurser og paa andet, der kom frem, og ogsaa ved Forespørgsler i Arbejdsdirektoratet sørget for, at vore Penge altid var i Sikkerhed.

Paa sidste Delegeretmøde vedtoges det at vælge en Næstformand til at bistaa mig i Arbejdet paa Arbejdsløshedskassens Hovedkontor, og Chr. Iversen, Thisted, blev saa godt som enstemmig valgt. Chr. Iversen var imidlertid med saa stærke Baand knyttet til Thisted, at han anmodede om at blive fritaget for sit Hverv. Han modtog mange og kraftige Opfordringer i saa Henseende ikke alene fra sin Afdeling, men han er jo ogsaa ledende Mand for vort Parti, i Fællesorganisationen og i Byraadet. Hovedbestyrelsen kunde naturligvis ikke nægte at modtage Iversens Mandatnedlæggelse, og den skulde saaledes foretage Valg af en Stedfortræder, der kunde være i Funktion til dette Møde. Jeg anmodede om at faa Indstillingsret til den vigtige Plads som Kassens Næstformand, hvad jeg naturligvis ogsaa fik og jeg henvendte mig derefter først til Forretningsfører Carl Drejer og anmodede ham om at overtage Pladsen. Carl Drejer er ikke alene min Ven, men han er en dygtig og indsigtsfuld Mand, som jeg tror, at man med fuld Tillid kunde overdrage denne vigtige Stilling. Carl Drejer erklærede imidlertid, at han ved hele sit Arbejde og ved sine største Interesser særlig følte sig knyttet til den faglige Organisation, indenfor hvis Rækker han nu har lagt et meget stort og meget godt Arbejde, han undslog sig derfor ved at gøre Forandring; han vilde blive i den Stilling, Kammeraterne havde valgt ham til gennem saa mange Aar.

Jeg henvendte mig derefter til Hovedbestyrelsesmedlem Thorvald Pedersen, Formand for Fællesbestyrelsen, København og Formand for Chaufførernes Fagforening. Thorvald Pedersen svarede mig imidlertid nærmest med de samme Ord som Drejer, at han ikke ønskede at modtage Pladsen.

Jeg gjorde derefter Indstilling til Forretningsudvalget om 4 forskellige Medlemmer af Hovedbestyrelsen, og Forretningsudvalget indstillede, at vort mangeaarige Hovedbestyrelsesmedlem og mangeaarige Kontorbestyrer H. P. Jensen, Hillerød, valgtes, og Jensen blev derefter

af Hovedbestyrelsen valgt til Næstformand for Arbejdsløshedskassen.

Vi har, siden vi sidst var samlede, vedtaget en Kontingentforhøjelse. Det blev forlangt af os, at vi til en Urafstemning skulde anbefale en saadan, den Gang vi i 1926 skulde have de første Laan bragt i Orden. Det blev forlangt baade af Arbejdsdirektoratet og af Finansudvalget, og Forslaget om en Forhøjelse af 10 Øre om Ugen blev ogsaa vedtaget med ca. 11,500 Stemmer Ja mod ca. 8,400 Stemmer Nej.

Vi har i hele den Tid, siden vi sidst var samlede, givet Dispensation fra vore Vedtægters § 8, 2. Stk., angaaende 10 Maaneders Arbejde i 2 Aar. Vi har i denne Krisetid mange, mange Medlemmer, der ikke har haft 10 Maaneders Arbejde i de 2 sidste Aar. Det har kostet Arbejdsløshedskassen meget store Summer, og mange Penge kunde været sparet, hvis Hovedbestyrelsen ikke havde givet denne Dispensation, men dels mener vi, at det ikke mindst er under Kriser, at Arbejdsløshedskassen skal staa sin Prøve og udøve sin Styrke til de kriseramte Kammerater, og dels mener vi ogsaa, at det for det første vil løse Baandene mellem mange Medlemmer og Organisationen, og tillige, at under en Krise kan man ikke udelukke Medlemmer fra Arbejdsløshedskassen.

Det er muligt, at vi for Tiden har en Del Medlemmer, som egentlig ikke hører hjemme hos os ved deres Erhverv, men det kan ikke konstateres for Øjeblikket, for der er intet Erhverv. Derfor maa vi vente med at udløse os **fra hinanden, til Krisen er ovre**, selv om det, som nævnt, koster mange Penge.

Vi har i den forløbne Periode faaet nye Strejkeregler eller, som det hedder, „Arbejdsløshedskassernes Regler under Strejke og Lock-out". Vi har tidligere haft en Regel, som populært kaldtes „Paa tværs", nu har vi en Regel, der kaldes „Paa langs". Jeg beder Eder ikke at forveksle, at det er en „Kryds og Tværs Opgave"; det er Regler, der hidtil har været forskellige i de forskellige Arbejdsløshedskasser. Den gamle Regel, vi har arbejdet efter, hedder „Paa tværs", og den nye Regel, vi arbejder efter nu, hedder „Paa langs". Ved „Paa tværs"-Reglen var Afgørelsen om Ret til at udbetale under Konflikter den, at de arbejdsløse Medlemmer sammen med de konfliktberørte skulde staa i et vist Forhold til de arbejdende, og derefter blev det afgjort, om der skulde lukkes for Udbetalingen af Understøttelse i den vedkommende Afdeling eller ikke. „Paa langs"-Reglen er betydelig lettere at arbejde efter, thi den fastsætter kun den Regel, at de Medlemmer, der ikke direkte er konfliktberørte, men som sidst har haft Arbejde af over midlertidigt Arbejdes Varighed paa en Arbejdsplads, hvor der nu er Konflikt, dog skal betragtes som Konfliktdeltagere, og vore Kontorbestyrere har ogsa alle som en haft let ved at forstaa de nye Regler, og bl. a. under den sidste store Konflikt arbejdede vi udmærket sammen paa dette Grundlag.

I ved, at vi nu faar et forholdsvis stort Beløb af vor Indtægt ind som Kommunetilskud. Vi er oppe paa, at Kommunetilskudets Størrelse er 30 pCt. af Kassens Kontingent, og da det i en Aarrække har vist sig, at der er enkelte Afdelinger, der ikke er helt korrekte, naar de den 31. Marts reviderer Medlemslisten, med Hensyn til at give Oplysning om den rigtige Opholdskommune for Medlemmet pr. 31. Marts, har Hovedbestyrelsen besluttet, at de Afdelinger, der fremtidig begaar saadanne Fejl, skal holde Arbejdsløshedskassen skadesløs for det økonomiske Tab, den derved lider, et Tab, der jo faktisk er en Udgift for alle de mange Afdelinger, der udfylder deres Medlemslister korrekt. Er det Afdelingsledelsen, der er Skyld i den forkert opgivne Opholdskommune, ved at den ikke har sit Kram i Orden, maa Afdelingen betale Skaden. Skyldes det derimod Medlemmet, der opgiver forkert, har Afdelingen Regres til dette, og Medlemmet er da pligtig at holde Afdelingen skadesløs, men det er naturligvis Afdelingen, der hefter overfor Hovedkassen. Kommunetilskudene er nu et saa stort Beløb, at vi maa regne med dette Tilskud for hvert enkelt Medlem. For sidste Rengskabsaar var Kommunetilskudet ca. 20 Kr. pr. Medlem, og for indeværende Aar kommer det til at dreje sig om ca. 30 Kr. for hvert enkelt Medlem, altsaa et betydeligt Beløb, og vi kan ikke forlange, at de Afdelinger, der har deres Kram i fuldstændig Orden, skal lide under, at der er Afdelinger, der er mindre omhyggelige.

Vi har et Sagsanlæg imod Indenrigsministeriet, d. v. s. indirekte har Arbejdsløshedskassen anlagt Sag imod en Afgørelse af den nuværende Indenrigsminister Kragh, men direkte er det vor Tranbjerg Afdeling, der har anlagt Sag

imod Maarslet Kommune. Sagen er følgende:

Landarbejderne erklærede i sin Tid Strejke og Blokade ved et Skærveslagningsarbejde i Maarslet Kommune. De kunde ved Forhandling ikke blive enige med Sogneraadet om Betalingen for Skærveslagningen, og Arbejdet blev derfor blokeret. Da vore Medlemmer saa blev arbejdsløse og kom til Kommunen og forlangte ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse, nægtede Kommunen dette og henviste Medlemmerne til at slaa de Skærver, som Landarbejderne havde blokeret. Det sagde Afdelingsbestyrelsen naturligvis Nej til, og heri gav vi den Medhold, og Sogneraadet stoppede Understøttelsen.

Vi klagede over Sogneraadets Stilling først til Arbejdsdirektoratet, der gav os Medhold, men Kommunen nægtede dog at betale; derefter klagede vi til Amtet, der ogsaa gav os Medhold, men Kommunen nægtede fremdeles at betale. Derefter klagede vi til Socialministeriet; ogsaa her fik vi Medhold, men trods dette nægtede Kommunen stadig at udbetale vore Medlemmer Understøttelse. Vi klagede saa igen til Ministeriet og krævede, at dette skulde skaffe vore Medlemmer deres Ret, men der var imidlertid sket den Forandring, at det var Kragh og ikke Borgbjerg, der var Minister, og nu skete der det mærkværdige, at Kragh omstødte baade Direktoratets, Amtets og Socialministerens trufne Afgørelse og meddelte, at han maatte afgøre Sagen derhen, at der ikke skulde udbetales Arbejdsløshedsunderstøttelse til vore Folk, og dette til Trods for, at den ministerielle Bekendtgørelse, efter hvilken de tidligere nævnte Instanser havde givet os Medhold, stadig var i Kraft og ogsaa er det endnu og først falder bort den 1. Oktober d. A.

Vi har, som sagt, anlagt Sag, for at vore Medlemmer kan faa deres Ret, og jeg tror med Sikkerhed at kunne sige, at Kommunen — og dermed indirekte Indenrigsministeren — vil blive dømt. Det er en Højesteretssagfører, vi har overdraget Sagen, og han mener selv at være sikker paa, at vi vinder. Der er kun en Ting at føje til i denne Afgørelse, og det er, at Justitsminister Rytter har givet Kommunen fri Proces i denne Sag.

Der har været ikke saa lidt Tvivl og Gnidninger om Forstaaelsen af Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 29. Marts 1924, § 1, Stk. d. Bestemmelsen om hvor meget, der i en kortere Tid af Aaret kan tjenes, for at det skønnes, at de kan leve heraf hele Aaret. Vi har haft en Masse Sager om dette Forhold og faaet mange forskellige Afgørelser. Det grelleste Tilfælde, vi har haft, er en Sag oppe fra Elling Kommune — den ligger mellem Frederikshavn og Skagen —og vedrører vor Aalbæk Afdeling. Her havde Kommunen truffet den Bestemmelse, at naar et Medlem havde tjent 1000 Kr. i Løbet af et Aar plus et Tillæg af 50 Kr. for hvert Barn, saa var Fortjenesten saa stor, at Medlemmet efter Kommunens Skøn skulde kunne leve hele Aaret deraf. Det vil altsaa sige, at Kommunen er saa langt nede, at den erklærer, at hvis en arbejdsløs Mand har tjent 50 Kr. om Ugen i 20 Uger, saa har han tjent tilstrækkeligt til at kunne leve ikke alene de 20 Uger af Aaret, men ogsaa i de andre 32 Uger, der er tilbage, og saa har han ingen Krav paa ekstraordinær Understøttelse.

Vi syntes, at denne Afgørelse var frygtelig, og vi fik derfor Afdelingen til at klage. Klagen endte tilsidst hos nuværende Indenrigsminister Kragh, men Kragh gav Kommunen Medhold i dens Opfattelse af, at et Medlem, der havde tjent 50 Kr. om Ugen i 20 Uger, havde tilstrækkeligt til at leve af hele Aaret.

Jeg vil i Forbindelse med denne Afgørelse pege paa den store Betydning, det har, hvem der sidder i Administrationen og træffer Afgørelse i forskellige Lovbestemmelser eller Bekendtgørelser. Havde det været Borgbjerg, der i dette Tilfælde havde siddet som Minister, saa havde den Afgørelse, der blev truffet af Indenrigsminister Kragh, aldrig set Dagens Lys; saa vilde Kommunen have faaet Besked paa, at Ministeriet maatte holde paa, at den var pligtig, trods de 20 Ugers Arbejde a 50 Kr., at betale saavel Fortsat Hjælp som Børnetillæg.

Samarbejdet med Direktoratet har i den forløbne Tid i Almindelighed været godt. Jeg har tidligere Gang paa Gang fremhævet, at vi staar i det bedste Arbejdsforhold til Direktoratet, men da Direktoratet selv er repræsenteret ved Mødet her, er der dog nogle Smaating, som jeg vil fremsætte Besværing over. Der er for det første dette, at Direktoratet har nogen Tilbøjelighed til — især naar en Kommune retter en eller anden Beskyldning eller Besværing — da at give os Bevisbyrden, lade os bevise, at Kommunens Beskyldninger er urigtige. Det fal-

der ofte vanskeligt og koster ofte meget Arbejde baade for Hovedkontoret og for Afdelingerne, og jeg henstiller derfor, at den almindelige Regel for dem, der fremsætter en Beskyldning, om at bevise dette, ogsaa skal være gældende i alle disse Forhold. En Kommune kan f. Eks. paastaa, at et arbejdsløst Medlem vidste, at der var Skærver at slaa, og det er ret vanskeligt for os at bevise, at det arbejdsløse Medlem ikke vidste det. Der er ogsaa et andet Forhold. Det drejer sig om, naar Medlemmer under Ledighed søger at skaffe sig andet Erhverv, der ligger noget udenfor Faget, f. Eks. køber en gammel Lillebil eller forsøger at lave lidt Forretning, eller Medlemmet er lidt fingernem og staar og reparerer Cykler og muligt af og til sælger en Cykel. Ogsaa dette, at forsøge at handle med et eller andet, medfører, at Direktoratet, naar det bliver foranlediget, straks er meget opmærksom.

Jeg advarer herimod, for ellers kommer vi nemt derhen, at arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt alt, hvad der hedder Understøttelse, og som forsøger at skaffe sig lidt Indtægt ved at handle med Fisk eller Frugt, kan blive truet i deres Medlemsskab.

I Forhold, hvor det drejer sig om Svig imod Kassen, er Direktoratet ogsaa til Tider noget haard. Naturligvis er Svig engang Svig, og Bestemmelser herimod staar baade i Arbejdsløshedsloven og i vore Vedtægter, men dette, at en Mand gaar til Kontrol, selv om han har en Dags Arbejde, eller et Medlem, der er syg, men dog ikke mere, end at det ikke kan ses paa ham, og at han kan møde til Kontrol, det er ret haardt at dømmes til at have sit Medlemsskab forbrudt. Naturligvis er det en grov Forseelse, og den skal ogsaa straffes med fast Haand, men vi har ogsaa vore arbitrære Afgørelser, og disse Kendelser lægger ikke Fingrene imellem. Derfor mener vi, det vil være rigtigst at blive herved.

Vor Rejsesekretær J. P. Johannessen har i den forløbne Periode udført et meget stort Arbejde. Han har i de 2 Aar, siden vi sidst var sammen, sikkert aflagt mindst 1000 Besøg i forskellige Afdelinger. I enkelte Afdelinger har han muligt kun været en Gang, men der er mange Afdelinger, hvor han har været flere Gange.

J. P. Johannessen rejser ikke som en Inspektør, der skal udspionere og søge at finde Urigtigheder, men han rejser for at være vore Tillidsmænd til Raad og Vejledning, og Afdelingerne har aldrig kaldt forgæves. De faar altid hurtig Ekspedition, saasnart der er Ønsker fremme, eller der er mindste Anledning, men jeg vil gentage det her: Johannessen rejser vore Tillidsmænd til Raad og Vejledning, og det er dette, der er hans Opgave, foruden at han naturligvis ved Revisionen tager det Arbejde med, som saadan medfører. I denne Forbindelse vil jeg nævne, at Afdelingerne aldrig forgæves har kaldt til Møde. Vi udfører ogsaa dette, og I ved, vi gør det omgaaende, ligesom I ved, at vi altid i Breve er meget ekspedite, og Reglen er den, at Post, der kommer ind med Tog om Formiddagen, bliver ekspederet med Svar endnu samme Dag.

Angaaende den ekstraordinære Understøttelse har denne naturligvis haft sin overordentlige Betydning og gode Indflydelse i den Tid, der er gaaet, siden vi sidst var sammen. Vi fik Anerkendelsen for at være ramt af ekstraordinær Arbejdsløshed den 1. August 1925, og vi fik Anerkendelse med Ret til 100 Dages Fortsat Hjælp, og denne Anerkendelse har vi opretholdt uafbrudt i 2 Aar og 2 Maaneder indtil den nu 1. Oktober i Aar falder bort, fordi Loven ikke er mere. Vi har i April, Maj, Juli og September 1926 haft Ret til et ekstra Tillæg af 25 Dage, og vi har i Maanederne Oktober, November, December 1926, Maj, Juni, Juli, August og September 1927 haft Ret til et Tillæg af 50 Dage. Ialt har vi altsaa haft Anerkendelse i 26 Maaneder. Heraf har de 14 Maaneder været med Ret til 100 Dages Fortsat Hjælp, 4 Maaneder har været med Ret til 125 Dages Fortsat Hjælp, og 8 Maaneder har været med Ret til Fortsat Hjælp i 150 Dage, alt regnet naturligvis indenfor de sidste 12 Maaneder. Dette vil sige, at vore Medlemmer har haft Ret til Understøttelse, vedtægtsmæssig med Fortsat Hjælp, i de sidst forløbne 12 Maaneder indenfor Tidsrummet fra 1. August 1925 til 1. Oktober 1927 i 14 Maaneder til 200 Dage, i 4 Maaneder har Retten været udvidet til at omfatte 225 Dage og i 8 Maaneder har Retten været udvidet til at omfatte 250 Dage. Saa frygtelig har Krisen været, at vi — den største Arbejdsløshedskasse — har været kriseramt, d. v. s. har haft mere end 50 pCt. ledige over vor normale Ledighed.

Hvor meget, der i den Tid er udbetalt i Un-

derstøttelse, er ikke opgjort, og det samlede Beløb for os bliver heller ikke opgjort for sig, men jeg skønner i denne Sag, — og jeg skønner ikke meget fejl, naar jeg mener, at der er udbetalt 14—15 Mill. Kr. til vor Arbejdsløshedskasse som Fortsat Hjælp, Børnetillæg og Tillægshjælp.

Denne Anerkendelse til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse har naturligvis givet os en Masse Arbejde, og det er særlig ude i Landkommunerne. Jeg kunde nævne Navne paa Snese af Kommuner, ude hvor Bønderne raader, hvor der er sket Vægring og Nægtelse, og hvor der har været ført stor Korrespondance for at fremtvinge Understøttelse, og der er dog adskillige Steder, hvor dette ikke helt er lykkedes.

Om Arbejdet med at opretholde den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse vil jeg gerne udtale min bedste Tak til Arbejdsdirektoratet. Vi har her samarbejdet paa en Maade, som fortjener Tak og fortjener Anerkendelse, og det vil jeg ikke undlade herfra at bringe Direktoratet.

Paa sidste Delegeretmøde vedtog man, at ved fremtidige Besættelser af Pladser paa Hovedkontoret skulde man tage Arbejdsmænd til dette Arbejde. Vi har ikke gjort Brug af denne Beslutning; dels har vi ikke haft ledige Pladser udover, at vi har genantaget nogle Medarbejdere, der tidligere har arbejdet hos os i den travleste Tid, og dels mener vi ogsaa, at Tiden ikke har været inde til at gøre en saadan Forandring, der for det første vil koste adskillige Penge, og vi har i denne Periode ikke haft Raad til at forøge vor Administration, vi maa helt samles om at skaffe det mest mulige til de arbejdsløse Kammerater, og endelig har vi et Kontor, og har altid haft det, der har arbejdet til alles Tilfredshed, og lave om herpaa gør vi meget nødig. Selv Arbejdsdirektoratet har meu megen Anerkendelse for vort gode Arbejde udtalt sig imod at lave om paa de bestaaende gode Forhold til Fordel for noget, der var mere uvist.

I Haab om, at Delegeretmødet vil tiltræde dette og fortsat lade os beholde den Ordning, vi har, og som vi har arbejdet godt med i de 20 Aar, vi har haft Arbejdsløshedskassen, og som ogsaa har arbejdet til alles Tilfredshed, der har været i Forbindelse med os, lover vi Eder, at I ogsaa i Fremtiden skal blive tilfredse med vort Arbejde. Lad os derfor ikke fordybe os i og tale mere om den Ting, men samle os om det store Problem, vore arbejdsløse Kammerater.

Jeg skal ikke opholde Delegeretmødets Tid med at give nogen indgaaende Oversigt over hvor mange Breve og Rundskrivelser, der er udsendt, eller hvor mange Pengeforsendelser eller Modtagelser, vi har haft, heller ikke i hvilket Omfang Overflytningsreglerne eller lignende Arbejde har lagt særlig Beslag paa Hovedkontoret. Jeg skal tage det hele samlet under et. Det vil give et klart og tydeligt Billede ved at oplyse, at Hovedkontoret hver eneste Dag i de 2 Aar, denne Beretning omfatter, har haft noget over 200 Postekspeditioner, altsaa hver eneste Dag i ca. 600 Dage i Træk har vore Pengeforsendelser, Breve, Rundskrivelser o. l. gennemsnitlig været over 200 pr. Dag.

Vi har udført Arbejdet, og vi har gjort det med Glæde, og ikke alene dette, men jeg staar her overfor en Forsamling, med hvem vi har arbejdet i uafbrudt Kontakt med Forsendelser og Ekspedition, og I ved, det er rigtigt, der har ikke alene været Ekspedithed, men der har ogsaa været Nøjagtighed i alle de Ekspeditioner, Hovedkontoret har haft.

Den frygtelige Arbejdsløshedskrise, som har hærget blandt vore Medlemmer i de 2 sidste Aar, tog sin Begyndelse umiddelbart efter vort sidste Delegeretmøde. Vi stod den Gang i og for sig normalt funderet med en Kassebeholdning paa 2½ Mill. Kr., men allerede paa Hovedbestyrelsesmødet om Efteraaret kunde vi se, at vi næppe kom Vinteren over uden at fremskaffe ekstraordinære Midler, den store Ledighed i November og December Maaned, og som siden har holdt sig, gjorde, at vi allerede umiddelbart ind i det nye Aar maatte gøre Udvej for at skaffe Midler ad ekstraordinær Vej, at paaligne Ekstrakontingent paa et Tidspunkt, hvor vi havde henved 35 pCt. af vore Medlemmer arbejdsløse, gør vi kun, naar der ingen anden Udvej er.

Derfor gjorde vi med Held et Arbejde for at faa Pengene frem ved Laan. Vi fik et Laan paa 1 Mill. Kr. af Statskassen, og vi sikrede os tillige en Kassekredit paa 1 Mill. Kr. For at sikre disse Laan var vi indgaaet paa at foreslaa vore Medlemmer en Kontingentforhøjelse paa 10 Øre om Ugen og yderligere at udskrive et Ekstrakontingent paa 35 Kr. pr. Medlem.

Da Regnskabsaaret sluttede, havde vi brugt

ikke alene vor Kassebeholdning paa 2½ Mill. Kr., men tillige den Million, vi havde faaet i Statskassen. Kassekreditten paa 1 Mill. Kr. havde vi derimod ikke rørt, og vi fik under disse Forhold nedsat Paaligningen fra 35 Kr. til 18 Kr.

Fra Aalborg skete der ved denne Lejlighed et beklageligt Angreb paa vor Hovedbestyrelses Dispositioner for at skaffe Penge, beklageligt, fordi det var et Angreb i Ryggen, og fordi det var fra nogen af vore egne, Angrebet kom. Da vi havde truffet alle Dispositioner til at sikre alle vore Tusinde Kammerater deres Understøttelse, udsendte Søren Jacobsen, Aalborg Havnearbejdere, paa egne og nogle fleres Vegne Skrivelse til vore Afdelinger om at vælte Hovedbestyrelsens Overenskomst med Direktoratet og Ministeriet, skønt Hovedbestyrelsen ikke paa noget Punkt havde overskredet sin Kompetence. Vi havde kun gjort det samme, som f. Ex. Hovedbestyrelsen for Dansk Arbejdsmandsforbund altid maa gøre, naar der er en større Strejke eller Lockout under Udvikling, nemlig udskrive Ekstrakontingent til de kæmpende Kammerater. Dette Forhold staar ganske paa lige Fod med det, Hovedbestyrelsen foretog ved denne Lejlighed, baade efter de almindelige Regler og efter Lovene.

Jeg skulde ikke have sagt noget, hvis ikke Angrebet var kommet paa den Maade, som det kom, nemlig bagfra. Hvis Søren Jacobsen havde sagt til os: „Vi synes ikke om det, I har gjort, og vi tænker paa at gøre Indsigelse herimod;" saa havde vi faaet et Møde om Sagen, og saa kunde vi have talt om det, men man udsendte til alle Kassens Afdelinger en Opfordring om at gaa imod Hovedbestyrelsen uden at gøre Hovedbestyrelsen bekendt hermed, og først 8 Dage efter, at den var udsendt til Afdelingerne, sendte man Meddelelse herom til Hovedkontoret — forøvrigt efter, at vi fra flere Sider var gjort bekendt med den.

Hvis man i en Afdelings Bestyrelse arbejder paa at faa den allerbedste Løsning paa et stort Spørgsmaal, f. Eks. en Overenskomst eller en Priskurant, og saa en Kreds af Medlemmer uden videre kliker sig sammen og falder Bestyrelsen i Ryggen, saa er det et grimt Kaninarbejde, og det, der her er sket, er noget lignende. Forøvrigt fik Opfordringen fra Aalborg ingen Tilslutning, der er at regne med, men derfor bliver Midlet dog altid staaende for mig som en mørk Plet paa d'Herrer.

Naar man er i en meget kritisk Situation og kører med et stort Læs, der er svært at drage paa meget vanskelige Veje, hvor Grøfter og Afgrunde lurer, saa kan der ikke være mere end een Kusk paa Vognen, ikke mere end een til at holde Tømmerne og styre. Begynder man saa at ville gribe Tømmerne fra Bagsmækken og vil styre, saa kører man i Grøften og vælter Læsset og sætter det hele over Styr.

Derfor advarer jeg meget vore Afdelinger, der her er repræsenteret, imod Gentagelse.

Vi staar i Hovedbestyrelsen og i Forretningsudvalget og er vort Ansvar bevidst og vil altid møde paa Delegeretmødet og staa til Regnskab for Arbejdet, der er udført, og tage den Dom, som I maatte fælde.

Om Henvendelsen var medvirkende til at faa Paaligningen nedsat, vil jeg ikke udtale mig om. Vi er altid meget lydhøre overfor Medlemmernes rimelige Ønsker, men det havde været lettere for vore Medlemmer den Gang at betale, end det er nu, thi den Gang havde vi ikke alene vedtægtsmæssig Understøttelse, men ogsaa Fortsat Hjælp og Tillægshjælp, altsaa Understøttelse i Ledighed i mere end dobbelt saa lang Tid, som vi har nu, og det havde derfor været lettere at betale, og vi kunde, hvis vi havde betalt i Fjor, have sparet et tilsvarende Beløb i Aar. Vi er nærmest kommet fra Asken over i Ilden ved, at Paaligningen den Gang ikke blev gennemført i større Udstrækning.

Forøvrigt var der vel ikke mange, der troede, at Krisens Varighed skulde blive saa lang, men allerede i Løbet af Sommeren 1926 var vi klar over, at vore Midler heller ikke slog til til Vinteren 1926—27, og at vi altsaa til denne maatte sikre Midler ad ekstraordinær Vej. Vi begyndte med at sikre os 1½ Mill. Kr., men maatte forøge dette til 2½ Mill., som vi skal dække med vore offentlige Tilskud, der kommer til Udbetaling i Aar, og for at have Penge til den kommende Vinter har en Paaligning været nødvendig, der dækker baade den Forstrækning, vi skal have til Vinteren for at komme igennem Ledigheden, og tillige, hvad der udover Forstrækningen vil medgaa til Understøttelse. Derfor er der paalignet 1 Kr., der er løbende foreløbig i 42 Uger, men saa mener vi ogsaa efter Beregninger, vi har foretaget i Forbindelse med Direktoratet, at vi kan komme over Vinteren og over Krisen, som dog formentlig ikke kan vare evig. Vi tror, det dækker. Vi tror

ikke, vi skal bruge mere. Direktoratet tror det heller ikke, men det vil dog være rigtigst at sige det her, at vore vedtægtsmæssige Forpligtelser overfor arbejdsløse Kammerater, dem vil vi opfylde, og dem skal vi opfylde. Vi vil ikke føre Madsen-Mygdahls Nedskæringskniv dybere ind i vore ledige Kammeraters Kød, selv om vi skal komme til at forlænge Paaligningen med 5 a 6 eller 10 Uger. Vore Medlemmer, der er uden Erhverv, skal være trygge. En organiseret Arbejdsmands Ord til en Standsfælle, der er i Nød, er et Æresord, selv om det falder svært, og selv om det er drøjt at opfylde.

Jeg vil nu give en Oversigt over Udsigten for den kommende Vinter og en Oversigt over det Budget, som jeg mener skal bringe vore Indtægter op, for at jeg mener, Arbejdsløshedskassen kan opfylde sine Forpligtelser overfor de Arbejdsløse.

Maa jeg først bemærke, at Arbejdsløshedskassens normale Budget for Tiden skulde være ca. 6 Mill. Kr. I 1925—26 var vi imidlertid oppe paa en Udgift paa 9⅓ Mill. Kr. og i 1926—27 paa en Udgift paa 10 Mill. Til Dækning af Underskudet i 1925—26 havde vi dels Arbejdsløshedskassens Beholdning paa 2½ Mill. Kr. og dels fik vi et Laan af Statskassen paa 1 Mill. Kr. I 1926—27 har vi skaffet Dækning dels ved Ekstrakontingent, der udgjorde ca. 1½ Mill. Kr., og dels ved de 2½ Mill. Kr., vi har optaget i Laan. Disse sidstnævnte 2½ Mill. Kr. dækkes af de offentlige Tilskud, der skal tilgaa Arbejdsløshedskassen i Aar, og omkring 1. Januar er disse 2½ Mill. Kr. altsaa tilbagebetalt.

I indeværende Aar, altsaa 1927—28, mener vi, at der skulde blive i Indtægt en samlet Kontingentmasse paa ca. 8 Mill. Kr. Vi skal imidlertid muligt bruge imellem 10 og 11 Mill. Kr., og mangler saaledes 2½ Mill. Kr. Disse skal vi laane, og jeg kan meddele Delegeretmødet, at vi har ført Forhandlinger og har disponeret saaledes, at vi er sikrede de 2½ Mill. Kr. Vi mener derfor med Tryghed at kunne sige til Delegeretmødet: I kan roligt sige til de Arbejdsløse, at tager Delegeretmødet ikke Beslutninger, der gaar imod vore Dispositioner, er vore Forpligtelser overfor de arbejdsløse Kammerater sikrede.

Vi vil altsaa muligt den 1. April 1928 staa med en samlet Gæld paa 3½ Mill. Kr., men paa samme Tid — altsaa 1. April 1928 — vil vi, hvis vi faar den Kontingentindtægt, som jeg har nævnt, have til Gode i Statstilskud ca. 2,377,000 Kr., Kommunetilskud for 1926—27 1,680,000 Kr. og Kommunetilskud for 1927—28 1,981,000 Kr. Vi vil altsaa samtidig med, at vi til den ene Side skylder 3½ Mill. Kr. til den anden Side have noget over 6 Mill. til Gode af Stat og Kommune.

— — —

Jeg er nu kommet til det Afsnit i min Tale, der vedrører Arbejdsløshedslovens Revision, som er foretaget i den sidst afholdte Rigsdagssamling. Jeg vil dog først bemærke, at der er en Opfattelse, der har gjort sig gældende mange Steder indenfor vore Folk, men som er meget forkert, og det er denne, at man mener, at Arbejdsløshedskassen er en Forsørgelseskasse. Det er den ikke. Arbejdsløshedskassen er en Forsikring, og vi tør ikke under nogen som helst Omstændigheder vove os længere ud end den Forsikring, vore Vedtægter indeholder Bestemmelser om. At vi skulde være Forsørgelse er en stor Misforstaaelse, og Arbejdsmændene i Særdeleshed, men heller ikke andre Fag, turde under nogen Omstændigheder paatage sig Pligten til at forsørge de Medlemmer, der var arbejdsløse og ikke kunde faa Beskæftigelse, og den Opfattelse, som en hel Del Medlemmer — og ogsaa en hel Del Tillidsmænd har — maa derfor revideres, og det maa stærkt understreges, at Arbejdsløshedskassen er en Forsikring og ikke en Forsørgelse.

Angaaende Revisionen af Loven vil jeg betegne denne som et Overfald, og jeg vil betegne den som et Brud paa givet Ord, et Brud, der er foretaget af politiske Grunde, og som derfor er saa meget mere forkasteligt.

Da vi i 1924, da Kragh første Gang var Indenrigsminister, reviderede Arbejdsløshedsloven, blev der givet ledende Mænd indenfor Arbejdsløshedskasserne bestemt Tilsagn om fra de den Gang ledende Partiers Ordførere Venstre og Højre, at vi, hvis man kunde blive enige om denne Revision, skulde være færdige med de skadelige Forandringer i Arbejdsløshedsloven. Ingen Institution har jo som Arbejdsløshedskasserne været Genstand for Forandring. Siden Krigens Afslutning til 1924 har der været saa mange Revisioner, at der faktisk er mange, det ikke staar klart, hvad der i Øjeblikket er gældende Lov for Arbejdsløshedskasserne.

Vi krævede i 1924, at vi vilde have Lov til at leve vort Liv, vi vilde have Lov til at arbejde paa en varig Lovs Grundlag, saa vi kunde kon-

solidere Kasserne og underbygge dem, høste Erfaringer udfra et bestemt Grundlag og underbygge disse Erfaringer, saaledes at Kasserne stod stærkt konsoliderede i eventuelt kommende svære Tider. Løftet blev givet os, men det er skammeligt blevet brudt, og jeg tager ikke i Betænkning som en Anklage imod Højre og Venstre paa Rigsdagen at erklære Revisionen af Arbejdsløshedsloven som et Brud paa givet Ord, et Brud paa Tro og Love.

Jeg skal ikke gaa dybere ind i Lovens Revision, den har allerede gentagne Gange været udførlig omtalt bl. a. i Fagbladet.

Det første Afsnit i Arbejdsløshedsloven vedrører Arbejdsanvisningen. Vi har tidligere haft en Masse Kontorer; ikke alene i saa godt som hver eneste Købstad, men ogsaa i en Række Landkommuner har der været oprettet Kontorer. Disse Kontorer bliver nu inddraget, og der bliver fremtidig kun et Centralarbejdsanvisningskontor i hvert Amt. Vort Samarbejde med Arbejdsanvisningskontorerne har i Almindelighed været godt; Arbejdsanvisningen og vore Afdelinger har arbejdet i bedste Forstaaelse med hinanden; naar undtages et enkelt Kontor hist og her, har vi ikke Grund til at klage, tværtimod, Arbejdsanvisningen har arbejdet efter en Rettesnor og efter et Arbejdsanvisningsprincip, der har været i Overensstemmelse med vort.

Iøvrigt finder jeg Anledning til at bemærke, at det, der er sket ved Lovens Revision, er et Skridt i Retning af det Standpunkt, som jeg indtog i 1913, da jeg hævdede, at den offentlige Arbejdsanvisning, saaledes som den var etableret, ogsaa var overflødig, som Arbejdsløshedskasserne i enhver Henseende magtede at røgte denne Opgave, og at de kunde røgte den mindst lige saa fyldestgørende som det blev gjort af den offentlige Arbejdsanvisning. Vi kan i enhver Henseende anvise den rette Mand til den rette Plads. Jeg skal nævne et Par Eksempler:

Er der et Jernstøberi, der mangler en Støberiarbejdsmand, og der er en saadan Mand ledig, saa er han hos os. Skal der anvises Arbejdere til Havnen, til Jord- og Betonarbejde, Murarbejde eller noget som helst andet, og der er Folk ledige, saa er der ingen, der bedre end vi netop kan sætte — som jeg nævnte før — den rette Mand paa den rette Plads.

Lovens Afsnit II vedrører Arbejdsløshedsforsikringen. Der er her sket dette, at Arbejdsnævnet, der tidligere har været Bindeleddet mellem Arbejdsløshedskasserne og Tilsynet, delvis er blevet pulveriseret. Nævnet er strøget af saa godt som alle Paragrafer, og i Stedet for er indført Bestemmelse om, at det er Arbejdsdirektøren — og eventuelt Ministeren — der er de afgørende Faktorer. Jeg vil dog haabe, at Arbejdsdirektøren ogsaa i Fremtiden i stor Udstrækning vil konferere med Arbejdsnævnet om de mange Sager, der kommer til at foreligge. Nævnet er en Gang Bindeleddet, og hvis Direktøren i for høj Grad isolerer sig til den ene Side, maa det huskes, at selv om Direktøren er den blivende, saa er den øverste Instans, Ministeren, jo stadig udsat for at være skiftende, og medens det under et Forhold muligt kan være støttende for Arbejdsdirektøren at henvende sig til en Minister, der deler Standpunkt med ham, saa er Ministeren som sagt det omskiftende; medens f. Eks. den nuværende Arbejdsdirektør kan være blivende, saa kan Ministeren jo skifte fra at hedde Kragh til at hedde Borgbjerg. Jeg udtaler derfor den Formodning til Gavn for hele Institutionen, at Arbejdsdirektøren flittigt, naar Anledning er, vil kalde paa Arbejdsnævnet.

Det er bestemt i Tilskudsparagrafen, at de offentlige Tilskud til Arbejdsløshedskasserne gradueres efter en Kasses Fortjeneste. En Arbejdsløshedskasse, hvis Medlemmers Indtægt gennemnitlig ligger under 1500 Kr., vil faa sit Tilskud en lille Smule forhøjet, idet nemlig Statstilskudet bliver forhøjet fra 35 pCt. til 40 pCt., medens Kommunetilskudet vil blive som hidtil 30 pCt., og Tilskudene gradueres herefter saaledes, at for hver 500 Kr., en Kasses Medlemmers Løn stiger over de 1500 Kr., daler de offentlige Tilskud med 5 pCt. for Staten og 5 pCt. for Kommunen, indtil vi kommer til en Indtægt, der er paa over 4000 Kr.; her fastsættes Tilskudene til 10 pCt. i Statstilskud og 5 pCt. i Kommunetilskud. For vor Kasses vedkommende bliver Stillingen den, at vi mister 5 pCt. i Statstilskud, der gaar ned fra 35 pCt. til 30 pCt., og vi mister 5 pCt. i Kommunetilskud, der gaar ned fra 30 pCt. til 25 pCt., altsaa mister vi saaledes 10 pCt. i offentlige Tilskud, eller et Beløb, der vil svare til mellem 4—500,000 Kr.

Der er i den nye Arbejdsløshedslov indført Bestemmelse om, at Medlemmer, der har 3 Da-

ges Arbejde i en Uge, kan fratages Understøttelsen ved en Bestemmelse derom i Vedtægten, og et arbejdsløst Medlem, der har 4 Dages Arbejde kan ingen Understøttelse faa for de resterende 2 Dage. Det er en Bestemmelse, vi tidligere har haft i vore Vedtægter, men som vi lod udgaa den Gang, vi fik den anden Bestemmelse, der nu staar i Vedtægtens § 8 om Pligt til 10 Maaneders Arbejde.

Angaaende Arbejdsløshedskassernes Forhold under faglige Konflikter, er der indført meget skærpede Bestemmelser. Loven lyder nu saaledes, at der under Strejke og Lock-out ikke maa udbetales Understøttelse til samme, og der maa heller ikke ydes Understøttelse indenfor en Kasses faglige Omraade, hvor der er iværksat Strejke eller Lock-out, før det af Arbejdsdirektøren er afgjort, i hvilket Forhold den paagældende Arbejdsstrid er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget. Naar Direktøren har undersøgt dette, vil han give nærmere Regler for Genaabningen af Kassen eller dens Afdelinger. Ministeren fastsætter herom Bestemmelser for 3 Aar ad Gangen, og dette skal ske efter Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg.

Denne Paragraf er frygtelig i denne Affattelse. Jeg vil dog mene, at vi ved Forhandling i nævnte Arbejdsudvalg maa faa skabt saadanne Regler, at vi ved meget intimt Samarbejde med den faglige Organisation vil være i Stand til i stor Udstrækning at bøde paa Lovens uheldige Form. Jeg mener nærmest, at vi omtrent kan komme til at arbejde efter de samme Regler, som nu er gældende under Arbejdsløshedskassernes Forhold under Strejke og Lock-out, altsaa den Regel, jeg tidligere har omtalt ved Navnet „Paa langs"-Reglen.

Der er derimod en anden Bestemmelse i samme Paragraf i Arbejdsløshedsloven, der siger, at der heller ikke maa udbetales Understøttelse til Arbejdere indenfor en saadan konfliktberørt Virksomhed, hvis Arbejdsløshed er affødt direkte af Konflikten. Vi er her ved et meget skarpt Angreb paa Arbejdernes Interesser og særlig paa Fagorganisationernes. Medens vi tidligere, lige fra vi fik den første Arbejdsløshedslov til nu, har kunnet udbetale Understøttelse til de af vore Medlemmer, der blev arbejdsløse ved Konflikt i et andet Fag, er dette fremtidig forbudt. Hvis f. Eks. Murersvendene er i Konflikt, Strejke eller Lock-out, kan vi ikke udbetale Arbejdsløshedsunderstøttelse til de ledigblevne Murarbejdsmænd. Er Smedene eller Formerne i Konflikt, betyder det det samme for vore Medlemmer, der bliver ledige i Jernindustrien, og for at trække Eksemplet op i et endnu mere yderliggaaende Eksempel, saa er det saadan, at hvis f. Eks. Kedelpasserne med den halve Snes Mand eller hvor mange, der er beskæftiget paa Cementfabrikerne, standser Arbejdet, og de virkelige Cementarbejdere, der er vore Medlemmer, bliver ledige, saa er vi afskaaret fra at give dem Understøttelse.

Det er bestemt i Arbejdsløshedsloven, at der kan oprettes Krisefond. Krisefonden kan oprettes indenfor hver enkelt Kasse, ved at der henlægges mindst 20 pCt. af Medlemskontingentet, der kun kan bruges, naar Faget, som det er bestemt for, er ramt af ekstraordinær Arbejdsløshed med en stor Procent. Understøttelsen maa ikke i noget Tilfælde overstige to Trediedele af den vedtægtsmæssige Understøttelse, og der maa heller ikke udbetales Krisefondsunderstøttelse i mere end 70 Dage uden Hensyn til hvilket Dageantal, der er bestemmende for den vedtægtsmæssige Understøttelse.

Vi kan ikke oprette Krisefond, og jeg skal derfor ikke gaa dybere ind paa denne Bestemmelse. Vi bærer allerede saadanne Byrder, at vi slet ikke tør vove at beskæftige os med Tanken om en Krisekasse. Naar denne Tanke en Gang tages op indenfor vor Kreds, maa det være efter en Række gode Aar, der har givet et betydeligt Overskud, saaledes at vi derigennem kan have nogen Startkapital, men i al Almindelighed maa jeg mene, at som Krisefondsbestemmelserne er affattet i Arbejdsløshedsloven, kan de ikke bruges af Arbejderne, og dette af mange forskellige Grunde, der ikke alene vedrører det økonomiske Spørgsmaal.

Lovens Afsnit III vedrører Arbejdsløshedsfonden. Tilskudene til Arbejdsløshedsfonden inkasseres efter det samme Princip som i den gamle Lov, men Tilskudene skal fremtidig kun anvendes til Nødhjælpsarbejde, til Kursus og til eventuelle Laan til Arbejdsløshedskasserne til Bestridelse af deres vedtægtsmæssige Forpligtelser.

Nødhjælpsarbejde skal efter den nye Lov fremtidig altid udføres med et Fradrag af 15 pCt. af Arbejdslønnen. Det har tidligere været saadan, at enten skulde der fradrages visse Procenter i Arbejdsfortjenesten, eller ogsaa

skulde Arbejdet udføres paa nedsat Arbejdstid, og det sidste var i Almindelighed det, der blev brugt. Nu er denne Bestemmelse om Arbejdstidsforkortelsen altsaa ikke anvendelig. Det skal i hvert enkelt Tilfælde være Arbejderne, der af deres Fortjeneste afleverer 15 pCt., der gaar tilbage til Arbejdsløshedsfonden. Til anerkendte Nødhjælpsarbejder ydes der højst et Tilskud af 20 pCt. af den samlede Arbejdsløn og ikke over 2 Kr. pr. Arbejdsdag pr. Mand.

Direktøren skal fremtidig arbejde for, at der, naar der er ekstraordinær Arbejdsløshed, skal oprettes Undervisningskursus for de Arbejdsløse. Arbejdsløshedsunderstøttelsen til saadanne Uddannelseskursus overføres til Arbejdsløshedsfonden. Der ligger i denne Bestemmelse en kraftig Opfordring til Arbejdsdirektøren om at virke for Undervisning af ledige, der ellers ofte gaar i nogen Grad og bliver demoraliserede, og jeg haaber, at Direktøren vil gaa ind paa denne Tanke og beskæftige sig med den.

I Lovens Afsnit III er al Udbetaling af ekstraordinær Understøttelse strøget. Dette gælder saavel Fortsat Hjælp, Børntillæg og Forsørgertillæg. Den 1. Oktober d. A. staar alle de mange Tusinde, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, uden Hjælp. Midt i en Krise af et Omfang og en Varighed, som vi aldrig nogensinde har set før, og foran en Vinter har Danmarks Regering og Danmarks Rigsdag drevet de mange Tusinde, der stadig er arbejdssøgende og gerne vil arbejde, mod Fattigvæsenets Port.

Dette er efter min Formening en raa Handling og en Handling, der er saa haard, at den er uden Lige; en større Hensynsløshed er aldrig vist Princippet „Hjælp til Selvhjælp". Der er i det hele i Arbejdsløshedslovens Revision ikke en Ændring, der ikke er en Forværring og en Skærpelse, der vender sin Brod imod Arbejdsløshedskassernes Medlemmer, og der er ikke en Ændring, undtagen den vidner om en saa dyb Trang til at læsse Byrden over paa Underklassen, at den ligefrem vidner om Overklassens Had til Underklassen i vort Land.

De Bestemmelser, jeg særlig har omtalt i § 17, er lavet paa Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforenings Bestilling og muligt paa deres Kontor, og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening har i det hele spillet en stor og fremtrædende Rolle ved Arbejdsløshedslovens Revision, medens Arbejdsløshedskasserne, Arbejdsnævnet og dem, der repræsenterer Arbejdsløshedskasserne, i det hele overhovedet ikke er spurgt hverken fra Ministeren eller fra Rigsdagen af de førende Partier. (Forts.)

Fra Forretningsverdenen.

Almindeligt dansk Vare- og Industrilotteri.

I den 82. Serie, der begynder nu og indledes med 1. Trækning, **den 17. og 18. Oktober,** udloddes der 102,000 Gevinster til Værdi ca. 1,600,000 Kr. Gevinsterne fordeles med to Tillægsgevinster for hver Hovedgevinst, saaledes at der for hvert Numer, der udtrækkes i Klasselotteriet, falder Gevinst paa tre Numre i Varelotteriet eller paa to Numre plus en Præmiegevinst.

Som Følge af denne for Varelotteriet særegne og for dets Spillere fordelagtige Gevinstfordeling har Spillerne de største Gevinstchancer og tillige en ikke ringe Mulighed for at faa deres Numre udtrukket med Gevinst flere Gange i Seriens Løb.

Varelotteriet bortlodder kun Gevinster, fremstillet eller forarbejdet i Danmark, derunder blandt andet Møbler, Bøger, Sølvtøj, Porcelæn, Køkkenudstyr, Manufakturvarer, Radioapparater o. m. a., og Varelotteriet er derfor i ganske særlig Grad Hjemmets og Husmoderens Lotteri par excellence.

Lodder fornyes og sælges a Kr. 1,30 pr. helt Lod hos Lotteriets autoriserede Kollektører Landet over. Fornyelsen slutter den 5. Oktober, **Lodsalget den 15. Oktober.**

RETTELSE.

Skelund Afdeling meddeler, at der arbejder 28 Mand paa Visborg Teglværk og ikke — som meddelt — 9 Mand.

Fejlen er Afdelingens og fremkommer ved, at Afdelingerne ikke gør nøjagtig Indberetning samtidig med, at de indsender Overenskomsten. Dette bør de gøre.

P. J.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding), København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 10 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark

8. Delegeretmøde.

(Fortsat).

Hvad der vil ske 1. Oktober, det ved jeg ikke. Vi har været i Ministeriet, og vi skal derop igen. Købstadsforeningerne har ogsaa været der, de kræver ligesom vi Foranstaltninger trufne, og de mener ligesom vi, at det er Staten, altsaa hele Samfundet, der har Pligt til at træde til.

Vi har Forslag færdige fra Arbejdsløshedskassernes Side, vi har Forslag om Krisehjælp, Forslag om Arbejdsløshedslov. Der bliver afholdt Møde den 23. ds., hvor vi vil behandle Forslag, der skal søge at afhjælpe Arbejdsløsheden, og som vil blive forelagt Rigsdagen den første Dag, den kommer sammen. Vi vil kræve som en Pligt mod de Tusinde Arbejdsløse, at der skal sættes Arbejde igang. Hvis Staten viser os af, hvis Staten fejer os til Side, saadan som den har gjort det, saa maa vi gaa til Kommunerne, og vore Afdelinger skal da ikke komme til at mangle Raad fra os.

Vi maa arbejde i Solidaritet, slaa Kreds om vore Kammerater, der lider Nød. Ud fra dette maa vi arbejde, og opnaar vi ikke noget ved vor Henvendelse til Staten, saa maa vi gaa til Kommunerne og kræve Hjælpen der.

Jeg har i Formiddagsmødet omtalt de løbende Sager, der har været. Ikke alle de løbende Sager, men de, som har markeret Hovedkontorets Arbejde. Til hver enkelt Sag er der knyttet andre og lignende Sager. Jeg har omtalt de Sager, der har givet Præget, de Sager, som har været vigtige.

Jeg har omtalt de økonomiske Forhold. Jeg har omtalt Hovedbestyrelsens vanskelige Arbejde for paa de Tider, da Kassen var tom, da en stor Procent af vore Medlemmer var slaaet ud i Arbejdsløshed og skulde have Understøttelse, hvorledes vort Arbejde var centraliseret om at skaffe Midler frem til de Tusinde smaa Hjem. Ikke til deres Hjems fulde Underhold, men kun til det allernødvendigste, til det vi har forpligtet os til ved vore Vedtægter, til den vedtægtsmæssige Understøttelse.

Jeg har omtalt Hovedbestyrelsens Arbejde, og jeg har omtalt, hvorledes det med Bistand af Direktoratet og i den første Tid med Bistand af den socialdemokratiske Minister er lykkedes os Dag for Dag at være sikker, og det har været saadan, at trods det, at Tiden har været streng — og Tiden har været umaadelig streng — saa har Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse aldrig været i den Situation, at man fra en eneste Afdeling har rekvireret Understøttelse til de arbejdsløse Kammerater, uden at Rekvisitionen er blevet imødekommen, uden at de berettigede Krav i enhver Henseende er blevet opfyldte.

Det har kostet et Arbejde, men vi har slaaet Kreds. Hovedbestyrelsen har paa Medlemmernes Vegne staaet i Kreds om de Arbejdsløse, fordi vi vidste, det i Virkeligheden var det samme som at slaa Kreds om os selv. Jeg har omtalt det Overfald, vi har været Genstand for fra de politiske Partier. Vore Arbejdsløshedskasser eller Arbejdsløshedsloven har af politiske Hensyn været Genstand for en Revision,

der i Virkeligheden har været en Mishandling, fordi alt, hvad der skete ved Revisionen, var vendt mod Arbejderne og var til Skade for Arbejderne.

Jeg er nu kommet til det Afsnit — og jeg skal fatte mig kort — som jeg vil kalde den politiske Udtalelse.

Vi er samlet her paa et Tidspunkt, hvor Mishandling, Overklassens Mishandling af Landets Underklasse har fundet Sted. Vi ved, vi ikke er ved Enden endnu, vi ved, de vil fortsætte den Mishandling, vi har været Genstand for, og hvad er da naturligere, end at vi, de organiserede Arbejdsmænd, der med vore Hustruer og Børn repræsenterer hundrede Tusinder af Landets Indbyggere, beskæftiger os med dette Forhold.

Jeg vil begynde med at bede de Delegerede sammen med mig at kaste Blikket tilbage til det, der er sket i den sidste Menneskealder, de sidste 40 Aar.

Dengang — for 40 Aar siden — da vi i Danmark som i andre Lande havde et Proletariat, et stort Proletariat, en stor Arbejderklasse, og iblandt dem var der i vort Land imellem 20 og 30 pCt., der fik Fattigunderstøttelse. Der var mindre Arbejdsløshed, end der er nu, men der var mange, der arbejdede og samtidig fik Fattighjælp. Jeg husker et Eksempel, det var medens jeg var Sekretær i Dansk Arbejdsmandsforbund, det var vistnok omkring 1899—1900, at vi førte en Konflikt paa Støberierne, at der var et karakteristisk Eksempel, som har skrevet sit Navn i min Sjæl og som aldrig vaskes ud.

Det var en Arbejdsmand hos Jernstøberiet Hees i Middelfart. Han havde arbejdet paa Stedet i 15—16 Aar, stadig arbejdet hver eneste Dag. Hver eneste Uge mødte han hos Fattigvæsenet og fik 3 Brød, skønt han havde fast Arbejde, og som det var der, var det andre Steder, mellem 20 og 30 pCt. af Danmarks Befolkning fik noget af sin Forsørgelse af det Offentlige.

Men saa kom der Fart i Arbejderorganisationerne, fagligt og politisk rejste vi os. Underklassen løftede sig selv til bedre Kaar, vi fik mere Løn, selv om det gik langsomt, og vi fik mindre Arbejdstid. Samtidig med det var vi vaagnede politisk, og vi fik en social Lovgivning.

Vi fik Alderdomsforsikring, vi fik Ulykkesforsikring, Sygekasseloven og Arbejdsløshedsloven, og de danske Arbejdere kom med deres Organisationsarbejde, deres faglige og politiske Organisationsarbejde længere frem end noget andet Land. Vi kom længere frem end Frankrig og Tyskland eller Belgien, end Sverigs og Englands Arbejdere kom det ved Revolutioner og Generalstrejker, de Midler, vi brugte i Danmark, hvor ringe de var, var de dog mere virksomme og mere lykkebringende, fordi vi havde hinanden ved Haanden, vi stod i Kreds og i Kæde og vi stod stærke. Danmarks Underklasse løftede sig selv Skridt for Skridt. Det gik langsomt, men det gik opad. I ved det allesammen. I Unge ved det fra jeres Fader og de gamle prøvede Kammerater, I ved det har været en Kampens Tid. I ved det, I der sidder her, billedligt var det saadan, at vi slog en Streg i vort Spisekammer, og Aar til andet, gik det end langsomt, saa kunde vi dog viske Stregen ud og flytte den en lille Smule længere op.

Underklassen løftede sig, der gik langsomt, men det gik opad fra Aar til andet, men saa kom Valget den 2. Decbr 1926. Vi var kommet dertil i Danmark, at vi havde en socialdemokratisk Regering, men den 2. December 1926 blev Underklassen kastet af den reaktionære Overklasse, og Overklassen har brugt sin Magt i det korte Spand af Tid, de har siddet ved Magten.

De har først og fremmest paa Lovgivningsomraadet angrebet de sociale Goder, som Underklassen havde skaffet sig. I ved det allesammen, din gamle Far med den bøjede Ryg, der har slidt og slæbt sig krum ved Arbejde paa Fabriken eller ved Arbejde paa Herregaarden, din gamle Mor med rystende Haand, som altid har levet i Livets Skygge, fra hende er der taget, fra dem er der taget af det nødtørftigste, de skulde have paa deres Livsaften. Din syge Hustru, maaske din Datter, dit eget Barn har faaet strengere Kaar. Din Arbejdskammerat fra Fabriken, der maaske har faaet revet et Lem af sin Krop, fra ham er der taget. Din arbejdsløse Kammerat, som stod ved din Side, er paa Arbejdsløshedsomraadet Genstand for et Misbrug, der skærer ind i vort Kød. Overklassen har kastet os, og Overklassen har sat sit Knæ paa vort Bryst. Overklassen bruger deres Sejr, den Sejr, de vandt den 2. December, til at gøre det lovligt at stjæle fra Underklas-

sen i vort Land. Overklassen gør det lovligt at tage fra dem, der et helt langt Menneskeliv altid har faaet for lidt, aldrig har faaet det rette Udbytte af deres Arbejde, men altid har maattet udlevere en Del til Overklassen, de gør det lovligt at anfalde den Underklasse, der er det bærende i vort Samfund. Og vi er ikke ved Enden endnu, ja, man har mishandlet os paa det sociale Omraade, men man er ikke ved Enden endnu. Regeringen og Rigsdagen, de har vist Vej og banet Vej, men de næste, der kommer, det er Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening. Regeringen og Rigsdagens Flertal har jo bogstavelig talt sagt, vi er parate, vi er parate til at hjælpe Eder imod Arbejderne.

Om Arbejdsgiverforeningen har Mod til at komme i Aar, det lader jeg staa hen, men det første, vi møder fra Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening — vær forvisset om det — det er Kravet om Lønreduktion, det er Kravet om forlænget Arbejdstid, det er Kravet om strammere Kaar for Danmarks Arbejdere.

Jeg var i sin Tid efter Valget den 2. December, da Madsen-Mygdal var kaaret af Overklassen i vort Land til at være Danmarks Statsminister, da var jeg med paa Arbejdernes Vegne i en Henvendelse til Danmarks nye Regering, og vi blev modtaget af Regeringens Chef, og Madsen-Mygdal sagde til os: Jeg er glad for, at I kommer, jeg er glad for, at vi kan tale med hinanden, og sig mig nu, hvad I vil. Og saa sagde vi saadan paa jævnt Dansk: Ja, det vi vilde, det er, at vi vil forlange, at det Arbejde, som den socialdemokratiske Regering har begyndt for at faa Arbejder igangsat, for at faa Fabrikernes Hjul i Sving, for at faa Portene lukket op til Arbejdspladserne, at det Arbejde maatte blive fortsat. Dertil sagde Madsen-Mygdal: Jeg er ganske enige med Eder, og jeg vil støtte Eder. Det første, jeg vil forlange af Eder, det er, at I skal ophæve Eders Overenskomster. I skal gaa i Arbejde for det, en Arbejdsgiver kan betale. Arbejdsgiverne har ikke Raad til at betale efter de Overenskomster, de har underskrevet paa, derfor lader de Arbejdet ligge, men gaa i Arbejde for det, Herren vil give, saa er der Arbejde nok.

Men bliver der en Smule Arbejde mere, selv om vi gik i Arbejde for en mindre Betaling? Købeevnen vilde blive endnu mindre, og der vilde blive endnu mindre at bestille.

Ja, det var, hvad Madsen-Mygdal havde at byde os, det var hans Alfa og Omega eller om I vil, fra Vugge til Graven. Arbejd for hvad Herren vil give, det var det, Danmarks Statsminister bød os. Det vilde jo være en Falliterklæring, som Danmark aldrig før har set, det vil sige, at den Tid, vi lever i, den Udvikling, vi har drevet Landet frem til, den skulde skrues tilbage. Det vilde betyde ikke alene Stagnation, nej, ren Tilbagegang. Men vi er som sagt ikke ved Enden af vor Modgang og vor Kamp, men dog, det er beskæmmende for ikke at sige sørgeligt, at det, der nu sker, er dette, at dem, der anfører Reaktionen, det er vore gamle Allierede fra Firsernes politiske Kampe, det er Bondestanden, dem der for ikke saa længe siden selv red Træhesten i Herremandens Gaard, det er først og fremmest dem, der sammen med Arbejderne i min Ungdom var samlet imod Reaktionen, imod dem, der haanede Danmarks Fattige, dengang mødtes Danmarks Bonde og Danmarks Underklasse. da mødtes vi under en Parole, vi mødtes under et Feltraab, I husker det allesammen: „Ned med Estrup!" Det var vort Kampraab.

Hvorfor drejer vi det ikke om nu, vi som holder hundrede Møder hver eneste Maaned, holder tusinde Møder Aaret rundt, hvorfor raaber vi ikke: „Ned med Madsen-Mygdal, ned med det Klasseregimente!" Hvorfor raaber vi det ikke? Jeg tror, et saadant Raab fra Danmarks Arbejdere, det vilde pine Bonden, der var med i Firserne, og maaske bidrage sit til at vække tillive hos dem en Skamfølelse for deres Forræderi mod deres gamle Kampbrødre. Ja, hvorfor raaber vi ikke ved alle vore Møder: „Ned med Madsen-Mygdal!"?

Vi er Genstand for Mishandling og vi er kastet, men vi er ikke overvundet, vi er midt i Kampen, og nu er vi ved Sagens Kerne, som dette Møde skal drøfte.

Vi er midt i Kampen, og Kampen bliver streng, og det nytter ikke nu at komme og tale om at lette Kaarene, det nytter ikke at lefle. Vi maa tage Kampen med Bevidstheden om, at bliver vi overvundne nu, saa bliver de overvundnes Kaar ti Gange strengere end Kampens Kaar. Derfor skal vi tage Kampen og vi skal kæmpe Kampen til Ende. Vi kæmper for det kæreste vi ejer, for det bedste vi har. Vi kæmper for vore Hjem, vi kæmper for vore Hustruer og vore Børn. Vi kæmper for at beholde

den Standard, vi har naaet. Det er saadan i dette Øjeblik, at Overklassen, den førende Reaktion, de førende Rigsdagspartier, anført af Regeringen, de har Fingrene inde i vort Spisekammer. Den Streg vi møjsommeligt og gennem Aarene har faaet flyttet op, den har de Fingrene ude efter, de vil slette Stregen ud, de vil flytte Stregen længere ned.

Tillidsmænd, Kammerater, lad os slaa dem over Fingrene med vore knyttede Næver. „Fingrene af Skabet her!" Vi kæmper for vore vitale Interesser, vi kæmper for det dyreste, vi ejer. Vi kæmper Kampen mod Overklassen, selv om den er haard, thi opgiver vi Kampen, saa bliver Kaarene mange, mange Gange strengere, thi Overklassens Maal set paa Resultatet af sidste Rigsdagssamling, det er at de vil proletarisere og forarme hele Danmarks Arbejderklasse.

Vi kæmper for at være frie Mænd, og i den Kamp, vi saaledes skal kæmpe og som vi er midt i, der er Arbejdsløshedskassen et vigtigt Led.

Det maa staa os allesammen klart, at det er Maalet for disse Dages Forhandling. Arbejdsløshedskassen kan ikke give sine Medlemmer Guld og grønne Skove, nej, men vi kan give vore Medlemmer 3 Kr. om Dagen, naar de er arbejdsløse. Vi kan give dem 18 Kr. om Ugen i 16—17 Uger om Aaret, og det er et vigtigt Led og et betydningsfuldt Led i Klassekampen.

Arbejdsløshedskassen har med sin Virksomhed holdt Tusinder, mange Tusinder fri fra det Offentlige, fri fra Fattigvæsenet. Vi har holdt Tusinder og atter Tusinder fra at byde sig selv frem til en lille Løn. Arbejdsløshedskassen har sat sit Præg i hver eneste lille By i Danmark.

Jeg kunde nævne mange Eksempler herpaa, jeg skal kun nævne et Eksempel, det er ikke, fordi det er mere karakteristisk end noget andet.

Jeg skal tage den første By, der er i Alfabetet, Aabenraa.

I Aabenraa, hvor Arbejdsmændene er organiserede, som de er det andre Steder i Danmark, der har vi ca. 550 Arbejdsmænd organiserede. De kan ikke blive flere, for der er ikke flere, men af disse ca. 550 Medlemmer har vi flere Gange paa Tidspunkter været oppe paa, at ca. 300 har faaet vedtægtsmæssig Understøttelse, vi har flere Gange været oppe paa, at der ikke har været 200 Mand i Arbejde. Hvordan vilde det blive i en saadan By uden Arbejdsløshedskassen?

Det vilde blive et Helvede. Det vilde blive et Helvede i Løntrykkeri, i Kampen for Brødet, og Arbejdernes Organisation vilde blive sprængt.

Arbejdsløshedskassen har holdt den sammen, har knyttet den sammen, fordi der laa vore fælles Interesser, og I ved det godt, I derude fra det danske Land, Københavnerne ved det ogsaa, at som det er i den By, jeg her har skildret, saadan er det i hver eneste By i Danmark. Tænk Eder dette, uden Arbejdsløshedskassen, dette Savn. Arbejdsløshedskassen har i de 2 sidste Aar i vedtægtsmæssig Understøttelse paa det nærmeste udbetalt 20 Mill. Kr. og i Fortsat Hjælp og i Tillægshjælp og Børnetillæg er der udbetalt 14—15 Mill. Kr. Tænk Eder, om Danmarks Arbejdere, Danmarks Arbejdsmænd skulde undvære disse henimod 35 Mill. Kr., vi har udbetalt i de 2 sidste Aar, saa vil I forstaa, og saa vil I kunde regne ud, at det blev Sult og Nød, der vilde fremkomme, hvis dette skulde ske.

Arbejdsløshedskassen er et vigtigt Led i Arbejdernes Frigørelseskamp, Arbejdsløshedskassen har styrket vor Organisation, den har lært os at holde sammen og derfor skal vi bevare Arbejdsløshedskassen. Vi skal bevare den, selv om det er dyrt, for det er dyrere at lade være, det er meget dyrere, hvis vi lader være.

Det, der skal være Feltraabet, og det skal være Slutningen paa min Beretning i Dag til Delegeretmødet, det skal være en kraftig Opfordring til Eder om vedblivende at slaa Kreds om de Arbejdsløse, slaa Kreds om de arbejdsløse Kammerater, for det er at slaa Kreds om os selv og om vore egne Hjem.

Derfor siger jeg, Kammerater, Tillidsmænd, betroede Mænd, vi skal tage Kampen, som de andre har tvunget os paa, vi skal kæmpe Kampen. Overklassen vil lægge et Trælleaag paa os, vi skal knække dette Aag, og det er min indtrængende Opfordring og det er mit Haab, et Haab jeg nærer, at Delegeretmødet vil vise Modenhed og vise Enighed.

Enighed i at slaa Kreds, Enighed i Strid, Enighed i Kamp. Er vi i Besiddelse af denne Enighed, saa skal vi ogsaa høste Sejrens Løn.

Arbejdslønnen i Industrien.

Januar Kvartal 1927.

Paa Grundlag af det lønstatiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der i Lighed med tidligere Kvartaler for Januar Kvartal 1927 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Angaaende Enkeltheder ved Beregningen skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger Nr. 15, 1927. („Arbejderen" Nr. 2.)

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet af Dansk Arbejdsgiverforening.

	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefort. (Med Anvendelse af de faktiske Arbejdertal)					
		Januar Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Januar Kvartal 1926	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arb. . .	17660	171	178	180	184	188	67,1
Ufagl. — . .	15451	134	136	139	143	148	47,5
Ialt Mænd. .	33111	153	158	160	165	170	61,0
Kv. Arbejdere	12882	89	89	90	94	96	32,3
Samtl. Arb. . .	45993	136	138	142	146	152	54,4
Provinsen							
Fagl. Arb. . .	14304	140	143	144	148	154	54,8
Ufagl. — . .	20000	120	121	121	124	130	40,8
Ialt Mænd. .	34304	128	129	131	134	140	48,2
Kv. Arbejdere	6991	80	80	81	83	84	25,7
Samtl. Arb. . .	41295	120	122	124	126	131	44,9
Hele Landet							
Fagl. Arb. . .	31964	158	161	163	167	174	61,3
Ufagl. — . .	35451	126	127	128	132	138	45,5
Ialt Mænd. .	67415	141	142	144	148	155	55,0
Kv. Arbejdere	19873	86	86	87	90	92	29,6
Samtl. Arb. . .	87288	128	130	133	136	142	50,2

Det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, der refererer sig til Udgangen af de paagældende Kvartaler, omfatter denne Gang ca. 88.000 Arbejdere mod 91 à 98.000 i 1926; i 1925 og 1924 omfattede Lønstatistikken 98 à 110.000 Arbejdere, i 1923 97 à 106.000 Arbejdere, i 1922 95 à 100.000 Arbejdere, i 1921 kun 85 à 90.000 Arbejdere, men i 1920 ca. 110.000 Arbejdere. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de af Statistikken omfattende Arbejdere.

Paa Grundlag af Materiale, indsamlet saavel af Dansk Arbejdsgiverforening som af Det statistiske Departement.

	Gnstl. Antal Arbejd. i Januar Kvartal 1927	Gennems. Timefort. (Med Anvendelse af et fast Arbejdert. indenf. hv. Fag)				
		Jan. Kvartal 1927	Oktbr. Kvartal 1926	Juli Kvartal 1926	April Kvartal 1926	Januar Kvartal 1926
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arbejdere. . .	17903	174	180	181	185	191
Ufagl. — . . .	17694	137	139	142	146	152
Ialt Mænd. . .	35597	156	160	162	166	172
Kvindel. Arbejdere	11565	86	88	89	92	94
Samtl. Arbejd. . . .	47162	140	144	145	149	154
Provinsen						
Fagl. Arbejdere. . .	12791	140	144	144	146	151
Ufagl. — . . .	20678	119	120	120	125	131
Ialt Mænd. . .	33469	128	130	130	134	139
Kvindel. Arbejdere	6252	77	78	79	80	81
Samtl. Arbejd. . . .	39721	121	124	124	128	133
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere. . .	30694	155	160	161	164	169
Ufagl. — . . .	38372	125	127	127	132	138
Ialt Mænd. . .	69066	139	142	142	146	152
Kvindel. Arbejdere	17817	83	84	85	87	89
Samtl. Arbejd. . . .	86883	130	132	133	137	142

En Sammenligning mellem Lønstatistikkens Arbejdertal ved Udgangen af Januar Kvartal 1927 og Oktober Kvartal 1926 viser, at Forskellen i Arbejdertallet hovedsagelig skyldes Sæsonfagene; saaledes var der nogen Nedgang i Arbejdertallet indenfor Bygningsindustrien og for Jord- og Betonarbejdere, og paa Sukkerfabrikkerne var der som Følge af Kampagnens Afslutning en Nedgang paa godt 3000 Arbejdere. For Jern- og Metalindustrien var der derimod en Stigning i Arbejdertallet.

For de enkelte større Fags Vedkommende fremgaar Bevægelsen i Timefortjenesten fra Oktober til Januar Kvartal af omstaaende Tabel over Arbejdslønnen i de enkelte Industrier m. v. Som det vil ses, var der nogen Nedgang i Lønnen for en Del af Fagene i Overensstemmelse med, at der ved Overenskomstfornyelserne i Begyndelsen af

Aaret fandt en Lønnedsættelse Sted for flere Fag, særlig som Ækvivalent for Bortfald af Bestemmelsen om Lønregulering efter Pristallet i Overenskomstperioden. Dette gælder saaledes bl. a. alle de betydeligere Overenskomster indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København og Murarbejdsmænd i København. For nogle Fag har der endvidere været Lønnedgang af særlige Grunde; dette gælder saaledes Arbejdere paa Sukkerfabrikker, hvor Fortjenesten er faldet som Følge af Kampagnens Ophør, og Byggefagene, hvor der altid normalt finder en Lønnedgang Sted fra Oktober til Januar Kvartal som Følge af forholdsvis faa Udbetalinger af Akkordoverskud i Januar Kvartal. Ved Betragtning af den faktisk stedfundne Lønbevægelse i de enkelte Fag fra Oktober til Januar Kvartal maa det imidlertid erindres, at for de Fag, for hvilke Arbejde paa Akkord spiller en større Rolle, vil der altid være nogen tilfældig Bevægelse i de Tal, der angiver den gennemsnitlige Timefortjeneste, ligesom der for alle Fag, hvor Arbejde saavel paa Akkord som i Timeløn anvendes, altid vil være nogen Forskydning i Forholdet melem Mængden af Akkord- og Timelønsarbejde, hvad der ligeledes paavirker den gennemsnitlige Timefortjeneste. Det skal saaledes anføres, at der fandt en Stigning i Fortjenesten Sted fra Oktober til Januar Kvartal paa Grund af større Akkordfortjeneste eller større Anvendelse af Akkord for f. Eks. Isoleringsmontører i København samt Arbejdsmænd paa Cementfabrikker og paa Svovlsyrefabrikker.

En Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere (Formænd ikke medregnet) henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet paa Grundlag af det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale meddeles omstaaende. Angaaende Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger skal henvises til de i tidligere Redegørelser anførte Bemærkninger (sidst i Stat. Efterr. Nr. 15, 1927).

Af Oversigten fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Januar Kvartal 1927 var 128 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 158 Øre, for Arbejdsmænd 126 Øre og for Kvinder 86 Øre. Sammenlignet med Juli Kvartal viser Timefortjenesten for samtlige Arbejdere en Nedgang paa 2 Øre, idet Nedgangen for faglærte mandlige Arbejdere andrager 3 Øre og for ufaglærte mandlige Arbejdere 1 Øre; for Kvinder var den gennemsnitlige Timefortjeneste uforandret fra Oktober til Januar Kvartal.

Ligesom for de to foregaaende Kvartaler er der af Departementet indsamlet lønstatistisk Materiale fra Virksomheder, der ikke er tilknyttede Arbejdsgiverforeningen. Disse Virksomheder tilhører dels Industrier, i hvilke saa godt som ingen Virksomheder staar i Arbejdsgiverforeningen (Slagterier samt Bagere i Provinsen), dels er det enkelte andre større private eller kooperative Virksomheder samt endelig saadanne Virksomheder, som drives af Staten eller de større Kommuner. Paa Grundlag af saavel dette Materiale som det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale er der foretaget en Beregning af Arbejdslønnen for Hovedgrupperne af Arbejdere (jfr. omstaaende Tabel), og for at eliminere den Virkning, som den forskellige Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes kan have, er der ved denne Beregning i Stedet for de faktiske Arbejdertal (hvormed der er regnet i foranstaaende Beregning for Arbejdsgiverforeningens Materiale alene) regnet med et normalt Arbejdertal indenfor hvert Fag, og som normalt Arbejdertal er valgt Medlemstallet i Fagforeningerne ved Udgangen af Aaret 1924. Ved denne Beregningsmaade er muliggjort en Sammenligning mellem Lønningerne paa forskellige Tidspunkter, uden at ulige store Forandringer i Beskæftigelsesgraden for de forskellige Fag griber forstyrrende ind. Det vil ses, at Lønnedgangen fra Oktober til Januar Kvartal for samtlige Arbejdere som Helhed efter denne Beregning ligeledes har været 2 Øre pr. Time.

De af Departementet for Januar Kvartal 1927 indsamlede direkte Lønoplysninger omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa omtrent 10.000, hvoraf ca. 4000 i private og ca. 6000 i offentlige Virksomheder, medens det af Arbejdsgiverforeningen indsamlede Materiale, hvorefter der ved Kvar-

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Næringsmiddelindustrien:						
Bagerier, Svende	853	159	160	4	129	131
Møller, —	59	144	145	190	116	116
— ufagl. Arb,	29	134	133	101	103	103
Chocoladefabr., fagl. Arb.	46	160	165	20	143	139
— ufagl. Arb.	126	115	116	14	116	117
— Kvinder	494	74	75	98	62	60
Margarinefabr., ufagl. Arb.	16	119	119	117	115	115
— Kvinder	1	69	69	49	69	68
Bryggerier, ufagl. Arb.	1879	130	132	420	122	122
— Kvinder	766	96	96	395	80	80
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	41	127	127	246	127	127
— Kvinder	33	103	103	11	101	102
Sukkerfabr., ufagl. Arb.	357	146	145	685	109	125
— Kvinder	204	83	81	45	59	63
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	35	121	137	7	108	119
— Kvinder	97	79	93	9	69	78
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	47	142	140	14	102	99
— Kvinder	164	81	80	20	60	59
Mælkekondens.fabrikker, ufagl. Arb.	—	—	—	70	115	114
— Kvinder	—	—	—	232	89	89
Tobaksindustrien:						
Cigarfabr., Cigarmagere	857	147	144	729	147	143
— ufagl. Arb.	123	152	146	137	123	125
— Kvinder	1954	106	105	1509	93	92
Tekstilindustrien:						
Tekstilfabr., Mænd	531	123	124	1452	116	117
— Kvinder	1727	88	89	2443	79	80
Rebslagerier, Svende	9	112	114	14	108	112
— ufagl. Arb.	43	107	108	20	99	104
— Kvinder	141	71	71	43	56	56
Possementfaget, Svende	19	145	153	3	209	204
— Kvinder	17	77	78	3	79	76
Sejlmagersvende	7	201	191	13	128	128
Beklædningsindustrien:						
Ugesvende i bestilt Skrædderi	109	158	157	3	139	139
Skræddersvende i Konfektionsindustrien	100	161	163	6	134	144
Tilskærere i Konfektionsindustrien	109	189	186	1	125	155
Syersker i Konfektionsindustrien	1048	79	80	392	69	71
— andre	58	80	82	98	69	71
Skomagersvende	27	139	141	—	—	—
Skotøjsarb., Mænd	761	158	157	93	134	131
— Kvinder	716	92	91	78	70	72
Hattearbejdersker	314	83	82	17	76	—
Læderindustrien:						
Garverier, Svende	107	194	196	44	150	159
— ufagl. Arb.	79	149	152	103	141	143
Lædervare- og Portefeuillearb.	34	163	169	—	—	—
Bygningsindustrien:						
Blikkenslagersvende	178	173	182	97	123	129
Bygningssnedkersvende*)	599	170	183	701	133	133
Glarmestersvende	85	141	141	73	116	116
Malersvende	726	208	240	93	147	170

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Murersvende	710	222	235	1251	147	153
Murarbejdsmænd	465	172	188	1171	115	122
Stukkatørsvende	49	177	179	5	141	152
Tømrersvende	541	201	216	1002	137	137
Arbmd. hos Tømrere	14	128	127	23	106	108
Linoleumspaalæggere	42	160	189	—	—	—
Isoleringsmontører	41	260	216	17	138	162
Træ- og Møbelindustri:						
Bødkersvende	90	161	164	209	143	143
Børstenbindersvende	45	154	147	20	124	120
Billedskærersvende	11	162	159	13	131	134
Drejersvende	47	142	143	45	128	133
Forgyldere	19	185	203	18	149	148
Karetmagersvende	29	185	184	—	—	120
Kurvemagersvende	25	125	124	3	115	117
Møbelsnedkersvende	351	157	156	76	126	128
Maskinsnedkere	336	149	151	972	121	121
Træindustriarbejdere, ufagl.	226	121	122	442	105	102
Træindustri, Kvinder	112	85	88	31	77	78
Pianoarbejdere	145	175	178	11	147	141
Sadelmager- og Tapetserersvende	128	162	166	64	135	141
Ler-, Sten- & Glasindustrien:						
Jord- og Betonarbejdere	1128	156	164	1107	110	108
Brolæggersvende	62	217	263	26	136	167
Stenhuggerier, Svende	101	177	178	315	120	120
— ufagl. Arb.	52	136	139	152	111	114
Grus- og Skærvefabr., Arbmd.	6	134	134	298	111	113
Teglværker —	54	135	128	1480	107	111
— Kvinder	—	—	—	68	64	67
Cementfabrikker, Arbm.	—	—	—	1188	129	125
Keram. Industri, fagl. Arb.	156	177	168	26	120	126
— ufagl. -	259	133	132	60	106	104
— Kvinder	415	107	111	22	73	79
Terrazzoarbejdere	51	150	152	8	134	148
Jern- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	103	166	173	110	144	146
Elektrikere	441	149	156	438	136	141
Formere	376	192	199	458	155	160
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	273	154	155	79	132	133
Gørtlere	117	157	156	43	139	137
Kobbersmede	68	196	190	46	167	159
Malersvende	165	202	209	275	169	180
Metalslibere	141	172	175	56	137	140
Metaltrykkere	53	180	185	14	140	154
Skibstømrere	153	192	185	231	145	143
Smede- og Maskinarbejdere	5196	168	172	4428	139	143
Træarbejdere	427	161	163	719	136	142
Div. fagl. Arbejdere	55	176	178	56	139	140
Arbejdsmænd	3398	130	131	3272	115	117
Kvinder	1768	86	84	343	75	74
Kemisk Industri:						
Farversvende	34	140	143	4	134	136
Farve- og Lakfabr. ufagl. Arb.	179	115	114	6	114	117
Imprægneringsanst. ufagl. Arb.	—	—	—	52	171	168

Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1926	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1927	Ant. Arb. pr. 31/3 1927	Gennemsn. Timefortj. Januar Kvt. 1927	Gennemsn. Timefortj. Oktober Kvt. 1926
		Øre	Øre		Øre	Øre
Jern-, Metal- og Kludebranchen:						
— ufagl. Arb...	85	134	140	7	106	124
— Kvinder ...	80	74	75	25	69	69
Oliemøller, ufagl. Arb.	427	130	129	682	136	135
— Kvinder	22	81	81	20	80	73
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	41	131	129	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	160	149	149	356	144	132
Sæbefabrikker, ufagl. Arb,	61	109	110	46	109	111
— Kvinder	65	76	75	56	62	64
Tagpapfabrikker, ufagl. Arb.	36	144	153	3	100	100
Tændstikfabr., ufagl. Arb	49	137	130	—	—	—
— Kvinder	128	81	81	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	487	121	124	134	119	126
— Kvinder	875	73	73	194	69	77
Grafisk Industri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	170	119	120	785	112	112
— Kvinder	42	87	88	283	74	72
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	1689	183	187	988	168	169
Stentrykkere	171	173	172	85	146	147
Kemigrafer	96	168	166	17	157	158
Ufagl. Arb.	155	141	142	64	132	134
Kvinder	329	90	91	89	73	73
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	39	132	133	16	112	112
— Kvinder	70	88	90	28	72	76
Bogbinderier, Svende	332	186	187	104	134	133
— Kvinder	460	98	99	66	69	68
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	55	120	121	—	—	—
— Kvinder	239	80	82	83	71	71
Æskefabrikker, Kvinder	264	88	88	133	81	83
Handel og Transport:						
Lager- og Pakhusarbejdere	820	116	116	2003	111	110
Havnearbejdere	—	160	159	—	163	167
Kvinder	72	69	70	16	71	70
Forskelligt:		Kr. pr. Uge			Kr. pr. Uge	
Formænd	542	92.09	96.97	542	71.75	73.93
Fyrbødere	344	61.48	61.16	638	57.88	58.52
Chauffører	929	60.91	60.71	479	53.98	54.20
Kuske	857	58.35	57.90	782	51.63	51.83

talets Udgang beskæftigedes ca. 88.000 Arbejdere, omfatter et gennemsnitligt Antal Arbejdere paa ca. 77.000. Det samlede lønstatistiske Materiale udgør herefter gnstl. henimod 87.000 Arbejdere for Kvartalet som Helhed.

Siden Januar Kvartal 1927 er en Del af de gældende Arbejdsoverenskomster blevet fornyet, men for de flestes Vedkommende dog uden lønningsmæssige Forandringer af større Betydning; for Malerne, som slet ingen Lønregulering fik i 1926, blev Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen dog nedsat med 7 à 8 pCt., og for Slagteriarbejderne, som ingen Lønreduktion fik i August 1926, blev Lønningerne nedsat med ca. 6 pCt., ligesom Lønningerne for Bogbinderforbundets Medlemmer blev noget nedsat. Endvidere har der for Flertallet af Arbejdere fundet en Augustregulering Sted, hvor-

efter Lønningerne for de fleste Fags Vedkommende blev nedsat med 3 pCt. En Del Fag var dog fritaget for denne Regulering, saaledes alle de vigtigste Fag indenfor Jern- og Metalindustrien, Blikkenslagersvende hos Blikkenslagermestre i København, Murarbejdsmænd i København, Arbejdere i Chokoladeindustrien, Skotøjsarbejdere, Kedel- og Maskinpassere, Skræddere, Malere og Slagteriarbejdere. For disse Fag er Lønregulering i Overenskomstperioden fuldstændig bortfaldet efter de gældende Overenskomster, medens der for nogle andre Fag ganske vist heler ikke har fundet Augustregulering Sted, men hvor dette kun betyder Udsættelse af Reguleringen til et senere Tidspunkt; dette gælder saaledes Murersvende i Provinsen og Tobaksarbejdere. For Bogbinderforbundets Medlemmer har der heller ikke fundet nogen Augustregulering Sted, idet Lønningerne ved Overenskomstfornyelsen i Juni blev noget nedsat, men Reguleringen skal foretages i Februar og August 1928.

Under Hensyn til det her anførte kan Arbejdslønnen i Øjeblikket for Arbejderne som Helhed som Følge af de stedfundne Overenskomstændringer og Lønreguleringer anslaas at ligge et Par pCt. lavere end i Januar Kvartal 1927. Det maa dog erindres, at Fortjenesten altid ligger forholdsvis højt i Juli og Oktober Kvartaler og forholdsvis lavt i Januar og April Kvartaler, særlig som Følge af den ujævne Udbetaling af Byggefagenes Akkordoverskud.

Arbejdsløsheden i August 1927.

Omstaaende Oversigt er en Fortsættelse af de for de tidligere Maaneder meddelte Oplysninger om Arbejdsløsheden og er ligesom disse beregnet paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Ved Udgangen af August var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 16,5 pCt. mod 17,3 pCt. ved Udgangen af Juli.

I Løbet af Maaneden har der saaledes været en ubetydelig Nedgang i Arbejdsløsheden, hvilken Nedgang udelukkende skyldes Provinsen og her særlig Arbejdsmænd. Iøvrigt var Bevægelsen i Arbejdsløsheden for de forskellige Grupper af Arbejdere kun ringe.

August 1927	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet				
		5. Aug.	12. Aug.	19. Aug.	26. Aug.	2. Septb.
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Hovedstaden:						
1. Bygnings-Industri . . .	11493	20,4	21,4	22,1	22,7	21,6
2. Anden Industri m. v. . .	68723	18,0	18,4	18,5	18,1	18,0
3. Handel . . .	5226	11,2	11,1	11,2	11,3	11,3
4. Arbejdsmd.	31591	13,0	13,6	13,9	13,4	14,0
Ialt . . .	117033	16,6	17,1	17,3	17,0	17,0
Provinsen:						
1. Bygnings-Industri . . .	20050	18,7	18,7	18,3	18,1	17,8
2. Anden Industri m. v. . .	60354	21,0	21,0	20,1	20,0	19,7
3. Handel . . .	6502	12,2	12,2	12,1	12,2	12,2
4. Arbejdsmd.	70892	16,3	16,5	15,5	15,2	13,2
Ialt . . .	157798	18,2	18,3	17,5	17,3	16,2
Hele Landet . .	274831	17,5	17,8	17,4	17,2	16,5

Arbejdsløsheden ved Udgangen af August i Aar var omtrent af samme Størrelse som ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor, men betydelig større end ved Udgangen af samme Maaned i 1925 og de nærmest foregaaende Aar. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var Arbejdsløsheden i August 1927 ca. 3½ Gange saa stor.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1922	1923	1924	1925	1926	1927
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar . . .	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,4
Februar . . .	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	30,7
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	25,5
April	22,2	11,0	8,1	13,4	16,5	23,6
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	18,5
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	17,6
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,3
August . . .	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,5
September .	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	
Oktober . . .	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	
November .	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	
December .	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	

Forbrugets Placering som Led i Klassekampen.

Der blæser en reaktionær Vind over Verden, og ogsaa Danmark har faaet sin Del af det stormende Vejr. Siden de historiske Dage, hvor Arbejderne samlede sig om de dengang nye, socialistiske Tanker, har ingen Tidsperiode i saa høj Grad som den nuværende krævet Arbejdernes Sammenhold og krævet Vilje hos den enkelte til at se længere end til sine egne Interesser og først og fremmest tænke paa det, der tjener Helheden.

Den store og langvarige Arbejdsløshed forekommer som et internationalt Fænomen. Over det meste af den kulturelle Verden er Reallønnen i en rivende og fortsat Dalen, og den forkortede Arbejdstids uvurderlige Kulturgode er fra Arbejdsgivernes Side Genstand for stadige Attentater, der mange Steder har ført til helt eller delvis Ophævelse af 8-Timersdagen.

Adskillige Industrilande, til Eks. Czekoslovakiet, arbejder med en saa meningsløs ringe Arbejdsløn, og byder den arbejdende Underklasse saa ringe Arbejdsvilkaar, at andre Lande med en højere Kultur og med en Arbejderklasse, der stiller større Krav til Livet, slet ikke kan være med i Konkurrencen, men magtesløse maa se paa, at deres egen Industri ødelægges, og at Landets økonomiske Liv knuges i Knæ af en stadig stigende Arbejdsløshed.

Et Udsyn efter Udveje.

Under disse fortvivlede og vanskelige Forhold maa Arbejderklassen se sig om efter Udveje, der ikke alene kan fæstne og bevare de en Gang vundne Goder, men ogsaa kan føre os frem mod det endelige Maal: Frigørelse fra Privatkapitalens Aag.

For den Spejden efter Udveje ligger Kooperationen som det nærmeste Maal. I Arbejdernes Hænder og ført med deres Forbrugs fulde Styrke er Kooperationen et Vaaben, der ikke alene byder den enkelte øjensynlige og nærliggende Fordele; men som for Arbejderklassens Helhed har en uvurderlig Betydning.

Den enkeltes Fordel er jævn og ligetil. Kooperationen er Frigørelse af Privatkapitalen. Ved en fornuftig Placering af Købekraften gennem de kooperative Organisationer kan alle fordyrende og meningsløse Mellemled udskydes, og enhver Vare vil naa ud til Forbrugerne uden ekstra Omsætningsafgift til Privatkapitalens altid graadige Repræsentanter.

Kun den, der med Vilje lukker Øjnene til, kan undgaa at se hvilken Betydning dette har for ethvert Arbejderhjem, for enhver Husmoder med smaa Penge, der vil slutte sig til og høste Fordele af den kooperative Ide.

Kooperationens Værdi for Helheden.

Og udover den enkeltes Fordel har Kooperationen samtidig en mindst ligesaa vigtig Betydning for Arbejderklassen som Helhed derved, at den er et Bolværk mod den sociale Reaktion, og denne Kooperationens Betydning stiger proportionalt med den Tilslutning, Arbejderne giver den.

Det er almindelig anerkendt, at kooperative Foretagender byder sine Folk bedre Løn- og Arbejdsvilkaar en Privatkapitalen, for hvem Profitten er det eneste afgørende Formaal. Ikke mindst de senere Aars store Lockouter har vist, hvilken Betydning det har at have i hvert Fald en Del af Arbejdsmarkedet unddraget Lockoutherrernes Diktatur.

Det tør kaldes simpelt forstaaeligt, at en radikal Udvidelse af Kooperationen netop paa dette Omraade vil bringe hele Arbejderklassen Fordele, der ikke let kan overvurderes; men det maa heller ikke glemmes, at en saadan Udvidelse er betinget af fortsat Tilslutning fra stedse større Dele af Arbejderklassen.

Her kan hver enkelt Arbejder gøre sin Indsats og gøre det uden Offer; tværtimod vil han kun gavne sig selv og i tilsvarende Omfang gavne sin Klasse og bidrage sit til en fortsat fælles Fremgang.

Brugsforeningernes Betydning.

Det naturligste Sted for Tilslutning til den kooperative Ide er Brugsforeningerne, der i København er repræsenteret ved „Hovedstadens Brugsforening" og ude i Provinsen ved Brugsforeninger, der mange Steder helt og fuldt er Arbejderorganisationer.

I Brugsforeningerne samles til Fordeling gennem Salg alle Varer fra den kooperative

Produktion: Brød, Mælk, Øl, Margarine o. s. v., og for de Varer, der endnu ikke er erobret for Kooperationen, gør det sig gældende, at kun gennem Organisation af Købekraften kan Forbrugerne vente at faa Merindflydelse baade paa Priser og paa Kvalitet.

Jo større Tilslutning man giver Brugsforeningerne, først gennem Medlemsskab, og dernæst gennem Køb af alle Varer til det hele Forbrug, jo større Fordel kan denne Bevægelse give sine Medlemmer.

Ikke mindst Fagorganisationernes Folk maa indse Brugsforeningernes Betydning, og drage den Lære deraf, at de baade for deres egen personlige Fordels Skyld og ogsaa til Gavn for deres Klasse, maa give dem deres Tilslutning.

Det er Tidens tunge Alvor, der maner dertil. Vi har ikke Raad til at lade det Vaaben ligge, der maaske kan skaffe os Sejren.

Og har vi først Omsætningen i vore Hænder, saa ligger det let at erhverve Produktionen. Hvad dette betyder, skal en kommende Artikel vende tilbage til.

A. Engelbert Nielsen.

Siden sidst.

Sønderborg A. Havne- og Købmandsorganisationen. Overenskomst oprettet. 50 Mand. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 46,56. Mindstebetalingen ved Timelønsarbejde er for 4 normale Timer. For Eftermiddagsvagten dog 3½ Time. Kuskene erholder Ugeløn Kr. 46,56 plus en Ekstra-Godtgørelse af Kr. 5,00 pr. Uge. Bestaaende højere Lønninger maa ikke nedsættes som Følge af Overenskomsten. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt. Tillæg til Timelønnen samt Søn- og Helligdage indtil Kl. 10 Formiddag 50 pCt. for de efterfølgende Timer 75 pCt. Ved Akkordarbejde tillægges Procentteillæget Akkordsatserne. For faste Arbejdere er Opsigelsesvarslet 1 Uge til en Lønningsuges Begyndelse. Afdelingen er pligtig at stille det manglende Mandskab til Raadighed til Lossearbejde, hvis Afdeling H.'s Medlemmer ikke er tilstrækkeligt til at udføre Arbejdet. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog med den Forandring, at der udbetales en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag ogsaa for de første 13 Uger. Præmien betales af Arbejderne med ¾ pCt. af Lønnen. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Tillidsmandsbestemmelse. Akkordtakster fastsatte. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til 15. April 1928.

Slagelse A. Slagelse ny Mælkeforsyning, Skolegades Mejeri og Landsogns Andels Mejeri: Overenskomst oprettet. Mælkehandleren erholder en fast Løn af Kr. 12,00 pr. Uge plus 12 pCt. af Mælkesalget og af Smør 10 Øre pr. Kilo og 2 Øre pr. Kilo til Forhandler. For Varer, solgt til Forhandlere med Rabat, godtgør Mejeriet denne. Tillidsmandsbestemmelse. Kun Forbundets Medlemmer maa anvendes. Ved Ulykkestilfælde erholder Kuskene indtil 6 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage. Gælder til en 1. Januar.

Fabrikarb., Kbh. Firma Levin & Sønners Eftf.: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Timelønnen forhøjedes fra 106 til 107 Øre. Samtlige Tillæg forhøjedes med 5 pCt. Betalingen for Arbejde ved Losning og Ladning forhøjedes fra 121 til 125 Øre pr. Time. Losning og Ladning maa kun udføres udfor Firmaets egne eller lejede Pladser. Tillæget for Sortering af Metal tildeles alle de Arbejdere, der udfører Arbejdet. Forbedring af Betalingen for Ventetid under ugunstigt Vejr. Prisreguleringsbestemmelsen udgik. Vedrører 25 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Firma Aarup & Co.: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn for uøvede Arbejdere de første 6 Maaneder 128 Øre, derefter 141 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Udearbejde betales et Tillæg af 25 Øre pr. Time, for Arbejde ved Fortinning betales et Tillæg af 25 Øre pr. Time. Arbejdere, antagne før 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, og med fuld Løn for 3 Dage. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering. Gælder til en 1. Marts.

Viby, Jyll. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Ved et Møde den 30. Maj enedes man om at forny Overenskomsten m. H. t. Margarinefabrikarbejderne og Arbejderne paa Sæbe- og kemisk teknisk Fabrik i Viby paa de Vilkaar, der blev gældende den 26. Februar d. A., dog at Lønningerne fra og med 1. Juni d. A. bliver: Margarinefabriken: Dagdrift Kr. 55,00 om Ugen. I 2 og 3 Holdsdrift Kr. 58,79 om Ugen. Sæbe- og kemisk teknisk Fabrik: Dagdrift Kr. 53,00. Prisreguleringen bortfaldt i Overenskomstperioden, der sattes til 2 Aar, altsaa til 1. April 1929.

Hadsund. Refsbæk Teglværk: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Timeløn 87 Øre. Overarbejdsbetaling som med Teglværksforeningen. Teglværks-Landsoverenskomstens almindelige Bestemmelser er gældende Brændernes Ugeløn forhøjedes fra Kr. 48,50 til Kr. 50,00. Akkordpriserne ved Maskinen forhøjet med 4 Øre pr. 1000 Sten pr. Mand. Indsætningen forhøjet med 5 pCt. Akkordpriserne for Haandstrygning reduceret 12 pCt. Gælder til en 1. Februar.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding). København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 11 1927 1927 32. Aarg.

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse i Danmark

8. Delegeretmøde.

(Sluttet).

Efter at Formanden havde aflagt Beretning, og Mandatudvalget havde indstillet samtlige Mandater til Godkendelse, hvorved det viste sig, at der var fremmødt 257 Repræsentanter for Afdelingerne, 99 Repræsentanter for Agitationskredsene og 31 Hovedbestyrelsesmedlemmer og Revisorer, saaledes at Delegeretmødet ialt bestod af 387 Repræsentanter, førtes der en Diskussion om en Række Sager, som dels havde almen Betydning for Kassen og dens Medlemmer og dels af meget lokal Art, bl. a. om Hovedbestyrelsens Valg af Næstformand, om den nye Forpligtelse, der er paalagt Afdelingerne, der opgiver forkert Opholdskommune for deres Medlemmer den 31. Marts, og som vil medføre Pligt til at holde Kassen skadesløs for de Tab, den derved maatte lide, hvilket for sidste Aar vil andrage ca. 20 Kr. pr. Medlem, om Ansættelserne paa Hovedkontoret, hvor man beklagede, at tidligere Beslutninger var ophævet, om Vedtægtens § 8, hvor nogle Repræsentanter havde misforstaaet Vedtægten og derved forvekslede Pligten til 10 Maaneders Arbejde i 2 Aar, hvorfra vi har haft Dispensation siden August 1925, med Bestemmelsen i samme Paragraf om 3—4 Aar og 26 Ugers Arbejde før Udbetalingen genoptages, om Stillingen til Aldersrentenydere, hvor man beklagede, at Direktoratet var noget streng i sine Afgørelser, der i mange Tilfælde drejede sig om gamle og stabile Medlemmer.

En Række Talere havde Ordet for at udtale sig om Ekstrakontingentet, dels om at fritage de Arbejdsløse for at betale dette, men ogsaa for at faa indstillet Opkrævningen for Vinteren. Spørgsmaalet om Fastsættelse af et saa højt Kontingent, at Ekstrakontingentet helt kunde undgaas, blev ogsaa rejst.

Det store Spørgsmaal i Diskussionen var dog Arbejdsløshedslovens Revision, Regeringens brutale Overfald paa Arbejderklassen og Stillingen den 1. Oktober, og man sluttede sig fra alle Talere og meget kraftigt til de af Formanden fremsatte Udtalelser. Alle Udtalelser var præget af Indignation og Forargelse over det skete, advarede imod Splittelse og Separation og opfordrede helt igennem til Sammenhold, til at slaa Kreds om de Arbejdsløse og til at tage Kampen op imod Reaktionen, der vilde ødelægge Arbejderne og Arbejdernes vundne Fremskridt.

Der stilledes en Række Forslag, dels selvstændige og dels Tilføjelser eller Ændringer til den af Forretningsudvalget stillede Resolution. Til at samarbejde samtlige Forslag til en Fælles-Udtalelse nedsattes der sluttelig et Udvalg paa 7 Mand bestaaende af 4 valgte af Delegeretmødet og 3 valgte af Hovedbestyrelsen. Forsamlingen valgte derefter Viggo Eigtved, Chr. Gram, Søren Jacobsen og C. Bjergøe; Hovedbestyrelsen valgte Formanden Johannes Nielsen, Axel Olsen og Niels Rasmussen.

Disse forelagde ved Diskusionens Slutning en enstemmig Udtalelse til Vedtagelse. (Resolutionen er offentliggjort i Fagblad Nr. 9/1927, ligesom den er bekendtgjort i Partipressen).

Efter at Diskussionen var afsluttet, godkendtes Virksomheden.

Kasserer Chr. Pedersen forelagde derefter Regnskabet, idet han udtalte:

„Det Regnskab, jeg har den Ære at forelægge det ærede Delegeretmøde, udviser en samlet Indtægt paa Kr. 17.543.109,95, og en samlet Udgift paa Kr. 19.332.971,73. Regnskabet balancerer med Kr. 20.019.780,26, og udviste pr. 31. Marts 1927 en Beholdning paa Kr. 686.808,53. Beholdningen ved Regnskabet paa forrige Delegeretmøde var Kr. 2.476.670,31. Regnskabet er det største Regnskab, Arbejdsløshedskassen nogensinde har haft for et Tidsrum, som for nærværende, nemlig 2 Aar.

Regnskabet er revideret og underskrevet af den samlede Revisionskomité og i enhver Henseende fundet stemmende med Bøger og Bilag. Angaaende det detaillerede Regnskab henviser jeg til de aarlige Regnskaber, der i enhver Henseende er udspecificerede med Indtægter og Udgifter for hver enkelt Afdeling. Disse Regnskaber maa jeg meget henstille til Afdelingsbestyrelserne og Afdelingernes Tillidsmænd nøje at gennemgaa, saaledes at I kan overbevise Eder om, at Eders Forhold til Arbejdsløshedskassen paa det omhyggeligste og paa det nøjagtigste er i Overensstemmelse med Afdelingernes Regnskab.

Jeg rettede ved sidste Delegeretmøde en indtrængende Henstilling til Afdelingernes Tillidsmænd om at arbejde for, at Afdelingen ikke paadrog sig ulovlig Restance. Jeg vil gentage denne Henstilling. Restance fra Afdelingen til Hovedkassen saavel som Restance fra de enkelte Medlemmer til Afdelingskassen er af det Onde. En saadan Restance gør Skade i langt større Udstrækning, end det formodes. Den bringer Kludder i hele Regnskabsforholdet, og den bringer især den Ulykke, at et Medlem, der staar til Restance med nogle faa Uger, han magter dog at betale, selv om det er svært, men er Restancen kommet op til nogle Maaneder, saa kan han ikke betale af den lille Løn eller af den endnu mindre Arbejdsløshedsunderstøttelse, uden at det svier til ham selv og til hans Hjem.

Jeg beder Eder derfor i alle Afdelinger arbejde for, at Medlemmerne overholder den Restancefrist, der er givet, og som staar i vore Vedtægter. Det vil være til Gavn baade for de enkelte Medlemmer saavel som for Afdelingerne, thi det er saadan, at en Afdeling, der arbejder med en stor Procent af sine Medlemmer, der staar med ulovlig Restance, arbejder tungt og arbejder med Utryghed, især med Utryghed med Hensyn til, om deres Medlemmer faar deres Understøttelse paa Udbetalingsdagen.

Jeg beder Eder derfor tage disse vejledende Ord under Overvejelse og arbejde for dem, naar I kommer hjem i Eders daglige Gerning.

Jeg takker alle Tillidsmændene for godt Samarbejde, og naturligvis retter jeg en særlig Tak til Afdelingskassererne. Jeg tror, de er enige med mig i, at vi har samarbejdet i god Forstaaelse, og paa en Maade, som vi gensidig kan være tilfredse med.

Jeg indstiller Regnskabet til Delegeretmødets Godkendelse, men er naturligvis villig til, hvis det ønskes, at give Oplysninger i enhver Henseende."

Efter at forskellige Forespørgsler var besvaret, dels af Kassereren og dels af Formanden, godkendtes Regnskabet.

Dagsordenens Punkt 4. Statsanerkendelsen.

Der forelaa fra Jord- og Betonarbejdernes Afdeling Forslag om at give Afkald paa Statsanerkendelsen, dels for at frigøre sig for alle de Tvangsregler, der var indført i den nye Arbejdsløshedslov, og dels for i det hele at komme til at staa friere i vor Bevægelse. Arbejdsgrundlaget skulde saa midlertidigt være, at Understøttelsen bibeholdtes i den nuværende Udstrækning baade med Dageantal og med Kronebeløb, dog paa Grundlag af det nuværende Kontingent, og at der saa senere — i Løbet af 1928 — skulde afholdes et Delegeretmøde, hvor der skulde tages Bestemmelse om Kassens endelige Form.

Der førtes nogen Diskussion om Forslaget, hvor der fra den ene Side blev fremhævet den Hensynsløshed fra den nuværende Regerings Side med Hensyn til Arbejdernes Organisationer og Regeringens Forsøg paa at vælte Forsørgerbyrden over paa Arbejderne, og at Kaarene ved Statsanerkendelsen stadig var blevet ringere og ringere, medens Arbejdsreglerne var blevet strengere.

Fra den anden Side indrømmede man alt dette og beklagede de Forringelser, der Gang

paa Gang var sket med Loven, men samtidig maatte man dog mene, at Loven var til at arbejde under, at vi saaledes i Aar til vor Kasse vilde faa et Tilskud fra det Offentlige paa over 4 Mill. Kr., hvad Arbejderne absolut ikke havde Raad til at give Afkald paa.

Forslaget blev forkastet.

Dagsordenens Punkt 5 var Forslag om Vedtægtsændringer.

Fra Auning Afdeling forelaa der Forslag om at nedsætte Understøttelsesdagene, der nu er 100 og 130, til 80 Dage pr. Aar.

Fra Hadsund Afdeling forelaa Forslag i samme Retning og om deraf følgende nærmere Omarbejdelse af Vedtægtens § 7 og § 8.

Fra Nørresundby Afdeling A. Forslag om at gaa tilbage til den gamle Ordning om, at Medlemmer, der er paa Rejse, kan faa deres Understøttelse udbetalt, hvor de kommer frem.

Fra Aalborg Afdeling A. Forslag om at omarbejde Stykke 3 i Vedtægtens § 10, saaledes at Bestemmelsen om Medlemmernes ufordragelige Optræden overfor Arbejdsgiverne udgik.

Knabstrup Afdeling foreslog, at det ugentlige Kontingent og Ekstrakontingent fastlægges til ikke at overstige det nuværende ordinære Kontingent.

Lyderslev Afdeling, at arbejdsløse Medlemmer, der gaar til Kontrol, fritages for at betale Ekstrakontingent.

Samme Forslag forelaa fra Nørresundby Afdeling A. under Forudsætning af, at Medlemmerne var arbejdsløse mindst 5 Dage om Ugen.

Stenstrup Afdeling foreslog, at Kontingentet forhøjedes, saaledes at de Arbejdsløses Kaar ikke paa noget Punkt forringedes.

Nørresundby Afdeling A. foreslog, at indskrænke Hovedbestyrelsens og Forretningsudvalgets Tal til henholdsvis 7 og 3.

Aalborg Afdeling A. og Nørresundby Afdeling A. foreslog Regler for Indkaldelse af ekstraordinært Delegeretmøde.

Varde Afdeling, at Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde afholdes et Aar forud for Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres.

Fakse Afdeling foreslog Regler for Indskrænkning af Repræsentationen paa Delegeretmødet.

Auning Afdeling foreslog at nedsætte Diæterne til Delegeretmødet, og

Fakse Afdeling stillede ogsaa Forslag derhenunder.

Aalborg Afdeling A., Hedehusene Afdeling og 1. sønderjyske Agitationskreds foreslog at søge Lempelser i Afviklingen af Arbejdsløshedskassens Gæld til Statskassen.

Nørresundby Afdeling A. at arbejde hen til, at samtlige Arbejdsløshedskasser samles i een Kasse.

Fabrikarbejdernes Afdeling, Randers Jord- og Betonarbejdere og Vejle samtlige Afdelinger foreslog at tage Initiativet til Indkaldelse af et stort Fællesmøde for alle Fagorganisationer i Danmark for at træffe Modforanstaltninger mod Overklassens Angreb paa Arbejderklassen og for ved Samarbejde med de øvrige Arbejdsløshedskasser at finde Midler, der kunde bringes i Anvendelse i Kampen mod den paa saa skandaløs Maade nylig reviderede Arbejdsløshedslov.

Endelig forelaa der fra Hovedbestyrelsen et saalydende Forslag:

„Arbejdsløshedskassens nuværende Understøttelser bibeholdes baade i Størrelse og i Dagetal, hvilket formentlig kan ske ved at forhøje det nuværende Kontingent med saa mange Procent, som den nylig reviderede Arbejdsløshedslov nedskærer Kassens Indtægter med. Kontingentforhøjelsen træder dog ikke i Kraft, før den løbende Paaligning af Ekstrakontingent ophører.

Iøvrigt faar Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til at foretage den ved Arbejdsløshedslovens Ændring paatvungne Revision af Kassens Vedtægter."

med en nærmere motiveret Tilføjelse om, at man ved Revisionen vilde indsætte en Bestemmelse om, at Kassen ikke er pligtig at modtage Udmeldelse efter et Regnskabsaar, der har givet Underskud, uden at en vis forholdsvis Part af Underskudet dækkes af den Paagældende.

Der førtes om Forslagene en lang og saglig Diskussion. Der blev fra adskillige Sider imod Hovedbestyrelsens Forslag bestemt fremhævet, at en Kontingentstigning ikke kunde bæres, og at det Forsørgelsesprincip, man fra Regeringens Side søgte at lægge over paa Arbejderne, maatte afvises, og at vi i Stedet for maatte foretage Nedskæring af Dagpengene og Dageantallet, og at Regeringen maatte tage Ansvaret herfor. Det Offentliges Forringelse af Tilskudene og dermed Overføringen af Byrderne paa Arbejderne, maatte afvises.

Der blev herimod anført, at Nedskæringen, saaledes som den vilde virke under den nuværende Krise, vilde være altfor haard og altfor brutal, og at vi, i Stedet for at føre Madsen-Mygdals og Regeringens Nedskæringskniv dybere ind i vore arbejdsløse Kammeraters Kød, maatte slaa Kreds om de Arbejdsløse, selv om vi derved paatog os store Byrder.

Hvis vi under den nuværende Arbejdsløshedskrise skulde klare os med det ordinære Kontingent, maatte dette ske enten ved at nedsætte Understøttelsesdagene fra 130 og 100 Dage, som nu er gældende, til 60 Dage i Løbet af 12 Maaneder, og samtidig at forlænge Karansdageantallet fra 6 til 12 Dage.

Skulde der skaffes Balance ved at nedsætte Understøttelsen, skulde Dagpengene, der nu er henholdsvis 3 Kr. og 2 Kr., nedsættes med 30 pCt. eller fra 3 Kr. til 2 Kr. 10 Øre og fra 2 Kr. til 1 Kr. 40 Øre, og blev der fremhævet, at dette i saa høj Grad vilde være en Svækkelse, at de Arbejdsløse faktisk ikke kunde eksistere og faa det allernødtørftigste med en saa ringe Understøttelse, og Følgen deraf maatte blive, at Arbejderne maatte opgive deres Overenskomster, fordi de Arbejdsløse maatte trænge paa for at faa Beskæftigelse næsten til en hvilken som helst Betaling.

Sluttelig vedtoges det af Hovedbestyrelsen stillede Forslag med overvældende Majoritet.

Man gik derefter til Valg af Ledelse.

Til Formand genvalgtes Johannes Nielsen med Akklamation.

Til Næstformand foresloges den afgaaede H. P. Jensen og ny foreslaaet blev Søren Jacobsen, Aalborg. H. P. Jensen valgtes.

Til Kasserer genvalgtes Chr. Pedersen med Akklamation og

til Rejsesekretær J. P. Johannessen, ligeledes med Akklamation.

Derefter havde de indbudte Gæster, Herr Sophus Westergaard og Fru Alvilda Andersen Ordet for at takke for de behagelige og lærerige Dage, det havde været for dem at deltage i Delegeretmødet, ligesom ogsaa Herr Fuldmægtig Korsgaard havde Ordet paa Direktoratets Vegne. Herr Korsgaard understregede i sin Tale, at Arbejdsdirektoratet ikke havde ønsket at være til Stede af Nysgerrighed eller for at kontrollere eller lægge Baand paa Diskussionen paa Delegeretmødet, tværtimod havde de ønsket at komme til Stede for at lære og for at komme i nærmere Kontakt og Føling med Danmarks største Arbejdsløshedskasse, og Direktoratet nærede forøvrigt samme Ønske ogsaa overfor de andre Kassers Delegeretmøde. Fuldmægtig Korsgaard sluttede sine Udtalelser med paa egne og Fuldmægtig Ejnar Christensens Vegne at udtale sin Anerkendelse over den Ekspedithed, den Orden og Nøjagtighed, der altid ved Revisioner forefandtes paa Kassens Hovedkontor, og det klare Overblik, man der til enhver Tid var i Besiddelse af over den værende Situation.

Efter at Formanden derpaa havde takket for Samværet og Samarbejdet paa Delegeretmødet og i kraftige Ord havde opfordret Medlemmerne til at staa Kreds og staa Haand i Haand i Arbejdsløshedskassen saavel som i Fagorganisationerne og kraftigt manet til Enighed i den forestaaende kampfulde og strenge Tid, hævede Dirigenten, Axel Olsen, Mødet med ligeledes at udtale en kraftig Appel til Sammenhold og en kraftig Appel til hver paa sin Plads at lægge alle Kræfter i Arbejdet for, at Arbejderne kunde staa samlede, og for at vi, naar vi mødtes igen, ikke repræsenterede en slagen Hær, men tværtimod havde drevet Reaktionen til Side og var i Fremmarch mod Arbejderklassens store Formaal at erobre den offentlige Magt og dermed komme i Besiddelse af den største Indflydelse til Gavn for de Tusinde smaa Hjem rundt om i vort Land.

Mødet sluttede med et kraftigt Leve for Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

Opmandskendelser.

Kendelse.

Ved en i 1922 mellem Odense Staalskibsværft og de der beskæftigede Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund indgaaet Overenskomst fastsattes Antagelseslønnen for Arbejdere, der tidligere havde været beskæftiget paa Jernskibsværft i mindst 1 Aar til 3 Øre over den almindelige Antagelsesløn. Foranlediget ved et af Forbundet i 1924 rejst Krav om Forhøjelse af de ansatte Timelønninger paa nævnte Værft fæstnedes fornævnte Aftale ved et mellem Forbundet og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark den 20. August 1924 afholdt Timandsmøde, idet det vedtoges at:

„Antagelseslønnen for Skibsværftsarbejdere bliver 76 Øre pr. Time plus det til enhver Tid mellem Parterne aftalte Procenttillæg for Lønakkord, saaledes at disse 2 Beløb tilsammen ikke bliver mindre end den mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Jern- og Metalindustriens Sammenslutning aftalte Minimalløn for Arbejdsmænd."

samt i Forbindelse hermed at:

„For Arbejdere, der tidligere har været beskæftiget paa Jernskibsværft mindst 1 Aar, bliver Antagelseslønnen 79 Øre."

Ved samme Timandsmøde fastsattes det fornævnte Procenttillæg for Lønakkord til 36 pCt.

Efter at der var opstaaet Uoverensstemmelse om Forstaaelsen af foranførte Bestemmelse om Tillæg for 1 Aars Arbejde paa Skibsværft, vedtoges det paa et Mæglingsmøde den 4. Marts 1926:

„at de Arbejdere, der har været beskæftiget et Aar paa Værftet, ligestilles med de Folk, der nyantages og har været beskæftiget et Aar paa andet Skibsværft."

Forinden Vedtagelsen af den nu mellem fornævnte Organisationer gældende Landsoverenskomst af 1. Februar 1927 var ved Lønreduktioner den almindelige Antagelsesløn paa Odense Staalskibsværft nedsat til 66 Øre — saaledes at Antagelseslønnen plus Lønakkordtillæget 36 pCt. forhøjedes til 91 Øre, svarende til den iøvrigt for Arbejdsmænd i Jernindustrien gældende mindste Timelønsbetaling, nemlig ansat Timeløn 63 Øre plus Skalatillæg 28 Øre — og Antagelseslønnen for Arbejdere med 1 Aars forudgaaet Arbejde paa Skibsværft til 68 Øre, der plus Lønakkordtillæget forhøjedes til 93 Øre.

Ved Hovedoverenskomsten af 1. Februar 1927 forhøjedes Minimallønnen for Arbejdsmænd til 71 Øre pr. Time og Mindstebetalingen for Timelønsarbejde (Grundløn plus Skalatillæg) til 95 Øre. I Forbindelse med Overenskomsten vedtoges procentmæssige Reduktioner foruden i Prislister og Akkordpriser tillige i Fortjenester ved Procentakkord og Timelønsbetalinger, dog saaledes at Timelønninger (Grundløn) og Timelønsbetalinger paa 105 Øre og derunder ikke reduceredes. Af det om Forhandlingerne foreliggende fremgaar, at et af Forbundet stillet Krav om, at Antagelseslønnen paa Odense Staalskibsværft, der forud var 3 Øre over den almindelige Minimalløn i Jernindustrien, ogsaa skulde være 3 Øre over den ny Minimalløn, frafaldtes, idet Sammenslutningen fastholdt, at Forhøjelsen af Mindstebetalingen ikke kunde medføre, at den i visse Virksomheder gældende Antagelsesløn, der var højere end den almindelige Minimalløn, skulde forhøjes i samme Grad.

Den 25. Marts 1927 begærede Forbundet faglig Mægling i Anledning af, at Odense Staalskibsværft, der havde opsagt de gældende Prislister til 1. Februar s. A., uden at man ved følgende Forhandlinger havde opnaaet Enighed, derefter havde annulleret den hidtil bestaaende Ordning, hvorefter Arbejderne faar udbetalt 36 pCt. Tillæg til deres Grundløn, og i Stedet for udbetalte et Tillæg af 20 Øre som Forskud med senere Restudbetaling. Ved Mæglingsmødet den 11. April 1927 var man enige om, at Værftets Lønakkordsystem traadte i Stedet for Skalatillæget, og herud fra krævede Værftet, at Regulering af Timefortjenester for Lønakkorder skulde være i fuld Overensstemmelse med de mellem Hovedorganisationerne regulerede Satser for Timelønsarbejde med Skalatillæg. Ved Timandsmødet den 27. s. M. hævdede Forbundet, at den lokale Overenskomst om Lønakkordtillæget maatte medføre, at den ny Minimalløn 71 Øre forhøjedes med de 36 pCt., medens Sammenslutningen gjorde gældende, at Mindstebetalingen i Henhold til Hovedoverenskomsten ikke kunde overstige 95 Øre, og at Lønninger fra 95 Øre til 105 Øre skulde forblive urørte. Resultatet af Mødet blev, at

„Man enedes om, at Lønakkordtillæget ændres til 30 pCt., og Grundlønnen reguleres derefter saaledes, at den samlede Timefortjeneste for den enkelte Arbejder forbliver i Overensstemmelse med den af Værftet foretagne Regulering."

„Værftet indgaar paa, at Antagelseslønnen for Arbejdsmænd ligger 2 Øre over Minimallønnen."

Den 21. Maj 1927 begærede Forbundet faglig Mægling i Anledning af, at Odense Staal-

skibsværft siden 1. Februar ikke havde villet betale efter den endnu bestaaende Lokaloverenskomst-Bestemmelse om et Tillæg af 2 Øre til Minimalløn for Arbejdere med 1 Aars forudgaaet Arbejde paa Skibsværft, og da Værftet under de følgende faglige Forhandlinger under Henvisning til den paa fornævnte Timandsmøde den 27. April trufne Aftale nægtede at indgaa paa Forbundets Krav, er Sagen indbragt for en faglig Voldgift, for hvilken Forbundet har paastaaet anerkendt, at den hidtil gældende lokale Overenskomst-Bestemmelse for Odense Staalskibsværft, at Arbejdere, der havde arbejdet 1 Aar paa Skibsværft, havde en Antagelsesløn af 2 Øre højere end den almindelige paa Værftet gældende, fremdeles er bestaaende, medens Sammenslutningen har protesteret mod, at denne Paastand tages til Følge.

Da Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene ikke opnaaedes, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Det er ubestridt, at den ovennævnte Opsigelse til 1. Februar 1927 af den lokale Overenskomst for Odense Staalskibsværft, indeholdende Prislister m. v., og hvortil den omhandlede Bestemmelse om en forhøjet Antagelsesløn er knyttet, ikke er bleven effektiv, og at Overenskomsten er gældende med de særlig vedtagne Ændringer, der ikke omfatter nævnte Bestemmelse, og med de Ændringer, der er en Følge af Hovedoverenskomsten. Men Sammenslutningen gør nu gældende, at Bestemmelsen netop som Følge af Hovedoverenskomsten maa være bortfalden. Overenskomstforhandlingerne havde fra Sammenslutningens Side det Hovedformaal at tilvejebringe en Lønreduktion, mod at Pristalsreguleringen bortfaldt; man imødekom Forbundet med en Forhøjelse af Minimalløn og Mindstebetaling, men fastslaaet blev det, at som Mindstebetaling var de 95 Øre en absolut Grænse, der ikke maatte overskrides, og Sammenslutningen har i saa Henseende henvist til det ovenfor refererede Forsøg fra Forbundets Side paa at faa Antagelseslønnen paa Odense-Værftet forhøjet udover den ny Minimalløn. Afvisningen af dette Krav maa ogsaa omfatte den omhandlede forhøjede Antagelsesløn for visse Arbejdere paa Værftet, selv om den omhandlede Bestemmelse ikke blev særlig forhandlet; den forhøjede Antagelsesløn maa ligesom lokale Prislister og andre lokale Lønaftaler, derunder personlige Tillæg, anses underkastet den af Hovedoverenskomsten følgende Regulering. Endelig har Sammenslutningen gjort gældende, at den forhøjede Antagelsesløns Bortfald er forudsat ved de paa Timandsmødet den 27. April skete Vedtagelser, jfr. ovenfor; disse Vedtagelser skete for at faa Tallene efter Hovedoverenskomsten til at passe med den særlige Lønningsberegning paa Odense-Værftet, og af Vedtagelsens Formulering maa det anses at fremgaa, at den foretagne Regulering gav hver enkelt Arbejder — og derunder ogsaa den, der havde haft forhøjet Antagelsesløn — den Timebetaling, der tilkom ham. Sammenslutningen har derhos henvist til, at der fra Værftets Repræsentants Side ved Mødet faldt Udtalelser, der maatte gøre det klart for Forbundet, at de 2 Øre, Værftet indgik paa at forhøje Antagelseslønnen med, udelukkede den forhøjede Antagelsesløn for Arbejdere med 1 Aars forudgaaende Arbejde paa Skibsværft.

Forbundet har heroverfor henvist til den omhandlede Bestemmelses Bestaaen som uophævet og benægtet, at den er bortfalden forudsætningsvis, hverken som Følge af Hovedoverenskomsten — den var end ikke da kendt af Forbundets Forhandlere — eller ved Vedtagelserne den 27. April, der vel havde til Formaal at faa Lønningstallene til at passe, men dette nødvendiggjorde netop, at de 2 Øre maatte lægges til den almindelige Antagelsesløn, for at faa den af Værftet ønskede Nedsættelse af Lønakkordtillæget fra 36 pCt. til 30 pCt. til at passe ind i den ny Mindstebetalings Beløb. Forbundet har derhos benægtet, at der ved Mødet den 27. April er faldet — af Forbundet uimodsagte — Udtalelser, hvorved Bestemmelsen kan anses ophævet ved de skete Vedtagelser.

Der findes nu ikke i Hovedoverenskomsten eller i det ovenfor oplyste om Forhandlingerne om denne —under hvilke den omhandlede Bestemmelse ikke kan antages at have været fremme — Grundlag for at statuere, at Bestemmelsen derved er bortfalden; den fastsatte almindelige Mindstebetaling kan ikke anses at udelukke, at en særlig Bestemmelse for et enkelt Arbejdssted om et vist Anciennitets-Tillæg fremdeles kan være gældende, og Forkastelsen af Forbundets Krav om en Forhøjelse af den almindelige Antagelsesløn i Lighed med den tidligere gældende Forhøjelse af den da gældende Minimalløn fin-

des ikke at indeholde nogen Forudsætning for, at et særligt hidtil gældende Tillæg til Antagelseslønnen bortfaldt. Ej heller findes Henvisningen til den af Hovedoverenskomsten følgende Regulering af lokale Prislister og lokale personlige Tillæg at give Sammenslutningens Paastand den fornødne Støtte; Regulering af Prislister og de ved personlige Tillæg forhøjede Timelønninger er særlig vedtaget ved Hovedoverenskomsten; jfr. ovenfor, men dette kan ikke føre til at lade et generelt Anciennitetstillæg bortfalde. Der ses endvidere ikke gennem Vedtagelserne den 27. April at være skabt en Forudsætning for Bestemmelsens Bortfald; mod Forbundets Benægtelse er det ikke godtgjort, at den af Værftet foretagne Regulering har omfattet Anciennitetstillægget, og Formuleringen af Vedtagelsen skønnes ikke at vise det. Endelig er det mod Forbundets Benægtelse ikke bevist, at Udtalelser ved Mødet den 27. April har gjort det kendeligt for Forbundet, at Forhøjelsen af Antagelseslønnen i Almindelighed med 2 Øre tilsigtede at den specielle forhøjede Antagelsesløn bortfaldt, hvorved bemærkes, at det af det oplyste fremgaar, at Forbundet havde ønsket, at Værftets Nægtelse af at overholde den omhandlede Bestemmelse skulde forhandles paa Mødet, men at Værftet havde modsat sig dette paa Grund af Mangel af Mæglingsklage, samt at Forbundets Anbringende om, at den almindelige Antagelseslønns Forhøjelse med 2 Øre nødvendiggjordes for at faa Tallene til at passe, støttes af det Forhold, at efter Fastsættelsen af Lønakkordtillægget til 30 pCt. vilde den fastsatte Minimalløn 71 Øre plus 30 pCt. kun give 92,30 Øre, medens et Tillæg af 2 Øre vilde give 73 Øre plus 30 pCt. = 94,90 Øre, d. v. s. efter Beregningsformen paa Værftet saa nær som muligt ved den vedtagne Mindstebetaling 95 Øre.

I Henhold til det anførte vil Forbundets Paastand være at tage til Følge. Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 150 Kr. findes at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Herefter bestemmes:

Den for Arbejdsmænd, der er Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, og som er beskæftigede paa Odense Staalskibsværft, ved Vedtagelser af 20. August 1924 og 4. Marts 1926 fastsatte Bestemmelse, at Arbejdsmænd, der forud har været beskæftigede et Aar paa Skibsværft, har en forhøjet Antagelsesløn, efter senere Vedtagelser 2 Øre højere end den almindelige Antagelsesløn, er bestaaende.

Sagens Omkostninger betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsmands Forbund og med Halvdelen af Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.

Den 20. September 1927.

sign. *Axel Rasmussen.*

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening er der opstaaet en Uoverensstemmelse vedrørende et Krav om Ventetidsbetaling under et Udearbejde, som A/S Jens Villadsens Fabriker har udført paa Maglemølle Papirfabrik i Næstved. Sagen er henvist til en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret, og da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed imellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Det paagældende Arbejde blev paabegyndt i Oktober Maaned 1926. Efter ca. 14 Dages Forløb indtraf der nogle Regnvejrsdage, og da Arbejderne forespurgte Firmaet, om de skulde blive i Næstved, fik de til Svar, at de skulde blive og se Tiden an. Efter 4 Dages Regnvejr, hvor de ikke havde kunnet arbejde, begyndte de igen. I den følgende Tid maatte Arbejdet atter flere Gange afbrydes paa Grund af vedvarende daarligt Vejr. Da Direktør Villadsen under en af disse Regnvejrsperioder kom til Næstved og sendte Folkene hjem, spurgte de ham, hvorledes de ordnede det med disse Regnvejrsdage, og om de kunde faa nogen Godtgørelse derfor. Hertil svarede Direktøren, efter at have faaet at vide hvor mange Dage det drejede sig om, at det maatte de tale med Konduktøren om, saa ordnede det sig nok.

Da Firmaet ved Opgørelsen over Arbejdet har nægtet at udbetale nogen Godtgørelse for de spildte Arbejdsdage, er nærværende Sag opstaaet, hvorunder Arbejderne under Anførelse af, at de paa Grund af Regnvejr har haft en samlet Ventetid af 224 Timer, kræver Godt-

gørelse for dette Tidsrum, beregnet efter den gældende Timeløn. Fabriken paastaar sig frifunden.

Den mellem Parterne gældende Priskurant indeholder intet om, at der skal betales Arbejderne Godtgørelse for den Tid, Arbejdet standser paa Grund af Regnvejr. Et Krav herom kunde derfor alene tænkes støttet paa, at der fra Firmaets Side i dette særlige Tilfælde var givet Arbejderne Tilsagn herom. Et saadant Tilsagn vil ikke kunne indlægges i dette, at Firmaet paa Arbejdernes Forespørgsel udtalte, at de kunde blive i Næstved og se Tiden an, idet Firmaet med Føje har kunnet forstaa denne Henvendelse som havende Hensyn til, om Opholdspenge, som det ifølge Overenskomstens § 4 paahviler Arbejdsgiveren at betale ved udenbys Arbejde, kunde vedblive at løbe, naar Arbejdet fortsat laa stille paa Grund af Vejret.

Derimod har Direktør Villadsens Udtalelser i Næstved af Arbejderne maattet forstaas som et — om end noget ubestemt — Løfte om, at de skulde faa dog nogen Godtgørelse. Hvis Direktøren pure vilde have afslaaet Anmodningen, burde han have gjort det i rene og klare Ord, og naar han har anført, at han svarede, som han gjorde, fordi dette Spørgsmaal sorterede under hans Konduktør, kan dette ikke blive afgørende, idet Arbejderne ikke har savnet Føje til at tro, at Direktøren i dette, som i andre Forretningen vedkommende Spørgsmaal, havde det sidste Ord.

Men iøvrigt er det oplyst, at ogsaa Konduktøren paa en Henvendelse fra Arbejderne gav et lignende Svar som Direktøren, nemlig at Spørgsmaalet om Ventetid nok vilde ordne sig, og først senere erklærede han, at de intet vilde faa.

Under de saaledes foreliggende Omstændigheder findes der i dette Tilfælde hos Arbejderne at være vakt en berettiget Forventning om en vis Godtgørelse, men da der ikke er lovet dem noget bestemt Beløb og endnu mindre Timeløn for noget bestemt Antal Timer, hvorved bemærkes, at Kravet maa anses at ligge helt udenfor Overenskomsten, findes Godtgørelsen at maatte sættes skønsmæssigt til 75 Kr. pr. Mand eller ialt til 150 Kr.

Kendelse:

A/S Jens Villadsens Fabriker bør til de paagældende 2 Arbejdere betale ialt 150 Kr.

Sagens Omkostninger, derunder Honoraret til Opmanden, 150 Kr., udreder Parterne hver med Halvdelen.

København, den 14. September 1927.

sign. Jul. Møller.

A/S De danske Sukkerfabriker og Dansk Arbejdsmands Forbund har overdraget underskrevne Landsdommer O. Haack som Opmand at afgøre den mellem dem foreliggende Uenighed om, hvorvidt Sukkerfabriken i Assens vil have Beføjelse i Bestemmelsen i Septemberforligets Pkt. 5 til at forbyde den dersteds ansatte Magasinforvalter Carl Larsen vedblivende at være Medlem af Forbundet, hvad Fabrikerne hævder, men Forbundet bestrider.

Af Sagens Oplysninger fremgaar følgende:

Larsen er mangeaarigt Medlem af Forbundet, hvor han i sin Tid har været Medlem af Bestyrelsen. For ca. 10 Aar siden blev han ansat i sin nuværende Plads og er stadig vedblevet at staa i Forbundet. I den i Juni 1919 oprettede Kontrakt om hans Stilling hedder det bl. a.:

„Hr. Carl Larsen antages som Magasin-Forvalter paa Assens Sukkerfabrik fra 1. Juni 1919.

Bestyreren for Assens Sukkerfabrik og de overordnede Funktionærer, denne bestemmer, er Hr. Carl Larsens nærmeste Foresatte, og er han pligtig til i enhver Henseende at rette sig efter disses Instrukser og Anvisninger ....."

„Denne Kontrakt kan fra Assens Sukkerfabriks Side med 3 — tre — Maaneders forudgaaende Varsel opsiges til Ophør fra og med den 1. i en hvilken som helst Maaned. Fra Hr. Carl Larsens Side kan Kontrakten med lige Varsel opsiges til Ophør den 1ste i en af Maanederne Februar — August.

Straks og uden Varsel kan Assens Sukkerfabrik stedse afskedige Hr. Carl Larsen, saafremt denne maatte misligholde sine Forpligtelser efter denne Kontrakt....."

Larsens Løn blev fastsat til 2880 Kr., at udbetale maanedsvis bagud, samt et 33⅓ pCt. Dyrtidstillæg indtil videre. Pr. Juni d. A. er

hans Lønning opgivet som 3612 Kr. aarlig. Hans Virksomhed omfatter Tilsynet med de Materialer og det Værktøj, der gaar ind paa og ud af Magasinet; dette bestaar af 4 store Rum og indeholder Varer af flere Hundrede Tusinde Kroners Værdi. Han tæller, vejer og maaler alt indgaaende Gods og fører Regnskab over, hvad der efter Rekvisition udleveres Arbejderne fra Magasinet. Hans Virksomhed medfører Førelsen af en Række Bøger med Efterregning af Priser og Kontering, og det maa antages, at en stor Del af hans Tid er optaget med dette Bogføringsarbejde. Han har intet med produktivt Arbejde at gøre. Til sin Hjælp paa Magasinet har han en Arbejdsmand, som han dog ikke selv antager og afskediger.

Efter det foreliggende er det vel klart, at Larsen ikke hører til de Arbejdsledere, som Pkt. 5 direkte tager Sigte paa; men da Praksis med disse har ligestillet visse andre Funktionærer, for hvis Vedkommende de samme Hensyn kan antages at gøre sig gældende, bliver Spørgsmaalet, om Larsen kan henføres herunder.

Sukkerfabrikerne gør i saa Henseende navnlig gældende, at Larsen som den, der skal kontrollere det Værktøj og Materiale, som Arbejderne tilbageleverer til Magasinet, og derigennem føre et vist Tilsyn og en Kontrol med de paagældende Arbejdere, ikke bør staa som disses Kammerat i Organisationen, da der herved kan være Fare for, at han af kammeratlige Hensyn er mindre nøjeregnende overfor Mangler o. l., end Fabrikens Tarv kræver. Ved Siden heraf fremhæves hans selvstændige Stilling, Arten af hans Arbejde og de store Værdier, for hvilke han har Ansvar. Fremdeles peges der paa, at Magasinforvalterne paa de øvrige Sukkerfabriker alle og stedse har staaet udenfor Forbundet, samt at Forbundet i 1919 havde rejst Krav, om at en Magasinforvalter paa en af disse Fabriker skulde staa i Forbundet, men frafaldt dette Krav. Fabrikerne hævder, at Larsens Stilling nærmest er analog med Stillinger som Kontorist eller som Vejer under Roekampagnen.

Heroverfor hævder Forbundet, at Larsens Arbejde ikke er mere kontormæssigt end det, der udføres af Forbundsmedlemmer i Virksomheder af anden Art, saasom Sjakformænd paa Skibsværfter og de Arbejdere, der ved Jord- og Betonarbejde udfører Tælling og Beregning af det udførte Arbejde. Det fremhæves endvidere, at Larsen jo ikke har noget kontraktmæssigt Ansvar for Varerne i Magasinet eller stiller nogen Sikkerhed for disse Varer, og det bestrides, at hans Medlemsforhold i nogen Maade hindrer ham i at varetage sine Pligter forsvarligt. Endelig peger Forbundet paa, at Fabrikerne siden 1919 har ladet Larsen staa i Forbundet uden før nu at rejse Paatale heroverfor.

Opmanden maa anse det foreliggende Spørgsmaal som vedrørende et Grænsetilfælde, hvor der er begrundet Tvivl om, hvorvidt Pkt. 5 kan bringes i Anvendelse. Det vil formentlig ikke kunne bestrides, at i givet Fald et Medlemsforhold som det omhandlede kan virke svækkende paa den Kontrol, som Funktionæren i Virksomhedens Interesse skal udøve overfor andre Forbundsmedlemmer. Paa den anden Side maa det veje stærkt til, at der i den forløbne lange Aarrække ikke er følt Grund til at rejse Kravet om Larsens Udtræden, og navnlig, at det ej heller nu gøres gældende, at Virksomheden hidtil har følt nogen praktisk Ulempe ved Larsens Medlemsforhold i Form af mindre effektiv Kontrol, men kun regner hermed som en Fremtidsmulighed. I Afgørelser af Den faste Voldgiftsret er det statueret, at naar en Stilling engang er anerkendt som Formandsstilling i Septemberforligets Forstand. skal der betydelige Ændringer i det faktiske Forhold for at faa den underkendt senere (jfr. f. Eks. Kendelser i Sagerne Nr. 822 og 1005). Men omvendt formener Opmanden da ogsaa, at naar en Virksomhed gennem lange Tider ikke har rejst Indsigelse mod, at en Funktionær er Medlem af sin faglige Organisation, maa den for overfor den samme Indehaver af Stillingen at kræve Forandring heri oplyse, at der nu har vist sig saadanne Ulemper derved, at Forholdet i den Anledning bør ændres. Da, som nævnt, et Anbringende i saa Henseende ikke foreligger i denne Sag, findes det ikke, at Sukkerfabrikernes Krav kan tages til Følge.

Herefter kendes:

A/S De danske Sukkerfabriker findes ikke at kunne kræve, at Magasinforvalter paa Sukkerfabriken i Assens Carl Larsen udmelder sig af Dansk Arbejdsmands Forbund.

Den 1. Oktober 1927.

sign. *Olaf Haack.*

Siden sidst.

Slagelse F. Akts. Den danske Margarinefabrik: Overenskomst oprettet. 51 Mand. Ugeløn: I Dagdrift Kr. 53,50, i 2 og 3 Holdsdrift Kr. 51,28. Arbejdstid 8 Timer, ved 3 Holdsdrift er Spisetiden indbefattet i Arbejdstiden. Kuske Kr. 53,50 samt fri Bolig med Have for at passe Heste og 1 Søndag fri pr. Maaned. Chauffører Kr. 53,50. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time 50 pCt., derefter 100 pCt.. Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Rensning af Dampkedler med Røgkanaler samt af Fedtsamlere og Olietanks for Arbejde indeni disse betales, naar det udføres indenfor den normale Arbejdstid, 50 pCt. Tillæg til Timelønnen og naar det udføres som Overarbejde 50 pCt. Tillæg til den herfor gældende Timeløn plus 125 Øre pr. Dag i Smudspenge. Tillidsmandssystemet. Arbejdere, der skal bruge hvidt eller blaat Tøj, faar det udleveret og vasket. I Sygdoms- og Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i indtil 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. 14 Dages Opsigelsespligt til en Lønningsdag, naar Arbejdere har været beskæftiget i mindst 3 Maaneder. Arbejdere, der har været ansat før den 1. Januar, erholder Sommerferie paa 4 Hverdage i Forbindelse med en Søndag. Gælder til en 1. April, tidligst til 1. April 1929. Ingen Regulering.

Københavns Banegaard, private Arbejdere. Akts. Teglværkernes Centralkontor: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Dagløn Kr. 8,79. Det Sættepengebeløb, som Arbejderne yder, nedsattes fra 15 Øre til 11 Øre pr. Læs. Vedrører 15 Mand.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Fouragehandlerforeningen: Overenskomst oprettet. 90 Mand. Ugeløn for hjemmearbejde Kr. 59,00, for Kuske 61,00. Arbejdstid henholdsvis 8 og 8½ Time. Overarbejde indtil Kl. 7 50 pCt., derefter, samt Søn- og Helligdage, 100 pCt. Tillæg. For Pasning af indtil 5 Heste paa Søndage erholder den paagældende Kusk 3 Kr. pr. Dag og for over 5 Heste 4 Kr. pr. Dag. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 4 Kr. pr. Dag de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. Arbejdere, der har været beskæftiget over 6 Maaneder, erholder 4 Dages Sommerferie i Forbindelse med en Søndag med fuld Løn. Der indrettes Spisestue paa Arbejdspladserne. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering: August 1927 med 1 pCt. pr. Procent Pristallet er højere eller lavere end Febr. 1927 (181 Points), dog kun forsaavidt Svingningen udgør over 6 Points. Gælder til en 1. April.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma H. Pens: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1928. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 50,71 til Kr. 51,00. Vedrørende 10 Mand. Lager- og Pakhusarb., Kbh. Københavns Bogtrykkerforening (De Ferslevske Blade). Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1928. Ugeløn Kr. 54,34. Der tilføjes Overenskomsten: »Arbejderne erholder 1 Fridag pr. Maaned, der dog ikke maa falde paa en Lørdag eller en Søndag«. Vedrører 7 Mand.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Akts. De forenede Papirfabriker: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Akts. for Overarbejde en Lørdag fra Kl. 4—7 har aflønnet Arbejderne med 1 Times Løn plus 50 pCt. Tillæg og 2 Timers Løn plus 100 pCt. Tillæg, medens Afdelingen hævder, at Arbejderne, da Arbejdstiden er 8½ Time de 5 Dage om Ugen og slutter Kl. 2 om Lørdagen, har Krav paa 1 Times Løn plus 25 pCt., 1 Time a 33⅓ pCt., 1 Time a 50 pCt. og 2 Timer a 100 pCt. Tillæg. Ved et Mæglingsmøde den 27. Juni opnaaedes ikke Enighed, men af Hensyn til Spørgsmaalets ringe økonomiske Betydning indgik Akts. paa at betale hver af de 6 interesserede Arbejdere hver 1 Time normal Løn.

Aarhus, H. Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Timeløn 103 Øre, Dagløn 826 Øre. Der fastsattes ny Akkordpriser for Losning af Træmasse, Staalbjælker, Moniérjern og Asbestplader. Vedrører 750 Mand.

Bogense, Købmand G. V. Larsen og Bogense Kulkompagni: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med de Ændringer, hvorom der lokalt er opnaaet Enighed, dog med Undtagelse af Bestemmelsen om 1. Maj, der udgaar. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 46,61. Kuske Kr. 46,61 plus Kr. 3,34 pr. Uge for Hestepasning. Vedrører 40 Mand.

Ebeltoft. Købmændenes Arbejdsgiverforening i Ebeltoft: Overenskomst oprettet. 22 Mand. Timeløn 100 Øre. I 2 og 3 Holds Drift 108 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 2 Timer à 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter, samt Søn- og Helligdage, 80 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte. Ved Timelønarbejde betales mindst for 4 Timer, hvor Eftermiddagsvagten er 3½ Time, betales kun for dette Timeløn. Ved Indførelse af mekaniske Hjælpemidler eller ny arbejdsbesparende Metoder samt hvis ny Varer, for hvilke Akkordprisen ikke er fastsatte, fremkommer, betales Arbejdet med Timeløn indtil Enighed om ny Akkordpriser er fastsatte ved Forhandling mellem Parterne. Bestemmelser ang. Winckman fra Land- og Indenbords-Arbejdet i Skibe. Arbejderne er ulykkesforsikrede saaledes, at der ogsaa i de første 13 Uger ydes dem Dagpenge af 3 Kr. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 15. April.

Faxe Ladeplads. Firma J. C. Boserup. Afdelingen indberetter den 17. Juli, at den ved Forhandling med Firmaet har fornyet Overenskomsten uforandret for 1 Aar til 15. April 1928. Timeløn 100 Øre. Vedrører 9 Mand.

Haderslev. Assens Sukkerfabrik: Overenskomst oprettet om Akkordpriser for Aflæsning af Sukkerroer m. m. Overenskomsten inde som Led i Overenskomsten for Havnearbejdet. Gælder til 15. April 1928. Vedrører 24 Mand.

Helsingør, A. Foreningen af Arbejdsgivere for Helsingør og Omegn: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling, lokalt, den 7. Juli er enedes med Arbejdsgiverforeningen om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 mod, at Bestemmelsen om Winchman fra Land, bortfalder for Skibe indtil 165 Tons d. w. Dagpengene de første 13 Uger under Ulykkestilfælde forhøjes fra 2 Kr. til 3 Kr. Akkordpriserne

fradrages 5 pCt. i Stedet for + 11 pCt. ÷ 12 pCt. ÷ 5 pCt., derved vandtes 1,5 pCt. paa alle Satserne. Timeløn 100 Øre. Kuske og Chauffører Kr. 55,24 pr. Uge. Vedrører 103 Mand.

Hobro. Foreningen af Arbejdsgivere i Hobro: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 i den Form, hvorom der ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed. Timeløn 100 Øre, Ugeløn Kr. 45,21. Der optages Forhandling ang. Lønvilkaarene for Lastvogn-Chauffører. Vedrører 225 Mand.

Hobro. Cementfabrikerne. Afdelingen indberetter d. 24. Juni, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 mod, at Betalingen for »Indkørsel af Cement lige i Pakhus, hvor Sækken sættes paa Gulvet«, forhøjedes fra 4 Øre til 5½ Øre pr. Sæk, og at Losning af Dampskibe paa 150 Tons (Fabrikernes egne Dampskibe dog undtagne) betales som for Losning af Sejlskibe.

Horsens, A. Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens: Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 5. Juli hævdede og fastholdt Arbejdsgiverforeningen, at Overenskomsten ikke er rettidig opsagt. Arbejderne forbeholdt sig ved retslig Vej at søge deres Krav gennemførte.

Horsens, H. Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens: Afdelingen indberetter den 26. Juni, at den ved lokal Forhandling er enedes med Arbejdsgiverforeningen om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928. For Losning af Asfalt i Sække fra Sejlere betales 26 Øre pr. Tons pr. Mand med de sædvanlige Tillæg og Fradrag. Losning af Trælast fra Damper paa Kørevogn betales med samme Takst som for Sejlere plus 20 pCt. Tillæg. Timeløn 100 Øre. Vedrører 100 Mand.

Kerteminde. Købmændenes Arbejdsgiverforening: Afdelingen indberetter den 26. Juli, at den ved lokal Forhandling har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 med de Rettelser og Tilføjelser, som er bestemt i Forligene af 1924 og 1925 (Winchmanbestemmelser, Bestemmelser om Indenbordsarbejde, Overarbejdsbestemmelsen og Bestemmelsen om Mindstebetaling). Timeløn 100 Øre. Vedrører 77 Mand.

Lemvig. Foreningen af Arbejdsgivere i Lemvig: Afdelingen indberetter den 5. Juli, at den ved Forhandling har faaet forhøjet de i Overenskomsten af 1. Juni 1927 fastsatte Akkordpriser for Tømmer og Trælast betydeligt.

Nykøbing Jyll., A. Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing Mors: Overenskomsten fornyet for et Aar til 15. April 1928 saaledes, at der indføres Forligsbestemmelserne om Mindstebetaling ved Timelønsarbejde og om »Varsling« ved Overarbejde. Timeløn 100 Øre. Vedrører 183 Mand.

Nykøbing Sj. Rederiet Akts. Anholt ved Speditør A. Culencee: Overenskomst oprettet. Timelønnen forhøjet fra 140 til 150 Øre. Overarbejde: 3 Timer à 33⅓ pCt., derefter til Kl. 12 Nat 50 pCt., fra Kl. 12 til 6 Morgen 75 pCt., fra Kl. 6 til 7 Morgen 50 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. 1 Mand erholder for 2 Dage fra Kl. 7 Morgen til Kl. 8 Aften Kr. 30,00, og for Overarbejde mellem Kl. 8 Aften og 7 Morgen 50 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Odense, H. Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn: Afdelingen indberetter den 30. Juni, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 med forskellige Ændringer, hvorom der ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed. Vedrører 150 Mand.

Odense, L. P. Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense: Overenskomsten, som var lokalt afsluttet mellem Parterne, godkendtes paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 5. Juli. — Der oprettes en ny Overenskomst mellem Handelsstandens Arbejdsgiverforening og Odense K. paa de hidtil i Odense L. P.'s Overenskomst gældende Vilkaar for Kuske, dog fastsattes Ugelønnen til Kr. 46,79, og de i Overenskomsten hidtil anførte Satser (Tillæg) forhøjes til henholdsvis 3½ Kr. og 3 Kr. Timeløn for Lager- og Pakhusarbejdere 100 Øre, Ugeløn Kr. 46,79. Gælder til en 15. April. Vedrører 450 Mand.

Rudkøbing. Handelsstandens Arbejdsgiverforening i Rudkøbing: Afdelingen indberetter den 27. Juli, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 med de Ændringer og Tilføjelser, hvorom der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed mellem Parterne. Timeløn 100 Øre, Ugeløn 46,56. Vedrører 180 Mand.

Silkeborg, A. Købmandsstandens Arbejdsgiverforening i Silkeborg: Afdelingen indberetter den 29. Juni, at den har afsluttet Overenskomst med Købmandsstandens Arbejdsgiverforening. Ugeløn Kr. 49,00 (var Kr. 48,48). Dagpenge under Tilskadekomst forhøjes fra 2 Kr. til 3 Kr. i de første 13 Uger. Betalingen for Fodring af Heste forhøjedes fra Kr. 4,50 til Kr. 4,75 pr. Spand pr. Uge. Vedrører 22 Mand. Gælder til 15. April 1928.

Skive. Foreningen af Arbejdsgivere i Skive: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Akkordpriserne for Losning af Trælast forhøjedes med 10 pCt. og for Losning af Stangjern med 40 Øre pr. Tons pr. Mand. Nettotaksten for Losning af Kul ændredes fra 106,6 Øre til 104 Øre pr. Tons og Kokstaksterne tilsvarende. Fastlønnede Folk, der deltager i Losning, erholder samme Betaling som Havnearbejderne. Dagpengene under Ulykkestilfælde forhøjedes fra 2 Kr. til 3 Kr. Timeløn 100 Øre, Ugeløn Kr. 49,76. Vedrører 65 Mand.

Sorø. Købmændene: Afdelingen indberetter den 10. Juli, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1 April 1928. Lønnen, der var 97 Øre pr. Time, ændredes til Kr. 46,55 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. og 3. Time 40 pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdag i den normale Arbejdstid 50 pCt. Tillæg. Reguleringsbestemmelsen udgik. Kun Medlemmer af D. A. F. maa beskæftiges. Vedrører 18 Mand.

Struer. Købmændenes Arbejdsgiverforening i Struer: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Timeløn 100 Øre. Der fastsættes ny Akkordpriser for Losning af Kul, Koks, Kunstgødning, Korn løst i Skib, Eg, Chaussébrosten, store Brosten, Skærver og Kantsten. For Losning af Trælast bortfalder det hidtidige 12 pCt. Fradrag for Oplosning paa Kaj. De almindelige Winchmanbestemmelser indføres. Vedrører 57 Mand.

Sønderborg, A. og H. Havne- og Købmandsorganisationen i Sønderborg: Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Juli opnaaedes Enighed om at supple-

re Priskuranten i Overenskomsten af 9. Juni 1927 med en Række ny Akkordpriser for Aflæsning af Varer.

Thisted. Foreningen af Arbejdsgivere i Thisted: Overenskomsten fornyet for 2 Aar til 15. April 1929 paa Grundlag af en Række Ændringer, hvorom der ved lokal Forhandling den 28. Juni var opnaaet Enighed mellem Parterne. Vedrører 130 Mand.

Thisted. Odense Ægforretnings Filial: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 48,00. For under 30 Timers Arbejde pr. Uge: 105 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33½ pCt., derefter til Kl. 9 50 pCt. Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været beskæftiget over 3 Maaneder erholder Ferie fra en Fredag Aften til en Torsdag Aften, samt en Mandag eller Lørdag med fuld Løn. Arbejderne erholder under Ulykkestilfælde 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger, derefter i H. t. Loven. Under Sygdom erholder Arbejderne efter 3 Maaneders uafbrudt Arbejde fuld Løn den 1. Uge, og derefter ½ Løn i 6 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12. Regler for Afgørelse af Uoverensstemmelser. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Regulering finder Sted fra Pristal 184. Gælder til en 1. Maj.

Vejle, A. Jysk Andels Foderstofforretning: Afdelingen indberetter den 4. Juli, at den har fornyet Overenskomsten for et Aar paa saa godt som samme Vilkaar som var gældende sidste Aar. En enkelt Post af mindre Betydning reduceredes med 5 pCt.

Vejle, A. Vejle Arbejdsgiverforening: Afdelingen indberetter den 4. Juli, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928. Akkordpriserne for Aflæsning af Oliekager i Sække, Briketter og Kalksten forhøjedes med gennemsnitlig 18 pCt., for Læsning af gammelt Jern i Kasser med ca. 48 pCt., og for Læsning af Jernspaaner med 25 pCt. For Aflæsning af Klid reduceredes Akkordprisen med ca. 12 pCt. Bestemmelsen om en Mindstebetaling af 4 Timers normal Timeløn indførtes i Overenskomsten. Timeløn 100 Øre, Ugeløn Kr. 46,59. Vedrører 200 Mand.

Vejle, F. Vejle Arbejdsgiverforening. Afdelingen indberetter den 28. Juni, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 mod at Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 46,90 til Kr. 47,00. Timeløn 100 Øre. Vedrører 30 Mand.

Vordingborg. Foreningen af Arbejdsgivere i Vordingborg og Masnedsund. Afdelingen indberetter den 26. Juni, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om at forny Overenskomsten for 1 Aar til 15. April 1928 paa de hidtil gældende Vilkaar. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 46,32. Kuske Kr. 46,32 plus 3,31 pr. Uge for Pasning af Heste. Vedrører 80 Mand.

Vordingborg. Akts. De danske Imprægneringsanstalter, Masnedsund: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Februar 1928. 10 Mand. Timeløn 97 Øre. Dimensioner 8,5 Meter × 180 mm. Topdiameter indgaar i Gruppen 9 Meter—15 Meter for Indlægning og Udtagning.

Trælagerarb. Kbh. Træindustriens Fabrikantforening: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. Februar 1928. Timeløn 102 Øre. Vedrører 200 Mand.

Trælagerarb., Kbh. Tømmerhandlerforeningen for Kbh. og Omegn Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. Februar 1928. Timeløn 105 Øre. Vedrører 350 Mand.

Øl- og Mineralvandsarb., Kbh. Værksteds- og Remisearbejdernes Marketenderi (D. D. S. B.): Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn, de 3 første Maaneder Kr. 72,00, derefter 74,00. Arbejdstid og øvrige Arbejdstid forbliver uforandret. Lønnen kan reguleres som hos D. D. S. B. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Juni.

Øl- og Mineralvandsarb., Kbh. Akts. »Sifon«: Overenskomst oprettet. **Hjemmearbejdere:** 2 Mand. Ugeløn Kr. 59,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Søn- og Helligdage samt 1. Maj fra Kl. 10½ 100 pCt. Tillæg. **Kuske:** 3 Mand. Ugeløn Kr. 55,00 plus 6 pCt. af Salget og 1 Øre pr. solgt Sifon. For Hjemmearbejderne er Opsigelsesfristen gensidig 1 Uge til en Lønningsdag, for Kuskene 14 Dage. For Kørsel paa Søndage betales 100 Øre pr. Time og for Landture betales i Holdepenge 3 Kr. pr. Dag. Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage betales med 5 Kr. for indtil 10 Heste. Mandlige Arbejdere og Kuske erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage med et Feriegratiale af 100 Kr. Ved Ulykkestilfælde betaler Fabriken samme Dagpenge de første 13 Uger, som den er pligtig til i H. t. Loven efter 13 Ugers Forløb. I Sygdomstilfælde, foraarsaget uden egen Skyld, der varer over 3 Dage betaler Fabriken 5 Kr. pr. Dag i indtil 180 Dage i 12 paa hinanden følgende Maaneder. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i Forhold til Pristallets Stigen eller Falden af saavel Grundløn som Ferieløn med 1 pCt. pr. Procent (regnet fra Pristallet 178). Traadt i Kraft 1. Maj og gælder til en 1. Maj, tidligst 1. Maj 1929.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding). København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 12 1927 1927 32. Aarg.

Konflikten paa Kvæsthusbroen.

Den 25. September opstod der en Strid mellem Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen i København og en der ansat Formand B. Skive.

Formand B. Skive er blandt Arbejderne kendt som en meget udæskende Herre, og ved den paagældende Lejlighed skulde han endog have truet en af de paagældende Arbejdere med Prygl. I hvert Tilfælde blev Resultatet af Striden, at Havnearbejderne vedtog ikke for Fremtiden at arbejde paa Kvæsthusbroen, dersom Hr. Skive stadig skulde beskæftiges som Formand.

Vedtagelsen om Arbejdsstandsningen blev af Arbejdsgiverforeningen omgaaende indbragt for „Den faste Voldgiftsret", der afsagde følgende Kendelse:

UDSKRIFT

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 12. Oktober 1927 i Sag Nr. 1123: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- & Købmandsorganisationer i Danmark og Det forenede Dampskibsselskab mod Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med Havnearbejdernes Fællesforbund.

Under Losningen af D. F. D. S.'s Damper „Ydun" paa Kvæsthusbroen Søndag den 25. September Formiddag opstod der en Ordstrid mellem Selskabets Formand B. Skive, der ledede Arbejdet, og en af de i Losningen deltagende ca. 24 Arbejdere, Green. Der er ikke Enighed om de Udtalelser, der faldt. Green hævder, at han, der følte sig brøstholden over, at Skive i Passagerernes Paahør uden Grund paa en brøsig Maade uddelte Ordrer, høflig anmodede Skive om at lade være hermed, men at Skive til Gengæld herfor noget senere truede ham med Prygl og haanede ham og Fagforeningens Formand. Skive hævder paa sin Side, at Green beskyldte ham for Løgn og erklærede, at han nok skulde sørge for, at Skive blev fjernet fra Arbejdet. Skive nægter at have truet med Prygl. Arbejdet fortsattes imidlertid, indtil det ved Middagstid samme Dag var tilendebragt. Mandag Morgen den 26. September afholdt Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen, ca. 250 Mand, et Møde, og vedtog her, at nægte at lade sig antage til Arbejde, saafremt Formand Skive ikke blev fjernet fra Kvæsthusbroen. Denne Beslutning blev overbragt Selskabets Forvalter af Formanden for Havnearbejdernes Fællesforbund, og for ikke at blive udsat for betydelige Tab besluttede Selskabet nu under Protest at fjerne Formand Skive fra Arbejdspladsen. Efter en Standsning paa ca. 10 Min. kom Arbejdet derefter i Gang. Senere paa Dagen afholdtes et Møde mellem Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer og Dansk Arbejdsmandsforbund samt Havnearbejdernes Fællesforbund. Paa dette Møde blev der fra Arbejdernes Side stillet Forslag om, at Spørgsmaalet om Skives Optræden skulde underkastes en organisationsmæssig Behandling, men Arbejderne vilde ikke indgaa paa, at Skive straks igen skulde indtræde i sin Stilling, og Mødet førte ikke til noget Resultat. Den 1. Oktober afholdtes Møde mellem Hovedorganisationerne. Under dette fremkom der fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side en Udtalelse, der af Modpartiet blev forstaaet saaledes, fuldt og helt at tage Konsekvenserne af det Skridt, Arbejderne havde taget, ogsaa de økonomiske Følger. Heller ikke dette Møde førte til noget Resultat, og Klagerne, Dansk Arbejds-

giverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og D. F. D. S. har derefter indbragt Sagen for den faste Voldgiftsret og nedlagt Paastand paa, at den af Havnearbejderne vedtagne og effektuerede Nægtelse af at arbejde for D. F. D. S. under Formand Skives Ledelse, kendes ulovlig, og at der herfor samt for Etableringen af den ulovlige Strejke Mandag den 26. September d. A. paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund solidarisk med Havnearbejdernes Fællesforbund en alvorlig Bod, samt at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har nærmere anført, at Havnearbejdernes Nægtelse af at arbejde under Skives Ledelse savner ethvert Grundlag. Skive har siden 1907 været Formand, og i den forløbne Tid har der kun eengang, nemlig i 1918, været klaget over ham. Skive havde da benyttet sig af nogle ikke parlamentariske Udtryk, hvilket blev paatalt overfor ham. Inden for Selskabet er Skive vel anset og Klagerne kan ikke finde sig i, at Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen tiltager sig Myndighed til at diktere, hvilke Formænd D. F. D. S. kan tage i sin Tjeneste. Dertil kommer, at Arbejdsstandsningen var uvarslet. Den varede ganske vist kun 10 Minutter, men Selskabet har lidt Tab ved, at Skive har gaaet ledig siden den 26. September.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne og Sagens Omkostninger paalagt Klagerne. De gør gældende, at Skive i de mange Aar, han har arbejdet som Formand, har gjort sig forhadt af Arbejderne ved ubehersket og brutal Optræden. Mangfoldige Gange har Arbejderne klaget, men af Hensyn til de paagældende Arbejdere, der af Frygt for Afsked ikke ønskede at faa deres Navne frem, har Fagforeningen i det store og hele ikke ladet Klagerne komme videre end til en nu afdød Overforvalter. Skives Optræden den 25. September var imidlertid af en saadan Karakter, at det var umuligt at holde Arbejdernes Harme tilbage. Han truede med Prygl og krænkede Arbejdernes Ære, og Arbejdernes Vedtagelse har derfor efter de Indklagedes Mening været lovlig, jfr. herved § 5 i Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. De Indklagede henviser endvidere til, at Arbejdsstandsningen kun varede i 10 Minutter og ikke har paaført Selskabet noget Tab.

Dansk Arbejdsmandsforbund har særskilt gjort gældende, at Forbundet under alle Omstændigheder maa frifindes, da det ikke har nogen Andel i den af Arbejderne trufne Beslutning.

Fra begge Sider har der under Sagen været ført en Række Vidner til Oplysning om Formand Skives Optræden og hele Forhold, men Vidneforklaringerne staar i indbyrdes Modstrid.

I § 5, 2. Stk. i Norm for Regler for Behandling af faglig Strid hedder det: „I alle andre Tilfælde skal Mægling forsøges, forinden Arbejdsstandsning iværksættes — medmindre der indtræder Betalingsstandsning, eller Hensynet til Liv, Velfærd eller Ære afgiver tvingende Grunde til at standse Arbejdet forinden Mægling kan foretages — — —"

Det er nu ikke godtgjort af de Indklagede, at der under nærværende Sag foreligger Omstændigheder, der kunde berettige Havnearbejderne til, uden at forsøge Mægling, at iværksætte Arbejdsstandsning. Skives Udtalelser har, hvorledes de nu end er faldne, ialt væsentlig været rettet til Green, og de har ikke kunnet beretige de ca. 250 Havnearbejdere til uvarslet Arbejdsstandsning. Beslutningen om Nægtelse af at arbejde under Skives Ledelse og Arbejdsstandsningen har derfor været ulovlig, og for denne Ulovlighed maa ikke blot Havnearbejdernes Fællesforbund, men ogsaa Dansk Arbejdsmandsforbund, der har fastholdt Kravet om Skives Fjernelse fra Kvæsthusbroen, være ansvarlig. Som Følge heraf vil der være at paalægge de Indklagede en Bod, der passende findes at kunne sættes til 300 Kr. og som Ordensbod vil være at tillægge Dansk Arbejdsgiverforening. Det bemærkes herved, at den kortvarige Arbejdsstandsning ikke har medført noget Tab for D. F. D. S., og det maa blive Selskabets egen Sag, at det ikke siden 26. September har beskæftiget Skive.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den af Havnearbejderne den 26. September d. A. vedtagne og effektuerede Nægtelse af at arbejde for D. F. D. S. under Formand B. Skives Ledelse kendes ulovlig.

Til Dansk Arbejdsgiverforening betaler de Indklagede 300 Kr. Endvidere betaler de Indklagede Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Da Kendelsen var faldet anbragte D. F. D. S. igen Skive ved Arbejdet paa Kvæsthusbroen, og Arbejderne reagerede igen ved at nægte at gaa i Arbejde, naar Skive var beskæftiget.

Sagen var nu bleven mere alvorlig, idet Havnearbejdernes Fagforening saavel som de paagældende Arbejdere kunde risikere at faa en ganske uoverkommelig Bod for at sidde en af „Den faste Voldgiftsret" afsagt Kendelse overhørig.

Og da man tilmed rekvirerede anden Arbejdskraft gennem Anvisningskontoret, indgik Havnearbejdernes Fagforening paa følgende Forlig, der stilledes af „Den faste Voldgiftsret", da Sagen indbragtes for anden Gang:

UDSKRIFT
af Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 8.,
Side 159.

Aar 1927 den 19. Oktober Kl. 1 Em. holdt Retten Møde paa Raadhuset til Behandling af Sag Nr. 1128: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Det forenede Dampskibsselskab mod Dansk Arbejdsmandsforbund for Havnearbejdernes Fællesforbund, i hvilken Sag der intet forberedende Møde er afholdt.

Retten beklædtes af følgende Dommere: Næstformand, Vicepræsident Edw. Ipsen og de Herrer: Martin Petersen, Trolle, Thorvald Petersen, Schøller, Johansen og Jørgensen.

Der *fremlagdes:* Klage af 18. Oktober d. A. samt Tilsvar med 1 Bilag.

For Klagerne mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Fuldmægtig V. Elmquist, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark ved Direktør Johan Schrøder og D. F. D. S. ved Prokurist Georg Andersen.

For *de Indklagede* mødte Dansk Arbejdsmandsforbund ved Forretningsfører C. Drejer, Havnearbejdernes Fællesforbund ved Formanden P. Christensen og Næstformanden H. Sivertsen.

Parterne procederede Sagen og forligte den derefter saaledes:

1) Havnearbejderne hæver Strejken straks.

2) D. F. D. S. mønstrer fra Fredag Morgen i Overensstemmelse med den fra før Strejken gældende Praksis.

3) Havnearbejdernes Fællesforbund betaler en efter Rettens Skøn fastsat Bod til Klagerne.

Retten fastsatte Boden til 2000 Kr.

Klagerne begærede derefter Sagen hævet.

Ipsen.

Aase Kaarsberg-Jensen,
fung.

Selve Sagen blev jo ikke nogen absolut Sejr for Havnearbejderne paa Kvæsthusbroen, men Resultatet af hele Affæren, som Arbejdsgiverpressen har slaaet op til noget ganske enestaaende, er alligevel, at den omhandlede Formand Skive staar saa ribbet for alle sine smukke Fjer, saa det dog vist varer nogen Tid, før han igen truer en Arbejder med Prygl.

At Arbejdsgiverne heller ikke føler sig tilfredsstillede ved den stedfundne Afslutning er vist ligeledes udenfor enhver Tvivl.

Giv Agt!

Til Kontorbestyrerne!

Undervisning til de Arbejdsløse.

I Henhold til Arbejdsløshedslovens § 31 om Udbetaling af Understøttelse af Arbejdsløshedsfondens Midler til Arbejdsløse, der deltager i Skolekursus, har Direktoratet udsendt et Cirkulære, hvoraf et Eksemplar vedlægges og som vi indtrængende maa henstille til samtlige Kontorbestyrere nøje at gennemlæse og gøre alle vore arbejdsløse Medlemmer bekendt med.

***Regler for Ydelse af Understøttelser** af Arbejdsløshedsfondens Midler i Henhold til § 31, Stk. 2 i Lov Nr. 151 af 1. Juli 1927 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring til arbejdsløse, der ønsker at deltage i Skolekursus.*

§ 1.

Naar Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen skøn-

ner, at Arbejdsløsheden indenfor en anerkendt Arbejdsløshedskasses Omraade har en saadan Størrelse, at en ikke ringe Del af Fagets arbejdsløse Medlemmer maa antages ikke at have Mulighed for at finde Beskæftigelse i det Tidsrum, Kursuset varer, kan Udbetaling af Understøttelse finde Sted til arbejdsløse Medlemmer af vedkommende Fag. Understøttelsen ydes iøvrigt paa Vilkaar,

1) at det paagældende arbejdsløse Medlem paa Tidspunktet for Ansøgningen opfylder, eller — hvis han har opbrugt sin Hjælp fra Arbejdsløshedskassen eller ikke er understøttelsesberettiget Medlem af en saadan — vilde opfylde Betingelserne for at oppebære Understøttelse under Arbejdsløshed i Henhold til Lovens Bestemmelser — herunder at han ikke har gjort sig arbejdsløs for at komme paa Skole —,
2) at Beskæftigelsesforholdene i det Fag, Medlemmet tilhører, er saadanne, at hans Arbejdsløshed kan formodes at blive af lang Varighed,
3) at der paa det Sted, hvor vedkommende er arbejdsløs, findes flere arbejdsløse indenfor samme Branche, saaledes at eventuel Efterspørgsel om Arbejdskraft let og hurtigt vil kunne efterkommes og
4) at paagældende Medlem er indtegnet som ledig enten ved et Amts-Arbejdsanvisningskontor eller ved et af Kommunen oprettet Arbejdsanvisningskontor.

§ 2.

Den skolesøgende er pligtig til under eventuel indtrædende Mangel paa ledig Arbejdskraft at overtage Arbejde, der under Kursuset maa blive anvist ham af et offentligt Arbejdsanvisningskontor, af en Kommunalbestyrelse eller af den Arbejdsløshedskasse, hvoraf han er Medlem.

Naar et Medlem fritages for Kontrol som Følge af Skoleophold eller Kursusdeltagelse, overføres han fra den almindelige Fortegnelse eller Kartotekgruppe over arbejdsløse til en særlig Gruppe, og Anmeldelse herom tilsendes det offentlige Arbejdsanvisningskontor, der paa samme Maade udskiller disse Medlemmer fra den almindelige Gruppe.

Ved Optælling af arbejdsløse *medregnes* Kursusdeltagerne i det samlede Tal af arbejdsløse.

§ 3.

Understøttelse vil som Regel kun kunne ydes til Deltagelse i Kursus eller til Ophold paa Skoler, der staar under offentligt Tilsyn.

Der kan *ikke* ydes Understøttelse til Deltagelse i Undervisning paa Skoler eller Kursus, der af de i Medfør af disse Regler understøttede arbejdsløse enten forlanger et højere Vederlag end af andre Elever, eller forlanger et Vederlag, der overstiger, hvad der betales af andre Elever paa andre Skoler eller Kursus for lignende Undervisning.

De paagældende Skole- eller Kursusledelser maa forpligte sig til at meddele Direktoratet, hvis Kursuset forsømmes eller afbrydes indenfor det i Bevillingen angivne Tidsrum for dettes Varighed.

Bevillingen gives som Regel kun for et Tidsrum af 3 Maaneder.

Saafremt Kursuset ønskes fortsat udover Bevillingens Varighed, maa nyt Andragende med Godtgørelse af Betimeligheden derfor indgives.

§ 4.

Understøttelse ydes med det takstmæssige Beløb, som paagældende Medlem under Arbejdsledighed har Ret til at oppebære fra Arbejdsløshedskassen.

Samme Ret tilkommer de arbejdsløse Medlemmer, der har opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse.

Til Medlemmer, der ikke har opnaaet Ret til vedtægtsmæssig Understøttelse, ydes Understøttelsen med et efter Direktørens Skøn fastsat Beløb.

Understøttelsens Størrelse maa, forsaavidt angaar Skoler, hvor der foruden Undervisningen tillige ydes Kost og Logis, ikke overstige, hvad der kræves til Dækning heraf.

Saafremt Medlemmet til det paagældende Kursus eller Skoleophold oppebærer anden Understøttelse, eller Deltagelse i disse ikke medfører Forandring af Opholdssted, vil dog ovennævnte Understøt-

telse i hvert enkelt Tilfælde kunne nedsættes efter Direktørens Skøn.

§ 5.

Ansøgning om Understøttelse indsendes af Medlemmet gennem Kassens stedlige Afdeling til Direktoratet, efter af Afdelingsledelsen at være blevet forsynet med Paategning om Antallet af arbejdsløse i vedkommende Branche, om Formodningen om Arbejdsløshedens Varighed samt øvrige Bemærkninger, hvortil Ansøgningen maatte give Anledning.

Blanketter til saadanne Ansøgninger udleveres paa Forlangende af Direktoratet.

§ 6.

Understøttelsen udbetales af vedkommende Arbejdsløshedskasse. Understøttelsen kan kun udbetales mod Bevis fra Forstanderen for den paagældende Skole eller Kursus paa Lærerforsamlingens Vegne for, at vedkommende har deltaget i Undervisningen i et saa stort Antal Dage, som der udbetales Understøttelse for.

De saaledes udbetalte Beløb refunderes af Arbejdsløshedsfonden.

§ 7.

Til arbejdsløse, der ikke er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, vil der af Fonden kunne ydes Understøttelse efter Direktørens Skøn i hvert enkelt Tilfælde under Iagttagelse af de Principer, der gælder for Understøttelse af Medlemmer af nævnte Kasser, og med Hensyntagen til Muligheden for at føre fornøden Kontrol med de paagældendes Ledighed.

Statens Direktorat for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen

i *Oktober 1927.*

Vater.

Wegener.

Johannes Nielsen.

Naar I læser Cirkulæret nøje igennem, vil I straks se, at vore Arbejdsløse ved at benytte deres Ledighed til at skaffe sig Oplysning og Kundskab ikke alene derved paa en meget frugtbar Maade kan anvende deres Arbejdsløshed, men ogsaa, at man ved at gøre sig til Skole- eller Kursusdeltager kan skaffe sig *Fortsat Hjælp,* hvis man har opbrugt den vedtægtsmæssige Understøtelse, og har man Udsigt til langvarig Arbejdsløshed, kan man holde sin vedtægtsmæssige Understøttelse i Reserve og først bruge den bagud, efter at man har været paa Kursus eller Skole.

Blandt de Højskoler, I særlig maa anbefale vore Medlemmer at søge, skal vi nævne: *Esbjerg Arbejderskole, Den internationale Højskole i Helsingør* og endelig *Roskilde Højskole.* Sidstnævnte, der er Bresdorff's gamle Skole, har faaet en hel ny Ledelse, og denne søger nu et intensivt Samarbejde med os, som baade vi og Skolen maa ønske kan række gennem mange Aar til Glæde og til Gavn ikke mindst for Arbejderne.

Husk, at Kundskab er Magt. Husk, at det er den Arbejder, der er bedst udrustet ogsaa paa det aandelige Omraade, der altid er Nummer eet. Det gælder baade paa Arbejdspladsen, hvor en Arbejdsgiver altid ser med større Respekt paa den oplyste Arbejder end paa en med Middelmaadighed, og det gælder i Organisationsledelserne. Det gælder ogsaa om, at vore Medlemmer er rustede, saa vi kan deltage i det offentlige Arbejde, der forefalder, enten det bliver Stat eller Kommune.

Gør derfor en kraftig Opfordring til alle vore arbejdsløse Medlemmer om at gøre Brug af det her nævnte. Vi tør love Eder, at I dristigt kan garantere hver eneste, der tager paa Skole, for, at de, naar Skoleopholdet er forbi, skal komme og sige Eder Tak for den Haandsrækning, I har givet dem.

Skemaer til Brug ved Ansøgning om Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Skoleophold kan gratis rekvireres herfra Kassens Hovedkontor og Skemaerne skal, efter at være udfyldt og underskrevet, tilbagesendes os, saa videresender vi dem til Direktoratet.

Johannes Nielsen.

Voldgiftskendelser.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Okt. 1927 i Sag Nr. 1101:
Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Odense Staalskibsværft
mod
Dansk Arbejdsmandsforbund paa dettes Odense Afdelings og paa 34 derunder hørende Arbejderes Vegne.

Den 20. April 1927 blev 2 Arbejdere og d. 27. s. M. yderligere 9 Arbejdere paa Odense Staalskibsværft sat til at feje Mellemdækkene i Nybygning Nr. 26, et Tankskib, som var det første Skib af den Type, Værftet byggede. Arbejderne mente, at de ved dette Arbejde skulde have Overtrækstøj udleveret, saaledes som de har faaet det ved Arbejde i Bundtankene paa andre Skibe, og paa deres Anmodning blev saadant Tøj udleveret dem af en Formand, der vikarierede under Magasinforvalterens Sygdomsforfald. Ved en Inspektion paa Mellemdækket Lørdag d. 30. s. M. meddelte imidlertid Driftsingeniøren Arbejderne, at de ikke mere vilde faa udleveret Overtrækstøj, saa længe de var beskæftiget med at feje Dæk, men først naar de skulde ned i den underste Afdeling af Skibet for at optage det nedfejede Snavs eller skulde paabegynde Rustbørstningen af Sider og Dæk.

Mandag den 2. Maj blev de 9 af Folkene i deres Opholdsrum, medens de to andre henvendte sig til Driftsingeniøren og meddelte, at de havde haft Møde og vedtaget, at de, saafremt de ikke fik Overtrækstøj til det omhandlede Arbejde, ikke vilde udføre dette. Driftsingeniøren henviste til, at dette Arbejde var det eneste, Værftet paa det Tidspunkt havde at beskæftige dem med, ligesom han henviste dem til at søge Spørgsmaalet afgjort efter Reglerne for Behandling af faglig Strid. Arbejderne vilde imidlertid ikke fortsætte Arbejdet, men forlod alle 11 Værftet.

Den 11. Maj skulde der gøres rent i et mindre Rum, der strakte sig ned til Bunden af Skibet. Værftet meddelte de 2 Arbejdere, der blev sat hertil, at de kunde henvende sig til Værkstedet og til dette Arbejde faa udleveret Overtrækstøj, forinden de paabegyndte Arbejdet. Ikke desto mindre nægtede de 2 Mand at gaa i Gang med dette Arbejde, forinden de 11 Mand, der var gaaet, blev genantaget. Værftet meddelte dem, at disse Folk ikke var blevet afskediget, men selv var gaaet, og at det var uden Indflydelse paa, hvornaar de vilde begynde igen. Da de to imidlertid vedblivende til Trods herfor nægtede at udføre det Arbejde, der blev dem anvist, og Værftet ikke havde andet til dem, forlod de Arbejdet Kl. 11,40 samme Dag.

Om Morgenen den 12. Maj mødte en Deputation for de tilbageværende Medlemmer af den Klub, hvortil alle de forannævnte Folk hørte, og meddelte Værftet, at saafremt det ikke straks genantog dem, der var gaaet, vilde Klubbens øvrige Medlemmer samt Riggerne nedlægge Arbejdet. Værftet protesterede herimod, men alle 14 Mand forlod Værftet.

Den 16. Maj blev 7 Arbejdsmænd fra Skibsbyggeriet, der ligeledes var Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, anmodet om at gaa fra det Arbejde, hvorved de var beskæftigede, til Lastning af Staalaffald i et til Værftet ankommet Skib. Arbejderne ønskede sig imidlertid fritaget herfor, da dette Arbejde sædvanligt udførtes af de Folk, der var gaaet i Strejke. De blev derfor sendt tilbage til det Arbejde, de var taget fra, idet Værftet ønskede at undgaa yderligere Udvidelse af Konflikten, og Mæglingsmøde skulde afholdes samme Dag. Paa dette Møde blev Standsningen bragt til Ophør.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejderne havde Krav paa Overtrækstøj ved det paagældende Arbejde i Tankskibe, blev drøftet paa Mæglingsmøde og Timandsmøde, uden at Enighed i saa Henseende opnaaedes. Derimod tilbød Repræsentanterne for Dansk Arbejdsmandsforbund, idet de erkendte, at Arbejderne ikke havde haft Ret til at etablere Standsning som sket, at Ansvaret herfor skulde afgøres ved Betaling af et Værftets Understøttelsesfond tilfaldende Beløb af 800 Kr., der af Værftet vilde være at afdrage i de paagældende Arbejderes

Løn i Løbet af 2 Maaneder. Tilbudet, der var afgivet under Forbehold af Arbejdernes Sanktion, blev modtaget af Værftet, der havde fremsat Krav om en Erstatning paa 2400 Kr. for lidt Tab ved Arbejdsstandsningen, men det blev derefter forkastet af Arbejderne.

Sagen blev derpaa indbragt her for Retten, men ved det forberedende Retsmøde enedes Parterne om at begære Sagen udsat for at søge afgjort ved faglig Voldgift, om Arbejdernes Krav om Overtrækstøj har været berettiget. Ved Kendelse, afsagt af den faglige Voldgiftsret d. 23. September 1927, blev det statueret, at Værftet ikke havde været pligtigt til at udlevere Overtrækstøj til Brug ved det omhandlede Arbejde.

Herefter har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Odense Skibsværft overfor Dansk Arbejdsmandsforbund nedlagt Paastand om, at den stedfundne Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at de omhandlede 34 Arbejdere, hvis Navne vil blive anført nedenfor, in solidum med Forbundets Afdeling i Odense idømmes en Bod, der tillige kan tjene som Erstatning for det Værftet tilføjede Tab, der som anført er opgivet til 2400 Kr., men uden nærmere Oplysninger om, hvorledes dette Beløb fremkommer.

De Indklagede erkender, at den uvarslede Arbejdsstandsning ikke har været lovlig, men paastaar Forbundets Afdeling i Odense frifundet som værende uden Ansvar for det skete og paastaar de paagældende Arbejdere frifundne paa Grund af de foreliggende Omstændigheder, subsidiært idømt lavest mulige Bod.

Formanden for Odense Afdelingen af Forbundet har for Retten forklaret, at han den 30. April af de paagældende Arbejdere fik Meddelelse om, at Værftet ikke mere vilde levere dem Overtrækstøj, og at han da paalagde dem at møde paa Skibet næste Arbejdsdag med Tilføjende, at saa fik de nok Tøjet alligevel. Den 2. Maj, da de 11 Arbejdere havde forladt Arbejdet, holdt han Generalforsamling i Odense - Afdelingen, hvor det vedtoges, at de paagældende Værftsarbejdere skulde gaa i Arbejde igen og Spørgsmaalet om Overtrækstøj søges afgjort efter Reglerne for Afgørelse af faglig Tvist. Denne Beslutning blev ikke respekteret af Værftsarbejderne, og Fagforeningsformanden var selv en af de 2 Arbejdere, som derefter den 11. Maj vægrede sig ved at foretage det anviste Arbejde. Efter Standsningen fra de øvrige Arbejderes Side den 12. Maj sammenkaldte han straks Arbejderne og meddelte Værftet, at hvis Folkene kunde faa Tilsagn om at faa deres Arbejde igen, mente han at kunne faa dem til straks paany at gaa i Gang; da saadant Tilsagn paa Grund af Direktørens Fraværelse ikke kunde gives straks, lykkedes det derfor ikke Formanden paa Mødet at faa Arbejdsvægringen hævet med det samme. Formanden har yderligere forklaret, at han — der foruden at være Formand for Odense-Afdelingen, som omfatter mange andre Arbejdere end de paa Værftet beskæftigede, tillige af sine Kammerater er valgt som Tillidsmand for de paa Værftet beskæftigede Medlemmer — vanskelig den 11. Maj kunde deltage i det paagældende Arbejde, til hvilket Værftsledelsen netop da tog ham ud, skønt han var beskæftiget ved andet Arbejde.

At Afdelingsformandens Vægring maa faa samme Virkning for ham personlig, som Vægringen fra de øvrige Arbejderes Side faar for dem, er selvsagt. Derimod findes der, efter hvad der er oplyst om Afdelingens Holdning og øvrige Forhold til Arbejdsnedlæggelsen, der alene var besluttet af de paagældende Skibsværftsarbejdere i deres egen Klub, efter Omstændighederne ikke at burde paalægges Afdelingen nogen Bod.

Med Hensyn til de omhandlede 34 Arbejdere bemærkes først, at de 7 Arbejdere, som den 16. Maj blev anmodet om at laste Staalaffald, efter det oplyste ikke kan anses at have iværksat en egentlig Arbejdsvægring, da det fra de indklagedes Side er anbragt og ikke fra Klagernes Side bestemt modsagt, at der til disse Arbejdere kun er rettet en Henstilling om at gaa over til Lastearbejdet, men overfor deres Uvillighed hertil ikke givet dem noget virkeligt Paalæg herom. Disse Arbejdere vil herefter være at frifinde.

De øvrige 27 Arbejdere vil være at anse med en Staalskibsværftet tilfaldende Bod, idet deres Formening om at have Krav paa Udlevering af Overtrækstøj ikke kan fritage dem for at ifalde Ansvar for den af dem iværksatte uberettigede kollektive Arbejdsvægring. For de 11 Arbejdere, hvem Værftet nægtede fortsat Brug af det en Gang udleverede Overtrækstøj, findes der at foreligge saadanne formildende Omstændigheder, at Boden for deres Vedkommende vil kunne bestemmes til 25 Kr. for hver, medens den for de øvrige 16 Arbejdere findes at burde sættes til 35 Kr. for hver.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Forbundet paa dets Odense Afdelings Vegne med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning hos Odense Staalskibsværft har været ulovlig.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Odense Afdeling og Arbejdsmændene:

929 Niels Peter Johannes Nielsen Brysting,
809 Aksel Cilius Hansen,
922 Carl Frederik Hedelund,
925 Christian Frederik Eyvind Johansen
827 Carl Emil Olsen,
918 Harald Frederik Kronborg Petersen,
946 Otto Rasmussen

frifindes for Paastanden om Bod.

Arbejdsmændene:

1391 Jens Dahl,
1375 Otto Jørgen Hansen,
1369 Rasmus Hansen,
1377 Viggo Lind Jensen,
1384 Anders Christian Jørgensen,
1378 Christian Olsen,
1381 Emil Olsen
1373 Hans Peter Olsen,
1385 Laurits Rasmussen,
1365 Peter Hans Lauritz Aug. Rasmussen,
1383 Ernst Otto Sørensen

bør hver især udrede en Odense Staalskibsværft tilfaldende Bod af 25 Kr.

Arbejdsmændene:

1368 Anders Fr. Ludvig Warberg Jensen,
1371 Anders Rasmussen og

Riggerne:

1353 Carl Johan Peter Backmann,
1351 Carl Reginald Christiansen,
1355 Johannes Peter Herm. Jensen,
1356 Magnus Albert Petersen og

Arbejdsmændene:

1380 Axel Theodor Clausen,
1372 Karl Ejlertsen,
1388 Johan Alfred Eriksen,
1366 Anders Ludvig Hansen,
1379 Emil Hansen,
1374 Jens Marius Jensen,
1370 Lauritz Larsen,
1387 Ejner Christian Nielsen,
1367 Hans Peter Petersen og
1389 Georg Sørensen

bør hver især udrede en Odense Staalskibsværft tilfaldende Bod af 35 Kr. Sagens Omkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund paa dets Odense Afdelings Vegne med 300 Kr.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Okt. 1927 i Sag Nr. 1108:
Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri
mod
Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds og paa 125 herunder hørende Arbejderes Vegne.

Ved Jernlosning og Sortering arbejder A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri i 2 Skift, ved hvilke der beskæftiges Skibsværftsarbejdere og Dampkranførere. For at faa Losningen tilendebragt i rette Tid anmodede Ledelsen d. 17. Maj d. A. om Eftermiddagen Folkene paa 2. Skift, der arbejder fra Kl. 4 Eftm. til Kl. 12½ Nat, om at fortsætte Losningen, og denne trak imod Forventning ud til Kl. 5½ Morgen, saaledes at de dér beskæftigede Arbejdere fik ialt 5 Overtimer. Om Morgenen den 18. Maj indfandt Tillidsmanden sig og meddelte Værftets Ledelse, at de Folk, der havde arbejdet paa Natskiftet og dér haft Overarbejde, ikke maatte gaa i Arbejde samme Dags Eftermiddag Kl. 4. Fra Værftets Side protesterede man herimod, men Tillidsmanden svarede, at det ikke kunde være ander-

ledes, og henviste til, at der var truffet en Klubbeslutning herom. To Arbejdere, som skulde møde til Arbejde om Eftermiddagen Kl. 4, mødte som sædvanlig til Arbejde paa 2. Skift, men under Henvisning til Klubbeslutningen forbød de øvrige Arbejdere dem at paabegynde Arbejdet i 2. Skift, hvorved en tredie Mand (en Kranpasser), som to Mand skulde hjælpe, blev forhindret i at arbejde. Under disse Omstændigheder blev det meddelt de to Arbejdere, at de var afskedigede, hvorefter de fik deres Afregning. Den 24. Maj indfandt Tillidsmanden sig hos Overingeniøren og meddelte, at Arbejderne var villige til at tage Klubbeslutningen tilbage, saafremt man straks vilde genantage de to Arbejdsmænd. Overingeniøren svarede Tillidsmanden, at Klagen over Arbejdernes ulovlige Klubbeslutning var indgivet til Sammenslutningen, og at Sagen nu maatte have sin Gang, men at Værftet iøvrigt ikke havde noget imod de to afskedigede Arbejdsmænd, hvis Genantagelse han stillede i Udsigt.

Umiddelbart efter denne Samtale forlod samtlige Arbejdsmænd med Undtagelse af Daglejerne Arbejdet. Værftet indberettede øjeblikkelig Arbejdsstandsningen til Jernindustriens Sammenslutning, som derefter henvendte sig til Dansk Arbejdsmandsforbund med Anmodning om uopholdelig at foranledige Arbejdet genoptaget. Forbundet henvendte sig straks til sin Afdeling, Skibsværftsarbejdernes Forbund, og denne fik omgaaende fat i Tillidsmanden og andre af de bortgaaede Arbejdere og paalagde dem straks at bringe Arbejdsstandsningen til Ophør. Dette skete ogsaa, for saa vidt som 2. Hold ikke deltog i Arbejdsstandsningen, og Dagholdet mødte igen næste Dags Morgen, saaledes at Standsningen kun kom til at vare 6 Arbejdstimer.

Efter at Arbejdet var genoptaget, blev der afholdt Mæglingsmøde, dels til Behandling af Klubbeslutningen, og dels til Drøftelse af Spørgsmaalet om Bod for Arbejdsstandsningen. Ved Mæglingsmødet blev der under Forbehold af Arbejdernes Godkendelse truffet Aftale om, at Arbejdsmændene in solidum skulde udrede en Bod paa 600 Kr., der skulde tilfalde Værftets Hjælpefond. Arbejderne forkastede imidlertid dette Forslag.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri overfor Dansk Arbejdsmandsforbund nedlagt Paastand om, at Arbejdsstandsningen kendes ulovlig, og at der paalægges de nedenfor nævnte 125 Arbejdere, der deltog i Standsningen, in solidum med Skibsværftsarbejdernes Forbund en Bod, der tillige kan tjene Værftet som Erstatning for det Tab, der er lidt ved den ulovlige Strejke, hvilket Tab paa Basis af Generalomkostninger er opgivet til 3000 Kr., men uden nærmere Redegørelse i saa Henseende.

Klagerne har særlig henvist til, at det den paagældende Nat krævede Overarbejde ikke kommer i Strid med den mellem Virksomheden og Arbejderne gældende Aftale om Overarbejdets Omfang, og at Klubbeslutningen er stridende mod Overenskomsten mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund, idet en Klubbeslutning for at have Gyldighed skal indberettes til og godkendes af Dansk Arbejdsmandsforbund og derfra meddeles videre til Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, hvilket alt var undladt i nærværende Tilfælde.

De indklagede erkender, at den uvarslede Arbejdsstandsning har været uberettiget, men paastaar Skibsværftsarbejdernes Forbund frifundet som værende uden Ansvar for det skete, samt Arbejderne under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder navnlig Arbejdernes berettigede Ønske om at begrænse Overarbejdet saaledes, at der kan blive Beskæftigelse for et større Antal Arbejdere, frifundne eller dog anset med lavest mulige Bod.

Efter det foran anførte har Skibsværftsarbejdernes Forbund, der ikke forud var vidende om, at der vilde blive iværksat Arbejdsstandsning, straks efter dennes Begyndelse gjort, hvad der paahvilede Forbundet for at bringe den til Ophør. Et Ansvar for dette Forbund kan ikke begrundes ved, at de paagældende Arbejdere skulde udgøre en overvejende Del af Forbundets Medlems-

tal, da dette efter det oplyste er godt 600. Herefter vil Forbundet være at frifinde.

De 125 Arbejdere, der deltog i den ulovlige kollektive Arbejdsstandsning, findes i den Anledning, idet de foreliggende Omstændigheder efter det oplyste ikke kan fritage dem for at ifalde Ansvar, at burde hver især udrede en Aktieselskabet tilfaldende Bod, der findes at kunne bestemmes til 15 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds Vegne med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning hos A/S Burmeister og Wains Maskin- og Skibsbyggeri har været ulovlig.

Skibsværftsarbejdernes Forbund frifindes for Paastanden om Bod.

Til A/S Burmeister og Wains Maskin- og Skibsbyggeri betaler de nedennævnte 125 Arbejdere hver især en Bod af 15 Kr.

Johannes Emil Aarkrogh, Adelgade 111, 2.
Aage Torben Andersen, Guldregns Allé 2.
Bernhardt Andersen, Krogerupgade 5, 4.
Chr. Dahl Andersen, Alexandravej 3, 1.
Peter Anton Andersen, Sønder Kildeport, Refshaleøen.
Georg Axon, Sønder Kildeport, Refshaleøen
Hans Sophus Heinrik Bentzen, Fælledv. 8, 1.
Hans Brundin, Østrigsgade 5.
Louis Theodor Anton Challet, Overgaden o. V. 86.
Anton Carl Corn. Christiansen, Holmbladsgade 63, 2.
Carl Marius Christensen, Vester Fælledv. 86.
Hans Gottorp (Godthardt), Christiansen, S. Brahes Allé 2, 4.
Orla Jul. Peter Christensen, Sindshvilev. 13.
Valdemar Christoffersen, Prinsesseg. 30, 1.
Felix Emil Clausen, Landskronagade 76.
Thorkild Albert Clausen, Vognmandsmarken H 3.
Lauritz Chr. Vilh. Theodor Cordes, Stenløsevej 68.
Peter Jul. Ant. Eskildsen, Fredensgade 16, 1.
Vald. Vilh. Chr. Fabian, Danmarksgade 7.
Soph. Johs. Fischer, Rosengade 15.
Gunnar Petersen Forslew, Augustag. 14, 3.
Carlo Ang. Rob. Michael Frederiksen, Hallandsgade 7, 1.
Ernst Aug. Nic. Gelstad, Liflandsgade 10, St.
Vilh. Emil Glæsner, Hannovergade 12, 1.
Emanuel Hagelund, Ole Suhrsgade 12, Kj.
Victor Hall, Ole Bullsgade 4, St.
Harald Albert Hammer, Lollandsvej 37, 1.
Hans Henr. Jul. Hansen, Hessensgade 31, 1.
Kai Niels Ant. Hansen, Slotholmsgade 12.
Kn. Axel Gabriel Hansen, Silkeborggade 7,3.
Ludvig Hansen, Classensvej 29, 4.
Marius Chr. Hansen, Ryesgade 97.
Max Knud Georg Hansen, Saxogade 58, 1.
Ove Niels Chr. Hansen, Havehus-Kolonien, Lyngbyvej D 2, 1.
Rob. Hans Christoff. Hansen, Forhaabningsholms Allé 11.
Vald. Johan Alb. Hansen, Borgergade 76, 3.
Vilh. Rich. Hansen, Mtr. 17, Utterslev.
Bernh. Alex Havløkke, Baggersvej 37 B.
Axel Thorv. Henriksen, Spaniensgade 2, 1.
Hans Peter Henriksen, Vævergade 3.
Chr. Jacobsen, Vilsonsgade 16.
Herluf Johs. Heleneus Jacobsen, Blegdamsvej 78.
Joh. Fr. Henrik Jacobsen, Ryesgade 69, 3.
Carlis Bernh. Jensen, Oehlenschlægersg. 66.
Carlo Alfred Jensen, Hesseløgade 55, 2.
Chr. Anton Jensen, Nygaards Sidevej 2, 2.
Erik Kaj Louis Jensen, Bogensegade 7, 1.
Hans Martin Jensen, Hveensvej 26, 4.
Hendr. Victor Emil Jensen, Alsgade 9, St.
Holger Emil Jensen, Orions Allé 6.
Jens Madsen Jensen, Dronningensgade 18, 1.
Johs. Schou Jensen, Birkevænge, Bagsværd.
Niels Peter Jensen, Pommernsgade 3.
Peter Martin Jensen, Falkonerallé 63 A, 3.
Richard Jensen, Helgesvej 15, St.
Theodor Vald. Jensen, Marstalsgade 44, 3.
Thorv. Ammelund Jensen, Danmarksg. 7.
Peter Senius Jessen, Biens Allé 35, St.
Jens Peter Ludvig Johansen, Jægervangen.
Joh. Henr. Zilstorf Harpøet Johansen, Vesterbrogade 141, 2.
Marinus Chr. Johansen, Dronningensgade 12 B, 2.
Axel Jørgensen, Brohusgade 8 B, St.
Helge Laur. Jørgensen, Amagergade 21, 2.
Johs. Jørgensen, Søndervigsvej 66.
John Emanuel Jørgensen, Finlandsgade 3, 2.
Peter Martin Jørgensen, Prinsessegade 53, 5.
Rasmus Peter Jørgensen, Amagergade 21, 2.

Niels Mortensen Koldhøj, Gl. Kalkbrænderivej 50, 3.
K. Krogh, Holmbl. Boulev. 5, St.
Herm. Hugo Kronholm, Estersvej 24, 2.
Rich. Klaumann Krøyer, Bevtoftegade 3, 1.
Ernst Køhler, Strandparksvej 30.
Hans Marius Larsen, Vestergaardsv. 29, 1.
Herm. Lars Larsen, St. Poulsgade 5, Kj.
Laur. Emanuel M. Larsen, Borgergade 62.
Ruben Martin Larsen, Lombardigade 15, 4.
Ant. Petersen Loft, O. Fischersgade 54, St.
Evald Lomroth, Gernersgade 48, 3.
Arn. Kilhim Madsen, Prinsessegade 40, 1.
Chr. Magnussen, Geislersgade 7, 2.
Vald. Heinr. Carl Müller, Strandgade 10.
Andr. Chr. Laur. Nielsen, Minorkag. 28, St.
Ant. Peter Nielsen, Chr. Svendsensg. 4, St.
Arth. Ernst Nielsen, Prinsessegade 75 D.
Einer Vald. Alf. Nielsen, Ryesgade 83, 4.
Frantz Oskar Nielsen, Willemoesgade 14, 5.
Holger Henry And. Nielsen, Sølvgade 5, 2.
Jens Peter Nielsen, Rosengade 4, St.
Laur. Peter Nielsen, Lombardigade 22, 2.
Leander Gotth. Nielsen, Sverrigsgade 7, 4.
Peter Andr. Nielsen, Købmagergade 24, 3.
Peter Carl Nielsen, Aarhusgade 84, 1.
Rob. Otto Nielsen, Vedbækgade 7, St.
Niels Chr. Alf. Nordby, Ll. Kongensg. 31, 4.
Chresten Nørby, Dybbølsgade 8.
Charl. Semann Olsen, Holbergsgade 22, 2.
Otto Carl Peter Olsen, Sønderport 21, St.
Poul Charles Olsen, Langelandsvej 20 B.
Einar Rasm. Peter Petersen, Nørre Søgade 13 A, St.
Hans Chr. Petersen, Bulgariensgade 6, St.
Niels Peter Dahl Persson, Burmeistergade 5.
Peter Aage Petersen, Dannebrogsgade 12, 2.
Sejer Petersen, Saxogade 19 D, 2.
Poul Johs. Andr. Poulsen, Vildersgade 50.
Vilh. Albert Poulsen, O. Fischersgade 54, 2.
Alfred Pultz, Øresundsvej 63, St.
Carl Chr. Vilh. Randrup, Utterslev Bar. 20.
Alex Rasmussen, Fredericiagade 75, 2.
Carl Peter Rasmussen, Normandigade 5.
Harry Johs. Rasmussen, Gærdebred 25, S.
Oskar Rasmussen, A. Bjørnsgade 1, 3.
Carl Chr. Rosenkvist, Zinnsgade 6, Kj.
Alfr. Laur. Sand, Serbiensgade 2, St.
Hans Mathias Saul, Hvidovre.
Carl Chr. Svendsen, Louisevej 1, St.
Martin Theo. G. Søderham, Svinget 13, St.
Niels Jesp. J. Søndergaard, Dannebrogsgade 52, St.
Einar Alf. Brun Sørensen, Klerkeg. 13, St.
Martin Vilh. Sørensen, Klerkegade 38, 3.
Victor Fr. Sørensen, Hallandsgade 6 A, 2.
Alf. Charles Thomasen, Hedebygade 9, 1.
Niels Peter Thomsen, Christianshvs. Voldgade 1, 1.
Adolf Johan Wintzell, Ryesgade 56 D.

I Sagsomkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund paa Skibsværftsarbejdernes Forbunds Vegne 300 Kr.

Siden sidst.

Kuskene, Kbh. Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1928 med den Ændring, at Ugelønnen forhøjes fra Kr. 57,72 til Kr. 58,00. Vedrører 75 Mand.

Same Afdeling. Københavnske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 58,56. Der skal optages Forhandling om Aflæsning af Melsække til Bagere; opnaas Enighed om en Ændring, indføres den i Overenskomsten. Vedrører 7 Mand.

Samme Afdeling. Dampvaskeriejerforeningen: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 58,69. Vedrører 3 Mand.

Samme Afdeling. Holmegaards Glasværk: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 56,28. Vedrører 2 Mand.

Samme Afdeling. Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 og Teglværkernes Centralkontor: Overenskomsten fornyet til 1. April 1928 mod at der indførtes en ny Bestemmelse m. H. t. Aflæsningsforhold for Mørtel. Ugeløn Kr. 56,03. Vedrører 30 Mand.

Samme Afdeling. Centralorganisationen af Vognmænd i København og Omegn: Samtlige bestaaende Overenskomster fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. **Flyttearbejdere:** Timeløn 136 Øre. Overarbejde: 1. Time 170 Øre, 2. Time 181 Øre, 3. Time 204 Øre. Ved Flytning udenfor Byen er Afregningstiden til ½ Time efter Togets Ankomst til Byen for at aflægge Regnskab. Flytning af Partier Kul og Koks paa over 250 kg falder ved Byflytning ikke ind under Overenskomsten. Bestemmelser indførtes ang. Antagelse af Arbejdere. **Bræddevognskuske:** Ugeløn Kr. 56,28. Der udbetales fuld Ugeløn, ogsaa for Uger med Extra-Helligdage. Udbetaling af Ugeløn finder Sted Fredag. **Pianotransportører:** (Akkord). Akkordprisen for Flygler, Karnis og store taffelformede forhøjedes med 25 pCt. Naar løst antagne Arbejdere ikke tjener 10 Kr. pr. Dag, betales et Tillæg af 25 Øre pr. opretstaaende Piano. **Privat Dagrenovationsarbejde i København:** (Akkord). Hovedoverenskomstens Bestemmelse ang. Ulykkesforsikring for de første 13 Uger bliver gældende. For Arbejde paa Søndage betales 50 pCt. Tillæg; dette sidste gælder ogsaa for **Dagrenovations-**

arbejde paa Frederiksberg (Akkord). Vedrører 1237 Mand.

Samme Afdeling. Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn: Overenskomsten med Vognmændene om Bræddevognskørsel er gældende; den fornyedes for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 56,28. Vedrører 46 Mand.

Samme Afdeling. Arbejdsgiverforeningen: Standart-Overenskomst oprettet, omfattende Kuske hos Chokoladeindustrien, Jern- og Metalindustrien, Læderindustrien, Olieindustrien, Papirvareindustrien, Træindustri- og Københavns Tømmerhandlerforening. 125 Mand. en og Københavns Tømmerhandlerforening. 125 Mand. Ugeløn Kr. 56,03. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde paa Hverdag: 1. Time 122 Øre, 2. og 3. Time 130 Øre, derefter 166 Øre. Paa Søn- og Helligdage til Kl. 12: 130 Øre, derefter 166 Øre. Kuskene er pligtige udover den normale Arbejdstid at udføre Staldtjeneste, Fodring og Pasning af Heste samt Rengøring af Køre- og Seletøj paa Hverdage og Søn- og Helligdages Formiddag uden Extrabetaling. Den Kusk, der besørger Staldtjeneste paa Søn- og Helligdags Eftermiddage erholder 2 Kr. for indtil 8 Heste, og hvor der er flere Heste 3 Kr. pr. Dag. Overarbejde afregnes pr. ¼ Time, Søn- og Helligdage dog for mindst 3 Timer. Af- og Paalæsning udføres som hidtil. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist til en Lønningsdag. Ulykkesforsikring i H. t. Loven. Norm for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. I Chokoladeindustrien erholder Kuskene Beklædning som hidtil. I Olieindustrien erholder Kuskene Ferie som hidtil, og der skal forhandles lokalt om Beklædning. I Træindustrien erholder Kuskene Tærepenge som hidtil. Gælder til en 1. April.

Samme Afdeling. Dansk Pianofabrikantforening: Overenskomst oprettet. 20 Mand. **Transportører og Kuske:** Ugeløn Kr. 56,03. Arbejdstid, Overarbejdsbetaling og Betaling for Søndag-Eftermiddags Staldtjeneste som fastsat i Standardoverenskomsten. **Chauffører:** Arbejdstid 8 Timer. Ugeløn Kr. 56,03 plus 194 Øre pr. Uge. Overarbejde: 1. Time 144 Øre. 2. Time 163 Øre, 3. Time 171 Øre, derefter til Kl. 6 Morgen 202 Øre, efter Kl. 6 Morgen 171 Øre. Søn- og Helligdage 202 Øre. Koncerttransport paa Søn- og Helligdage inden Kl. 12 171 Øre. **Pianoflyttere** erholder under Sygdom overenskomstmæssig Løn ÷ 2 Kr. pr. Dag (12 Kr. pr. Uge) indtil lovlig Opsigelse efter Overenskomsten kunde ske. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist til en Lønningsdag. Ulykkesforsikring i H. t. Loven. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Arbejderne maa ikke paatage sig Flytninger for andre end den paagældende Arbejdsgiver. Gælder til en 1. April.

Samme Afdeling. Akts. De danske Vin- og Konservesfabriker: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 56,95 (var 57). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Overarbejde afregnes pr. ½ Time. Søn- og Helligdage dog for mindst 3 Timer. Kusken, der besørger Staldtjeneste paa Søn- og Helligdages Efterm. betales med 3 Kr. pr. Efterm. Beklædningsgenstande, Af- og Paalæsning som hidtil. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist til en Lønningsdag. Ulykkesforsikring ogsaa for de første 13 Uger med Dagpenge af 3 Kr. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. April.

Samme Afdeling. Akts. C. Olsen: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 62,45. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage 50 pCt. Tillæg. Overarbejde afregnes pr. paabegyndt ½ Time. Søn- og Helligdage dog for mindst 3 Timer. Beklædningsgenstande. 1 Uges Sommerferie med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholdes fuld Løn for de første 4 Dage, og derefter indtil 6 Uger efter Sygdommens Begyndelse fuld Løn ÷ 3 Kr. pr. Dag. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. Maj.

Samme Afdeling. Akts. Det danske Petroleums Selskab: Overenskomst oprettet. 27 Mand. Ugeløn Kr. 63,62. Daglønnede Kuske erholder 15 pCt. Tillæg. Arbejdstid 8½ Time daglig, heri indbefattet Morgen-Staldtjeneste. Overarbejde: 2 Timer à 156 Øre pr. Time. Alt andet 209 Øre pr. Time. Afregning af Overarbejde betales pr. paabegyndt ½ Time. Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage betales med: for Formiddag pr. Kusk 6 Kr., for Formiddag og Eftermiddag 12 Kr. Kuske, der skal indtage deres Maaltider udenfor Selskabets Spiselokaler erholder 1,25 pr. Maaltid. Kuske, der har arbejdet hos Selskabet uafbrudt fra 1. November til 15. Marts, erholder 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Kuskene er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog saaledes, at de i de første 13 Uger erholder en Dagpenge af 4 Kr. 1 Uges gensidig Opsigelsesfrist til en Lønningsdag. Regulering Juli 1928 med 1 pCt. pr. Procent paa Grundlag af Forskellen mellem Pristallet i Februar 1927 og Februar 1928, dog kun hvis Svingningen er over 6 Points. Gælder til en 1. Juli, tidligst 1. Juli 1929.

Aarhus, C. Bagernes Rugbrødsfabrik: Overenskomst oprettet. 7 à 8 Mand. Almindelige Chauffører Kr. 232,25 pr. Maaned. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. og 4. Time samt Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Forhandler Kr. 120,00 pr. Maaned samt 2 Øre pr. 4 kg groft Rugbrød, 2 Øre pr. 1000 gr Sigtebrød, 1 Øre pr. 600 gr Franskbrød. Chaufførerne skal betale Halvdelen af Medhjælpernes Løn. Beklædning og for Renholdelsen af den 5 Kr. pr. Maaned. For Inkassation erholdes 10 Kr. pr. Maaned. Chauffører, der uafbrudt har arbejdet fra 1. Januar til 1. Juni erholder 5 Dages Sommerferie med fuld Løn. Under Sygdom og Ulykkestilfælde erholdes 50 Kr. pr. Uge de første 13 Uger, og derefter i H. t. Ulykkesforsikringsloven. Chaufførerne skal være sygeforsikret i en statsanerkendt Sygekasse for en Dagpenge af 2 Kr. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage til en 1. i en Maaned. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering. Gælder til en 1. Juni.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding). København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 13 1927 1927 32. Aarg.

Voldgiftskendelser.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Okt. 1927 i Sag Nr. 1117:
Dansk Arbejdsmandsforbund
mod
Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne.

I den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne indgaaede Overenskomst med Akkordpriskurant findes der i denne sidste dels Arbejder, hvor Arbejdsmændene selv har faste Akkordpriser, dels Arbejder, som lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste i Henhold til den i vedkommende Akkordpriskurants Afsnit angivne Procent. For disse sidste Procentakkorders Vedkommende er Forholdet det, at Arbejdsmændene aldrig har haft Indflydelse paa, hvilke Bestemmelser Svendene og Mestrene er enedes om, saalidt som Indflydelse paa de i Svendenes Priskurant opførte Priser, der ved de her omhandlede Arbejdsmands-Procentakkorder har dannet Grundlag for Arbejdsmændenes Fortjeneste. I Overenskomsten findes endvidere en saalydende Lønreguleringsbestemmelse. „Paa Grundlag af det af det statistiske Departement hvert Halvaar udarbejdede Pristal foretages en Regulering af Lønningerne, idet disse forhøjes eller nedsættes med en Procent for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i Januar 1925, eller det Pristal, som der derefter sidst er foretaget Lønregulering efter .....„

Augustpristallets Fremkomst i August i indeværende Aar viste en Nedgang fra 184 til 177, altsaa 7 Points, hvilken Nedgang betingede en Nedgang i Lønningerne paa 3 pCt. Imidlertid var Forholdet det, at Murersvendene med Mestrene havde truffet Aftale om, at Reguleringen for deres Vedkommende skulde udskydes til Februar næste Aar. Svendene har saa paa deres Side bundet sig til en Overenskomstfornyelse indtil Februar 1930. En tilsvarende Ordning er ikke truffet mellem Mestrene og Arbejdsmændene. Her er Overenskomsten kun fornyet til Februar 1928. Mestrene har nu gjort gældende, at der skal finde Regulering Sted ikke alene i de direkte Akkordpriser i Arbejdsmændenes Akkordpriskurant, men ogsaa i de Fortjenester, som fremgaar af Akkorder, hvor Arbejdsmændene lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste. Mod dette sidste har Dansk Arbejdsmandsforbund protesteret. Forbundet gør gældende, at Mestrenes Regulering af Procentakkorderne betegner et Brud ikke alene paa Forudsætningerne for Overenskomstens Indgaaelse, men ogsaa direkte paa Overenskomsten, og Forbundet har under nærværende Sag nedlagt Paastand paa, at Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne kendes uberettigede til at foretage den ovenfor beskrevne Reguleringsordning og kendes pligtig til at følge den hidtil anvendte Ordning, samt at Foreningen idømmes en Bod for Forsøg paa Overenskomstbrud og Sagens Omkostninger.

Klagerne gøre nærmere gældende, at den i Arbejdsmands-Priskuranten anførte Pro-

cent, der angiver, hvor stort et Beløb, Arbejdsmændene skal have for deres Arbejde i Forhold til Svendenes Fortjeneste, er fastsat for at skaffe et vist bestemt Forhold mellem Arbejdsmandsfortjeneste og Svendefortjeneste, og den har ikke været underkastet nogen Ændring i mange Aar. Arbejdsmændene har altid maattet finde sig i den Opeller Nedgang i Svendenes Akkordpriser, som disse er enedes med Mestrene om, og ved Indgaaelsen af Overenskomsten for 1927—28 har Mestrene overfor Arbejdsmændene ikke rejst Spørgsmaal om endsige stillet Krav om, at de hidtil fulgte Reguleringsbestemmelser skulde ændres, og Arbejdsmændene har derfor været berettigede til at gaa ud fra, at noget saadant ikke blev Tilfældet. I 1922 forelaa det Tilfælde, at Svendenes Fortjeneste blev nedsat ekstraordinært. Ved den Lejlighed traf man den Ordning, at Overenskomstens Bestemmelse om Arbejdsmændenes procentvise Lønning af Svendenes Fortjeneste skulde respekteres af begge Parter, og noget ganske tilsvarende maa efter Klagernes Mening gælde nu. Dertil kommer endvidere, at forskellige Reguleringsregler for Svendenes og for Arbejdsmændenes Vedkommende vil medføre praktiske Vanskeligheder ved Udregningen.

De indklagede har paastaaet sig frifundne og Sagens Omkostninger paalagt Klagerne. De henviser til, at Overenskomstens Lønreguleringsbestemmelse omfatter samtlige Lønninger uden Undtagelse og derfor ogsaa maa omfatte Arbejdsmændenes Procentakkorder, der angaar ca. Halvdelen af alt Akkordarbejde. Arbejdsmændene kan efter de Indklagedes Mening ikke paaberaabe sig, at Reguleringen for Svendenes Vedkommende er blevet udskudt, da en tilsvarende Bestemmelse ikke er truffet for Arbejdsmændenes Vedkommende, og da Arbejdsmændene ikke har ydet noget til Gengæld for en saadan Udskydelse. Tilfældet fra 1922 har ikke Betydning udover det da foreliggende Spørgsmaal, og de praktiske Udregningsvanskeligheder lader sig nemt overvinde.

Meningen med de saakaldte Procentakkorder er som nævnt den at tilvejebringe et vist bestemt Forhold imellem Arbejdsmandsfortjeneste og Svendefortjeneste, og Bestemmelsen om Lønregulering efter Pristallet tilsigter ikke at gøre Ændring i disse særlige Regler; ved den af de Indklagede hævdede Forstaaelse vil der imidlertid ske Brud paa det fastsatte Forhold mellem Fortjenesterne, og dette findes Klagerne, der ikke har haft Indflydelse paa eller Andel i Aftalerne mellem Mestrene og Svendene, at maatte være berettigede til at modsætte sig, saa meget mere som de til Støtte for deres Opfattelse kan paaberaabe sig den i 1922 trufne Ordning. Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge, dog finder Retten, idet man forudsætter, at Efterbetaling fra Mestrenes Side vil finde Sted ikke Anledning til at idømme nogen Bod. Sagens Omkostninger 300 Kr. betales af de Indklagede.

Kendelse:

Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne kendes uberettigede til at foretage den ovenfor beskrevne, af dem iværksatte Lønreguleringsordning. Sagens Omkostninger 300 Kr. betales af de Indklagede.

UDSKRIFT
af
Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Okt. 1927 i Sag Nr. 1126:
Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening
mod
Dansk Arbejdsmandsforbund.

Den 8. August 1924 afsluttedes den endnu gældende almindelige Overenskomst mellem Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund og Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de hos Medlemmer af nævnte Arbejdsgiverforening beskæftigede Medlemmer af Forbundet. Samtidig oprettedes en Tillægsoverenskomst for de under Foreningen hørende Frøfirmaer, herunder Firmaet Hjalmar Hartmann & Co., hvilket Firma paa det paagældende Tidspunkt allerede i en Aarrække havde haft sin Virksomhed beliggende i Glostrup. Overenskomsten

mellem de to Parter kunde opsiges med 3 Maaneders forudgaaende Varsel til Ophør en 1. Maj. Den 1. Februar d. A. modtog Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening følgende den 31. Januar daterede Skrivelse fra Lager og Pakhusarbejdernes Forbund: „Da Lagerarbejderne beskæftigede hos Deres Medlemmer Hj. Hartmann & Co. og Skandinavisk Frøkompagni, begge i Glostrup, ikke er Medlemmer af vor Organisation, men afgaaet til at være Medlemmer af Glostrup Afdeling i Dansk Arbejdsmandsforbund, vil vi af praktiske Grunde ved nærværende frigøre os for det overenskomstmæssige Forhold de nævnte Firmaer og os imellem, og maa Forholdet blive overført til at gælde mellem Arbejdsmændenes Afdeling i Glostrup og Deres ærede Forening for Deres nævnte to Medlemmer".

Mod Indholdet af denne Skrivelse protesterede Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening i et Brev af 1. Februar, i hvilket det hedder „at da det almindelige mellem vore Organisationer bestaaende Overenskomstforhold, som ogsaa omfatter den her omhandlede Virksomhed, ikke fra nogen af Siderne er opsagt og derfor løber uforandret videre alene med de eventuelt af Lønreguleringerne i Henhold til Pristallet følgende Ændringer, maa dette Overenskomstforhold ogsaa vedblivende omfatte de paagældende hos Firmaet Hj. Hartmann & Co. beskæftigede Arbejdere, indtil der — eventuelt gennem Forhandling — træffes en anden Ordning, idet Arbejdere eller Arbejdsgivere, som omfattes af et Overenskomstforhold, jo ikke ved at udtræde af den eller de Organisationer, som har afsluttet Overenskomst, kan frigøre sig for Omfattelse af Overenskomstforholdet". I April Maaned fandt der nogle resultatløse Forhandlinger Sted, men ved de almindelige afsluttende Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund er den heromhandlede Divergens overhovedet ikke berørt fra nogen af Siderne, og fra Arbejdsgiverforeningens Side er man derfor gaaet ud fra, at Forholdet for Hj. Hartmann & Co. forblev uforandret som hidtil. Efter at de almindelige Forhandlinger var afsluttede ved en Ordning af 8. Juli har Fagforeningen i Glostrup imidlertid begæret ny Forhandling, men da denne ikke har ført til noget Resultat, har Dansk Arbejdsmandsforbund den 6. September afgivet 1. Strejkevarsel og den 23. September 2. Strejkevarsel. Arbejdsgiverforeningen har protesteret i Skrivelse af 10. September, og Sagen har senere været drøftet paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Oktober, hvor Dansk Arbejdsmandsforbund er indgaaet paa at udsætte den eventuelle Strejkes Iværksættelse, indtil der foreligger Kendelse fra den faste Voldgiftsret i Spørgsmaalet om Strejkevarslets Lovlighed.

Under nærværende Sag har Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening, indklaget Dansk Arbejdsmandsforbund og nedlagt Paastand paa, at de to under 6. og 23. September afgivne Strejkevarsler overfor Firmaet Hj. Hartmann & Co. kendes ulovlige, og at Sagens Omkostninger paalægges de Indklagede. Klagerne har til Støtte for deres Paastand i alt væsentligt henholdt sig til de allerede i Brevet af 1. Februar udtalte Synspunkter. De har endvidere gjort gældende, at selv om det maatte statueres, at Brevet af 31. Januar indeholdt en gyldig Opsigelse, er Opsigelsen i hvert Fald afgivet for sent, idet den først er kommet Arbejdsgiverforeningen i Hænde den 1. Februar om Formiddagen. Yderligere hævder Klagerne, at den endelige Ordning af 8. Juli dannede Afslutning paa samtlige Divergenser mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund, og at Forbundet derfor har været uberettiget til at rejse nærværende Sag.

De indklagede procederer til Frifindelse. De er vel enige med Klagerne i, at en Organisation i Almindelighed ikke kan opsige en Del af en Overenskomst, men maa opsige Overenskomsten i dens Helhed. I nærværende Tilfælde foreligger der imidlertid efter de indklagedes Mening særlige Omstændigheder. Oprindelig laa Hj. Hartmann & Co.s Virksomhed i København, men senere flyttedes Virksomheden til Glostrup, og Arbejderne, der stod i Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund i København,

fulgte med. Efterhaanden gled de fleste af disse Arbejdere dog ud, og i Stedet for antoges Mænd, der var Medlemmer af Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup.

Herved kom et fortsat Overenskomstforhold mellem Firmaet og Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund til at staa som en Urimelighed, og Forbundet fandt det derfor rigtigst den 31. Januar 1927 at opsige eller frigøre sig for Overenskomsten. Under de senere Forhandlinger har det vist sig umuligt at faa en Overenskomst i Stand mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup og Firmaet Hj. Hartmann & Co. Arbejdsgiverforeningen har vel erklæret sig villig til at overføre Overenskomsten fra Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund til Fagforeningen i Glostrup, men hermed kan man ikke lade sig nøje. Den ældre Overenskomst omfatter efter sin Ordlyd kun „de hos nævnte Firmaer beskæftigede Medlemmer af Forbundet". De Indklagede mener imidlertid at have Grund til at tro, at Firmaet Hj. Hartmann & Co. staar i Begreb med at indføre en Ordning, under hvilken de agter at beskæftige uorganiserede Elever ved Arbejdsmandsarbejde til Underpris. Herimod maa de Indklagede sikre sig ved en passende Bestemmelse i Overenskomsten, men dette vil Arbejdsgiverforeningen ikke gaa ind paa. I Henhold til foranstaaende hævder de Indklagede, at den den 31. Januar stedfundne Opsigelse i Virkeligheden var en overflødig Formalitet, da den paagældende Overenskomst efter sit Indhold kun gælder for Medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund i København, og Forbundet netop ikke har Medlemmer beskæftiget hos Hj. Hartmann & Co. i Glostrup, lige saa lidt som det efter de Indklagedes Mening kan siges, at de paa Virksomheden beskæftigede Arbejdere, der er Medlemmer af Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup, er bundne ved den omtalte Overenskomst. Naar Forholdet saaledes er det, at Fagforeningen i Glostrup, der staar frit, trods gentagne Forhandlinger ikke har været i Stand til for sine Medlemmer at faa oprettet Overenskomst med Firmaet, maa de af de Indklagede afgivne Strejkevarsler efter deres Mening være lovlige. De Indklagede bestrider dernæst, at Opsigelsen er sket for sent, og at de ved Ordningen af 8. Juli skulde være afskaarne fra at gøre mere ved Sagen.

Den Omstændighed, at Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund den 31. Januar d. A. fandt sig foranlediget til overfor Hj. Hartmann & Co. at søge at frigøre sig fra Overenskomsten af 8. August 1924, viser, at Forbundet stadig har betragtet Overenskomsten som gældende. Det er da ogsaa ubestridt, at de organiserede Arbejdere altid er aflønnet efter Overenskomstens Bestemmelser. Det er ganske vist uklart, i hvilket Omfang Overenskomsten har været bindende mellem Hj. Hartmann & Co. og de Arbejdere, der stod under Arbejdsmændenes Fagforening i Glostrup, men denne Uklarhed findes at maatte gaa ud over Dansk Arbejdsmandsforbund, hvorunder saavel Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund som Arbejdernes Fagforening i Glostrup henhører. Spørgsmaalet om Strejkevarslernes Lovlighed vil herefter i første Række bero paa, hvorvidt det kan siges, at Brevet af 31. Januar 1927 indeholder en gyldig Opsigelse. Efter alt, hvad der foreligger, bl. a. med Formaalet om Opsigelsen, finder Retten, at det har været uberettiget af Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund at udsondre Firmaet Hj. Hartmann & Co.; Overenskomsten burde være opsagt i sin Helhed, saaledes at fuld Forhandlingsfrihed forelaa fra begge Sider. Overenskomsten af 8. August 1924 er saaledes vedblivende i Kraft, ogsaa for Hj. Hartmann & Co., og Strejkevarslerne vil derfor være at kende ulovlige, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad Parterne iøvrigt har anført under Sagen. Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

De ovenomhandlede, af Dansk Arbejdsmandsforbund den 6. og 23. September d. A. afgivne Strejkevarsler overfor Firmaet Hj. Hartmann & Co. kendes ulovlige.

Sagens Omkostninger betales af de Indklagede med 300 Kr.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

Aabenraa A. Hans Hinrichsen, Sønderport 5 A, 1.
Aalborg T. Peter H. Holm, Flyvehallen.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518
Aalborg H. Søren Jacobsen, Øster Alle 73. Telf. 3957.
Aalborg K. Aug. Jørgensen, Frederiksgade 9.
Aalbæk. Chr. Møller, Strandby.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aakirkeby. Harald Køhlert, Kalby pr. Aakirkeby.
Aarhus A. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Priv. Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5087. (Privat Sønder Alle 19. Telf. 6119).
Aarhus J. A. Andersen, Sct. Poulsgade 4, 2.
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Mørksgade 7. Telf. 5848. Privat Clausensgade 3.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Telf. 3278.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade. 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. J. V. Christensen, Absalonsgade 28.
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev Hørning. Anton Andersen, Hørning Volk Mølle St.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Agerbæk. Anders Andersen, Agerbæk.
Alhedens Skovarbejdere. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Allinge. Nikolaj Hansen, Rosengade, Allinge. Telf. 63.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Assens, Fyn. Laurits Pedersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Asnæs. Ludvig Damkjær Nielsen, Asnæs.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum.
Auning. S. Chr. Sørensen, Auning pr. Auning.
Bajstrup. A. Nielsen, Bajstrup pr. Tinglev.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Mosevej, Ballerup. Tlf. 145.
Bandholm. Emil Rasmussen, Bandholm.
Beder Malling. Martin Nielsen, Malling.
Belysningsarbejderne. Formand N. Christiansen, Vesselsgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Telf. 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Birkerød. Telf. 174.
Bjerringbro. Aage Jensen, Sønderbro pr. Bjerringbro.
Blaahøj. Chr. Chølkær, Blaahøj St.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Borup. Karl Jacobsen, Dalby pr. Borup.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej, Bogense.
Bornholms Skovarbejdere. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrandt. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinnth.
Brande. K. Smedegaard Nielsen, Mellemgade 2.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej, Bramminge.
Bredebro. Chr. M. Hansen, Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Brædstrup. J. M. Christensen, Bredgade 3, Brædstrup.
Brænderiarbejderne. Formand J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. V. Kasserer Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.
Brændselsafbærerne. Formand Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. V. Telf. Vester 9252 v. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brødkuskene. Formand H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. Albert Tastesen, Bylderup, Bov St.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Chaufførerne. Formand Thorv. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. Telf. 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.
Darum. Chr. Hansen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Martin Nielsen, Dybvad.
Ebeltoft. Laurits Andersen, Adelgade.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Egernsund. August Hilmer, Egernsund. Telf. Broager 214 x.
Esbjerg. Peder Poulsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36, Faaborg.
Faarup. J. N. Jensen Hvid, Faarup St.
Fabrikarbejderne. Formand Chr. Gram, Blaagaardsgade 4 A. N. Telf. 3404. Privat Sindshvilevej 23, 2. F. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.
Fakse. Hans Bay Hansen, Egedevej, Fakse.
Fakse Ladeplads. Carl Petersen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fanefjord. Ernst Christiansen, Haarbølle pr. Askeby, Møen.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Film- og Forlystelsesfunktionærerne. Form. Th. Lindberg Pharsen, Skydebanegade 7, 1. V. Telf. Vester 1326 v. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. L. Telf. Taga 32 v.
Fredericia A. Nikolaj Jensen, Prinsessegade 21. Telf. 574.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40, Fredericia. Telf. 750.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16, Fredericia.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frb. Komm. Arb. Formand G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. th. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nylandsvej 63, 3. F. Telf. Godthaab 1429 v.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Ejnar Andersen, Bovensgade 13, Frederikshavn.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36, Frederikssund.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fussingø. Chr. Pedersen, Svinding Mark pr. Randers.
Fuur. Chr. A. Astrup, Debel, Fuur.
Gadevang. Peter Hansen, «Vennely», Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.

Garveriarbejderne. Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76, St. Brh.
Gjelsted. A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nielsen, Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. Marius Hansen, Ny Koppenbjerg pr Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejberg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejberg.
Give. Laurits Rabæk, Allegade, Give.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Gasværksvej 46, 1., Glostrup. Telf. 356.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Graasten. Johannes Koch, Nalmadebro, Graasten.
Gram. Iver Sørensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Thule Friis, Vestergade, Grindsted.
Grænge. Husejer Jens Petersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20. Privat Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grøn, Lille Linde, Haarlev St.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj St. Telf. Hammershøj 41.
Haderslev. Carl Hansen, Storegade 83.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hammersholt. Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Jens Andersen, Labing pr. Harlev.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev, Carl Jensen, Nygade 1, Haslev.
Haslund Ølst. Kresten Pedersen, Haslund pr. Randers.
Havnearbejderne. Formand: P. Christensen, Dr. Tværgade 40, St. K. Telf. Palæ 282. Privat Amerikavej 20, 2., Telf. Eva 685. Kasserer: Thomas Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat Borgergade 69, K.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hansted Lundum. Ejnar Falk. Egebjerg pr. Horsens.
Hellum. Jacob Mikaelsen, Hellum St.
Hedehusene. Lars Pedersen, Torstensvej, Hedehusene.
Helsingør A. P. Christiansen, Lindevej 28, Espergærde. Telf. Espergærde 9.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13, Helsingør.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herfølge 65.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herløv.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. Richard Børgensen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Hinnerup. Chr. Holm Pedersen, Haar Mark pr. Hinnerup.
Hirtshals. Niels Godsk, Hirtshals.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade, Hjallerup.
Hjerm. Martin Kjeldsen, Hjerm.
Hjørring. Ole Hald, Bispensgade 27.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73. Telf. 284.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægeardsvej, Holstebro.
Holsted. Chr. Nielsen, Holsted By, Holsted.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. J. Laursen, Hornslet Mark, Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Aaboulevard 46, Horsens.
Horsens H. Alf. Jensen, Aaboulevard 96.
Horsens K. Ludvig Jørgensen, Spedalsø 2 B. Telf. 1830.
Hovedgaard. Peder Rasmussen, Hovedgaard St.
Hotelfunktionærerne. Formand og Kasserer Laurits Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. Telf. Vester 6859
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hvalpsund. Anders Jaobsen, Hvalpsund.
Hvalsø. Niels Larsen, Nørre Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum Klejtrup. Th. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Hær og Flaade. Formand A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Tlf. Amager 4103 x. Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.
Højer. Diedrich Diedrichsen, Storegade.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg, Hørve.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Isoleringsarbejderne. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.
Ivigtut. Carl Nielsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adresse: Gl. Torv 22, K.).
Jelling. Rudolf Ekstrøm, Jelling, Jylland.
Jernbanearbejderne B. Formand Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.
Jernbanearbejderne M. Formand H. P. Hansen, Viktoriagade 30. V. Telf. Vester 9316 y. Kasserer V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger F. 4. V.
Jernbanearb. T. Formand: Martin Jensen, Oehlenschlægersgade 53, 3. Telf. Vester 6173 v. Kasserer: P. M. Christensen, Malthe Brunsvej 8, 2 tv. F.
Jord- og Betonarbejderne. Formand Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kasserer J. P. Hoppe, sammesteds.
Juelsminde. Kristian Hansen, Strandhuse, Juelsminde.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Jydstrup.
Kalundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kastrup. Formand Richard Ludwig, Kastruplundsgade 11, Kastrup. Telf. Kastrup 18. Privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kasserer Johannes Schack, Svend Dyringsvej 5. S.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kolding A. Frants Thomsen, Lykkegaardsvej 14, 1., Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kontor- og Forretningsbudene. Formand Gerner Madsen, Studiestræde 16. K. Telf. Byen 4722. Budstuen Telf. Central 14721.
Kongsted. Jens Rasmussen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusesvej 12 A., Korsør.
Korsør H. Vald. Jørgensen, Revvej 80.
Kuskene. Formand Viggo Eigtved, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Kasserer Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Kbh. Baneg. priv. Arb. Formand: J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer: Jens Hansen, Hortensiavej 3, Glostrup.
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19, Køge.
Lager- og Pakhusarbejderne. Formand Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Telf. 10147. Kasserer Godtfred Petersen, sammesteds.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.

Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Laurberg, Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens L. Jensen, Gl. Laven, Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Anders Plougmann, Vangevej 3.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lynge. Nicolaj Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Lyngby. Hans Rasmussen, Hovedgaden 67, Lyngby. Telf. Lyngby 519.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade, Løgstør.
Løkken. Andreas Petersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Maarum. Valdemar Pedersen, Kagerup pr. Kagerup St.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade, Mariager.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Marmor- og Granitarb. Formand Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer F. Andersen, Heimdalsgade 13, 1. L.
Middelfart A. A. Johansen, Vesterlykken, Middelfart.
Middelfart F. V. Jensen, Bogensevej 1, Middelfart.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Mælkeriarbejderne. Formand: Alfred Jensen, Nordre Fasanvej 29, 1. F. Telf. Godthaab 3122 x. Kasserer: M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F. Telf. Godthaab 4784.
Møen. Valdemar Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anders Nielsen, Mønsted pr. Sparkær.
Mørke. Niels Andersen, Adresse:Gaardejer N. Solgaard, Mørke St.
Neksø. Niels Kofoed, Brogade, Neksø.
Nibe. Niels Mortensen, Fjordgade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing Fl. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads. Telf. 681. Privat Lollandsgade 6.
Nykøbing Jyll. A. J. C. Jensen. Langebæksgade 12.
Nykøbing Jyll. F. Aleksander Nielsen, Nørrebro 66.
Nykøbing Sjæll. Fr. Petersen, Algade 74. Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11, Nysted.
Næstved. Frants Petersen, Amtsmandsgade 9. Telf. 880. Privat Telf. 813.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nørre Aaby St. Telf. 133.
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 1582. Privat Østergade 4. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Rolighedsvej 23. Telf. 4027.
Odder A. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarb. A. Andersen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15, Odense. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Hunderupsvej 26. Telf. 5359.
Odense F. Harald Hansen, Ørstedsgade 34, 1. Telf. 5276.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen. Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortbrødrestræde 6, Odense.
Odense L. P. Jens P. Madsen, Vindegade 64. Telf. 5839.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8. Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Odsherreds Skovarb. Aksel Westh, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Oliemøllerne. Formand Sofus Larsen, Aarhusgade 89, 4. Ø. Telf. Strand 340. Privat Telf. Øbro 6871. Kasserer C. C. Jensen, Clematisvej 13.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Telf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Ousted. H. Chr. Jensen, Allerslev pr. Lejre.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Over Jerstal.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringø pr. Pindstrup.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringe pr. Pindstrup.
Præstø. L. Chr. Larsen, Skibbinge pr. Præstø.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Randers A. Søren Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Villa «Una», Rolighedsvej, Dronningborg, Randers.
Randers J. S. A. Nielsen, Fredensgade 23. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1., Randers
Remissearbejderne. Formand O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y. Kasserer C Rasmussen, Danmarksgade 13. V.
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup, Kalundborg.
Renovationsarbejderne. Formand A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amg. 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amg. 3275 x.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade, Ribe.
Ringe. Johannes Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej, Ringkøbing. Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1, Ringsted, Telf. 419.
Romø. H. C. Andersen, Kongsmark, Romø.
Roskilde. Aksel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. Harald Hansen, Roslev.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade, Rudkøbing.
Ruds Vedby. Carl Hansen, Ruds Vedby.
Ry Gl. Andreas Rasmussen, Hjærbæk pr. Ry St.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Marius Hansen, Ryomgaard.
Rødby. Chr. V. Larsen, Sædinge pr. Rødby.
Rødding, Nr. Jyll. S. P. Jørgensen, Rødding pr. Spøttrup St.
Rødding Sdr. Jyll. Carl Bennedsen, Hjerting pr. Rødding.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 503. Privat Olsgade 1. Telf. 642.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Orebyvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby, Samsø.
Sandlosserne. Formand og Kasserer H. J. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Seest. Johs. Ahrendt, Vonsild pr. Kolding.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Sindal. Chr. P. Jensen, Nørregade 61.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Silkeborg. Telf. 659.
Silkeborg St. Robert Jensen, Rolighedsvej 11.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Telf. 401.
Skarrehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. Johan Akselsen, Skelund St.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade, Skelskør.
Skibby. Laurits Sørensen, Manderup pr. Skibby.
Skibsværftsarbejderne. Formand P. Hansen, Kronprinsessegade 42. Telf. Palæ 45 y. Privat Thorsgade 15, 3. L. Telf. Taga 3957 y.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7, Skive.
Skive K. Valdemar Jensen, Møllegade 8.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.

Skjød. Hans Jørgensen, Bødstrup St.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skævinge. Frits Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14, Slagelse.
Slagelse F. Johs. R. Larsen, Volden 20.
Sorø. Valdemar Andersen, Slagelsevejen, Sorø. Telf. 365.
Sparkær. Morten Mortensen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille pr. Stenlille St.
Stenstrup. Rasmus Hansen (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Kristian Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75.
Storehedinge. Kr. Nielsen, Bjælkerup pr. Store Hedinge.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4, Struer.
Stoholm. Chr. Balling, Stoholm.
Strib. Th. Petersen, Røjle Enge pr. Strib.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby Egede pr. Køge.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7, Stubbe-
Støberiarbejderne. Formand: Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Privat Telf. Valby 1399. Kasserer: Chr. Madsen, Overgaden oven Vandet 54, 1. C.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring St.
Sukkerhusarbejderne. Formand: Edv. Sykes, Vigerslev Alle 66, St. tv. Valby. Kasserer: Holger Jørgensen, Ny Carlsbergvej 100 St.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor Teaterpassagen. Tlf. 361.
Svendstrup. Marius Madsen, Volsted pr. Ellidshøj.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg A. Peter Nielsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7, Sønderborg. Telf. 341.
Sønderborg H. Johs. Andersen, Havbogade 76.
Sønder Omme. Harald Skov. Kirkeby Mark, Sønder Omme.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taars. Chr. Riisborg, Taars.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup. Telf. 276.
Tagpapparbejderne. Formand Carl Hegelund, Ryesgade 66 B., 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer V. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Tillitze. S. P. Hjort, Tillitze pr. Nakskov.
Tinglev. Chr. P. Lauesen, Tinglev.
Tingsted. Jens Korfitzen, Taaderup pr. Tingsted.
Tilst. Marius Pedersen, True Mark pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Tomsen, Gaarde St.
Tikøb. Vilhelm Larsen, Horserød pr. Helsingør.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Thisted. Chr. Iversen, Nørregade 49, 1. Thisted. Telf. 373.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Thorsager. Jens M. Larsen, Thorsager St.
Thorsø. Frederik Nielsen, Thorsø.
Toldbodarbejderne. Formand C. O. Rød, Fischersgade 21, 1. S. Kasserer Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. Telf. Øbro 2664 x.
Tolne. Juul Madsen, Villa «Nor», Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Trælagerarbejderne. Formand Rasmus Steen, Enghavevej 44. V. Telf. Eva 38. Privat Adresse Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Tureby. Charles Nielsen, Terslev pr. Haslev.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Stougaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Rasmus Akselby, Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup.
Vagtfunktionærerne. Formand H. P. Lauritsen, Lillegade 6, Valby. Kasserer H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1. Str.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke, Vamdrup.
Varde. Nikolaj Toft, Kjærvej 12, Varde.
Veggerløse. Jens Olsen, Marebæk pr. Veggerløse.
Vejby Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vejen. J. Chr. Bach, Roligheds vej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 101, Vejle
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36, Vejle. Telf. 1585.
Vejle H. Laurits Sørensen, Sofievej 5, St.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Aksel Nielsen, Tønnesgade 36, Vejle.
Vemmelev. Karl Rasmussen, Ormslev pr. Forlev St.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4, Viborg.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade, Vinderup.
Viby Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby Jyll.
Viby, Sjæll. Otto Jørgensen, Birkede pr. Viby Sj.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard, Vildbjerg.
Villingebæk. Laurits Larsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vojens. Hans Otzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiasensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Vraa. Lars Kristensen, Borupvej 2.
Værløse. Anders Madsen, Kirkeværløse pr. Værløse.
Øl- og Mineralvandsarb. Formand L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Bech, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Jens P. Larsen, Øster Vraa.
Nakskov Sk. Johs. Hansen, Bulskov pr. Nakskov.

HOVEDKONTOR og SEKRETÆRERNE.

H. C. Andersensgade 14. Telf. 2140 med Omstilling til samtlige Kontorer.

Formand M. C. Lyngsie (Privat Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen (Privat Telf. Byen 3534).
Sekretær Robert Nielsen (Privat Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Niels P. Hansen (Privat Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen (Privat Telf. Nora 4366).
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen (Privat Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder N. Chr. Nielsen.

HOVEDBESTYRELSEN
bestaar af følgende:

Valgt af den samlede Kongres:
Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Sophus Mortensen (Privat Telf. Nora 3212).
Forretningsfører Hans Nielsen (Privat Bopæl Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515).
Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Telf. Øbro 6871.
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing Fl. Telf. 681.
C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St., Odense. Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Carl Drejer (Privat Bopæl Nylandsvej 37, 2. F. Telf. 11240).
Forretningsfører Vald. Petersen (Privat Bopæl Ivar Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus. Telf. 1948).
Thorvald Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Telf. 457.
Johannes Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5084 (Privat Telf. 6119).
Axel Jørgensen, Gudrunsvej 19, Taarnby. (Privat Telf. Kastrup 260).

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

Forretningsfører Jens C. Larsen, Kildemarksvej 68, Næstved. Telf. 209.
Forretningsfører Axel Olsen (Privat Telf. Taga 3006).
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A., 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde. Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn. Telf. 347.

Sekretærer:

Otto Jespersen, valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.
Niels P. Hansen, valgt af Transportarbejder-Gruppen.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE i Danmark.

Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29. 1. K. Telf. 9961.
Næstformand H. P. Jensen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.
Kasserer Chr. Pedersen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. Byen 4353.
Rejsesekretær J. P. Johannessen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.

Siden sidst.

Aarhus, C. Aarhus Taxa: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 42,00 plus 10 pCt. af Kørselsindtægten. Overarbejde: 135 Øre pr. Time. Enkelte Vagter betales med 6 Kr. plus 10 pCt. af Kørselsindtægten. Finder Varskoning til Nattevagt ikke Sted før Middag, betales 1 Kr. extra. Sommerferiedagenes Antal forøgedes fra 3 til 4 Dage. Vedrører 30 Mand.

Aarhus, K. Aarhus Vognmandsforening: Overenskomst oprettet. **Kuske:** Ugeløn Kr. 46,54. For Staldtjeneste de 6 Arbejdsdage betales et Tillæg af Kr. 1,65. For Fodring af 1 Spand Heste Kr. 4,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde: 1. Time 120 Øre, 2. Time 127 Øre, de efterfølgende Timer til Kl. 9 samt Søndage til Kl. 12 144 Øre, alt derudover 192 Øre. Helligdagsarbejde 50 pCt. Tillæg. For Stads-, Kaper- og Ligvognskørsel som Overarbejde betales 25 pCt. af Kørselsindtægten. For Kørsel paa Landet pr. Nat betales 10 Kr. extra. Overstiger Kørselsindtægten pr. Dag ikke 10 Kr., betales 4 Kr. extra. Kuskene skal møde ¾ Time før Arbejdstidens Begyndelse om Morgenen. Kommer Kusken hjem senere end ½ Time efter normal Arbejdstids Ophør, betales for fuld Time. Skal Middagen indtages ude, betales for Kørsel udenfor Byens Grænse 130 Øre pr. Dag, indenfor Byens Græse 85 Øre pr. Dag. **Flyttearbejdere.** Timeløn 136 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 170 Øre, 2. Time 181 Øre, 3. og 4. Time 204 Øre, derudover 272 Øre pr. Time. Rejsende Pakmestre: Kr. 25,00 pr. Døgn. Landevejsflytninger Kr. 27,00 pr. Døgn. Kuske erholder et Tillæg af 38 Øre pr. Time. Extrabetaling for Flytning af Klaver, Flygel og Pengeskab. Arbejdere, som har været beskæftiget 12 Uger i Tiden 1. Februar—1. Juni, erholder 3 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 3 Dage. Halvdelen af Kuskene skal møde Søn- og Helligdage og forrette Staldtjeneste 1 Time. Staldkarle lønnes som Kuske. Kuskene er ulykkesforsikrede, dog saaledes, at der betales en Dagpenge af 3 Kr. de første 13 Uger. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Vedrører 165 Kuske og 12 Flyttearbejdere. Gælder til en 15. April.

Aarhus, K. Aarhus Vognmandsforening ang. Renovationsarbejde: Overenskomst oprettet. 35 Mand. **Ved Dagrenovationsarbejde** er Ugelønnen Kr. 56,16. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 1. Time 138 Øre, 2. og 3. Time 147 Øre, derudover 220 Øre. **Ved Natrenovationsarbejde.** Ugeløn Kr. 53,91 for at køre ikke udover 2 Læs pr. Nat samt Kørsel ½ Dag (4 Timer). Overarbejde: 1. Time 141 Øre, 2. og 3. Time 149 Øre, derefter 220 Øre. Betaling fastsat for at samle Natrenovationen i Læs. Ved Opgørelse af Overarbejde regnes hver paabegyndte Time for fuld Time. Arbejde paa Extra Helligdage betales med 50 pCt. til Ugelønnen. Efter 12 Ugers Arbejde i Tiden fra 1. Februar—1. Juni har Kuskene og Arbejderne Ret til 3 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 3 Dage. Kuskene og Arbejderne er ulykkesforsikret til en daglig Udbetaling af 3 Kr. pr. Dag fra den Dag Ulykken indtræffer. Norm for Regler for Behandling af faglig

Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 15. April.

Aarhus, K. Foreningen af Arbejdsgivere i Aarhus: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med den Ændring, at Vederlaget for Staldtjeneste forhøjedes med 50 Øre pr. Uge. Ugeløn Kr. 47,22. Tillæg for Staldtjeneste Kr. 6,60. For Pasning af Heste udenfor Arbejdstiden Kr. 1,25 pr. Uge. Vedrører 15 Mand.

Esbjerg. Vognmandsforeningen: Afdelingen indberetter den 27. Juni, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. April 1928 med nogle Ændringer. Ugeløn Kr. 49,65. Tillæg for Fodring af indtil 4 Heste Kr. 8,00 pr. Uge. Vedrører 75 Mand.

Hobro. Hobro Vognmandsforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Marts 1928. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 44,82 til Kr. 45,21. Tillæg for Hestepasning Kr. 2,76 pr. Uge, og for Fodring Kr. 5,42. Vedrører 15 Mand.

Korsør Vognmændene: Afdelingen indberetter den 30. Juni, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. Februar 1928. Ugeløn Kr. 53,70, for Læsning af Tjære betales 5 Øre pr. Tønde. Prisreguleringen bortfalder. Vedrører 12 Mand.

Odense, K. Handelsstandens Arbejdsgiverforening i Odense: Paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen af 5. Juli opnaaedes Enighed om, at der oprettes en ny selvstændig Overenskomst mellem Parterne (Lønforholdet var hidtil fastsat i Odense L. P.s Overenskomst) paa de i Overenskomsten mellem Handelsstandens Arbejdsgiverforening og Odense L. P. opførte Vilkaar. Ugelønnen uforandret Kr. 46,79. Tillægget for Staldtjeneste fastsattes til Kr. 3,50 pr. Uge. Tillægget for Pasning af Heste paa Søn- og Helligdage fastsattes til Kr. 3,00. Gælder til en 15. April.

Randers K. Randers Vognmandsforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Marts 1928 med følgende Ændringer. Kuske: Ugeløn Kr. 49,00 (var 49,01) pr. Dag 850 Øre. Hestepasning for de første 4 Spand Kr. 5,50, derefter pr. Hest 100 Øre. Lastvogns Chaufører: Ugeløn Kr. 51,50, pr. Dag 900 Øre. Vedrører 100 Kuske og 20 Chaufører.

Silkeborg. Vognmandsforeningen: Afdelingen indberetter d. 29. Juni, at den har fornyet Overenskomsten for 1 Aar til 1. April 1928. Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 48,48 til Kr. 49,00. Tillægget for Hestepasning forhøjedes fra Kr. 4,50 til Kr. 4,75. Dagpengene for de første 13 Uger under Tilskadekomst forhøjedes fra 2 Kr. til 3 Kr. Timeløn og Akkordpriser forhøjes med samme Tillæg, som er opnaaet paa Ugelønnen. Vedrører 8 Mand.

Svendborg. Vognmandsforeningen: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Ugeløn Kr. 47,00 (var 46,80). Tillæg for Staldtjeneste og eventuel Fodring 5 Kr. Chaufører Ugeløn Kr. 54,00 (var 53,08), Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Lystkørsel o. l. paa Søn- og Helligdage betales med 20 pCt. af Kørselsindtægten. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger for en Dagpenge af 3 Kr. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Vedrører 20 Mand.

Taastrup. Vognmændene: Overenskomst oprettet angaaende Lastbil-Chaufførerne. 4 Mand. Ugeløn Kr. 50,20 (var 40,00). Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg. Overarbejdstillæg betales kun, naar Arbejdet varer over en halv Time. For Landture, der var udover Kl. 1 Eft., betales 2 Kr. Af- og Paalæsning samt Transport, som hidtil. Beklædningsgenstande udleveres eller 36 Kr. pr. Kvartal i Stedet for. Chaufførerne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger med 3 Kr. i Dagpenge. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Alm. Reguleringsbestemmelse (fra Pristal 184). Gælder til en 15. April.

D. A. F. Akts. Kastrup Glasværk: Hovedoverenskomst oprettet. 236 Mand. Fra 10. Juli reduceres med 2 pCt. til at være Ugeløn: Aalborg F. Kr. 52,55. Aarhus A. Kr. 54,78. Fabrikarbejderne Kalø og Kastrup Kr. 55,95. Odense F. Kr. 52,74, Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter 100 pCt., Søn- og Helligdage til Kl. 12, 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der siden sidste Ferieperiode har været beskæftiget i 13 Uger, erholder 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Ved Ulykkestilfælde, der medfører over 3 Dages Sygdom, erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i indtil 13 Uger. Tillidsmandsregler: Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsdag. Smeltere og Oplæggere dog 14 Dage. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Særlige Ydelser bliver uforandret, som hidtil. Ingen Regulering. Gælder til en 1. April.

D. A. F. Margarineindustrien: Overenskomsten fornyet for 2 Aar til 1. April 1928 med følgende Ændringer: Regulering i August 1929 med 1 pCt. pr. Procent, regnet fra Pristallet 180; det eventuelle Nedslag i Lønningerne maa ikke overstige 4 pCt. Der optages lokale Forhandlinger om forskellige Særaftaler og Særforhold. Opnaas ikke Enighed, afgør Hovedorganisationerne de tiloversblevne Stridsspørgsmaal. Ugeløn: I Dagdrift: København Kr. 55,18, Provinserne Kr. 53,50. I Holddrift: København Kr. 58,96, Provinserne Kr. 57,28. Vedrører 350 Mand.

D. A. F. Svovlsyrefabrikerne i Kastrup, Aalborg, Fredericia og Nørresundby: Overenskomsterne fornyet til 1. April 1928 med de Ændringer, hvorom der ved lokale Forhandlinger er opnaaet Enighed.

D. A. F. De forenede Vagtselskaber i København, Aalborg og Aarhus: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med forskellige Ændringer og Tilføjelser, bl. a. blev Skalaen for Tjenestepræmierne betydelig forbedret. Kredsvægterne lønnes med Kr. 200,86 pr. Maaned, Separatvægtere Kr. 183,92 pr. Maaned. Reservevægtere med 669 a 683 Øre pr. Vagt, men er garanteret Kr. 213, 18 pr. Maaned. Vægtere, der har været uafbrudt i Selskabets Tjeneste i 1 Aar eller derover, erholder udover deres faste Løn Tjenestepræmie, der varierer fra 4 Kr. om Maaneden efter Aars til Kr. 33,33 (var Kr. 20,00) om Maaneden efter 10 Aars Tjeneste. Vedrører 104 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Firma Alfred Benzon: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Juli 1928.

Maanedsløn Kr. 219,53 de første 3 Maaneder, derefter Kr. 226,76. Vedrører 26 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Firma «Grand Danois»: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Juli 1928. Ugeløn Kr. 54,32. Vedrører 10 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Akts. C. Schous Fabriker: Overenskomst oprettet. 60 Mand. Minimum-Ugeløn Kr. 65,61. Sæbepenge 100 Øre ugentlig. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 75 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for en Række Arbejder. I 2 Holds Drift erholder Arbejderne i det ene Hold den første Uge 50 pCt. Tillæg til Ugelønnen og derefter 25 pCt. Tillæg. I 3 Holds Drift erholder Arbejderne i de 2 Hold dette Tillæg. Ved Udearbejde betales 100 Øre for hvert Maaltid. I Sygdoms- og Ulykkestilfælde erholder Arbejderne i indtil 13 Uger fuld Løn ÷ Sygekasseunderstøttelse (18 Kr. pr. Uge). Arbejdere, der har været beskæftiget i 6 Maaneder, erholder 3 Dages Sommerferie; efter 1 Aar 6 Dage; efter 5 Aar 9 Dage og efter 10 Aar 14 Dages Sommerferie med fuld Løn. For Arbejdere med 1 Aars Anciennitet er Opsigelsesfristen gensidig 14 Dage. Regulering August og Februar med 1 pCt. pr. Procent regnet fra Pristallet 1926 eller det Pristal, der derefter sidst er reguleret efter. Reguleringen suspenderes for Overenskomstaaret 1. Juni 1927—1. Juni 1928. Gælder til en 1. September.

Kastrup. Akts. Kemisk Industri: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Maj 1928. Timeløn 106 Øre. Vedrører 35 Mand.

Oliemøllerne, Kbh. Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Vedrører 85 Mand. Spørgsmaalet om Firma Nordsig & Dyrups Overenskomstforhold afgøres i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid.

Oliemøllerne, Kbh. Akts. Blaakilde Mølle: Overenskomsten med Tillæg fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Februar 1928. Vedrører 20 Mand.

Oliemøllerne, Kbh. Foreningen af danske Sæbefabriker: Overenskomsten med Tillæg fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Vedrører 50 Mand.

Spørgsmaalet om Akts. Falkonergaardens Fabrikers Stilling henvistes til Afgørelse i H. t. Regler for Behandling af faglig Strid.

Hobro. Akts. Blaakilde Mølle: Overenskomsten forkastedes af Arbejderne med 11 Stemmer mod 10. Herefter er den med Hobro Arbejdsgiverforening gældende Overenskomst ligeledes fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 som gældende for Akts. Blaakilde Mølle. Vedrører 21 Mand.

Odense F. Akts. N. N. Blumensaadts Fabriker: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928 med den Ændring, at Overarbejdsbetalingen for 3. og 4. Time fastsattes til 50 pCt. Tillæg og for de følgende Timer til 100 pCt. Tillæg. Vedrører 12 Mand.

Vejle F. Akts. Worning & Petersen: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Vedrører 16 Mand.

Brovst. Brovst og Skovgaard Teglværker: Overenskomst oprettet. 50 Mand. Timeløn 82 Øre. Brændere Kr. 47,00 pr. Uge plus nogle nærmere fastsatte Tillæg. Akkordpriser fastsatte. Overarbejde 2 Timer a 50 pCt. derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August 1927 af Timeløn og Akkordpriser. Gælder til 1. April 1928.

Fensmark. Holmegaards Glasværk: Overenskomst oprettet. Timeløn 90 Øre. Indbærere og Anfangere over 18 Aar samt Arbejdsmænd over 65 Aar Kr. 6,70 pr. Dag. Arbejdstid 8 Timer, Skyrerne dog 53⅓ Time pr. Uge. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Skyrerne erholder udover Timelønnen nogle nærmere fastsatte Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Læsning og Aflæsning af Soda og Kul samt for Opgravning og Læsning af Kridt. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj, tidligst 1. Maj 1929.

Gørlev. Gørlev Teglværk: Overenskomst oprettet. Timeløn 90 Øre. Brændere Kr. 50,00 pr. Uge. Akkordpriser fastsatte for Arbejde ved Strygemaskiner samt for Indsætning og Udtagning af Sten i Ovnen. Brændere og Arbejdere ved Strygemaskinen erholder desuden 2 pCt. af Salgsprisen af den inden 1. Januar 1928 solgte Produktion. Iøvrigt er Teglværks-Landsoverenskomsten gældende.

Herning. Langvadbjerg Teglværk: Overenskomst oprettet. 15 Mand. Timeløn 95 Øre. Brændere Kr. 48,00 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Brændere 53⅓ Time pr. Uge. Akkordpriser fastsatte. Prisregulering af Akkordpriserne i H. t. Teglværks-Landsoverenskomsten. Gælder til en 1. Februar.

Hjørring. Akts. Det forenede danske Mælke-Eksport Co.: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 103 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Kanalrensning betales med Timeløn plus 50 pCt. Tillæg. Arbejdere, der møder om Morgenen, har Krav paa fuld Dagløn. Akkordpriser fastsatte for Aflæsning af Kul. Fabrikation af Kasser og Snøring af Kasser med Metaltraad. Arbejdere med ½ Aars Anciennitet 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag og Arbejdere med 1 Aars Anciennitet 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage med fuld Løn. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Juni 1928.

Ulstrup. Sofienlund Teglværk: Afdelingen indberetter den 1. August, at den har fornyet Overenskomsten uden Ændringer til 1. Februar 1928. Timeløn 91 Øre. Brænderløn Kr. 49,63 pr. Uge. Vedrører 22 Mand.

Belysningsarb., Kbh. Nordsjællands Elektricitetsværk: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af opstaaede Uoverensstemmelser om Betaling for Transport af Værktøj pr. Cykel eller pr. Bane til og fra de forskellige Arbejdspladser udenfor den normale Arbejdstid. Elektricitetsværket kræver Spørgsmaalet om Reduktion af de siden 1919 uforandret gældende Ydelser for Rejsearbejde, Udearbejde, Søndagsarbejde fra Kl. 12—4 og for Benyttelse af egen Cykel behandlet paa samme Mæglingsmøde. Ved Mæglingsmødet den 19. Juli opnaaedes Enighed om Betalingen for Transport af Værktøj samt om, at de «Særlige Tillæg» reduceredes med ca. 15 pCt., saaledes at Kostpengene fast-

sattes til Kr. 5,10 og 4,70, Cyklegodtgørelse pr. Dag til 85 Øre. Dagtillæg til Kr. 1,25 og 1,00 og Søndagstillæg til 100 Øre og 70 Øre for henholdsvis fra Kl. 14—16 og Kl. 12—14.

Fabrikarb. Kbh. Nordisk Elektricitets Selskab: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt foranlediget ved, at Firmaet sætter Lærlinge til at udføre Arbejdsmandsarbejde ved Maskiner. Ved Mæglingsmøde den 28. April og ved Timandsmøde den 15. Juni opnaaedes ikke Enighed, idet Jern- og Metalindustriens Sammenslutning hævdede Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet og specielt i nærværende Tilfælde til at lade Lærlinge uddanne sig i Brugen af disse Maskiner, medens Forbundets Repræsentanter nedlagde bestemt Protest derimod.

Støberiarb., Kbh. Akts. De forenede Jernstøberier, Holmbladsgade: Afdelingen klager over, at Aktieselskabet ikke overholder en truffen Aftale om, at Arbejderne ved Smelteovnen alle skal aflønnes med en fastsat Timeløn, medens der før 1917 var Akkord paa Arbejdet. Efter et resultatløst Mæglingsmøde opnaaedes paa Timandsmødet den 16. Juni Enighed om, at en af Aktieselskabet foretaget Opsigelse af Lønaftalen tages tilbage og at Ændringen af Aftalen sker ved gensidig Opsigelse med 4 Ugers Varsel til den 1ste i en Maaned.

Skibsværftsarb., Kbh. Akts. Burmeister & Wain: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt, foranlediget ved, at Værftet i Strandgade i H. t. en med Fælles-Tillidsmanden afsluttet Overenskomst har nedsat Forskudsudbetalingen til Daglejere fra 101 Øre til 92 Øre pr. Time. Ved Mæglingsmødet den 16. Juni opnaaedes ikke Enighed, hvorimod Aktieselskabet paa Timandsmødet den 11. August erklærede sig villig til at optage en Forhandling om Sagen inden August Maaneds Udgang.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

København K.

Københavns Smørrebrøds-Fabrik.

For at imødegaa de daarlige Tider leverer vi nu

8 Stk. fin belagt Smørrebrød (alm. borgerlig Mad)

for 25 Øre.

Varelotteriet

136,000 Lodder. — 102,000 Gevinster.

3/4 af Lodderne faar Gevinst i Seriens Løb.
Lodder faas hos de aut. Kollektører samt i Hovedkollektionen: **Møntergade 21.**

Gevinsterne er „Dansk Arbejde".

Det eneste rigtige Cyklelys, der findes.

Kun ægte, naar Navnet **ASP** er stemplet i selve Lyset.

HJEMMET

Danmarks populæreste Ugeblad

Brødr. Cloëtta

Chokolade
Cacao
Confecturer

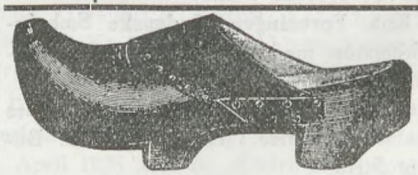

Tørt - Billigt.

Modvirker Gigt.

Træskofabrikernes Salgskontor.

FESTGAVER FRA „REMAD"
„REDERIKSBORGGADE 33 STUE OG 1STE SAL
er altid velkomne

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 14 1927 1927 32. Aarg.

Fra Arbejdsløshedskassen.

Nye Strejkeregler.

Den ændrede Arbejdsløshedslov, saaledes som den er gældende fra 1. Oktober 1927, *forandrer og skærper* i meget høj Grad de hidtil gældende Regler for Arbejdsløshedskassernes Forhold under Strejke og Lock-out.

Der har om nye Regler været ført en Række Forhandlinger i Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg, i hvilket vor Kasse har været repræsenteret dels ved *Lyngsie* og dels ved *Johannes Nielsen*. Resultatet af Forhandlingerne foreligger nu i en af Indenrigsministeriet om nævnte Forhold udstedt Bekendtgørelse.

Vi anmoder meget alle vore Tillidsmænd, og da særlig vore Afdelingsformænd og Kontorbestyrere, om nøje at gøre sig bekendt med nævnte Bekendtgørelse og ved eventuelt opstaaende Konflikter at handle i Overensstemmelse med samme.

Bekendtgørelsen i sin Helhed lyder saaledes:

BEKENDTGØRELSE

om Genaabning af Arbejdsløshedskasserne under Strejke og Lock-out.

I Lov Nr. 151 af 1. Juli 1927 § 17, Stk. 1, Punkt 1, fastsættes det, at en anerkendt Arbejdsløshedskasse ikke maa yde Understøttelse under en indenfor vedkommende Kasses faglige Omraade iværksat Strejke eller Lock-out, før det af Direktøren er afgjort, i hvilket Omfang den foreliggende Arbejdsstrid er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget, og at de nærmere Regler for Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger fastsættes for 3 Aar ad Gangen af Indenrigsministeren efter Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg.

I Henhold hertil fastsætter Indenrigsministeriet efter derom ført Forhandling med Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg følgende:

I. *I Kasser, indenfor hvis faglige Omraade der er Konflikt.*

Kassen skal *straks standse enhver Udbetaling* af Understøttelse, *indtil* det er afgjort, i hvilket Omfang den foreliggende Konflikt er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget.

For Genaabningen af Kassen eller en eller flere af dennes Afdelinger gælder følgende Regler:

a.

Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen er bemyndiget til *paa Forhaand* at meddele Arbejdsløshedskasserne Tilladelse til straks at genaabne for Udbetaling af Understøttelse til Medlemmer *i de Afdelinger, indenfor hvis Omraade der ingen Arbejdsstandsning er, og som ikke grænser op til en konfliktberørt Afdeling*. Understøttelse til Medlemmer, der er *direkte* Deltagere i Strejke eller Lock-out, kan aldrig ydes.

b.

Efter foretagen Undersøgelse af Konfliktens Indflydelse paa Beskæftigelsesmulighederne kan Direktøren tillade, at Understøttelse i et i hvert enkelt Tilfælde nærmere angivet Omfang udbetales *indenfor Afdelinger, der er konfliktberørte, eller som grænser op til en konfliktberørt Afdeling.*

Ved Direktørens Afgørelse af, i hvilket Omfang der herefter kan aabnes for Udbetaling af Understøttelse, skal følgende iagttages:

1) Der kan ikke genaabnes for en Afdeling, indenfor hvis Omraade *samtlige* Arbejdspladser indenfor Faget omspændes af Strejke eller Lock-out.
2) Der maa, uanset Konfliktens Omfang aldrig ydes Understøttelse til *direkte* Deltagere i Strejke eller Lock-out.
3) Der maa ikke ydes Understøttelse til Medlemmer, der *enten* ved Konfliktens Udbrud er ledige og sidst har haft Beskæftigelse af over midlertidigt Arbejdes Varighed i en af Konflikten berørt Virksomhed, *eller* som bliver ledige fra en saadan Virksomhed som en direkte Følge af Konflikten, (f. Eks. derved bevirket Mangel paa Materiale, Drivkraft, Medhjælp og lign.).

   Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen kan dog give Tilladelse til, at der udbetales Understøttelse til saadanne Medlemmer, hvis sidste Beskæftigelse i en konfliktberørt Virksomhed ligger 3 Maaneder, eller — særlig for Sæsonfag — mere forud for Konflikten. Desuden kan Direktøren, hvor særlige Forhold er til Stede, tillade Fravigelse fra den ellers for midlertidigt Arbejde ifølge Kassens Vedtægt gældende Tidsbegrænsning.
4) Som vejledende Princip for Direktøren ved Afgørelsen af, i hvilket Omfang der kan finde Genaabning af Afdelinger Sted, gælder iøvrigt, at der ikke kan aabnes for en Afdeling, medmindre dens Medlemmers *Beskæftigelsesmuligheder ikke i afgørende Henseende kan antages at blive paavirket af Konflikten.*

II. *I Kasser, indenfor hvis faglige Omraade der ikke foreligger Konflikt.*

Understøttelse maa ikke udbetales til Medlemmer, der bliver ledige fra en konfliktberørt Virksomhed som direkte Følge af Konflikt i andet Fag (Branche).

III. *Almindelige Bestemmelser:*

1) Medlemmer, der har deltaget i Strejke eller Lock-out, og som under denne erholder Arbejde andetsteds, ophører — selv om Konflikten ikke forinden er afsluttet — at betragtes som Konfliktdeltagere, saafremt det nævnte Arbejde overskrider den i Kassens Vedtægt fastsatte Begrænsning af Begrebet „midlertidigt Arbejde".
2) Der maa ikke i en Afdeling udbetales Arbejdsløshedsunderstøttelse til *tilrejsende Medlemmer,* hvis Understøttelse er standset i Henhold til foranstaaende Regler.
3) Medlemmer, der efter en Konflikts Ophør ikke erholder Arbejde, er berettigede til Understøttelse umiddelbart efter Konfliktens Ophør.
4) En Afdeling af en Arbejdsløshedskasse er pligtig uopholdelig at give Kassens Hovedledelse Meddelelse om *enhver* indenfor Afdelingens Omraade foreliggende Konflikt.

   Kassens Hovedledelse skal uopholdelig videresende Meddelelsen til Direktoratet.

   Undladelse af at afgive saadanne Meddelelser medfører efter Direktørens Afgørelse hel eller delvis Udelukkelse af Genoptagelse i Henhold til de foranstaaende Regler af Kassens Udbetaling af Understøttelse til Medlemmerne i den eller de paagældende Afdelinger.

Nærværende Bekendtgørelse træder straks i Kraft og gælder for Tiden indtil 30. September 1930.

Gaar den, saa gaar den — —

At Overenskomsterne mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne kun vanskeligt lader sig udforme saaledes, at forskellig Fortolkning af en eller anden Paragraf eller Tekst i et eller andet bestemt Forhold helt kan undgaas, er en kendt Sag; de talrige Mæglingssager og Voldgiftssager bærer Vidne herom, og Parterne er ganske fortrolige hermed.

Der findes imidlertid i Overenskomsterne visse Støttepunkter eller Grundpiller, paa hvilke en væsentlig Del af det øvrige Overenskomstforhold hviler, og det hænder kun sjældent, at Parterne lægger forskellig Fortolkning for Dagen overfor disse Overenskomsternes Fundamenter i rigtig Erkendelse af, at der i saa Tilfælde i hvert Fald skal foreligge vægtige og uomgængelige Grunde derfor — men det hænder.

Det kan hænde, at den ene af Parterne ud

fra Betragtningen: *Gaar den, saa gaar den. gaar den ikke, hvad saa? Her er alt at vinde, intet at tabe.* — sætter sig ud over alle Hensyn, nedkæmper mere eller mindre paagaaende Anfægtelser og møder op i Troskyldighedens Antræk med Paastand om, at nu skal en eller anden fundamental Bestemmelse i Overenskomsten ikke længere forstaas, som den hidtil og gennem mangfoldige Aar er forstaaet, for nu er der sket noget, der nok kan motivere at rokke ved den gamle rodfæstede Anskuelse om denne Bestemmelses Forstaaelse, alle Forudsætninger og rimelige Hensyn til Trods.

I det følgende skal vi omtale en Sag, der synes at falde indenfor Rammerne af ovenomtalte Kategori.

I den mellem vort Forbund og Murermestrenes Centralforening indgaaede Overenskomst og Akkordpriskurant findes der i denne sidste en Række Arbejder, hvor Arbejdsmændene ikke selv har faste Akkordpriser, men lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste i Henhold til den i vedkommende Akkordpriskurants Afsnit angivne Procent. En saadan Akkordordning foreligger f. Eks. under Afsnit D., *Indvendigt Pudsearbejde.*

Med Hensyn til de i Tidens Løb stedfundne Reguleringer op eller ned efter Pristallets Udsving har man med Hensyn til Overenskomsten i det hele forholdt sig saaledes, at kun de Satser er regulerede, som fremtræder som Akkordpriser i Kroner eller Ører, altsaa Arbejdsmændenes egne Akkordpriser, medens der ikke paa de ovenfor nævnte Akkorder, hvor Arbejdsmændene lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste, har fundet nogen direkte Regulering Sted for Arbejdsmændenes Vedkommende, idet Arbejdsmændene her har taget de Ændringer i Lønnen, der blev en Følge af den Op- eller Nedgang i Svendenes Akkordpriser, som disse er enedes med deres Mestre om. Arbejdsmændene har aldrig haft Indflydelse paa, hvilke Reguleringsbestemmelser Svendene og Mestrene er enedes om, saa lidt som Indflydelse paa de i Svendenes Priskurant opførte Akkordpriser, der ved de her omhandlede Arbejdsmands-Procentakkorder har dannet Grundlaget for Arbejdsmændenes Fortjeneste.

Den i Arbejdsmands-Priskuranten opførte Procent, der angiver, hvor stort et Beløb, Arbejdsmændene skal have for deres Arbejde i Forhold til Svendenes Fortjeneste, er fastsat for at tilvejebringe et vist bestemt Forhold imellem Arbejdsmandsfortjenester og Svendefortjenester og har ikke været underkastet nogen Ændring gennem mange Aar, og saaledes, som Forholdet her har været for den nævnte Hovedoverenskomsts Akkordpriskurant mellem Centralforeningen og vort Forbund, har Forholdet ogsaa været i en Række Byer, hvor denne Priskurant ikke er gældende, men hvor der er oprettet lokale Akkordpriskuranter.

Den Reguleringsregel, man saaledes hidtil har fulgt, søgte Mestrene efter Augustpristallets Fremkomst at omstøde ved at erklære, at nu skulde ikke alene de direkte Akkordpriser i Arbejdsmændenes Akkordpriskuranter reguleres, men ogsaa de Fortjenester, som fremgaar af Akkorder, hvor Arbejdsmændene lønnes procentvis af Svendenes Fortjeneste, idet de hævdede, at da de har truffet en Ordning med Svendene, i Kraft af hvilken Svendene ikke skal have nogen Regulering forinden Februar 1928, maa det være berettiget her at regulere Arbejdsmændenes Fortjenester i Henhold til Nedgangen i Pristallet, og som Følge heraf fradrog de alle Arbejdsmændenes her omtalte Procent-Akkorder 3 pCt. i Henhold til Nedgangen i August-Pristallet.

Vor Protest mod Mestrenes Adfærd frugtede intet.

Det nyttede heller ikke, at vi kunde paavise, at der i August 1922 havde foreligget en Reguleringssituation forsaavidt ganske lig den her omhandlede, blot med den Forskel, at skulde Arbejdsmændenes Regulering da have været foretaget efter det Princip, Mestrene i heromhandlede Strid gjorde gældende, vilde de i Procentakkorderne have profiteret 6 pCt. derved; men i det Tilfælde gjorde Mestrene den stik modsatte Anskuelse gældende, idet de hævdede, at selvfølgelig skulde Arbejdsmændenes Procentakkorder nøjagtig følge Svendenes Regulering uden Hensyn til, hvilke Reguleringsbestemmelser Arbejdsmændene var indgaaet paa, og ifølge hidtil fulgt Praksis og Ret og Billighed gik vort Forbund ind herpaa.

Men. som ovenfor nævnt, man tog intet Hensyn, Konsekvens og Logik blev til ukendte Begreber, her var alt at vinde, intet at tabe (Renomé og faglig Prestige naturligvis uforta lt) og kunde det lykkes at skære 3 pCt. af Murarbejdsmændenes Lønninger, hvor disse arbejdede i Procentakkorder, saa havde man

dog opnaaet — — — ja, Herren maa vide, hvad der i Grunden var opnaaet udover uberettiget at tilføje disse Arbejdere et økonomisk Tab, der, alle Forhold taget i Betragtning, i Virkeligheden kun kunde faa Betydning for de ramte Arbejdere, der saasandt er lønnet daarligt nok i Forvejen.

Og for et saadant Formaals Skyld betænker man sig ikke paa at forsøge paa at sprænge en af de Piller, der bærer et vigtigt Omraade af Priskuranten.

Respekt for Overenskomsten! raaber man til os. Javel, det lyder i Grunden meget kønt.

Naa, Sagen *skulde* jo altsaa gaa sin Gang gennem alle Instanser og efter fornøden Udstaffering præsenterede Mestrene Sagen set fra deres Synspunkt for Den faste Voldgiftsret. der ret hurtig afsagde den Kendelse, at Centralforeningen af Murermestre i Jylland og Østifterne kendes uberettigede til at foretage den 3 pCt.'s Lønreduktion og at efterbetale, hvad de i Henhold hertil maatte have tilbageholdt af Arbejdsløn, og at Sagens Omkostninger, 300 Kr., skulde betales af Mestrene.

A.

Opmandskendelse.

Mellem Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter og Dansk Arbejdsmands Forbund er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, som i Mangel af Flertal indenfor de af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd afgøres af undertegnede som Opmand.

Den 17. Maj 1926 blev der mellem Firmaet Nordsig & Dyrup, der paa dette Tidspunkt ikke var Medlem af nogen Arbejdsgiverorganisation, og Dansk Arbejdsmands Forbund samt dettes Olie-, Sæbe- eller Farveriarbejder-Afdeling afsluttet en Overenskomst om, at „Firmaet tiltraadte Overenskomsten af 4. Juli 1924 med efterfølgende Reguleringer mellem *Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling* og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening, saaledes at nævnte Overenskomsts Lønbestemmelser er gældende med tilbagevirkende Kraft fra 1. Maj i Aar."

I Slutningen af 1926 blev Firmaet Nordsig & Dyrup optaget som Medlem af *Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter* og derigennem som Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, men Fabrikantforeningen stillede som Vilkaar for Optagelsen, at Firmaet forinden skulde frigøre sig for løbende Særoverenskomster, og i Henhold hertil opsagde Firmaet ved Skrivelse af 30. December 1926 Overenskomsten med Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening til Ophør 1. April 1927, — altsaa med det i Overenskomsten af 4. Juli 1924 foreskrevne 3 Maaneders Varsel.

Da *Fabrikantforeningens* Priskurant gav Arbejderne noget ringere Lønvilkaar end den med *Farvehandlerforeningens Arbejdsgiverafdeling* afsluttede Overenskomst, vilde Firmaets Indtræden i Fabrikantforeningen faktisk bevirke en Lønnedsættelse for de hos Firmaet beskæftigede Arbejdere, saafremt Firmaets Indtræden i denne Forening skulde have til Følge, at Fagforeningens Medlemmer efter Overenskomstens Opsigelse automatisk kom ind under Fabrikantforeningens Løntarif. Der blev derfor fra Fagforeningens Side protesteret mod Opsigelsens Lovlighed eller dog imod, at Fagforeningens hos Firmaet arbejdende Medlemmer skulde være bundne til Fabrikantforeningens Løntarif, og under Forhandlingerne i Foraaret 1927 om en Fornyelse af Overenskomsten mellem Fagforeningen og Fabrikantforeningen blev dette Standpunkt ogsaa hævdet fra Fagforeningens Side. Da Parterne imidlertid ikke kunde komme til Enighed om dette Punkt, blev det ved et Møde den 25. Juni 1927 mellem Organisationerne og Hovedorganisationerne vedtaget, at Fabrikant-Overenskomsten skulde forlænges for et Aar, dog at Firmaet Nordsig & Dyrups Stilling henvistes til Afgørelse efter Reglerne for Behandling af faglig Strid, saaledes at den Afgørelse, der blev truffet, skulde blive bestemmende for Firmaets Overenskomstforhold.

Under nærværende Voldgiftssag har Fabrikantforeningen nedlagt Paastand paa, at Firmaet Nordsig & Dyrup kendes berettiget og forpligtet til fra 1. April 1927 og fremdeles at aflønne de hos Firmaet beskæftigede Medlemmer af Fagforeningen efter Fabrikantforeningens Priskurant, medens Dansk Arbejdsmands Forbund *principalt* paastaar den den 30. December 1926 stedfundne Opsigelse af Overenskomsten kendt ugyldig, *subsidiært* paastaar, at de hos Firmaet beskæftigede Fagforeningsmedlemmer ikke kan være bundne ved Fabrikantforeningens Priskurant, idet Forhol-

det, saafremt Opsigelsen anses for lovlig, er det, at der efter 1. April 1927 ikke eksisterer nogen Overenskomst om Arbejdsforholdene hos Firmaet Nordsig & Dyrup, og at en ny Overenskomst herom derfor kun kan komme i Stand ad Forhandlingsvejen.

Fra Fabrikantforeningens Side gøres det gældende, at Firmaets Indtræden i Fabrikantforeningen, efter at Overenskomsten af 17. Maj 1926 er bortfaldet, — i Konsekvens med, hvad der er statueret ved en af Den faste Voldgiftsret den 29. Juni 1927 i Sag Nr. 1084 afsagt Kendelse — maa have til Følge, at de mellem Fagforeningen og Fabrikantforeningen afsluttede Overenskomster automatisk faar Gyldighed for Firmaet.

Heroverfor gøres det af Forbundet principalt gældende, at Firmaet efter Vedtagelsen af 17. Maj 1926 i Forhold til Fagforeningen maa anses som Medlem af Farvehandlernes Arbejdsgiverafdeling. Den af Firmaet paa egen Haand uden Arbejdsgiverforeningens Tiltræden foretagne Opsigelse af Overenskomsten har derfor ikke været gyldig.

Heri kan der dog ikke gives Forbundet Medhold. Firmaet Nordsig & Dyrup har aldrig været Medlem af Farvehandlernes Arbejdsgiverafdeling og var indtil sin Indtræden i Fabrikantforeningen ikke Medlem af nogen Arbejdsgiverorganisation. Heri er der ikke indtraadt nogen Ændring ved Overenskomsten af 17. Maj 1927, der er en Særoverenskomst mellem Firmaet og Fagforeningen, som gyldigt er bragt til Ophør af Firmaet ved Opsigelsen af 30. December 1926.

Subsidiært hævder Forbundet, at Firmaet Nordsig & Dyrup kunde have indmeldt sig i Farvehandlerforeningens Arbejdsgiverafdeling i Stedet for i Fabrikantforeningen, og at Firmaet ikke ved vilkaarligt at foretrække Fabrikantforeningen kan tvinge Fagforeningens Medlemmer ind under Fabrikantforeningens for Fagforeningen ugunstigere Vilkaar.

Fra Fabrikantforeningens Side er det heroverfor anført, at Firmaet Nordsig & Dyrup som udelukkende Fabrikationsfirma naturligt hører hjemme i en Fabrikantforening og ikke i en Forhandlerforening, og der henvises til, at det store Flertal af Medlemmer af Farvehandlerforeningens Arbejdsgiverafdeling udelukkende driver Forhandling, og kun ganske faa Firmaer udelukkende eller væsentligst Fabrikation.

Ifølge Arbejdsgiverafdelingens Love kan imidlertid *ethvert Firma*, der som Næringsvej driver lovlig anmeldt *Farvefabrikation* eller *Farvehandel*, blive Medlem af Arbejdsgiverafdelingen, der ligesom Fabrikantforeningen er en Underafdeling af Dansk Arbejdsgiverforening, og Arbejdsgiverafdelingen staar saaledes i lige Grad aaben for Fabrikanter og Forhandlere. Men under disse Omstændigheder og i Betragtning af, at Vedtagelsen af 17. Maj 1926 netop henholder sig til Forhandlerforeningens Overenskomst, maa der gives Forbundet Medhold i dets subsidiære Betragtninger. Fabrikantforeningens under Sagen nedlagte Paastand kan herefter ikke tages til Følge, og Firmaet Nordsig & Dyrup maa, saafremt det ved Indmeldelse i en Arbejdsgiverorganisation vil opnaa en automatisk indtrædende Lønoverenskomst med Fagforeningen, lade sig optage som Medlem af den Organisation, til hvilken Overenskomsten af 17. Maj 1926 anviser Vejen, nemlig Farvehandlernes Arbejdsgiverafdeling. Saa længe dette ikke er sket, maa det — uanset Firmaets Indmeldelse i Fabrikantforeningen — statueres, *at* den mellem Fagforeningen og Fabrikantforeningen afsluttede Lønoverenskomst ikke er gældende for Arbejdsforholdene hos Firmaet, *at* Opsigelsen af den oftnævnte Overenskomst af 17. Maj 1926 staar ved Magt, og *at* ny Overenskomst mellem Firmaet og Fagforeningen maa søges opnaaet ad Forhandlingsvejen.

Opmandens Honorar, 150 Kr., findes at burde betales af Fabrikantforeningen.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Dansk Arbejdsmands Forbund bør for Tiltale af Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter i denne Sag fri at være.

Den mellem Firmaet Nordsig & Dyrup og Olie-, Sæbe- og Farveindustriarbejdernes Fagforening afsluttede Lønoverenskomst af 17. Maj 1926 er bragt til Ophør ved lovlig Opsigelse, og saa længe Firmaet ikke er optaget som Medlem af Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling, kan ny Overenskomst mellem Fagforeningen og Firmaet kun komme i Stand ad Forhandlingsvejen.

Opmandens Honorar, 150 Kr., betales af Fabrikantforeningen.

København, den 18. Oktober 1927.

sign. *Oluf H. Krabbe.*

Voldgiftskendelse.

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen er der opstaaet en Uoverensstemmelse i Anledning af, at A/S Joseph Levin & Co. har afskediget en Tillidsmand, Carl Jensen. Forbundet, der anser dette for uberettiget, har paastaaet Firmaet kendt pligtig til at genantage Jensen og til at betale ham Erstatning for den Tid, han holdes borte fra Arbejde. Firmaet har paastaaet sig frifunden. Sagen er henvist til en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret, og da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

I den mellem Parterne gældende Overenskomst indeholdes bl. a. følgende Bestemmelse:

„Tillidsmanden skal vælges blandt de anerkendt dygtige Arbejdere, der har arbejdet mindst 1 Aar paa det paagældende Arbejdssted; hvor saadanne ikke findes i et Antal af mindst 5, suppleres dette Tal blandt de Arbejdere, der har arbejdet der længst.

Valget er ikke gyldigt, før det er blevet approberet af Dansk Arbejdsmands Forbunds Hovedbestyrelse og af denne meddelt Virksomheden.

Selvfølgelig har en Arbejdsgiver Ret til at afskedige en Tillidsmand som enhver anden Arbejder, men samtidig maa det efter hele Forholdets Natur staa Arbejdsgiveren klart, at han ikke bør foretage et saadant Skridt uden at have tvingende Grunde dertil, ligesom det er en Selvfølge, at den Omstændighed, at en Arbejder fungerer som Tillidsmand, ikke bør give Anledning til, at hans Stilling forringes."

Angaaende de med Afskedigelsen forbundne Omstændigheder er følgende oplyst: Jensen udeblev fra sit Arbejde paa Grund af Sygdom Mandag den 29. og Tirsdag den 30. August 1927. Han var beskæftiget ved en elektrisk Presse, som paa Grund af hans Fraværelse ikke var i Gang om Mandagen. Om Tirsdagen blev hans Plads besat med en anden Mand, og da han mødte Onsdag Morgen, blev det meddelt ham, at han ikke kunde komme i Arbejde mere. Firmaet bestrider ikke, at Jensen har været syg, men det anfører som Grund til hans Afskedigelse, at han har undladt at give Firmaet Meddelelse om sin Udeblivelse, og at han tidligere er bleven advaret i samme Anledning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Jensen, der er ugift og bor sammen med sin gamle Moder, Tirsdag Eftermiddag (den 30.) ringede til Firmaets Kontor og bad om at tale med Forvalteren i den Afdeling, i hvilken han arbejdede, Da der svaredes ham, at Forvalteren var syg, bad han om at tale med en anden Forvalter, men da denne ikke svarede, foretog han sig intet yderligere, idet han navnlig ikke bad vedkommende Kontordame om at give Besked om, at han var syg. Det er endvidere oplyst, at det een Gang for nogen Tid siden er sket, at Jensen, der havde været borte en Dag fra Arbejdet under senere Angivelse af at have været syg, men uden at han havde givet Firmaet Meddelelse derom, i den Anledning modtog en Advarsel af Direktøren, ligesom han ved en anden Lejlighed skal have faaet en Paamindelse, fordi han var kommen for sent.

Det er fra Forbundets Side anført, at den egentlige Grund til Afskedigelsen skulde staa i Forbindelse med visse Vanskeligheder, der har været med Arbejderne i Anledning af Indførelse af elektriske Presser, og som Firmaet skulde mene, at Jensen havde nogen Skyld i. Fra Firmaets Side er dette bestridt, og der er intet oplyst til Støtte for Rigtigheden af dette Anbringende.

De almindelige Betragtninger, der fra begge Sider anføres til Støtte for de i Sagen nedlagte Paastande, kan hver for sig fuldt ud tiltrædes. Paa den ene Side er det af væsentlig Betydning for en Virksomhed, navnlig hvor der beskæftiges mange Arbejdere, at disse ikke udebliver uden afgørende Grund, og, naar saadan foreligger, at der rettidigt sendes Virksomheden behørig Underretning derom. Paa den anden Side er det af Vigtighed for Opretholdelsen af den for begge Parter nyttige Tillidsmandsinstitution, at det ikke for den vedkommende Arbejder, der vælges til Tillidsmand, er forbundet nogen Risiko i Henseende til Afskedigelse, at han har denne Stilling og udøver de ham i denne Egenskab paahvilende Funktioner,

hvilket har fundet Udtryk i Overenskomstens Bestemmelse om, at han ikke bør afskediges uden tvingende Grunde, et Værn, som det er anset nødvendigt at indrømme ham, fordi det ofte vil være vanskeligt eller umuligt at komme til Bunds i, hvad der har været det sande Motiv til hans Afskedigelse. Men det er ligeledes rigtigt, at netop denne hans særlige Beskyttelse paalægger ham Pligt til som Arbejder paa ethvert Punkt at foregaa sine Kammerater med et godt Eksempel, hvorfor det ogsaa i Overenskomsten er bestemt, at Tillidsmanden skal vælges blandt de anerkendt dygtige Arbejdere.

Efter den Advarsel, der forud var givet Jensen, maatte han indse Nødvendigheden af, at han, naar han blev syg, snarest sendte Firmaet Meddelelse derom, og dette har han forsømt. Selv om man vilde lade gælde som Underretning det Forsøg paa en Meddelelse, som han foretog ved sin Opringning Tirsdag Eftermiddag, var dette dog for sent. En saa forbigaaende Sygdom, Hovedpine og Opkastning, der gik over paa et Par Dage, og som tillod ham at gaa ud den anden Dag, kan ikke have forhindret ham i straks den første Dag at faa tilstillet Kontoret en Meddelelse om hans Udeblivelse enten pr. Bud eller Telefon eller Brevkort. Firmaet har derfor haft Grund til Klage. Men hans Forhold har dog ikke været af saa graverende Art, at det kan anses at have været tvingende nødvendigt i den Anledning at afskedige ham.

Naar der herefter skal tages Standpunkt til de af Forbundet nedlagte Paastande, bemærkes, at det Krav, en Arbejder kan fremsætte i Anledning af uberettiget Afskedigelse, ifølge almindelige Retsgrundsætninger kun kan gaa ud paa Skadesløsholdelse i Form af en Erstatning. Men hvis Arbejderen er Tillidsmand, indeholder den uberettigede Afskedigelse tillige et Brud paa den kollektive Overenskomst, der kan paadrage vedkommende Arbejdsgiver Ansvar overfor den Organisation, med hvem Overenskomsten er indgaaet.

Men i hvert Fald i nærværende Tilfælde, hvor Tillidsmanden i sit Forhold som Arbejder har givet berettiget Grund til Klage, findes Oprejsningen ikke at burde gaa ud paa hans Genindsættelse, men alene paa en ham tilkommende Erstatning, der under Hensyn til alt foreliggende findes at kunne bestemmes til 400 Kr.

Kendelse:

A/S Joseph Levin & Co. bør til Carl Jensen betale 400 Kr.

Honoraret til Opmanden, 150 Kr., betaler Parterne hver med Halvdelen.

København, den 5. November 1927.

sign. *Jul. Møller.*

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjældent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret, kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

„Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere."

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.

2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Siden sidst.

Egernsund. J. P. Stoffers Enkes Teglværk, Nybølle: Afdelingen klager over, at Teglværket har tilbageholdt 12 Kr. af hver af 2 Mands Fortjeneste ved Indsætning af Sten i Ovnen. Teglværket begrunder Afdragene med, at de 2 Mand — der havde udført et Arbejde med at hæve en Tørlade for en Betaling af 140 Kr. og hver faaet udbetalt 70 Kr. for Arbejdet — dels ikke har færdiggjort Arbejdet, saaledes at andre Arbejdere har maattet lave det færdigt, og dels at Arbejdet var utilfredsstillende udført og at en hel Del Tagsten var blevet ødelagt.

Afdelingen hævdede, at de 2 Arbejdere havde udført det Arbejde, hvorom de havde akkorderet, og at en Tømrer bevidnede, at Arbejdet var tilfredsstillende udført.

Ved et Mæglingsmøde den 29. August enedes man — efter at Arbejdet var besigtiget — om at Teglværket til fuld Afgørelse af Sagen betaler 12 Kr.

Egernsund. Teglværksejer H. Tychsen, Skodsbøl: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af at Teglværksejeren har reduceret Akkorden for Haandstrygning af Sten fra Kr. 1080 til Kr. 9,00 pr. 1000 Sten. Ved en Forhandling, der fandt Sted i April Maaned, ved hvilken Lejlighed de lokale Overenskomster fornyedes for 1 Aar, fremførte Teglværksejeren, at han betalte højere Akkordpris for haandstrøgne Sten, end de andre Teglværker betalte, og at Afdelingen erklærede sig villig til Forhandling om dette Spørgsmaal, hvis Teglværket Grønland, der er det eneste, hvor der arbejdes under de samme Arbejdsforhold, betaler mindre, hvilket det viste sig, at det ikke gør. Ved et Mæglingsmøde den 29. August enedes man om, at Akkordprisen er Kr. 9,90 og for gule haandstrøgne Sten Kr. 9,60 pr. 1000 Sten.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Carl Lunds Fabriker: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer Mæglingsmøde m. v. afholdt i Anledning af, at der ved lokal Forhandling om Akkordpriserne ikke er opnaaet Enighed, idet et Krav fra Aktieselskabets Side om 5 pCt. Reduktion af Akkordpriserne er besvaret med et Krav fra Arbejdernes Side om 5 pCt. Forhøjelse af disse. Ved et Mæglingsmøde den 24. Juni opnaaedes ikke Enighed udover, at Sagen henvistes til lokal Forhandling. Den 29. August meddelte Afdelingen, at der ved de førte Forhandlinger er opnaaet Enighed om samtlige Akkordpriser. Afdelingen har endvidere forhandlet med Aktieselskabet om Særaftalerne og højere Timelønninger og faste Ugelønninger med det Resultat, at disse ikke blev reduceret.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Hellesens Enke & V. Ludvigsen: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet har nægtet at imødekomme et af de paagældende Medlemmer fremsat Krav om Indførelse af Akkord ved en Presse af ny Art til Presning af Elektroder, der blev opstillet for 1 Aar siden. Afdelingen hævder, at dette er i Strid med Jern- og Metalindustri-Overenskomsten og oplyser, at der for Tiden arbejdes efter en Art Interesseakkord eller en Slags Præmiesystem. Ved Mæglingsmødet den 31. August oplystes det, at Fortjenesten i Interesseakkorden er gennemsnitlig 157 Øre pr. Time og at Aktieselskabet paatænker at forandre Pressen efter Sæsonens Slutning, hvorfor det henstilledes, at Kravet tages tilbage, Forbundets Mæglingsmand tog denne Henstilling til Følge, men forlangte, at der bliver optaget Forhandling om Akkordpriser, saasnart Maskinen (Pressen) er endelig bragt i Orden.

Knabstrup. Knabstrup Teglværk: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teglværket for Fabrikation af røde Maskinsten, for hvilket Arbejde der ikke er fastsat Akkordpris, nægter at betale 20 pCt. til Timelønnen, jvfr. Overenskomsten, idet Værket kun har aflønnet 7 Mand, der har fabrikeret røde Maskinsten i 161 Timer med almindelig Timeløn; endvidere i Anledning af, at Teglværket har fradraget 2 Brændere Løn for nogle Dage, de havde været syge, uagtet de lønnes med fast Ugeløn, og det siden 1912 har været Kotume, at Brænderne ikke blev fradraget i Lønnen, naar de var syge, og endelig i Anledning af, at Teglværket nægter at yde Efterbetaling for Fabrikation af et Parti Drænrør af under 3" Størrelse, idet Teglværket hævder, at Arbejderne ikke har krævet Efterbetaling, men derimod rejst Krav om at faa Arbejdet betalt efter den gamle Akkordpris. Der er udbetalt 20 pCt. Tillæg til Timelønnen. Afdelingen erkender herefter, at Efterbetalingskravet er Aflønning efter den gamle Akkordpris og opgør Tilgodehavendet til Kr. 22,24. Ved Mæglingsmøde den 30. August enedes man om for Fabrikationen af de røde Maskinsten at efterbetale 20 pCt. paa Timelønnen for 21¼ Time til hver af de 7 Mand, dog uden Præcedens. Angaaende Brændernes Løn i Sygdomstilfælde gik Værket med til at betale for de Sygedage, Brænderne hidtil har haft; hvorimod dette ikke vil finde Sted i Fremtiden. Angaaende Fabrikationen af Drænrør enedes man om, at Værket efterbetaler 126 Kr. til fuld Afgørelse for Tiden 29. Marts til 23. April ligeledes uden Præcedens.

Kolding A. Akts. «Vølund»: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet nægter at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om et Tillæg af 20 Øre pr. Time for Tætningen, der er saa utæt, at Tjæren dryppper ud. Afdelingen hævder, at Arbejdet er meget smudsigt. Ved Mæglingsmødet den 25. August enedes man om til fuld Afgørelse af Sagen at udbetale 100 Kr. for Tiden fra 23. Juli til Arbejdets Ophør. At fordele med Kr. 60,00 til 1 Mand og Kr. 20,00 til hver af de 2 andre Mænd.

Lysbro. Bøgild Teglværk: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der efter at Teglværket har forandret Fabrikationsmaaden ved Fremstilling af Drænrør, er forhandlet om ny Akkordpriser uden at Enighed er opnaaet. Efter at Mæglingsmøde var begæret afholdt, meddelte Afdelingen den 6. August, at der ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed om Betalingen for Arbejdet, idet Teglværket er indgaaet paa at aflønne de paagældende Arbejdere med en Timeløn af 150 Øre i indeværende Overenskomstperiode.

Nørresundby A. Dansk Andels Cementfabrik: Afde-

lingen klager over, at Fabriken den 25. Juni har afskediget 40 Mand, der var beskæftiget i Bødkeriet, og blandt disse Tillidsmanden, paa Grund af, at der skulde foretages Ændringer ved Maskinkraften. Da Arbejderne den 19. Juli paany henvendte sig paa Fabriken for at gaa i Arbejde, fik de af Direktøren Besked paa, at de ikke mere kunde komme i Arbejde. I Stedet for har Fabriken antaget en Del Folk fra Landet; Afdelingen anmoder i den Anledning om Forbundets Bistand. Ved et Møde den 1. September beklagede Direktøren de fra ham faldne Udtalelser og Cementfabriken betragter ikke de afskedigede Arbejdere som udelukkede fra at faa Arbejde paa Fabriken; idet de ved Antagelse af Arbejdskraft bliver stillet paa lige Fod med de Arbejdssøgende, der tidligere har været beskæftiget paa Fabriken.

Rønne. Rabækkeværket. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at der ikke ved lokal Mægling er opnaaet Enighed om Akkordprisen for Afrømning af Jord. Ved et Mæglingsmøde den 19. August enedes man om, at der for Afrømningen betales 60 Øre pr. ½ m³ Vogn, naar der arbejdes i 2 Holds Drift, og 56 Øre, naar der arbejdes i 1 Holds Drift.

Støberiarb., Kbh. Akts. Burmeister & Wain, Teglholmen: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning henstiller til Forbundet at foranledige, at der vælges en anden Tillidsmand hos Aktieselskabet, end den Mand, der af Forbundet blev anmeldt den 13. Juli, da Aktieselskabet har indberettet til Sammenslutningen, at nævnte Mand den 7. Juli har opfordret adskillige Arbejdsmænd, der arbejdede i Holddrift i 2. Hold, til at holde Møde i Arbejdstiden, hvorfor Aktieselskabet ikke mener, han egner sig til at være Tillidsmand.

Ved Mæglingsmøde den 3. September erkendte Forbundets Mæglingsmand, at den omhandlede Mand forud for Arbejdsmandsstrejken havde handlet i Strid med Overenskomsten m. H. t. det af Aktieselskabet fremførte Forhold. Efter at den valgte Tillidsmand havde erklæret, at det i Fremtiden skulde være ham magtpaaliggende at overholde Overenskomsten, indgik Aktieselskabet paa at anerkende Valget af ham som Tillidsmand.

Svendborg. Akts. L. Lange & Co.: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet vægrer sig ved at imødekomme et af Arbejderne fremsat Krav om Forhøjelse af Timelønningerne, der ligger fra 95 Øre til 100 Øre, og Arbejdstiden er kun 3 Dage ugentlig. Ved Mæglings- og Timandsmøde opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagen.

Den 27. August meddelte Afdelingen, at der ved lokal Forhandling var opnaaet Enighed, saaledes at Timelønninger, der laa under 100 Øre, bliver forhøjet til 100 Øre. Derved opnaaede 6 Mand at faa et Tillæg af 5 Øre, 4 Mand 4 Øre, 8 Mand 3 Øre og 2 Mand 1 Øre Tillæg pr. Time.

Jord- og Betonarb., Kbh. Entreprenør P. Hansen: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928 mod at de samme Ændringer, som der opnaaedes i Overenskomsten med Entreprenørforeningen og Københavns Murer- og Stenhuggerlaug angaaende Cementstøbegods, ogsaa bliver gældende mellem de 2 Partier. Vedrører 10 Mand.

Aarhus A. Foreningen af Lagergrossister i Aarhus: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. April 1928. Timeløn 100 Øre. Ugeløn Kr. 47,49. Vedrører 25 Mand.

Hobro. Foreningen af Arbejdsgivere i Hobro: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928 med den Tilføjelse, at Betalingen for Chaufførerne, der hidtil har været Kr. 45,21 pr. Uge, forhøjes med 2 Kr. pr. Uge for de Chaufførers Vedkommende, der indenfor den normale Arbejdstid overvejende er beskæftiget som Chauffører.

Horsens A. Jysk Andels-Foderstofforretning: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1928. Der oprettedes Akkordpris for Kageknusning og Udtapning i Pakhus Nr. 2, saaledes at Fortjenesten vil komme til at udgøre 140 a 150 Øre pr. Time i Stedet for Timelønnen, 97 Øre. Vedrører 20 a 30 Mand.

Horsens K. Kørselsentreprenør O. Petersen: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 46,00 plus Tillæg for Opbæring af Flyttegods. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time samt Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg pr. Time. Gensidig Opsigelsesfrist ca. 14 Dage til en Lønningsdag. Kuskene er ulykkesforsikrede ogsaa for de første 13 Uger til en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid Gælder til en 1. Maj med 1 Maaneds Opsigelse. Vedrører 6 Mand.

Horsens K. Jysk Ilt- og Acetyléngasfabrik: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Ugeløn Kr. 50,30. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., herudover samt Søn- og Helligdage 75 pCt. Tillæg til Timelønnen. For Landture, der ikke er tilendebragt inden Kl. 1 Eftm., erholder Chaufføren Kr. 2,00. Chaufførerne erholder Skindtøj og Gamascher efter Behov, dog højst et Stk. af hvert om Aaret samt 1 Kappe hvert 3. Aar. Arbejdsgiveren kan dog i Stedet for yde Chaufføren 36 Kr. pr. Kvartal. Chaufførerne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven samt derudover for de første 13 Uger med 3 Kr. pr. Dag. Gensidig Opsigelsesvarsel er 8 Dage til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 15. April uden Reguleringer.

Kalundborg. Handelsstandens Arbejdsgiverforening i Kalundborg: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 15. April 1928. Vedrører 140 Mand.

Næstved. Vognmandsforeningen: Overenskomst oprettet. 25 Mand. Ugeløn Kr. 47,00. Ugifte Kuske pr. Maaned 105 Kr. plus Kost og Logi. Timelønnede Kuske 100 Øre pr. Time. Ved Dagrenovation samt ved Harpning af Sten og Grus i Grusgrav erholdes et Tillæg af 2 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Ugelønnede Kuske skal møde ½ Time før Arbejdstidens Begyndelse; de erholder herfor ½ Times Normalløn pr. Dag. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 75 pCt. Tillæg, dog for Natrenovation 100 pCt. Tillæg eller Akkord. Arbejdskørsel om Søndagen betales med Timeløn plus 75 pCt. Lystkørsel om Søndagen betales med 4 Kr. for ½

Dag og 8 Kr. for en hel Dag. Bestemmelse om hvormange maanedslønnede Kuske en Vognmand maa beskæftige i Forhold til de ugelønnede Kuskes Antal. Gensidig Opsigelsesfrist for ugelønnede Kuske er 1 Uge til en Lønningsdag. Regulering i H. t. Forligsmandens Forslag af 3. Juni 1925 og regnet fra Pristallet August 1926.

Med Hensyn til Chaufførør bibeholdes de hidtil bestaaende Forhold. Gælder til en 15. April.

Den 5. September enedes **Afdelingen** med **Vognmandsforeningen** om, at Chaufføroverenskomsten mellem Næstved Handelsstands Arbejdsgiverforening og Afdelingen ogsaa bliver gældende for Vognmandsforeningen med følgende Tilføjelse: Saafremt en Mand ikke er beskæftiget som Chauffør den halve Uge, kan han afregnes med Ugeløn som for Kuske plus et Tillæg af 20 Øre pr. Time for de Timer, han har været beskæftiget som Chauffør.

Stubbekøbing. Foreningen af Arbejdsgivere i Stubbekøbing: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Timeløn 100 Øre. Der tilføjedes Overenskomsten en Række Akkordpriser gældende for Ladninger paa over 50 Tons af «Løst Korn fra Sejler», «Klid, Soyaskraa og lette Varer i Sække», «Oliekager i Sække», «Løse Oliekager», «Kunstgødning i Sække fra Sejler», «Kunstgødning i Sække fra Damper» og «Løs Kunstgødning fra Sejler (bestemt afvejet)», ligesom der fastsattes det Antal Mand, der skal deltage i de forskellige Arbejder. Rangering betales med 1 Times Løn pr. Dag til de Arbejdere, der deltager i Rangeringsarbejdet. Naar Parterne forud er enige derom, udføres Arbejdet dog paa Dagløn. Cementlosning udføres paa Timeløn som hidtil med et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen. Vedrører 10 Mand.

Svendborg. Svendborg Importørforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Der tilføjedes en Bestemmelse om, at Arbejdsgiverne i særlige Tilfælde, hvor det nødvendiggøres til rettidig Udlosning, kan kræve, at der losses over med enkelte Hold. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 normale Timer. Hvor Eftermiddagsvagten er 3½ Time, betales mindst for dette Timeantal; dette gælder dog ikke for D. F. D. S., hvor Forholdet forbliver uforandret. Ved Losning af Kul fra Sejlskibe skal anvendes 5 Mand. Akkordpriserne for Aflæsning af Kul i Byen og til Banevogn forhøjedes med ½ Øre pr. Td. Taksterne for Losning af amerikanske Bomuldsfrøkager og sydfranske Jordnødder forhøjedes med 11 pCt., for Losning af tynde Hampefrøkager med 12 pCt. samt enkelte andre Akkordforbedringer. For Losning af Norgessalpeter reduceredes Akkordprisen med 20 pCt. Vedrører 260 Mand.

Vejle H. Vejle Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 15. April 1928. Betalingen for Losning og Udlægning af Brædder paa Nordkajen blev forhøjet med 15 pCt. Taksten for Losning af Trælast direkte paa Kørevogn betales efter Taksterne for Udlægning ÷ 33⅓ pCt. Vedrører 106 Mand.

Budene. Foreningen af Budcentraler i København: Overenskomsten fornyet med 4 Budcentraler som gældende indtil 1. Februar 1928. Procenten for Bude over 18 Aar forhøjedes fra 62 pCt. til 65 pCt. Afregningen finder Sted paa Grundlag af en Takst pr. Time af 105 Øre. For Kørsel med Trækvogn betales ekstra 15 Øre pr. Time. Lager- og Oprydningsarbejde, Aflæsning, Opbæring o. lign. kan udføres efter nærmere Overenskomst med Budet i hvert enkelt Tilfælde. Benytter Budet sin egen Cykel, erholder det en Godtgørelse herfor af 350 Øre pr. Uge. Gælder fra 25. Juli d. A. med 1 Maaneds Opsigelsesvarsel.

Kuskene, Kbh. Københavns Kommunes Kørselsafdeling: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 62,36. Vedrører 182 Mand.

Kuskene, Kbh. Firma Maypole Dajzy Co.: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 71,75—65,50 og 65,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde de første 2 Timer efter normal Arbejdstids Ophør samt Søndag til Kl. 12 50 pCt. (herfra undtages den Kusk, der om Søndagen besørger Staldtjeneste), alt andet Overarbejde 100 pCt. Tillæg til Timelønnen. Den Kusk, der besørger Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage, erholder herfor en Betaling af 6 Kr. Kuskene erholder Sommerferie som hidtil. I Sygdoms- og Ulykkestilfælde erholder Kuskene de første 6 Uger fuld Ugeløn ÷ 3 Kr. pr. Arbejdsdag. Iøvrigt er Kuskene ulykkesforsikrede i H. t. de i Ulykkesforsikringsloven til enhver Tid fastsatte Bestemmelser. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Reguleringer i Februar og August med 1 pCt. pr. Procent, Pristallet er højere eller lavere end det var August 1927 (176 Points), dog kun forsaavidt Svingningen i det Pristal, der skal gaas ud fra, er over 6 Points. Gælder til en 1. Maj.

Kuskene, Kbh. Entreprenør Alfred Hansen: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Ugeløn Kr. 56,28. For ureglementeret Arbejdstid erholder Kuskene et Vederlag af Kr. 2,25 pr. Uge. For at deltage i Paa- og Aflæsning samt Op- og Nedbæring af Gods erholder Kuskene et Tillæg af Kr. 15,00 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. I Sygdomstilfælde erholder Kuskene 3 Kr. pr. Dag de første 5 Uger for Kuske, der ikke har været ½ Aar i Forretningen, ophører Forpligtelsen med første Lønningsperiodes Udløb. I Ulykkestilfælde erholder Kuskene 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger og holdes iøvrigt ulykkesforsikrede i H. t. Loven. Gensidig Opsigelsesfrist er mindst 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. Maj.

Kuskene, Kbh. Vognmand Lars Christensen (Dagrenovationskørsel paa Frederiksberg): Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at 2 hos ham beskæftigede Dagrenovationsarbejdere har faaet henholdsvis Kr. 370,12 og Kr. 633,62 tilgode som fortjent Arbejdsløn, altsaa ialt et Beløb paa Kr. 1003,78. Heroverfor hævdede Vognmanden, at det var ham, der havde Kr. 230 00 tilgode hos Arbejderne. Ved et Møde med Vognmanden indgik denne paa — da Sagen var indbragt for Frederiksberg Kommunes tekniske Forvaltning — at efterbetale Kr. 575,00.

Sandlosserne, Kbh., indberetter, at den har fornyet Overenskomsten med **Firmaet A. Andersen & N. P. Nielsen** for 2 Aar fra 1. Maj 1927 til 1. Maj 1929 med den Ændring, at Betalingen for Opfyring udenfor den

normale Arbejdstid forhøjes fra 175 Øre til 180 Øre pr. Time.

Sandlosserne,Kbh. Firma Ramberg & Co.: Overenskomst oprettet vedrørende Firmaets Søfolk og Søfyrbødere. Den maanedlige Hyre er Kr. 184,00 samt Kr. 3,50 i Kostpenge pr. Dag. Arbejdstid 8 Timer. Opfyring udenfor den normale Arbejdstid betales med 180 Øre pr. Time. Arbejdere, der har været i Firmaets Tjeneste i mindst 1 Aar, erholder 7 Dages Sommerferie. Overtidsbetaling paa Søndage er for Tiden indtil Kl. 12 Middag 134 Øre og derefter 180 Øre pr. Time. Overarbejde paa Søgnedage betales for Tiden indtil Kl. 8 Aften med 134 Øre, derefter med 180 Øre pr. Time (henholdsvis pr. ½ Time 67 Øre og 90 Øre). Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Traadt i Kraft 1. April 1927 og gælder til en 1. April, tidligst 1. April 1929.

Thorsager. Thorsager Bregnet Sogneraad: Overenskomst oprettet i Fællesskab med Landarbejderforbundets Afdeling. For Frasortering af store Sten betales Kr. 8,00 pr. Kubikfavn. Skærveslagning Kr. 37,00 pr. Kubikfavn for 5 cm og Kr. 35,00 for 6 cm Skærver. Flækning og Stabling af Sten Kr. 22,00 pr. Kubikfavn. Skydning af Sten, naar Arbejderne betaler Ammunition, Kr. 27,00 pr. Kubikfavn. Nyt — i Overenskomstperioden fremkommet — Arbejde kan udføres i Akkord efter Forhandling mellem Parterne. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj eller en 1. November.

Nykøbing Fl. Entreprenør V. Fog: Overenskomst oprettet om Akkordpriser ved Betonstøbning af Højbroen: i Jord og mod Jord betales med Kr. 2,36 pr. m^3, Beton i Endepiller Kr. 3,15 pr. m^3 med Tillæg af 22 Øre pr. m^2 for Støbning mellem 2 Flager samt med Tillæg af 7,5 Øre pr. m^2 for Jern, Beton i Mellempiller Kr. 3,60 pr. m^3 plus ovennævnte Tillæg, Beton i Brodæk Kr. 3,18 pr. m^3 (eventuel Løftning og Lempning ikke indbefattet). I ovennævnte Priser er ikke indbefattet nogen Art af Gener.

Pandrup. Ingeniør Nyboe (Briketfabriken i Kaas): Overenskomst oprettet gældende for Fabrikation og Transport af Tørv fra Hydropeat Anlæget til Briketfabriken i Kaas. Timeløn fra 1. Juni 1927 84 Øre (var 70 Øre). Arbejdstid fra 1. April til 1. Oktober 10 Timer daglig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt. og 3. Time 50 pCt. Tilæg til den ordinære Timeløn. Der optages lokal Forhandling om Fastsættelse af Akkordpriser for de Arbejder, der egner sig dertil. Ved Akkordarbejde er Timelønnen garanteret. Timelønnen reguleres August 1927 med 1 pCt. pr. Procent i Forhold til Pristallet. Gælder til 1. Marts 1928. Vedrører 15 Mand.

D. A. F. Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1928. Samtidig med Augustpristallets Fremkomst ydes der et Forskud paa Reguleringerne, saaledes, at Timelønnen fastsættes til 70 Øre (var 75 Øre) og at Procentfradraget paa Akkorderne fastsættes til 20. Der finder ikke yderligere Regulering Sted indenfor Overenskomstperioden.

Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og **Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug paa Langeland,** der ikke er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, men med hvilke Landsoverenskomsten ogsaa hidtil har været gældende, har tiltraadt Fornyelse paa samme Grundlag. Vedrører 79 Afdelinger og 1335 Mand.

Hobro. Murermester Chr. Hansen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand overfor Mesteren, der nægter at betale 15 pCt. Tillæg til Timeløn for Nedbrydning af Murværket over og omkring de store Dampkedler paa Spritfabriken. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af Murermestre med Henstilling til denne om at paalægge Murermesteren at betale det af Arbejderne krævede 15 pCt. Tillæg, meddelte Afdelingen den 28. Juli, at Sagen var i Orden, da Arbejderne havde faaet deres Tilgodehavender udbetalt.

Kastrup. Dragør Gas- og Elektricitetsværk, Akts.: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand foranlediget ved, at Aktieselskabet har afskediget en Arbejder, der var indlagt paa Hospitalet med Mavesygdom og Ledvand i Knæet. Manden blev syg den 11. Maj og blev den 13. Juni opsagt til Fratræden af Pladsen til Juli 1927. Afdelingen hævder, at Afskedigelsen er i Strid med Overenskomsten, der tværtimod tilsikrer Manden Retten til sin fulde Løn i 3 Maaneder under Sygdom. Afdelingen har forhandlet med Aktieselskabet, men uden Resultat. Efter at Sagen var paatalt overfor Aktieselskabet og Mæglingsmøde begæret afholdt, meddelte Afdelingen den 8. August, at Sagen var i Orden, idet Medlemmet er genindsat i sin Plads og den i hans Sted indsatte Mand havde trukket sig tilbage.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Farvefabriken «Drubin»: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. August 1928. Ugeløn Kr. 49,89. Vedrører 11 Mand.

D. A. F. Nørre Sundby Stenbrud og Skærvefabrik, Akts.: Overenskomst oprettet. Timeløn og Akkordpriser skal nøjagtig være de samme, som betales hos Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikers Medlemmer og iøvrigt er dennes Overenskomsts almindelige Bestemmelser gældende. Akkordpriserne gælder indtil 1. Februar 1928, hvorefter der optages Forhandling om ny Akkordpriser, der skal fastsættes under Hensyn til de Priser, som de sønderjyske Skærvefabriker og Grusgrave da betaler. Vedrører 25 Mand.

Sierslev. Stevns Klints Kridtbrud: Som Følge af, at Firmaet er indmeldt i Kalk- og Teglværksforeningen af 1893, afholdtes et Møde den 2. September, hvor man enedes om følgende: Timeløn 96 Øre. Akkordpriserne nedsættes med 4 pCt., Afrømningsakkorden sættes til 170 Øre overalt. Arbejdstiden er i denne Overenskomstperiode fra Kl. 7—8½, 9—12, 1¼—3 og 3¼—5. Naar det er nødvendigt af Hensyn til Udskibningen, kan Pausen fra Kl. 3—3¼ bortfalde. I Tilfælde af Vakance har Arbejderne Pligt til at foreslaa en ny Arbejder til Antagelse af Forvalteren. Vederlaget for forgæves Møde fastsættes til 1½ Times Løn. Tilsigelsestiden sættes til 1½ Time. De i Kalk- og Teglværksforenings-Overenskomsten fastsatte «Almindelige Bestemmelser» gælder. Vedrører 30 Mand.

Kastrup. Svovlsyrefabriken: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning

af, at Fabriken nægter at betale en højere Timeløn med den overenskomstmæssigt fastsatte for Nedbrydning af Blykamre og Demontering af Taarnbly. Paa Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indankedes for en faglig Voldgiftsret. Ved Voldgiftsrettens Møde den 14. September forligtes Sagen saaledes: Betalingen for Arbejde paa Svovlsyrefabriken i Kastrup for Nedbrydning af Blykamre og Demontering af Taarnene, hvorunder Læsning og Transport, fastsættes til en Timeløn af 121 Øre. Dette gælder ogsaa den Del af det nævnte Arbejde, som allerede er udført.

Møen. Akts. De danske Sukkerfabriker: Afdelingen klager over, at Stege Sukkerfabrik har reduceret Udearbejdstillægget (for Arbejde udover 3½ km fra Hovedfabriken) 20 Øre pr. Time til 16 Øre, uagtet dette Tillæg aldrig tidligere har været reguleret og anmoder Forbundet om at paatale Sagen. Efter at Sagen var paatalt, meddelte Aktieselskabets Direktør, at uagtet Forholdet var dette, at Tillægget tidligere var reguleret ialt Fald paa Sukkerfabriken i Assens, Fyen, efter udsendt Meddelelse fra Sukkerfabrikernes Hovedkontor til de forskellige Fabriker derom, havde han nu givet Meddelelse til Fabrikerne om, at de fortsat skal betale de fulde 20 Øre i Udearbejdstillæg.

Bramminge. Bramminge Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværket har reduceret saavel Timeløn som Akkordpriser med 2 pCt. for Ugen 4.—11. August og med yderligere 2 pCt. for Ugerne derefter, uagtet den i Overenskomsten indeholdte Reguleringsbestemmelse fastsætter, «at Augustregulering foretages med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end forudgaaende Februar Maned (1927) og at Reguleringen regnes fra og med den Lønningsuge, i hvilken Pristallet offentliggøres», og anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Da Pristallet Februar 1927 var 181 Points og faldt til 176 Points i August 1927, altsaa kun med 2 pCt., begæredes Mæglingsmøde afholdt. Ved Mæglingsmødet den 9. September enedes man om, at Augustreguleringen jvfr. Overenskomsten mellem Parterne bliver ÷ 2 pCt. fra og med den 4. August d. A. og at Afregning finder Sted senest den 16. September.

Tagpapparb., Kbh. Akts. Jens Villadsens Fabriker: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Aktieselskabet nægter at betale Ventepenge for 224 Timer, som 2 Mand, der har arbejdet paa Maglemølle Papirfabrik (ved Klæbearbejde, har faaet tilgode, fordi Arbejdet gentagne Gange var indstillet paa Grund af Regnvejr. Arbejderne har, hver Gang Arbejdet maatte indstilles paa Grund af Vejrforholdet, spurgt Aktieselskabets Kontor om de skulde rejse hjem eller vente til Vejret blev godt, og faaet det Svar, at de skulde se Tiden an. Paa Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed om Sagen, men Parterne enedes om, at hvis Forbundet agtede at forfølge Sagen, gik den direkte til Voldgiftsret. Forbundet indankede derefter Spørgsmaalet til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Den 14. September afsagde Voldgiftsrettens Opmand følgende Kendelse: «Aktieselskabet Jens Villadsens Fabriker bør til de paagældende 2 Arbejdere betale ialt 150 Kr.».

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges **Fagmærker** (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter) til en Pris af 75 Øre pr. Stk.

Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille **Skrivepapir,** Kvart- og Oktav-Format, samt **Konvolutter** paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingnssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten, og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 15 1927 1927 32. Aarg.

Aarsmødet

i De statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Arbejdsdirektørens Aarsmøde for de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser afholdtes Lørdag den 19. ds. i København. Der var ialt fremmødt 204 Repræsentanter for de anerkendte Arbejdsløshedskasser; heraf var der fra Arbejdsmændene 45 Repræsentanter.

Af Beretningen fremgik det, at der i Regnskabsaaret var anerkendt en Arbejdsløshedskasse, nemlig Søfyrbødernes, og der er nu ialt anerkendt 68 Kasser med et samlet Medlemstal paa 273,928, hvilket er en Fremgang paa 3,629. Af Medlemmerne var 232,784 Mænd og 41,144 Kvinder.

Arbejdsløshedskassernes samlede Indtægt i Regnskabsaaret 1926—27 har været 22.986.000 Kr., men de samlede Udgifter har været 30.157.000 Kr. Kasserne har saaledes af deres Formue eller ved Laan brugt et Beløb paa 7.171.000 Kr. mere, end de har haft i Indtægt.

Af Beretningen fremgik det iøvrigt, at Kassernes samlede Indtægt, som nævnt har udgjort ca. 23 Mill. Kr. eller 2.100.000 Kr. mere end Aaret forud. Af Hovedposterne viser kun Kontingentindtægten og Statstilskudet Fremgang. Naar man tager Hensyn til saavel nydende som bidragydende Medlemmers samlede Kontingent, er denne Kontingentpost steget med 3.100.000 Kr., nemlig fra 11.600.000 Kr. til 14.700.000 Kr. Statstilskudet er steget med 100.000 Kr. Andre Indtægtsposter viser derimod en Nedgang; saaledes er Kommunetilskudet gaaet ned med 800.000 Kr. fra 4.400.000 til 3.600.000 Kr. Renteindtægten af Kapitalen er faldet med 300.000 Kr.

Det fremgaar af Oversigten, at Kasserne i betydeligt Omfang har maattet tilvejebringe ekstraordinære Indtægter for at kunne opretholde Virksomheden. I Ekstrakontingent er saaledes udskrevet 2.200.000 Kr. eller ca. 15 pCt. af det samlede Kontingent fra nydende Medlemmer.

Pr. nydende Medlem er der i Regnskabsaaret ialt gennemsnitligt betalt 53 Kr.

Angaaende de øvrige Indtægtsposter skal nævnes, at Renteindtægten svarer til en Gennemsnitsrente af 3,9 pCt. af den samlede Beholdning den 31. Marts 1926.

Medens den samlede Opgang paa Indtægtsregnskabet, som anført, udgjorde 2.100.000 Kr. svarende til 9,9 pCt., er den samlede Udgift steget med 3.800.000 Kr. fra 26.400.000 Kr. i 1925—26 til 30.200.000 Kr. i 1926—27. Stigningen svarer til 14,4 pCt. og skyldes hovedsagelig den forøgede Udgift til Understøttelse, der har udgjort 28.300.000 Kr. mod 24.800.000 Kr. i 1925—26.

Pr. Medlem er der udbetalt 103 Kr. mod 93 Kr. i 1925—26. Den gennemsnitlige Dagpengeunderstøttelse, der er udbetalt, har været 3 Kr. 07 Øre.

Antallet af understøttede Medlemmer har i Regnskabsaaret været 146.653. Antallet af understøttede Dage har været 9.014.754.

39 Arbejdsløshedskasser — deriblandt vor — har haft Anerkendelse for at være ramt af ekstraordinær Arbejdsløshed i Aarets samtlige 12 Maaneder, medens 19 Kasser har haft Aner-

kendelse i mindre Udstrækning fra 9 Maaneder og nedad til 1 Maaned.

Af Beretningen iøvrigt henstillede Direktøren ved sin Forelæggelsestale indtrængende at drage Omsorg for, at samlede ledige Dage blev anmeldt, og han pegede i saa Henseende paa, at der var strenge Strafbestemmelser for at undlade Anmeldelse, og det kunde endog gaa saavidt, hvis Tillidsmændene udviste Forsømmelse paa dette Omraade, at Kasserne helt eller delvis kunde miste Statstilskudet for et indeværende Regnskabsaar.

Angaaende forskellige Forhold fra den nye Arbejdsløshedslov udtalte Direktøren sig meget forstaaende om de Besværligheder, der vilde møde Kasserne, og han vilde for sit vedkommende gøre det mest mulige for, at Vanskelighederne ikke skulde blive for store.

Angaaende den nye Optagelsesbestemmelse udtalte han Haabet om, at der ikke maatte ske nævneværdige Fravigelser fra de gamle Regler.

Han udtalte sin Anerkendelse af Princípet, der laa i, at den nye Lov hjemlede Arbejderne Adgang til at oprette Krisekasser. Uden at komme ind paa selve det foreliggende Grundlag mente han, at Princípet var saadan, at enhver maatte anerkende de i Bestemmelserne nedlagte Tanker. Kun 3 Arbejdsløshedskasser havde dog paa det nuværende Tidspunkt ment at kunne magte Oprettelsen af Krisekasse. Derimod havde en Del Kasser ad anden Vej — bl. a. ved at forlænge Understøttelsesdagene — søgt at raade Bod paa Bortfaldet af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Angaaende den meget omdiskuterede og omstridte § 17 med de nye og meget skærpede Bestemmelser mente Direktøren ogsaa, at som de nye Strejkeregler ved et intensivt Arbejde i Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg nu var stadfæstet ved Indenrigsministerens Bekendtgørelse af 22. Oktober 1927, ikke i ret stor Udstrækning afveg fra de kendte Regler om Arbejdsløshedskassernes Forhold under Strejke og Lock-out, saaledes som de bl. a. var praktiseret af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

Direktøren oplyste, at han meget ivrigt arbejdede for Oprettelsen af Kursus og Skoler for de Arbejdsløse, og at der nu var saadanne Regler, at der kunde ydes Tilskud til selve Oprettelsen af disse, saavel som der kunde udbetales Understøttelse til de arbejdsløse Medlemmer, der søgte disse Skoler eller Kursus. Der var allerede godkendt ca. 13—1400 arbejdsløse Medlemmers Ophold paa Skoler.

Direktøren sluttede sin Beretning med at udtale sin Anerkendelse og Tak for det gode Samarbejde, der havde været mellem Direktøren og de forskellige Kasser, en Anerkendelse, som han haabede var gensidig.

Johannes Nielsen.

En principiel Sag.

For at give Forbundets Medlemmer nogen Forstaaelse af, hvilke Forhold de smaa Afdelinger ude i Landet har at arbejde under, særlig hvor vi intet stærkt Parti har, men maa arbejde med agrariske Sogneraad, ønsker jeg at fremføre, hvad vi her i Tranbjerg har været og fremdeles er ude for.

For 2 Aar siden erklærede Landarbejderne i Maarslet Sogn Blokade mod Sogneraadet i Anledning af Uoverenstemmelser angaaende Kommunens Arbejde. Vi havde paa det daværende Tidspunkt to Medlemmer bosiddende i Sognet, og tiltrods for at de paagældende var Teglværksarbejdere og ikke var anvist Arbejde af Sogneraadet, tog dette straks den ekstraordinære Understøttelse (Krisefondet) fra disse Folk, idet Sogneraadet ansaa dem for Konfliktdeltagere. Vi klagede straks gennem Amtet til Socialministeriet, som efter Samraad med Direktoratet gav Sogneraadet Paalæg om at betale; men Raadet nægtede vedblivende. En ny af os til Ministeriet indsendt Klage gav samme Resultat.

Nu skete det imidlertid, at vi fik Valg, hvorved Sogneraadets Aandsfrænder kom til Magten, saa en tredie af os indsendt Klage gav det Udfald, at de to af den socialdemokratiske Regering afgivne Erklæringer nu omstødtes, idet det nye Ministerie gav Sogneraadet Medhold.

Jeg søgte nu Raad hos Arbejdsløshedskassens Formand, der forøvrigt længe havde fulgt Sagens Gang. Johannes Nielsen mente, at Sagen var af en saadan Natur, at vi ikke kunde lade Sagen bero ved den sidste Afgørelse, og der blev saa anlagt Sag mod Sogneraadet. Sagen har nu staaet paa hele Sommeren og et Utal af Retsmøder og Konferencer har fundet Sted. Nu skal Sagen endelig paadømmes ved Landsret-

ten i Viborg, saa en snarlig Afgørelse kan nu imødeses. Det er da at haabe, at Retten vil give os Medhold, saa det agrariske Sogneraad kan faa ren Besked.

Vi har haft meget Arbejde og mange indirekte Ubehageligheder af Sagen, ligesom den har skaffet Kassens Ledelse megen Besvær. Et Lyspunkt er der dog at notere, nemlig det, at vi ikke er bleven tilsidesat af Arbejdsløshedskassens Ledelse, fordi vi er en lille Afdeling, men altid har mødt Forstaaelse og Velvilje hvorfor vi siger Ledelsen — ikke mindst Formanden — Tak.

Slett, den 1. December 1927.

G. Møller,
Formand for Tranbjerg Afdeling.

Til de lollandske Arbejdsmænd.

Nedenstaaende Notits, der jo taler for sig selv, er blevet nægtet Optagelse i den lollandske Partipresse:

Arbejderne paa Saxkøbing Sukkerfabrik har, siden de lollandske Afdelinger udtraadte af Dansk Arbejdsmands Forbund og dannede et selvstændigt Forbund, staaet tilsluttet dette sidste.

Ved Sukkerkampagnens Begyndelse i Aar har imidlertid Flertallet af Arbejderne paa Fabriken ladet sig overflytte eller tilmelde Dansk Arbejdsmands Forbunds Saxkøbing-Afdeling, og da Sukkerfabrikerne under Overenskomstforhandlingerne med Dansk Arbejdsmands Forbund i Januar Maaned i Aar paa Foranledning af dettes Repræsentanter havde afgivet Erklæring om, at hvis Flertallet af Arbejderne paa en af de lollandske Sukerfabriker blev Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, vilde de betale efter de i Overenskomsten med Dansk Arbejdsmands Forbund fastsatte Lønningsbestemmelser, har dette, at Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer er blevet Flertallet paa Saxkøbing Sukkerfabrik, medført, at samtlige Arbejdere, der er beskæftiget paa Fabriken i Kampagnen, faar 5 Øre mere pr. Time, end hvis de aflønnedes efter det lollandske Forbunds Overenskomst.

Vi skal herefter ganske overlade til Arbejderne paa de lollandske Sukkerfabriker og Saftstationer selv at dømme om, hvilket Forbund det er mest fordelagtig at staa i.

P. F. V.
Jens Larsen.

Fra Udlandet.

Svensk Grov- och Fabriksarbetareförbundet, Stockh.

I Begyndelsen af dette Aar havde Forbundet 374 Indbetalingssteder paa forskellige Pladser i Landet og for forskellige Industrier.

I Januar d. A. var Medlemstallet 44.089. Deraf var 39.191 Mænd og 4.898 Kvinder.

I Juli d. A. talte Forbundet 395 Indbetalingssteder med 46.493 Medlemmer. Heraf var 40.261 Mænd og 5.232 Kvinder.

Siden Aarets Begyndelse og til og med Juli Maaned er Forbundet altsaa vokset med 21 Indbetalingssteder og 2.404 Medlemmer.

Som Følge af den svenske Landsorganisations Kongresbeslutning vedrørende en Reorganisation af de faglige Organisationer for at virkeliggøre Industriforbundsprincipet er der ogsaa i dette Aar gaaet Medlemmer fra vort Forbund over i andre Forbund og vice versa.

Men i det store og hele har det været vort Forbund, der som Følge af denne Reorganisation har maattet afgive det største Medlemsantal.

Denne Reorganisationsplan er længe ikke blevet bragt i Overensstemmelse med Kongresbeslutningerne. Det er naturligt, at Gennemførelsen af denne Plan paa visse Steder vanskeliggøres meget derved, at Arbejdergrupper, der igennem længere Tid har tilhørt den ene eller den anden Organisation, men nu skal overflyttes til et andet Forbund, ikke er rigtig stemt herfor, men foretrækker at forblive i deres gamle Forbund saa længe som muligt.

De Medlemmer, der nu tilhører vort Forbund, er beskæftiget i mange forskellige Industrier og Arbejdspladser.

De Industrier, hvor Forbundet har det største Medlemstal, er Byggeindustrien, Bygningsmaterialeindustrien (til denne Industri henregnes Teglværker, Kalkbrænderier, Kridtgrave og Cementfabriker), Glasindustrien, Kul- og Lervareindustrien, Gummiindustrien og Sukkerindustrien.

Medlemstallet i de ovennævnte Industrier varierer mellem ca. 14.000 og ca. 2.500. Tilsammen i her nævnte Industrier er Medlemstallet noget over 35.000. Resten af de øvrige Medlemmer op til de 46.493, er beskæftiget i forskellige ikke her nævnte Industrier og Arbejdspladser.

I den forløbne Del af dette Aar er der ikke forekommet nogle større Stridigheder, hverken Lockouter eller Strejker, indenfor Forbundets Omraade. Men For-

bundet har dog ikke været ganske fri for saadant, idet der paa forskellige Pladser med ringe Medlemstal er forekommet saavel Lockouter som Strejker, men de heraf berørte Medlemmer andrager ikke over 1000.

De fleste store Overenskomster, d. v. s. saadanne, der omfatter hele Industrier, eller de saakaldte Landsoverenskomster, er med Undtagelse af een blevet forlænget. Overenskomsten i Kul- og Lervareindustrien, der udløb med Aaret 1926, var dog opsagt. Efter nogle Møder forelagde Forligsmanden et Forligsforslag, der i store Træk indeholdt en Forlængelse af de tidligere Betingelser. Dette Forslag blev vedtaget af begge Parter og gælder til Udløbet af indeværende Aar.

Paa enkelte Pladser har der været Lønkampe i Aar og paa visse Steder har man ogsaa opnaaet bedre Betingelser, men nogle større Lønforhøjelser har ikke været til at opnaa.

I Løbet af Aaret har Forbundsledelsen hidtil godkendt 63 Overenskomstforslag, der er blevet tilsendt Arbejdsgiverne paa forskellige Pladser. De fleste af disse er blevet afgjort gennem Forhandlingerne, selvom der ogsaa førtes enkelte Konflikter.

Til Forbundet er i Aarets Løb indgaaet 89 behørigt ordnede Overenskomster. Enkelte af disse Lønkampe paabegyndtes forrige Aar.

Skønt hverken Konflikter eller Lønkampe i dette Aar har haft noget stort Omfang, saa har der dog været ført mange Forhandlinger vedrørende Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere paa Pladser, hvor Overenskomster var afsluttet.

Forbundets Forretningsførere har derfor næsten stadig været paa Rejser for at hjælpe med at ordne Stridighederne.

Den store Arbejdsløshed og den ringe Efterspørgsel paa Arbejdere har ogsaa medvirket til, at Arbejdsgiverne i stort Omfang har omgaaet Overenskomsternes Forskrifter, og dette er Aarsagen til de mange Stridigheder.

Som Bevis paa Omfanget af Arbejdsløsheden indenfor vort Forbund kan vi henvise til, at i Løbet af dette Aar indtil og med Juli Maaned har der gennemsnitligt været 16.758 Medlemmer arbejdsløse.

J. Jönsson.

Forholdene i den tyske Tændstikindustri.

Til Belysning af Arbejdsforholdene i Tændstikindustrien har den kemiske Centralbrancheledelse indenfor Tysk Fabrikarbejderforbund anstillet Undersøgelser, og herved har Branchelederen, Kollega G. Haupt, kunnet konstatere følgende Resultat:

I de 32 omfattede Virksomheder er beskæftiget 3.337 Arbejdere — deraf 1,310 mandlige og 2.027 kvindelige.

Af disse 3.337 Arbejdere var i Slutningen af August 2.821 beskæftiget i 22 Virksomheder. Det ses heraf, at Produktionskapaciteten i Tyskland er for stor, og at fortsatte Arbejdsstandsninger og Afskedigelser af Arbejdere vil fortsættes.

Af det samlede Antal Arbejdere er 1947, d. v. s. 58,34 pCt., organiserede, deraf 62,26 pCt. i frie Fagforbund. For Mændenes Vedkommende andrager Procentforholdet af dem, der er organiseret i vort Forbund, 57,86 og for Kvinderne 58,65.

Fra 18 Virksomheder meldes, at der i Maj Maaned arbejdes paa indskrænket Tid, eller at Virksomhederne foreløbig har ligget stille. I disse 18 Virksomheder beskæftiges 2243 Arbejdere. Deraf er ialt 1469 organiserede: 1240 hos os, 108 i andre frie og 121 i Modstander-Organisationer.

Paa forkortet Tid har der i et enkelt Tilfælde været arbejdet i 1 Maaned, i andre Tilfælde fra 5 til 18 Maaneder. Den ugentlige Arbejdstid andrager i to Undtagelsestilfælde 1 Dag. Ellers svinger den mellem 3 og 5 Dage. Af Korttidsarbejdet var altsaa i Maj over 67 pCt. af samtlige Tændstikfabrikarbejdere ramt.

Herved maa tages i Betragtning, at enkelte Fabriker paa dette Tidspunkt forbigaaende laa helt stille, medens andre Maaneder igennem havde ligget stille.

I Tyskland har Svenska Tändsticks Aktiebolaget vundet Indpas, og der er Fare for, at de tyske Fabriker helt vil gaa til Grunde.

Gennem en Overenskomst, som blev sluttet under Regeringens Medvirken, blev det fastslaaet, at den svenske Trust, der i Tyskland allerede raader over 70 pCt. af den samlede Produktion af Tændstikker, ikke kan foretage yderligere Udvidelser.

De tiloversblevne 30 pCt. af Produktionen fordeler sig med 20 pCt. paa Det tyske Tændstiksaktieselskab og 10 pCt. paa De tyske Brugsforeningers Engroshandels Fabriker.

Gennem Lovgivning er det bestemt, at nye Fabriker ikke maa bygges eller sættes i Gang.

Aarsproduktionen af Tændstikker andrager 145.000 Kasser. Ved fuld Udnyttelse af Kapaciteten kan der fremstilles mellem 330 og 350.000 Kasser.

En Kasse indeholder 1000 Pakker.
1 Pakke indeholder 10 Æsker.
1 Æske indeholder 60 Tændstikker.

Tyskland udfører kun en ganske ringe Mængde Tændstikker. Den svenske Trust forsøger ikke saa meget i Tyskland at beherske hele den tyske Produktion eller øve sin prismæssige Indflydelse, som den søger at slaa Tyskland ud af Konkurrencen paa Verdensmarkedet. Herfra stammer Standsningerne i Virksomhederne og Afskedigelserne af Arbejderne.

Lønningerne for Tændstikarbejderne er ordnet i Overensstemmelse med Overenskomsten for den kemiske Industri. Der findes en Overenskomst for hele Landet. Heri er indeholdt Bestemmelser for Arbejdstid, Ferie, Søndagsarbejde, Overarbejde og andre almindelige Bestemmelser. Lønningerne reguleres i Henhold til denne Overenskomst for hvert Distrikt for sig. Der findes 14 Løndistrikter. Disse Distrikter er inddelt i 3 til 4 Stedklasser, og for hver Klasse er Lønningerne fastsat.

For Tændstikindustrien kommer 5 Tarifdistrikter i Betragtning. Her andrager Maximallønnen, det vil sige Lønningerne i den første stedlige Lønklasse for

Mænd:

over 20 Aar:	under 20 Aar:
81 Pfg.	56,5 Pfg.
73 —	43 —
72 —	43 —
63 —	35 —
55 —	33 —

Kvinder:

over 18 Aar:	under 18 Aar:
54 Pfg.	45 Pfg.
51,1 —	32,9 —
48 —	34 —
42 —	25 —
36,7 —	24,8 —

hvilket giver en Gennemsnitsløn af 68,8 Pfg. pr. Time eller 33 Mark pr. Uge for mandlige Arbejdere over 20 Aar, 42, 1 Pfg. pr. Time eller 20,20 Mark pr. Uge for mandlige Arbejdere under 20 Aar. For Kvinderne andrager Lønnen 46,3 Pfg. pr. Time henholdsvis 22,22 Mark pr. Uge og 32,3 Pfg. pr. Time henholdsvis 15,50 Mark pr. Uge.

Da Tændstikfabrikerne alle ikke ligger paa Steder, der tilhører 1ste Stedklasse, maa Gennemsnitslønnen ansættes noget lavere. Den virkelige Gennemsnitshøjde af Fortjenesten ligger paa, for Mænd pr. Uge 31 Mark og 18,50 Mark, og for Kvinder paa 20,50 og 14,50 Mark. Den virkelige Fortjeneste ligger under og over disse Tal.

Oplysningsvæsenet.

En Skole under Tysklands Fabrikarbejderforbund.

Tysklands Fabrikarbejderforbunds Skole er den 3. og 4. September d. A. blevet indviet og aabnet i Wennigsen am Deister. Ledelsen af nævnte Forbund har allerede i nogle Aar foranstaltet Vandrekursus over hele Landet. Disse Kursus har hos Medlemmerne vundet stort Bifald, ja endog begejstret Tilslutning, som det fremgaar af talrige Beviser. De har dog lidt betydeligt under Mangelen paa egnede Lokaler til Afholdelse af Undervisningen og til Elevernes Ophold. For at afhjælpe disse Mangler har Forbundet besluttet sig til at oprette en permanent Skole. Der bød sig Lejlighed for Forbundet til at erhverve sig to dertil egnede Grunde i Wennigsen. Det er to tidligere private Besiddelser, som nu er blevet ombygget paa hensigtsmæssig Maade. Skolen ligger i en vidunderlig landskabelig og smuk Egn, umiddelbart for Foden af Deisterbjerget paa en rolig Plads, men dog nær ved Hannover, Forbundsledelsens Sæde. Da ogsaa Skolens indre Indretning er mønstergyldig, idet den paa ingen Maade minder om en «Anstalt», er jo alle ydre Betingelser for et godt og frugtbringende Arbejde tilstede. Undervisningen gives nu som før af Forbundsfunktionærer.

Skolen staar ikke i Modsætningsforhold til Det tyske Fagforbunds Skole, hverken i Formaal eller organisatorisk. Byggeforetagendet var allerede vedtaget og Købet af Grundene afsluttet, da Forbundsledelsen fremkom med sine Skoleplaner. Den skal ogsaa være en Erstatning for Det tyske Fagforbunds Skole. Dette blev særligt betonet i Forbundsformand August Breys og Forbundssekretær Thiemigs Indvielsestaler. Indvielsen af Skolen foregik paa en ganske enkel, men meget intim og hjertelig Maade. Ud fra de forskellige Taler fra de mange Forbundsfunktionærer lød overensstemmende Glæden og Tilfredsstillelsen over denne Fabrikarbejderforbundets glædelige Nydannelse. Ogsaa Undertegnede kunde i Kraft af min Egenskab af Repræsentant for Fagforbundene uden Forbehold tilslutte mig dette.

A. Knoll.

«Der Proletarier», Organet for Tysklands Fabrikarbejderforbund stiller i sit Nr. 37 Aabningen af nævnte Skole i et tilbørligt Lys. Billeder af Hovedbygningen og Sidebygningerne til Forbundsskolen smykker den første Side; i den ledende Artikel og i andre Bidrag kendetegner Kollegerne Prüll, Adler og Riemann Oprettelsen af Skolen som et bemærkelsesværdigt Tegn indenfor Forbundets Udvikling for Oplysningsarbejdet. Prüll giver i den ledende Artikel en Oversigt over Forbundets hidtidige Arbejde paa Oplysningens Omraader. Han viser, hvorledes man som Følge af de Resultater saavel som Følge af de Mangler, der var ved at have en Skole uden fast Hjemsted, kom til Tanken om at oprette en fast Forbundsskole. Vedrørende den nye Skoles Opgaver og Betydning skriver han:

«Den Kendsgerning, at der efter, at man har høstet Erfaringer i to Aar, har dannet en Forbundsskole, er en Bekræftelse paa, at en saadan Skole var nødvendig som Led i vort Forbund. Vore Funktionærer har nu Brug for bedre aandeligt Værktøj end de havde før Krigen, da det rent agitatoriske endnu var det fremherskende. Vi véd, at Omdannelsen af Samfundet og Økonomien fuldbyrder sig langsomt, men med absolut Følgerigtighed. Herunder er det organiserede Arbejderskab intensivt virksomt, d. v. s. det er med til at danne det Kommende. Indenfor de modstræbende Faktorers aandeligt begavede Skarer kommer vi ikke længere med primitive Agitationsargumenter. Det gælder om at skabe kvalificerede Hjerner, og hertil vil vor Forbundsskole yde sin beskedne Andel..... Stadig mere og mere sammensmeltes Fagforbundene med Arbejderklassens økonomiske og sociale Liv. Stadig større bliver Indflydelsen paa den samlede sociale Udvikling. Denne Fagforbundenes voksende Betydning maa retfærdiggøre Dannelsen af en Skole for Funktionærer. Ud af sine egne Rækker, fra Medlemmernes store Masse maa Fagforbundet hidkalde de Kræfter, der er nødvendige til Løsning af Opgaverne, — Kræfter, der ikke lader sig tvinge bort fra de Veje, som Fagforbundene naturnødvendigt maa gaa. Hertil hører en klar Erkendelse af Organisationsarbejdets Grundlag og sociale Forudsætninger..... Det var iøvrigt ved Dannelsen af Skolen en ledende Tanke hos Forbundsstyrelsen, at Deltagerne i Skolen ikke skulde uddannes i egen personlige Interesse, ikke for bedre at kunne naa personligt frem, men de skulde skoles til Gavn for den Medlemsstand, som de maatte komme til at repræsentere, til Gavn for Arbejderklassen overhovedet. Vi vil — saa vidt det staar i vor Magt — udruste vore Tilhørere saaledes, at de kan træde op imod Modstandere med træfsikre og saglige Argumenter, saaledes at de fuldtud kan udnytte de lovbestemte Rettigheder af socialpolitisk Art til Gavn for deres Arbejdskammerater. Funktionærernes Ar-

bejde skal være Arbejde for vore Medlemmer, for Arbejderklassen.»

«Gewerkschaftszeitung» 17. Sept. 1927.

I. G. B.'s femte Aarbog, 1927, 2. Del.

Anden Del af I. G. B.'s femte Aarbog for 1927 er netop udkommet, og den indeholder korte Beretninger for de Landscentraler, der er tilsluttet I. G. B. og de internationale Erhvervssekretariater, for Aarene 1925 og 1926.

Medens første Del af Bogen indeholder statistiske Opgivelser, bliver der i anden Del gjort Regnskab for de vigtigste Kendsgerninger og Begivenheder, der har fundet Sted i Fagbevægelsen i de forskellige Lande i de sidste to Aar, desuden redegøres for de i første Del omtalte Svingninger i Medlemstallene. Anden Del danner derfor en uundværlig Fuldstændiggørelse af første Del.

Saaledes som i de øvrige Aarbøger, bliver der ogsaa i Udgaven for 1927 gjort Rede for de vigtigste Konflikter i Beretningsperioden, saaledes bliver der i anden Del paa udførlig Maade gjort Rede for de for den internationale Bevægelse saa vigtige Konflikter som Konflikten i Danmark i Aaret 1925 og i England i Aaret 1926.

Vedrørende Bestillinger kan man henvende sig til I. G. B.'s Forlagsafdeling, Tesselschadestraat 31, Amsterdam W., eller i de forskellige Lande til nedenstaaende Adresser (Prisen er vedføjet for hvert Land):

Danmark: Bog- og Papirhandelen «Fremad», Frederiksborggade 33, København K. — Kr. 2,00.

Finland: Työväen Kirjakauppa, Sirkuskatu 3, Helsingfors. — M. 2,00.

Norge: Arbeidernes Bok- og Papirhandel, Folkets Hus, Oslo. — Kr. 2,00.

Sverige: Tidens Förlag, Davidbagaregatan 5, Stockholm. — Kr. 2,00.

Det unge Tyskland.

Enhver indenfor Arbejderbevægelsen kender Karl Marx's Ord: «Proletarer i alle Lande, forener Eder.»

Dermed anviste Marx den Opgave, som Arbejderne i første Linie maa løse, hvis de vil være i Stand til at omdanne det kapitalistiske Samfund til et nyt og bedre.

Til disse Ord passer saa udmærket de andre i vor Arbejderbevægelse almindeligt kendte, nemlig: «Den, der har Ungdom, har Fremtid», thi hvis vi er i Stand til at paavirke de unge Sjæle i den Retning, som vi har valgt som vort Ideal, da er det af uhyre Betydning for vor Kamp.

I Tyskland har alle Retninger indenfor det tyske Folk forstaaet dette, og man kan derfor ogsaa fastslaa, at disse Retninger er ivrige efter at vinde den opvoksende Ungdom for sig. Den tyske Ungdom er for en stor Del allerede organiseret i forskellige Ungdomsforeninger. Disse Ungdomsforeninger med deres forskellige Verdensanskuelser gør deres Bedste for at gøre Ungdommen modtagelig for deres Idéer og Idealer.

Stor er selvfølgelig Forskellen paa disse Ungdomsforbund med Hensyn til Synet paa det politiske og aandelige Liv, men paa væsentlige Punkter finder de dog hverandre og arbejder sammen.

I Tyskland har man skabt et Institut, hvortil de vigtigste Ungdomsforeninger er sluttet.

Det er bemærkelsesværdigt, at Førerne indenfor vor Retning af Arbejderklassen her er de ledende Kræfter, som har foranlediget de betydeligste Ungdomsforbund til at anerkende væsentlige Ønsker med Hensyn til Ungdomsbeskyttelsen.

Med Hensyn til vigtigere Punkter er man fuldkommen enige, — man har anerkendt et Aktionsprogram.

Det i Spidsen for Ungdomsbevægelsen staaende Institut havde i Berlin i det tidligere kejserlige Slot «Bellevue» for kort Tid siden arrangeret en Udstilling for at gøre det tyske Folk mere fortroligt med Ungdomsorganisationernes Ønsker og Arbejder.

Vi har besøgt denne Udstilling, og vi tror at gøre rigtigt i at berette noget derom.

Vort almindelige Indtryk gaar ud paa, at Ungdomsbevægelsen i Tyskland ved at foranstalte denne Udstilling har fuldført et godt Arbejde.

Hertil kommer desuden, at Tyskerne forstaar at ordne Forberedelserne paa en saadan Maade, at man der føler og forstaar, hvad der er Sagens Kerne.

Som sagt blev Foranstaltningen af denne Udstilling overtaget af Ungdomsforbundenes Rigsudvalg. Man opnaaede herved Deltagelse af financiel Understøttelse fra Rigets Regeringer samt de forskellige Landsdele, Provinser, Kommuner o. s. v., o. s. v.

Tyskland har en samlet Befolkning paa ca. 63 Millioner.

Deraf er ca. 14 pCt. mellem 14 og 21 Aar, altsaa omtrent 9 Millioner.

De samlede Ungdomsforbunds Rigsudvalg repræsenterer heraf 4 Millioner Medlemmer.

De gennem dette Udvalg repræsenterede Ungdomsforbund kræver 48 Timers Arbejdsugen, Forbud mod Natarbejde, en Ferie paa 3 Uger for de 14—16aarige og paa 2 Uger for de 16—18aarige samt Week-end.

Disse Ungdomsforbundenes Krav maa fastsættes ad Lovens Vej.

Rigsudvalget har i Riget foranstaltet en omfangsrig Enquete for nøje at faa fastslaaet, hvorledes det forholdt sig med Ungdommens Arbejdstid, Ferier, Søndagsarbejde o. s. v.

Hvorledes kan det ogsaa være anderledes, thi Fritiden er for Ungdommen af meget stor Betydning.

Ungdommen har Krav paa tilstrækkelig Fritid, for at de kan blive til udviklede Personligheder, som vi trænger til, og ogsaa for at de kan nyde deres glade Ungdomsliv.

Dette gælder særligt for Arbejderungdommen, der allerede tidligt maa begynde at arbejde paa Fabriker og Værksteder.

I hvert Tilfælde arbejder den største Del af den tyske Ungdom, saavel unge Mænd som Kvinder, i Fabriker, paa Værksteder, paa Kontorer, o. s. v., o. s. v.

Hvorledes forholder det sig nu med Arbejdsdagen for disse Unge?

Den i saa Henseende foranstaltede Enquete gav i Almindelighed følgende Resultat:

63	pCt.	ugentlig 48	Timer	eller mindre,
7,5	pCt.	— 48	—	til 49 Timer,
6,3	pCt.	— 50	—	- 51 —
3,6	pCt.	— 52	—	- 53 —
6,8	pCt.	— 54	—	- 56 —
5	pCt.	— 57	—	- 60 —
7,8	pCt.	— 60	—	eller mere.

Ikke mindre end 37 pCt. af de Unge arbejdede altsaa mere end 48 Timer, saaledes at Rigsudvalgets Krav om, at Ungdommen ikke maa arbejde længere end 48 Timer ugentlig, altsaa er berettiget. «Uforholdsmæssigt langvarigt Arbejde (herover en Statistik paa Udstillingen) skader Sundheden. Giv ikke Ungdommen længere Arbejdstid end 48 Timer ugentlig.»

Vi haaber, at det snart vil lykkes vor Arbejderbevægelse i Tyskland at beskytte Ungdommen mod den for lange Arbejdsdag.

Det er en glædelig Kendsgerning, at de forskellige Ungdomsforbund, — deriblandt den frie Fagbevægelses Ungdomsbevægelse — alle krævede den lovfæstede Beskyttelse.

Fritiden er nemlig for Ungdommen af saa overordentlig Betydning, og Ungdomsbevægelsen har foruden Undersøgelsen vedrørende Arbejdstiden foranstaltet en Undersøgelse vedrørende Ferien. Det blev konstateret, at i Almindelighed har

23,1	pCt.	ingen Ferie,		
15,8	pCt.	en Ferie paa	1 til	3 Dage,
8,1	pCt.	— —	3 -	5 —
38	pCt.	— —	5 -	8 —
3,5	pCt.	— —	8 -	10 —
7,3	pCt.	— —	10 -	14 —
4,2	pCt.	— —	over	14 —

Desuden viste det sig, at der som Regel udbetaltes Løn under Ferietiden. Den Ungdom, der under Ferien ingen Løn fik udbetalt, kan inddeles paa følgende Maade:

1,9	pCt.	har	1 til	3	Dages Ferie	uden Løn,
0,9	pCt.	-	3 -	5	—	—
3,8	pCt.	-	5 -	8	—	—
0,7	pCt.	-	8 -	10	—	
1,7	pCt.	-	10 -	14	—	—
2,7	pCt.	-	over	14	—	—

Med Hensyn til Ferien har den tyske Ungdom altsaa ikke endnu, hvad vi mener er paakrævet nødvendigt.

«Sikrer Ungdommen en aarlig Ferie paa 3 Uger for de 14—16aarige og paa 2 Uger for de 16—18aarige!» Saaledes kunde man læse paa Udstillingen.

Man har konstateret, at af hver 100, der ikke fik Ferie var i

Storvirksomhederne	11,
mellemstore	23,
Smaavirksomhederne	34,

medens der for hver 100 Unge, der havde Ferie, ikke betaltes Løn i

Storvirksomheder	5,
mellemstore	13,
Smaavirksomheder	28.

Man ser altsaa, at saavel m. H. t. Ferien som m. H. t. Lønnen er Ungdommen i Storvirksomhederne stillet gunstigst.

Angaaende Søndagsarbejde maa desuden siges dette, at uagtet der er Forbud mod det, udfører af hver 8 Unge 1 Søndagsarbejde.

V. v. d. B.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjældent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret, kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

„Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere."

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.

2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Siden sidst.

Oliemøllerne, Kbh. Akts. Dansk Soyakagefabrik: Paa et Mæglingsmøde den 19. Maj behandledes 10 Sager, rejst af Afdelingen, og 5 Sager, rejst af Aktieselskabet. Da Enighed ikke opnaaedes, indbragtes de 12 Sager for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. 2 Sager henvistes til lokal Forhandling, hvor Enighed opnaaedes og Afdelingen tog 1 Sag tibage. Den 4. Juli afsagde Voldgiftsretten Kendelse, der i de 4 Sager gav Aktieselskabet Medhold i dets Paastand, i 4 Sager gav Afdelingen Medhold, i et Tilfælde fastsatte en Akkordreduktion paa 10 pCt. og i 3 Tilfælde halverede de af Aktieselskabet krævede Reduktioner paa henholdsvis 14 pCt., 20 pCt. og 10 pCt. til 7 pCt., 10 pCt. og 5 pCt.

Støberiarb., Kbh. Akts. «Titan»: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt, da der ikke ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed om ny Akkordpriser for Rensning af Støbegods til Afløsning af de til 1. Juni opsagte hidtil gældende Akkordpriser. Da Enighed ikke opnaaedes ved Mæglings- og Timandsmøderne, iværksattes Arbejdsstandsning den 19. Juli. Den 25. Juli opnaaedes ved lokal Forhandling Enighed om Akkordpriser samt om, at tilstaas Renserne 1½ Times Timeløn pr. Uge til Smøring, der vedblivende udføres af Renserne. Timelønnen forhøjedes fra 103 til 110 Øre.

Aalborg C. Cementvarefabriken «Norden»: Afdelingen anmoder om, at Mæglingsmøde bliver begæret afholdt foranlediget ved, at Fabriken nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om 4 Timers Løn pr. Mand som Erstatning til 14 Mand, der efter endt Indladning af Cement blev afskediget Lørdag Nat Kl. 2 uden samtidig at faa deres fortjente Løn udbetalt. Ved et Mæglingsmøde den 13. August opnaaedes Enighed om, at hver Mand faar udbetalt 2 Kr. som Erstatning for at forsømme deres Tid til Afhentning af deres Tilgodehavende.

Aalborg C. Cementfabriken «Norden»: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken har ansat 2 Gravemestre og 3 Laboratoriearbejdere, der tillige skal være Natvægtere, paa Kontrakt med Maanedsløn og krævet, at de ikke maa være Medlemmer af Organisationen.

Afdelingen hævder, at de paagældende Arbejdere, af hvilke Gravemestrene staar som Medlemmer af andre Organisationer, ikke er Arbejdsledere i Septemberforligets Forstand.

Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved Fællesmødet mellem Organisationerne den 10. Juni gav Fabriken Afkald paa Funktionærforholdet og de paagældende Arbejderes Forhold til Organisationerne, hvorimod Arbejderne ansættes paa en Maanedsløn af henholdsvis 325 Kr. og 230 Kr. under Forudsætning af, at Afdelingen ikke lægger Hindringer i Vejen for, at Fabriken under Konfliktforhold faar den nødvendige Brandvagt.

Aalborg C. Cementfabriken «Rørdal»: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken i Modstrid med Overenskomstens saalydende Bestemmelse: «Lemperne og Lugemænd paa Skibet betales efter Aalborg Havns Priskurant» — har aflønnet nogle Arbejdere, der udførte Holdskiftearbejde paa Fabriken, men som havde udført «Losning af Gibs» fra en Damper om Natten med det almindelige Holddriftstillæg, da Losningen ogsaa udførtes af 3 Skifte Hold.

Afdelingen hævder, at Arbejderne har Krav paa Natarbejdstillægget, medens Fabriken hævder, at Arbejderne kun har Krav paa Holddriftstillægget, da det var deres normale Arbejdstid, de arbejdede i.

Ved et Mæglingsmøde den 13. August erkendte Fabriken, at Afdelingens Opfattelse var den rigtige, og betalte i H. t. Afdelingens Krav.

Aarhus O. Akts. Aarhus Oliemølle: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt angaaende:

1) at Fabriken nægter at betale 50 pCt. Tillæg til Timelønnen for Rensning af Skibstanke, fra hvilke der er udlosset Raaolie.

2) at Fabriken, naar der arbejdes i 3 Holds Drift, sætter Arbejdere til at arbejde 2 Uger i Nathold indenfor en 3 Ugers Turnus, idet Afdelingen hævder, at hver Arbejder skal arbejde 1 Uge i Daghold, 1 Uge i Eftermiddagshold og 1 Uge i Nathold.

3) at Fabriken indfører 2 Holds Drift med 1 Eftermiddagshold og 1 Nathold, idet Afdelingen hævder, at 2 Holds Drift skal udføres af 1 Daghold og 1 Eftermiddagshold.

Da Enighed ikke opnaaedes ved Mæglingsmødet eller Mødet mellem Organisationerne, indankedes de 2 første Spørgsmaal for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 21. Juni afsagde Voldgiftens Opmand en Kendelse gaaende ud paa, at Rensning af Tankskibe skal betales med 50 pCt. Tillæg, hvorimod Fabriken fik Medhold i det andet Spørgsmaal.

Aarhus St. Akts. De forenede Jernstøberier: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning klager over, at Arbejdsmændene nægter at betjene nogle ny Maskiner til Fremstilling af Radiatorer samt forskellige andre Processer ved Radiatorformning og Radiatorstøbning for den sædvanlige Timeløn, idet de kræver en Timeløn af 146 Øre for dette Arbejde og anmoder Forbundet om uopholdeligt at tilkendegive Arbejderne, at de er forpligtede til at udføre Arbejdet for deres sædvanlige Timeløn. Ved et Mæglingsmøde den 23. Juli enedes man om, at Arbejdsmændene, saalænge Prøvetiden varer — som ganske løst anslaaet til ca. 1 Maaned — betales med almindelig Timeløn samt det overenskomstmæssige Støbetillæg til de Arbejdsmænd, der hidtil har deltaget i Støbning. Efter Prøvetidens Afslutning og Fabrikationen endelig sættes i Gang optages Forhandling med Arbejdsmændene om Betalingen for de paagældende Varers Fremstilling.

Assens Jyll. Cementfabriken «Kongsdal»: Afdelingen anmoder om, at Mægling bliver begæret afholdt i Anledning af, at Fabriken reducerer Betalingen for Pakning af Cement i Tønder med den Begrundelse, at de Tønder, der nu bruges, er større, og at det derfor er i Overensstemmelse med en Bestemmelse i Prislisten saalydende: «Tønderne laves lidt større. Saalænge der pakkes i de nuværende Tønder betales 10 pCt. Tillæg.» Afdelingen, der har undersøgt Sagen og

spurgt Bødkerne, der er enige med Afdelingen, hævder, at Tønderne er af samme Størrrelse, som de har været de senere Aar. Ved et Mæglingsmøde den 29. Juni frafaldt Fabriken Kravet om de 10 pCt. Reduktion fra samme Dato at regne.

Fredericia F. Akts. Ernst Voss' Fabriker: Afdelingen indberetter, at Fabriken har opsagt de gældende Akkordpriser til Udløb 1. Juni og har krævet Akkordpriserne reduceret med 5 pCt. Arbejderne har opsagt Akkordpriserne for Aflæsning af Kul, Cinders, Jern, Sand og Fleisspol og krævet 25 pCt. Forhøjelse af Priserne. Da Forhandlingerne endte uden Resultat, meddelte Aktieselskabet den 28. Juni Arbejderne, at alt Akkordarbejde fra den 1. Juli skulde udføres for almindelig Timeløn, samtidig inddrog Fabriken et Tillæg paa 1 Øre pr. Time, som nogle af Arbejderne hidtil havde erholdt, og nedsatte Arbejdstiden til 6 Timer daglig. Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om Forbundets Bistand.

Da Fabriken ogsaa havde opsagt Priskuranterne med de andre Fag, afholdtes den 4. Juli et Fælles-Mæglingsmøde, hvor man enedes om at vise Sagen tilbage til lokal Forhandling, som skulde tilendebringes inden 8 Dage, og hvis Enighed ikke opnaaedes, skulde Sagen viderebehandles paa et Timandsmøde, der ligeledes henviste Sagen til fornyet lokal Forhandling.

Den 25. Juli meddeler Sammenslutningen, at Aktieselskabet har frafaldet Kravet om videre Forfølgelse af Sagen.

Afdelingen fastholdt dog stadig Kravet om 25 pCt. Forhøjelse af de Akkordpriser, Arbejderne havde opsagt; hvorfor Forretningsudvalget den 5. August behandlede Sagen og vedtog ikke at kunne følge Afdelingen i dens Krav om at fremme denne Sag.

Haslev. Sydøstsjællands Elektricitets Aktieselskab: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der mellem Aktieselskabet og Arbejderne er ført resultatløse Forhandlinger om den gældende Pris for Kulaflæsning, der fra Aktieselskabets Side er opsagt til Ophør den 1. Juni (Akts. tilbyder 25 Øre pr. Tons, men Arbejderne har krævet 50 Øre pr. Tons). Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet den 9. August enedes man om at fastsætte Akkordprisen for Aflæsning af Kul med Skovl fra Jernbanevogn til 35 Øre pr. Tons.

Hedehusene. Nymølle Skærvefabrik: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Fabriken, der har nægtet at give Akkord for et større Jordarbejde, heller ikke vil betale den Timeløn, der overenskomstmæssigt er gældende mellem Entreprenørforeningen og D. A. F. (jvfr. Landsoverenskomstens § 6).

Ved et Mæglingsmøde den 2. August enedes man om, at der for det paagældende Arbejde betales 65 Øre pr. m³, baade for det allerede udførte og det resterende Arbejde. Denne Betaling gælder dog ikke for det almindelige Afrømningsarbejde.

Helsingør S. Akts. Helsingør Skibsværft: Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Værftet har reduceret det fastsatte Smudstillæg af henholdsvis 25 Øre og 30 Øre pr. Time til 2 Mand i Kedelsmedien, der er beskæftiget ved Arbejde i Kedler i gamle Skibe. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, da Værftet hævdede, at Tillægene ikke var Smudstillæg, men Akkordafsavnstillæg. Sagen henvistes til lokal Forhandling, der resulterede i, at der den 11. Marts oprettedes en skriftlig Aftale:

For Reparationsarbejde ombord og for tilsvarende gammelt Arbejde i Værkstedet betales efter Mesterens Skøn 25 a 30 Øre ekstra pr. Time, der underkastes de gældende Reguleringer. For særligt smudsigt Arbejde betales Tillæg efter Mesterens Skøn. For nyt Arbejde, som ikke kan udføres i Akkord, betales 10—15 Øre pr. Time efter Mesterens Skøn.

Nakskov Sk. Nakskov Skibsværft: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Værftet nægter at forhøje Kranmændenes Timeløn, der er den almindelige Timeløn, samt at Værftet har reguleret de i Smudsreglementet fastsatte Takster med 4 pCt., 2½ pCt. og 2 pCt. Ved Mæglingsmøde den 10. Juni enedes man om, at Tillægget for Kranmænd fastsattes til 4 Øre pr. Time, hvorimod det andet Klagepunkt gik til Behandling af et Timandsmøde. Da der heller ikke her opnaaedes Enighed, henvistes Sagen til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret, hvis Opmand den 23. August afsagde en Kendelse, hvorefter de i Smudsreglementet fastsatte Tillæg er underkastet den den 1. Februar mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og D. A. F. vedtagne Reduktion.

Nykøbing Fl. Sukkerfabriken «Nykøbing»: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt foranlediget ved, at Fabriken for Rensning af Kanalerne i Hesselø Nor nu kun betaler 80 Øre pr. Time for en 10 Timers Arbejdsdag eller i Akkord betaler 175 Øre pr. løbende Meter ligeledes for en 10 Timers Arbejdsdag, medens Arbejdet hidtil er udført og betalt i H. t. Overenskomsten mellem Sukkerfabrikerne og D. A. F. Arbejderne har arbejdet paa Dagløn 3—4 Dage, hvorefter de tiltraadte den tilbudte Akkord. Fortjenesten udgjorde 12 Kr. pr. Dag, men Sukkerfabriken udbetalte desuagtet kun 8 Kr. pr. Dag, idet den ikke vilde afregne Akkorden, forinden hele Arbejdet var udført, hvilket Afdelingen har protesteret imod. Ved Mæglingsmødet den 28. Juli enedes man om den fremtidige Maade at udføre Arbejdet paa og Betalingen derfor. Endvidere indgik Sukkerfabriken paa at betale til 4 Mand, hver Kr. 10,43 (for 2½ Dags Arbejde) udover det allerede udbetalte.

Nørresundby A. Dansk Andels Cementfabrik: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Fabriken, i Modstrid med Overenskomstens Bestemmelse derom, har afdraget for Ekstra-Helligdage af Kuskens Ugeløn, idet Afdelingen hævder, at Kusken skal lønnes med Kr. 52,00 pr. Uge uanset om der i Ugen er Ekstra-Helligdage. Ved et Mæglingsmøde den 21. Juli enedes man om, at Overenskomstens § 25 forstaas saaledes, at Kuskene erholder Ugeløn og ikke lider Fradrag for Ekstra-Helligdage. Denne Lønningsordning maa ikke gøres gældende overfor ugelønnede Arbejdsmænd.

Rønne. Foreningen af Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm: Afdelingen indberetter, at den i H. t. Aftale ved Overenskomstens Afslutning har forhandlet om lokale Akkordpriskuranter uden at der er opnaaet Enighed om: «Betaling for Opkørsel og Afrømning paa Rabækkeværket» og «Betalingen for Kaolin-Opkørsel paa Torneværket», hvorfor den anmoder om Forbundets Bistand. Ved Mæglingsmøde den 1. August oplystes det, at der nu paa Buskeværket blev arbejdet efter den tidligere Akkordpris ÷ Regulering = 52 Øre pr. ½ m³ Vogn for 1 Skifte og 52 Øre for 2 Skifte, hvorfor Sagen bortfaldt. Akkordprisen for Kaolin-Opkørsel paa Torneværket fastsattes til 52 Øre pr. Vogn.

Skaade. Kragelund Teglværk: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Værket har indskrænket Antallet af Arbejdere i Akkorden ved Haandstrygning. Ved Mæglingsmøde den 27. Juni enedes man — under Forudsætning af, at Haandstrygeren faar det nødvendige Ler — om at hans Akkordpris forbliver uforandret; medens Disketrilleren som Følge af forøget Arbejde ved den nuværende Ordning faar sin Akkordpris forhøjet med 4 pCt.

Vejen. Margarinefabriken «Alfa»: Ved et Fællesmøde den 25. Juni henvistes Spørgsmaalene om «Udlevering af Tøj» og «Sommerferie» til lokal Forhandling. Da Enighed ikke er opnaaet ved disse Forhandlinger, anmoder Afdelingen Forbundet om at foranledige, at disse Spørgsmaal paany bliver optaget til Behandling mellem Hovedorganisationerne. Ved et Møde den 18. August enedes man om, at fremtidig — saasnart Installation af Vaskemaskiner etc. er foretaget, senest den 1. December d. A. — holder Fabriken Arbejderne forsynet med det sædvanlige Tøj, der udleveres 2 Gange ugentlig i renvasket og repareret Stand. Tøjet er Fabrikens og skal forblive paa Fabriken. Indtil Fabriken kan foretage Vaskningen af Tøjet, ydes der Arbejderne et Ækvivalent af 50 Øre om Ugen. Gælder ikke for Chaufførerne.

Isoleringsarbejderne, Kbh. Isoleringsfabrikantforeningen: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Marts 1928 med Bibeholdelse af Reguleringsbestemmelsen. Ved Centralvarmeanlæg med 80 Meter samlet Rørlængde, hvor Rørene isoleres med 25 mm Kieselguhr og Bandage, gives et Tillæg af 20 pCt. til de i § 1 i Priskuranten fastsatte Priser for Rørene. I § 18 ændres Kostpengene til 5 Kr. pr. Dag for de første 8 Dage og derefter 4 Kr. pr. Dag. Vedrører 165 Mand.

Jord- og Betonarb., Kbh. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juni fornyedes samtlige af Afdelingen opsagte Overenskomster for 1 Aar til 1. April 1927.

I Hovedoverenskomsten fastsattes, at Asfaltbetonarbejde udføres i Timeløn og betales med et Tillæg til den normale Timeløn af 30 pCt. Derudover betales et yderligere Tillæg af 16 Øre til Timelønnen til alle Arbejdere ved Udægning og til de Arbejdere, der er beskæftiget paa selve Maskinen ved Tilberedelsen; desuden forhøjedes et Par Akkordpriser.

I Stukkatørpriskuranten foretages nogle Ændringer.

I Cementstøbegodspriskuranten fandt nogle Forhøjelser af Taksterne Sted.

I Asfaltoverenskomsten indførtes samme Betalingsforhold for Asfaltbetonarbejde som i Hovedoverenskomsten. Vedrører ca. 1900 Mand.

Kastrup. Taarnby Kommune: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 134 Øre. Tromleføreren Kr. 65,87 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt.Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. For Tjærearbejde samt for Reparation af og Brolægning med Colax betales et Tillæg af 2 Kr. pr. Dag. Akkordpriser fastsatte for Losning af Skibe, Aflæsning af Jernbanevogne og Stenslagning. For Branchearbejder ydes Betaling paa Grundlag af de i København gældende Tariffer. Til Tjære-, Grøfte- og Vandarbejder udleveres Træskostøvler. Opholdsrum indrettes paa Arbejdspladserne. Arbejderne holdes ulykkesforsikrede ogsaa indenfor de første 13 Uger. Tromleføreren erholder 14 Dages Ferie med fuld Løn. Kun organiserede Arbejdsmænd maa anvendes. Gælder til en 1. April.

Aarhus A. Isoleringsfabrikanterne: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Marts 1928 med Bibeholdelse af Prisregulering. Timelønnen fastsattes til 101 Øre og Kostpengene nedsattes med 50 Øre pr. Dag. Vedrører 20 Mand.

Aarhus J. B. Aarhus Entreprenørforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1927. For Udførelse af Tjæring og Arbejde med varm Asfalt betales, naar det ikke udføres i Akkord, 15 pCt. Tillæg til den normale Timeløn. Desuden foretages en Ændring i Bestemmelsen og Voldgiftsmændenes Vederlag. Vedrører 300 Mand.

Glamsbjerg. Glamsbjerg Cement-, Rør- og Tagstensfabrik: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Timeløn 97 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 25 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Nyantagne Arbejdere garanteres Minimaltimeløn de første 6 Uger. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven. Regulering i H. t. Forligsmandsforslaget af 24. Marts 1924 (1 pCt. pr. Procent).

Helsingør A. Helsingør Kommune: Afdelingen indberetter den 13. Juni, at den ved Forhandling med Kommunen er enedes med den om, at ugelønnede Arbejdsmænd betales med 1/52 af Begyndelses-Aarslønnen for fastansatte Arbejdsmænd (jvfr. Tjenestemandsvedtægten) plus 1/52 af det Aars-Dyrtidstillæg, der betales til fastansatte Arbejdsmænd. Efter 6 Maaneders Arbejde (tidligere 9 Maaneder) erholder Arbejdsmændene 6 Dages Sommerferie og derefter 1 Dags Ferie for hver fulde Maaneds Arbejde udover de 6 Maaneder indtil ialt 12 Dages Ferie i et Aar. I Sygdomstilfælde erholder ugelønnede Arbejdsmænd fuld Løn i den Uge, Sygdommen indtræffer. Kun organiserede og fortrinsvis i Kommunen bosiddende Arbejdere antages til Arbejde.

Kolding A. Kolding Kommune: Overenskomst oprettet 70 Mand. Almindelig Timeløn 108 Øre, til den ydes ved snavset Arbejde (dette er udførligt specificeret) et Tillæg af 20 Øre til saavel Dag- som Over-,

Nat- og Søndagstimer. Gasværks-Retorthusarbejdere for Arbejde fra Kl. 6 Morgen til 10 Aften 129 Øre, fra Kl. 10 Aften til 6 Morgen 158 Øre. Alt andet Arbejde paa Gasværket 116 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for Udgravning, Læsning og Bortkørsel af Jord. Gasværksarbejderne skal have fri hver 4. Søndag, dog kan der gøres Undtagelser under Sygdoms- og Ferieforhold. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 Timer, dog kun for 3½ Time, naar Eftermiddagsvagten ikke er længer. Arbejdere med 125 Dages Arbejde erholder 3 Dages Ferie og med 225 Dages Arbejde 8 Dages Ferie med fuld Løn. Reguleringer som fastsat i Landsoverenskomsten. Gælder til en 1. Februar.

Odense A. Odense Entreprenørforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928 med en saalydende Ændring: «Hvor der ved Udgravningsarbejde indtræffer uforudsete Hindringer (disses Art er specificeret), maa der herom træffes særlig Overenskomst.

Afstivning er ikke indbefattet i Akkorden. Vedrører 600 Mand.

Odder A. Hads-Ning Herreders Jernbane: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1928. Vedrører 20 Mand.

Randers J. Vognmandsforeningen og Entreprenør Breede: Overenskomsten fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Februar 1928. Vedrører 150 Mand.

Svendborg. Svendborg Tagpap- og Cementvarefabrik: Overenskomst oprettet. 18 Mand. Timeløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt. 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 4 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte. Arbejde i 2 og 3 Holds Drift betales jvfr. Nævnskendelsen. For Tjære- og Asfaltarbejde paa Gader, Veje og Pladser betales, naar Arbejdet ikke udføres i Akkord, den normale Timeløn med 15 pCt. Tillæg. Arbejderne er ulykkesforsikrede i H. t. Loven ogsaa for de første 13 Uger med en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Svendborg St. Jørgens Gasværk: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Juli 1928. Ugeløn Kr. 73,15. Regulering August 1927 med den procentvise Nedgang svarende til Forskellen mellem Pristallet August 1926 og August 1927 (184 Points). I Sygdomstilfælde udbetales fuld Løn ÷ en Sygeforsikring svarende til mindst 2 Kr. pr. Dag, som Arbejderne er pligtige til at forsikre sig for i en Sygekasse. Vedrører 3 Mand.

Vejle F. Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Timeløn 100 Øre. For Cementstøbere, der har været mindst 1 Aar ved Faget og ikke har Adgang til Akkord mindst Halvdelen af Tiden (ugentlig), betales et Tillæg af 5 Øre pr. Time.

De i Overenskomsten af 1924 anførte Akkordpriser reduceres med 12 pCt. Vedrører 14 Mand.

Bjerringbro. Murermester Kristensen: Afdelingen anmoder den 19. Juni Forbundet om Bistand i Anledning af, at Mestrene nægter at betale de overenskomstmæssige Overarbejdstillæg til nogle Medlemmer, der i 2 Holds Drift arbejder henholdsvis fra Kl. 4 Morgen til Kl. 1 Middag og fra Kl. 1 Middag til Kl. 10 Aften. Begge Hold med 1 Times Spisetid. Kravet udgør Kr. 74,29. Den 20. Juni meddelte Afdelingen, at Sagen ikke skulde forfølges, da Mesteren havde betalt det krævede Beløb.

Fredericia A. Entreprenør Erik Svendsen: Afdelingen anmoder om Sanktion til at standse Arbejdet hos Firmaet den 20. Juni i Anledning af, at det nægter at betale 100 pCt. Tillæg for Arbejde om Morgenen direkte før Arbejdstids Begyndelse og i 3 Tilfælde har nægtet at betale Timeløn for Arbejder, der ikke omfattes af Akkordoverenskomsten. Arbejderne hævder, at dette er et Led i Firmaets Bestræbelser for at gøre dem kede af Akkorden. Den har forhandlet med Firmaet om Sagerne, men uden Resultat. Ved et Møde den 21. Juni enedes man om, at Overtidsbetalingen for Morgenarbejdet fastsættes til 100 pCt. Tillæg til Timelønnen og de øvrige Spørgsmaal ordnedes paa den af Arbejderne krævede Maade.

Haslev. Bregentved Skovdistrikt: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Inspektøren kræver, at Arbejderne skal fjerne Ris fra Spor og Grøfter uden at han vil betale Timeløn derfor, til Trods for, at nævnte Arbejde altid hidtil er blevet betalt med Timeløn samt i Anledning af, at 3 Mand, der nægtede at udføre Arbejdet paa de Vilkaar, er bleven afskediget og senere, naar de var beskæftigede hos andre Arbejdsgivere, er bleven forfulgte fra Inspektørens Side. Ved et Mæglingsmøde den 1. Juli erklærede Skovdistriktet sig villig til, naar Arbejderne blev forlangte til at udføre Arbejdet, at betale dette med Timeløn og de 3 Mand blev genantagne.

Horsens A. Murermester Frandsen: I Anledning af en opstaaet Strid om Akkordpriserne for Ramning af Pæle afholdtes den 21. Juli et Forhandlingsmøde, paa hvilket Mesteren indgik paa at opfylde et af Arbejderne fremsat Krav om at betale 100 Øre pr. Stk. rammet Pæl udover Timelønnen.

Kalundborg. Entreprenør Carlsen: Afdelingen klager over, at Entreprenøren nægter at lade et Stykke Jordarbejde ved det ny Kysthospital udføre i Akkord i H. t. den mellem Parterne gældende Akkordpriskurant. Entreprenøren har tilbudt at betale en Timeløn af 140 Øre, som han dog kun vilde garantere, hvis Arbejderne i H. t. Akkordpriskuranten havde tjent saa meget. Ved et Mæglingsmøde den 22. November opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indbragtes for Den faste Voldgiftsret. Denne henviste Spørgsmaalet om, hvorvidt det paagældende Arbejde falder ind under den københavnske Prisfortegnelse, da denne ÷ 10 pCt. Fradrag er gældende mellem Entreprenøren og Afdelingen, til Afgørelse af en faglig Voldgiftsret. Voldgiftsrettens Opmand afsagde den 8. April en Kendelse, hvorefter det paagældende Arbejde faldt ind under Priskuranten. Herefter udbetalte Entreprenøren Differencen mellem den udbetalte Timeløn og Akkordfortjenesten med Kr. 1278,00.

Skelskør. Murermester Thaisen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Mesteren nægter at give Arbejdet ved Opførelsen af en Bygning i Akkord til Trods for, at Svendene arbejder i Akkord og Arbejdsmændene ved Arbejdets Paabegyndelse fremsatte Krav om Akkord. Ved Mæglingsmøde den 22. November 1926 opnaaedes ikke Enighed, da Mesteren bestred at have givet Løfte om Akkord til Arbejdsmændene, men Arbejdsmændenes Repræsentanter forbeholdt sig at videreforfølge Sagen. Sagen betragtes som afsluttet paa Basis af det, der opnaaedes ved Fornyelsen af Overenskomsten med Landhaandværksmesterforeningen.

Odense Sk. Odense Staalskibsværft: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Værftet nægter at overholde en paa et Timandsmøde den 20. August 1924 truffen Bestemmelse om, «at de Arbejdsmænd, der tidligere har været beskæftiget paa et Jernskibsværft i mindst 1 Aar, skal have en Antagelsesløn, der ligger 2 Øre over Minimallønnen;» hvilken Bestemmelse ydermere blev understreget ved en paa et Timandsmøde den 4. Marts 1926 truffen Bestemmelse om, «at Arbejdsmænd, der havde arbejdet 1 Aar paa Odense Staalskibsværft ved Genantagelse skulde have en Antagelsesløn, der ligger 2 Øre over Mindstelønnen», idet Værftet nok vil betale den højere Antagelsesløn til Arbejdere, der har arbejdet mindst 1 Aar paa andre Jernskibsværfter, **men derimod ikke til de Arbejdere, der har arbejdet mindst 1 Aar paa Odense Staalskibsværft.** Da Enighed ikke opnaaedes hverken paa Mæglingsmøde eller Timandsmøde, gik Sagen til Voldgift, hvis Opmand den 20. September afsagde følgende Kendelse: **Den** for Arbejdsmænd, der er Medlemmer af Dansk Arbejdsmands Forbund, og som er beskæftigede paa Odense Staalskibsværft, ved Vedtagelser af 20. August 1924 og 4. Marts 1926 **fastsatte Bestemmelse,** at Arbejdsmænd, der forud har været beskæftiget et Aar paa Skibsværft, har en forhøjet Antagelsesløn, efter senere Vedtagelser 2 Øre højere end den almindelige Antagelsesløn, **er bestaaende.»**

Fra Forretningsverdenen.

Vi henviser til den paa Bagsiden averterede fine, velsmagende, rene Kaffe med Java til 120 Øre pr. ½ Kilo fra det anerkendte Firma Chr. P. Hansen, Peder Hvidtfeldtsstræde 4.

Vil vore Læsere have fuld Værdi for deres Penge, gaar de ikke forkert ved at henvende dem hos dette Firma.

For cyklende Kunder til Kaffe- og The-Afdelingen, Købmagergade 55, er der indrettet Parkeringsplads i Gaarden Købmagergade 55.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Københavns Smørrebrøds-Fabrik.

For at imødegaa de daarlige Tider leverer vi nu
8 Stk. fin belagt Smørrebrød (alm. borgerlig Mad)
for 25 Øre.

Det eneste rigtige Cyklelys, der findes.

Kun ægte, naar Navnet **ASP** er stemplet i selve Lyset.

HJEMMET
Danmarks populæreste Ugeblad

ASTRA den bedste eksisterende 10-Tangent Regnemaskine
Benyttes bl. a. af
Dansk Arbejdsmandsforb. Socialdemokraten etc.
Forlang gratis Demonstration.
Alfred Fischer & Co.s Eftf. Jernbanegade 6, København V. — Telf. 7337

Brug kun Danmarks
Sundhedskontrollerede

Den er bedst
Tilkendt Guldmedaille

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 16 1927 1927 32. Aarg.

Glædelig Jul!
Godt Nytaar!

Nu op imod Jul og paa Tærskelen til det nye Aar sender vi vor Hilsen til de mange Tusind Arbejdsmandshjem ud over Landet.

Der er en Gang sagt: *Hvad var Livet, hvis man ikke kunne glemme det en Stund!* og vi synes, at netop disse Ord kan anvendes i Forbindelse med vore Julehilsner og Nytaarsønsker, navnlig fordi det nu forløbne Aar ikke har været af de gode for Underklassen, præget som det er af Overklassens hensynsløse Kamp for Nedskæringer og Forringelser paa alle Omraader, hvor Tilværelsen skulde gøres lettere og lysere for Smaakaarsfolk; vi tænker paa den Hjerteløshed, hvormed man har forringet Understøttelsen til de Gamle og Udslidte, og dermed dømt disse gamle og veltjente Arbejdere og deres Hustruer til nu — i deres Livs Aften — at døje Sult og Savn.

Vi tænker paa de mange andre Omraader af vor sociale Lovgivning, som man af Had til Underklassen og for at fremme de privatkapitalistiske Interesser paa Underklassens Bekostning, har forringet eller gjort ganske illusoriske; og navnlig tænker vi paa de Kaar, man har budt de mange Tusind Arbejdsløse, der, uden egen Skyld, Uge for Uge, Maaned efter Maaned, ja! desværre for manges Vedkommende Aar efter Aar, er bleven nægtet Adgang til ved deres Hænders Arbejde at ernære sig selv og Familie, og som man fra Samfundets Side har stødt ud i den yderste Elendighed — trods det — at Jorden er rig nok til at føde os Alle, og vi alle har Ret til at leve.

Ja! der stormer mange bitre Erindringer og Minder om Uret — øvet imod Arbejderklassen — ind paa os i denne Stund, hvor man omkring i Hjemmene forbereder sig paa, enhver efter sin Evne, at skabe en lys og festlig Stund for sine Kære, og vi har maattet give disse Udtryk samtidig med, at Haabet om bedre og lysere Tider for de mange Tusind Smaakaarshjem spirer i vort Hjærte.

Lad os da nu, som altid give hinanden Haandslag og ærlig Arbejdsmands Ord paa at holde ubrydeligt sammen om vort Forbund, vore Hjems bedste Værn i Aarene, der gik, som i dem, der kommer, og lad os saa trods Alt, — hvad der til daglig kan skille eller tynge os i Kampen for Tilværelsen —, i Glansen af Julelysene og Nytaarsnyet søge for en Stund at glemme alle Besværlighederne og være glad med de glade for saa — i Tiden, der kommer efter — med øget Kraft, Mod og Sammenhold at kæmpe for vore Hjems Opretholdelse og vore Organisationers Bevarelse og Styrkelse, som vi har kæmpet i Aarene, der hengled, og for hvilket vi siger alle de danske Arbejdsmænd og deres Familie hjærtelig Tak parret med Ønskerne om:

En glædelig Jul og et godt Nytaar!

Jul.

Sult og Milliongaver.

Sidst i September Maaned udsendte vor Arbejdsløshedskasse, ligesom alle andre Arbejdsløshedskasser, et Spørgeskema til de Arbejdsløse for at faa belyst deres Forhold og for at have Oplysninger til med størst mulig Virkning overfor den siddende Regering at kunne gøre Indsigelse imod den Mishandling, de arbejdsløse Medlemmer var Genstand for ved den reviderede Arbejdsløshedslovs Ikrafttræden.

Af de Oplysninger, som indkom, og som senere er bearbejdet af Det statistiske Departement, fremgaar det, at vi har faaet Besvarelser paa de udsendte Spørgsmaal fra 12,573 Medlemmer. Af disse Medlemmer var 1,126 over 24 Aar, 8,415 var imellem 25 og 50 Aar, 2,112 var imellem 50 og 60 Aar, og 920 var over 60 Aar gamle. Man vil heraf se, at langt det store Flertal af vore arbejdsløse Medlemmer er i deres allerbedste Arbejdsalder, mellem 25 og 50 Aar. Dette viser klart den umaadelige Brist, der er i Samfundets Forhold, og de enorme Beløb, Samfundet spilder af Værdier ved at lade denne Mængde Arbejdskraft gaa unyttet hen.

Af Medlemmer, fra hvem der foreligger Oplysninger, var 9.416 Gifte, medens 864 var Enkemænd eller fraseparerede og 2,293 var Ugifte. Af de 9,416 gifte Medlemmer, var der 2,675, der ingen Børn havde, medens 6,741 havde et samlet Barneantal paa 17,016, og af dem, der havde været gifte, var der 384, der havde 789 Børn ialt, medens der af de Ugifte var 118, der ialt havde 152 Børn. Vore arbejdsløse Medlemmer har altsaa tilsammen 17,957 Børn.

Angaaende Medlemsskabets Varighed oplyser Besvarelserne, at 315 Mand har været Medlemmer under 1 Aar, 3,406 har været Medlemmer imellem 1—4 Aar, og 3,961 imellem 5—10 Aar, medens 4,762 har været Medlemmer i over 10 Aar. 129 af Besvarelserne var blanke.

Om den sidste Arbejdsløshedsperiodes Varighed oplyses:

624	har været	arbejdsløse	indtil	6	Dage
2058	„	„	imellem 7—	25	„
2501	„	„	„ 26—	75	„
1588	„	„	„ 76—150		„
2518	„	„	„ 151—300		„
904	„	„	„ 301—600		„
788	„	„	over	601	„

Om Ledighedens frygtelige Omfang oplyses, at 12,455 Mand har været ledige i tilsammen 2,083,774 Dage i de sidste 12 Maaneder. D. v. s. at alle disse mange Mennesker i de sidste 12 Maaneder gennemsnitlig hver har haft 166½ Dags Arbejdsløshed.

Af de forannævnte arbejdsløse Dage er der udbetalt Understøttelse for ialt 1,752,563 Dage, og heraf er der igen udbetalt vedtægtsmæssig Understøttelse for 938,273 Dage, medens der er udbetalt ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse for 918,290 arbejdsløse Dage. 331,211 Dage er uden Understøttelse. Fra 118 Mand manglede Oplysninger om dette sidste Spørgsmaal.

Den udarbejdede Statistik er meget detailleret om de forskellige Forhold, og den er skilt i forskellige Brancher hver for sig, saaledes at den omfatter 275 Chaufførør, 2026 Fabrikarbejdere, 2546 Havnearbejdere, 2153 Jord- og Betonarbejdere, 376 Kuske, 844 Lager- og Pakhusarbejdere, 2510 Løsarbejdere, 389 Murarbejdsmænd, 288 Skibsværftsarbejdere, 561 Stats- og Kommunearbejdere og 605 Støberiarbejdere, men alt dette, at vi den 24. September d. A. — altsaa i Aarets gode Tid — havde 13,000 arbejdsløse Medlemmer, hvis store Flertal var i den allerbedste Arbejdsalder, og at de havde 17,000 Børn, har dog ikke kunnet bevæge Ministeriet Madsen-Mygdal til at foretage sig noget for at skaffe Arbejde og Brød til de mange Munde, og nu er vi ved at fejre Julen, og de Arbejdsløses Skarer er blevet forøget hos os til langt over 20,000 Mand, og dog er der intet sket fra Regeringens Side for at raade Bod paa den frygtelige Nødstilstand, som hersker i de mange smaa Hjem rundt om i det danske Land.

20,000 Arbejdsmænd, næsten lige saa mange Arbejdsmandshustruer og over 30,000 Børn i den kolde, mørke Vinter. Det bliver en Madsen-Mygdals Julefest i disse smaa Hjem: „Spænd Livremmen ind!" Regeringens og Rigsdagens Flertal deler Julegaver ud. Det er Millioner i Skattelempelser, Millioner i Julegave til de Rige, til dem med den store, fulde Pengepung, men til Arbejderne, — vi har nu ialt 65,000 Arbejdsløse i Danmark, — til dem er der intet. De 65,000 Arbejdsløse repræsenterer tilsammen med Hustruer og Børn mindst 220,000 Personer. For dem er Døren lukket paa samme Tid, som Regeringen og Rigsdagen paa et Brædt har

en Skattelettelse paa over 13 Mill. Kr. til Velhaverne i Danmark.

Alt dette ved Rigsdagen nu, den forkaster vort Partis Forslag om Hjælp til de Arbejdsløse, og saa drager den hjem paa Juleferie, medens Kulde og Sult hærger i de smaa Hjem, og efter Jul og efter Nytaar samles de igen for under Regeringens Ledelse at fortsætte Arbejdet med Overfald og Angreb paa Underklassen og store Gaver til Velhaverne.

Maatte det snart være Slut. Maatte Arbejderne samlede i deres stærke Organisation snart sige til dem, at nu er det nok. Maatte vi lære, af den Mishandling, vi allerede har været Genstand for, at samles under en Parole i Enighed, med et samlet Krav med et samlet Feltraab: „Ned med Madsen-Mygdal!"

Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse.

Johannes Nielsen.

Den faglige Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Retsbog A 8, Side 185—187.

Aar 1927 den 9. Dec. Kl. 4 Eftm. holdt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af Sag Nr. 1130.

De samvirkende danske Andels-Slagteriers Arbejdsgiverforening

mod

Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn.

Næstformand, Landsdommer *O. Haack* beklædte Retten.

Professor juris *O. Krabbe* overværende Mødet.

For *Klagerne* mødte: De samvirkende danske Andels-Slagteriers Arbejdsgiverforening ved deres Formand, Landstingsmand, Kaptajn H. V. Maegaard, Bestyrelsesmedlem Proprietær A. Andersen og Sekretær Fr. S. Jensen.

For *de Indklagede* mødte: Dansk Arbejdsmandsforbund ved Forretningsfører C. Drejer og Arbejdsmændenes Fagforening for Rønne og Omegn ved Bestyrelsesmedlem Viggo Andersen.

Der fremlagdes: Klage af 3die November d. A. tilligemed Skrivelser fra Klagerne af 15. s. M. og af 30te s. M. samt Tilsvar af 6te December 1927.

Sagen forhandledes mellem Parterne.

Parterne enedes derefter om at undlade at bringe Retsspørgsmaalet om Arbejdsstandsningens Lovlighed frem for Voldgiftsretten, idet Dansk Arbejdsmands Forbund erklærede sig villig til at udtale, at man ikke vilde billige, at et allerede paabegyndt Arbejde ved Havnen standsedes som Følge af Uenighed om Arbejde inde paa Slagteriets Grund. Heri ligger dog ikke nogen Anerkendelse fra Forbundet af, at en saadan Standsning kan gøres til Genstand for Paatale ved Den faste Voldgiftsret, idet Forbundet anser dette for udelukket, naar der ikke er en Overenskomst mellem Parterne.

Klagerne begærede derefter Sagen hævet som forligt.

Sagen hævet.
Retten hævet.
Haack.

E. Steincke.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Retsbog A 8, Side 177—178.

Aar 1927 den 18. Novbr. Kl. 3 Eftm. blodt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af Sag Nr. 1129:

Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer

mod

Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnearbejdernes Fagforening i Vejle.

Retsformand, Højesteretsdommer *V. Topsøe-Jensen,* beklædte Retten.

For *Klagerne* mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Fuldmægtig W. Elmquist, Havnesammenslutningen ved Direktør Johan Schrøder og Mægler Thomsen og Vejle Arbejdsgiverforening ved Formanden Direktør Ad. Jørgensen samt Købmand C. T. Christiansen.

For *de Indklagede* mødte: Dansk Arbejdsmandsforbund ved Forretningsfører C. Drejer og Havnearbejdernes Fagforening i Vejle ved Formanden Chr. Jensen.

Der *fremlagdes:* Klage af 26. Oktober 1927 og Tilsvar af 4. November 1927.

Sagen forhandledes mellem Parterne og for-

ligtes saaledes, at man var enig om ved Repræsentanter fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund i Forening med Repræsentanter for Vejle Arbejdsgiverforening og Havnearbejdernes Fagforening i Vejle for at opnaa Tilladelse til Anbringelse af Trillebro ved Losning til C. T. Christiansens Pakhus, hvis Tilladelse til Anbringelsen ikke opnaas, forbeholder Arbejdsgiverne sig at kræve faglig Voldgift.

Klagerne tog herefter Klagen tilbage.

Retten hævet.

V. Topsøe-Jensen.

V. Steincke.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Retsbog A 8, Side 183—185.

Aar 1927 den 2. December Kl. 4 Eftm. holdt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af Sag Nr. 1131:

Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem Køge Arbejdsgiverforening

mod

Dansk Arbejdsmandsforbund for Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn.

Næstformand, Landsdommer *O. Haack* beklædte Retten.

For *Klagerne* mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Fuldmægtig W. Elmquist, Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark ved Direktør Johan Schrøder og Mægler Chr. Thomsen og Køge Arbejdsgiverforening ved Direktør Rasmussen.

For *de Indklagede* mødte: Dansk Arbejdsmandsforbund ved Forretningsfører C. Drejer og Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn ved Formanden C. R. Poulsen.

Der *fremlagdes:* Klage af 9. November 1927 med 1 Bilag og Tilsvar af 30. November 1927.

Sagen forhandledes mellem Parterne og forligtes saaledes:

Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn erkender, at der ikke paa Krav om Ekstrabetaling maa trues med eller iværksættes Obstruktion eller Arbejdsstandsning.

Spørgsmaalet om, hvorvidt der under Hensyn til det ved Overenskomstforhandlingen i Foraaret 1927 passerede kan rejses Krav om Ekstrabetaling fra Arbejdernes Side, saa det under nærværende Sag omhandlede eller lignende Tilfælde afgøres ved faglig Voldgift i Køge, saafremt der kommer til at foreligge et nyt Tilfælde.

Klagerne begærede derefter Sagen hævet.

Sagen hævet.

Retsformanden bemærkede, at han havde ønsket foretaget i Dag Sagerne Nr. 1133 og 1135, men i Henhold til Skrivelse fra De samvirkende Fagforbund af 28. f. M., hvilken fremlagdes, kunde disse Sager ikke foretages endnu.

Retten hævet.

Haack.

E. Steincke.

UDSKRIFT

af

Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Novbr. 1927 i Sag Nr. 1121:

De samvirkende Fagforbund paa Dansk Rebslageriarbejderforbunds Vegne

mod

De danske Rebslagermestres Centralforening paa egne og paa Fabrikant Rasmussen, Ejby's Vegne.

I den mellem de danske Rebslagermestres Centralforening og Dansk Rebslageriarbejderforbund den 6. Marts 1927 afsluttede Overenskomst er bl. a. fastsat Bestemmelser om Timelønnens Størrelse og Arbejdstidens Længde; som Regler for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm.

Efter at Forbundet var blevet bekendt med, at Fabrikant Rasmussen af Ejby, der er Medlem af Centralforeningen, og som i sin Virksomhed beskæftiger 8—10 Arbejdere, der alle staar udenfor Forbundet, ikke overholdt Overenskomsten, tilskrev Forbundet Rasmussen for at faa en Forhandling med ham; da det intet Svar fik, vendte Forbundet sig til Centralforeningen, der meddelte, at den ikke kunde blande sig i Sagen.

De samvirkende Fagforbund tilskrev derefter Centralforeningen med Anmodning om at faa afholdt et Mæglingsmøde om Arbejdsforholdene hos Rasmussen, og modtog Svar fra Centralforeningens Formand, ifølge hvilket Foreningen

ikke mente at kunne gøre noget ved Sagen, da Overenskomsten med Forbundet ikke forbød Centralforeningens Medlemmer at beskæftige uorganiserede Medlemmer.

Under Henvisning til, at det herefter har været umuligt at komme i organisationsmæssig Forhandling om denne Sag, har Klagerne under denne Sag nedlagt Paastand paa, at Fabrikant Rasmussen kendes pligtig til at overholde Overenskomsten, ogsaa naar han beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft, og ikendes Bod for ikke at have overholdt Overenskomsten, samt Centralforeningen ikendt Bod for sin Nægtelse af at medvirke til Sagens organisationsmæssige Behandling.

Fabrikant Rasmussen har under Retsforhandlingen erkendt, at den med Forbundet afsluttede Overenskomst ikke har været overholdt i hans Virksomhed, men har til Forsvar herfor anført, at han ikke mente, at Overenskomstens Bestemmelser gjaldt for ham, der kun beskæftiger uorganiserede Arbejdere. Han har derfor paastaaet sig frifunden.

Centralforeningen har paa sin Side anført, at Overenskomsten efter Foreningens Mening ikke gælder for uorganiserede Arbejderes Lønningsforhold, og selv om Rasmussen har haft Pligt til at overholde Overenskomsten, har Foreningen intet Middel til at tvinge ham dertil. Naar Foreningen ikke gik med til det ønskede Mæglingsmøde, var det, fordi den maatte antage, at det vilde blive resultatløst.

Da der ikke ved Afslutningen af Overenskomsten er taget noget Forbehold om, at den kun skal gælde i Forholdet til Fagforeningens Medlemmer, er det utvivlsomt, at Rasmussen som Medlem af Centralforeningen har været pligtig til at overholde Overenskomsten, selv om han kun beskæftiger uorganiserede Arbejdere, og han vil derfor for det begaaede Brud paa Overenskomsten have at udrede en Bod paa 200 Kr., ligesom Centralforeningen, hvis første og selvfølgeligste Pligt overfor den modstaaende Organisation er at træde i Forhandling med denne, naar det forlanges, og yde sin Medvirkning til Udjævning af Uoverensstemmelser mellem dens Medlemmer og Forbundet, for sin Vægring af at overholde de vedtagne Regler for Behandling af faglig Strid vil have at betale en Bod stor 100 Kr.; Centralforeningen paa Rasmussens Vegne vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger med 200 Kr.

Kendelse:

Fabrikant Rasmussen, Ejby, er pligtig at overholde Overenskomsten af 6. Marts 1927 ogsaa for uorganiserede Arbejderes Vedkommende.

Til Dansk Rebslageriarbejderforbund betaler Fabrikant Rasmussen en Bod af 200 Kr. og de danske Rebslagermestres Centralforening en Bod af 100 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de danske Rebslagermestres Centralforening paa Fabrikant Rasmussens Vegne med 200 Kr.

Den faste Voldgiftsret.

Nedsættes Sagsomkostninger ved Kendelsen.

Maaske vil Een eller Anden spørge om, hvorfor vi aftrykker foranstaaende Voldgiftskendelse vedrørende Rebslagerriarbejderne, og herpaa skal vi da svare, at denne — foruden at give Rebslageriarbejderforbundet Ret i sin Paastand, noget Fagorganisationerne jo i Almindelighed ikke kan siges at være forvænte med — desuden indeholder en Afvigelse fra, hvad „Den faste Voldgiftsret" ellers igennem de senere Aar har anset det for rimeligt at forlange i Sagsomkostninger.

Disse har, som vi adskillige Gange har haft Lejlighed til at erfare; naar vi er bleven idømt Sagens Omkostninger, i de sidste Aar været 300 Kr.; men i den heraftrykte Kendelse, hvor Rebslagermestrene paa en Fabrikants Vegne er dømt, har man fra Rettens Side anset 200 Kr. for at være et passende Beløb i Sagsomkostninger.

Vi ved ikke om dette betyder, at Nedskæringsplanerne nu ogsaa er naaet til „Den faste Voldgiftsret", og om Beløbet 200 Kr. indtil videre skal anses for passende, hvad angaar Sagsomkostninger; men vi haaber, det er Tilfældet, navnlig da man jo for Arbejdernes Vedkommende paa alle Omraader stadig anser det for endog særdeles rimeligt at nedskære Lønningerne, selv hvor disse ligger paa Sultegrænsen, for ikke at tale om, hvad man anser det for rimeligt at byde de Arbejdsløse.

Det vilde forøvrigt kun være naturligt om Sagsomkostningerne nedsattes, for hvis man ser efter, hvad disse tidligere har været — f. Eks. indtil 1916 — nemlig 100 Kr., saa maa det erkendes, at de ganske godt har fulgt med Pris-

stigningen, og saa er det da ogsaa ganske naturligt, at de følger med nedad nu, hvor der er konstateret Prisfald.

At Nedskæringen ikke foretages i det Omfang, som Arbejdslønningerne har været Genstand for, skal vi ikke opholde os særligt ved; navnlig fordi disse Nedskæringer — efter vor Opfattelse — har været for store, og skulde det vise sig, at disse 200 Kr. kun er en enkelt Svale, der som bekendt ikke gør nogen Sommer, Ja! saa vil vi egentlig heller ikke føle os skuffede — Teori er jo nemlig Eet og Praksis noget ganske andet.

Men lad os nu se; maaske betyder Rebslagerkendelsen, at Sagsomkostningerne nu skæres ned ligesom de efterhaanden er sat op; og er det virkelig Tilfældet, skal vi i hvert Fald ikke hilse det med Misfornøjelse.

Siden sidst.

Kuskene, Kbhvn., Firma Alfred Benzon: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 53,52. Arbejdstid 48 Timer. Overarbejde 1. Time 119 Øre, 2. og 3. Time 127 Øre, derefter samt Søn- og Helligdage til Kl. 12 162 Øre. Den Kusk, der besørger Staldtjeneste Søn- og Helligdages Eftm. erholder herfor Kr. 3,00. Beklædningsgenstande udleveres. Under Ulykkestilfælde erholdes Kr. 3,00 pr. Dag i indtil 13 Uger, derefter i Henhold til Loven. Kuske, antagne før 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage til den 1ste i en Maaned. Norm f. Regl. f. Behandling af faglig Strid. Almindelig Regulering regnet fra Pristallet 176. Gælder til en 1. Juli.

Kuskene, Københavns. Akts. C. Schous Fabriker: Den hidtil gældende Reguleringsbestemmelse ændret til at lyde saaledes: Reguleringen suspenderes i Overenskomstperioden 1. Juni 1927—1. Juni 1928, idet Lønninger og Akkordsatser etc. bliver uforandret i dette Tidsrum. Den første Regulering finder Sted August 1928 og Lønningerne reguleres da med 1 pCt. pr. Procent i Forhold til Pristallet — Februar 1928 — August 1928. Gælder til 1. September 1928.

Kuskene, Københavns. A/S Kaffesurogatfabriken «Skandia». Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 61,25. Arbejdstid 8 Timer. Overarb. 1. Time 25 pCt., 2. Time 30 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Kusken, der udfører Staldtjeneste paa Søn- og Helligdage, erholder herfor Kr. 4,00 pr. Uge. Regnfrakke og Kasket udleveres. Under Ulykkestilfælde, erholdes i de første 13 Uger Dagpenge af samme Størrelse, som Loven fastsætter, 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regl. for Behandling af faglig Strid. Almindelig Regulering Februar og August regnet fra Pristallet 176. Gælder til en 1. Juli.

Chaufførerne, Kbhvn. Akts. Bladkompagniet. Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1928. Ugeløn Kr. 71,03. Parterne enedes om, at Overenskomstens Bestemmelser ogsaa fremtidig praktiseres paa samme Maade som hidtil. Vedrører 16 Mand.

Kontor- og Forretningsbudene, Kbhvn. Fodtøjsmagasinet «Hector». Afdelingen klagede over, at Firmaet havde reduceret Budenes Ugelønninger med Kr. 10,00 (fra Kr. 52,70 til Kr. 42,70 og fra Kr. 55,25 til Kr. 45,25) Ved et Møde d. 1. November enedes man om, at Lønnen, indtil anden Ordning træffes, er: For Bude fra 18—21 Aar Kr. 44,00, fra 21—24 Aar Kr. 48,00 og for Bude over 24 Aar Kr. 50,50 pr. Uge. Hidtidige Arbejdsforhold herunder ogsaa Betaling for Overarbejde forbliver uforandret. Efterbetaling af Differencen mellem Kr. 42,70 og Kr. 48,00 og mellem Kr. 45,25 og Kr. 50,50 skal finde Sted for Tiden fra 14. August til 1. November. Vedrører 6 Mand.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Frederiksberg Smørrebrøds-Anretning: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 42,00 + 4 pCt. Provision af Salget ved Vognene. Arbejdstid 7 Timer. Overarb.: 100 Øre pr. Time + Provision, Søn- og Helligdagsarbejde: 150 Øre pr. Time + Provision. Forhandlerne erholder hver 10 Stk. Smørrebrød til Frokost. Efter Beskæftigelse i 6 Maaneder erholdes en Sommerferie af 4 Hverdage i Forbindelse med 1 Søndag (i Tiden 15. Maj—1. September). I Sygdomstilfælde erholdes halv Løn de første 2 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. April.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Akts. A. C. Illum. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet aflønner 2 Mand med en Ugeløn af Kr. 48,31, uagtet den overenskomstmæssige Ugeløn er Kr. 51,31, ligesom Firmaet ikke betaler for Overarbejde i Henhold til Overenskomsten. Ved et Møde den 17. Oktober opnaaedes Enighed om, at Firmaet i Fremtiden overholder Overenskomsten samt efterbetaler 50 Kr. til hver af de 2 Mand.

Glostrup. Akts. Skandinavisk Frøkompagni: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Akts. vægrer sig ved at betale en Uges Løn Kr. 53,70 som Erstatning for Ferie til en Mand, der var beskæftiget hos det fra 18. Oktober 1926, indtil han den 20. Maj 1927 blev afskediget uden at have haft Ferie. Efter at Sagen var paatalt overfor Akts., under Henvisning til, at der i Overenskomsten med Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening er fastsat, «at Arbejdere, antagne før 1. Januar har Krav paa 1 Uges Ferie», hvorfor Akts., der tidligere var Medlem af denne Arbejdsgiverforening og som i en Skrivelse af 19. Maj d. A. til Afdelingen udtaler, «at det ikke har tænkt paa at fravige den Regel fortsat at betale «de gængse Arbejdslønninger» og med Henstilling til det om at betale den krævede Godtgørelse, betalte Akts. Beløbet Kr. 53,70.

Helsingør A. Foreningen af Arbejdsgivere ved Helsingør Havn. Afdelingen indberetter den 30. September, at der ved Forhandling mellem Parterne er op-

naaet Enighed om, at «Læmpning ved Kranen» betales med samme Timeløn, som der betales for tilsvarende Arbejde ved Københavns Havn (157 Øre pr. Time) og at denne Bestemmelse er indført i Fornyelsesbetingelserne af 7. Juli d. A.

Nykøbing Sj. Foreningen af Arbejdsgivere i Nykøbing Sj. I Anledning af et opstaaet Stridsspørgsmaal om Betaling af Ventepenge til Mandskabet i Land ved Losning af Gødningskalk, i de Tilfælde, hvor Skibet selv udfører det indenbords Arbejde i Lasten, men kun anvender 1 Mand til Læsningen, afholdtes den 5. Oktober et Mæglingsmøde, ved hvilket man enedes om, at der betales Ventepenge til Mandskabet i Land med almindelig Timeløn for det Antal Timer, i hvilke der ikke gennemsnitlig er losset 6½ Ton. Eksempel. Er der paa 8 Timer kun losset 40 Ton betales Ventepenge for 2 Timer.

Rønne. Vognmand Vilh. Bech: Overenskomst oprettet. Ugelønningerne er: Kuske Kr. 51,00 incl. Betaling for Staldtjeneste, Lastbil-Chauffører Kr. 54,00 incl. Beklædningsgodtgørelse, Rutebil-Chauffører Kr. 66,50 + Kr. 110,00 halvaarlig. Rutebil-Chauffører ved Sæsonkørsel Kr. 68,00 + Kr. 110,00 halvaarlig og Personbil-Chauffører Kr. 52,00. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 75 pCt. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 75 pCt. Tillæg. Rutebil-Chaufører erholder fuld Munderingsgodtgørelse, de har Fridag hver 10. Dag. Ved Etablering af nye Ruter betales i Forhold til den Betaling, der gælder for de nu fastlagte Ruter. Personbil-Chaufører erholder 5 Kr. pr. Nat, de skal overnatte udenfor Hjemmet. Naar Kørsel forlanges udført efter Kl. 10 Aften, betales ekstra 150 Øre pr. Time; de erholder halv Munderingsgodtgørelse. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsdag; for Rutebil-Chaufører dog 1 Maaned. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag de første 13 Uger. Norm f. Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar saaledes som disse er fastsat mellem D. A. F. og Arbejdsgiverforeningen.

Slagelse A. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 50,30. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Arbejdet den første Time før normal Arbejdstids Begyndelse 50 pCt. Tillæg men for Overarbejde samme Dags Aften betales saa den 3. Time med 100 pCt. Tillæg. I Sygdomstilfælde erholder de faste Arbejdere efter 6 Maaneders Ansættelse fuld Løn ÷ Sygekassehjælp i 10 Uger. Under Ulykkestilfælde betales som under Sygdom og derefter 3 Kr. pr. Dag i 3 Uger. Arbejdere, ansatte før 1. Januar erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Løse Arbejdere erholder under Ulykkestilfælde 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Bestemmelserne med Hensyn til Indkøb af Varer, Pensionsret o. lign. er gældende som hidtil. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering Februar og August i Henhold til Forligsmandsforslaget af 3. Juni 1925. Gælder til en 1. Maj.

Nørresundby A. Entreprenørfirmaet Elzelingen & Brinch: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet nægter at betale Tillæg for Overarbejde til 3 Mand, der paa Firmaets Muddermaskine havde arbejdet 72 Timer udover den normale Arbejdstid 9 Timer a 25 pCt., 9 Timer a 33⅓ pCt., 9 Timer a 50 pCt. og 45 Timer a 100 pCt. Tillæg). Firmaet, der er Medlem af Entreprenørforeningen, hævder, at det ingen Pligt har til at betale Overarbejdstillæg til de 3 Mand, da det havde rekvireret 5 Mand til Arbejdet fra Arbejdsanvisningskontoret; men der kom kun 3 Mand og med disse havde Formanden truffet Aftale om, at de skulde arbejde over for almindelig Timebetaling. Afdelingen hævder herover for, at Firmaet uden Vanskelighed kunde have skaffet sig 2 andre Arbejdere i Stedet for de bortblevne, og at der ikke er truffet nogen Aftale med de 3 Mand om at arbejde over uden at erholde Overarbejdstillæg derfor. Efter at Sagen var paatalt overfor Firmaet og efter nogen yderligere Korrespondance med dette og Afdelingen, betalte Firmaet det krævede Beløb Kr. 53,66.

D. A. F. og Landarbejderforbundet. Sogneraadsforeningen for Merløse-Tudse Herred: Overenskomst oprettet. For Flækning af Sten til Slagning 39× 23 cm betales pr. kbm. Kr. 2,75, for Stabling af disse pr. kbm. Kr. 0,70. For Slagning af Reparationsskærver, 4 cm, pr. kbm Kr. 9,00, for Lagbelægningsskærver 5 cm pr. kbm Kr. 7,25, for Sankesten pr kbm Kr. 7,25. Slagning af Jernsten og Optagning af jordfaste Sten samt Trilning af disse betales efter Aftale. Skærver, der slaas og sælges til Amtet samt Slagning af de Skærver, Kommunerne sælger til Amtet betales med en højere Pris, end den fastsatte. Bestemmelse om Anskaffelse af Værktøj og Betaling for dette. Arbejdsløse, der ikke tidligere har været beskæftiget ved Skærveslagning betales for de 7 første Kbm Skærver en Betaling, der er 25 pCt. højere end den fastsatte. Gælder til en 1. Oktober.

Glostrup. Glostrup Sogneraad. Overenskomst oprettet. 8 Mand. Ugeløn Kr. 60,00. Timeløn = den lokale Murermesterfor. (f. T. 113 Øre) Arbejdstid i 3 Maaneder 7 Timer og i 9 Maaneder 8 Timer daglig. Akkordpriser fastsatte for Vejbehandling med Tjære. For Rensning af gamle Kloaker, Septic-Tanks o. l. betales 25 pCt. Tillæg til Timelønnen. For en Række Arbejder gælder de Akkordpriser, der er fastsat i Overenskomsten mellem Murermestrene og Afdelingen. Ugelønnede Arbejdere erholder under Sygdoms- og Ulykkestilfælde hel Løn i ½ Aar og halv Løn i ½ Aar ÷ Sygekassens Dagpenge, der mindst skal være 2 Kr. pr. Dag. Timelønnede Arbejdere erholder under Ulykkestilfælde 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger a 7 Dage. Efter 1 Aars Beskæftigelse erholdes 12 Dages Ferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Gensidig Opsigelsesfrist mellem Kommunen og ugelønnede Arbejdere er 3 Maaneder til en 1. April. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Regulering for 1. April 1928. Gælder til en 1. April.

Søllerød. Foreningen af Gas- og Vandmestre i Søllerød Kommune samt Søllerød Sogneraads Gas- og Vandværksudvalg: Overenskomst oprettet. Timeløn = Murermestrenes (f. T. 123 Øre) Arbejdstid i Januar og December 7 Timer. Resten af Aaret 8 Timer daglig.

Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. En Række Akkordpriser fastsatte for Opgravning og Tilfyldning af Render, Ophugning af Makadamisering o. l., Gennemhugning af Mure i Bygninger og Jordafstivninger m. m. Opholdsrum skal forefindes paa Arbejdspladsen; findes det ikke, erholder Arbejderne et Tillæg af 111 Øre pr. Dag. Gælder til en 1. April.

Holbæk. Murermester A. P. Petersen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Mesteren nægter at betale Kilometerpenge for ca. 800 Timer til 4 Mand, der har arbejdet i Gislinge ca. 9 Kilometer fra Holbæk. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af Murermestre i Østifterne, foranledigede denne, at Mesteren, der følte sig brøstholden over, at Kravet ikke var fremsat fra Arbejdernes Side, førend Arbejdet var færdigt, betalte de krævede Kilometerpenge.

D. A. F. Overpostmesterembedet (Jernbanearb. Afdlg. T.): Overenskomst oprettet gældende til 31. Marts 1928. 4 Mand. For Udførelse af Stedfortrædertjeneste for Postbude. Kr. 9,46 pr. Dag; for anden Posttjeneste 136 Øre pr. Time, dog mindst 4 Kr. 08 Øre pr. Tjenesteafsnit. For Dagene 20,—26. December betales 1 Kr. ekstra pr. Dag. For at møde efter Tilsigelse nævnte Dage og ikke komme i Arbejde betales 2 Kr. pr. Dag.

Jydstrup. Jydstrup-Valsølille Sogneraad. Overenskomst oprettet. For Slagning af Skærver ikke over 5 cm betales pr. kbm. Kr. 8,00, til ikke over 3 cm Kr. 9,50. Udlægning af Skærver paa Vej fra Vogn pr. kbm. 35 Øre, fra Bunke pr. kbm. 55 Øre. Grusharpning betales efter Aftale. Udlægning af Grus paa Vej pr. kbm. 40 Øre. Gælder til 30. September 1928.

Aarhus M. Murermestrene i Aarhus. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Mestrene med Støtte af deres lokale Murerforening ved Augustreguleringens Effektuering i Aar har afdraget 3 pCt. af de Fortjenester, der fremkommer i Tilfælde, hvor Arbejdsmændene aflønnes med Procenter af Svendenes Akkordfortjeneste. Da Murermestrenes Centralforening ogsaa gav Mestrene Medhold i deres Fremgangsmaade, indbragtes Sagen for Den faste Voldgiftsret til Afgørelse. Voldgiftsrettens Kendelse gav Afdelingen Medhold i dens Standpunkt.

Hørsholm. Entreprenør Nielsen. Ved et Møde med Entreprenøren angaaende Betalingen for Chaussebrolægningen paa Kongevejen ved Hørsholm opnaaedes Enighed om, at Entreprenøren — udover den af Arbejderne selv indgaaede Akkordpris — betaler et Tillæg af 350 Kr. = 27 pCt. Endvidere opnaaedes Enighed om, at Chaussebrolægningen paa Geels Bakke skal betales fuldt ud efter den københavnske Priskurant.

Fabrikarb., Kbhvn. De Borgensenske Fabrikker: Overenskomst oprettet. 35 Mand. Timeløn 123 Øre. Gaardmanden 135 Øre. Rullemanden 145 Øre for de Timer, han bærer Ruller. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Gaardmanden erholder 3 Timers Løn ekstra pr. Uge for at lukke Fabrikken om Aftenen. Naar der etableres Holddrift erholder Arbejderne i 2det Hold et Tillæg af 14 Øre pr. Time og Arbejderne i 3die Hold et Tillæg af 23 Øre pr. Time, forsaavidt Arbejdet varer over 2 Døgn. Varer Holddriftsarbejdet indtil 12 Døgn betales henholdsvis 28 og 46 Øre pr. Time. For mindre end 2 Døgns Holddrift betales almindeligt Overarbejdstillæg. Der skal gives 3 × 24 Timers Varsel. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Pristalsregulering. Gælder til 1. September 1929.

Horsens A. Gummifabriken «Jylland». Overenskomsten fornyet. Timelønnen reduceredes med 3 pCt. fra 105 a 114 Øre til 102 a 111 Øre. Akkordpriserne reduceredes med 3 pCt. 1 Mand i Maskinhuset og 1 Mand i Smedeværkstedet bibeholdt deres Lønforhold uforandret. Ingen Regulering. Gælder til 1. September 1928. Vedrører 15 a 20 Mand.

Svendstrup. Ellidshøj Kridtværk. Overenskomst oprettet. 12 Mand. Timeløn 90 Øre. Maskinpasseren 105 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Ingen Regulering. Gælder til 1. April 1928.

Slagelse A. og Vejen. Akts. Rich & Sønner og Akts. De danske Cikoriefabrikker: Overenskomsterne for Cikorietørring fornyet for Kampagnen 1927. Timeløn i **Slagelse** 116 Øre i Kampagnen. Overenskomsten iøvrigt uforandret. Timelønnen i **Vejen** 98 Øre pr. Time for Plads- og Skyllearbejdet. Kr. 58,20, naar der arbejdes om Søndagen. **Overarb.:** 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. Tillæg. **Ovnarbejdet** betales med 180 Øre pr. 100 kg til Deling mellem 3 Mand. Forhandlinger om de fremtidige Overenskomster skal være afsluttet inden den 1. Februar.

Vojens. Kalksandstensfabriken «Union». Lokal-Overenskomst oprettet i Tilslutning til Landsoverenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen af 1893. Timeløn 92 Øre. Ved Sandgravning 95 Øre. Ved Sandoptræk 100 Øre og ved Læsketromlen og Kuglemøllen 105 Øre. Overarbejdstillægget beregnes efter den mellemste Timelønssats i Teglværksoverenskomsten. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Akts. Joseph Levin & Co. Afdelingen klager over, at Aktieselskabet har afskediget Tillidsmanden med den Begrundelse, at han har været 2 Dage borte fra Arbejdet, uden at anmelde Grunden til sin Udeblivelse fra Arbejdet. Tillidsmanden hævder, at han har ringet til Kontoret og bedt dette meddele Forvalteren, at han var syg; men fik af Kontoret det Svar, at den fung. Forvalter (den rigtige Forvalter var ogsaa syg) ikke modtog Besked. Afdelingen hævder, at det er for spinkelt et Grundlag at afskedige en Tillidsmand for og anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt. Da der ikke opnaaedes Enighed hverken paa Mæglingsmødet eller paa Mødet mellem Organisationerne indbragtes Sagen for en faglig Voldgiftsret. Den 5. November afsagde Voldgiftsrettens Opmand følgende Kendelse: Akts. Joseph Levin & Co. bør til den afskedigede Tillidsmand betale 400 Kr.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. Akts. Glud & Marstrand:

Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Akts. vægrer sig ved at opfylde 3 af Arbejderne for længere Tid siden fremsatte Krav, nemlig: 1. Oprettelse af et Spiselokale til Arbejderne. 2. Centralt beliggende Skadestue med hurtig disponibel Hjælp til de tilskadekomne Arbejdere. 3. At Lønningerne omregnes til rene Nettopriser. Akts. er paa et tidligere Møde indgaaet paa at forhandle med Tillidsmændene om de 2 første Spørgsmaal og Akts. tidligere (nu afdøde) Direktør har lovet, at alle Akkordpriser skulde blive omregnet til rene Nettopriser og opsat i en Priskurant. Ved et Mæglingsmøde d. 4. Oktober sluttedes Sagen med Ad. 1. Kravet om Spisestue henvises til lokal Forhandling. Ad 2. Direktøren undersøger Muligheden for Oprettelse af 2 Forbindingsstuer. Ad. 3. Akkordpriserne omregnes til Nettopriser, der skal træde i Kraft omkring 1.—15. November d. A.

Kastrup. Svovlsyrefabrikken: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Akts. — uagtet givet Løfte derom paa et tidligere Mæglingsmøde — nu nægter at yde Arbejderne Erstatning for det Tøj, de har faaet ødelagt ved Arbejdet med Afmontering og Nedrivning af Syrekamre og Taarne. Ved et Mæglingsmøde den 11. November afsluttedes Sagen derved, at Fabriken betaler et Beløb af 600 Kr.

Oliemøllerne, Kbhvn. Firma Nordsig & Dyrup: Foreningen af danske Farve- og Lakfabriker anmoder i Henhold til Vedtagelse paa et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 25. Juni d. A. Forbundet om snarest at foranledige Mæglingsmøde med eventuel paafølgende faglig Voldgift til Afgørelse af Firmaets overenskomstmæssige Stilling. Ved Mæglingsmødet saavel som ved Mødet mellem Organisationerne opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Fabrikantforeningen indbragte Sagen for en faglig Voldgiftsret. Den 18. Oktober afsagte Voldgiftsrettens Opmand følgende Kendelse:

«Den mellem Firma Nordsig & Dyrup og Oliemøllernes Fagforening afsluttede Overenskomst af 17. Maj 1926 er bragt til Ophør ved lovlig Opsigelse og saalænge Firmaet ikke er optaget som Medlem af Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiverafdeling kan ny Overenskomst mellem Fagforeningen og Firmaet kun komme i Stand ad Forhandlingsvejen.»

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Akts. Burmeister & Wain, Strandgade Værftet. Afdelingen klager over, at Akts. har reguleret en i Priskuranten fastsat Takst af Kr. 2,50 for hver Prøvetur udover den almindelige Dagløn, saaledes at Arbejderne for en Prøvetur i August Maaned som strakte sig over et Tidsrum af 14 Timer kun fik udbetalt 31 Øre for de første 8 Timer hver. Da denne Takst i Priskuranten ikke tidligere har været reguleret hverken i opad- eller nedadgaaende Retning, anmoder Afdelingen om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men Akts. oplyste, at det ved Landsoverenskomstens Afslutning i Februar d. A. har foretaget en Reduktion af denne Post i Lighed med, hvad der er sket for alle de øvrige Poster i Priskuranten. Ved Timandsmødet den 13. Oktober enedes man om at fastsætte Betalingen til Kr. 2,50 med samme Fradrag (15 pCt.) som iøvrigt er gældende for Priskuranten. Akts. havde krævet Betalingen nedsat til 144 Øre pr. Prøvetur, der er den Betaling, som for Øjeblikket paa Refshaleøen betales for Prøveture.

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Akts. Burmeister & Wain, Strandgadeværftet. Afdelingen klager over, at Værftet har antaget en Mand til Arbejde i Kedelsmedien til en Antagelsesløn af 72 Øre i Timen, uagtet den for Skibsværftsarbejdere fastsatte Antagelsesløn er 80 Øre. Da Afdelingen ikke ved Forhandling har formaaet Værftet til at forhøje Antagelseslønnen til 80 Øre i Timen, anmoder den om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Da Enighed ikke opnaaedes hverken ved Mæglingsmødet eller Timandsmødet, begærede Forbundet Spørgsmaalet indbragt for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse af denne. Herefter meddelte Sammenslutningen, at Akts. har bestemt sig til at efterbetale den paastaaede Løndifference og betragter Sagen som afsluttet. Skibsværftsarbejdernes Afdeling protesterede imod at tage Voldgiftsbegæringen tilbage, da der ogsaa i Værftets Maskinafdeling arbejdede nogle Medlemmer, som skulde have Løndifference tilbagebetalt. Værftet udbetalte herefter ogsaa Løndifferencen til de Arbejdsmænd i Maskinværkstedet, hvorom Sagen drejede sig.

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Københavns Kedelrenserkompagni: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet, der den 5. September antog 4 Mand til Kedelrensning paa Frederiksberg Gasværk, afskedigede de 2 Mand samme Dags Aften, uagtet Arbejdet ikke var færdigt og næste Dags Morgen satte 3 andre Mand paa for at deltage i Arbejdets Færdiggørelse. Afdelingen hævder, at det er i Strid med en Bestemmelse i Overenskomsten saalydende: «Alt Akkordarbejde skal fuldføres af den, som har paabegyndt det» og henviser til, at det er gammel Kotume, at de Arbejdere, som paabegynder et Arbejde, ogsaa fuldfører det, den kræver derfor Erstatning til de 2 Mand, der blev afskediget midt under Arbejdet. Ved et Mæglingsmøde den 3. Oktober indgik Firmaet paa til fuld Afgørelse af Sagen at betale et Beløb af Kr. 15,00.

Aalborg F. Svovlsyrefabrikken: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der ved Forhandling ikke er opnaaet Enighed om Betalingen for nogle Arbejder, der er fremkommet ved at Fabrikken har opført et nyt Pakhus. Uoverensstemmelserne angaar: 1) Læsning til Banevogn med Sækketransportør, 2) Læsning af Sporvogn og 3) Aflæsning af løst Ammoniak. Ved et Mæglingsmøde den 16. Juli fremsatte Fabrikken følgende Tilbud: Læsning af Banevogn fra lavt Gulv med Sækketransportør betales med 24 Øre pr. Ton. Losning af Sporvogn fra lavt Gulv 22 Øre pr. Ton. Aflæsning af løst Ammoniak 22 Øre pr. Ton og for Læsning af Banevogn fra lavt Gulv uden Sækketransportør 30 Øre pr. Ton. Efter en Forsøgsprøve paa 8 Dage blev disse Akkordpriser tiltraadte af Arbejderne.

Assens, Fyen. Akts. De danske Sukkerfabrikker: Akts. fremsendte den 26. Marts en Skrivelse til Forbundet, hvori det henstillede til Forbundet at foranledige, at Afdelingen udmelder Akts. Magasinforvalter,

da Afdelingen har nægtet at udmelde ham efter sit eget derom fremsatte Ønske og Fabrikkens Ønske derom. Akts. fremfører som Motivering, at Manden er Fabrikkens betroede Mand ved Uddelingen af Materiale og Værktøj til Arbejderne og hævder, at Forbundet ikke kan kræve, at Manden mod sit Ønske skal være Medlem af Forbundet. Efter at Afdelingen var spurgt og havde givet Indberetning om Forholdet, tilskrev Forbundet Akts., at Forbundet ikke kunde anerkend Manden som værende Arbejdsleder i Septemberforligets Forstand, men var villig til at behandle Sagen i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid, forsaavidt Akts. maatte ønske det. Efter et resultatløs Mæglingsmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Maj, indbragte Arbejdsgiverforeningen Sagen for Den faste Voldgiftsret. Under det forberedende Møde i Den faste Voldgiftsret blev Sagen taget tilbage, idet Parterne var enedes om at lade den afgøre underhaanden. Den 8. Oktober afsagte Opmanden, Landsdommer O. Haack, følgende Kendelse: «Aktieselskabet De danske Sukkerfabrikker findes ikke at kunne kræve, at Magasinforvalter paa Sukkerfabrikken i Assens, Carl Larsen, udmelder sig af Dansk Arbejdsmands Forbund.»

Sakskøbing. Sakskøbing Sukkerfabrik. Afdelingen indberetter den 16. Oktober, at over Halvdelen (205 Mand) af de paa Sukkerfabrikken beskæftigede Arbejdsmænd nu er Medlemmer af Afdelingen og at flere vil blive det, hvorfor den anmoder Forbundet om at foranledige, at Sukkerfabrikken fra førstkommende Lønningsuge udbetaler en 5 Øre højere Timeløn. Forbundet tilskrev derefter den 18. Oktober Akts. De danske Sukkerfabrikker om Sagen og henstillede, at det i Henhold til et af Akts. Direktør i Arbejdsgiverforeningen under Forhandling givet Løfte dette Forhold vedrørende, aflønner Arbejdsmændene paa Sakskøbing Sukkerfabrik efter de i Overenskomsten mellem Akts. og D. A. F. fastsatte Lønbestemmelser. Den 24. Oktober meddelte Akts., at det med Det lollandske Forbund har truffet Aftale om at ændre Timelønnen paa Sakskøbing Sukkerfabrik til at være 112 Øre i Kampagnen og 97 Øre udenfor Kampagnen (var henholdsvis 107 Øre og 99 Øre). Lønforandringen vil blive beregnet fra indeværende Kampagnes Begyndelse.

Esbjerg. Forenede Isværker: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet har forlangt, at Arbejderne skal indtage deres Maaltider i Arbejdsrummet, og at de, hvis de ikke vil det, fremtidig bliver afdraget ½ Times Løn pr. Vagt. De paagældende Arbejdere er beskæftiget i kontinuerlig Drift og i de 11 Aar, Virksomheden har bestaaet, har de altid haft Ret til i ½ Time pr. Vagt at indtage deres Maaltider i Spisestuen. Saavel Arbejderne som Afdelingen har protesteret mod Firmaets Forlangende under Henvisning til, at Temperaturen i Arbejdsrummet ligger under Frysepunktet, og at Arbejderne er gennemblødte af Sved og Saltlage. Ved Mæglingsmødet den 17. November erkendte Firmaet, at den hidtil anvendte Spisetid i 3 Holds Drift bibeholdes, medens der fra Afdelingens Side indrømmedes, at Arbejderne ikke — mod Virksomhedens Ønske — maa holde samlet Spisetid, men maa spise een ad Gangen.

Frederikssund. Akts. Dansk Vejmateriale: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af: 1) At Akts. har afskediget et Medlem uden at have givet det overenskomstmæssige Varsel paa en Uge. 2) At Arbejderne ikke har haft Sommerferie i Aar, uagtet det er fastsat i Overenskomsten. Afdelingen oplyser, at Aarsagen til Afskedigelsen var, at Manden havde brændt noget Tjære, der sad paa en Troillevogn. Da denne Fremgangsmaade altid tidligere er anvendt, kan Afdelingen ikke godkende den som Aarsag til Afskedigelse uden lovlig Opsigelse og kræver derfor 1 Uges Løn som Erstatning, tillige hævder Afdelingen, at Arbejderne har Krav paa Sommerferie, hvilket Akts. bestrider, da Fabrikken først kom i Gang den 2. Marts, og der er fastsat en Anciennitet af 6 Maaneder for at være berettiget til Sommerferie, og da Ferietiden slutter 1. September er denne Anciennitet ikke opnaaet af Arbejderne. Ved et Mæglingsmøde den 10. Oktober enedes man om: 1) At der udbetales 1 Uges Løn til den uden Varsel afskedigede Arbejder. 2) At for at være berettiget til Sommerferie, skal Arbejderne være antaget inden 1. Marts. En nærmere angivet Arbejder fik Sommerferie i Aar.

Lysbro. Akts. Silkeborg Teglværk. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teglværket nægter at forhandle om Akkordpris for Fabrikation af dobbelte Hulsten. Arbejdet er nyt og 19 Arbejdere har med en Arbejdstid af hver 40½ Time fabrikeret 50,000 Hulsten, men saa ophørte Fabrikationen. Arbejderne har i Henhold til Overenskomstens Bestemmelse forlangt 20 pCt. Tillæg for det Antal Timer, der er medgaaet til Fabrikationen, men ogsaa dette har Teglværket nægtet at betale. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved Mødet mellem Repræsentanter for Organisationerne den 12. Oktober enedes man om, at de Arbejdere, der har fabrikeret Hulstenene nu — da der ikke skal laves flere af dem i Aar — faar udbetalt 20 pCt. Tillæg for 40½ Time pr. Mand. Hvis Fabrikationen skal optages næste Aar, er man enige om, at der snarest skal optages Forhandling om Akkordpriser.

Middelfart F. Akts. Nordiske Kabel- og Traadfabrikker. Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Akts. vægrer sig ved at imødekomme et af samtlige Arbejdere (Smede, Arbejdsmænd og Kvinder) fremsat Krav om Installering af et Brusebad-Anlæg, idet det hævder, at Tiderne ikke er saadanne, at en saadan Udgift kan forsvares. Smede- og Maskinarbejder Forbundet og Kvindeligt Arbejderforbund har ligeledes begæret Mæglingsmøde afholdt. Ved Fælles-Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved Timandsmødet den 28. Oktober sluttedes Sagen, idet Akts. tilstod dets Tilbud paa Mæglingsmødet om at vilde installere Varmtvandsledninger ved de nuværende Vaskekummer paa Betingelse af, at Arbejderne fremtidig ikke vasker sig paa Arbejdsstedet. Iøvrigt lovede Akts. Direktør at se velvilligt paa Spørgsmaalet om Brusebade, naar han under Hensyn til Virksomhedens Økonomi skønnede Forholdene tillod en saadan Foranstaltning.

Nivaa. Humlebæk Teglværk. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand med Oprettelsen af en ny Akkordpris for Læsning og Transport af Ler fra en Lergrav,

som ligger længere borte fra Teglværket, end den gamle Lergrav. Teglværkets Direktør har tidligere givet et Tilsagn om at ville forhandle om Akkordprisen og Afdelingen har forhandlet, uden at Enighed er opnaaet. Ved et Mæglingsmøde den 29. September enedes man om, at Akkordprisen for Lerlæsning og Indkørsel af Leret fra den ny Lergrav sættes til Kr. 9,50 pr. Kubikfavn.

Rødding, Nr. Jyll. Nymølle Teglværk. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teglværket nægter at betale Tillæg for Arbejde Søndag den 3. Juli ved Lastning af Skibe samt for Reparation af Motoren udenfor den normale Arbejdstid i 9½ Time. Efter at Sagen var paatalt overfor Teglværket, meddelte Afdelingen den 27. September, at de Arbejdere, der havde deltaget i Lastningsarbejdet havde faaet deres Overarbejds- (Søndags-) tiliæg udbetalt, hvorimod Motorpasseren stadig havde sine Overarbejdspenge tilgode. Efterat Sagen paany var paatalt overfor Teglværket; betalte dette Beløbet Kr. 2,32.

Tranbjerg. Sleth Teglværk: Afdelingen klager over, at Teglværket ikke vil forhandle om Betalingen for Trilning af Sten til en nyopført Klamplade, hvortil Trillet er betydeligt længere end til de andre Lader; men at Tegiværket kun vil betale den for Trilning til de gamle Lader gældende Pris. Ved et Mæglingsmøde den 31. Oktober enedes man om, at Teglværket betaler et Tillæg af 35 Kr. til Deling mellem de paagældende Arbejdere.

Viksø. Søsum Teglværk: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teglværket i længere Tid har krævet 9 Timer Arbejde daglig. Arbejderne har ogsaa arbejdet 9 Timer daglig, men nu nægter Teglværket at betade Overarbejdstillæg for Arbejdet udover de 8 Timer daglig; uagtet det har indført den længere Arbejdstid uden Forhandling med Afdelingen (jvfr. Overenskomsten) og trods dennes Protest. Tegiværket hævder, at 9 Timers Arbejdsdagen i den første Del af Sæsonen er indført i god Forstaaelse med de paagældende Arbejdere og at det derfor ikke har Pligt til at betale Overarbejdstillæg. Ved et Mæglingsmøde den 21. September enedes man om, at Teglværket for den Tid, der siden den 1. Juli er arbejdet 9 Timer daglig betaler et Beløb af 75 Kr. til Fordeling mellem de paagældende Akkordarbejdere.

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Akts. Burmeister & Wain, Søndre Værft: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Værftet aflønner de Daglejere, der beskæftiges paa Bedding og i Værkstederne med en Timeløn af 80 Øre plus 22 Øre = 102 Øre. Før Akts. Burmeister & Wain overtog Værftet var Timelønnen 80 Øre plus 21 Øre plus 1 Øre i Henhold til Smudsreglementet, men ved Overtagelsen, da Kontrolure indførtes, forhøjedes samtidig de 21 Øre til 22 Øre, saaledes at Timelønnen blev 80 plus 22 plus 1 Øre = 103 Øre. Afdelingen har krævet, at de heromhandlede Daglejere ogsaa aflønnes i Henhold hertil, men dette nægter Værftet. Ved Mæglingsmødet den 23. November enedes man om at afgøre Sagen imod, at Værftet betaler 15 Kr. til fuld Afgørelse af Kravet samtidig bortfaldt det i Smudsreglementet fastsatte Tillæg af 1 Øre pr. Time. Den af Akts. givne Lønforhøjelse af 1 Øre maa ikke foranledige andre Krav med Hensyn til de paa Strandgade-Værftet og Søndre Værft gældende Priskuranter og Smudsreglementer.

Ruds Vedby. Murermester A. P. Petersen, Holbæk. Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af opstaaede Uoverensstemmelser om Regnskabsopgørelsen for et Murerarbejde paa Kolonien Filadelfia, Dianalund. Arbejderne har opgjort deres Tilgodehavende Overskud til Kr. 1267.65, medens Mesterens Opgørelse viser et Underskud paa Kr. 597.17. Ved Mæglingsmødet tilbød Centralforeningens Repræsentanter, at Arbejderne selv kunde vælge, om de vilde have Regnskabet opgjort og afregnet efter Landhaandværksmestrenes Priskurant eller efter Holbæk Priskurant, hvoretter Arbejderne valgte at benytte Landhaandværksmestrenes Priskurant. Efter en kritisk Gennemgang af det udførte Arbejde blev Resultatet, at Arbejderne havde Kr. 613,02 tilgode, hvilket Beløb Mesteren ogsaa godkendte Rigtigheden af, men desuagtet nægtede at betale det, før det ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen var blevet afgjort efter hviiken Priskurant Arbejderne skulde aflønnes. Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 26. Oktober indvilligede Mesteren i — i Henhold til den trufne Aftale — at betaie til Afdelingen til fuld Afvikling af den foreliggende Sag et Beløb af Kr. 961,47 inden 3 Dage.

Nørre Aaby. De danske Statsbaner. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Overbanemesteren vægrer sig ved at betale et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen til 6 Mand, der har arbejdet hver 605 Timer ved Reparation af en Betonbro beliggende paa Banestrækningen mellem Ejby og Nørre Aaby. Afdelingen har 2 Gange henvendt sig til Formanden med Kravet, og han har lovet, at det skulde bliver forebragt for Statsbaneledelsen, men endnu har Afdelingen intet hørt. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 29. September, at det beroede paa en Fejltagelse, at de 15 pCt. ikke var blevet udbetalt, hvorfor Efterbetaling nu vil finde Sted.

Randers J. Entreprenør Magnus Nielsen, Kristrup: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren nægter at give Akkord paa et Stykke Brolægningsarbejde eller betale et Tillæg af 10 Øre pr. Time i Henhold til Overenskomsten. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenøren, meddelte Afdelingen den 19. Oktober, at Sagen er i Orden, idet Entreprenøren har efterbetalt et Beløb svarende til 10 Øre pr. Time for det Antal Timer Arbejderne har været beskæftiget ved Brolægningsarbejdet.

Uggelhuse. Rørvævsfabrikanterne: Overenskomst oprettet angaaende Betaling for Skæring af Rørlag i Efteraaret 1927 og Vinteren 1928. 25 Mand. For Flag og blandet Rørlag betales 120 Øre, for Rørlag inden 1. November145 Øre, efter 1. November 175 Øre. Alt pr. Trave a 20. Neg og hvert Neg skal være 24 Tommer i Omkreds ved nederste Baand. Bestemmelser fastsatte om, hvor Rørene skal afleveres. Arbejderne har fri Befordring til og fra Arbejdsstedet.

Den internationale Højskole i Helsingør

har foruden Skolens faste Lærere (Peter Manniche, Poul Hansen, Mr. Percy Wait, England, og Fräulein Juliane Michal, Tyskland) sikret sig følgende Lærerkræfter i det nye Aar:

Professor E. C. Lindeman, forhen Professor ved North Carolina University og nu ved School of Social Work, New York, der vil holde Foredrag om Sociologi og Amerikansk Aandsliv.

Dr. Winkler fra Tyskland og Adjunkt Axel Prip, der vil holde Foredrag om Tysk Litteratur og Aandsliv og Sammenlignende Litteraturhistorie.

Lektor Bredsdorf og Frk. Elna Simonsen, der underviser i Engelsk ved Skolens Faglærerkursus.

De tre førstnævnte medvirker ved Skolens Sommerkursus fra 20. April til 10. Juli, *hvortil Ansøgning om Amtsunderstøttelse maa indgives inden 1. Januar* i København senest een Maaned før Kursus'ets Begyndelse, ventes tagne i Betragtning, saafremt Midler dertil haves.

Ved Skolens Feriekursus fra 15. Juli til Slutningen af August medvirke:

Professor Bowman fra Columbia University og *Spencer Miller,* Sekretær ved det amerikanske Arbejdernes Oplysningsforbund.

Endelig har Mr. John R. Barton, B. A. og B. D. Yale University, lovet at undervise et Aar ved Skolen fra 1. November 1928, og *Professor Paul Douglas* fra Universitetet i Chikago en Del af Vintersemestret 1928. Begge disse underviser i Engelsk, Samfundslære og National Økonomi.

Lommebog for Arbejdere 1928.

En uundværlig Haandbog.

Det er med Lommebog for Arbejderne, som det i sin Tid var med Frihjul paa Cykler: Naar man een Gang havde prøvet det, kunde man ikke undvære det siden. Den Arbejder, som een Gang er vant til at finde Svar paa Dagliglivets Hundreder af Spørgsmaal blot ved at tage sin Lommebog frem, kan ikke tænke sig at være denne Haandbog foruden.

I Kraft af sin stadig større Udbredelse har Lommebog for Arbejdere kunnet udvide sit Indhold fra Aar til Aar, og den 15. Aargang 1928, som nu er udkommen, siger Sparto til alle tidligere Aargange og til alle Konkurrenter. Den, som ejer Lommebogen, har i Virkeligheden Essensen af Kraks Vejviser, Telefonbogen, Statskalenderen, Biografisk Leksikon, Rigsdagsaarbogen og en hel Del andre Haandbøger i sin Lomme.

I Lommebogens Oplagsstof vil man bl. a. finde Oplysninger om Grundlaget og Opgaver for Sammensætningen af Telefonnumre og Kontortider for alle vigtigere sociale Institutioner: Magistrat og Borgerrepræsentation, Arbejdsdirektoratet, Den faste Voldgiftsret, Forligsmandsinstitutionen, De samvirkende Fagforbund, Arbejdsgiverforeningen, Arbejderforsikrings-Raadet, Arbejds- og Fabrikstilsynet, Lønningsraadet o. s. v. Dertil kommer Fortegnelser over Oplysningsinstitutioner, Partiskoler, Højskoler, Teknologisk Institut, Husassistenternes Fagskole o. s. v. Bibliotekernes Udlaanstider o. s. v. Lommebogens Adressefortegnelse omfatter samtlige Fagforbund i Danmark, Fællesorganisationer, Fagforeninger, Vælgerforeninger, Sygekasser, Kooperative Virksomheder o. fl.

Om hvorledes man skal forholde sig, hvilke Papirer, hvilke Kontorer man skal have fat i ved Daab, Vaksination, Konfirmation, Vielse, Begravelse o. s. v. finder man Oplysninger i en Afdeling «Fra Vuggen til Graven». At Bogen giver Besked om Posttaksterne, om de nye Aldersrente-Tabeller for Land og By og den Slags Spørgsmaal nævnes kun for Fuldstændighedens Skyld. Foruden alt dette Opslagsstof og Kalenderen, samt en Kassebogsafdeling til Førelse af et personligt Regnskab rummer Lommebogen hvert Aar nogle saglige Afhandlinger af særlig Interesse for Arbejdere. I Aar saaledes en meget aktuel Redegørelse for Problemet Arbejdsløn og Arbejdsløshed: «Kan Lønreduktionen afskaffe Arbejdsløsheden?» En Oversigt over den danske Rigsdags Sammensætning ligesom Partistillingen i andre Landes lovgivende Forsamlinger. En Artikel om det internationale Arbejdsbureau i Genève vil ogsaa blive læst med Interesse Alt i alt er Lommebog for Arbejdere en uovertruffen Lommebog, en uundværlig Opslagsbog, en aldrig svigtende Raadgiver og dertil kommer, at Prisen Kr. 1,65 er lavere end paa nogen anden Bog med tilsvarende Stofmængde og kun mulig ved den store Tilslutning Lommebog for Arbejdere har vundet.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

D A F

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 17 1928 1928 32. Aarg.

Skolen i Suhmsgade.

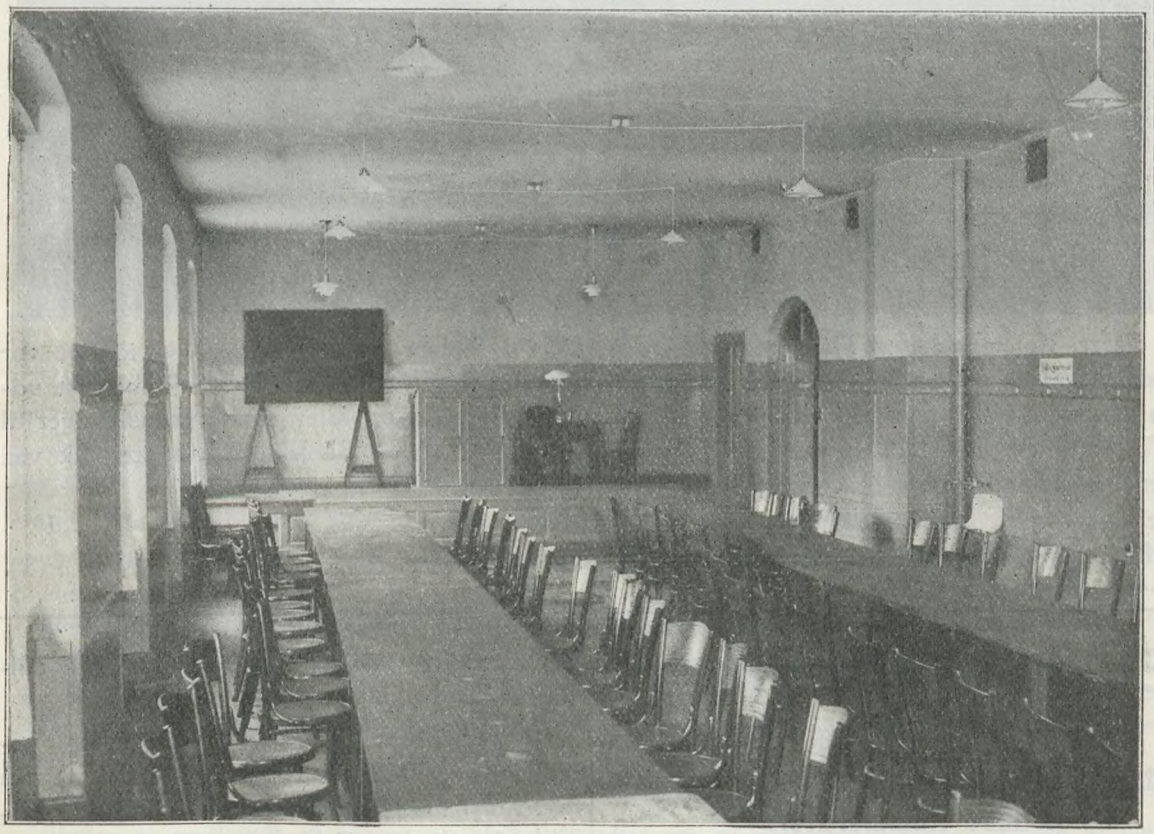

Undervisningslokalet.

I Tilslutning til Artiklen andet Steds i Fagbladet om de københavnske Afdelingers Oprettelse af Kursus for arbejdsløse Kammerater har vi ment, at det maaske kunde interessere vore Afdelingsledelser saavel som vore mange Medlemmer at se, hvor Undervisningen skal foregaa, og vi bringer da her et Billede af Undervisningslokalet, — der baade er lyst og rummeligt, og hvor vi haaber, Deltagerne i Kursuset maa faa baade lærerige og behagelige Timer.

Og — da det jo ogsaa kan have sin Interesse at se de Lærere, som skal tage sig af Undervisningen af vore arbejdsløse københavnske Kammerater, og som har lovet at gøre deres Bedste for, at Undervisningen kan blive saa god, som overhovedet muligt, bringer vi ogsaa et Billede af dem.

Personerne paa Billedet er fra venstre til høj-

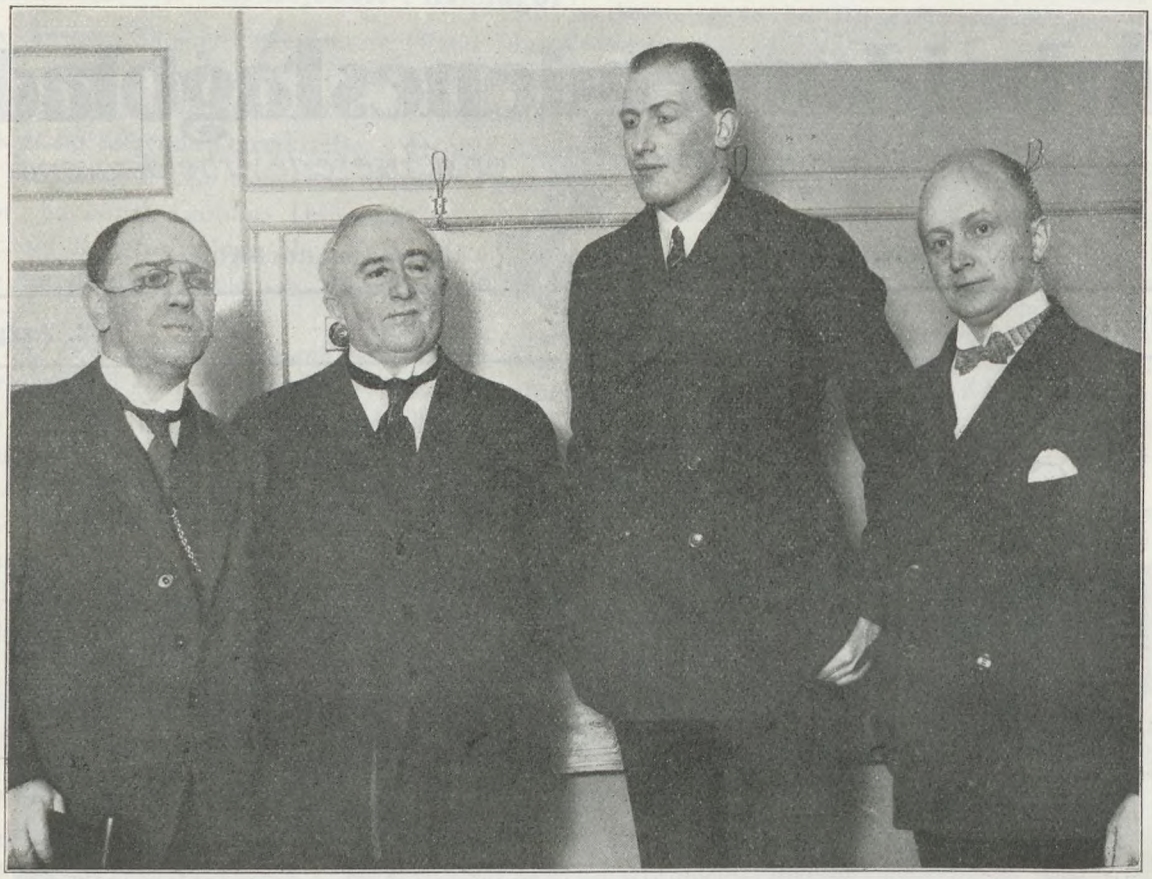

re d'Hrr. Kommunelærer Thorkild Jensen, Viceskoledirektør Svane, Ingeniør Lund og Kommunelærer H. Christensen.

Til Slut vil vi saa ønske og haabe, at Lærerne maa have Glæde og Fornøjelse af deres Gerning, og at Kursusdeltagerne maa faa et Udbytte af Undervisningen, der kan gavne dem frem i Tiden; og saa udtaler vi iøvrigt vor Anerkendelse af det for Skolens Tilblivelse udførte Arbejde, og føjer vore Lykønskninger til de mange andre, Skolens Arrangører fik ved Indvielsen.

V.

Et godt Eksempel.

D. A. F.'s københavnske Afdelinger opretter Undervisningskursus for arbejdsløse Kammerater.

Ved Samarbejde mellem Arbejdsløshedskassens daglige Ledelse og Fællesledelsen for de københavnske Afdelinger er der i Henhold til Arbejdsløshedslovens § 31 ført en Række Forhandlinger med Arbejdsdirektoratet og med Københavns Kommune angaaende Oprettelse af Kursus for vore arbejdsløse Medlemmer. Forhandlingerne er resulteret i en Overenskomst, der nu ogsaa er tiltraadt af Frederiksberg Kommune, og hvorefter der ved det nye Aars Begyndelse paabegyndes et Undervisningskursus for noget over 200 af vore arbejdsløse Medlemmer af de københavnske Afdelinger.

Ved en Sammenkomst 2. Nytaarsdag præsenterede Fællesledelsen Skolens Lokaler i den fhv. Kommuneskole Suhmsgade 4, for Autoriteterne, Lærerne og Pressen.

Ved Sammenkomsten takkede Arbejdsløshedskassens Formand, *Johannes Nielsen*, de tilstedeværende for deres Nærværelse og udtalte, at Arbejdsløshedskassens Ledelse med stor Interesse havde beskæftiget sig med Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 31 og Arbejdsdirektoratets Cirkulære af 10. Oktober 1927, og i Henhold hertil havde de Arbejdsløse nu allerede helt belagt Esbjerg Arbejderhøjskole, Den Internationale Højskole i Helsingør og Roskilde Højskole, ligesom der bl. a. havde været af-

holdt en Række faglige Kursus paa Teknologisk Institut og en Række Undervisninger paa Borups Højskole.

Arbejdsløsheden var imidlertid nu saa stor, at vi havde ment yderligere at kunne gaa til Oprettelse af egne Kursus, og der vilde nu blive paabegyndt et 2-Holds-Kursus hver paa godt 100 Mand i nærværende Lokaler, og fik denne Skole en god Start, var det Meningen at forsøge at bringe Tanken videre ud i Provinsen, særlig i de større Afdelinger og Byer, hvor Arbejdsløsheden ogsaa var betydelig over det normale.

De Kursus, der her var oprettet, skulde vare i 5 Uger med et Formiddagshold og et Eftermiddagshold og vilde blive efterfulgt af senere Kursus. Den daglige Undervisning er ordnet paa følgende Maade: 1 Times Regning og almindeligt Bogholderi, 1 Times Skønskrift, Retskrivning og Dansk og 1 Times faglig Undervisning. Den faglige Undervisning vilde omfatte saadanne Ting som f. Eks. Jernet, fra det bliver udgravet i Gruberne, dets videre Bearbejdelse og Brug, ligeledes om Fremstillingen af Cement og Brugen af dette og iøvrigt om Byggematerialer og Virksomheder, der fremstiller saadanne. Denne Side af Undervisningen vil blive ledsaget af Lysbilleder.

Ved Forhandlinger med Magistratens 1. Afdeling og Københavns Skoledirektion har vi faaet saa gode Lærerkræfter som d'Hrr. Formanden for Københavns Kommunelærerforening, *Thorkild Jensen*, Kommunelærer *Hjalmar Christensen*, og som faglig Lærer Ingeniør *Svend Aage Lund*.

Det pædagogiske Tilsyn med Skolens Arbejde vilde blive udført af Københavns Viceskoledirektør *Svane* og det mere forretningsmæssige Tilsyn af Arbejdsdirektoratet ved d'Hrr. Kontorchef *E. Wegener* og Fuldmægtig *Einar Christensen*.

Skolen er godkendt af Staten og af Københavns og Frederiksberg Kommune.

Undervisningen ved 2-Holds-Kursus, der varer i 5 Uger, er kalkuleret til at koste 3750 Kr. eller 18 Kr. 75 Øre pr. Deltager. Heraf betaler Staten to Trediedel og de respektive Kommuner en Trediedel. Eleverne faar udleveret alt Undervisningsmateriale.

Lærerne kontrollerer Ledigheden for de kursussøgende Arbejdsløse, men Udbetalingen af Arbejdsløshedsunderstøttelse sker paa sædvanlig Maade ved den københavnske Kontorbestyrer, Hr. *C. Bjergøe*, der iøvrigt ogsaa paa anden Maade er Mellemled mellem Skoledeltagerne og Skolen.

Deltagerne, der har ladet sig indtegne, har Mødepligt og Dage, de ikke møder til Undervisningen, bliver der ikke udbetalt Understøttelse for. erholdes Arbejde ophører selvfølgelig Mødepligten til Undervisningen, idet Arbejde i enhver Henseende gaar foran alt andet, men ellers kan kun Sygdom fritage Medlemmerne for at møde til Undervisningen.

Formaalet med Undervisningen er i saa vid Udstrækning, som det under disse Forhold er muligt, at dygtiggøre vore arbejdsløse Medlemmer og udruste dem med Viden til Brug i Livets forskellige Forhold og Kampen for Brødet til sig og sine. Af Erfaring ved vi jo alle, at Manden med gode Kundskaber og som kan regne og skrive, har de største Chancer for at hævde sig og erholde Arbejde omkring paa Arbejdspladserne.

Johannes Nielsen bad sluttelig den københavnske Fællesledelse modtage Skolen, værne om dens Interesser og føre den frem til Ære og Gavn for vort Forbund, men først og fremmest til Gavn for de arbejdsløse Kammerater, der tager Plads paa Skolebænkene.

Den fungerende Formand for den københavn-Fællesledelse, *Niels Rasmussen*, modtog paa Fællesledelsens Vegne Skolen og takkede alle, der havde medvirket til dens Oprettelse, Arbejdsdirektøren, Københavns Magistrats 1. Afdeling og Københavns Skolevæsen, og oplyste, at Antallet af københavnske Afdelinger af Dansk Arbejdsmands Forbund og Arbejdsm. Arbejdsløshedskasse var 36, som tilsammen talte over 32,000 Medlemmer, af hvilke i denne Tid over 7500 Mand gik ledige og mødte til Kontrol.

Niels Rasmussen fortsatte med at udtale Haabet om, at det maatte lykkes Skolen at vække Medlemmernes Interesse for under deres tvungne Lediggang at udvide deres Skolekundskaber og yderligere dygtiggøre sig til der kom bedre Tider, og sluttede med at udtale Haabet om, at der maatte blive bedre Arbejdsforhold i Almindelighed og Beskæftigelse for de mange ledige Arbejdere.

Arbejdsdirektør Hr. *Vater* udtalte sin Anerkendelse af det gode Arrangement og sin Glæde over den praktiske Maade, hvorpaa Sagen var grebet an. Arbejdsdirektøren ønskede Ar-

bejdsløshedskassen og de københavnske Afdelinger Held og Lykke med Skolen; men at det ønskeligste dog var, at Skolens Opretholdelse maatte blive begrænset derved, at Arbejdet snart maatte kalde paa de mange Arbejdsløse, saaledes at de kom ud af den triste Tilværelse, de for Tiden førte. Direktøren sluttede med at rette en Tak til Kassens Formand for hans energiske Arbejde i denne Sag.

Viceskoledirektør *Svane* ønskede til Lykke fra Københavns Skoledirektion. Det havde været denne en Glæde at bidrage til, at Skolen fik de bedste Lærerkræfter; navnlig saa man med Glæde og Anerkendelse paa Skolens Program med den udprægede elementære Undervisningsplan.

Formanden for Københavns Kommunelærerforening, *Thorkild Jensen*, lovede paa Lærernes Vegne, at gøre deres Bedste i Arbejdet for at føre Skolen igennem og frem til et højt Stade. Han og Kolleger skulde vie denne Virksomhed hele deres Arbejdsevne; idet han dog ogsaa vilde udtale Haabet og Ønsket om, at Arbejdet snart maatte kalde paa de mange Tusinde, som han med Beklagelse saa gik uden Arbejde.

Sekretær Robert Nielsen bragte sluttelig Hilsen og Lykønskning fra Dansk Arbejdsmandsforbund og fra Forbundets Formand. Han udtalte Haabet om, at Skolen maatte blive til Gavn for hele Organisationen og for Sammenholdet indenfor Arbejdsmændene.

Andet Steds i Bladet bringer vi et Billede af Skolelokalet og af de til Undervisningen knyttede Lærere.

Fra Arbejdsløshedskassen.

Vejledning til Afdelingerne om Oprettelse af Uddannelseskursus for Arbejdsløse.

I Arbejdsløshedslovens § 31 er det bestemt, at Arbejdsdirektøren skal virke for, at der paa Steder, hvor der hersker betydelig Arbejdsløshed, oprettes Uddannelseskursus for Arbejdsløse. Der kan af Arbejdsløshedsfondens Midler bevilges Kommuner Tilskud til Oprettelse af saadanne Kursus.

Til Arbejdsløse, der ønsker at deltage i et Kursus af længere Varighed, vil der, selv om det paagældende Kursus ikke særlig er bestemt for Arbejdsløse, — f. Eks. Kursus paa en Folkehøjskole, Fagskole, Handels- eller Teknisk Skole — efter nærmere, af Indenrigsministeren fastsatte Regler, kunne ydes Understøttelse af Arbejdsløshedsfondens Midler.

I Henhold til denne Paragraf har, som det ses andet Sted i Bladet, Arbejdsmændenes Afdelinger i København oprettet et Undervisningskursus, og vi henstiller nu til Afdelingerne — og ikke mindst til de større, hvor der er betydelig Arbejdsløshed — at drøfte Spørgsmaalet om og eventuelt søge gennemført Oprettelsen af Kursus ogsaa paa Eders Plads.

Ved Oprettelsen er Fremgangsmaaden den, at I indleder Forhandling med den stedlige Kommunalbestyrelse om dennes Tilslutning til Oprettelse af en saadan Skole eller et Undervisningskursus. Grundlaget maa være følgende:

At et Kursus' Varighed mindst bliver paa 5 Uger med 3 Timers daglig Undervisning i Arbejdstiden, og Undervisningen skal bl. a. bestaa i 1 Times faglig Undervisning dvs. Undervisning i Jern, Cement o. l. Materialers Tilblivelse og dets Anvendelse, Byggematerialer i Almindelighed, Foredrag om Virksomheder i større Bedrifter o. l., og hertil maa saa knyttes Undervisning i Skønskrift, Retskrivning og Dansk, Regning, almindeligt Bogholderi o. l.

Udgifterne ved et saadant Kursus Oprettelse og Drift skal afholdes af Kommunen og Arbejdsløshedsfonden i Fællesskab, saaledes at Kommunen betaler en Trediedel og Arbejdsløshedsfonden to Trediedel.

Skolen skal godkendes af Arbejdsdirektoratet, og det vil være rigtigt, at det bliver Kommunalbestyrelsen, der retter denne Henvendelse til Direktoratet, Adresse: Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, Amaliegade 25, 2., København K.

Henvendelsen skal indeholde Forslag til Budget, der omfatter de Udgifter, der paaregnes, nemlig: Lokaleleje med Lys og Varme, Lærerlønninger, Anskaffelse af Undervisningsmateriale til de skolesøgende o. l.

Deltagerne har Mødepligt, og kun Arbejde og Sygdom kan fritage dem fra at møde til Undervisningen.

Idet vi anmoder Afdelingerne om straks at tage Sagen op, beder vi Eder om at holde Hovedkontoret a jour med, hvad der sker indenfor de forskellige Afdelinger eller Fællesledelser af Arbejdsmandsorganisationerne.

Johannes Nielsen.

Dansk Arbejdsmands Forbund
mod
Aarhus Oliefabrik.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Aarhus Oliefabrik er der opstaaet de nedenfor nævnte Uoverensstemmelser, der er henviste til Afgørelse af en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret. Da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

I. Betaling for 2 Skifts Vagt.

I Aarhus Oliefabriks Særoverenskomst Punkt 1 lyder 1ste Stykke saaledes: . .

„Hvor Driften eller begrænsede Pladsforhold .... maatte paakræve det, kan etableres særlige 8 Timers Hold i fornøden Udstrækning med 1—3 Vagter i Døgnet. I Fabrikkerne 1—2 Vagter i Døgnet. Saadanne Vagter lægges paa den for Fabrikkens Tarv hensigtsmæssigste Maade i Døgnet og etableres kun for mindst en Uge .....Timebetalingen er den samme som for kontinuerlig Drift i 6 Døgn."

I Henhold til denne Bestemmelse har Fabriken etableret en 2 Skifts Vagt i een af sine Afdelinger (Tapning og Ekspedition ved Hærdningsanlægets Raffinaderi) med en Mand i hvert Vagtskifte henholdsvis fra Kl. 8—2 og 2—10, og dette Vagtskifte har været etableret i over eet Aar. Paa Grund af Arbejdsmangel i August Maaned blev den ene af disse Arbejdere afskediget i en Periode paa ca. 14 Dage, derefter genantaget i sin Skift-Turnus Kl. 2—10 i 5 Dage, igen afskediget i ca. 8 Dage og har efter Genantagelse 29. August været i Arbejde i 2-Skift.

Forbundet har forlangt, at vedkommende Arbejder for den nævnte Periode paa 5 Dage ikke skal aflønnes med Betalingen for kontinuerlig Drift, men derimod med Dagdriftsbetaling plus Overtidsbetaling for de Timer, der falder udenfor normal Dagarbejdstid (Kl. 7—5), fordi Arbejderen ikke har arbejdet mindst en Uge. Aarhus Oliefabrik fastholder paa sin Side, at vedkommende Arbejder kun skal have Betalingen for Døgndrift, idet der ikke for hans Vedkommende er etableret nogen ny Vagt, men Vagtskiftet har været etableret i lang Tid, og den paagældende Arbejder har i denne Tid ikke arbejdet i Dagarbejde, men kun i Skift.

Æaar det er paalagt Fabriken som Pligt at lade denne særlige Holddrift vare mindst 1 Uge, kan dette kun være paabudt af Hensyn til Arbejderne, og Meningen maa da være, at disse ikke skal kunne indsættes i disse særlige Vagter for kortere Tid end 1 Uge i Træk, saaledes at vedkommende Arbejder maa have Krav paa Overtid, hvis han kun arbejder der 5 Dage, selvom Holddriften gaar sin Gang uden ham før og efter de 5 Dage. Det samme Spørgsmaal vil ogsaa kunne tænkes under den Form, at der til et 2 Skift af Varighed udover 1 Uge har været tilsat Ekstramandskab f. Eks. i 5 Dage, og ogsaa her maa Ekstramandskabet have Krav paa Overtidsbetaling.

Naar det er paalagt Fabriken som Pligt at at den vedkommende Arbejder har været afskediget i Mellemperioderne, og ikke har været sat til andet Arbejde med Dagløn, ses der ikke i Overenskomsten at indholdes noget Holdepunkt for en saadan Sondring.

Det har under Forhandlingerne for Voldgiftsretten været nævnet, at der i andre Industrioverenskomster, bl. a. i den med Svovlsyrefabrikerne, findes Bestemmelser, svarende til den her omhandlede, og det kan derfor have sin Interesse, selv om det ikke kunde være afgørende for denne Sags Udfald, at et lignende Fortolkningsspørgsmaal har været bragt frem i Svovlsyreindustrien og er blevet afgjort ved en i December 1925 afsagt Voldgiftskendelse, hvori det hedder:

„Den her foreliggende Uoverensstemmelse angaar Betalingen i de Tilfælde, hvor der ved Arbejde i 2- og 3-Skift, hvis Varighed er 6 Døgn eller derover, tilsættes mere Mandskab i kortere Perioder. Dansk Arbejdsmands Forbund gør her gældende, at Suppleringsmandskabet har Krav paa Overarbejdsbetaling, naar deres Beskæftigelse kun varer 5 Dage eller derunder, medens Fabriken holder paa, at Suppleringsmandskabet ved saadanne Lejligheder skal aflønnes med almindelig Betaling for Holddriftsarbejde.

Den paagældende Bestemmelse i Overenskomsten lyder saaledes:

Fabriken forpligter sig til, at 2- og 3-Holdsdriften skal have findst 1 Uges (6 Dages) Varighed ad Gangen, i modsat Fald betales Overtidsbetaling for den forløbne Tid.

Der er mellem Voldgiftsmændene Enighed om, at Arbejdernes Krav har Hjemmel i Overenskomsten, og dette tiltrædes af Voldgiftsrettens Formand."

Den Forskel, der paa dette Punkt findes i de 2 Overenskomsters Tekst som dog utvivlsomt tilsigter at give Udtryk for den samme Tanke, kan ikke medføre, at Resultatet af den Grund maatte blive forskelligt.

Fabriken har ved Sagens Forelæggelse udtrykt den Betænkelighed ved Forbundets Standpunkt, at det, om det fik Medhold, kunde tænkes at ville blive benyttet til derpaa at rejse et lignende Krav i Fabrikens almindelige kontinuerlige Drift, jfr. Hovedoverenskomstens § 1 litr. b.. Forbundet har under Mæglingen tilbudt Garanti for, at dette ikke skal ske og har gentaget dette ved Sagens Forelæggelse for Voldgiftsretten, idet Forbundet udtrykkelig har erkendt, at der for den almindelige kontinuerlige Drifts Vedkommende foreligger en saa lang og fast og fra begge Sider anerkendt Praksis, at Kravet ikke kunde tænkes fremsat, ligesom det paa Forhaand vilde være haabløst at fremsætte det. Dette sidste er sikkert rigtigt, og der ses herefter ikke at være noget Grundlag for Fabrikens Betænkeligheder.

II. Størrelsen af Produktionstillæget til den Mand, der passer Automatpresserne for Copra.

I Særoverenskomsten, pag. 20, er der fastsat Bestemmelser, hvorefter nogle Arbejdere, herunder „Arbejdere ved Melfordeling" aflønnes med Gennemsnitsfortjenesten af Pressearbejdernes Akkord, medens andre Arbejdere lønnes med 60 pCt. af dette Gennemsnit. Fabriken har for ca. 1½ Aar siden indført Automatpresser, hvilket Anlæg efterhaanden er vokset og passes af en Mand pr. Vagt. Forbundet kræver nu, at denne Mand skal aflønnes med den fulde Gennemsnitsfortjeneste under Paaberaabelse af, at Manden hører til den Kategori af Arbejdere, der er ansat ved Melfordelingen, medens Fabriken kun vil aflønne ham med 60 pCt., idet man bestrider, at Manden „arbejder ved Melfordeling" og hævder, at han ikke har mere med Melet at gøre, end Presserne har det, og disse hører ikke til de 100 pCt. lønnede Arbejdere.

Voldgiftsretten behøver dog ikke at tage Standpunkt til denne sproglige Strid, idet det afgørende maa være, at det Arbejde, der paahviler denne Mand, der forøvrigt i de forløbne 1½ Aar er bleven lønnet med 60 pCt., i Udførelsen er forskelligt fra det, der paahviler de „Melfordelere", som nævnes i Overenskomstens pag. 20. Det er i sin Form et nyt Arbejde, og om da dette og dets Aflønning efter dets Beskaffenhed nærmest bør sammenstilles med de i Overenskomsten nævnte Melfordelere eller med Pressernes, eller med en Klasse midt imellem, maa afgøres ved en Forhandling mellem Parterne, men ikke ved Fortolkning af en Overenskomstbestemmelse, som ikke har haft og ikke har kunnet have denne Mand og hans Arbejde for Øje. Arbejdernes Paastand vil derfor ikke kunne gives Medhold paa dette Punkt.

Kendelse:

ad Spørgsmaal 1:

Det her nævnte Arbejde vil være at betale overensstemmende med den af Arbejderne nedlagte Paastand.

ad Spørgsmaal 2:

Arbejdernes her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

Honoraret til Opmanden, 150 Kr., udreder Parterne, hver med Halvdelen.

København, den 2. December 1927.

s. *Jul. Møller.*

Udlandet.

De engelske Fagforeninger forlanger Ratifikation af 8-Timersdag-Konventionen.

En Deputation fra den engelske Landsorganisations Generalraad har i disse Dage haft Foretræde hos Arbejdsministeren og udbedt sig en bestemt Erklæring fra Regeringen angaaende dens Hensigter vedrørende Ratificeringen af Washington Konventionen om 8 Timersdagen. Deputationen henviste til den Beslutning, der blev vedtaget paa den sidste Fagforeningskongres i Edinburgh, og betonede ganske eftertrykkeligt, at Regeringen endnu ikke havde foretaget sig noget for at indløse sin Repræsentants Underskrift under de i Washington vedtagne Konventioner. Derimod indførte Regeringen Love, som kun kunne bidrage til at bringe Storbritannien endnu mere i Miskredit blandt Verdens Nationer.

I Virkeligheden er England det eneste Land, som har deltaget i Ministerkonferencen i London i 1926 og siden den Tid ikke har foretaget et eneste Skridt til Ratificering af omtalte Konvention, mens Belgien

har ratificeret uden Forbetingelse og Frankrig og Italien med Forbetingelse og selv Tyskland, omend tøvende, bevæger sig i Retning af en Ratificering.

Deputationen, hvis Ordfører var Landsorganisationens Formand Ben Turner, bestod endvidere af følgende Kammerater: G. Hicks, E. L. Poulton, Miss Varley og Sekretær W. M. Citrine.

(I. F. C.).

Den norske Landsorganisations Kongres.

Den norske Landsorganisations Kongres i Oslo, der aabnedes den 4. December og først afsluttedes den 14., bestod af ialt 242 Delegerede og 15 Gæster. Da Valget af de Delegerede ude i Fagforeningerne og Fællesorganisationerne er foregaaet under Devisen: For eller imod Amsterdam, og da den største Del af den socialdemokratiske Partiledelse og Partipresse — for slet ikke at tale om Kommunisterne — ganske afgjort har taget Parti mod Indmeldelse i Amsterdam og mod Landsorganisationens Sekretariat, havde Kongressen en noget andet Sammensætning, end den vilde have faaet under normale Forhold. Kommunisterne fik paa denne Maade en dobbelt Repræsentation, ligesom ogsaa de saakaldte radikale Elementer spillede en fremtrædende Rolle paa Kongressen. I det følgende gengiver vi nogle af de vigtigste Beslutninger: Ved Sekretariatets Beretning var en Bevilling paa 100,000 Kroner til det norske Arbejderpartis Valgagitation Genstand for stærk Kritik fra Kommunisternes Side. Fra Sekretariatet forelaa til dette Punkt endvidere et Forslag om Etablering af et fast organisatorisk Samarbejde mellem Landsorganisationen og Partiet gennem Nedsættelse af en Fælleskomité paa 4 Medlemmer, der skal behandle alle Spørgsmaal af fælles Interesse. Efter en lang Diskussion vedtoges Bevillingen og Forslaget med 161 mod 51 Stemmer. Et Forslag om Overgang til frivillig Medlemsskab i de lokale Fællesorganisationer forkastedes med 160 mod 74 Stemmer. For lukkede Døre behandlede Kongressen derefter Fagorganisationernes Kamp mod de arbejderfjendtlige Love, navnlig mod den saakaldte Tugthuslov og Loven om tvungen Voldgift ved Arbejdskonflikter. Noget mere reaktionært end Tugthusloven er svært at finde, og paa dette Omraade er Norge utvivlsomt langt fremme. Det samme gælder om Voldgiftsloven, der i den senere Tid er benyttet til at forbyde enhver Strejke og dekretere Lønnedsættelser, der er langt større end i Nabolandene. Hvis man vilde betjene sig af den samme Argumentation mod de norske Fagorganisationer, som de «revolutionære» Elementer i Norge benytter mod Amsterdam, kunde man med samme Ret paastaa, at disse Love er de eneste Frugter af den «revolutionære» Fagforeningstaktik i Norge, men vi ser mere objektivt paa Sagen og er vidende om, at ogsaa andre Faktorer har spillet ind her. Med Hensyn til dette Punkt vedtog Kongressen en Resolution, der protesterer mod disse Love og opfordrer alle Arbejderorganisationer, af yderste Evne at fortsætte Kampen for deres Afskaffelse. Endvidere behandledes Industriforbundsspørgsmaalet, som trods Beslutningen paa sidste Fagforeningskongres endnu stadig ikke er løst, eftersom det ikke har været muligt at formaa Forbundene til at efterkomme den tagne Beslutning. Det vedtoges at nedsætte en Organisationskomité, som under Sekretariatets Ledelse skal søge at overvinde de bestaaende Vanskeligheder. Efter Behandling af en Del organisatoriske og andre Anliggender gik Kongressen over til Behandling af Dagsordenens vigtigste Punkt: Landsorganisationens internationale Forbindelser. I I. F. C.'s Pressemeddelelser Nr. 44 er der udførligt redegjort for denne Sag og de hertil stillede Forslag. Efter fire Dages til Tider ret livlig Diskussion vedtoges med 152 mod 84 Stemmer et af den radikale Fløj stillet Forslag, i hvilket Kongressen først tager Afstand fra den af Sekretariatet førte amsterdamvenlige Politik og endvidere bestemmer, at Landsorganisationen fremdeles skal staa udenfor de to faglige Internationaler. Endvidere bemyndiges Sekretariatet til at træde i organisatorisk Forbindelse ikke blot med Danmark, Sverige og Finland, men ogsaa med Landsorganisationen i Rusland og andre Lande for at søge at opnaa Gensidighedsoverenskomster. Det paalægges endvidere Sekretariatet at indbyde den finske og russiske Landsorganisation til en Konference angaaende Ordningen af Overenskomsterne og Formen for Samarbejde.

Beslutningen er hverken logisk eller klar. Man staar afvisende overfor Amsterdam, som man i Norge giver Skyld for alt daarligt, der er vederfaret Arbejderne i de senere Aar, hvad der ganske vist maa siges at være en bekvem Maade at lette sin egen Samvittighed, men ønsker samtidig Samarbejde og Gensidighed med de under Amsterdam hørende Landsorganisationer. For enhver, der ikke lader sig blænde af den Fraseologi, der prægede Kongressen, maa det staa klart, at Gennemførelsen af denne Beslutning ikke vil fremme, men derimod hemme den internationale faglige Samling, idet den vil opmuntre Russerne til Fortsættelse af det faglige Undermineringsarbejde, der har ført til den russiske Fagbevægelses fuldstændige og absolute Isolation, som den nu forsøger at bryde gennem at sprænge det aarelange Samarbejde mellem de skandinaviske Fagorganisationer. Det er desuden ikke sikkert, om den bebudede norsk-finsk-russiske Samarbejdskomité nogensinde vil blive til Virkelighed, fordi Finnerne er noget betænkelige og Russerne sikkert vil opstille et Program for en saadan Komités Arbejde, som maaske ogsaa vil stemme Nordmændene betænkelige. Derimod vilde en saadan Komité sikkert være det bedste Middel til at delagtiggøre de norske Fagforeninger i de Erfaringer, som det norske Arbejderparti og senest den engelske Landsorganisation har gjort med Hensyn til Samarbejdet med Moskva. Den norske Fagbevægelse staar nu ved Skillevejen. Den danske Repræsentant ved Kongressen, H. Jakobsen, udtalte ved Behandlingen af denne Sag bl. a., «at Oprettelsen af en norsk-finsk-russisk Komité i Danmark i Realiteten vil blive betragtet som en Tilslutning til den røde Fagforenings-Internationale. Vi kan hertil blot tilføje: ikke blot i Danmark, men i alle øvrige Lande. Et organisatorisk Samarbejde med Rusland maa ganske naturligt i det lange Løb ogsaa stille de norske Fagforbund overfor det Spørgsmaal, om de vil begive sig under Rusernes Diktatur eller paa lige Fod med Broderforbundene i andre Lande fortsætte Samarbejdet indenfor de resp. internationale Fagsammenslutninger. Et Bevis for, i hvilken Grad dette Spørgsmaal er

blevet slaaet op til et rent Partianliggende, er den Omstændighed, at Arbejderpartiets Formand Torp ved Formandsvalget blev stillet op mod den gamle Formand, Halvard Olsen. Sidstnævnte blev dog genvalgt med 121 mod 115 Stemmer, der faldt paa Torp.

(I. F. C.).

8 Timersdagen vinder atter frem i Tyskland.

Paa Grundlag af sine fortræffeligt gennemførte Undersøgelser angaaende Længden af den effektive Arbejdstid i de tyske Industrivirksomheder kan den tyske Landsorganisation for Tidsrummet April-Oktober 1927 melde om en ny kraftig Forkortelse af Arbejdstiden. Dette Fremskridt er saa meget mere glædeligt, som det falder i en udpræget god Konjunkturperiode, ja, tildels endog i en Højkonjunkturperiode. Andelen af de paa forkortet Arbejdstid beskæftigede Arbejdere (Opgørelsen omfattede 67,099 Virksomheder med 2.904.849 Arbejdere) er sunken fra 4,6 til 1,7 pCt. Indtil 48 Timer arbejdede 55,6 pCt. af de beskæftigede Personer, mod 47,4 pCt. i April. Antallet af de over 48 Timer ugentlig arbejdende Personer er gaaet ned fra 48 til 42 pCt. Antallet af de normalt mindre end 48 Timer arbejdende (uden Arbejdere paa forkortet Arbejdstid) andrager rundt 174.000, mod 159.000 i April. Forskydningen til Gunst for den kortere Arbejdstid kan med ringe Undtagelser konstateres for alle medtagne Industrier og Distrikter (Bygnings-, Træ-, Metal-, Tekstil-, Skotøjsindustrien, den kemiske Industri samt de grafiske Fag). For første Gang siden 1924 arbejder over Halvdelen af de i Opgørelsen medtagne Arbejdere kun indtil 48 Timer pr. Uge, mens Antallet af de over 54 Timer arbejdende er sunken fra 13 til 6,2 pCt. Daarligst er Tilstanden i den westfalske Jernindustri, et Bevis for, hvor nødvendigt en gennemgribende Forbedring af de for Tiden saa haardt omstridte Arbejdstidsbestemmelser for Hütteindustrien i Virkeligheden er.

(I. F. C.).

Den internationale faglige Central i 1926.

I. F. C.'s Maanedskrift «Die Internationale Gewerkschaftsbewegung» offentliggør i sit Decembernummer Medlemstallene for de tilsluttede Landsorganisationer og internationale Fagsekretariater pr. 31. December 1925 og 1926, hvorved der tillige gøres opmærksom paa Aaragen til Svingningerne i Medlemsantallet. Af Beretningen fremgaar, at I. F. C. pr. 31. December 1925 talte 13.366.387 Medlemmer. Dette Tal formindskedes i 1926 med 527.213 eller 3,9 pCt., saaledes at det samlede Medlemsantal den 31. December 1926 udgjorde 12.839.174. De tilsluttede Organisationers Antal var paa samme Tid henholdsvis 24 i 23 Lande og 26 i 25 Lande. At det ved denne Nedgang i Medlemsantallet kun drejer sig om forbigaaende Foreteelse, der er foraarsaget af den store Arbejdsløshed i Tyskland (Nedgang 248.580 eller 5,9 pCt.) og Storstrejken i England (201.625 eller 4,6 pCt.), fremgaar allerede af den Omstændighed, at Medlemsantallet atter over hele Linien er i stærk Stigning i Tyskland, saaledes at Medlemsantallet ved Udgangen af 1927 sandsynligvis ganske betydeligt vil overstige Tallet for 1925. Endvidere maa man tage med i Betragtning, at der i Danmark grundet paa Dansk Arbejdsmands Forbunds Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund er opstaaet et Medlemstab paa 83.427 eller 34,8 pCt., hvorved det dog kan tilføjes, at der nu bestaar begrundet Haab om en snarlig Bilæggelse af de Uoverensstemmelser, der førte til Udmeldelsen, saaledes at en Genindtræden kan finde Sted.

Overfor disse Tab staar dog glædelige Gevinster. I 1926 sluttede 2 nye Landscentraler sig til I. F. C.: Litauen med 18.486 Medlemmer og Sydafrika (farvede Arbejdere) med 60.650 Medlemmer. Gennem Sammenslutningen af Reichenberg-Centralen med den allerede tilsluttede Central i Prag steg Medlemsantallet i Czekoslovakiet med 191.845, nemlig fra 356.386 til 548.231. Endvidere har der været Medlemstilvækst i Polen, Palæstina og Sverige (19.960 eller 8,9 pCt., 3.669 eller 19,7 pCt. og 30.242 eller 7,9 pCt.).

De internationale Fagsekretariaters Antal forblev uforandret i 1926, d. v. s. 26. Det samlede Mediemsantal, der pr. 31. December 1925 var 13.021.754, steg i 1926 til 13.322.062 eller med 300.308 (2,3 pCt.). Denne Fremgang skyldes væsentlig Indmeldelsen af nogle amerikanske Forbund. Træarbejder-Internationalens Medlemsantal steg fra 637.197 til 999.668 eller med 362.471 (56,9 pCt.). Ogsaa her var det Indmeldelsen af det amerikanske Træarbejderforbund med sine 404.394 Medlemmer, der var Anledning til denne Fremvækst. Bjergarbejder-Internationalen noterede en Medlemsfremgang paa 190.209 (11,3 pCt.), hvad der skyldtes, at det amerikanske Bjergarbejderforbund havde en Medlemstilvækst af 200.000. Internationalen talte ved Udgangen af 1926 1.878.706 Medlemmer mod 1.688.497 i 1925. Medlemstilvækst melder endvidere de keramiske Arbejderes Internationale (49 pCt.) og Internationalen for Personalet i offentlige Virksomheder (14 pCt.). Større Tab led Læderarbejderne (19,3 pCt.), Landarbejderne (15,8 pCt.) og Hattemagerne (15,3 pCt.).

(I. F. C.).

Ad Snigveje mod den faglige Foreningsfrihed.

I samme Grad, som Kapitalismen i de senere Aar har forstaaet at stabilisere sig, antager dens Kamp mod den faglige Foreningsfrihed, som man i et svagt Øjeblik tilkendte Arbejderne, en stedse heftigere Karakter. Formen for disse Angreb er herved meget forskellig; i Italien og England tilsigtede Fremstødet en brutal Undertrykkelse af Arbejdernes Grundrettigheder, i andre Lande angriber man paa en mindre Front, idet man navnlig søger at ramme Arbejdere og Tjenestemænd i offentlig Tjeneste, mens andre Lande atter af «moralske» Grunde søger at indføre Lovbestemmelser, der i Realiteten udelukkende tager Sigte paa at gennembryde Arbejdernes Front. Til disse Lande hører i den senere Tid navnlig De forenede Stater. Saaledes er t. Eks. fornylig flere Fagforeningsfunktionærer i en Fagforening i Chicago i Medfør af «Shorman Anti-Trustloven» blevet idømt Bøder til et samlet Beløb af 15.000 Dollars. Denne Lov, der indeholder yderst spidsfindige Bestemmelser angaaende Befordring af Varer fra en amerikansk Stat til en anden og skal tjene til Forhindring af Trusternes Spekulationer og Monopolbestræbelser, hindrer natur-

ligvis ikke i mindste Maade de store amerikanske Koncerner, som med Regeringens stiltiende Tolerence har vidst at finde andre Veje, men derimod har det vist sig, at Loven ved behændig Fortolkning kan anvendes mod Arbejderne. I det fornævnte Tilfælde har man fundet ud af, at enkelte Fagforeningsførere har «konspireret» mod forskellige Arbejdsgivere for at forhindre Anvendelse af Materiale, som var fremstillet i en anden Stat under Betingelser, der ikke var anerkendt af vedkommende Fagforening, og derefter transporteret til Chicago. Da en tilsvarende Bestemmelse var optaget i Overenskomsten, var Beviset for den begaaede «Brøde» ubestridt til Stede, og man kunde altsaa med rolig Samvittighed dømme de Anklagede.

Et Angreb paa bredere Basis indlededes korteligt af «Interborough Rapid Transit Co.», som tilstillede Organisatoren i den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) samt omtrent 40 andre Fagforeningsfunktionærer en Meddelelse om, at Selskabet ved Højesteret vilde søge at udvirke en Tvangskendelse, der forbyder Green og hvert enkelt af Landsorganisationens 3 Millioner Medlemmer at foretage nogetsomhelst Forsøg paa at organisere Selskabets ca. 14,000 Arbejdere. Tiltrods for at det maatte anses for usandsynlig, at en Domstol paa denne Maade vilde medvirke til Underminering af den faglige Foreningsfrihed, var A. F. of L. ikke desmindre tvungen til at betro en af de mest bekendte Sagførere med denne Sag og kræve Retsterminen udsat i 14 Dage for at kunne fremskaffe det mest mulige Materiale til Understøttelse af sit Standpunkt. En af A. F. of L.'s Tillidsmænd betegnede I. R. T.'s Manøvre som et aabenlyst Forsøg paa at undertrykke de organiserede Arbejdere. Førende Retslærde ser heri et af Staaltrusten, Arbejdsgivernes Nationalforening og Grubemagnaterne understøttet Forsøg paa at slaa Arbejderbevægelsen «knockout».

At en saadan plump Manøvre ikke blot forekommer i Amerika, viser en fornylig af den østrigske Højesteret afsagt Dom, der har vakt Opsigt, fordi visse Bestemmelser i en mellem Arbejdere og Arbejdsgiver afsluttet Overenskomst blev betegnet som værende i Strid med de «gode Sæder», fordi fornævnte Overenskomst, der omfattede Byens Biografteatre, indeholdt en Bestemmelse, i Følge hvilken Arbejdsgiverne ved Antagelse af Operatører var forpligtet til at benytte Forbundets Arbejdsanvisning. Da et Teater i Strid md denne Bestemmelse havde antaget en Operatør udenom Organisationens Arbejdsanvisning, blev dette selvfølgelig paatalt og vedkommende Operatør afskediget. Endskønt den gældende Opsigelsesfrist o. s. v. var overholdt, rejste vedkommende Operatør Sag mod Forbundet, og Retten gav ham Medhold, idet den i sin Dom betegnede en Bestemmelse i en Overenskomst, der paabyder tvungen Anvendelse af en bestemt Arbejdsanvisning, for stridende mod de «gode Sæder». Har man nogensinde hørt, at Overenskomster mellem Arbejdsgivere, gennem hvilke Varer til Livets Underhold monopoliseres og Priserne skrues op til Skade for hele Befolkningen, er betegnet som stridende mod de gode Sæder? Alle disse Tilfælde viser, at Staten overalt, hvor dette paa nogen Maade lader sig gøre, stiller sig paa Arbejdsgivernes Side og ser igennem Fingrene med dem, mens den anser Moralen og de gode Sæder for truet, naar en Fagorganisation tilstræber en fornuftig Organisering af Arbejdsmarkedet. Derfor har Fagforeningerne mere end nogensinde Anledning til kun at stole paa deres egen Styrke og udbygge deres Organisationer saaledes, at det er udsigtsløst at ville bekæmpe dem med saa smaalige Midler.

(I. F. C.).

Nationale Erhvervsraad.

Léon Delsinne, Lederen af den belgiske Arbejderhøjskole, offentliggør i Brysseler «Peuple» en Artikel, i hvilken han gør opmærksom paa den belgiske Regerings ringe Initiativ og manglende Udsyn i økonomiske Spørgsmaal og under Henvisning til det tyske og franske Eksempel træder i Brechen for Oprettelse af et nationalt Økonomiraad. Han siger i denne Sammenhæng bl. a.:

«Trods Resolutionerne paa den økonomiske Verdenskonference synes de store europæiske Lande, som hidtil var vore bedste Kunder, snarere tilbøjelige til at forhøje end til at nedsætte deres Toldsatser. Selv om ogsaa visse Kredse synes at være af en anden Mening, er det mig ikke rigtigt klart, hvorledes de belgiske Diplomater skal forhindre dette. Man maa derfor affinde sig med Kendsgerningerne og holde Udsyn efter andre Midler.

Iøvrigt har vi navnlig at gøre med Konkurrencen fra et Land, som i Virkeligheden synes at være traadt i Spidsen for den økonomiske Udvikling: Tyskland.

Netop Tyskland giver os i den senere Tid et Eksempel, som vi med stor Nytte kunde efterligne. I 1924 befandt netop dette Land sig i en Situation, hvoraf ingen kunde øjne en Udvej. Til de af Valutaens Sammenbrud foraarsagede Ruiner kom de af Stabiliseringen fremkaldte Ødelæggelser. Tyskland er overordentlig hurtigt kommen til Kræfter igen, og det væsentlig paa Grund af et samlet Program, som man har givet Navnet Rationalisering. Dette Program blev udarbejdet af en under Rigsøkonomiraadet nedsat Kommission, der bestod af Repræsentanter for alle produktive Elementer: Organisationerne for Industrien, Forretningsverdenen, Arbejderne, Bankerne og Regeringen. Uden Tvivl maatte visse Kredse lide i uforholdsmæssig stærk Grad, og navnlig Arbjderne var i lang Tid hjemsøgt af en uhyre Arbejdsløshed. I det store hele var man dog klar over, at dette var den uundgaaelige Kraftprøve for atter at skabe et sundt Grundlag for Erhvervslivet.»

Efter at Delsinne har omtalt de nyeste Bestræbelser, der udfoldes af forskellige Specialkommissioner under det tyske Rigsøkonomiraad, kommer han til den Slutning: «Det behøver ikke at drages i Tvivl, at saa systematiske Anstrengelser sluttelig maa udmunde i betydelige Resultater, specielt i et Land, som har et saa forholdsvis stort indre Marked. Hvor langt vil om kort Tid den tyske Industri være os forud, naar vi fortsætter med at gaa frem i samme Tempo som efter Vaabenstilstanden?»

Dette er et Spørgsmaal, som nok tør gøre Fordring paa Arbejderorganisationernes fulde Opmærksomhed. Vore Fagforeninger vilde bevise, at de har en rigtig Forstaaelse for Almenvellets Interesser og de givne

Nødvendigheder, naar de formelt foreslaar Oprettelsen af et nationalt Erhvervsraad efter fransk elier tysk Mønster og vil gøre alt for at bringe en saadan Instans til aktivt Arbejde og sørge for at give dens Konklusioner den største Publicitet.»

At nationale Erhvervsraad, som maa omfatte Repræsentanter for alle Kredse indenfor Landets Erhvervsliv og dermed kan bidrage meget til Varetagelse af baade Arbejderkiassens og de offentlige Interesser indenfor Rammen af det samlede Erhvervsliv, i den senere Tid er traadt mere i Forgrunden, fremgaar bl. a. ogsaa deraf, at de nationale Økonomiraad i Frankrig og Tyskland næsten samtidig har erholdt statslig Anerkendelse, d. v. s. er blevet omdannet til permanente statlige Institutioner (jvf. I. F. C.'s Pressemeddelelser Nr. 44).

(I. F. C.).

Guderne for den amerikanske Stenkulsindustri.

Et amerikansk Fagforeningsblad bragte fornylig følgende Melding:

«I Pottsville-Kuldistriktet kunde man forleden Søndag iagttage et besynderligt Skuespil, idet Hundreder af Gejstlige fremsagde Bønner for Genrejsningen af Stenkulsindustrien. Protestanter og Katoliker gjorde deres Bedste, mens de jødiske Præster bad i deres Synagoger.»

At dømme efter den i de sidste Uger i Amerika indtraadte Kuldebølge, som allierede har fordret talrige Ofre, synes Guderne at ville gøre deres Sag mere end godt, hvorved der endda loves at falde lidt af til det «fattige» Europa, som ligeledes kan notere en stærk Temperaturnedgang.

(I. F. C.).

Faglig Orientering.

Det engelske Maskinarbejderforbund har givet sine Afdelinger Anvisning paa, at ingen Del af Fagforeningskontingentet maa anvendes til politiske Formaal. Forbundet forsøger mod denne Bestemmelse at tilpasse sig efter den bestaaende Lovgivning. Ved denne Beslutning spiller ogsaa den Opfattelse en Rolle, at der af Forbundets Midler ikke maa udredes Bidrag til lokale Fællesorganisationer, hvis Virksomhed ikke er begrænset til det rent faglige Omraade. Denne Bestemmelse tager Sigte paa de Fællesorganisationer, der tilhører den faglige Mindretalsbevægelse (Kommunister).

(I. F. C.).

Industriel Revolution i England.

Ligesom i Amerika, hvor der finder store økonomiske Forskydninger Sted indenfor Landet og hvor visse Industrier udvandrer fra Norden til Syden, mens paa den anden Side en voksende Strøm af Negre bevæger sig fra Syd til Nord, kan man ogsaa for Englands Vedkommende konstatere en Art industriel Revolution, idet den Del af Befolkningen, der har sit Erhverv i Industrien, efterhaanden bevæger sig fra den nordlige til den sydlige Del af Landet. Dette betyder, at de gamle syge Industrier som Skibsværfter, Kulgrubeindustrien, Tekstilindustrien med flere taber i Betydning, mens i den sydlige Del af Landet de unge, væsentlig for Indlandsmarkedet arbejdende Industrier vinder Terrain (Byggefag, Automobilindustrien, Kunstsilke- og Elektricitetsindustrien o. s. v.). I 1923 omfattede t. Eks. Kulindustrien 10,83 pCt. af den forsikringspligtige Befolkning, i 1927 endnu kun 9,88 pCt. Skibsbygningens Andel er sunken fra 2,35 til 1,78 pCt., Jern- og Staalindustriens fra 2,09 til 1,81 pCt., Uld- og Tekstilindustriens fra 2,35 til 2,05 pCt. Den sydlige Del af Landet omfatter nu 47 pCt. af den forsikringspligtige Del af Befolkningen, mod 45,7 pCt. i Aaret 1923.

(I. F. C.).

Siden sidst.

Aarhus J. B. Entreprenørfirmaet Hoffman & Sønner & J. Eriksen: Entreprenørforeningen klager paa Aarhus Entreprenørforenings Vegne over, at 3 af Aarhus J. B.s Medlemmer efter Afdelingens Ordre har nægtet at modtage Brosten fra M/S Bomy, der den 19. Oktober ankom med 95,000 Brosten til Entreprenørfirmaets Arbejdsplads — en Bølgebryder, som Firmaet for Tiden har under Opførelse — medmindre de fik Betaling efter Havnearbejdernes Priskurant. Firmaet, der ansaa Arbejdernes Krav for uberettiget, foreslog disse at paabegynde Arbejdet og lade Betalingsspørgsmaalet afgøre ad faglig Vej, men dette nægtede Arbejderne. Entreprenørforeningen henstillede derfor til D. A. F. at drage Omsorg for, at Arbejdet straks blev paabegyndt samtidig gør den Afdelingen ansvarlig for det Tab, Arbejdsstandsningen har forvoldt Firmaet og forbeholder sig Ret til straks at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret, hvis Arbejdet ikke straks bliver genoptaget. Sluttelig foreslaar Entreprenørforeningen, at der afholdes et Møde i Arbejdsgiverforeningen om Sagen. Ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 25. Oktober enedes man om at bringe Sagen ud af Verden ved lokal Forhandling; idet dog hver af Parterne forbeholdt sig deres Stilling. Ved Mæglingsmødet den 3. November tiltraadte Parterne et af Mæglingsudvalget stillet Forslag om, at Firmaet, naar det benytter Jord- og Betonarbejdre til Modtagning af Brostenene betaler 24 Øre pr. Ton pr. Mand.

Ry St. Murermester J. Winther, Ry St. Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Hovedorganisationen for Mesterforeningen i Byggefagene paa Landet i Anledning af, at Mesteren nægter at betale det overenskomstmæssige Tillæg for de første 25 cm Udgravning under Jordoverfladen ved Udgravning af en Byggegrund. (10 Øre pr. kbm. pr. paabegyndt 25 cm). Efter at Sagen var paatalt overfor Hovedorganisationen samt efter nogen Korrespondance om Sagen, betalte Mesteren det krævede Tillæg.

Tønder. Ingeniør Kayser. Afdelingen indberetter, at Firmaet aflønner 1 Mand, der i Tiden fra Kl. 10 Aften til Kl. 8 Morgen beskæftiges ved Pasning af en Motorpumpe med 98 Øre i Timen for samtlige Timer. Afdelingen har krævet, at Manden enten skal betales med Skifteholdstillæg (12 a 22 Øre pr. Time) eller skal have Overarbejdstillæg (med 25 pCt. Tillæg for den 9. Time og 33⅓ pCt. Tillæg for den 10. Time pr. Nat),

men dette nægter Firmaet at betale. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenørforeningen med Henstilling til denne om at paalægge Firmaet enten at betale Overarbejdstillæg for de 2 sidste Timer pr. Nat eller at betale Skifteholdstillæg for Pasning af Motorpumpen; hvis ikke Entreprenørforeningen vilde det, begæredes et Møde afholdt om Sagen, da der ikke i Overenskomsten af 15. Maj 1922, der gælder for de sønderjyske Landsdele, er fastsat Betaling for dette Arbejde — fremkom Afdelingen med Klager over flere andre Forhold, som den samtidig ønskede behandlet, deriblandt Krav om Tillæg for Arbejde i Vand og Pløre.

Om disse Forhold afholdtes den 27. Oktober et Møde i Entreprenørforeningen. Her enedes man om at henvise Sagerne til lokal Forhandling. Den 3. November indberetter Afdelingen, at Mødet har været afholdt. De 3 Mand, der har været beskæftiget ved Pumpning faar udbetalt 20 Øre pr. Time for de 165 Timer, de ialt har været beskæftiget ved dette Arbejde og at fremtidigt Arbejde ved Pumpning Dag og Nat skal betales efter Skifteholdsreglerne. De Arbejdere, der arbejder ved Maskinen nu og i Vinter erholder i Vandtillæg 1 Kr. pr. Dag. Endvidere gik Firmaet ind paa udelukkende at anvende Folk fra Tønder til at udføre Arbejdet. Hermed er Sagerne bragt i Orden.

Viborg. Kommunens Gasværk. Mellem Kommunen og Gasværksarbejderne oprettedes den 26. Juni 1926 en Overenskomst udenom Afdelingen. Denne Overenskomst er nu — efter at Sagen har været behandlet mellem Kommunen og Afdelingen — anerkendt af Kommunen og D. A. F. som fremtidigt gældende mellem disse Parter. Der foretoges en Ændring i Reguleringsbestemmelsen. — Lønningerne (154 og 146 Øre i Timen) var blevet nedregulerede i Overenskomstperioden efter den hidtidige Reguleringsbestemmelse. Overenskomst oprettet. 19 Mand. Timeløn: Retorthusarbejdere og Kultrillerne 154 Øre, Kedel- og Ammoniakarbejdere samt By- og Pladsarbejdere 146 Øre. Retorthusarbejder og Kedel- og Ammoniakarbejdere erholder for Søn- og Helligdagsvagt ekstra Kr. 3.20 pr. Vagt. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 166 Øre. Arbejdere, der er beskæftiget ved Rensning af Hydrauliker, Opstigningsrør og Tjærebeholdere samt Reparation af Retorter aflønnes med 154 Øre i Timen. Maskinpasning og Kullempning betales med 166 Øre i Timen. Fastansatte Arbejdere erholder, naar de har opnaaet mindst 1 Aars Anciennitet i Sygdomstilfælde fuld Dagløn minus Sygekassehjælp (mindst 2 Kr. pr. Dag) i indtil 26 Uger og derefter halv Dagløn i indtil 13 Uger. Retorthusarbejdere og andre Arbejdere med 1 Aars Anciennitet erholder 12 Dages Ferie med Betaling og senere Ansatte i Forhold dertil. Fastansatte Arbejdere erholder 1 Sæt Overtrækstøj aarlig. Pension efter Kommunens Regler. Regulering pr. Februar og August op eller ned med samme Beløb, som der tilsammen reguleres paa henholdsvis Dyrtids-Konjunktur- og Stedtillæg efter Kommunens Lønregulativs 6. Lønningsklasse. Gælder til en 1. Juli.

D. A. F. og Landarbejderforbundet. Gl. Roskilde Amts Kommuner: Overenskomst oprettet angaaende Betaling for Skærveslagningsarbejde m. m. (5 pCt. Reduktion af de tidligere Priser). For Flækning af Sten til Slagning 39 × 23 cm betales Kr. 2.55, for Stabling af Stenene Kr. 0.75, for Slagning af Reparationsskærver 4 cm Kr. 8.00, for Lagbelægningsskærver 5 cm Kr. 7.15, for Sankesten til Skærver 4½ cm Kr. 6.30 og for Underlagsten Kr. 3.95. Alt pr. Kubikmeter. For Slagning af Sankesten udover 39 × 23 cm betales Tillæg i Forhold til Mængden af dem. Vejarbejde betales med Timeløn efter lokal Aftale. Regler for Anskaffelse og Betaling af Værktøj. Uøvede Arbejdsløse erholder ved Skærveslagning et Tillæg af 25 pCt. for de første 7 Kubikmeter. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. November 1928.

Faxe Ladeplads. Hylleholt Sogneraad. Overenskomst oprettet. Timeløn 90 Øre. Arbejdstid 8 Timer. For Slagning af Pillesten til Skærver 4 cm betales Kr. 9.00 for 3 cm Kr. 10.00, for Fiskning af Sten leveret til Kommunens Stenplads ved Strandlod Kr. 7.00, naar Stenene er over 12 × 12 cm Kr. 5.00. Alt pr. Kubikmeter. Udlægning af Skærver og Grus samt Grøftegravning og Planering af Vejarealet. Akkord efter Aftale. Regler for Anskaffelse af Værktøj og Betalingen af det. Organiserede Arbejdere skal fortrinsvis anvendes. Regulering Februar og August med 1 pCt. pr. Procent Pristallet falder eller stiger. Gælder til 1. Maj 1928.

Skanderborg. De danske Statsbaner. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Overbanemesteren vægrer sig ved at betale 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for Betonstøbningsarbejde af et Gulv i en Ventesal over en Kælder. Mellem Bjælkerne indlægges med 20 cm Mellemrum Jern, først et Lag paa tværs, saa et Lag Beton og derefter et Lag Jern paa langs. Efter at Sagen var paatalt overfor Generaldirektoratet, meddelte dette den 4. November, at Tillægget vil blive udbetalt til Arbejderne.

Aalborg C. Cementfabriken «Norden». Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling til en Mand, der efter at have modtaget rettidigt Varsel derom deltog i midlertidigt Natholdsarbejde ved Udskibning af Cement; men kun var beskæftiget en Nat ved Arbejdet. Fabriken vil kun betale Natholdstillæg, 20 Øre pr. Time, medens Afdelingen hævder, at Fabrikken skal aflønne Manden med de gældende Tillæg for Over- og Natarbejde. Ved Mæglingsmødet den 1. December enedes man om at forstaa Anmærkningen til Landsoverenskomstens § 3 saaledes, at hvis Arbejdet ikke strækker sig udover 2 Nætter pr. Mand, der deltager i det, — altsaa ikke pr. Hold — betales det med Over- og Natarbejdsbetaling uanset Varselsbestemmelsen i §, 3. Stk. og Ordet «Natholdsarbejde» i § 3, 4. Stk.

Fabrikarb., Kbhvn. Firma Petersen & Albeck. Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Firmaet nægter at betale den i Priskuranten fastsatte Betaling for Udskibning af et Parti Jernbaneskinner paa 325 Tons. Firmaet henviser til, at da Skinnerne ligger i Slæng, skal Arbejdet udføres for en lavere Betaling end den fastsatte. Afdelingen hævder, at Skinnerne ikke ligger i Slæng, da Kranen i saa Tilfælde skal kunne tage et Bundt paa 5 Tons, derimod ligger de i Bundter paa 3 Tons, hvil-

ket medfører at Arbejderne ikke kan udnytte Kranen fuldt ud, da Kranen først skal løfte Bundtet for at der kan lægges en Strop under Skinnerne. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet forbeholdt sig at videre forfølge Sagen.

Ved Mødet mellem Organisationerne den 1. December enedes man om en Akkordpris for Lastning og Losning med Kran i Stedet for de bestaaende Priser. — Skinner, Plader, Vinkler og Rundjern i Slæng eller Bundter betales med 44 Øre pr. Ton. Det er en Forudsætning, at Sporvognsskinner herefter enten lægges i Slæng eller løst. For det forhaandenværende Parti Sporvognsskinner, der ligger i Bundter, fastsættes en Pris af Kr. 0,50 pr. Ton.

Odense Sk. Odense Staalskibsværft. Afdelingen indberetter, at Værftet har inddraget et til forskellige Arbejder ydet Tillæg til deres Timelønninger paa ialt 24 Øre, fordi de ikke havde Adgang til Akkord med den Motivering, at de paagældende Arbejdere jo nu faar de 2 Øre mere pr. Mand pr. Time i Henhold til den afsagte Voldgiftskendelse om, at ny antagne Arbejdere, der har arbejdet mindst 1 Aar paa et andet Skibsværft, skal have en 2 Øre højere Timeløn end Antagelseslønnen. Afdelingen anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Forbundet havde paatalt Sagen overfor Jern- og Metalindustri-Sammenslutningen, meddelte denne den 30. November, at Værftet efter nærmere Overvejelse af Sagen har udbetalt det omstridte Beløb.

Helsingør S. Helsingør Skibsværft. Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien klager over, at samtlige Pladsarbejdsmænd — ca. 80 Mand — den 21. November forlod Arbejdet, fordi en af Værftets Funktionærer afskedigede en af Arbejdsmændene. Værftschefen havde forinden Arbejdet standsedes, henvendt sig til Tillidsmanden og foreholdt det ulovlige i Arbejdernes Adfærd og anmodede ham om at forhindre, at Arbejdsstandsningen blev til Virkelighed, idet Værftet i modsat Tilfælde vilde drage Arbejderne til Ansvar for deres Handlemaade. Sammenslutningen anmodede Forbundet om at foranledige, at Arbejdet straks blev genoptaget. Den forbeholdt Krav om Erstatning og Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret, hvis Arbejdet ikke straks blev genoptaget. Afdelingens Formand foranledigede Arbejdet genoptaget den 22. November og Sagen behandledes paa et Mæglingsmøde den 30. November. Paa dette udtalte Forbundets og Arbejdernes Repræsentanter deres Beklagelse over den skete Arbejdsstandsning, som erkendtes ulovlig, og man enedes om, at de 72 Arbejdsmænd, der deltog i Strejken, betaler en Erstatning til Værftet paa 500 Kr. Denne Erstatning vil Værftet dog ikke forlange betalt; medmindre Arbejdsmændene paany maatte iværksætte en uvarslet Arbejdsstandsning. — I saa Tilfælde forfalder Erstatningssummen straks til Betaling.

Aarhus O. Aarhus Oliefabrik. Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt til Behandling af følgende Spørgsmaal, hvorom der ikke har kunnet opnaas Enighed lokalt. 1) At Fabriken i Strid med Overenskomstens Bestemmelse aflønner 1 Mand, der i kortere Tid end 1 Uge sættes til Arbejde i kontinuerlig Drift, med Holddriftstillæg, medens Afdelingen kræver, at han skal have det overenskomstmæssige Tillæg for Over- og Natarbejde. 2) At Mesteren i Presseanlægget kræver større Arbejdspræstation, end Arbejderne kan yde og er brutal, naar Arbejderne vægrer sig ved at imødekomme hans Krav. 3) At Fabriken nægter at betale det overenskomstmæssige Tillæg af 100 pCt. til 3 Mand, der i Presseanlægget er beskæftiget ved Melfordeling, men kun betaler 60 pCt. Tillæg. 4) At en timelønnet Arbejder i Presseanlægget, hvis Mission er, naar der arbejdes i kontinuerlig Drift, at bringe Mesterens Ordre til de forskellige Arbejdspladser, optræder paa en yderst brutal Maade.

Ved Mæglingsmøde den 10. Oktober opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagerne behandledes af et Fællesmøde mellem Organisationerne den 27. Oktober. Her enedes man om, at tage Sag Nr. 2 tilbage, da Ingeniøren erklærede, at han havde draget Omsorg for, at der blev givet tilstrækkelig Hjælp i alle Holdene, og at dette ogsaa i Fremtiden vilde finde Sted. Ligeledes toges Sag Nr. 4 tilbage, efter at Ingeniøren havde meddelt den omtalte Arbejder, hvori hans Arbejde bestaar, og hvorvidt hans Kompetence rækker, samt at Fabrikken ikke ønskede Klager over hans Optræden. Herefter indbragtes Sagerne 1 og 3 for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 2. December afsagte Voldgiftens Opmand følgende Kendelse. Ad. Spørgsmaal 1. Det her nævnte Arbejde vil være at betale overensstemmende med den af Arbejderne nedlagte Paastand. Ad. Spørgsmaal 2 (Sag Nr. 3) Arbejdernes her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

Kontor- og Forretningsbudene, Kbhvn. har afsluttet enslydende Overenskomster med: Gl. Torvs Budcentral, A. Flinks Budcentral, «Aaba» Bud- og Transportkompagni og Fr. Olsens Budkompagni. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Lønnen er for Bude under 16 Aar 50 pCt. af det Beløb Budet indkører. Garanteret Ugefortjeneste 18 Kr. ugentlig (3 Kr. pr. Dag) for Bude over 16 Aar 55 pCt. af det indkørte Beløb. Garanteret Ugeløn Kr. 21.00 (3½ Kr. pr. Dag). For Bude over 18 Aar 65 pCt. af det indkørte Beløb. Garanteret Ugeløn Kr. 27.00 (4½ Kr. pr. Dag). Udregningen af Lønnen sker paa Grundlag af en Takst pr. Time af 105 Øre.

Udførelse af Lager- og Oprydningsarbejde, Aflæsning, Opbæring o. l. kan udføres efter nærmere Overenskomst med Budet i hvert enkelt Tilfælde. Overarbejde: Fra Kl. 6—9 Aften og Kl. 7—8 Morgen 50 pCt. Tillæg. Efter Kl. 9 Aften og til Kl. 7 Morgen 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Tillægene beregnes efter Budcentralens Dagtakster. Bude, der kører paa egen Cykle, erholder en Cyklegodtgørelse af Kr. 3.50 pr. Uger. Ved Ulykkestilfælde erholder Bude under 18 Aar 2 Kr. og over 18 Aar 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger. Bude, der har været beskæftiget et helt Aar kan begære 3 Dages Sommerferie med Løn. Alle Bude, der beskæftiges, skal senest 8 Dage efter, at de har paabegyndt Arbejdet være Medlemmer af Budenes Organisation. Tillidsmandsregler. Norm for Regulering for Behandling af faglig Strid. Kan opsiges med 1 Maaneds Varsel, dog tidligst til 1. Februar 1928.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 18 1928 1928 32. Aarg.

1927.

Et Tilbageblik.

Hvorfor nægte, at det var med en vis Grad af Spænding og Alvor, vi gled ind i det nu udrundne Aar 1927.

December 1926 havde politisk bragt os en Regering af udprægede Modstandere af Arbejderklassen; valgte ganske vist paa et Program og Løfter om, at bringe vort lille Samfunds Hjul i Virksomhed og Arbejde til de mangeledige Hænder; men i Virkeligheden — hvad den forløbne Tid tilfulde har bevist — med det Formaal at redde, hvad reddes kunne og endda lidt til til de Besiddende i Landet, det være sig Banker, Storbønder, Skorstensbaroner, Handelsfyrster og hvad de til denne Del af vort Samfund hørende ellers iøvrigt maa karakteriseres som, og paa Underklassens — ikke mindst Arbejdernes Bekostning.

Dette i Forbindelse med den knugende store Arbejdsløshed, og at saa godt som alle Arbejdsoverenskomsterne var opsagte, gjorde ikke Spændingen og Alvoren mindre, navnlig da Et og Andet kunde tyde paa, at der i denne Situation skulle forsøges gennemført alvorlige Nedskæringer af Arbejdslønninger og — ikke mindst — Forlængelser af Arbejdstiden; imidlertid var det kun en let forklarlig Spænding blandet med Alvor, der beherskede Sindene, og ikke nogensomhelst Frygt — thi den danske Arbejderklasse og dens Organisationer har før været ude for Storme, Modgang og svære Tider — hvilket ikke mindst gælder de danske Arbejdsmænd og deres Forbund — men altid er Overklassens Forsøg paa at splitte vore Organisationer og knuse disse, strandet paa vort ubrydelige Sammenhold.

Og derfor kunde vi — i Tillid hertil — imødese Begivenhedernes Udvikling uden Frygt; omend Forholdene var ugunstige og alvorlige nok for os alle; og vi gik til Forhandlingerne fast besluttede paa ikke at lade os knuge ned i Arbejdsfortjenesten eller fravriste 8-Timersarbejdsdagen.

I Modsætning til Arbejdsgiverforeningens tidligere Taktik, at forhale Tidspunktet for Forhandlingernes Paabegyndelse og Afslutning det mest mulige, syntes det i denne Omgang at være den magtpaaliggende at faa begyndt paa Forhandlingerne, saa tidligt som muligt og hertil var vor Forbundsledelse ikke — som i sin Tid paastaaet i Bladet „Arbejdsgiveren" — uvillig — tværtimod, vi satte hele vort Organisationsmaskineri i Bevægelse og gik til Forhandlingerne om vore Landsoverenskomster, der alle var opsagte; saaledes at vi paa Hovedbestyrelsesmødet den 16. Januar kunne aflægge Beretning om Forhandlingernes Gang med Jernindustrien, Mur-, Jord- og Betonbranchen, Kalk- og Teglværksforeningen, Cementindustrien, Sukkerindustrien, Grusgrave og Skærvefabrikker og Olieindustrien; og meddele at for Jernindustriens Vedkommende var Forholdet det, at man forlangte vi skulde tiltræde en Overenskomst i Lighed med, hvad Smedeforbundet var gaaet med til og som indeholdt en

Række Reduktioner af Akkordpriserne og personlige Timefortjenester; dog for vort Vedkommende endnu større Reduktioner end hos Smedene, desuden forlangte man, at Timelønningerne skulde være mindre i Provinsen end i København, hvad vi nægtede at gaa ind paa.

at det for Jord-, Beton- og Murarbejdsmændenes Vedkommende ikke var lykkedes at opnaa nogen Enighed ved de direkte faste Forhandlinger med Arbejdsgiverne, og nu skulde der forhandles i Arbejdsgiverforeningen,

at der i Teglværksindustrien var opnaaet Enighed om de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønningerne, idet Arbejdsgiverne krævede en Reduktion af 5 pCt.

I Cementindustrien var der ogsaa opnaaet Enighed om de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønnen, hvor der forlangtes en Reduktion af 9 Øre pr. Time.

I Sukkerindustrien var man til Dels enedes om de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønnen, som forlangtes reduceret med 5 Øre pr. Time.

Med Grus- og Skærvefabrikanterne var opnaaet Enighed om de almindelige Bestemmelser; men ikke om Lønnen, hvor der forlangtes en Reduktion af 5 pCt.

For Olieindustriens Vedkommende var der opnaaet delvis Enighed om de almindelige Bestemmelser, men ikke om Lønnen; idet der ogsaa her forlangtes en Reduktion paa 3 pCt.

Gennem disse Forhandlinger fik vi foruden Konstateringen af, at Arbejdsgiverne krævede Lønreduktioner ogsaa at mærke, at Regeringen søgte at provokere Arbejdsgiverne frem til at søge gennemtrumfet Beskæring og Reduktion paa alle mulige Omraader; antagelig for derigennem at skabe en passende Baggrund for Attentaterne paa Tjenestemændenes Løn- og Arbejdsvilkaar.

Som det var gaaet ved de her refererede Forhandlinger om Lands- og Brancheoverenskomsterne, var det ogsaa gaaet ved Forhandlingerne om de lokale Overenskomster, her forlangte Arbejdsgiverne ogsaa større Reduktioner.

Umiddelbart herefter fandt der paany Forhandlinger Sted med Jernindustrien, ved hvilke der opnaaedes en for os noget bedre Ordning med Hensyn til Reguleringen af Akkordfortjenesterne og Timelønningerne, og at Mindstebetalingen fortsat blev den samme i Provinsen som i København, desuden ydedes der et Tillæg til Minimallønnen paa 8 Øre; medens Regulering eller Pristallet bortfaldt, og Overenskomsten fornyedes paa 2 Aar til 1. Febr. 1929, dog med en vis Adgang til at kunne opsige Overenskomsten til Ophør den 1. Februar 1928.

Efterhaanden opnaaedes der ogsaa Enighed om Overenskomsterne med Sukkerindustrien, Grusgrave- og Skærvefabrikkerne, Olieindustrien og Kalk- og Teglværksindustrien, og hvor der opnaaedes visse Smaaforbedringer i de almindelige Bestemmelser; medens Overenskomsterne iøvrigt fornyedes uforandrede til Udløb 1928.

Hvad derimod angik Overenskomsten med Murmestrene og Entreprenørerne, var det ikke muligt at naa til Enighed; idet Arbejdsgiverne stejlt holdt paa deres Forlangender om Reduktioner og andre Ændringer i Overenskomsterne, og vi fik da for Arbejdsgiverforeningen baade 1. og 2. Varsel om Lockout.

I sidste Øjeblik kom Sagen saa til Behandling i Forligsinstitutionen, hvor Forligsmændene efter en meget langvarig Forhandling stillede et Mæglingsforslag.

Dette gik blandt andet ud paa, at Nordsjælland holdtes ude fra den almindelige Overenskomst med Centralforeningen af Murmestre, at Arbejdstiden i Novbr. Maaned nedsættes til 7 Timer, og at Timelønnen som Erstatning herfor forhøjedes med 1 Øre, desuden indeholdt Forliget en Bestemmelse om, at der skulde optages Forhandlinger om Afslutningen af en Landsoverenskomst med Entreprenørforeningen og Tømrermesterforeningen for Provinsens Vedkommende og at Lockoutvarslerne skulde tages tilbage.

Samtidig hermed stillede Forligsmændene ogsaa Forslag til en Ordning af Overenskomstforholdet med Murerforbundet.

Vi for vort Vedkommende tiltraadte Mæglingsforslaget, medens Murerforbundet forkastede dette.

Lockouten iværksattes derefter overfor Murersvendene, hvad der medførte at store Dele af vore Medlemmer indenfor Murarbejdsmandsbranchen blev arbejdsløse.

Lockouten gik gennem længere Tid; men endte dog omsider med Forlig mellem Mestrene og Svendene; men Lockouten medførte, at en Del Arbejde, der ellers vilde være bleven sat i

Gang, ikke blev sat i Gang, og blev saaledes et nyt Bevis paa Arbejdsgivernes mærkelige Maade at befordre den rolige og naturlige Udvikling af Arbejdsforholdene paa — idet det, der var Mestre og Svende imellem, kun var af et saadant Omfang, at der ved en mindre stejl Optræden fra Mestrenes Side sikkert kunne have været opnaaet en Ordning, uden at denne Lockout havde været nødvendig.

Hvad de lokale Overenskomster angaar, blev der efterhaanden ogsaa opnaaet Enighed om disse; dog at et meget stort Antal maatte til Forhandling i Arbejdsgiverforeningen, hvor der omsider naaedes en Afslutning; og hermed var saa praktisk talt Overenskomstsituationen, hvad angaar Overenskomsterne med Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen afsluttet.

Hvad Forhandlingerne om Overenskomster med Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen angaar, lykkedes det gennemgaaende ret hurtigt Afdelingerne lokalt at komme til Rette med Arbejdsgiverne om disse, dog med en enkelt Undtagelse, nemlig det københavnske Bilselskab „Taxa". Hos disse Arbejdsgivere — der for største Delen selv er udgaaet fra Chaufførernes Fagforening i København — og altsaa selv har et indgaaende Kendskab til det ikke altid lige behagelige Arbejde at være Droske-Chauffør — mødte vi en sjelden Stædighed med Hensyn til Fastholden af Krav om ganske uantagelige Lønreduktioner, og trods alle vore Bestræbelser for at tilvejebringe Fred og ordnede Forhold ogsaa paa dette Omraade, endte det dog med, at disse forhenværende „Kammerater" og Organisationsfæller etablerede Lockout overfor Droskechaufførerne.

Lockouten fortsattes nogle Uger, inden det lykkedes at faa en Ende paa den; men d'Hrr. Taxavognmænd opnaaede gennem deres Lockout ikke det, de havde ønsket, og Resultatet af deres krigerske Optræden stod i et skærende Misforhold til de Omkostninger og Fortrædeligheder, Lockouten paaførte dem selv; men de havde selvfølgelig den Tilfredsstillelse, at de fik vist sig som rigtig virkelige Arbejdsgivere; og den vil vi skam ikke misunde dem.

Taget under Eet kan vi med Sandhed sige, at Aaret 1927 — trods alle daarlige Udsigter ved dets Begyndelse, og trods alle vore Modstanderes Sammenrotning og Lyst til at sætte Foden paa vor Nakke — rent fagligt set forløb paa en saadan Maade, at der ikke er skellig Grund til for os at være mistrøstige; tværtimod — vi afslog Angrebene paa vore Lønninger, vi hævdede vore Overenskomster, og vi staar stadig med vor 8-Timersarbejdsdag i Behold, ligesaavel som man ikke fra nogen Side har faaet Held til at opdele vore Organisationer eller sprænge Kammeratskabet og Sammenholdet blandt Arbejdsmændene; at Enkelte af vore Medlemmer omkring i Afdelingerne har faaet fine Fornemmelser og trods en anstændig Løn, opnaaet ikke mindst gennem de organiserede Arbejdsmænds Arbejde og Dansk Arbejdsmands Forbunds Indflydelse, har ladet sig besnære af Lokketoner fra anden Side, og fordi det er billigere at staa i Funktionærforeninger, er brudt ud af vort Forbund, beklager vi forsaavidt; men vi føler os overbevist om, at det kun er et Tidsspørgsmaal; naar det gaar op for disse, at de, selv om de nu kan spare nogle Ører i Kontingent, intet har vundet ved deres Optræden, der i Virkeligheden kun er en fejg Unddragen sig Forpligtelserne overfor de mindre godt stillede Kammerater; og vi føler os overbeviste om, at vi snart igen skal se disse forlorne Sønner gaa i dem selv og vende tilbage til deres Organisation og til Opfyldelsen af deres kammeratlige og solidariske Forpligtelser.

—*n.*

Akkord —!

Det er efterhaanden gaaet op for flere og flere af vore Afdelinger, at Kræfterne bør lægges i til Gennemførelsen af Akkordprincippet som Løngrundlag overalt, hvor ikke praktisk foreliggende Hindringer bundende i selve Arbejdets Karakter og Beskaffenhed stiller sig i Vejen herfor, og det kan siges nu, at der i vort Forbund forefindes en stærk og enig Vilje til at søge det forældede Timelønssystem afløst snarest muligt paa de efterhaanden mere og mere indskrænkede Omraader, hvor dette Lønsystem endnu er herskende.

I de nuværende — erhvervsmæssig set — vanskelige Tider, hvor saamange gode og kloge Hoveder har udtalt sig om hvilke Midler Samfundet skulde betjene sig af for at komme ud af Miseren, og hvor de alle uden Undtagelse har hævdet, at et af Midlerne maa være Billiggørelse af Produktionen for at kunne staa

sig i Konkurrencen skulde man mene, at hvor Arbejderne mødte frem med Krav om Akkord med det deraf følgende forcerede Arbejdstempo, vilde de blive modtaget med aabne Arme af den anden Part, Arbejdsgiverne, der vel nok i den almindelige Bevidsthed, uden for Arbejdernes Kreds, regnes for at høre til den mere samfundsbeskyttende Del af Befolkningen.

Men er dette nu Tilfældet?

Det skal ikke her paastaas, at det ikke er det i den store Almindelighed.

I Industrien har man i stort Maal gennemført Akkordsystemet — ogsaa paa Omraader, hvor den enkelte Arbejders fysiske Indsats ikke er eneafgørende for Produktiviteten: de saakaldte Produktionsakkorder, hvor Omtanke og Paapasselighed spiller en fremherskende Rolle. Og man har gjort det, ikke alene for at imødekomme Arbejdernes Krav, men naturligvis ogsaa fordi det er af virkelig Betydning og Interesse for Produktionen. Paa samme Maade er Akkordsystemet trængt langt igennem indenfor Havne- og Købmandsvirksomhed og andet Steds.

Men der er et bestemt Arbejdsomraade her i Landet, hvor Akkordsystemet har haft trange Kaar, uagtet det her foreliggende Arbejde er, som skabt for Akkord, nemlig i Bygge- og Entreprenørvirksomhed — men vel at mærke i Provinsen, ikke i København, der er den Ting forlængst klaret; der har man saavel i Bygge- som i Entreprenørfaget arbejdet efter vedtagne Akkordpriskuranter i Snese af Aar.

I denne Virksomhed er der ganske vist ikke Tale om udenlandsk Konkurrence, Huse og Kloaker kan man jo endnu ikke importere, men den, der vil paastaa, at det derfor ikke har nogen økonomisk Betydning for Samfundet, at der paa dette store Arbejdsomraade, hvor Titusinder af Arbejdere aarlig beskæftiges, opretholdes et gammelt Lønsystem, efter hvilket det er den Tid Arbejderen staar ved sit Arbejde, der betales og ikke Mængden af det udførte Arbejde, vil sikkert komme galt afsted.

Trange Kaar har Akkordsystemet som Løngrundlag ved Bygge- og Entreprenørvirksomhed i Provinsen, sagde vi før, javel, Murerne maatte for et Par Aar siden tage en flere Maaneders Lockout blandt andet paa Spørgsmaalet om Indførelse af Akkord. Murerne vandt denne Kamp, forsaavidt som der ved Afslutningen blev skabt solidt Grundlag for, at alt nyt Arbejde fra 1930 skal udføres i Akkord. Men en saadan Kamp skulde der virkelig til for at tvinge Mestrene ud af et antikveret og uøkonomisk Lønsystem og over i et moderne.

Vort Forbund har ogsaa haft sine Vanskeligheder i Tidens Løb og har vel endda en god Portion tilbage.

En Række af vore Afdelinger har selv søgt at løse Spørgsmaalet ved Oprettelse af lokale Akkordpriskuranter i Mur- og Entreprenørfaget. Men den Modstand, som disse Overenskomster af Arbejdsgiverne blev medgivet i Vuggegave, giver sig nu og da højst beklagelige Udslag, der hverken bærer Viden om nogen høj Respekt hos Arbejdsgiverne for indgaaede Overenskomster eller om Forstaaelse af at holde Udviklingen inde i et Spor, der i det lange Løb giver den mest tidsbesparende og dermed ogsaa den billigste Produktion.

Et Eksempel herpaa og paa, hvorledes en øjeblikkelig økonomisk Vinding for Arbejdsgiveren bliver alene bestemmende for ham og hans Kollegers Holdning under en Strid om Overholdelsen af Akkordaftale, skal vi ikke forholde Fagbladets Læsere.

Sagen drejer sig om Odense Entreprenørforening og Entreprenør Jørg. Nielsen dersteds.

Den oprindelige Overenskomst for Entreprenørarbejde i Odense indeholdt ingen Bestemmelse om, hvorvidt et Arbejde skulde udføres som Akkordarbejde eller Timelønsarbejde. Indtil faa Aar efter dens Oprettelse i 1919 blev den dog fortolket saaledes, at Arbejderne havde Krav paa at udføre Entreprenørarbejde som Akkordarbejde. Saa indtraf de daarlige Konjunkturer, som førte til, at Entreprenørerne saa deres Regning ved at nægte at give Akkord paa Entreprenørarbejdet, og da Arbejderne ved Opsigelse af Overenskomsten i 1924 under de derefter følgende Forhandlinger krævede Akkord paa Arbejdet, som de tidligere havde haft det, enedes man ved Forligsinstitutionens Medvirkning om en saalydende Definition med Hensyn til Spørgsmaalet Akkord eller ikke Akkord ved Entreprenørarbejde:

„Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt."

Da denne Bestemmelse skulde praktiseres, viste det sig imidlertid, at visse Entreprenører i Odense havde en Opfattelse af den, som gan-

ske stred imod Meningen med den og iøvrigt ogsaa mod, hvad der havde været Forudsætningen for den, idet de gik ud fra, at det i Virkeligheden skulde være saadan, som de paastod at det hidtil havde været, at det var Entreprenørerne, der i hvert enkelt Tilfælde alene bestemte, om et Arbejde skulde være Akkord eller ikke, hvilket Forhold førte til at vort Forbund i Marts 1925 maatte indklage Odense Entreprenørforening for den faste Voldgiftsret for Brud paa Overenskomsten.

Ved Forligsprøven i Retten enedes man imidlertid om en Fortolkning af den foran citerede Overenskomst-Paragraf, nøje svarende til dennes oprindelige Hensigt, idet Arbejdsgiverforeningens og Entreprenørforeningens Repræsentanter fra Odense samt Arbejdsmandsforbundets Repræsentanter sluttede sig til følgende af Retsformanden formuleret Tydeliggørelse af Overenskomstbestemmelsen:

„Overenskomstbestemmelsen: „Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt", medfører først og fremmest, at hverken Arbejdsgivere eller Arbejdere maa nægte henholdsvis at give eller tage Akkord til gældende eller dog — hvis saadanne ikke findes — antagelige Priser, medmindre der virkelig maatte foreligge saadanne Nægtelsesgrunde, som kan ventes at ville blive anerkendt som fuldgyldige ved en retslig Vurdering af disse Grunde."

Omendskønt der herefter fra enkelte Entreprenørers Side stadig var Uvilje mod at give Akkord, blev Arbejdernes Ønske om Akkord i det Store og Hele dog imødekommet. Men i den samme Tid, formentlig paa Grund af det rigelige Tilbud af Arbejdskraft, har der vist sig en Tendens hos Entreprenørerne til atter at søge tilbage til de gamle Tilstande, hvor det var dem, der ene bestemte, om et Arbejde skulde være Akkord eller ikke, og da Entreprenør Jørgen Nielsen ved to ret store Arbejder pure nægtede Akkord maatte Afdelingen tage Affære.

Jørgen Nielsen nægtede at give Akkord ved et større Kloakarbejde, med den blotte og bare Motivering, at han nok selv skulde bestemme, om Arbejdet skulde være Akkord eller ikke, altsaa et fuldkomment klart og tydeligt Brud paa den foreliggende Overenskomst, — et Brud, der vilde føre til, at de paagældende Arbejdere kom til at lide et stort Tab ved at gaa Glip af det Akkordoverskud, som de i Henhold til Overenskomsten vilde have kunnet indtjene, saafremt Arbejdet udførtes som Akkordarbejde.

Det andet Tilfælde angik Udgravning for en Tunnel paa Amtssygehuset i Odense. Her nægtede Entreprenøren at give Akkord med den intetsigende Motivering, at det ikke kunde lade sig gøre, fordi Jorden skulde „sorteres", uagtet der i Overenskomsten netop bliver henvist til, at der skal træffes særlig Overenskomst i de Tilfælde, hvor Jorden skal sorteres, en rimelig og praktisk Bestemmelse, som netop er indført for at det urimelige Forhold ikke skal indtræffe, at et Jordarbejde kan forlanges udført paa Timeløn, fordi der under dets Udførelse forekommer Forhold, hvor det er ønskeligt, at de forskellige Jordarter saa nogenlunde holdes fri af hinanden, f. Eks. hvor der forekommer Grus, som kan anvendes under Betonstøbningen, hvilket Forhold var til Stede i det her foreliggende Tilfælde.

Ogsaa her vilde Arbejderne faa et betydeligt Tab ved Entreprenørens overenskomststridige Holdning.

Spørgsmaalet Akkord eller Timeløn er selvsagt af overmaade stor Betydning for Arbejdere, som beskæftiges ved Entreprenørarbejde. Ifølge sin Beskaffenhed er saadant Arbejde altid, eller næsten altid, af en meget løs Karakter; det holder jo sjældent sin Mand mere end højst nogle faa Uger ad Gangen, hvorefter han atter er henvist til at søge Arbejde paa en anden Arbejdsplads, og det var naturligvis af stor Vigtighed for Arbejderne at faa fastslaaet, at Arbejdet skulde udføres som Akkordarbejde, for at de derigennem ved forøget Anspændelse paa Arbejdspladsen kunde blive i Stand til at indtjene et Udkomme, der saa nogenlunde kunde dække Familiens økonomiske Tarv, ihvertfald saalænge de var i Arbejde.

Men der var intet Udkomme med hverken Entreprenøren eller hans Forening. Afdelingens Henvendelser og Mæglingsmøder var ganske omsonst og tilsidst blev Sagen indanket for Den faste Voldgiftsret med Krav om 1500 Kr. i Erstatning.

Denne Ret henviste imidlertid Sagen til Afgørelse af faglig Voldgiftsret ved at udtale, at

„Spørgsmaalet om hvorvidt der for Entre-

prenør Jørgen Nielsen har foreligget fyldestgørende Grunde til at nægte Akkord ved de ovenomhandlede to Arbejder i Odense, bør afgøres ved faglig Voldgift."

Den faglige Voldgiftsret kunde naturligvis ikke afgøre Sagen uden Opmand og efter Afholdelsen af et Voldgiftsmøde i Odense afsagde Herr Prof. O. Krabbe følgende

OPMANDSKENDELSE:

Mellem Dansk Arbejdsmands Forbunds Odense Afdeling og Odense Entreprenørforening er der opstaaet den nedenfor fremstillede faglige Tvist, der i Mangel af Flertal indenfor de af Parterne valgte Voldgiftsmænd afgøres af Undertegnede som Opmand.

I den gældende Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmands Forbunds Odense Afdeling og Odense Entreprenørforening hedder det, at Arbejder, der udføres i Akkord, betales efter den for København til enhver Tid gældende Hovedoverenskomst med et Fradrag af 10 pCt., og at „Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt". Denne sidste Bestemmelse, der skriver sig fra Overenskomstens Fornyelse i 1924, gav i den følgende Tid Anledning til Uoverensstemmelser mellem Parterne, og under en i denne Anledning for Den faste Voldgiftsret rejst Sag enedes Repræsentanter for Arbejdsgiverforeningen, Odense Entreprenørforening og Dansk Arbejdsmands Forbund den 27. Marts 1925 om følgende Udtalelse:

Overenskomstbestemmelsen: „Parterne er enige om, at der tilstræbes Akkord saa vidt muligt", medfører først og fremmest, at hverken Arbejdsgivere eller Arbejdere maa nægte henholdsvis at give eller tage Akkord til gældende eller dog — hvis saadanne ikke findes — antagelige Priser, medmindre der virkelig maatte foreligge saadanne Nægtelsesgrunde, som kan ventes at ville blive anerkendt som fuldgyldige ved en retslig Vurdering af disse Grunde."

Under Anbringende af, at Entreprenør Jørgen Nielsen i Odense ved to Jordarbejder i Odense, nemlig dels en Udgravning for en Tunnel paa Amtssygehuset, dels et Kloakudgravningsarbejde i Tietgens Alle, uden rimelig Grund har nægtet at give Arbejderne Akkord og forlangt Jordarbejderne udført paa Timeløn, indklagede Dansk Arbejdsmands Forbund afvigte Sommer Dansk Arbejdsgiverforening paa Odense Entreprenørforenings Vegne og denne igen paa Entreprenør Jørgen Nielsens Vegne for Den faste Voldgiftsret med Paastand om, at de Indklagede tilpligtedes at betale de paagældende Arbejdere i Erstatning for svigtende Overskud 1500 Kroner samt idømt en Bod for Overenskomstbrud.

Ved den af Den faste Voldgiftsret den 22. September 1927 i Sagen afsagte Kendelse blev Spørgsmaalet om, hvor vidt der for Entreprenør Jørgen Nielsen havde foreligget fyldestgørende Grunde til at nægte Akkord ved de ovenomhandlede to Arbejder — eventuelt tillige Spørgsmaalet om, hvorvidt der ved Vægringen var tilføjet Arbejderne et Tab, for hvilket de havde Krav paa Erstatning — henvist til Afgørelse ved faglig Voldgiftsret.

Dansk Arbejdsmands Forbunds Odense Afdeling har derefter under nærværende mod Odense Entreprenørforening anlagt faglige Voldgiftssag gentaget sit Anbringende om, at Jørgen Nielsen uberettiget har nægtet at give Arbejderne Akkord paa de ommeldte Arbejder og sin Paastand om, at der i denne Anledning tilkendes de paagældende Arbejdere en Erstatning for svigtende Akkordoverskud, hvilken Erstatning de her under Sagen i Henhold til fremlagte specificerede Regnskaber har opgjort til 1499 Kr. 74 Øre for Kloakarbejdet og 417 Kr. 04 Øre for Tunneludgravningen.

Entreprenørforeningen paastaar Frikendelse, dels fordi Jørgen Nielsens Vægring ved at give Arbejderne i Akkord har været berettiget, dels fordi en Akkord i hvert Fald ikke vilde have givet Arbejderne større Fortjeneste end den udbetalte Timeløn.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Entreprenør Nielsen havde i Entreprise at udføre Grundudgravning og Fundamentstøbning ved Amtssygehuset i Odense og senere fik overdraget at udføre en Tunnel, som skulde forbinde nogle af Amtssygehusets Bygninger.

Grundudgravningen blev efter Aftale med Arbejderne udført i Dagløn, hvorimod Støbningsarbejdet blev givet i Akkord. Medens Støbearbejdet stod paa, og inden Grundudgravningen var helt fuldført, satte Nielsen nogle af Arbejderne til at grave Overjord fra Tunnellen. Efter at en Del af Tunnelarbejdet var udført, forlangte Arbejderne, at Tunneludgrav-

ningen skulde gives i Akkord, men dette nægtede Nielsen at gaa ind paa. Efter Nielsens Fremstilling var paa dette Tidspunkt ca. ¼ af Jordarbejdet for Tunnellen udført, medens Arbejderne hævder, at der var udført langt mindre.

Til Støtte for sin Berettigelse til at nægte Akkord ved dette Arbejde har Nielsen anført dels, at han ikke havde Kontrol med, hvormegen Arbejdstid, der var gaaet forud, dels at han ønskede Materialerne sorterede i Muldjord, Grus og Sten. Ingen af disse Grunde skønnes imidlertid fyldestgørende. Efter sin Beskaffenhed var Tunneludgravningen et selvstændigt regulært Jordarbejde, der kan lønnes efter Pristariffens Satser. Det maatte derhos i Henhold til den citerede Overenskomstbestemmelse om, at Akkord saa vidt muligt bør tilstræbes, nærmest være Arbejdsgiverens Sag som den, der havde Ledelsen af og det bedste Overblik over Arbejdet, allerede paa Forhaand at rejse Spørgsmaalet om, hvorvidt det skulde gives i Akkord eller udføres i Timeløn. Allerede som Følge heraf kan de af Nielsen paaberaabte Vanskeligheder ved at skønne over Mængden af det allerede udførte Arbejde ikke komme i Betragtning, men iøvrigt kan det efter det foreliggende ikke antages, at Hensynet til det alt udførte Arbejde kan have afgivet en virkelig Hindring for at give det resterende Arbejde i Akkord. Heller ikke den Omstændighed, at Nielsen har ønsket Materialerne sorteret, kan berettige hans Vægring ved at indlade sig paa Forhandling om Akkord, idet Hovedoverenskomstens § 4 u. indeholder en særlig Bestemmelse om, at Akkordpriserne, saafremt udgravede Materialer fordres sorterede, skal forøges med et Tilæg efter Overenskomst. Iøvrigt er der under Sagen ikke af Arbejderne stillet Krav om saadant Tillæg.

Med Hensyn til Arbejdet i Tietgens Alle fremgaar det af Sagens Oplysninger, at dette Arbejde bestod i en Udgravning med Optagelse af en gammel Kloakledning og Nedlæggelse af en ny. Arbejdet varede i det hele ca. 10 Uger, og efter ca. 1 Uges Forløb rejste Arbejderne Krav om Akkord, som Nielsen afslog. Til Støtte for sin Berettigelse hertil har Nielsen gjort gældende, at man ikke havde nøje Kendskab til Beliggenheden af den gamle Ledning og ikke vidste, om den laa netop der, hvor den nye Ledning skulde ligge, hvorfor det var vanskeligt at tage bestemt Skøn over Arbejdet, som maatte kræves, for at det kunde gives i Akkord. Slutningen af Arbejdet blev iøvrigt givet i Akkord.

For den faglige Voldgiftsret har Entreprenøren iøvrigt særlig anført, at det vel var muligt at give Arbejdet i Akkord, men at han befrygtede, at Arbejderne skulde vise sig utilfredse med Akkorden og bagefter gøre Indvendinger.

Heller ikke disse af Entreprenøren anførte Vægringsgrunde skønnes at være fyldestgørende. Priskuranten indeholder klare Tariffer, der er anvendelige paa Jordudgravningen, Optagning og Nedlægning af Rør som ved det heromhandlede Arbejde, og en Bestemmelse om Tillægsbetaling ifølge særlig Overenskomst, saafremt der under Udgravningsarbejdet skulde indtræffe uforudsete Hindringer. Ifølge de fremkomne Oplysninger kan det ikke antages. at den gamle Lednings Plads har været saa vanskelig at bestemme, at dette kan have været til Hinder for Ansættelse af en Akkord, ej heller har dens Plads senere vist sig at afvige i væsentlig Grad fra, hvad der maatte regnes med.

Som Følge af det anførte maa Forbundets Paastand om Godtgørelse til de paagældende Arbejdere for svigtende Akkordoverskud tages til Følge.

Til Oplysning om dettes Størrelse har Forbundet under Sagen fremlagt specificerede Opgørelser affattede paa Grundlag af Opmaalinger foretagne af Repræsentanter for Forbundet i Forening med Entreprenørens Formand.

Opgørelsen er under Sagen gennemgaaet med Parterne, og Entreprenørerne har fremført forskellige Indsigelser mod dens Rigtighed.

Da Entreprenørerne ved Arbejdernes Afslutning har afvist de specificerede Opgørelser som sig uvedkommende og har undladt, medens Tid var, at føre fuldstændig Kontrol med Opmaalingerne udover Formandens Deltagelse heri, findes Opgørelserne i det store og hele at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse.

Da det dog efter det fremkomne er antageligt, at enkelte Poster, navnlig Kloakudgravningens Bundbredde, den ophuggede Makadamiserings Tykkelse og Afstivningernes Mængde er opført med noget for store Maal, skønnes de for den faglige Voldgiftsret paastaaede Er-

statningsbeløb at burde nedsættes til det Beløb paa 1500 Kr., hvortil Erstatningspaastanden var ansat under Sagens Behandling for Den faste Voldgiftsret. Det bemærkes herved, at en af Entreprenørerne nedlagt Paastand om, at den til hans Formand udbetalte Løn skulde tillægges Arbejdernes Timeløn ved Beregningen af det mistede Akkordoverskud, ikke kan tages til Følge.

Opmandens Honorar 150 Kr. og Rejseudgifter 43 Kr., ialt 193 Kr. findes at burde betales af Entreprenørforeningen.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Odense Entreprenørforening bør paa Entreprenør Jørgen Nielsens Vegne til Dansk Arbejdsmands Forbund, Odense Afdeling, paa de paagældende Arbejderes Vegne betale 1500 Kr.

Opmandens Honorar og Rejseudgifter, ialt 193 Kr., betales af Odense Entreprenørforening.

— — — —

At det var Udsigten til at kunne putte Arbejdernes Overskud i sin egen Lomme, der fristede Entreprenøren til at kræve Arbejdet i Timeløn tvivler i hvert Fald ingen af Arbejderne eller deres Repræsentanter om. At det gik ganske anderledes er en anden Sag. Men selv om Arbejderne ved denne Lejlighed fik udbetalt det virkelig indtjente Overskud, har de endda haft Tab ved Entreprenørens og hans Forenings Holdning, thi det er klart — og det ved enhver, der er kendt med den Art Arbejde — at hvis der ikke var opstaaet Strid om Akkord, saa vilde Arbejdstempoet have været sat op til et endnu større Overskud end de 1500 Kr., der kun repræsenterede et Overskud paa ca. 20 pCt. Forskellen mellem hvad der blev tjent og hvad der — om ikke Entreprenørens overenskomststridige Holdning havde foreligget — kunde være tjent, blev et Tab Arbejderne har lidt og som de ingen Erstatning faar for — men ganske utvivlsomt burde have.

Den her refererede Sag er et Udsnit af Arbejdernes Kamp for Gennemførelsen af Akkord i Provinsen. Den staar ikke alene, men er et særdeles ondartet Tilfælde, der viser, at selv der, hvor der foreligger overenskomstmæssige Aftaler om Akkord, kan det være besværligt nok at faa dem respekterede.

Men Tilfældet har naturligvis som Baggrund den endnu ret stærkt udbredte og gammeldags Anskuelse blandt Provinsens Arbejdsgivere i Bygge- og Entreprenørfaget, at det er Arbejdsgiverne alene, der skal bestemme, om man skal forlade de Lønningsmetoder, der var gældende i vore Bedsteforældres Tid og følge Trop med andre Fag, eller ikke.

Den nærmest kommende Tid vil forhaabentlig løfte disse antikverede Lønningsforhold ud af den stive Lerbund, hvor de synes at være groet saa fast, at de staar i Stampe saaledes at ogsaa de kan komme ind under Udviklingens Lov til Gavn for alle Parter og økonomisk Vinding for Samfundet.

— Vi faar se!

A.

Fra Udlandet.

Arbejdstilsynet og Ulykkestilfældenes Forebyggelse.

Behandlingen af Spørgsmaalet om Forebyggelse af Ulykkestilfælde under Arbejdet paa den næste internationale Arbejdskonference vil vise, at man her har at gøre med et Problem, som det næsten synes umuligt at omskrive, navnlig da Ulykkesmulighederne ved den almindelig tiltagende Mekanisering stedse forøges og der saaledes Dag for Dag træder nye Synspunkter frem. Det er derfor ikke underligt, at der fra forskellige Sider foreløbig skydes enkelte Hovedpunkter i Forgrunden, saavel med Hensyn til Ulykkesfaren som ogsaa angaaende Midlerne til Ulykkernes Forebyggelse. Ligesom ved Spørgsmaalet om Minimallønningerne vil man ogsaa her kunne sige, at, saafremt den gode Vilje er til Stede, Hidførelsen af hensigtsmæssige Forsorgsforanstaltninger vil være lettere end Bedømmelsen og Klasseficeringen af Ulykkesfaren.

Den sidste Opgave bliver saa meget mere indviklet, des dybere man trænger ind i den. Dette viste ogsaa det i November afholdte Møde i Kommissionen for Arbejdstilsyn, en Underkommission af Arbejdsbureauets Kommission for industriel Hygiejne, som har prøvet og godkendt Udkastet til det internationale Arbejdsbureaus Beretning, som vil blive forelagt den næste Arbejdskonference, samt godkendt et af Kommissionens Formand forelagt udførligt Aktionsprogram angaaende den nationale og internationale Organisation til Forebyggelse af Ulykkestilfælde. Det maa haabes, at Resultatet af disse Undersøgelser og Opgørelser vil blive offentliggjort snarest mulig, saaledes at Arbejderorganisationerne i de forskellige Lande er i Stand til at forme sig et samlet Overblik i det korte Tidsrum, der endnu er levnet, inden Arbejdskonferencen finder Sted.

I Mellemtiden gælder det om, som allerede sagt, at drage enkelte særlige vigtige Synspunkter og Retningslinier frem. Dette har fornævnte Kommision da

ogsaa gjort, idet den har anerkendt Nødvendigheden og Formaalstjenligheden af en international Konvention angaaende Beskyttelse for de med Ladning og Losning af Skibe beskæftigede Arbejdere og endvidere har udtalt sig for Fastsættelse af Vægten for svære Forsendelser til Vands. Derimod har Kommissionen ikke berørt Spørgsmaalet om Bæren af tunge Byrder, som ganske vist er meget vigtig, men dog hører ind under den industrielle Hygiejne og er Genstand for en med det første udkommende Beretning fra vedkommende Afdeling under Arbejdsbureauet. Ogsaa med Hensyn til automatisk Kobling af Jernbanevogne erklærer Kommissionen sig for inkompetent. Derimod fik den forelagt Beretninger om Sikkerheden af Kæder og Centrifugeapparater. Endelig har den taget under Overvejelse, om Det internationale Arbejdsbureau kunde propagandere de nye Opfindelser paa Arbejdssikkerhedens Omraade uden samtidig at gøre Reklame for et eller andet Firma. I denne Henseende kom Kommissionen til den Slutning, at, selv om ogsaa Leverandørerne af saadanne Apparater ikke skulde navngives i vedkommende Publikationer, Opfindelser, hvis Beskrivelse maa betragtes som nyttig, dog skal nævnes ved Navn.

Mens Ulykkestilfældenes Intensitet og Art, som forstaaende korte Fremstilling viser, berører forskellige Kompetencer og særlig interesserer de enkelte Industrier og Fag (saaledes Bæren af svære Byrder, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderne eller automatisk Kobling Transportarbejder-Internationalen), er Forebyggelsen af Ulykkestilfælde et Problem, som alle Fagorganisationer burde skænke den største Opmærksomhed. Og i den Henseende kommer det, som fornævnte Kommission udtrykkeligt slog fast i sit sidste Møde, frem for alt an paa Fremme af den nationale Lovgivning samt en formaalstjenlig Organisation og Udbygning af Arbejdstilsynet.

Det skyldes vistnok navnlig denne Kendsgerning, at der i den senere Tid bliver tillagt Spørgsmaalet om en Forhøjelse af Inspektørernes Antal og specielt om Medvirkning af Arbejderdelegerede ved Inspektionen en saa stor Betydning. Et praktisk Eksempel gav fornylig det øverste Arbejdsraad i Frankrig, der fordrede en Forøgelse af Inspektørernes Antal og drøftede en udførlig Plan angaaende Arbejderdelegeredes Medvirkning ved Kontrollen med Hygiejnen og Sikkerheden i Bedrifterne. Hovedpunkterne i denne Plan kan sammenfattes som følger:

«Vedkommende Industrier, d. v. s. hovedsagelig saadanne med farlig Beskæftigelse, skal efter Samraad med vedkommende Fagrepræsentation betegnes ad administrativ Vej. Herefter udnævnes de Delegerede for de enkelte Industrier efter Indstilling af de forskellige Fagorganisationer for Arbejdere. Findes der f. Eks. indenfor en Industri i en Valgkreds ingen Fagorganisation, er vedkommende Landsforbund berettiget til at foreslaa Kandidater. De Delegerede vælges for tre Aar ad Gangen og kan foretage saa mange Inspektioner, som de finder nødvendigt. De maa være fyldt 30 Aar, være beskæftiget i vedkommende Industri som Arbejder eller mindst have arbejdet i denne i 10 Aar. Alle Omkostninger afholdes af Arbejdsgiveren.»

Med Tilkaldelsen af Arbejderdelegerede skal Kontrollen indenfor Virksomheden, og ikke blot Kontrollen med Sikkerhedsforanstaltningerne, men ogsaa Kontrollen med Arbejderne med Hensyn til Benyttelsen og Iagttagelsen af Sikkerhedsmulighederne, gøres permanent. «Thi Forebyggelse af Ulykkestilfælde,» siger med Rette Dumoulin i en i «Informations Sociales» offentliggjort Artikel, «fordrer en permanent Kontrol. Arbejderen er aldrig fuldstændig Herre over sig selv. Han rives med af Produktionens fremskyndede Tempo og kontrolleres af de af Arbejdsgiveren afhængige tilsynsførende Personer. Ofte forsømmer Formanden de gældende Forskrifter, ofte følger Arbejderen ikke Formandens Raad. Det er derfor nødvendigt, at der øves en direkte og permanent Kontrol gennem en anden Instans. Denne Opgave kan ikke opfyldes af Fabrikinspektøren, der maaske kun kommer een Gang hver 3. eller 6. Maaned. Derfor er Arbejderdelegerede den rigtige Instans. Og hvorfor skulde det herved ikke være muligt at tage Hensyn til visse psykologiske Momenter? Siden Grubearbejderne har deres egne Repræsentanter indenfor Sikkerhedsinstanserne, føler de sig mere trygge i Grubens Dyb. De arbejder roligere og har større Tillid. Saadanne Betragtninger kan bidrage meget til Fjernelsen af egoistiske Indvendinger.»

Alt dette er højst indlysende, men dog maa det desværre siges, at i Aaret 1923, dengang i Forbindelse med Behandlingen af Spørgsmaalet om Fabriksinspektionen, det specielt af den tyske Arbejderrepræsentant Müller foreslaaede Princip om Tilkaldelse af Arbejderdelegerede, for hvilket Interessen heller ikke var særlig stor indenfor Arbejdergruppen, uden videre blev afvist af Arbejdskonferencen. Da Fagforeningerne i Tyskland har deres Tillidsmænd indenfor alle Arbejdstilsynets Instanser og dette Problem ligeledes er blevet mere aktuelt i Frankrig og Belgien, er Udsigten til og Muligheden for et bedre Resultat ved næste Aars Arbejdskonference utvivlsomt til Stede. Det er Det internationale Arbejdsbureaus og navnlig de forskellige Landsorganisationers Opgave at drøfte og klarlægge dette Problem i Offentligheden, thi alene disse Organisationer er kompetente paa dette Omraade og en i Stand til at fremskaffe det til Belysning af dette Problem fornødne Materiale.

(I. F. C.).

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges **Fagmærker** (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter) til en Pris af 75 Øre pr. Stk.

Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille **Skrivepapir,** Kvart- og Oktav-Format, samt **Konvolutter** paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingnssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten, og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Siden sidst.

Kuskene, Kbhvn. Københavnske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 56,80. Arbejdstid 54 Timer. Overarbejde 1. Time 132 Øre, 2. Time 142 Øre, 3. Time og herefter 180 Øre. For Staldtjeneste paa Søn- og Helligdages Eftermiddag betales 4 Kr. til 1 Mand. Kuskene erholder som Ekstrabetaling 2 Øre pr. Sæk Mel a 100 kg og 1 Øre pr. Sæk Strømel og Klid ved Aflæsning i Havnen. Naar en Kusk i en Uge har afbaaret Mel til Bagerier, faar han et Tillæg af 150 Øre for den paagældende Uge. Ulykkesforsikrede i H. t. Ulykkesforsikringsloven. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage fra Lønningsdag til Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Gælder til en 1. April.

Vejle A. Firmaet Becher Christensen: Afdelingen indberetter, at Firmaet nægter at overholde den gældende Priskurant for en Ladning paa 52 Kubikfavne Splitved. Firmaet havde antaget 2 Mand (1 Aflæsser og 1 Ekstramand) til Arbejdet. Betalingen for Aflæsningen er Kr. 2,30 pr. Kubikfavn pr. Mand saaledes, at de 2 Mand hver skulle have haft udbetalt Kr. 100,56, men Firmaet vil imidlertid kun betale Aflæsseren Kr. 91,00 og Ekstramanden Kr. 59,00, altsaa ialt Kr. 150,00 i Stedet for Kr. 201,12. Det henviser til, at Lasten er vejet og at der efter dets Udregning er gaaet 5 Kubikfavne, som ikke er aflæsset, i Byen, og at Ekstramanden kun kan tilkomme Betaling for det Parti, som er kommet i Banevogn. Afdelingen kan ikke godkende, hverken at Firmaet undlader at afregne for 5 Kubikfavne eller kun vil betale Ekstramanden for Partiet til Banevogne, da Firmaet ikke har frigjort sig for ham ved at afskedige ham; den anmoder derfor Forbundet om at foranledige en eventuel Voldgift afholdt om Sagen. Ved Mæglingsmødet den 30. November enedes man om at ordne den foreliggende Sag saaledes, at Firmaet betaler til fuld Afgørelse Kr. 200,00. Fremtidig regnes 1 Kubikfavn Splitved til en Vægt af 2650 Kilo og Afregningen foretages efter Konossementet med Fradrag af det, der ifølge Vægtattesten ikke bruges Aflæssere til eller hvortil der kun anvendes 1 Mand.

Viborg. Vognmandsforeningen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at nogle af Vognmandsforeningens Medlemmer under Efteraarsmanøvrerne har aflønnet deres Kuske, der kørte for Militæret, i Strid med den gældende Overenskomst. Manøvrerne varede i 14 Dage og for disse 14 Dage har 1 Vognmand aflønnet sin Kusk med 65 Kr., 1 Vognmand har betalt Kusken 60 Kr. og 1 Vognmand har betalt Kusken 18 Kr. pr. Uge plus Kosten. Ved et Møde med Vognmandsforeningen den 12. November enedes man om, at 2 Vognmænd betaler til Kuskene henholdsvis Kr. 15,00 og Kr. 40,00 og i lignende Tilfælde kun maa beskæftige organiserede Kuske til overenskomstmæssig Betaling. 1 Vognmand betaler til Kusken til fuld Afgørelse Kr. 60,00 og retter sig fremtidig efter Overenskomsten. Over for en 4de Vognmands Forhold protesterede Afdelingen (2 Kuske paa Kost og Logi) og Vognmanden indgik paa, saasnart den ene Kusk rejste, da at holde sig til Overenskomsten. (Kun 1 Kusk paa Kost og Logi). En 5te Vognmands Forhold ordnedes ved Forhandling mellem denne og Afdelingen, idet Vognmanden til Afgørelse af Kantonnementsforholdet betaler til Fagforeningens Juletræ Kr. 30,00. Beløbene skal være indbetalt til Fagforeningen senest den 10. December.

Kuskene, Kbhvn. Entreprenør Holger Jørgensen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af at Entreprenøren har reduceret Betalingen for Aflæsning af Kul, der køres fra Tuborg Havn til Tuborg Fabriker. Ved Voldgiftskendelse af 24. Februar 1925 blev Betalingen fastsat til 20 Øre pr. Læs a 24 hl og denne Betaling har hidtil været gældende, men i Midten af September Maaned forlangte Entreprenøren, at Kuskene skulde køre med 15 a 16 Tdr. paa Vognen i Stedet for som hidtil 12 Tdr. og samtidig nedsatte han Betalingen for Aflæsning fra 20 Øre pr. Læs til 15 Øre pr. Læs. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. November enedes man om, at Entreprenøren betaler Kuskene Aflæsningspenge med 22 Øre pr. Læs a 14 Tdr. For den den

23. September foretagne Losning betales til fuld Afgørelse af Sagen Kr. 25,00.

Auning. G. Estrup Skovgods: Efter at Skoven var blevet omklassifiseret afholdes den 24. November et Forhandlingsmøde. Overenskomst opnaaedes om, at der i Skovgodsets Skove betales Arbejdsløse efter Landsoverenskomsten af 1924 med de til enhver Tid senere vedtagne Reduktioner af Priserne for de enkelte Arbejdere. — Forøvrigt bemærkes, at der er Enighed om, at den Praksis, der hidtil har været fulgt af Distriktet med Hensyn til Overenskomstens Bestemmelser, fremdeles skal være gældende.

Vojens. Entreprenør West: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Entreprenøren for et Afvandingsarbejde i Jægerup for Hedeselskabet aflønner de der beskæftigede Arbejdere i H. t. en af ham selv fastsat Akkordpris af 40 Øre pr. m³ Jord, hvorefter Arbejderne paa en 8 Timers Arbejdsdag kun kan tjene indtil 4 Kr. Senere forhøjedes Betalingen dog til 42 Øre pr. m³. En Anmodning fra Afdelingen om at blokere Arbejdet blev derefter sanktioneret. Den 2. December indberetter Afdelingen, at der ved et Mæglingsmøde den 1. December er oprettet Overenskomst: For det til Dato udførte Arbejde efterbetales 50 Kr. til Deling mellem de for Tiden beskæftigede 6 Arbejdere. Med og fra den 2. December betales for Resten pr. m³ Jord 45 Øre. Efterskovling af Bunden udføres paa Timeløn 98 Øre, saafremt der ikke opnaas Enighed om Akkord. Den samlede Sum fradrages ovennævnte 50 Kr.

Thisted. De danske Statsbaner: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Statsbanerne, der udfører noget Kloakledningsarbejde med tilhørende Septiktankanlæg, vægrer sig ved at betale et 15 pCt. Tillæg til Timelønnen. Afdelingen hævder, at der i Thisted er Aftale mellem Entreprenørerne og Arbejderne om, at saadant Arbejde betales med 15 pCt. Tillæg til Timelønnen. Forbundet sendte Sagen til Generaldirektoratet med Henstilling om at betale de krævede 15 pCt., idet vi henviste til, at der næppe kunde være Tvivl om, at det her omhandlede Arbejde i H. t. Overenskomsten kunde henføres under den Art Arbejde, der skal betales med 25 pCt. Tillæg til Timelønnen. Den 16. Februar meddeler Generaldirektoratet, at det omhandlede Arbejde bestod i Installation af et Vandkloset. Det fremsatte Krav kan ikke imødekommes, da der ikke i Thisted findes nogen overenskomstmæssig Aftale mellem Arbejderne og de private Arbejdsgivere om et saadant Tillæg, dog erkendes det, at en enkelt Entreprenør betaler Tillæg af 15 pCt. Endelig tilføjes, at Arbejdet paa Grund af vanskelige Bundforhold ikke var egnet til Udførelse i Akkord og derfor blev forlangt udført paa Timeløn uden Ydelse af Akkordafsavnstillæg. Afdelingen fremførte nu nogle Eksempler paa, at nogle Murermestre ogsaa havde betalt 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for lignende Arbejde, hvorefter en ny Henstilling fremsættes til Generaldirektoratet om at betale Tillægget, hvis ikke foresloges det at lade Sagen afgøre ad voldgiftsretslig Vej. Efter en Forhandling den 26. November meddelte Generaldirektoratet, at uagtet Statsbanerne fastholder, at de ikke er pligtige at betale det krævede Tillæg, men da Folkene har Grund til at tro, at Tillægget vil blive ydet dem, erklærer Statsbanerne sig villig til i dette enkelte Tilfælde at betale Beløbet.

Fredericia A. Firma E. Rasmussen, Akts. og Firma Fibiger & Villefrance: I Anledning af opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for Jordarbejdet ved en Vandledning 2 km fra Byen udad Vejlevej oprettedes den 28. September følgende Overenskomst. Arbejdet udføres i Akkord og betales efter Københavns Priskurant minus 5 pCt. Der udbetales a Conto 1 Kr. pr. Time, dog til Sjakformanden 115 Øre pr. Time, imod at han derved er fuldt dækket for sin Andel ved Akkordarbejdets Udførelse. Arbejdet optages snarest muligt, senest førstkommende Lørdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.

Stenvad. Akts. Nordisk Mosebrug: Overenskomsten fornyet den 7. Oktober til Udløb den 1. Marts 1928, eller, hvis den ikke opsiges af en af Parterne senest den 1. Januar, til Udløb en senere 1. Marts. Timeløn 85 Øre. Arbejdstid fra 1. April til 1. Oktober 10 Timer, derefter indtil 8 Timer daglig. Overarbejde 50 pCt. Tillæg. Arbejdsgiveren kan forlange Dobbeltdrift a 10 Timer mod at betale et Tillæg af 12 pCt. for de Lønninger, Dobbeltdriften vedrører. Akkordpriser fastsatte for alt ved Tørvestrøelse og Tørvefabrikationen forefaldende Arbejde. Timeløn og Akkordpriser reguleres med 1 pCt. Tillæg eller Fradrag for hver 2 Points, Pristallet svinger. Ny Akkordpriser kan fastsættes af Mosebruget, men Arbejderne er i saa Tilfælde garanteret Timelønnen paa disse Akkorder. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid er gældende med en Ændring angaaende Valget af Opmand.

Hørsholm. Entreprenør Nielsen, Korsør: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af at Entreprenøren, med hvem der den 7. September opnaaedes Enighed om Akkordprisen for Chaussebrolægningsakkorden paa Kongevejen — idet den indgaaede Akkordpris af 26 Øre pr. m² fik et Tillæg af Kr. 350,00 — nu ved Akkordens endelige Opgørelse har fradraget Augustreguleringens 3 pCt. af den Akkordsum, der fremkom ved at regne med 26 Øre pr. m². Ved et Møde i Entreprenørforeningen den 12. November bragtes Sagen i Orden ved at Entreprenøren efterbetalte 39 Kr.

Bogense. Murermester Hansen, Herrendrup: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Murermesteren, der har faaet en Bygning i Bogense Kommune at opføre, aflønner de hos ham beskæftigede Arbejdsmænd med 98 Øre i Timeløn, medens Afdelingen har Overenskomst med Byens Murermestre om, at de skal betale 5 Øre ekstra pr. Time for Akkordafsavn og der arbejdes ikke i Akkord hos Murermester Hansen. Efter at Sagen var paatalt overfor Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene paa Landet med Paalæg om at foranledige, at Murermesteren betaler 99 Øre med tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Paabegyndelse.

Sønderborg A. Entreprenørfirmaet Monberg & Thorsen: Overenskomst oprettet angaaende Beslaaning af 75 Granpæle med Søm. Firmaet betaler for nævnte 75 Granpæle pr. m² Kr. 3.35. Vedrører 10 Mand.

Sønderborg A. Sønderborg Kommune: Overenskomst oprettet. Timeløn for Retorthusarbejdere ved Gas-

værket 144 Øre. For Plads- og Ledningsarbejde 128 Øre a 130 Øre. Lempning 145 Øre, Kloakarbejde 130 Øre. Løse Arbejdere 102 Øre, dog for Rensning af Kasserne paa Gasværket 130 Øre. De faste Arbejdere paa Gasværket erholder desuden 1 Sæt Arbejdstøj, 1 Par Træsko og 30 hl. Koks aarlig. Skoletjeneren lønnes med 235 Kr. mdlg. plus fri Bolig, Lys og Brændsel. Arbejdstid 48 Timer ugentl. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3. Time samt Søn- og Helligdage til Kl. 10: 50 pCt. for de øvrige Overtimer 100 pCt. Tillæg. Ugelønnede Arbejdere skal give 1 Uges Opsigelsesvarsel til en Lønningsdag, efter 6 Maaneders Beskæftigelse 14 Dage. I Sygdomstilfælde betales fuld Løn minus Fradrag af Sygeforsikringen i en statsanerkendt Sygekasse (saavidt muligt 6 Kr. pr. Dag) i 6 Uger. Under Ulykkestilfælde betales fuld Løn i de første 13 Uger og derefter i Henhold til Ulykkesforsikringsloven. Arbejdere med 1 Aars Anciennitet erholder 14 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen. Kommunens Arbejdere skal være Medlemmer af en statsanerkendt Arbejdsløshedskasse. Regulering med 1 pCt. pr. Procent Pristallet stiger eller falder. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Oktober, tidligst til 1. Oktober 1929. Vedrører ca. 20 Mand.

Aarhus J. B. Ingeniørfirmaet Christiani & Nielsen. I Anledning af Uoverensstemmelse om Betalingen for Forskalningsarbejdet i Oliefabrikens Silopakhus ved Aarhus Havn har der været afholdt resultatløst Mæglingsmøde. — Firmaet aflønner Arbejderne med 98 Øre plus 14 Øre = 112 Øre, medens Afdelingen kræver 98 Øre plus 15 Øre, men da det er en særlig Form for Forskalningsarbejde, som Priskuranten ikke indeholder Priser for, mener Afdelingen, at den krævede Betaling ogsaa er for lille. Afdelingen oplyser, at Støbningen udføres i Akkord. — Spørgsmaalet om, hvorledes Betalingen skal være, indankedes derefter for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Ved Voldgiftens Møde den 10. Oktober opnaaedes følgende Forlig. Det omstridte Arbejde — Hævningen af Forskalningen ved Støbearbejdet paa de af Entreprenørfirmaet udførte Siloer i Aarhus Sydhavn — aflønnes efter Middeltallet mellem, hvad de i Støbeakkorden og de i Jernakkorden arbejdende har tjent ved den samlede Akkords Opgørelse. Entreprenørfirmaet bestemmer som hidtil Arbejdsstyrkens Omfang. Den indgaaede Overenskomst gælder for Arbejdet efter 1. Gruppe.

Odense A. Odense Entreprenørforening: Afdelingen indberetter, at Entreprenør Jørgen Nielsen har nægtet at give Akkord paa 2 Arbejder, nemlig: Udgravning for en Tunnel paa Amtssygehuset og et Kloakarbejde i Tietgens Alle, uagtet begge Arbejder efter dens Opfattelse kan kræves udført i Akkord. Efter at Mæglingsmøde var afholdt, uden at Enighed opnaaedes, indbragtes Klage til Den faste Voldgiftsret over Entreprenørens Nægtelse af at lade begge Arbejder udføre i Akkord samt Krav om 1500 Kr. i Erstatning for Tab af Fortjeneste og Paastand om Betaling af Bod. Den faste Voldgiftsret afsagte en Kendelse gaaende ud paa, at Spørgsmaalet om, hvorvidt der for Entreprenøren har foreligget fyldestgørende Grunde til at nægte Akkord ved omhandlede 2 Arbejder, bør afgøres ved faglig Voldgift. Spørgsmaalet indankedes derefter for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse, idet Afdelingen krævede Kr. 1916.78 i Erstatning. Opmanden afsagte følgende Kendelse: Odense Entreprenørforening bør paa Entreprenør Jørgen Nielsens Vegne til Dansk Arbejdsmands Forbunds Odense Afdeling paa de paagældende Arbejderes Vegne betale 1500 Kr.

Nyvalg af Formand og Kasserer.

Husk at anmelde dette.

Det sker ikke saa sjældent, at Breve og Fagblade, som udsendes fra Hovedkontoret, kommer tilbage med Postvæsenets saalydende Paaskrift:

„Nægtet Modtagelse, er ikke Formand mere."

Og det siger sig selv, at naar Breve, maaske endog af stor Vigtighed for vore Afdelinger returneres paa denne Maade, skaber det Kludder, Forsinkelse og Vrøvl for alle Parter, og derfor maa vi bede de nyvalgte Formænd om straks at give os Meddelelse om:

1) Deres Navn og Bopæl samt Postadresse.

2) Om de har Telefon og i saa Fald, hvilket Nummer.

Paa samme Maade maa man forholde sig, naar der sker Nyvalg af Kasserer.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

DANMARK

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 19 1928 1928 32. Aarg.

1927.

Retssager og Domme.

I det forudgaaende Nr. af Fagbladet gav vi en Oversigt over, hvordan den rent faglige Side af vort Forbunds Arbejde havde formet sig i 1927, og vi pegede paa den Sammenrotning, der — ad mere eller mindre skjulte Veje — var etableret mellem Overklassen i alle dens Afskygninger, for at kunne knægte Arbejderne og deres Organisationer, og som efterhaanden, som Tiden gik, mere og mere aabenbaredes ved Venstreregeringens og dens Tilhængeres — Pinstrup m. fleres — hadefulde Angreb, saavel paa Arbejdsløshedskasserne som Fagorganisationerne, og som — hvad vi ikke i Hast skal glemme — ogsaa fandt et villigt Øre og Hjælp hos det saakaldte „radikale" Parti — vi tænker her ikke mindst paa de „Radikales" Lyster i Retning af, ad Lovgivningens Vej, at faa gennemført tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder — eller den saakaldte Tugthuslov.

Naa! der er et gammelt Ord, der siger, at „Blod er aldrig saa tyndt, at det ikke er tykkere end Vand", og de „Radikale" er jo udgaaet af Venstrepartiet og søger vel i Kampen for Tilværelsen — eller maaske rette i Kampen for Rigsdagsmandaternes Bevarelse — nu tilbage til Fedekalven, som den forlorne Søn i Lignelsen; og saa maa der jo findes paa Et eller Andet, der kan berede Vejen og derfor „radikal" Venlighed overfor tvungen Voldgift.

At dette er sket, forbavser ikke os; for med det Kendskab vi har til „radikal" Politik, har vi forudset, at dette maatte blive Enden paa dette Salonparti; der, trods al demokratisk Fernis, i Virkeligheden altid har været knyttet til Højfinansen, og dermed ogsaa til Arbejdsgiverforeningen; men denne Foreteelse er kun et yderligere Bevis for, at Arbejderklassen kun har sig selv at stole paa og vil forhaabentlig virke saaledes, at de enkelte Arbejdere eller andre fra Underklassen — Husmænd f. Eks. —, der har ødslet deres Stemmer paa dette Parti, nu finder deres Plads indenfor vore Rækker.

Men nok om det, det vi i denne Artikel skal beskæftige os med, er nogle af de Sager, som Landets Domstole, det være sig de civile Retter, saavel som „Den faste Voldgiftsret"; i det forløbne Aar har beskæftiget sig med og afsagt Domme i, og her vil vi først omtale den noksom berømte

Kolindsundsag.

Vi skal erindre om, at denne Sag opstod i 1923 og fordi, det viste sig fuldstændigt umuligt for Landarbejderforbundet at opnaa en Overenskomst for sine af Kolindsundbønderne beskæftigede Medlemmer, og dette til Trods for, at det tidligere havde eksisteret en Overenskomst for disse Landarbejdere, og Forbundet ikke forlangte andet og mere af Kolindsundbønderne, end Overenskomsten med Foreningen af Arbejdsgivere i Land- og Skovbrug bød Arbejderne.

Det vilde Kolindsundbønderne ikke, og kraftigt støttet af Folketingsmand Pindstrup — denne værdige Repræsentant og Efterkommer af 70- og 80ernes frisindede Bønder — tog man Kampen op imod Landarbejderne og deres Organisation, og dermed var Forspillet til den

i mere end een Retning bemærkelsesværdige Sag paabegyndt.

Konflikten gik sin Gang gennem nogle Maaneder, og Landarbejderforbundet anmodede derefter i Slutningen af Aaret 1923 „De samvirkende Fagforbund" om at etablere fuldstændig Blokade overfor alle Produkter fra Kolindsundbønderne, og paa ordinær organisations- og overenskomstmæssig Maade etablerede D. s. F. denne Sympatiblokade, hvorved ogsaa D. A. F. blev inddraget direkte i Konflikten, der stadig — trods gentagne Henvendelser om Forhandling og Forsøg paa at opnaa en Ordning — fortsattes af de halsstarrige Bønder, indtil Foraaret 1924; paa dette Tidspunkt udvidedes Konflikten af D. s. F. til ogsaa at omfatte senere afdøde Købmand Kjær, Mørke, forsaavidt angik hans Handel med Produkter stammende fra Kolindsundbønderne, og nu kan det nok være, at den dertil indrettede Presse tog Affære overfor disse forfærdelige Overgreb fra Arbejdernes Side; der endog af nogle særlig fantasifulde Skribenter stempledes som Brud paa Grundlovens Bestemmelser om den Enkeltes fri Selvbestemmelsesret, og selvfølgelig drog Pindstrup nu rigtig for Alvor i Leding mod de oprørske og forfatningsbrydende Fagforeninger, og benyttede hertil bl. a. Folketingets Talerstol, hvorfra han talte de haardt betrængte Kolindsundbønders Sag og fremstillede dem som Martyrer og Ofre for Fagforeningstyrannerne.

Kort sagt, intet Middel blev skyet for at bibringe Offentligheden den Opfattelse, at man i dette Tilfælde stod overfor et forfærdende, ja, næsten landsødelæggende Udslag af Magtbrynde og Brutalitet fra de organiserede Arbejderes Side; og, medens den ene efter den anden af Kapitalistpressens Lakajer skrev Fingrene af sig for at male Fagforeningerne og navnlig Landarbejderforbundet og D. A. F. saa sorte som mulig, indbragtes Sagen i Foraaret 1925 af Kolindsundbønderne for Landsretten, og man forlangte her D. s. F., Landarbejderforbundet og D. A. F. in Solidum, som det hedder i Retssproget, dømte som Lovbrydere og idømt kæmpestore Erstatninger til Kolindsundbønderne og Købmand Kjær foruden Sagsomkostningerne.

Den 25. Juni 1925 faldt Landsretsdommen, i denne frikendtes Fagforbundene fuldstændigt og Sagsøgerne blev idømt Sagens Omkostninger.

Dommen blev omgaaende appelleret til Højesteret af Kolindsundbønderne og Købmand Kjær, og Presseangrebene paa Organisationerne fortsattes i stedse stigende Grad; ligesom Folketingsmand Pindstrup udfoldede en meget ihærdig Virksomhed.

Under alt dette afgaar Købmand Kjær ved Døden nogle Maaneder senere, og trods det, at Kjær var 70 Aar gammel og led af flere svære Sygdomme, tog Modstanderpressen ikke i Betænkning, paa ægte amerikansk Sensationsmaner, at paastaa, at Fagforbundenes Kolindsundkonflikt havde taget Livet af Kjær, og Forbundene sigtedes saaledes ligefrem for Mord.

Omsider kom Sagerne til Behandling i Højesteret, hvor Dommene afsagdes den 9. Juni 1926 og for Kolindsundbøndernes Vedkommende tilkendte disse en Erstatning paa ialt 100,000 Kr. + 5 pCt. Rente fra 15. April 1925 samt 6000 Kr. i Sagsomkostninger, og for Købmand Kjærs Vedkommende tilkendte ham 30,000 Kr. + 5 pCt. Rente fra 1. Maj 1925 samt 3000 Kr. i Sagsomkostninger.

— — — —

Som man ser, Højesteret kom til det stik modsatte Resultat af, hvad Landsretten var kommen til, og dømte Forbundene.

At Højesteret kunne komme til dette Resultat, vil til alle Tider staa som en Gaade for os, for man tør selvfølgelig ikke tro endsige paastaa, at Højesteretsdommerne — Repræsentanterne for den højeste Retfærdighed i Danmark — har ladet sig paavirke af Kapitalistpressens Skriverier, eller af Lysten til at opstille Bomme for Landets Arbejdere og deres Organisationers frie Ret til, paa samme Maade som enhver anden Samfundsklasse, at kæmpe for deres Eksistens og være medbestemmende om at fastsætte Prisen paa deres Hænders Arbejde.

Vi har ganske vist hørt Rygter om, at de i de senere Aar udnævnte Dommere, der jo alle udgaar fra Overklassehjem, skulle være reaktionære og arbejderfjendske; noget saadant kan dog selvfølgeligt ikke være rigtigt, for disse højtkultiverede, meget belæste og i Retfærdighed særligt bevandrede Folk, lader selvfølgelig ikke deres rent personlige Sympatier eller Antipatier spille ind eller paavirke dem, naar Domme af denne eller hin Art skal afsiges; snarere vil vi tro, at der virkelig er noget om, hvad vi

ogsaa har hørt, at Højesteret nu — bag efter — selv er noget betænkelig ved Afgørelsen i Kolindsunds- og Købm. Kjær- Sagen.

Men — uanset alt — Fagforbundene blev dømt og Konflikten hævedes; men dermed var Sagen ikke afsluttet. Kolindsundbønderne og Kbm. Kjærs Dødsbo gik paany til Domstolene og forlangte yderligere Erstatninger for Tiden siden Landsretten frifandt Forbundene, og i hvilket Tidsrum Konflikten, der var kendt lovlig ved Landsretsdommen var fortsat; kun forlangte Sagsøgerne nu et mere end dobbelt saa stort Beløb i Erstatning nemlig for Bøndernes Vedkommende ca. 207,000 Kroner og for Dødsboet ca. 58,000 Kr. eller ialt ca. en kvart Million Kroner.

De 2 sidst anlagte Sager paadømtes af Landsretten den 28. Maj 1927, og medens Landsretten, vedrørende det samme Forhold, frifandt Forbundene i 1925, fulgte Retten denne Gang Sagsøgerne, og dømte Forbundene til at betale Bønderne 184,908 Kr. 24 Øre plus 5 pCt. Rente fra 15. September 1926 samt 7000 Kr. i Sagsomkostninger og Kjærs Dødsbo 35,298 Kr. 00 Øre plus 5 pCt. Rente fra 15. Sept. 1926 samt 2500 Kr. i Sagsomkostninger.

Hvordan Landsretsdommerne, der afsagde denne Dom, har følt sig til Mode herved — set paa Baggrund af den tidligere Frifindelsesdom — kunde det i høj Grad interessere os at vide, for vi er virkelig af den Opfattelse, at den eller dem, der er skyldige i, at Konflikten fortsattes, indtil Højesteret afsagde sin Dom, er de Landsretsdommere, der i første Omgang frifandt Forbundene; thi var Forbundene blevne dømte den Gang, var Konflikten bleven hævet, og Grundlaget for de nye Erstatningssager aldrig bleven skabt, og da Sagerne nu er appelleret til Højesteret, venter vi spændt paa at se, om man virkelig her vil følge Landsretten og dømme Forbundene til Erstatninger for en Konflikt, man har ført videre paa Grundlag af, at denne var godkendt af Landsretten.

Ikke mindst herigennem hæver Kolindsundsagerne sig op over de Sager, vi i Almindelighed indenfor Organisationerne kan komme ud for ved de borgerlige Domstole, og vi afventer spændt, hvilke Former Retfærdigheden denne Gang vil præsentere sig under; naar Højesteret, hvor Sagerne kommer til Behandling omkring den 7. Maj i Aar, afsiger sin retfærdige Dom.

Det har selvfølgeligt ikke kunnet undgaaes, at Kolindsunddommen ved Højesteret har givet visse Arbejdsgiverkredse Blod paa Tanden; for naar Kolindsunds Repræsentanter for det betrængte Landbrug under saadanne Omstændigheder som sket, kan faa tilkendt sig saa store Erstatningsbeløb, foruden at de dog har levet og eksisteret og beholdt deres Gaarde uanfægtet, og paa Trods af, at de selv har fortalt, at Blokaden slet ikke eller kun i ringe Grad fortrædigede dem — Ja! saa maa andre, hvem en saadan Konflikt overgaar, ogsaa kunne skabe sig en Forretning heraf, og der er da ogsaa for vort Forbunds Vedkommende bragt andre Sager frem, der smager stærkt af Kolindsund saaledes bl. a.

Sagen med de hellige Murmestre i Esbjerg.

Denne Sag opstod, som det vil erindres paa Grundlag af, at man indenfor det saakaldte kristelige Fællesforbund, der omfatter baade Arbejdsgivere og Arbejdere, ikke vilde afslutte Overenskomst med Murerforbundet og være medvirkende til, at de i den hellige Forening optagne Arbejdere indmeldte sig i Fagorganisationen, hvilket medførte, at man for lang Tid siden blokerede disse hellige Mestre fra Murerforbundets Side.

Denne Blokade blev Genstand for en Behandling paa et Møde i Fællesorganisationen i Esbjerg, i hvis Omegn disse Murmestre og andre hellige Arbejdsgivere opererer, og her vedtog man at støtte Murersvendene i deres Kamp og at anmode de samvirkende Fagforbund om at etablere Sympatiblokade.

Dette skete og medførte at blandt andet Dansk Arbejdsmands Forbunds Esbjerg Afdeling blev aktiv Deltager i Sympatiblokaden.

Formentlig paa Basis af Kolindsunddommen løb de Hellige til Domstolene og sagsøgte Forbundene til at yde Erstatninger for de dem ved Aktionen paaførte Tab; og ligesom Kolindsundbønderne forlangte disse Arbejdsgivere Erstatning, trods det, at deres Arbejde havde gaaet ret uforstyrret, og man tidligere havde paastaaet, at Konflikten ikke generede dem.

Landsretten behandlede Sagen og kom til det Resultat, at trods det, at alle Varsler var afgivet paa fuldt reglementeret Vis, og Konflikten derfor — efter vor Opfattelse — var fuldkommen lovlig, at Mestrene skulde have Erstat-

ning, og dømte Forbundene til at betale Mestrene 21,000 Kr., foruden 1800 Kr. i Sagsomkostninger.

Utvivlsomt har Højesterets Afgørelse i Kolindsundsagen spillet ind ved denne Domsafsigelse og været medvirkende til, at man dømte Fagforbundene, og selv om vi ikke kan forstaa dette, er Dommen en Kendsgerning, og herud af maa vi da lære, at hvis de afsagte Domme i Kolindsund og Esbjerg Sagerne har Hjemmel i den juridiske Lovgivning, saa er det i høj Grad paakrævet, at denne Lovgivning ændres, og da det kun kan lade sig gøre paa den danske Rigsdag, saa er det nødvendigt, at vi sender vore Folk ind paa Rigsdagen i saa stort et Antal, at de kan øve en afgørende Indflydelse ogsaa paa denne Del af Landets Love, ikke saadan at forstaa, at vi skal have Love, der giver os en Præferencestilling; men at Lovene affattes paa en saadan Maade, at de yder fuld Retfærdighed til alle Sider, og ikke ensidigt kan anvendes imod Arbejderklassen, thi det, Organisationerne har foretaget sig i de her omtalte Sager, er ikke andet, end hvad Pengeverdenen og Arbejdsgiverne Dag ud og Dag ind foretager sig — ganske vist i Reglen i det Skjulte, medens vi gør det aabenlyst — men derfor ikke mindre virkningsfuldt eller ødelæggende for den eller dem, det gaar ud over, og hvad endelig Venstrebønderne angaar, hvad er de saa andet end Efterkommere af de frisindede Bønder, der for et halvt Aarhundrede siden, rejste Oprørsfanen til Kamp imod det da herskende Højrestyre, og som førte deres Kamp paa en mindst ligesaa haandfast Maade, som Arbejderne nu maa føre den, og som udmærket godt kunde offentliggøre Navne og Adresser paa Købmænd, Lærere og Andre, og henstille — for ikke at sige forbyde — deres Meningsfæller at handle, eller i det hele taget at have noget at gøre med deres politiske Modstandere. at man endog gik til at danne Riffelforeninger, og anbefale enhver Venstremand at slutte sig hertil, d. v. s. forsyne sig med Skydevaaben, er dog ikke saa længe siden, at det er glemt, selv om disse demokratiske Menneskers Efterkommere, og dem, der i Kraft af det den Gang udførte Agitations- og Organisationsarbejde, nu beklæder Tillidshvervet som Medlemmer af den danske Rigsdag ganske har afsvoret deres Fædres politiske Tro, og hvad Klasseregimente angaar mageligt kan tage det op med det gamle Højre og for hvem Folketingsmand Pindstrup og for den Sags Skyld ogsaa de „Radikale" ctr. typiske Repræsentanter..

(Fortsættes). —*n.*

Teori og Praksis.

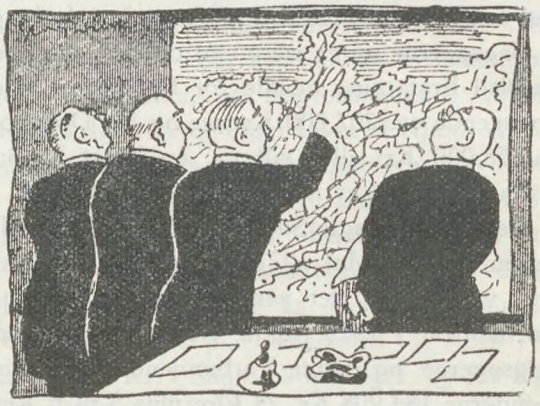

Det dertil nedsatte Udvalg overvejer og diskuterer langvarigt, hvor og hvorledes Arbejde skal sættes i Gang for at afhjælpe Arbejdsløsheden, og imedens

sulter og fryser den Arbejdsløse og hans Familie.

(Billederne har vi laant fra Tysk Jernbaneforb Fagb'ad).

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St., Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

Aabenraa A. Hans Hinrichsen, Sønderport 5 A, 1.
Aalborg T. Peter H. Holm, Flyvehallen.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Østergade 33, Vejgaard, Aalborg. Telf. 1518
Aalborg H. Søren Jacobsen, Øster Alle 73. Telf. 3957.
Aalborg K. Aug. Jørgensen, Frederiksgade 9.
Aalbæk. Chr. Møller, Strandby.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aakirkeby. Harald Køhlert, Kalby pr. Aakirkeby.
Aarhus A. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Priv. Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5087. (Privat Sønder Alle 19. Telf. 6119).
Aarhus J. A. Andersen, Sct. Poulsgade 4, 2.
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Mørksgade 7. Telf. 5848. Privat Clausensgade 3.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Telf. 3278.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. J. V. Christensen, Absalonsgade 28.
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev Hørning. Anton Andersen, Hørning Volk Mølle St.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Agerbæk. Anders Andersen, Agerbæk.
Alhedens Skovarbejdere. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Allinge. Nikolaj Hansen, Rosengade, Allinge. Telf. 63.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Assens, Fyn. Laurits Pedersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Asnæs. Ludvig Damkjær Nielsen, Asnæs.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum.
Auning. N. Rafn, Auning.
Bajstrup. A. Nielsen, Bajstrup pr. Tinglev.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Mosevej, Ballerup. Tlf. 145.
Bandholm. Emil Rasmussen, Bandholm.
Beder Malling. Martin Nielsen, Malling.
Belysningsarbejderne. Formand N. Christiansen, Vesselsgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Telf. 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.
Bindslev. Harald Nielsen, Trynbakker, Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Birkerød. Telf. 174.
Bjerringbro. Aage Jensen, Sønderbro pr. Bjerringbro.
Blaahøj. Chr. Chølkær, Blaahøj St.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Borup. Karl Jacobsen, Dalby pr. Borup.
Bogense. Chr. Kristiansen, Odense Landevej, Bogense.
Bornholms Skovarbejdere. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrandt. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinnth.
Brande. K. Smedegaard Nielsen, Mellemgade 2.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej, Bramminge.
Bredebro. Chr. M. Hansen, Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Brædstrup. J. M. Christensen, Bredgade 3, Brædstrup.
Brænderiarbejderne. Formand J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. V. Telf. Eva 227. Kasserer Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.
Brændselsafbærerne. Formand Niels Frederiksen, Oehlenschlägersgade 64, 3. tv. V. Telf. Vester 9252 v. Kasserer A. Angelsø, Heimdalsgade 11, 2. L.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brødkuskene. Formand H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Struensegade 51, St.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. Sv. Hansen Jørgensen, Lendemark, Bylderup, Bov.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Chaufførerne. Formand Thorv. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. Telf. 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.
Darum. Chr. Hansen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Martin Nielsen, Sæbehuset. Dybvad.
Ebeltoft. Laurits Andersen, Adelgade.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. Lars N. Larsen, Ejstrupholm.
Egernsund. August Hilmer, Egernsund. Telf. Broager 214 x.
Esbjerg. Peder Poulsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36, Faaborg.
Faarup. J. N. Jensen Hvid, Faarup St.
Fabrikarbejderne. Formand Chr. Gram, Blaagaardsgade 4 A. N. Telf. 3404. Privat Sindshvilevej 23, 2. F. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.
Fakse. Hans Bay Hansen, Egedevej, Fakse.
Fakse Ladeplads. Carl Petersen, Hulhøj, Faxe Ladeplads.
Fanefjord. Ernst Christiansen, Haarbølle pr. Askeby, Møen.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Film- og Forlystelsesfunktionærerne. Form. Th. Lindberg Pharsen, Skydebanegade 7, 1. V. Telf. Vester 1326 v. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. L. Telf. Taga 32 v.
Fredericia A. Nikolaj Jensen, Prinsessegade 21. Telf. 574.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40, Fredericia. Telf. 750.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16, Fredericia.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frb. Komm. Arb. Formand G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. th. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nylandsvej 63, 3. F. Telf. Godthaab 1429 v.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Ejnar Andersen, Bovensgade 13. Frederikshavn.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36, Frederikssund.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fussingø. Chr. Pedersen, Svinding Mark pr. Randers.
Fuur. Chr. A. Astrup, Debel. Fuur.
Gadevang. Peter Hansen, «Vennely», Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.

Garveriarbejderne. Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer Chr. Nielsen, Hulgaardsvej 76, St. Brh.
Gjelsted. A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Frederik Petersen, Gjern St.
Gjøl Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nielsen, Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. Marius Hansen, Ny Koppenbjerg pr Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejberg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejberg.
Give. Laurits Rabæk, Allegade, Give.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Gasværksvej 46, 1, Glostrup. Telf. 356.
Glumsø. Jens Rasmussen, Aasø pr. Glumsø.
Graasten. Johannes Koch, Nalmadebro, Graasten.
Gram. Iver Sørensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland, Grenaa.
Grindsted. Thule Friis, Vestergade, Grindsted.
Grænge. Husejer Jens Petersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20. Privat Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grøn, Lille Linde, Haarlev St.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammershøj. Ole Jensen, Hammershøj St. Telf. Hammershøj 41.
Haderslev. M. Ravn, Sejlstensgyde 5.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hammersholt. Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Jens Andersen, Labing pr. Harlev.
Hasle, Bornholm. Jenus Espesen, Degnekrogen, Clemens pr. Hasle, Bornholm.
Haslev, Carl Jensen, Nygade 1, Haslev.
Haslund Ølst. Kresten Pedersen, Haslund pr. Randers.
Havnearbejderne. Formand: P. Christensen, Dr. Tværgade 40, St. K. Telf. Palæ 282. Privat Amerikavej 20, 2., Telf. Eva 685. Kasserer: Thomas Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat Borgergade 69, K.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hansted Lundum. Ejnar Falk. Egebjerg pr. Horsens.
Hellum. Jacob Mikaelsen, Hellum St.
Hedehusene. Lars Pedersen, Torstensvej, Hedehusene.
Helsingør A. P. Christiansen, Lindevej 28, Espergærde. Telf. Espergærde 9.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13, Helsingør.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herfølge 65.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herløv.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. Richard Børgensen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Hinnerup. Chr. Holm Pedersen, Haar Mark pr. Hinnerup.
Hirtshals. Niels Godsk, Hirtshals.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade, Hjallerup.
Hjerm. Martin Kjeldsen, Hjerm.
Hjørring. Chr. Nielsen. Toftegade 13.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73. Telf. 284.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægeardsvej, Holstebro.
Holsted. Hans P. Larsen, Holsted.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. Fr. Larsen, Hornslet pr. Hornslet St.
Horsens A. Christoffer Mortensen, Aaboulevard 46, Horsens.
Horsens H. Alf. Jensen, Aaboulevard 96.
Horsens K. Ludvig Jørgensen, Spedalsø 2 B. Telf. 1830.
Hovedgaard. Peder Rasmussen, Hovedgaard St.
Hotelfunktionærerne. Formand og Kasserer Laurits Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. Telf. Vester 6859
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hvalpsund. Anders Jaobsen, Hvalpsund.
Hvalsø. Niels Larsen, Nørre Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum Klejtrup. Th. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Hær og Flaade. Formand A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Tlf. Amager 4103 x. Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.
Højer. Diedrich Diedrichsen, Storegade.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Hørsholm. Chr. Nielsen, Sandbjerg pr. Hørsholm. Telf. 398 x.
Hørve. Rasmus Ryberg, Hørve.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Isoleringsarbejderne. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.
Ivigtut. Carl Nielsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adresse: Gl. Torv 22, K.).
Jelling. Rudolf Ekstrøm, Jelling, Jylland.
Jernbanearbejderne B. Formand Svend Christensen, Enghavevej 21, 3. V. Telf. Vester 9675 y. Kasserer P. Jensen, Tycho Brahes Alle 34, 1. S.
Jernbanearbejderne M. Formand H. P. Hansen, Viktoriagade 30. V. Telf. Vester 9316 v. Kasserer V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger **F. 4. V.**
Jernbanearb. T. Formand: Martin Jensen, Oehlenschlægersgade 53, 3. Telf. Vester 6173 v. Kasserer: P. M. Christensen, Malthe Brunsvej 8, 2 tv. F.
Jord- og Betonarbejderne. Formand Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kasserer J. P. Hoppe, sammesteds.
Juelsminde. Kristian Hansen, Strandhuse, Juelsminde.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Jydstrup.
Kalundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Karup. Viktor Andersen, Karup.
Kastrup. Formand Richard Ludwig, Kastruplundsgade 11, Kastrup. Telf. Kastrup 18. Privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kasserer Johannes Schack, Svend Dyringsvej 5. S.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Almtoft pr. Kjellerup.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kolding A. Frants Thomsen, Lykkegaardsvej 14, 1., Kolding. Telf. 1305.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kontor- og Forretningsbudene. Formand Gerner Madsen, Studiestræde 16. K. Telf. Byen 4722. Budstuen Telf. Central 14721.
Kongsted. Jens Rasmussen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusesvej 12 A., Korsør.
Korsør H. Vald. Jørgensen, Revvej 80.
Kuskene. Formand Viggo Eigtved, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Kasserer Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Kvissel. Chr. Jensen, Kvissel.
Kbh. Baneg. priv. Arb. Formand: J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer: Jens Hansen, Hortensiavej 3, Glostrup.
Køge A. Johs. A. Jensen, Ølby pr. Køge.
Køge G. P. Madsen, Søvang pr. Køge.
Køge K. Chr. Christiansen, Vestergade 19, Køge.
Lager- og Pakhusarbejderne. Formand Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Telf. 10147. Kasserer Godtfred Petersen, sammesteds.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.

Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Laurberg, Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens L. Jensen, Gl. Laven, Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Anders Plougmann, Vangevej 3.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lynge. Nicolaj Larsen, Mariehøj, Lynge Overdrev pr. Lillerød.
Lyngby. Hans Rasmussen, Hovedgaden 67, Lyngby. Telf. Lyngby 519.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Løgumkloster. Martin Outzen, Løgumkloster.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade, Løgstør.
Løkken. Andreas Petersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Maarum. Valdemar Pedersen, Kagerup pr. Kagerup St.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade, Mariager.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Marmor- og Granitarb. Formand Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer F. Andersen, Heimdalsgade 13, 1. L.
Middelfart A. A. Johansen, Vesterlykken, Middelfart.
Middelfart F. V. Jensen, Bogensevej 1, Middelfart.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Mælkeriarbejderne. Formand: Alfred Jensen, Nordre Fasanvej 29, 1. F. Telf. Godthaab 3122 x. Kasserer: M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F. Telf. Godthaab 4784.
Møen. Valdemar Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anders Nielsen, Mønsted pr. Sparkær.
Mørke. Niels Andersen, Adresse:Gaardejer N. Solgaard, Mørke St.
Neksø. Niels Kofoed, Brogade, Neksø.
Nibe. Fr. Fagersen, Ndr. Strandgade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. C. Larsen, Vestervoldgade 6. Telf. 486.
Nykøbing Fl. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads. Telf. 681. Privat Lollandsgade 6.
Nykøbing Jyll. A. J. C. Jensen, Langebæksgade 12.
Nykøbing Jyll. F. Aleksander Nielsen, Nørrebro 66.
Nykøbing Sjæll. Fr. Petersen, Algade 74. Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11, Nysted.
Næstved. Frants Petersen, Amtsmandsgade 9. Telf. 880. Privat Telf. 813.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nørre Aaby St. Telf. 133.
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 1582. Privat Østergade 4. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Rolighedsvej 23. Telf. 4027.
Odder A. Otto Mikkelsen, Aarhusvej 20, Odder.
Odder Skovarb. A. Andersen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15, Odense. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Hunderupsvej 26, Telf. 5359.
Odense F. Harald Hansen, Ørstedsgade 34, 1. Telf. 5276.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortbrødrestræde 6, Odense.
Odense L. P. Jens P. Madsen, Vindegade 64. Telf. 5839.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8. Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Odsherreds Skovarb. Aksel Westh, Kildehusene pr. Nykøbing Sj.
Oliemøllerne. Formand Sofus Larsen, Aarhusgade 89, 4. Ø. Telf. Strand 340. Privat Telf. Øbro 6871. Kasserer C. C. Jensen, Clematisvej 13.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Telf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Ousted. H. Chr. Jensen, Allerslev pr. Lejre.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Over Jerstal.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringø pr. Pindstrup.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringe pr. Pindstrup.
Præstø. L. Chr. Larsen, Skibbinge pr. Præstø.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Randers A. Søren Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Villa «Una», Rolighedsvej, Dronningborg, Randers.
Randers J. S. A. Nielsen, Fredensgade 23. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1., Randers
Remissearbejderne. Formand O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y. Kasserer C Rasmussen, Danmarksgade 13. V.
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup, Kalundborg.
Renovationsarbejderne. Formand A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amg. 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amg. 3275 x.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade, Ribe.
Ringe. Johannes Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej, Ringkøbing. Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1, Ringsted, Telf. 419.
Romø. H. C. Andersen, Kongsmark, Romø.
Roskilde. Aksel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. Harald Hansen, Roslev.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade, Rudkøbing.
Ruds Vedby. Carl Hansen, Ruds Vedby.
Ry Gl. Andreas Rasmussen, Hjærbæk pr. Ry St.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Ryomgaard. Marius Hansen, Ryomgaard.
Rødby. Chr. V. Larsen, Sædinge pr. Rødby.
Rødding, Nr. Jyll. S. P. Jørgensen, Rødding pr. Spøttrup St.
Rødding Sdr. Jyll. Carl Bennedsen, Hjerting pr. Rødding.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 503. Privat Olsgade 1. Telf. 642.
Rønbjerg. Karl Nielsen, Rønbjerg.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Orebyvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.
Samsø. Jens S. Henriksen, Koldby pr. Koldby, Samsø.
Sandlosserne. Formand og Kasserer H. J. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Seest. Jacob M. Jacobsen, Seest pr. Kolding.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Sindal. Chr. P. Jensen, Nørregade 61.
Silkeborg A. Carl Jensen, Valdemarsgade 33, Silkeborg. Telf. 659.
Silkeborg St. Robert Jensen, Rolighedsvej 11.
Skaade. Niels Hamann, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Borgergade 1. Telf. 401.
Skarrehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelund. Johan Akselsen, Skelund St.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade, Skelskør.
Skibby. Laurits Sørensen, Manderup pr. Skibby.
Skibsværftsarbejderne. Formand P. Hansen, Kronprinsessegade 42. Telf. Palæ 45 y. Privat Thorsgade 15, 3. L. Telf. Taga 3957 y.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7, Skive.
Skive K. Valdemar Jensen, Møllegade 8.

Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.
Skjød. Hans Jørgensen, Bødstrup St.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Chr. Mærsk, Skærbæk.
Skævinge. Frits Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14, Slagelse.
Slagelse F. Johs. R. Larsen, Volden 20.
Sorø. Valdemar Andersen, Slagelsevejen, Sorø. Telf. 365.
Sparkær. Morten Mortensen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille pr. Stenlille St.
Stenstrup. Rasmus Hansen (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Kristian Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive pr. Hadsund.
Stevnstrup. Kresten Hviid Kristensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75.
Storehedinge. Kr. Nielsen, Bjælkerup pr. Store Hedinge.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4, Struer.
Stoholm. Chr. Balling, Stoholm.
Strib. Th. Petersen, Røjle Enge pr. Strib.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby Egede pr. Køge.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7, Stubbe-
Støberiarbejderne. Formand: Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Privat Telf. Valby 1399. Kasserer: Chr. Madsen, Overgaden oven Vandet 54, 1 C.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring St.
Sukkerhusarbejderne. Formand: Edv. Sykes, Vigerslev Alle 66, St. tv. Valby. Kasserer: Holger Jørgensen, Ny Carlsbergvej 100 St.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor Teaterpassagen. Tlf. 361.
Svendstrup. Marius Madsen, Volsted pr. Ellidshøj.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg A. Peter Nielsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7, Sønderborg. Telf. 341.
Sønderborg H. Johs. Andersen, Havbogade 76.
Sønder Omme. Harald Skov. Kirkeby Mark, Sønder Omme.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taars. Chr. Riisborg, Taars.
Taastrup. Ejner Petersen, Klovtofte pr. Taastrup. Telf. 276.
Tagpapparbejderne. Formand Carl Hegelund, Ryesgade 66 B., 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer V. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Tillitze. S. P. Hjort, Tillitze pr. Nakskov.
Tinglev. Wilhelm Jakobsen, Tinglev.
Tingsted. Jens Korfitzen, Taaderup pr. Tingsted.
Tilst. Sander Sørensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Tomsen, Gaarde St.
Tikøb. Vilhelm Larsen, Horserød pr. Helsingør.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Thisted. Chr. Iversen, Nørregade 49, 1. Thisted. Telf. 373.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Thorsager. Jens M. Larsen, Thorsager St.
Thorsø. Frederik Nielsen, Thorsø.
Toldbodarbejderne. Formand C. O. Rød, Fischersgade 21, 1. S. Kasserer Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. Telf. Øbro 2664 x.
Tolne. Juul Madsen, Villa «Nor», Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Trælagerarbejderne. Formand Rasmus Steen, Enghavevej 44. V. Telf. Eva 38. Privat Adresse Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Tureby. Charles Nielsen, Terslev pr. Haslev.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Stougaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Rasmus Akselby, Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup.
Vagtfunktionærerne. Formand H. P. Lauritsen, Lillegade 6, Valby. Kasserer H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1. Str.
Vamdrup. M. Schmidt, Aalykke, Vamdrup.
Varde. Nikolaj Toft, Kjærvej 12, Varde.
Veggerløse. Jens Olsen, Marebæk pr. Veggerløse.
Vejby Tibirke. Anders Kristiansen, Tisvilde pr. Tisvildeleje.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 101, Vejle
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36, Vejle. Telf. 1585.
Vejle H. Laurits Sørensen, Sofievej 5, St.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Aksel Nielsen, Tønnesgade 36, Vejle.
Vemmelev. Karl Rasmussen, Ormslev pr. Forlev St.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4, Viborg.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade, Vinderup.
Viby Jyll. Jens Olsen, Horsensvej 13, Viby Jyll.
Viby, Sjæll. Otto Jørgensen, Birkede pr. Viby Sj.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard, Vildbjerg.
Villingebæk. Laurits Larsen, Villingebæk, Dronningemølle.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Vojens. Hans Otzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Chr. Larsen, Volstrup By pr. Sæby.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiasensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Vraa. Lars Kristensen, Borupvej 2.
Værløse. Anders Madsen, Kirkeværløse pr. Værløse.
Øl- og Mineralvandsarb. Formand L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Bech, Grønbjerg.
Østbirk. Jesper Jensen, Vestbirk St.
Øster Vraa. Jens P. Larsen, Øster Vraa.
Nakskov Sk. Johs. Hansen, Bulskov pr. Nakskov.

HOVEDKONTOR og SEKRETÆRERNE.

H. C. Andersensgade 14. Telf. 2140 med Omstilling til samtlige Kontorer.

Formand M. C. Lyngsie (Privat Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen (Privat Telf. Byen 3534).
Sekretær Robert Nielsen (Privat Telf. Sundby 2495 x).
Sekretær Niels P. Hansen (Privat Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen (Privat Telf. Nora 4366).
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen (Privat Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder N. Chr. Nielsen.

HOVEDBESTYRELSEN
bestaar af følgende:

Valgt af den samlede Kongres:
Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Sophus Mortensen (Privat Telf. Nora 3212).
Forretningsfører Hans Nielsen (Privat Bopæl Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515).
Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Telf. Øbro 6871.
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing Fl. Telf. 681.
C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St., Odense. Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Carl Drejer (Privat Bopæl Nylandsvej 37, 2. F. Telf. 11240).
Forretningsfører Vald. Petersen (Privat Bopæl Ivar Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus. Telf. 1948).
Thorvald Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Telf. 457.
Johannes Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5084 (Privat Telf. 6119).
Axel Jørgensen, Gudrunsvej 19, Taarnby. (Privat Telf. Kastrup 260).

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.

Forretningsfører Jens C. Larsen, Kildemarksvej 68, Næstved. Telf. 209.
Forretningsfører Axel Olsen (Privat Telf. Taga 3006).
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A., 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde. Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn. Telf. 347.

Sekretærer:
Otto Jespersen, valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.
Niels P. Hansen, valgt af Transportarbejder-Gruppen.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE i Danmark.
Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29. 1. K. Telf. 9961.
Næstformand H. P. Jensen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.
Kasserer Chr. Pedersen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. Byen 4353.
Rejsesekretær J. P. Johannessen, Nørresøgade 29 1. K. Telf. 9961.

Siden sidst.

Fabrikarb., Kbhvn. Akts. Glud & Marstrand, Løveallé. Afdelingen anmoder om, at der bliver begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet kræver Akkordprisen for Fabrikation af et Parti Skærme betydeligt nedsat for de første 3 Operationer. Den gældende Akkordpris er Kr. 7,25 pr. 100 Stk. og Arbejderne har af Hensyn til, at Aktieselskabet har meddelt, at det har maattet lade dette Parti Skærme udføre for en langt ringere Betaling, end det hidtil har faaet, tilbudt, at udføre Arbejdet for Kr. 7.00 pr. 100 Stk., uagtet Arbejdet ved disse Skærme er bleven besværliggjort. Aktieselskabet har dog nægtet at modtage Arbejdernes Tilbud og truer med at lade Arbejdet udføre paa Timeløn. Afdelingen hævder, at Aktieselskabet under disse Forhold ikke har Ret til at kræve den bestaaende Pris forandret. Ved Mæglingsmødet den 16. November fremsatte Aktieselskabet et Tilbud paa Kr. 6.75 pr. 100 Stk., hvilket Tilbud Forbundets Repræsentanter ikke kunde tiltræde. Ved Timandsmødet den 10. December indgik Aktieselskabet paa at betale den af Arbejderne foreslaaede Pris af Kr. 5.00 for Oprulningen af Skærmene. Forsøgsvis vil man foretage Afskæringen og Henrulningen for en Akkordpris af Kr. 1.80 pr. 100 Stk. Nævnte Akkordpriser gælder med sædvanlige Fradrag.

Fabrikarbejderne, Kbhvn. De forenede Tapetfabriker, Aktieselskab. Overenskomst oprettet. 26 Mand. Ugeløn Kr. 54.00. Tapettrykkere og Farveblandere Kr. 60.00 plus 30 Øre pr. 100 Ruller Tapet. Bogbindere og Formstikkere Kr. 66.16. Maskinpasseren Kr. 61.31 plus Kr. 5.00 pr. Maaned for Renholdelse af Kloaker og Gaard i den normale Arbejdstid. Arbejdstid: 5 Dage 8½ Time, Lørdag 5½ Time. Overarbejde: 4 Timer a 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der er beskæftiget fra før 1. Januar til efter 1. Juni erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med Udbetaling af fuld Løn. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne Halvdelen af deres faste Ugeløn i indtil de første 13 Uger. I Sygdomstilfælde, som varer ud over 3 Dage, erholder Arbejderne ligeledes Halvdelen af deres faste Ugeløn i indtil 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er een Uge til en Lønningsdag. Arbejdere med under 1 Aars Anciennitet, som bliver syge kan af Firmaet opsiges med almindelig Opsigelsesfrist. Almindelig Reguleringsbestemmelse. Tillidsmandssystemet. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 31. August, dog tidligst til 31. August 1929.

Nykøbing Fl. Margarinefabriken «Falster». Afdelingen indberetter, at den lokale Forhandling, der i Henhold til Overenskomstfornyelsen skulde finde Sted til Behandling af Afdelingens fremsatte Krav om: «**1. Beklædningen,** idet Tøjet ønskedes udleveret pr. 1. Maj hvert Aar og **2. Ferien,** der ønskedes udvidet til 8 Dage i Forbindelse med 2 Søndage samt at alle Arbejdere, der var ansat før 1. Marts, fik Ferie,» har været afholdt den 31. Juli. Direktøren havde i Forvejen meddelt Tillidsmanden, at «Alfa»s Ledelse (Fabriken hører under Alfa) kunde tiltræde Tøjspørgsmaalet, men derimod ingen af de 2 Feriespørgsmaal. Paa Mødet lovede Direktøren, at de Forandringer, der eventuelt vilde ske for «Alfa»s Vedkommende ogsaa skulde gælde for «Falster». Da der ved Forhandlingen om de lokale Forhold paa «Alfa» opnaaedes en Bestemmelse i Beklædningsspørgsmaalet om, «at Fabriken skulde holde Tøjet i renvasket og repareret Stand samt, at Fabriken, indtil Vasken kunde finde Sted, skulde udbetale hver Mand et Ækviva-

lent af 50 Øre om Ugen, krævede Tillidsmanden paa «Falster» ogsaa denne Ordning indført, men dette nægtede Fabriken at indgaa paa, idet Direktøren hævder, at der ved et Møde den 15. November mellem Repræsentanter for «Falster» og for Arbejderne var opnaaet Enighed om Tøjspørgsmaalet. Tillidsmanden bestrider Rigtigheden heraf, idet Arbejdernes Repræsentanter paa Mødet nægtede at underskrive paa den tilbudte Ordning, der ikke indeholdt Bestemmelsen om 50 Øre Ækvivalent pr. Uge, indtil Fabriken besørger Tøjet vasket og desuden indeholdt en Bestemmelse om, at Arbejderne ikke maa færdes udenfor Fabriken i det udleverede Tøj. Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om, at Forbundet tager sig af Sagen. Ved et Møde af Repræsentanter for Hovedorganisationerne den 14. December enedes man om følgende: Fra 1. Januar 1928 holder Fabriken Arbejderne forsynet med det sædvanlige Tøj, der udleveres 2 Gange om Ugen i renvasket og repareret Stand. Tøjet er Fabrikens Ejendom og maa forblive paa Fabriken, ligesom Arbejderne ikke i Fabrikens Tøj maa forlade Fabriken i Arbejdstiden eller Spisepauserne i privat Ærinde. Som Ækvivalent for Vask af Tøjet i Oktober Kvartal 1927 ydes Arbejderne Kr. 6.50, der udbetales sammen med Lønningerne for Ugen før Jul.

Viborg. Brunshaab Papfabrik. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Fabriken de sidste 3 Maaneder har forlangt, Arbejderne skulde arbejde 9 Timer til Tider 10 a 11 Timer daglig, uagtet Overenskomsten fastsætter en Arbejdstid paa 8 Timer daglig. Afdelingen har paatalt Sagen, men Arbejdsgiveren hævder, at han ikke kan sætte flere Folk i Arbejde, da Pappen ikke kan blive tør. Dette Ræsonnement kan Afdelingen ikke godkende, men henviser til, at naar Lageret er fuldt, afskediger han Arbejderne. Den kræver derfor, at Arbejdsgiveren skal overholde Overenskomsten, og at Overarbejdet ikke maa være konstant. Ved et Møde den 28. December ordnedes Sagen ved, at Fabriken udbetalte Afdelingen Kr. 150,00 til Afvikling af det for lille udbetalte Overarbejdstillæg og at Overarbejdets Anvendelse paa Fabriken foregaar med Afdelingens Vidende samt at Afdelingen har Paataleret, hvis den mener, at Overarbejdet overdrives uden Nødvendighed for Fabrikens Trivsel.

Hadsund. Helsingør Skibsværft. Afdelingen beretter, at Værftet, der for Tiden har Arbejdet ved Ombygningen af Broen i Entreprise, har ladet en Del af dette udføre i 2 Holds Skifte med Arbejdstid fra Kl. 6 Morgen til 3 Efterm. og fra Kl. 3 til 12 Nat med 1 Times Spisetid i begge Hold og med et Tillæg af 14 Øre pr. Time fra Kl. 6—11 Aften og 23 Øre fra Kl. 11 Aften til 12 Nat. Skiftningen fandt regelmæssig Sted hver Uge; men for nogen Tid siden ophørte Skiftningen, saaledes at det stadig var de samme Arbejdere, der arbejdede om Natten (fra Kl. 3 Efterm. til 12 Nat). Disse Arbejdere aflønnedes fremdeles med almindelig Timeløn (101 Øre) fra Kl. 3—6, 115 Øre pr. Time fra Kl. 6—11 og 124 Øre fra Kl. 11—12. Afdelingen har ikke kunnet anerkende Rigtigheden af denne Aflønningsmaade, da Arbejdet ikke bliver udført som skiftende Dag- og Natholdsarbejde; den har derfor krævet almindeligt Overarbejdstillæg for Tiden efter den normale Arbejdstids Ophør Kl. 5 Efterm. Da Ledelsen af Arbejdet ikke vil anerkende denne Betalingsmaade anmoder Afdelingen om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt om Sagen. Efter at nogen Korrespondance var ført om Sagen afholdtes den 6. December et resultatløst Mæglingsmøde. Den 17. December behandledes Sagen paa Timandsmøde ligeledes uden at Enighed opnaaedes, men der udvekslede forskellige Forslag, der tilsidst nærmede sig stærkt hinanden, idet Forbundet krævede en Efterbetaling af Kr. 300,00, medens Værftet tilbød 250.00. Den 30. December meddelte Sammenslutningen, at Værftet betaler de krævede Kr. 300.00.

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Aktieselskabet Burmeister & Wain, Strandgade Værftet: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der ved lokal Forhandling mellem Aktieselskabet og Skibsværftsarbejdernes Afdeling om Løn- og Arbejdsforhold i Maskinafdelingen paa Strandgade Værftet — for at bringe disse Forhold i Overensstemmelse med Forholdene i Maskinafdelingen paa Christianshavn — ikke er opnaaet en for Aktieselskabet tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Fornyelse af den af Aktieselskabet opsagte Priskurant, der tidligere var gældende mellem Københavns Flydedok og Skibsværft og Skibsværftsarbejdernes Afdeling.

Ved Mæglingsmødet den 3. December fremsatte Aktieselskabet Tilbud til en Ordning af Forholdene i Maskinfabrikens Afdelinger i Strandgade. Arbejdernes Repræsentanter vilde forelægge Tilbudet for de direkte interesserede Arbejdere, hvis disse tiltraadte det, var Sagen i Orden, hvis ikke behandles Sagen videre paa Timandsmøde.

De interesserede Arbejdere forkastede Tilbudet, hvorefter Sagen behandledes paa et Timandsmøde den 22. December. Her enedes man om følgende Ordning.

Firmaet er frit stillet med Hensyn til, hvilken Kategori af Arbejdsmænd det ønsker at anvende i Maskinfabrikens Afdelinger i Strandgade.

De Skibsværftsarbejdsmænd, der har mindst 5 Aars Anciennitet paa Værftet, forbliver i Værkstederne til deres hidtidige Lønning 115 Øre. Dette gælder dog højst 10 Mand. Den fremtidige Antagelsesgrundløn for Arbejdsmænd i de under Maskinafdelingen sorterende Værksteder og Driftscentral etc. bliver 71 Øre.

De øvrige Arbejdsmænd overflyttes til Skibsbygningsafdelingen, dog saaledes, at de, hvis de fremsætter Ønske herom, kan fortsætte i Værkstederne paa samme Vilkaar, som de Arbejdsmænd, der antages til Arbejde i de paagældende Afdelinger.

Samtidig med denne Ordnings Indførelse bortfalder de Satser i Priskuranten, som omfatter Arbejde i Maskinfabrikens Værksteder etc. i Strandgade. For de Arbejdsmænd, der fremtidig antages i Maskinafdelingens Værksteder m. v. gælder tilsvarende Vilkaar som aftalt for Arbejdsmænd i Maskinafdelingen i Overgaden.

Aarhus St. De forenede Jernstøberier: I Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse angaaende Betalingen for Fremstilling af Radiatorer samt forskellige andre Processer ved Radiatorformning og Radiatortsøbning afholdes den 23. Juli 1927 et Mæglingsmøde,

paa hvilket man enedes om, at der efter en nærmere fastsat Prøvetid skulde optages Forhandling om «Betalingen for de paagældende Varers Fremstilling». Afdelingen har nu indberettet, at der blev oprettet en Fælles-Akkord. Betalingen er 28 Øre pr. Kasse støbte Rør til Deling mellem 22 Mand. For Spildetid betales Timeløn. De 3 Mand, der beskæftiges med Jernsmeltning og Støbning, erholder desuden det overenskomstmæssige Støbetillæg. Ugefortjenesten er fra 65 til 70 Kr.

Lem Lihme. Akts. Gyldendal Teglværk: Lokal Overenskomst oprettet. Brændere Ugeløn Kr. 45,00 (var Kr. 45,66), Maskinpasseren Kr. 60,00 (var Kr. 60,20). Akkordpriserne reguleret delvis op eller ned, saa de giver omtrent samme Fortjeneste som i Fjor, dog er Betalingen for Indskibningen af Sten paa Grund af særlige Forhold reduceret med 14 pCt. (Aug. Regul. 1927 incl.).

Fabrikarb., Kbh. Akts. Ny Kalkbrænderi: Overenskomst oprettet. 30 Mand. Timelønnen er: Pladsarbejdere 93 Øre. Ved Gødningskalkfremstilling: Kranpasseren, Hjælpere og Sorterere ved Skaktovnen, Kultrilning ved Tipning og Transport af Kalksten paa Højbane 96 Øre. Kalkstenslossere 99 Øre. Ved Rensning og Reparation i Ringovn 103 Øre og ved Melkalkfremstilling 110 Øre. Ugelønnen er: Fyrmænd ved Ringovn Kr. 49,43, dog betales for Maanederne December, Januar, Februar og Marts Kr. 2,00 ekstra pr. Uge (var 144 Øre), Fyrmændene ved Skaktovnen Kr. 52,61. Arbejderne, der er beskæftiget med Fyring og Transport af Kalksten paa Højbane erholder desuden et nærmere fastsat Tillæg i Forhold til Produktionens Størrelse. Opmuring af Porte ved Ringovn. Læsning og Aflæsning af Kalksten, Aflæsning af Gødningskalk til Lager, Overarbejdet samt Opbæring af Kærne udføres i Akkord til fastsatte Akkordpriser. Læsning af Kalksten med mekaniske Spil og med Haandkraft betales med Havnens Pris. Medhjælpere i Stalden betales med 74 Øre ekstra pr. Dag. Samme Tillæg betales ved Udearbejde ved Koksaflæsning uanset Arbejdets Varighed. Sættes Pladsarbejdere til at køre i Byen, erholder de for de første 2 Dage et Tillæg af 147 Øre pr. Dag, derefter Kuskeløn. For Arbejde i 2 og 3 Holds Drift ved Skaktovnen afløønnes Fyrmænd med Kr. 52,85, Udtagere med Kr. 52,41 og Kalkstenslæsseren med Kr. 52,16 pr. Uge plus 12½ pCt. Tillæg til alle Hold samt et nærmere fastsat Tillæg efter Produktionens Størrelse. Tillægene paa 74 Øre og 174 Øre skal ikke reguleres i 1928. Til Brug under Arbejdet ved Desintegratoren udleveres 2 Sæt Overtrækstøj aarlig. Overenskomsten træder i Kraft 1. Februar og gælder til en 1. Februar.

Belysningsarb., Kbh. Glostrup Sogneraad: Afdelingen meddeler, at den har forhandlet med Sogneraadet om de fremtidige Lønvilkaar for Arbejdet paa Glostrup Gas- og Vandværk uden at Enighed er opnaaet, idet Sogneraadet kræver Ugelønnen nedsat med Kr. 8,00. Afdelingen har protesteret mod dette Kravs Berettigelse, idet den hævder, at Overenskomsten ikke er rettidigt opsagt, saaledes at den hidtil gældende Overenskomst er løbende 1 Aar endnu. Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om Forbundets Bistand. Efter at Forbundet havde tilskrevet Sogneraadet, at det var enigt med Afdelingen i dens Standpunkt, optages Forhandlingerne paany og resulterede i, at der oprettedes en ny Overenskomst, gældende for Arbejdet paa Kommunens Gas- og Vandværk. Ugelønnen fastsattes til Kr. 70,00 (var Kr. 74,00) fra 1. Oktober 1928 Kr. 69,00 og fra 1. Oktober 1929 Kr. 68.00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 50 pCt. Tillæg. Faste Arbejdere erholder 14 Dages Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist 14 Dage til den 1. i en Maaned. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere med 1 Aars Anciennitet halv Løn i indtil 6 Maaneder og, hvis Sygdommen varer længere, kvart Løn i indtil de næste 6 Maaneder. Gælder til 1. Oktober 1930. Vedrører 4 Mand.

Belysningsarb., Kbh. Høje Taastrup Sogneraad: Afdelingen meddeler, at Forhandlingerne om Lønvilkaarene for Arbejdet paa Kommunens Gas- og Vandværk ogsaa her var strandet paa samme Foranledning som med Glostrup Sogneraad. De paa Forbundets Foranledning paany optagne Forhandlinger resulterede i, at der oprettedes en ny Overenskomst: Ugeløn, Arbejdstid, Overarbejdstillæg, Ferieforhold, Opsigelsesfrist, Løn under Sygdom og Udløbstid er de samme, som er gældende med Glostrup Sogneraad. Reservearbejderen skal dog kunde sættes til andet af Kommunens Arbejde, specielt Vej- og Kloakarbejde. men lønnes iøvrigt som de andre Arbejdsmænd paa Værket. Vedrører 5 Mand.

Belysningsarb., Kbh. Søllerød Sogneraad: Overenskomst oprettet vedrørende Arbejdet paa Søllerød Gasværk. 12 Mand. Timelønnen er: Retorthusarb. og Arbejdere i Maskinstuen 160 Øre. Pladsarb. 154 Øre. For Søndagsarbejde i Retorthuset betales 25 pCt. Tillæg. Arbejdstid 8 Timer pr. Døgn. Overarb. 50 pCt. Tillæg. Arbejderne erholder 1 ugentlig Fridag, hvoraf hveranden skal være en Søndag og hveranden en Hverdag. Arbejdere med 1 Aars Anciennitet erholder Sommerferie paa 12 Hverdage i Forbindelse med 2 Fridage med fuld Løn. Arbejdere, der har arbejdet i 3 Maaneder, erholder 3 Dage, i 6 Maaneder 6 Dage og i 9 Maaneder 9 Dage Arbejdsdage Ferie med fuld Løn. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere, der har været beskæftiget paa Værket i uafbrudt mindst 1 Aar halv Løn i indtil 6 Maaneder og, hvis Sygdommen varer længere, kvart Løn i de næste 6 Maaneder, dog kan ingen Arbejder indenfor Regnskabsaaret paa Grund af Sygdom oppebære halv Løn i mere end 6 Maaneder. 14 Dages gensidig Opsigelsesfrist til en første. Gælder til en 1. Oktober, tidligst 1. Oktober 1928.

D. A. F. og Landarbejderforbundet. Aalborg Privatbaner: Overenskomsten om Betalingen for Snekastning paa Landet fornyet til at gælde i Vinteren 1927—28. Timelønnen, der tidligere var 99 Øre, ændredes til 90 Øre. Mindste Betaling er 4 Kr. pr. Dag. For D. A. F. gælder Timelønnen kun udenfor Aalborg og Nørresundby. Om Betalingen disse 2 Steder optages senere Forhandling mellem Banernes Ledelse og D. A. F..

Nibe. Nibe Byraads Mærk-, Plantnings-, Gade- og Havneudvalg: Overenskomst oprettet. Timeløn 102 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 50 pCt. Tillæg for de første 3 Timer, derefter samt for Søn- og

Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. August- og Februarregulering i Forhold til Pristallets Stigning eller Falden. For Tjære- og Asfalteringsarbejde betales 15 pCt. Tillæg. Kun organiserede Arbejdere maa anvendes. Gælder til Byraadsperiodens Udløb.

Faarup. Asferg-Faarup Sogneraad: Afdelingen indberetter den 26. December, at den ved Forhandling med Sogneraadet har fornyet de gamle Aftaler om Betaling for Skærveslagning og Grusharpning i Grusgraven for 1 Aar til 1. November 1928 og fortløbende, indtil en af Parterne forlanger ny Forhandling, dog ikke før 1. Novbr. 1928. For Slagning af Skærver betales pr. m³ Kr. 6,00. For Slagning af Flint pr. Favn Kr. 14,00. For Grusharpning pr. m³ Kr. 2,50, dog kan der, hvis der skiftes Grusgrav eller Arbejdet bliver daarligere, optages Forhandling om en anden Betaling. Timelønnen efter D. A. F.'s Landsoverenskomst (98 Øre).

Jernbanearb. Afd. B. Akts. Amagerbanen: Overenskomsten af 25. Februar 1927 fornyet for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne til 1. April 1929 med den Ændring, at Arbejdstiden i December og Januar Maaneder nedsættes fra 8 til 7 Timer. Da Baneledelsen havde foretaget Brud paa Overenskomsten, indgik den samtidig paa at efterbetale de Arbejdere, der har været beskæftiget i Tidsrummet fra 1. til 9. December hver et Beløb af Kr. 10.00.

Aakirkeby. Aakirkeby Byraad: Arbejdsløshedskassens Rejsesekretær indberetter, at Afdelingen har forhandlet med Byraadet om Betalingen for Skærveslagning og opnaaet følgende Ordning, der er tiltraadt af Stenslagerne: For Slagning af Granit til Skærver Kr. 7,47 pr. m³. For Slagning af Sandsten til Skærver Kr. 5,12 pr. m³. Arbejderne skal selv betale det Sprængstof, der medgaar til Sprængningen.

Gl. Ry. Ry Nørskov Skovdistrikt: Overenskomst oprettet. 14 a 16 Mand. Timeløn 70 Øre. For Jagtpatrouillering, Nat- og Helligdag 138 Øre. Klappertjeneste pr. Jagtdag Kr. 6,30. Marschpenge til Skovdistrikterne i Bøgedal og Virklunddal fra gammel Ry eller Afstande derudover pr. Arbejdsdag 28 Øre. Arbejdstid fra 1. November til 28. Februar 8 Timer, fra 1. Marts til 31. Oktober 9 Timer daglig. Overarbejde 3 Timer a 110 Øre, derudover og Helligdage 138 Øre. Regler for Uoverensstemmelsers Behandling af Mæglingsudvalg og Voldgift. Akkordpriser fastsatte for alt forefaldende Arbejde. Gælder til 1. Maj 1928 uden Opsigelse.

Hillerød. (Murermester) Entreprenør Andersen. Afdelingen indberetter, at Entreprenøren i afvigte Efteraar har haft en Omprofilering af 2 Gader i Frb. Slotssogn i Entreprice. Da der ikke tidligere fandtes Kantsten og Rendesten i de 2 Gader, var Nedsætningen af disse Sten altsaa fuldstændigt nyt Arbejde, kan forlanges udført i Akkord og kutymemæssigt er betalt efter Københavns Priskurant ÷ 10 pCt. Til at nedsætte Stenene antog Entreprenøren en Arbejdsmand, der tidligere har udført lignende Arbejde. Arbejdet skulde udføres i Akkord til den Betaling som Brolæggersvendene sædvanligvis fik for Arbejdet. Hjælpearbejderen, der skulde udføre det reelle Arbejdsmandsarbejde, Tilbringning af Materialer o. l. betragtede sig ogsaa som arbejdende i Akkord.

Da Arbejdet var færdigt afleverede han Opgørelsen over sit Tilgodehavende til Entreprenøren med Tilføjelse om, at her var Regnskabet over Arbejdet ved Kant- og Rendestenssætning. (Opgørelsen var udregnet efter Københavns Priskurant ÷ 8 pCt., der af Afdelingen anses for kutymemæssig Betaling for ny Arbejder den lokale Priskurant ikke indeholder bestemt Betaling for.) Entreprenøren modtog Opgørelsen, uden at gøre Indsigelse mod Betalingsmaaden, men undlod at betale det tilgodehavende Overskud Kr. 251,42 til Arbejderne. Da Afdelingsformanden derefter henvendte sig til Entreprenøren med Krav om at betale Overskudet, fik han det Svar: «Det kommer vi tilbage til senere.» Der har derefter været afholdt resultatløst Mæglingsmøde, og da et Møde, i hvilket Forbundets Repræsentant deltog, heller ikke førte til noget Resultat, indankedes Sagen for en faglig Voldgiftsret. Den 18. December afsagte Opmanden en Kendelse, hvori det bl. a. fastslaas, at der ingen Tvivl er om, at Arbejdet er at anse som «nyt Arbejde» og at det derfor har været Entreprenørens Pligt at lade det paagældende Arbejde udføre i Akkord og selv om der ikke findes nogen bestemt Akkordpris, som har kunnet fordres lagt til Grund, er den paagældende Arbejders eller i alt Fald Afdelingens overenskomstmæssige Ret til Akkord blevet krænket. Herfor maa der tilkomme Vedkommende en Erstatning. Da der fra Hillerødafdelingens Side ikke skønnes at være optraadt tilstrækkeligt klart og heller ikke helt rettidigt, fastsættes de Beløb, Entreprenøren saaledes vil være pligtig at udrede til 150 Kr.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er.

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding). København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 20 1928 1928 32. Aarg.

Overenskomsterne for 1928.

Respekten for vort Forbunds Modstandskraft beskytter vore Medlemmer mod Lønreduktioner.

Vil de tilbagestaaende Overenskomster ogsaa gaa i Orden?

Langt hen paa Sommeren 1927 naaede vi at faa Overenskomstforholdene for 1927 i Orden og allerede i Oktober maatte Hovedbestyrelsen give sig i Lag med Spørgsmaalet om vor Taktik for 1928.

Den mægtige og stedse stigende Arbejdsløshed, der gjorde Arbejdernes Stilling paa Arbejdsmarkedet vanskelig, de trykkende Udskrivninger til Arbejdsløshedskassen, der maatte forudsættes fortløbende Vinteren over, og Regeringens kyniske Forringelser af Arbejdsløshedskasseloven og dens djævelke Opfordringer til Arbejdsgiverne om at gennemføre Lønreduktioner og Arbejdstidsforlængelser, paalagde Forbundets Hovedbestyrelse den største Forsigtighed.

Efter en grundig Overvejelse af alle Forhold, besluttede Hovedbestyrelsen i sit Møde i Oktober 1927 at meddele Afdelingerne, at den, i Henhold til sin Ret og Pligt jvf. Forbundslovenes § 32, ikke vilde sanktionere Overenskomstsopsigelser i Almindelighed, men at Forbundet maatte koncentrere sine Kræfter om at beskytte vore Medlemmer imod alle Reduktionslyster fra Arbejdsgivernes Side. Denne forstandige Beslutning fandt god Forstaaelse hos vore Afdelingsledelser og vore mange Tusinde Medlemmer, saaledes at der fra vor Side kun opsagdes ganske faa og mindre, lokale Overenskomster, hvor ganske særlige Forhold gjorde sig gældende.

Da vi paa Hovedkontoret gjorde Stillingen op den 1. November, viste det sig, at *Arbejdsgiverne* havde opsagt følgende store Overenskomstforhold:

Olieindustrien,
Tegl- og Kalkværksforeningen af 1893,
Kaolin- og Teglværksindustrien paa Bornholm, samt for
Grusgrave og Skærvefabriker,

og senere er fremkommen Opsigelse fra
Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, hvad angaar Skovarbejderne.

Da Forhandlingerne kom i Gang, erklærede Arbejdsgiverne overalt, *at* Hensigten med deres Opsigelse naturligvis var den, at de krævede Lønreduktioner og visse Steder Arbejdstidsforlængelser. Den rige Olieindustri henviste i saa Henseende til deres store Konjunkturtab i Efterkrigstiden; Teglværksforeningen henviste til Konkurrencen fra de mange smaa Landsbyværker, hvor uorganiserede Arbejdere blev tvungne til at arbejde for, hvad „Herren vilde give". Grus- og Skærvefabrikerne klagede over, at Banerne stillede deres svenske Konkurrenter gunstigere m. H. t. de omfangsrige Fragtomkostninger og Bornholmerne jamrede som al Tid over deres totale Fattigdom.

Den første Omgang Forhandlingsmøder endte resultatløse, idet vort Forbunds Repræsentanter overalt erklærede, at vel vilde vi ikke bestride, at Arbejdsgiverne i disse Tider og under den elendige passive Madsen Mygdalske Regering havde sine Vanskeligheder, men at

vore Medlemmer var endnu vanskeligere stillet og at d'Hrr. Arbejdsgivere derfor maatte regne med, *at Dansk Arbejdsmandsforbund var fast besluttet paa til det yderste at beskytte vore Medlemmer mod enhver almindelig Lønreduktion og Arbejdstidsforlængelse.*

Dette Standpunkt fra vort Forbunds Side der blev tilkendegivet saa bestemt og kraftigt, som det overhovedet var muligt, havde til Følge, at da Forhandlingerne senere blev genoptagne i Olieindustrien og med Teglværks- og Kalkværksforeningen havde disse nedstemt Tonen i betydelig Grad og for begge Industriers Vedkommende er Landsoverenskomsten nu fornyet uden andre Ændringer end de, man lokalt er enedes om. For Teglværksforeningens Vedkommende maatte der flere lange og brydsomme Møder til og Repræsentanter for ca. 50 lokale Afdelinger maatte kaldes til København i Anledning af deres respektive lokale Arbejdsgiveres Reduktionskrav vedrørende de stedlige Priskuranter.

Med Grus- og Skærvefabrikanterne og med de bornholmske Kaolin- og Teglværker er der aftalt nye Forhandlingsmøder, og det maa huskes, at det ogsaa lykkes at faa disse til at frafalde deres Reduktionslyster.

Over Forhandlingerne i Aar synes der ligesom i Fjor at være det Særpræg, at Arbejdsgiverforeningen har forladt den *Sammenhobningstaktik,* at intet maa gaa i Orden eller endelig afsluttes uden at Alt er i Orden. Det synes heldigvis som om at de daarlige Resultater, som denne Taktik gav Arbejdsgiverne i 1922 og 1925, har været en gavnlig Lære!

Men vi er jo ikke færdige endnu med dette Aars opsagte Overenskomster, vi er belavet paa, at vi faar adskillige Vanskeligheder med Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, der viser stærk Appetit paa de fattige Skovarbejderes Arbejdsløn. De store Godsejere og Skovejere er jo nære Menings- og Aandsfæller til den politiske „Røver-Høvding" Madsen-Mygdal, saa vi kan kun haabe det bedste og være forberedt paa det værste!

Formanden.

Fra Arbejdsløshedskassen.

Om de nye Regler for Strejke og Lock-out har Arbejdsdirektoratet udsendt en Rundskrivelse til samtlige Arbejdsløshedskasser.

Skrivelsen har Bud ligesaavel til Afdelingsledelserne som til Hovedbestyrelserne, og idet vi nedenfor aftrykker Skrivelsen, beder vi Afdelingsledelserne i paakommende Tilfælde være opmærksom paa de omhandlede Bestemmelser:

„Som den ærede Hovedledelse bekendt bestemmer Lov Nr. 151 af 1. Juli 1927 om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. i § 17, at der under en indenfor en Kasses faglige Omraade iværksat Strejke eller Lockout *ikke maa ydes Understøttelse,* før det af Direktøren for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen er afgjort i hvilket Omfang, den foreliggende Arbejdsstrid er af Betydning for Beskæftigelsesmulighederne indenfor Faget.

I de ved Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 22. Oktober 1927 fastsatte nærmere Regler om Genaabning af Kasserne under Strejke og Lock-out præciseres det derhos klart, at Kasserne straks skal *standse enhver Udbetaling af Understøttelse, indtil den anførte Afgørelse fra Direktøren foreligger,* hvorhos det til Gennemførelse af Direktoratets Kontrol med Reglernes Efterlevelse fastsættes, at en Afdeling af en Arbejdsløshedskasse er pligtig uopholdelig at give Kassens Hovedledelse Meddelelse om *enhver* indenfor Afdelingens Omraade *foreliggende Konflikt,* hvilken Meddelelse Kassens Hovedledelse uopholdelig skal videresende til Direktoratet.

Paa dertil given Foranledning skal man henlede Hovedledelsernes Opmærksomhed paa, at disse Bestemmelser nøje maa overholdes, idet man samtidig ikke undlader at bringe i Erindring Bestemmelsen i Bekendtgørelsen om, at *Undladelse* af at afgive *saadanne Meddelelser* efter Direktørens Afgørelse *medfører* hel eller delvis *Udelukkelse af Genoptagelse af Kassens Udbetaling* af Understøttelse til Medlemmerne i de konfliktberørte Afdelinger, selv om Vilkaarene for Genaabning maatte foreligge."

Johannes Nielsen.

Polsk Jernbane-arbejderkongres

(tilsluttet International Transportarbejderforbund)
(Har paa Grund af Pladsmangel henligget noget).

Den 26. September 1927 samledes Polsk Jernbanearbejderforbund til sin syvende Kongres, i det Dagen før indviede, overmaade smukke og storstilede Forbundshus i Warszawa, Polens Hovedstad.

Det polske Jernbanearbejderforbunds Stilling til og Indflydelse paa Jernbanedriften i Polen er ikke længere den samme, som for nogle Aar siden, da Driften helt og holdent laa i Forbundets Hænder. De kaotiske Tilstande, der opstaar ved de tyske Troppers Tilbagetog efter Fredsslutningen, under hvilke det nyoprettede Polen efter Aarhundreders Underkastelse af fremmede Stormagter — Tyskland, Rusland og Østrig-Ungarn — selv skulde sættes i Værk og administrere alle de Samfundsfunktioner, der hører med til et nogenlunde velordnet Samfund, gjorde det muligt — ja vel endog nødvendigt, at Jernbanearbejderne kom til at faa en meget betydelig Indflydelse paa Driften og de Forhold, der knyttede sig til denne.

At Jernbanearbejdernes Organisation benyttede sig af denne Lejlighed til at konsolidere sig — blandt andet ved at opnaa Overenskomst med Regeringen om, at enhver Jernbanearbejder skulde tilhøre Jernbanearbejderforbundet — ligger forsaavidt i Sagens Natur, men er dog et Vidnesbyrd om, at Organisationsidéen er trængt dybt igennem og er en Verdensopfattelse hos Underklassen.

Men selv om disse Tilstande ikke har kunnet opretholdes under de vekslende vanskelige politiske og økonomiske Kriser, som Polen i sin endnu kun korte Levetid allerede har gennemgaaet, saa var saavel Indvielsen af Forbundshuset og selve Kongressen stærkt talende Beviser for hvilken vigtig Plads Jernbanearbejderforbundet indtages i det politiske, økonomiske og kulturelle Liv i Polen.

Det var Jernbanearbejderforbundet som støttede Pilsudski — Demokraten Pilsudski — da han stræbte efter Magten under Modstand af alle reaktionære Kræfter i Polen ved at standse al Transport, der tjente Reaktionens Interesser.

Jernbanearbejderne øvede altsaa paa et Tidspunkt — ud fra Betragtningen: Af to Onder vælger man det mindste — sin vigtige og afgørende Indflydelse til Gunst for Pilsudski, hvilket imidlertid ikke er ensbetydende med, at de nu støtter Pilsudski — Diktatoren Pilsudski — i hans nuværende Stilling og Standpunkter, tværtimod.

Paa Kongressen udtalte Forbundspræsidenten, Kurytowitz, sig ved flere Lejligheder skarpt imod det nuværende Regeringssystem og udtalte tillige, at Jernbanearbejderne, af de Erfaringer, der var indhøstet fra Udlandet, ikke maatte undervurdere den forhaandenværende og stedse tiltagende Fare for fascistisk Diktatur, og at de i Kampen herimod alle maatte gøre deres Pligt.

Navnlig i de sidste Aar har Jernbanearbejdernes Forbund stadig været Genstand for Overklassens reaktionære Angreb. Den voldsomme Magt, som denne Organisation i sin fulde Udfoldelse havde evnet at bringe i Anvendelse har naturligvis været Reaktionen en svidende Torn i Øjet, og paa forskellig Maade, blandt andet ogsaa ved et vist Samarbejde med Organisationer, der i højere Grad tilkendegav en nationalistisk end faglig og proletarisk Opgave er det ved Regeringens og Jernbanebestyrelsens Hjælp lykkedes at bringe Medlemstallet betydeligt ned. At Medlemmernes indvundne økonomiske Stade samtidig i nogen Grad er gaaet tilbage undrer ingen herhjemme, hvor vi længe har vidst, at Lønnen stiger efter en vis Proportional til det procentvise Medlemstal og deraf følgende Organisationsstyrke.

Ved den aflagte Beretning viste det sig, at en af de to Overenskomstbestemmelser, der havde været haardest udsat for Angreb var en, der gik ud paa, at for hver 2000 Forbundsmedlemmer havde Forbundet Krav paa Fritagelse for Tjeneste med fuld Løn for 1 Funktionær. Blandt de saaledes „Frigivne" udtog Forbundet sine egne Funktionærer. Denne Bestemmelse er reduceret til at der nu kun frigives 1 for hver 4000 Forbundsmedlemmer. (Det er maaske ogsaa haardt nok, at Arbejdsgiverne betaler Arbejdernes Tillidsmænd, der jo i denne Egenskab ofte maa bekæmpe dem, og ikke mindst naar henses til, at det naturligvis ikke er de slettest egnede, der bliver udtaget).

Trods Tilbagegangen har Forbundet dog sta-

dig ret stor Indflydelse paa Jernbanerne og i det sidste Aar er der noteret en betydelig Tilvækst i Medlemstallet.

Antallet af Arbejdere og Forbundsmedlemmer forholder sig, som det fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

	Antal Pers.	Org.
Stations- og Expeditionstjeneste	46908	11893
Togtjeneste (Konduktører)	15633	6028
Remissetjeneste	32924	—
Lokomotivførere	—	660
Lok. Fyrbødere og andre Arb.	—	9555
Togførere	—	1006
Værkstedsarbejdere	35962	21631
Elektroteknisk Tjeneste	2450	944
Banevedligeholdelsesarb.	48884	11978
Sanitetstjeneste	851	37
Pensionister	—	366

Gennemsnitlig er altsaa for Tiden kun ca. 1/3 af samtlige Funktionærer og Arbejdere organiserede.

Udenfor Jernbanearbejderforbundet existerer en fritstaaende Organisation af Lokomotivførere, med hvilken der ønskes et intimt Samarbejde.

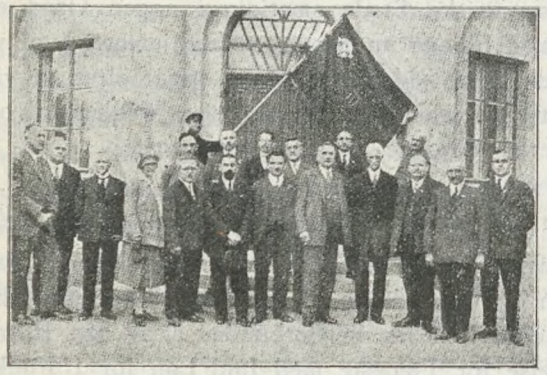

Nogle af de udenlandske Repræsentanter udenfor Forbundshuset.

Polsk Jernbanearbejderforbunds Formue opgjordes pr. 31. December 1926 til nær 4 Mill. Zlaty (cirka 1,628,100 Kr.), Aarsbalancen viste ca. 2 Mill. Zlaty.

Kontingentet udgør i Gennemsnit 2,5 Zlaty pr. Uge, (cirka 105 Øre), hvilket Beløb udgør ca. 2¼ pCt. af Lønnen. Herudover betaler Medlemmerne pr. Uge til et Byggefond „Egne Bygninger" 52 groschen (22 Øre).

Det ny Forbundshus, der som før nævnt fik sin Indvielse Dagen før Kongressens Aabning, er en monumental og meget smuk Bygning, der alene optages af Forbundets Kontorer, Restaurationslokaler og flere Mødesale. Her udfolder Forbundet en omfangsrig organisatorisk og kulturel Virksomhed og Bygningen staar som et

Det nye Forbundshus.

smukt Symbol paa den unge polske Arbejderbevægelses Rejsning.

Ved Indvielsen var baade de nationale og lokale Myndigheder repræsenterede, inklusive en Repræsentant for Republikens Præsident, Senatorer og Statsfuldmægtige i stort Antal, ordensbehængte og sabelraslende med stive repræsentative Miner.

Denne „Høflighed" mod Forbundet forhindrede imidlertid ikke, at det socialdemokratiske Partiblad, der refererede de i stort Antal fremmødte Arbejderrepræsentanters Lykønskningstaler, af Regeringen konfiskeredes. Den Klassekampens Aand, der i vægtige Ord gav Udtryk for den Sympati, hvormed man i andre Lande og indenfor Polens Grænser fulgte de polske Jernbanearbejderes Kamp for at vinde opad maatte ikke finde Vej ud i den polske Befolkning, der i Øjeblikket er strammet ind i Pilsudskis administrative Spændetrøje, og hver Gang, der senere paa Kongressen fremsattes en Udtalele imod Pilsudskis „System" og denne refereredes i Bladet fulgte det vedrørende Numers Beslaglæggelse automatisk efter — — —.

Til Kongressen var sendt Repræsentanter fra følgende Lande og Organisationer tilsluttet

J. T. F. Tyskland, Danzig, Østrig, Sverige, Belgien, Danmark, Holland, Jugoslavien og Letland og saagodtsom alle øvrige evropæiske Lande havde skriftlig sendt deres Ønsker for Jernbaneforbundets Fremgang.

Af særdeles smuk Højtidelighed var Overrækkelsen af en J. T. F.-Fane, som Internationalt Transportarbejderforbund skænkede Polsk Jernbaneforbund.

Der blev givet de fremmede Repræsentanter Lejlighed til nærmere at bese den smukke Forbundsbygning og sætte sig ind i de Arbejdsmetoder Forbundet anvendte i sit Organisationsarbejde, hvilket blev særdeles udbytterigt under Sekretær Maxamis kyndige Ledelse. Her fandtes et omfangsrigt Rejsebibliotek, desuden en Afdeling, hvor man særlig administrerede Opgaver til intellektuel Højnelse af Medlemmer, hvorimellem der findes ikke faa Analfabeter og saa fremdeles, alt i alt et smukt Eksempel paa Forstaaelse af Betydningen af kulturel Højnelse for Arbejderklassen.

Paa Kongressen var samtlige Polsk Jernbanearbejderforbunds Afdelinger distriktsvis repræsenterede med 297 Repræsentanter. Beretning om Virksomheden godkendtes og hele Ledelsen genvalgtes. Kongressen vedtog mod Slutningen en Resolution, der vender sig mod Regeringens antisociale Politik, kræves uindskrænket Presse- og Foreningsfrihed og kræver Medbestemmelsesret for Organisationerne ved Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsvilkaar, og bebuder Anvendelen af de skarpeste Midler til Gennemførelsen af dette Program.

En Række andre Beslutninger vedtoges, hvorimellem en, der drejede sig om Genantagelse af nogle afskedigede Kammerater fra Strejken 1923, en angaaende Sæsonarbejdernes Optagelse i Pensionsordningen og en ang. 8-Timersdagens Indførelse overalt ved Jernbanerne uden Hensyn til Arbejdets Intensitet.

Kongressen sluttede efter 5 Dages Forløb under Afsyngelsen af Internationale, og med Begejstring for Organisationen og dens Opgaver spredtes de 300 Repræsentanter ud over det polske Land, hvor det vanskelige og alvorlige Arbejde venter paa dem.

A.

Fra Hovedkassererkontoret.

Til Foreningskassererne i Provinserne.

Eders Opmærksomhed henledes paa, at der fra **Hovedkassererkontoret** kan faas:

Medlemsprotokoller, som haves paa Lager i 3 forskellige Størrelser.

Den største er paa 200 Sider med Plads paa hver Side til at anføre 9 Medlemmer. Pris 12 Kr.

Den næststørste er paa 129 Sider. Pris 8 Kr.

Den mindste er paa 55 Sider. Pris 5 Kr.

Kassebøger: 3 Kr. pr. Stk.

Forhandlingsprotokoller: 3 Kr. pr. Stk.

Kupon-Indmeldelsesbøger: 1 Kr. pr. Stk.

Stempler med Farvepude til Afstempling i Protokoller og Medlemsbøger: Pris 3 Kr. pr. Sæt.

Medlemsbøger med Hylstre: 75 Øre pr. Stk.

Medlemsbøger uden Hylstre: 50 Øre pr. Stk.

Hylstre uden Bøger: 25 Øre pr. Stk.

Endvidere sælges **Fagmærker** (Sølvnaale med Forbundets Symbol og smaa Rosetter) til en Pris af 75 Øre pr. Stk.

Disse Ting haves paa Lager og sendes omgaaende.

Endelig kan Afdelingerne gennem Kassererkontoret bestille **Skrivepapir,** Kvart- og Oktav-Format, samt **Konvolutter** paatrykt Forbundets Symbol og Afdelingens Navn, men da Afdelingerne jævnlig klager over, at disse Ting bliver mangelfuldt ekspederet, gør vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ikke har disse Ting paa Lager, men at vi straks lader Ordren gaa videre til vor Bogtrykker, der saa sender disse Ting direkte til Afdelingerne pr. Postopkrævning.

Da en Del Afdelingskasserere til Stadighed anvender Postanvisningskuponerne som Bestillingnssedler, gør vi opmærksom paa, at dette er uheldigt, da Kuponerne jo skal gemmes som Indtægtsbilag. Vi henstiller derfor, at man altid skriver sine Bestillinger paa et særligt Stykke Papir, der kan lægges med i Konvolutten, og skriv altid direkte til Hovedkassererkontoret.

Andreas Nielsen,
Hovedkasserer.

Til Afdelingsformændene.

Vi gør indtrængende de ærede Afdelingsformænd opmærksomme paa, at de ved Meddelelse til Kontoret om nye tiltrædende Bestyrelsesmedlemmer samtidig maa meddele, hvem der er afgaaede.

Over

over Konflikter, til hvilke Forbundet 1927 har udbetalt Understøttelse, det Antal Mand

Afdeling	Arbejdsgiver eller Arbejdsgiver-organisation	Konfliktens Aarsag	Konflikten		I Konflikterne deltog							
					Antal Mand				Med Antal Børn			
			Traadt i Kraft	Afsluttet	1. Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	I Antal Dage	1. Uge	Sidste Uge	Gennemsnit	I Antal Dage
			1926	1927								
Holstebro A.	Maskinhdl. Nicolajsen	Smedekonflikt	9/12	22/5	1	1	1	116	5	6	6	690
Knabstrup	Kommunen	Redukt. af Akkordpriser	2/12	13/10	1	1	1					
Odense A.	Odense elektr. Sporv.	Lønkrav	29/5	15/2	6	6	6	230	10	10	10	377
Ringe	Kommunen	Redukt. af Akkordpriser	2/2	5/1	6	6	6					
Stenstrup	Kommunen	Redukt. af Akkordpriser	2/12	5/1	43	43	43					
Tølløse	Soderup Kommune	Redukt. af Akkordpriser	2/12	13/10	10	5	7					
			1927	1927								
Jord- og Betonarb., Kbh.	Murm. Jensen, Hvidovre	Murerkonflikt	13/1	26/1	1	1	1	12	2	2	2	24
Odense F.	Plovfabr. «Sanderum»	Lønkrav	17/2	31/12	1	1	3	673	4	4	5	1458
Odense Sk.	Odense Staalskibsværft	Afsked. af Afd.'s Form.	31/1	26/2	1	1	1	24	2	2	2	48
Chaufførerne, Kbh.	«Taxa» og Frb. Bilkomp.	Lønreduktion	28/4	24/5	934	910	923	20859	997	973	988	22430
Støberiarb., Kbh.	— —	Chaufførkonflikten	28/4	24/5	22	23	23	537	27	32	28	678
Horsens A.	Skanderborg Amts Vejv.	Lønreduktion	7/6	11/6	3	3	3	15	1	1	1	5
Hovedgaard					3	3	3	15	1	1	1	5
Laven					1	1	1	5	5	5	5	25
Ry St.					1	1	1	5	1	1	1	5
Silkeborg A.					3	3	3	15	9	9	9	45
Skanderborg					19	19	19	95	22	22	22	104
Stilling					1	1	1	5	1	1	1	5
Ikast	Damholt Mergelleje	Lønkrav	2/6	8/6	40	40	40	240	84	84	84	504
Pindstrup	Nordisk Mosebrug	Træindustriarb. Konfl.	21/4	27/4	8	8	8	48	27	27	27	162
Randers A.	Entrepr. Nielsen, Gunderupmosebækken	Lønkrav	24/3	22/6	2	1	1	84	8	6	7	78
Uggelhuse					8	1	5	343	28	2	17	1182
Bov	Nr. Smedeby Stenbrud og Skærvefabr.	Lønkrav	1/9	7/9	20	20	20	110	36	36	36	196
Fredericia F.	Fm. E. Rasmussen	Lønkrav	26/8	28/9	5	2	4	95	14	8	10	284
Hillerød	Entrepr. Staal	Lønkrav	9/8	12/10	2	1	2	110	2	1	2	97
Jord- og Betonarb., Kbh.	Tømrm. Kastrup Nielsen	Tømrerkonflikt	16/6	4/7	3	3	3	45	3	3	3	45
Kuskene	Vognm. V. Christensen	Lønspørgsmaal	21/7	30/7	1	1	1	9	4	4	4	36
Støberiarb., Kbh.	Akts. «Titan»	Akkordkrav	20/7	25/7	3	3	3	15	4	4	4	20
Søby Sall	Sall Savværk	Træindustriarb. Konfl.	18/4	26/4	10	9	10	78	20	16	18	152
Taastrup	Vognmændene	Lønkrav (Chauf.)	23/7	27/7	3	3	3	6	1	1	1	1
Glostrup	Tærskeværksejer Olsen	Lønkrav	20/10	11/11	3	3	3	63	1	1	1	24
Fredericia K.	Ostegross. Hansen	Oprettelse af Overensk.	1/12	7/12	1	1	1	3	1	1	1	3
Odense C.	Klostergaragen	Lønkrav	16/9	3/11	1	1	1	43	—	—	—	—
32 Afdelinger	25 Konflikter (14 Strejker, 7 Sympatistrejker, 1 Louckout, 1 Afskedigelsessag og 4 Blokader.		1926/27	1927	1167	1126	1151	23897	1320	1263	1296	28683

sigt

(med Børneantal), som har deltaget, Understøttelsens Størrelse og Afslutningsresultatet.

Strejker og [1]) Sympatistrejker						Lockouter og [2]) Afskedigelser						Blokader			Tilsammen						Afslutningsresultatet
Mand		Børn		Udbet. Understøttelse		Mand		Børn		Udbet. Understøttelse		Mand	Udbet. Understøttelse		Mand		Børn		Udbet. Understøttelse		
Antal	I Antal Dage	Antal	I Antal Dage	Kr.	Ø.	Antal	I Antal Dage	Antal	I Antal Dage	Kr.	Ø.	Antal	Kr.	Ø.	Antal	I Antal Dage	Antal	I Antal Dage	Kr.	Ø.	
[1]) 1	116	6	690	821	60										1	116	6	690	821	60	Sympati
												1	492	00	1				492	—	delvis vundet
6	230	10	377	1184	49										6	230	10	377	1184	49	tabt
												6	35	38	6				35	38	delvis vundet
												43	818	17	43				818	17	delvis vundet
												10	4467	23	10				4467	23	delvis vundet
[1]) 1	12	2	24	64	50										1	12	2	24	64	50	Sympati
4	673	8	1458	3509	47										4	673	8	1458	3509	47	tabt
						[2]) 1	24	2	48	129	01				1	24	2	48	129	01	vundet
						934	20859	1001	22430	79907	32				934	20859	1001	22430	79907	32	delvis vundet
[1]) 23	537	32	678	2071	60										23	537	32	678	2071	60	Sympati
3	15	1	5	66	08																
3	15	1	5	65	20																
1	5	5	25	30	—																
1	5	1	5	22	91										31	155	40	194	745	35	delvis vundet
3	15	9	45	82	28																
19	95	22	104	454	49																
1	5	1	5	24	39																
40	240	84	504	1256	50										40	240	84	504	1256	50	vundet
[1]) 8	48	27	162	281	25										8	48	27	162	281	25	Sympati
[1]) 2	84	8	78	498	—										2	84	8	78	498	—	Sympati
8	343	28	1182	2069	81										8	343	28	1182	2069	81	tabt
20	110	36	196	560	01										20	110	36	196	560	01	vundet
5	95	14	284	557	66										5	95	14	284	557	66	vundet
4	110	3	97	482	22										4	110	3	97	482	22	tabt
[1]) 3	45	3	45	210	63										3	45	3	45	210	63	Sympati
1	9	4	36	57	38										1	9	4	36	57	38	vundet
3	15	4	20	60	50										3	15	4	20	60	50	delvis vundet
[1]) 10	78	20	152	372	91										10	78	20	152	372	91	Sympati
3	6	1	1	25	58										3	6	1	1	25	58	vundet
3	63	1	24	283	25										3	63	1	24	283	25	tabt
1	3	1	3	14	63										1	3	1	3	14	63	vundet
1	42	—	—	143	50										1	42	—	—	143	50	vundet
178	3014	332	6205	15270	84	935	20883	1003	22478	80036	33	60	5812	78	1173				101119	25	Alle Konflikterne
															1113	23897	1335	28683	95307	17	Blok. ikke medregnet.

Samlet

over Konflikternes Art og Antal samt Slutresultatet, det Antal

Konflikten		Strejker											
		vundne		delvis vundne		tabte		Sympati		Tilsammen		Udbetalt Understøttelse	
Begyndt Aar	Afsluttet Aar	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Antal	Antal Mand	Kroner	Øre
1926	1927					1	6	1	1	2	7	2006	09
1927	1927	7	71	2	34	4	19	6	47	19	171	13264	75
1926—27	1927	7	71	2	34	5	25	[2])7	48	21	178	15270	84

[2]) De 5 Sympatistrejker skyldes Konflikter i andre Fag.

Over

over de i Konflikt værende Medlemmers Børnetal samt den gennem

(Blokaderne er paa Grund af Understøttelsens

Konflikten		Strejker															
		vundne		delvis vundne		tabte		Sympati		Tilsammen		I Antal Dage		Udbetalt Understøttelse		Gennemsnitlig Understøttelse pr. Dag	
Begyndt Aar	Afsluttet Aar	Antal Mand	Antal Børn	Antal Mand	Antal Børn	Antal Mand	Antal Børn	Antal Mand	Antal Børn	Antal Mand	Antal Børn	Mand	Børn	Kr.	Ø.	Uden Børnetillæg Øre	Med Børnetillæg Øre
1926	1927					6	10	1	6	7	16	346	1067	2006	09	426	580
1927	1927	71	140	34	44	19	40	47	92	171	316	2668	5138	13264	75	401	497
1926—27	1927	71	140	34	44	25	50	48	98	178	332	3014	6205	15270	84	404	507

Over

over Børnetallets Fordeling paa de Medlemmer

Konflikternes Art	Antal Mand havde				
	Ingen	1	2	3	4
Strejker	55	36	35	16	15
Afskedigelser			1		
Lockouter	392	249	179	79	25
Tilsammen...	447	285	215	95	40

Oversigt

Medlemmer der fik Understøttelse, samt dennes Størrelse.

Lockouter og [1])Afskedigelser								Blokader				Tilsammen			
vundne		delvis vundne		Tilsammen		Udbetalt Understøttelse		delvis vundne		Udbetalt Understøttelse		Antal	Antal Mand	Udbetalt Understøttelse	
Antal	Antal Mand	Antal	Anta Mand	Antal	Antal Mand	Kroner	Øre	Antal	Antal Mand	Kroner	Øre			Kroner	Øre
[1])1	1	1	934	2	935	80036	33	4	60	5812	78	6 21	67 1106	7818 93301	87 08
1	1	1	934	2	935	80036	33	4	60	5812	78	27	1173	101119	95

sigt

snitlige Understøttelse pr. Dag (med og uden Børnetillæg).

særlige Art ikke medtaget i Oversigten.)

Afskedigelsen								Lockouten							
vundet		I Antal Dage		Udbetalt Understøttelse		Gennemsnitlig Understøttelse pr. Dag		delvis vundet		I Antal Dage		Udbetalt Understøttelse		Gennemsnitlig Understøttelse pr. Dag	
Antal Mand	Antal Børn	Mand	Børn	Kr.	Ø.	Uden Børnetillæg Øre	Med Børnetillæg Øre	Antal Mand	Antal Børn	Mand	Børn	Kroner	Ø.	Uden Børnetillæg Øre	Med Børnetillæg Øre
1	2	24	48	129	01	438	538	934	1001	20859	22430	79907	32	330	383
1	2	24	48	129	01	438	538	934	1001	20859	22430	79907	32	330	383

sigt

der var i Konflikt (ikke Blokaderne).

Antal Børn				Tilsammen		Gennemsnitligt Antal Børn pr. 100 Mand
5	6	7	8	Mand	Børn	
11	8	1	1	178	332	187
				1	2	200
5	3	2		934	1001	107
16	11	3	1	1113	1335	120

Siden sidst.

Frederiksberg kommunale Arbejdsmænd. Frederiksberg Kommunes tekniske Forvaltning. Afdelingen indberetter, at der mellem de Fagorganisationer, der har Medlemmer beskæftiget hos Frederiksberg Kommune og Kommunen er ført en Række Forhandlinger om Nedskæring af Lønnen, Aftrapning af Arbejdstiden og det saakaldte Forskudt-Tids-Tillæg. Disse Forhandlinger er resulteret i en Ordning, der er traadt i Kraft den 1. November og som vedrører Afdelingens 21 Medlemmer, der er beskæftiget som Ovnpassere og Formænd paa Forbrændingsanstalten.

Ordningen gaar ud paa følgende: Konjunkturtillægget nedsættes med 10 pCt. af det pr. 1. April 1925 gældende Konjunkturtillæg for hver 2 Portioner Dyrtidstillægget gaar ned. Dyrtidstillægget nedsættes med 1 Portion (54 for Gifte og 36 Kr. for Ugifte) og følger derefter Statens fra 1. Juli d. A. gældende Dyrtidstillæg med Hensyn til det Antal Portioner det forhøjes eller nedsættes. Pensionsbidraget forhøjes fra 2½ pCt. til 3 pCt. Betalingen for Tjenestebolig nedsættes med Kr. 82.50 aarlig. Betalingen for fri Station nedsættes lig Statens Nedsættelse men fastsættes til 1128 Kr. Tillægsgodtgørelsen for forskudt Arbejdstid nedsættes med 12 a 13 pCt. Overarbejdsbetalingen nedsættes med 8 a 9½ pCt. Det overlades Forvaltningen at fremkomme med Forslag til Kommunalbestyrelsen om en rimelig Nedtrapning af Arbejdstiden for saadanne Ansatte, der ikke har effektivt 8 Timers Arbejde. De heraf omfattede Funktionærer, der ikke er Tjenestemænd bevarer dog deres nugældende Lønninger.

Renovationsarbejderne, Kbhvn. Københavns Grundejeres Renholdningsselskab. Ved en Forhandling den 26. Juli f. A. enedes man om at forny Overenskomsten af 19. Juni 1920 med Tilføjelser af 5. September 1921 og 24. Marts 1923 til 1. April 1928. Lønningerne for Staldpersonalet og Pladsarbejderne nedsattes med 5 Øre pr. Time fra 1. August 1927 til 149 Øre (var Kr. 74.02). og fra Januar 1928 yderligere med 5 Øre til 144 Øre. For Dagarbejderne ved Latringødning fastsattes Timelønnen til fra 1. August 1927 156 Øre (var Kr. 77,14) og fra 1. Januar 1928: 150 Øre. (Vedrører tilsammen 30 Mand). For Natrenovationsarbejderne nedsattes Ugelønnen fra Kr. 91,16 til at være fra 1. August f. A. Kr. 87,96 og fra 1. Januar 1928: Kr. 85,02. (Vedrører 31 Mand). **Alt med Pristalsregulering efter de hidtidige Regler.** Da Pristallets Nedgang i August medførte en almindelig Lønreduktion paa 3 pCt., opstod der Uoverensstemmelse om Forstaaelsen af «de hidtil gældende Reguleringsbestemmelser», idet Renholdningsselskabet hævdede, at Reglerne var at forstaa saaledes, at Augustreguleringen bortfaldt og Regulering først skulde ske pr. Februar 1928, medens Arbejderne hævdede, at Regulering af de gældende Lønninger skal ske pr. August 1927. Den 10. August afholdtes et resultatløst Fællesmøde, hvorefter man enedes om at indanke Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret: «Den 28. November f. A. afsagte Opmanden følgende Kendelse:

De gældende Lønninger ifølge Arbejdsoverenskomsten mellem Københavns Grundejeres Renholdningsselskab og Renovationsarbejdernes Afdeling i Dansk Arbejdsmandsforbund vil være at regulere pr. August 1927.

Renovationsarbejderne, Kbhvn. Frederiksberg Renovationsselskab. Den 28. December 1926 opsagte Renovationsselskabet den gældende Overenskomst til Udløb den 1. April 1927. (Den i København gældende Overenskomst har hidtil været tiltraadt af Selskabet). Efter at Reguleringsspørgsmaalet i Henhold til Overenskomsten med Københavns Grundejeres Renholdningsselskab var afgjort ved faglig Voldgift, har Frederiksberg Renovationsselskab i Skrivelse af 27. December 1927 meddelt Forbundet, at det kan tiltræde den nævnte Overenskomst som gældende ogsaa for dets Vedkommende. (Vedrører 5 Mand). Samtidig meddeler det, at Renovationsselskabets Virksomhed fra 1. Januar 1928 overgaar til Frederiksberg Kommune, hvis tekniske Forvaltning vil forestaa Driften af Renovationens Udførsel gennem Maskinafdelingen.

Chaufførerne, Kbhvn. Grosserer P. Bolvig: Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Firmaet for at faa oprettet en Overenskomst, uden at det er lykkedes, hvorfor den anmoder Forbundet om at tage sig af Sagen. Efter at Forbundet havde tilskrevet Firmaet om Sagen og begæret et Møde afholdt, indmeldte Firmaet sig i Arbejdsgiverforeningen og truede Kuskene med at vilde nedsætte Ugelønnen fra Kr. 64,00 til den i Standard-Overenskomsten fastsatte Ugeløn Kr. 56,23. Ved et Mæglingsmøde i Industrifagene den 5. Januar enedes man om følgende: Som Betaling for den Tid, der medgaar til Automobilernes Klargøring om Morgenen før Normalarbejdets Begyndelse samt for Paa- og Aflæsning betales følgende Tillæg:

For Vogne paa over 1 Ton Kr. 7.69 pr. Uge, for Vogne paa 1 Ton eller derunder Kr. 5.00 pr. Uge.

Disse Beløb underkastes Pristalsreguleringen efter Standardoverenskomstens Regler. Standardoverenskomstens § 4 berøres ikke af ovenstaaende.

Nibe. Købmand M. Staun. Overenskomst oprettet for Arbejde ved Havnen. Timeløn 125 Øre. Akkordpriser fastsatte for Losning af Briketter, Kul, Koks og Cinders, Gødning, løse Kager, Mursten, Tømmer, Brædder og Forskalning. Timelønnen sikres ved Akkordarbejdet. Gælder til 1. November 1928. (1 Maaneds Opsigelsesvarsel).

Kuskene, Kbhvn. Vognmændene Carl Jensen, Sparbo, Grenely og Støjholm. Afdelingen indberetter, **at Vognmand Carl Jensen** har undladt at betale Overarbejdstillæg til 7 Kuske for Tidsrummet 1. Maj 1926 til 1. November 1926. Kuskene har gennemsnitlig haft 2 Overtimer hver pr. Dag, hvilket udgør et Beløb af Kr. 484,62, som Kuskene har tilgode for den Periode. Fra 2. November til 22. Januar har Vognmanden haft 8 Kuske i Arbejde, som han kun har betalt Løn for de Dage, Kuskene var ude at køre. Det Beløb, Vognmanden paa den Maade har tilbageholdt udgør Kr. 1872.00 (for 2 Dage pr. Mand pr. Uge i 12 Uger). Saaledes at Underbetalingen ialt udgør Kr. 2356,62. Endvidere har Vognmanden overfaldet og pryglet en Kusk, hvis Vognstang knækkede under Kørsel med Fyld til Østerbrogade. Kusken blev af Forvalteren af-

krævet 12 Kr. i Erstatning for Vognstangen, han tilbød at betale 8 Kr., hvilket en ny Vognstang højst vilde koste, men blev overfaldet og gennempryglet af Vognmanden. Afdelingen kræver, at der af Vognmanden ydes Kusken Erstatning og at han faar de 12 Kr. tilbagebetalt.

Vognmand Sparbo har ligeledes undladt at betale for Overarbejde. Afdelingen har krævet efterbetalt 198 Kr. 37 Øre til 2 Kuske. (Kravet er begrænset til 1 Times Overarbejde pr. Dag).

Vognmand Grenely har truffet særlig Aftale med sine Kuske om en Betaling af 10 Kr. pr. Dag, der ikke alene skulde dække den normale Arbejdsløn, men ogsaa Betalingen for Overarbejdet og for Aflæsningspenge. Det Beløb Vognmanden paa den Maade har tilbageholdt udgør Kr. 763.72.

Vognmand Støjholm har heller ikke betalt Overarbejdspenge. Det saaledes tilbageholdte Beløb andrager Kr. 333.25. Desuden overholder han ikke Overenskomstens Bestemmelse om Lønudbetaling om Fredagen.

Samtlige Sager har været behandlet i Vognmandsforeningen uden at noget Resultat er opnaaet. Afdelingen anmoder derfor om, at Sagerne indbringes for Den faste Voldgiftsret.

Ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen enedes man om følgende Afgørelse overfor de mod Vognmændene rejste Klager.

Begge Organisationer indskærper paany deres respektive Medlemmer, at Overenskomsten skal overholdes i alle dens Ord og Punkter og selvfølgelig herunder ogsaa, hvad Betaling for Overtid angaar. Aftaler mellem Vognmanden og den enkelte Kusk udenom Overenskomsten er ulovlige.

Kuskene skal ved Ugens (Dagens) Slutning skriftlig overfor Vognmanden dokumentere eventuelt Antal Overtimer, og betales der ikke, har Kusken Pligt til straks at henvende sig til Forbundet, der indenfor den i § 16 i Overenskomsten angivne Frist rejser Sagen overfor Vognmandsforeningen.

Afskedigelse, fordi en Kusk kræver Overtidsbetaling maa selvfølgelig ikke finde Sted.

Til fuld Afgørelse af de overfor Vognmændene Carl Jensen, Sparbo og Grenely rejste Klager betales 500 Kr. til Kuskenes Fællesforbund.

Da Enighed ikke er opnaaet angaaende Klagen overfor Vognmand Støjholm, forbeholder Forbundet sig her sin Ret til at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Lager- og Pakhusarbejderne, Kbhvn. Foreningen af Eksportører af dansk Smør. Overenskomst oprettet. 30 Mand. Ugeløn Kr. 61.70. Dagløn Kr. 11.60. Arbejdstid 48 Timer. (De 5 Dage i Ugen 8½ Time, Lørdag 5½ Time). Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. 1. Maj er Fridag fra Kl. 12. Arbejdere, der har været beskæftiget hos samme Arbejdsgiver i mindst 6 Maaneder, erholder Sommerferie paa 6 Arbejdsdage i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Mulige Sportler deles mellem de faste Arbejdere paa hver enkelt Arbejdsplads. Gensidig Opsigelsesfrist 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Overenskomsten er underkastet Septemberforligets Bestemmelser. Træder i Kraft 1. April 1928 og gælder til en 1. April tidligst 1. April 1930.

Kastrup. Aktieselskabet Ny Kalkbrænderi. Overenskomst oprettet. 40 Mand. Timeløn 93 Øre, for Gødningskalk 97 Øre og i Kalksandstensfabriken 88 Øre. Ugeløn Kr. 51,45, Fyrmænd Kr. 51,31, Reservefyrmanden Kr. 11.09 pr. Dag. Arbejdere ved Sandtransport erholder udover deres Ugeløn et nærmere fastsat Tillæg efter Produktionens Størrelse samt Olietøj og Træskostøvler. Fyrmændene erholder udover deres Ugeløn ligeledes et nærmere fastsat Tillæg pr. Ovnbrænding samt Kr. 10,00 maanedlig i Huslejehjælp og fri Ildebrændsel. Til Manden i Kalkkulen leveres et Sæt Overtrækstøj og Træskostøvler om Aaret. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. og derudover 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for alt forefaldende Arbejde. Arbejdere, der er forsikrede i Sygekasse til Maksimum af Sygepenge, erholder under Ulykkestilfælde Kr. 3,53 i Dagpenge fra den Dag, Ulykkestilfældet har fundet Sted.

Nørresundby A. Svovlsyrefabriken «Limfjorden»: Industrien anmoder paa Fabrikens Vegne om, at der nu, — da Fabriken har indført «Losning med Kran» og Anlægget ved Skraaoptrækket er blevet simplificeret saaledes at Anlægets Ydelse nu er højere end hidtil —, afholdes et Mæglingsmøde for at faa fastsat ny Akkord for Losning ved Skraaoptræk, naar Kranlosning finder Sted. Der har været forhandlet mellem Fabriken og Afdelingen, uden at Enighed opnaaedes. Ved et Mæglingsmøde den 31. Januar enedes man om følgende Takster. Fosfat Akkord pr. Mand pr. Ton 2,6 Øre, Svovlkis Akkord pr. Mand pr. Tons 2,0 Øre. Betjening ialt 5 Mand i Holdet. Endvidere opnaaedes Enighed om, at Bremserne ved Losningskørsel faar et Tillæg af 0,2 Øre til Timelønen 102 Øre pr. Mand pr. Ton losset og opkørt, mod at de besørger Lukningen af Tipvognene og iøvrigt hjælper til at fremme Arbejdet.

Nørresundby A. Dansk Andels Cementfabrik:

Ved en Forhandling mellem Fabriken og Afdelingen den 28. Oktober 1927 blev der truffet følgende Bestemmelse angaaende Akkordsatserne for Arbejderne i Bødkeriet. Fabriken betaler 1 Øre pr. færdiglavet Tønde pr. Mand for 34 Mand, naar der arbejdes med 5 Presser. De øvrige i Bødkeriet værende Arbejdere, Fyrbødere og Arbejderne ved Spaanpressen samt Tansport fra samme bliver der snarest muligt optaget Forhandling om Lønregulering med Fabriken. Indtil denne Regulering har fundet Sted, betales der normal Timeløn plus 15 Øre. Den 8. December indberetter Afdelingen, at den Omforandring af Spaanpresseren, som Direktøren paa Mødet den 28. Oktober udtalte skulde foretages, før der kunde fastsættes Akkord for de 4 Arbejdere, der beskæftiges i Bødkeriet som Fyrbøder samt ved Spaanpresseren og Transport fra denne, nu er foretaget, men det har desuagtet ikke været muligt at komme i Forhandling med Fabriken om Akkord for disse Arbejder,

hvorfor Afdelingen anmoder Forbundet om Bistand med at faa de omhandlede Akkordspørgsmaal ordnet hurtigst mulig.

Ved en Forhandling mellem Forbundet og Fabriken den 21. December opnaaedes ikke Enighed, men Arbejdernes Repræsentanter forbeholdt sig at kræve Sagen viderebehandlet efter Regler for Behandling af faglig Strid. Ved et Fællesmøde den 18. Januar enedes man om følgende: 1) Fyrbøderen erholder en Ugeløn af Kr. 56,00. 2) Arbejderne ved Spaanpressen samt Transport fra samme betales med samme Fortjeneste som Arbejderne i Bødkeriet efter deres Priskurant a 1 Øre pr. Tønde. 3) Stabling af Tønder betales med den almindelige Timeløn plus 15 Øre pr. Tønde. Disse Lønninger faar tilbagevirkende Kraft.

Helsingør S., Helsingør Skibsværft: Afdelingen anmoder om, at der begæres Mæglingsmøde afholdt snarest i Anledning af, at Værftet antager Arbejdsløse til direkte Arbejde i Natholdsdrift ved Reparationsarbejde, uden at betale de første 24 Timers Arbejde med Overarbejdstillæg. Afdelingen er af den Opfattelse, at naar Arbejderne ikke har faaet Varsel i H. t. Varselsbestemmelserne i Fælles-Værkstedsregler. (24 Timer ved Reparationsarbejde og 3 × 24 Timer ved nyt Arbejde), har de Krav paa Overarbejdstillæg for de Timer, de indenfor nævnte Perioder arbejder udenfor den normale Dagarbejdstid. Ved Mæglingsmødet den 14. Oktober opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Forfølgning. Da Smedeforbundet førte Forhandling med Jern- og Metalindustriens Sammenslutning bl. a. ogsaa om Forstaaelsen af Varslingsreglerne i Fælles Værkstedsregler, enedes man om at afvente Resultatet af disse Forhandlinger, eventuelt dette Spørgsmaals Afgørelse af en faglig Voldgift. Smedeforbundet opnaaede ikke Enighed ved Forhandlingerne, hvorefter Spørgsmaalet indbragtes for en faglig Voldgift. Opmandskendelsen gaar Forbundet imod, idet det i Kendelsens Konklusion hedder: »Varslingsreglerne i Fælles-Værkstedsregler § 2 m. H. t. Arbejde i skiftende Hold kan ikke antages at have Hensyn til ledig Arbejdskraft, der antages til Skiftearbejde«. Dog kan Misbrugsforhold paatales ad voldgiftsretslig Vej.

Fabriksarb. Kbhvn. Akt. De danske Cikoriefabriker, Valby. Overenskomsten fornyet paafølgende Vilkaar. Al Regulering af Lønningerne (Kr. 50,26 pr. Uge, Brændere Kr. 50,26 plus 4 Kr. i Brændertillæg og 6 Kr. i Akkordafsavnstillæg pr. Uge og den faste Loftsmand Kr. 50,26 plus 2 Kr. pr. Uge samt Akkordsatserne udgaar for Fremtiden. Firmaet betaler ogsaa i det kommende Aar de løbende Gratialer, bestaaende af 4 ekstra Ugelønninger samt 16 hl Koks pr. Mand. Enkelte Tektsændringer fandt Sted, men disse forringer ikke Arbejdsforholdet. — Vedrører 30 Mand. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April.

Vejen. Akt. De danske Cikoriefabrikker, Fabriken »Nørrejylland«: Overenskomsten fornyet uforandret; saaledes at Opsigelse kan finde Sted med 3 Maaneders Varsel til en 1. April. De hidtil udbetalte Gratialer bestaaende af 4 Ugers ekstra Løn udbetales ogsaa i det kommmende Overenskomstaar. Norm. for Regler for Behandling af faglig Strid. Ingen Pristalsregulering. Timeløn 99 Øre, Brænderer 4 Kr. extra pr. Uge. Vedrører 7 Mand.

Slagelse A. Akts. De danske Cikoriefabrikers Cikorietørreri: Sæsonoverenskomsten fornyet for 2 Aar til 1 Februar 1930. Timelønnen reduceredes fra 116 Øre til 115 Øre. Ingen Regulering efter Pristallet. Vedrører 30 Mand.

Odense A. Fyns Kaffesurogats og Cikoriefabriks Tørreri og Ejby Cikorietørreri. (Akts. De danske Cikoriefabriker). Overenskomst oprettet. 28 Mand. Timeløn 98 Øre. Der arbejdes i 3 Hold. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. I Forskud paa Akkordfortjenesten faar Arbejderne udbetalt 50 Kr. ugentlig. I Kampagnetiden udleveres Haandklæder til Arbejderne i Tørrerierne. Norm f. Regl. f. Behandling af faglig Strid. Overenskomsten gælder kun for Kampagnen 1928.

Ryomgaard. Akts. De danske Cikoriefabriker: Overenskomsten fornyet til at gælde for Kampagnen 1928. 20 Mand. Timeløn 98 Øre. Ugeløn Kr. 58,20, naar der arbejdes hele Ugen, Søndage inclusive. Overarbejdet udføres i Akkord efter en fastsat Akkordpris. Overarbejde udført af Pladsarbejdere betales med 1 Time 25 pCt. 2. 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. og derefter 100 pCt. Tillæg beregnet efter Timelønnen 98 Øre. Norm for Regl. f. Behandling af faglig Strid.

Vejen. Akts. De danske Cikoriefabrikers Cikorietørreri »Nørrejylland«. Overenskomst oprettet. 12 a 13 Mand. Timeløn 98 Øre, naar der kun arbejdes Søgnedage. Naar der arbejdes hele Ugen, Søndage inklusive er Lønnen Kr. 58,20 pr. Uge. Arbejstid for Plads- og Skyllemandskabet 8 Timer. Overarbejdet udføres i Akkord efter en fastsat Akkordpris. Overarbejde udført af Pladsarbejdere betales med: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg, beregnet efter Timelønnen, 98 Øre. Norm f. Regl. f. Behandling af faglig Strid. Overenskomsten er bindende for Kampagnerne 1928 og 1929 og udløber uden Opsigelse ved Kampagnen 1929's Slutning.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 21 1928 1928 32. Aarg.

Mellemfaglige Grænsespørgsmaal.

Erfaringen har vist os, at der Organisationerne imellem ikke findes Spørgsmaal, der i den Grad er i Stand til at sætte Gemytterne op mod hinanden og i den Grad vanskelige at løse som Spørgsmaalet om, hvilken Organisation eller hvilket Fag det eller det Arbejde, som nu af en eller anden Grund er kommet lidt ud at „svømme", retmæssig tilhører.

En Række af bitre Stridigheder har der i Tidens Løb foreligget af denne Art, og en Del af dem har vist sig ligefrem permanente — uløselige.

For helt udenforstaaende kan saadanne Tvister ofte forekomme uforstaaelige og urimelige; men for den, der følger med i Arbejderbevægelsens faglige Udvikling og er fortrolig med de mange Interesser, der for den enkelte knytter sig til hans bestemte Fag eller Arbejdsbranche, synes disse Tvister forstaaelige nok.

Det er ikke Meningen her at gøre Rede for *alle* de Interesser, der kan være Grundlaget for faglige Grænsetvisters Opstaaen; det vilde føre for vidt. Men en enkelt, som vi i det følgende kortelig skal beskrive, er det sikkert nok Ulejligheden værd at opholde sig lidt ved.

Fagenes, Afdelingernes eller Forbundenes første og vanskeligste Opgave er gennem Overenskomster og Prislister sammen med de modstaaende Arbejdsgivere at fastlægge, hvilke Priser, der skal betales for det eller det bestemte Arbejde og hvilke Arbejdsvilkaar, der iøvrigt skal være gældende.

Naar dette har fundet Sted, undertiden først efter stedfunden Strejke eller Lockout, er det selvsagt ikke det vedkommende Fags Arbejdere ligegyldigt, om Arbejdet saa glider dem ud af Hænde og over i et andet Fag.

I et saadant Tilfælde opstaar der let en Følelse af at være bleven snydt for Delagtigheden i, hvad man med større eller mindre Ofre har været med til at oparbejde, og selv om man vil henvise til Klassekammeratskab og Tolerance, bliver der i visse Tilfælde alligevel tilbage en letforstaaelig Uro for, om de ny Indehavere af Arbejdet nu ogsaa forstaar at hævde de til Arbejdet hørende Priser og andre Vilkaar, da de jo ikke er kendt med Forudsætningerne for disse Tings Tilblivelse og maaske slet ikke har den samme Interesse af at hævde disse Ting som det Fag, Arbejdet fagmæssig henhører under.

Firmaet Hoffmann & Sønner & J. Eriksen, der er Medlem af Aarhus Entreprenørforening, med hvilken Forening Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus har Overenskomst, har i længere Tid været beskæftiget med at opføre en ny Bølgebryder ved Aarhus Havn. Bølgebryderen er landfast, men Forbindelsen er ikke af en saadan Beskaffenhed, at Materialer til Byggearbejdet kan køres derud, hvorfor de maa bringes til Bølgebryderen pr. Skib. Under Arbejdets Gang er der saaledes ofte til Arbejdspladsen kommet Smaafartøjer med Brosten, som Skibets Mandskab leverede over Lønningen, hvorefter de i Land blev modtaget af de hos Firmaet beskæftigede Jord- og Betonarbejdere, som herfor blev aflønnet med den i deres Overenskomst fastsatte Timeløn. En Gang i Oktober Maaned 1927 ankom M/S „Berny" til Bølgebryderen med en Ladning Brosten paa 95 Tons. Samme Dag, men inden Skibet var kommet til Bølgebryderen, meddelte imidlertid Formanden for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus Firmaet, at der for Modtagelsen af disse Sten maatte betales Jord- og Beton-

arbejderne efter den Akkordsats, der i Aarhus Havn betales for Losning af Brosten ved Havnearbejdere, i Henhold til Overenskomst mellem Havnearbejdernes Fagforening i Aarhus og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aarhus Havn. Firmaet, der ikke er Medlem af sidstnævnte Arbejdsgiverforening og ikke undergivet nogen Overenskomst med Havnearbejdernes Fagforening, nægtede at indgaa herpaa. Fagforeningsformanden henstillede da, at man lod Arbejdet udføre af Havnearbejdere, hvad Firmaet ogsaa afslog, hvorimod det tilbød, naar Arbejderne vilde gaa i Gang mod den sædvanlige Timeløn, da at lade Spørgsmaalet, om den højere Betaling kunde kræves, gaa til faglig Mægling og Voldgift og efter Udfaldet heraf eventuelt efterbetale for Losningen. Fagforeningsformanden vilde ikke indgaa herpaa, og Arbejdet blev derefter ikke paabegyndt, idet de Arbejdere, som skulde modtage Brostenene, forlod Arbejdspladsen. Samme Dag henvendte Fagforeningsformanden sig imidlertid til Formanden for Aarhus Entreprenørforening og tilbød, naar Firmaet vilde betale Taksten for Havnearbejdere, da at faa Arbejdet i Gang straks og iøvrigt lade faglig Mægling og Voldgift afgøre Spørgsmaalet og saaledes, at Fagforeningen indestod for det, der eventuelt maatte være betalt for meget, hvilket udgjorde et mindre Beløb. Dette Forslag blev ikke modtaget, men efter at Sagen var indberettet til Hovedorganisationerne foranledigede vort Forbund, at Arbejdet blev paabegyndt et Par Dage efter Skibets Ankomst.

Forbundet foranledigede saa, at Spørgsmaalet om Betalingen for Losningen blev gjort til Genstand for Forhandling mellem Organisationerne og efter et Møde i Arbejdsgiverforeningen enedes Parterne ved et Mæglingsmøde i Aarhus om, at Arbejdet skal betales med 24 Øre pr. Mand pr. Ton — den Pris, der er gældende for Havnearbejderne i Aarhus.

Forsaavidt var alt jo godt, da denne Pris ogsaa skulde gælde for Fremtiden, og Firmaets Forsøg paa at faa billigere Lossevilkaar var hermed bremset, naar der ses bort fra de tidligere Losninger for Firmaet.

Men Sagen skulde ikke have Slut hermed.

Fem Maaneder efter denne Affære modtog vort Forbund Genpart af en Klage, som Arbejdsgiverforeningen paa Aarhus Entreprenørforenings Vegne havde indsendt til Den faste Voldgiftsret, og hvori der krævedes Bod og Erstatning til Entreprenørfirmaet for dels Brud paa Varselsreglerne i Septemberforliget og dels Brud paa Fagets Regler for Behandling af faglig Strid.

Her kom vor Jord- og Betonarbejderafdeling i Aarhus altsaa til at staa saaledes i det, at det nu skulde prøves ved Retten, om den havde haft Ret til at nægte at lade dens Medlemmer udføre et Lossearbejde, for hvilket der var oprettet Overenskomst mellem to andre Organisationer af et helt andet Fag, og ovenikøbet uagtet Nægtelsen var begrundet ved, at Firmaet i Realiteten betalte Underpris ved kun at tilbyde Timeløn i Stedet for den almindelige Akkordlossepris.

Retten kom i sin Kendelse til det Resultat:

„at da det omhandlede Arbejde, Modtagelse af Brosten fra Fartøj ved Bølgebryderen, under Arbejdets Gang oftere før havde foreligget og var udført af Jord- og Betonarbejderne, maa den nu iværksatte Vægring herved opfattes og bedømmes som en Standsning af det fortsatte Arbejde i saa Henseende, og som en Standsning, der er i Strid med Overenskomstens Regler om Behandling af faglig Strid, idet disse kræver Mægling og paa den ene Parts Forlangende Voldgift, inden der maa etableres Standsning paa Grundlag af Uenighed om Forstaaelsen af en Prisfortegnelse med almindelige Bestemmelser eller en almindelig Overenskomst. Fagforeningen burde derfor have fulgt Opfordringen til at lade Arbejdet udføre paa Timeløn som hidtil mod at faa Adgang til bagefter at faa Spørgsmaalet afgjort ved Mægling og Voldgift. For den i Strid hermed etablerede Standsning findes der at maatte paalægges en Bod, der overensstemmende med Klagernes Paastand maa falde Fagforeningen til Last. Endvidere finder Retten, at Boden kun bør være en Ordensbod, tilfaldende Dansk Arbejdsgiverforening, men ikke bør bestemmes som en Bod, der kan dække Firmaets mulige Udgifter og Tab, da disse kunde være undgaaede ved Modtagelse af Fagforeningsformandens samme Dag fremsatte Tilbud om straks at faa Arbejdet i Gang, naar Firmaet vilde erlægge den forlangte højere Betaling mod Fagforeningens Garanti for en eventuel Tilbagebetaling af Differencen. Bodens Størrelse findes at kunne bestemmes til 100 Kr., hvorhos de Indklagede vil have at udrede Sagens Omkostninger med 300 Kr.“

Her er altsaa de virkelige og rigtige Arbejdspriser og Arbejdsvilkaar kommen „ud at svømme", fordi *„Modtagelse af Brosten fra Fartøj ved Bølgebryderen under Arbejdets Gang oftere før havde foreligget og var udført med Jord- og Betonarbejdere"*. — Af den Grund havde vor Jord- og Betonarbejderafdeling altsaa været pligtig at lade Spørgsmaalet om, hvorvidt dens Medlemmer var berettiget til at nægte at udføre Arbejdet og i benægtende Fald, hvilke Priser de da skulde have for det, afgøre af Voldgift med dertil hørende Risiko for at faa Dom for baade at være pligtige at udføre Arbejdet og til de hidtil betalte Priser — altsaa Timeløn!

Selv om den her omhandlede Sag i sig selv kun er en lille Sag — det spiller selvfølgelig ingen større økonomisk Rolle for Aarhus Havnearbejdere, om et andet Fags Arbejdere en 4—5 Gange om Aaret losser en Brostensskude paa 100 Tons — saa viser den Afgørelse, den har faaet, at naar et andet Fags Arbejdere i længere eller kortere Tid har udført et Arbejde, for hvilket deres Overenskomst faktisk ingen Priser indeholder og om hvilket deres Organisation overhovedet ingen Overenskomst har sluttet *saa kan* der — hvis Arbejdsgiverne nægter at betale de rigtige Priser — komme til at foreligge en Voldgiftsdom for, at det paagældende Arbejde *skal* udføres af disse Arbejdere og til *mindre* Priser end dem, der mellem de „rigtige" Organisationer er sluttet, saa sandt som der i enhver Voldgiftssag er en, omend i visse Tilfælde kun minimal, Udsigt til at tabe.

I Virkeligheden drejede det sig i den her omtalte Sag for Arbejdsgiverne om at faa fastslaaet, at alt Lossearbejde af Entreprenørmaterialier, Sand, Grus, Cement, Skærver, Træ og Jern, naar Entreprenøren selv lod det udføre, skulde kunne udføres med Entreprenørens eget Mandskab af Jord- og Betonarbejdere og til Jord- og Betonarbejdertimeløn, hvis ikke der kunde opnaas privat Akkord herom. Dette blev af Arbejdsgiverforeningen paastaaet ved Sagens Behandling, idet der henvistes til, at der ved Nyopførelser ved Aarhus Havn for Tiden var andre Entreprenører beskæftigede, som i modsat Fald vilde blive højst uheldig stillede, da disse jo ingen Overenskomst havde med Havnearbejderne.

Naa, til et saadant Formaal kan den afsagte Dom vel knap nok bruges, men man ser altsaa, at der findes Tilfælde, hvor der maa udvises Forsigtighed, naar man overskrider sit eget Fags Grænser, og at Hensynet til det andet Fag — og derigennem i Virkeligheden til os alle — kræver, at der ogsaa udvises Skønsomhed mod dette, saafremt det da skal kunne udfylde sin Opgave, at haandhæve, hvad der en Gang er fastlagt i Overenskomster og Prislister, altsaa røgte en af sine vigtigste Opgaver.

A.

Opmandskendelse.

Opmandskendelse i Voldgiftssag mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark (afsagt af Landsdommer O. Haack den 22. Februar 1928).

Under denne Sag, der i Mangel af Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene for en Afgørelse skal paakendes af underskrevne Opmand, drejer Tvisten sig om følgende:

I hver af de Baade, der før Arbejdstidens Begyndelse og efter dens Afslutning fører Arbejderne henholdsvis til og fra Aktieselskabet Burmeister & Wains Skibsbyggeri paa Refshaleøen, medfølger en Pligthugger som Assistance for og eventuel Erstatning for Baadens Fører. Den i Medfør af Fælles Værkstedsreglers § 1 bekendtgjorte Arbejdstid paa Refshaleøen er om Sommeren fra Kl. 7 Fm. til 4 Em., og om Vinteren fra Kl. 7½ Fm. til 4½ Em. Pligthuggerne er Skibsværftsarbejdere, der saaledes foruden i Arbejdstiden at udføre almindeligt Arbejde paa Refshaleøen har den Ekstratjeneste før og efter Arbejdstiden at følge med Arbejderbaadene. Herfor har de efter ældre lokal Aftale oppebaaret et vist Vederlag pr. Dag. Da man fra Arbejderside fandt dette Vederlag for lille, og der ikke ved Forhandling opnaaedes Enighed om en Forhøjelse af det, opsagde Arbejderne denne Ordning og frigjorde sig for den paa overenskomstmæssig Maade. Derefter har Aktieselskabet i Efteraaret indført en ny Ordning med Hensyn til Pligthuggernes Arbejde, der gaar ud paa, at dette nu udføres „i 2 Hold med forskudt Arbejdstid" saaledes, at nu et Sæt Pligthuggere betjener Morgenbaadene, et andet Eftermiddagsbaadene. Ordningen gaar

nærmere ud paa, at under Sommerarbejdstiden møder 1. Hold Kl. 6 Morgen, besørger Tjenesten i Morgenbaadene og forlader Værftet efter 8 Timers Arbejde Kl. 3 Em., medens 2. Hold møder Kl. 8 Morgen udfører almindeligt Arbejde til Kl. 4 og besørger Tjenesten i Aftenbaadene fra Kl. 4 til 5 Em. Da begge Holds Arbejdstid ligger mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 6 Aften, og da der, naar Skifteholdsarbejde er etableret, ifølge Fælles Værkstedsregler § 2 ikke skal gives Skifteholdstillæg for Arbejde indenfor dette Tidsrum, hævder Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien paa Aktieselskabets Vegne, at denne Ordning maa kendes overenskomstmæssig og bindende for de paagældende Pligthuggere saaledes, at de maa udføre Arbejdet uden noget Tillæg.

Dansk Arbejdsmands Forbund paastaar derimod statueret, at Aktieselskabet er uberettiget til at etablere en saadan Ordning under Henvisning til Reglerne om Arbejde i skiftende Hold, idet Forbundet nærmere anfører, at der her ikke er Tale om skiftende, men om sideløbende Hold, og at man ved at føre denne Ordning ud i sine Konsekvenser kunde gøre Reglerne om Overholdelse af den normale Arbejdstid og Tillægsbetaling for Arbejde udenfor denne ganske illusoriske.

Sammenslutningen hævder heroverfor, at her virkelig er Tale om Skiftehold, omend med en kraftig „Overlapning", som imidlertid maa være tilladt, idet Overlapning fra begge Sider er erkendt tilladelig ved Skifteholdsarbejde. Sammenslutningen peger endvidere paa, at der ved den indførte Ordning beskæftiges dobbelt saa mange Pligthuggere som før, idet Morgen- og Aftenbaadene nu har hver sit Hold, medens tidligere de samme Folk gjorde Tjeneste i Morgen- og Aftenbaadene.

Forbundet har paa sin Side yderligere henvist til, at det i andre Fag — saaledes i Margarineindustrien — af driftsmæssige Hensyn er paakrævet, at nogle af Arbejderne maa paabegynde deres Arbejde før den normale Arbejdstid, og at man her stedse har været enige om, at der her er Tale om en forskudt Arbejdstid for disse Arbejdere, som herfor skal oppebære enten et lokalt aftalt særligt Vederlag eller Overarbejdsbetaling efter de for denne gældende Overenskomstregler.

Opmanden maa slutte sig til Forbundets Opfattelse i denne Sag. Her er Tale om Arbejdere, der udfører almindeligt Skibsværftsarbejde og desuden har det særlige Arbejde at følge med Arbejderbaadene udenfor den normale Arbejdstid. At opstille dem som Skiftehold, blot fordi den ene Del begynder før og ophører tidligere med Arbejde end den anden Del, og fordi hver Del gør Tjeneste i et af de to Sæt Baade, naar Forholdet dog er det, at i Tiden fra Kl. 8 Fm. til Kl. 3 Em. udfører de ganske sideløbende almindeligt Skibsværftsarbejde, vilde være en uhjemlet Udvidelse af det Begreb om Skiftearbejde, som Fælles Værkstedsregler gaar ud fra paa Grundlag af den Nævnskendelse af 12. December 1922, der traf Bestemmelse om Vilkaarene for Arbejde i 2 og 3 Holds Drift, og vilde som af Forbundet anført kunne føre til Konsekvenser, der gjorde Bestemmelsen om en Virksomheds normale Arbejdstid illusorisk.

Det maa endvidere herved fremhæves, at det af den omtalte Nævnskendelses Præmisser fremgaar, at Arbejdsgiverrepræsentanterne har erklæret sig enige i, at Etablering af Arbejde i skiftende Hold ikke maa benyttes til at undgaa Overarbejde.

Herefter kan den af Aktieselskabet etablerede Ordning med Hensyn til Pligthuggerne ikke anses hjemlet ved Reglerne om Etablering af Skiftearbejde.

Opmandssalæret, 150 Kr., vil i Henhold til Vedtagelse være at udrede med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

Herefter kendes:

Den ovenomhandlede af A/S Burmeister & Wains Skibsbyggeri paa Refshaleøen etablerede Ordning af Pligthuggernes Arbejdstid kan ikke anses hjemlet ved de overenskomstmæssige Regler om Adgang til at etablere Arbejde i skiftende Hold.

Den 22. Februar 1928.

s. Olaf Haack.

Dansk Arbejdsmands Forbund mod Aarhus Oliefabrik.

Imellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Aarhus Oliefabrik er der opstaaet de nedenfor nævnte Uoverensstemmelser, der er henviste til

Afgørelse af en i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid nedsat Voldgiftsret. Da der ikke er opnaaet Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

I. Betaling for 2 Skifts Vagt.

I Aarhus Oliefabriks Særoverenskomsts Pkt. 1 lyder 1ste Stykke saaledes:

„Hvor Driften eller begrænsede Pladsforhold .....maatte paakræve det, kan etableres særlige 8 Timers Hold i fornøden Udstrækning med 1—3 Vagter i Døgnet. I Fabrikerne 1—2 Vagter i Døgnet. Saadanne Vagter lægges paa den for Fabrikens Tarv hensigtsmæssigste Maade i Døgnet og etableres kun for mindst en Uge.... Timebetalingen er den samme som for kontinuerlig Drift i 6 Døgn."

I Henhold til denne Bestemmelse har Fabriken etableret en 2 Skifts Vagt i een af sine Afdelinger (Tapning og Expedition ved Hærdningsanlægets Raffinaderi) med en Mand i hvert Vagtskifte henholdsvis fra Kl. 8—2 og 2—10, og dette Vagtskifte har været etableret i over eet Aar. Paa Grund af Arbejdsmangel i August Maaned blev den ene af disse Arbejdere afskediget i en Periode paa ca. 14 Dage, derefter genantaget i sin Skift-Turnus Kl. 2—10 i 5 Dage, igen afskediget i ca. 8 Dage og har efter Genantagelse den 29. August været i Arbejde i 2 Skift.

Forbundet har forlangt, at vedkommende Arbejder for den nævnte Periode paa 5 Dage ikke skal aflønnes med Betalingen for kontinuerlig Drift, men derimod med Dagdriftsbetaling plus Overtidsbetaling for de Timer, der falder udenfor normal Dagarbejdstid (Kl. 7—5), fordi Arbejderen ikke har arbejdet mindst en Uge. Aarhus Oliefabrik fastholder paa sin Side, at vedkommende Arbejder kun skal have Betalingen for Døgndrift, idet der ikke for hans Vedkommende er etableret nogen ny Vagt. men Vagtskiftet har været etableret i lang Tid, og den paagældende Arbejder har i denne Tid ikke arbejdet i Dagarbejde, men kun i Skift.

Naar det er paalagt Fabriken som Pligt at lade denne særlige Holddrift vare mindst 1 Uge, kan dette kun være paabudt af Hensyn til Arbejderne, og Meningen maa da være, at disse ikke skal kunne indsættes i disse særlige Vagter for kortere Tid end 1 Uge i Træk, saaledes at vedkommende Arbejder maa have Krav paa Overtid, hvis han kun arbejder der 5 Dage, selvom Holddriften gaar sin Gang uden ham før og efter de 5 Dage. Det samme Spørgsmaal vil ogsaa kunne tænkes under den Form, at der til et 2 Skift af Varighed udover 1 Uge har været tilsat Ekstramandskab f. Eks. i 5 Dage, og ogsaa her maa Ekstramandskabet have Krav pa Overtidsbetaling.

Naar Fabriken synes at ville lægge Vægt paa, at den vedkommende Arbejder har været afskediget i Mellemperioderne, og ikke har været sat til andet Arbejde med Dagløn, ses der ikke i Overenskomsten at indeholdes noget Holdepunkt for en saadan Sondring.

Det har under Forhandlingerne for Voldgiftsretten været nævnt, at der i andre Industrioverenskomster, bl. a. i den med Svovlsyrefabrikerne, findes Bestemmelser, svarende til den her omhandlede, og det kan derfor have sin Interesse, selv om det ikke kunde være afgørende for denne Sags Udfald, at et lignende Fortolkningsspørgsmaal har været bragt frem i Svovlsyreindustrien og er blevet afgjort ved en i December 1925 afsagt Voldgiftskendelse, hvori det hedder:

„Den her foreliggende Uoverensstemmelse angaar Betalingen i de Tilfælde, hvor der ved Arbejde i 2 og 3 Skift, hvis Varighed er 6 Døgn eller derover, tilsættes mere Mandskab i kortere Perioder. Dansk Arbejdsmands Forbund gør her gældende, at Suppleringsmandskabet har Krav paa Overarbejdsbetaling, naar deres Beskæftigelse kun varer 5 Dage eller derunder, medens Fabriken holder paa, at Suppleringsmandskabet ved saadanne Lejligheder skal aflønnes med almindelig Betaling for Holddriftsarbejde.

Den paagældende Bestemmelse i Overenskomsten lyder saaledes:

Fabriken forpligter sig til, at 2 og 3 Holdsdriften skal have mindst 1 Uges (6 Dages) Varighed ad Gangen, i modsat Fald betales Overtidsbetaling for den forløbne Tid.

Der er mellem Voldgiftsmændene Enighed om, at Arbejdernes Krav har Hjemmel i Overenskomsten, og dette tiltrædes af Voldgiftsrettens Formand."

Den Forskel, der paa dette Punkt findes i de 2 Overenskomsters Tekst, som dog utvivlsomt

tilsigter at give Udtryk for den samme Tanke, kan ikke medføre, at Resultatet af den Grund maatte blive forskelligt.

Fabriken har ved Sagens Forelæggelse udtrykt den Betænkelighed ved Forbundets Standpunkt, at det, om det fik Medhold, kunde tænkes at ville blive benyttet til derpaa at rejse et lignende Krav i Fabrikens almindelige kontinuerlige Drift, jfr. Hovedoverenskomstens § 1, Litra b. Forbundet har under Mæglingen tilbudt Garanti for, at dette ikke skal ske og har gentaget dette ved Sagens Forelæggelse for Voldgiftsretten, idet Forbundet udtrykkelig har erkendt, at der for den almindelige kontinuerlige Drifts Vedkommende foreligger en saa lang og fast og fra begge Sider anerkendt Praksis, at Kravet ikke kunde tænkes fremsat, ligesom det paa Forhaand vilde være haabløst at fremsætte det. Dette sidste er sikkert rigtigt, og der ses herefter ikke at være noget Grundlag for Fabrikens Betænkeligheder.

II. Størrelsen af Produktionstillæget til den Mand, der passer Automatpresserne for Copra.

I Særoverenskomsten, Pag. 20, er der fastsat Bestemmelser, hvorefter nogle Arbejdere, herunder „Arbejdere ved Melfordeling" aflønnes med Gennemsnitsfortjenesten af Pressearbejdernes Akkord, medens andre Arbejdere lønnes med 60 pCt. af dette Gennemsnit. Fabriken har for ca. 1½ Aar siden indført Automatpresser, hvilket Anlæg efterhaanden er vokset og passes af en Mand pr. Vagt. Forbundet kræver nu, at denne Mand skal aflønnes med den fulde Gennemsnitsfortjeneste under Paaberaabelse af, at Manden hører til den Kategori af Arbejdere, der er ansat ved Melfordelingen, medens Fabriken kun vil aflønne ham med 60 pCt., idet man bestrider, at Manden „arbejder ved Melfordeling" og hævder, at han ikke har mere med Melet at gøre, end Presserne har det, og disse hører ikke til de 100 pCt. lønnede Arbejdere.

Voldgiftsretten behøver dog ikke at tage Standpunkt til denne sproglige Strid, idet det afgørende maa være, at det Arbejde, der paahviler denne Mand, der forøvrigt i de forløbne 1½ Aar er bleven lønnet med 60 pCt., i Udførelsen er forskelligt fra det, der paahviler de „Melfordelere", som nævnes i Overenskomstens Pag. 20. Det er i sin Form et nyt Arbejde, og om da dette og dets Aflønning efter dets Beskaffenhed nærmest bør sammenstilles med de i Overenskomsten nævnte Melfordelere eller med Presernes, eller med en Klasse midt imellem, maa afgøres ved en Forhandling mellem Parterne, men ikke ved Fortolkning af en Overenskomstbestemmelse, som ikke har haft og ikke har kunnet have denne Mand og hans Arbejde for Øje. Arbejdernes Paastand vil derfor ikke kunne gives Medhold paa dette Punkt.

Kendelse:

ad Spørgsmaal 1:

Det her nævnte Arbejde vil være at betale overensstemmende med den af Arbejderne nedlagte Paastand.

ad Spørgsmaal 2:

Arbejdernes her fremsatte Krav kan ikke tages til Følge.

Honoraret til Opmanden, 150 Kr., udreder Parterne, hver med Halvdelen.

København, den 2. December 1927.

s. *Jul. Møller.*

Den næste Bogpakke.

Socialdemokratisk Forbunds Tanke om i disse sløje Tider at lette Adgangen til at anskaffe sig et lille socialt Biblotek til en meget billig Penge er faldet i god Jord.

Af Bogpakke Nr. 1, der indeholdt en Serie af Gustav Bangs Skrifter, er nu kun ganske faa Eksemplarer tilbage, saa hvis man vil være med fra første Færd, maa man skynde sig at indsende den her i Bladet tidligere trykte Bestillingsseddel.

Bogpakke Nr. 2, som tilbydes vore Medlemmer til Fortrinspris omfatter følgende Skrifter: Engels: Socialismens Udvikling. — Grundlovssagens Historie. — Hurop: Rente og Ruin. — Karl Marx. Et Festskrift med Portræt. — Marx og Engels: Det kommunistiske Manifest. —

Parvus: Verdensrevolutionen. — Skjoldbo: Socialismens Grundsætninger og Krav. — Socialdemokratiets Sangbog. — Stepnjak: Det underjordiske Rusland. Bogladeprisen er 6 Kr., men leveres vore Medlemmer til halv Pris.

Som man vil se, indeholder Samlingen to af de grundlæggende Skrifter for Socialdemokratiet, nemlig „Det kommunistiske Manifest" og „Socialismens Udvikling", der burde være hver Mands Eje. Endvidere det interessante Festskrift i Anledning af Hundred Aarsdagen for Karl Marx' Fødsel, hvori Mag. art. Nina Bang fortæller om Marx' Liv og Virke, hans Landflygtighed og fattige Kaar i London og om Vennen Engels højsindede Hjælp, medens Lærer Zoffmann og Lektor Bramsnæs kortfattet og klart redegør for Indholdet af Marx' Hovedværk: „Kapitalen". Det er den eneste paa Dansk foreliggende samlede Skildring af vor store Læremesters Levnedsløb og med Rette skrev Pressen ved Udgivelsen: „Enhver Arbejder bør eje denne Bog og kende Manden, der ofrede Arbejderklassen hele sit Liv."

Ogsaa de øvrige Skrifter har almen Interesse, saaledes giver Grundlovssagens Historie en god og klar Oversigt over Grundloven fra 1849 op til 1915, som det burde være enhver politisk Interesserets Pligt at kende. Skjoldbos lille præmierede Skrift trækker de klare Linjer op for, hvad Socialdemokratiet er og vil, ligesom Hurops „Rente og Ruin" belyser hele det usunde Forhold, der er en Frugt af det kapitalistiske System: Børssvindelen, Kuponklipperiet, Prioritet og Jordrente. Kreditsystemet o. s. v. Hvor aktuelt Skriftet er den Dag i Dag, ses bedst af dette Citat: „Det er en komplet Misforstaaelse, at lav Arbejdsløn er en national Gevinst, thi i saa Fald maatte De forenede Stater være et Elendighedens Land og det polske Galizien et Paradis. Med lav Løn følger Elendighed, med høj Løn Velvære. Med lav Løn Kredit, med høj Løn kontant Betaling. Det kan selv de mest konservative Ordkløvere ikke bestride."

Vi kan kun paa det varmeste anbefale vore Medlemmer at benytte sig af denne gunstige Lejlighed til at anskaffe sig et godt og billigt socialt Bibliotek, men da der sikkert vil blive mindst lige saa stor Efterspørgsel efter denne Bogpakke som efter den første, tilraades det snarest at indsende nedenstaaende Bestillingsseddel, der giver Ret til at faa Bogpakken for 3 Kr.

.....

BESTILLINGSSEDDEL.

Socialdemokratiets Forlag „Fremad",
Frederiksborggade 33 København K.

Undertegnede ønsker som Medlem af Dansk Arbejdsmands Forbund 1 Bogpakke Nr. 2 (Bogladepris 6 Kr.) til Fortrinspris Kr. 3,00.

Beløbet følger hermed — ønskes opkrævet

Navn: .....

Adresse: .....

Siden sidst.

Kuskene, København. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1929. 11 Mand. Ugeløn (48 Timer a 107,85 Øre pr. Time) Kr. 51,77. Arbejdstid 48 Timer plus 5 faste Overarbejdstimer. For Pasning af Heste samt for Staldtjeneste og Fodring paa Søn- og Helligdages Formiddag ydes en Betaling af ialt Kr. 6,00 pr. Uge. (Arbejdet udføres paa Skift). For Staldtjeneste Søn- og Helligdages Eftm. betales Kr. 4,00. Overarbejde: De 6 faste Overarbejdstimer 126,51 Øre saaledes, at den faste Ugeløn er Kr. 59,36 = 110 Øre pr. Time. Overarbejde derudover betales 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg til 110 Øre. Overarbejdet beregnes hver ½ Time, for Søn- og Helligdage mindst 3 Timer. Kuske, der har været beskæftiget uafbrudt siden 1. Januar erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og Kuske med over 3 Aars Anciennitet. 8 Arbejdsdage med fuld Løn. Under Sygdom erholder Kuske, der har været fast beskæftiget i 6 Maaneder, fuld Løn i 10 Uger minus Fradrag af Kr. 2,00 pr. Dag. Ved Ulykkestilfælde erholder faste Kuske Løn som under Sygdom i de første 10 Uger og derefter de følgende 3 Uger Kr. 3,00 pr. Dag. (Ugen regnes til 7 Dage). Løst antagne Kuske erholder Kr. 3,00 pr. Dag i de første 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til en Lønningsdag. Almindelig Regulering. Træder i Kraft 1. Maj.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma C. Olesen: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1929, dog saaledes at Pristalsregulieringen bortfalder i Overenskomstperioden. Vedrører 42 Mand.

Mælkeriarb., Kbh. Afdelingen indberetter, at de Forhandlinger, den har haft med **Mælkeriet Enigheden**,

Københavns Mælkeforsyning og **Trifoliums Mælkeforsyning,** nu er sluttet med det Resultat, at Kuskene ved Detailsalg i Maanederne Juni, Juli og August er garanteret Hjemmearbejdernes Løn plus 10 pCt., og at der for Salg paa Rabat til Kunder, der gennemsnitlig køber for indtil Kr. 3,00 daglig, skal udbetales fuld Provision. Fornyelsen gælder til 1. Februar 1929. Vedrører 650 Mand.

Storehedinge. Stevns Andels Foderstofforretning. Købmand Chr. Richter, Købmand Carl Grønvold og **Købmand H. W. Petersen.** Overenskomst oprettet. 24 Mand. Timeløn 97 Øre, Chauffører 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer 30 pCt., 3. Time 50 pCt., herudover samt Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Arbejdsgiverne holder Arbejderne forsikrede i Henhold til Ulykkesforsikringsloven samt med en Dagpenge af 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, mod at hver Arbejder hertil betaler 12 Øre pr. Uge. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering i H. t. Forliget af 24. Maj 1924. Gælder til en 15. April.

Film- og Forlystelsesfunkt., Kbh. Alexandrateatret: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet aflønner en ung Mand, der er over 18 Aar, som Ungkontrollør med Kr. 40,14, idet det hævder, at Manden hører ind under Overenskomstbestemmelsen vedrørende Piccoloers Lønforhold, medens Afdelingen hævder, at han skal lønnes med den almindelige Kontrollørløn Kr. 66,90 pr. Uge. Efter at Sagen var paatalt overfor Teatrets Direktør, afholdtes den 3. November et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvori deltog Repræsentanter for Biografteaterejerforeningen. Her ordnedes Sagen ved, at Teatret indgik paa at betale Differencen mellem den udbetalte Løn og den af Afdelingen krævede Løn Kr. 683,76.

Læger- og Pakhusarb., Kbh. Fouragehandlerforeningen: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af, at Fouragehandler V. Boserup har aflønnet sine Arbejdere med Kr. 59,17 pr. Uge i Stedet for Kr. 61,00. Afdelingen har tilskrevet Fouragehandleren om Sagen og at vi agter at indklage ham for Den faste Voldgiftsret. Ved et Mæglingsmøde den 7. Februar enedes Parterne om, at Fouragehandleren til Arbejderne skal betale den fratrukne Difference Kr. 1,83 pr. Uge fra og med Ugen med Datoen 15. August og for Eftertiden betale i H. t. Overenskomsten.

Kolding A. Sydjysk Korn- og Foderstofkompagni Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af, at Firmaet i Strid med Overenskomstens saalydende Bestemmelse: «Alle Arbejdere ved Korn og Foderstoffer i Forbindelse med Losning og Ladning paa Havnens Pladser og Pakhuse for Folk, som antages direkte dertil, betales samme Gennemsnitsløn, som Arbejdere ved Skibet tjener i Akkord. Timelønnede Plads- og Pakhusarbejdere, som deltager i Arbejdet, betales paa samme Maade,» har aflønnet Arbejdere, der var beskæftiget ved Modtagning af Varer, der udlossedes i Banevogne og i disse transporteredes til Pakhuset, med almindelig Timeløn 97 Øre, medens Afdelingen hævder, at de skal aflønnes med Havnearbejdernes Gennemsnitsfortjeneste pr. Time. Ved Mæglingsmødet den 5. November opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indankedes for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 16. Januar afsagde Voldgiftsrettens Opmand følgende Kendelse: «Den af D. A. F.'s Kolding Afdeling nedlagte Paastand om, at der tilkommer de Arbejdere, som var beskæftiget ved Aflæsning fra Jernbanevogne til Sydjysk Korn- og Foderstofkompagnis Pakhus paa Kolding Havns Nordside af Foderkager udlossede fra samme Havns Sydside i Tiden fra 16. September f. A. beliggende Damper, Betaling efter de i Overenskomsten af 1. Juli 1924 med Tillæg af 27. Juni 1925, Post 4, 1. Stk., fastsatte særlige Regler i Stedet for efter den dagældende almindelige Timeløn bør tages til Følge.»

Næstved. Vognmandsforeningen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af nogle opstaaede Uoverensstemmelser. Vognmand Fr. Larsen beskæftiger 3 maanedslønnede Kuske, men ingen paa Time- eller Ugeløn, uagtet Overenskomsten bestemmer, at hvis en Vognmand beskæftiger mere end 1 Mand, skal han dog beskæftige mindst 1 Mand paa Time- eller Ugeløn for hver Mand, han har paa Kost og Logi. Beskæftiges 3, kan dog de 2 være maanedslønnede. Da Afdelingen havde rejst Sagen, antog Vognmanden dog 1 ugelønnet Kusk, men beholdt ham kun 3 Dage, hvorefter han afskedigede ham uden Opsigelse, uagtet Overenskomsten fastsætter en gensidig Opsigelsesfrist paa en Uge til en Lønningsdag. Afdelingen kræver, at Vognmanden skal overholde Overenskomsten og betale. Kusken, der blev afskediget, 1 Uges Løn, Kr. 50,70. Vognmændene Fr. Larsen, J. Jørgensen, Vilh. Andersen og P. Hovmaal aflønner deres Chauffører med Maanedsløn og Kost og Logi, hvilket er i Strid med den gældende Chauffør-Overenskomst i Følge hvilken Chaufførerne fra 1. November 1927 skal aflønnes med Ugeløn.

Vognmand P. Hovmaal har ligeledes i Strid med Chauffør-Overenskomsten sendt en Chauffør hjem 2 Dage i en Uge og derefter afdraget Kr. 16,90 af Ugelønnen for disse 2 Dage. Afdelingen kræver, at Vognmanden skal efterbetale de Kr. 16,90 og iøvrigt overholde Overenskomsten. Afdelingen har forhandlet med Vognmandsforeningen om Spørgsmaalene, men uden Resultat, da Vognmandsforeningen giver dens Medlemmer Medhold. Forbundet indklagede herefter Vognmandsforeningen for Den faste Voldgiftsret. Da der ikke opnaaedes Enighed ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen, afsagde Den faste Voldgiftsret følgende Kendelse: «Vognmændene Fr. Larsen og P. Hovmaal bør til Arbejdsmændenes Fagforening betale henholdsvis Kr. 50,70 og Kr. 16,90. Vognmændene Fr. Larsen, J. Jørgensen, Vilh. Andersen og P. Hovmaal har handlet i Strid med Vedtagelsen af 11. Oktober 1927 ved at lade deres maanedslønnede Chauffører overgaa til Ugeløn med Kost og Logi.»

Rønne. Grosserer O. Lund: Afdelingen indberetter, at der har været afholdt et resultatløst Mæglingsmøde i Anledning af, at Firmaet har nægtet at imødekomme et af Havnearbejderne fremsat Krav paa Kr. 74,00 for Rensning af Matter og Sortering af Kul i S/S

«Binge», og anmoder Forbundet om at viderebehandle Sagen ved et Møde mellem Hovedorganisationerne. Spørgsmaalet indbragtes derefter for en faglig Voldgiftsret, hvis Opmand den 19. Januar afsagde følgende Kendelse:

«Da der ikke har været sat Ekstramand til Afmatning, saaledes som anført i Overenskomstens § 36, har Arbejderne været uberettiget til for Afmatningen at kræve en Betaling af 74 Kr., beregnet efter hvad en Ekstramand vilde have kostet, men bør nøjes med en Betaling svarende til det Ekstraarbejde, som de virkelig har haft i Anledning af Afmatningen, og denne Ekstrabetaling ansættes til 40 Kr., der vil være at erlægge af Ladningsmodtageren.»

Sønderborg H. Købmand Storke: I Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling for Losning af Byg i Tønder samt forskellige andre Forhold ved Sønderborg Havn afholdtes den 10. Januar et Forhandlingsmøde paa hvilket Enighed opnaaedes om: Betaling for Indladning af Byg fra Sejler til Damper, hvor Korn tønder anvendes. Betaling for Aflæsning af Smedekul fra Banevogn til Sejler. Betaling for Losning af Tabioca til Bane- eller Kørevogn samt en eventuel Ordning ved S/S «Mentor» med Sortehavsbyg.

Aarhus J. B. Entreprenørerne: Afdelingen indberetter, at den har forhandlet med Entreprenørerne om Betalingen for Brugen af Motorstemplet (ved Brolægningsarbejde) og at Enighed er opnaaet om følgende Priser: For For- og Bagslag 9 Øre pr. m². Skal Stemplet kun benyttes til Bagslag 5 Øre pr. m². Alt som Tillæg til Timelønnen.

Bornholms Skovarbejdere. Bornholms Skovdistrikt: Overenskomst oprettet angaaende Kløvning af Naaletræsbrænde: Naaletræsbrænde over 12 cm i Tværmaal kløves, naar det forlanges. Naar over ⅔ af rm er kløvet, betales der 50 Øre pr. rm for Kløvningen. Naar ⅓—⅔ af rm er kløvet, betales der 30 Øre. Naar under ⅓ af rm er kløvet, betales der intet. Forsøgsvis sættes der af Fyr, særlig i Rø Plantage Brænde paa ca. 1 Alen. Hvis Arbejderne i Blykoppe Plantage foretrækker de gamle Bestemmelser, overholdes disse i Blykoppe Plantage. Naar mindst ¼ af rm er kløvet, betales der 20 Øre Tillæg uden Hensyn til om ogsaa alt er kløvet og der betales kun for de rm, hvori ¼ er kløvet, selv om der i samme Regnskab og Afdeling findes ukløvede rm og rm med enkelte Stykker kløvet. Overenskomsten er undergivet Pristalsreguleringen, saaledes at de overenskomstmæssige Procenter fradrages ovennævnte Priser.

Glostrup. Dræningsmester Th. Jacobsen: Overenskomsten af 1921 med Ændring af 17. Juli 1925 i Fyldningsprisen fornyet for 1 Aar til 1. Februar 1929. Til Priskuranten ydes et Dyrtidstillæg af 56 pCt. og et Fradrag af 3 pCt. Vedrører 2 Mand. Overenskomsten gælder ogsaa for Dræningsmester N. P. Nielsen.

Hillerød. Hillerød Cementstøberi, Ingeniør Kabell. Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Ingeniøren har faaet oprettet Akkordpriser for Rør, der tilvirkes paa de saakaldte Stampemaskiner (ikke Luftstampere).

Hirtshals. Statens ledende Ingeniør ved Vestkysthavneanlægene: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling har oprettet en Overenskomst vedrørende Losning af Brosten, Cement og Kul. Gælder for samme Tidsrum som den almindelige Overenskomst maatte blive gældende.

Langaa. Cementstøber Friis: Overenskomst oprettet. Timeløn 99 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt. Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg til Timelønnen. Akkordpriser fastsatte for Fabrikation af Tagsten, Bygningssten, Rør, Brøndringe, Keglestykker m. m. Pristalsregulering som Centralforeningen af Murermestre. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Februar. Vedrører 10 Mand.

Gl. Ry. Skovejerne Anton Rasmussen og Søren Hansen: Overenskomst oprettet indeholdende Akkordpriser for det forefaldende Arbejde. Gælder til en 1. November.

Ulstrup. Skovejerne af Ulstrup Skove: Overenskomst oprettet indeholdende Akkordpriser for det forefaldende Arbejde. For besværlig Skovning ydes Tillæg efter Aftale.

Bov. Bygmester Jacob Petersen, Padborg: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Akkord opgørelsen for Opbæring m. m. af Sten til 3 Bygninger, idet Arbejderne kræver Betaling for 521,600 Sten, som de hævder er indmuret i Bygningerne, medens Bygmesteren kun vil betale for et Antal Sten, der er ca. 60,000 Sten færre. Det Antal Sten, Arbejderne har krævet Betaling for, er Resultatet af en Opmaaling, som Formanden for Murersvendenes Fagforening har foretaget. Mesteren nægter at udbetale noget Overskud, før der foreligger en Afgørelse i Spørgsmaalet. Efter at Sagen var paatalt overfor Hovedorganisationen af Mesterforeninger i Byggefagene afholdtes den 22. November et Mæglingsmøde, der imidlertid endte uden Resultat, da Bygmesteren ikke var fremmødt, men man enedes om, at hver af Parterne skulde foretage en Udregning af Stenantallet paa Grundlag af Tegningen. Ved et nyt Mæglingsmøde gik Sagen i Orden, idet man enedes om, at Mesteren skal betale for 58,000 Sten flere end hans Opgørelse gik ud paa.

Horsens A. Murermester Martinus Nielsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for Murarbejdsmandsarbejdet ved Opførelsen af en 70 Meter høj Dampskorsten, ved hvilken har været beskæftiget 4 Svende og 7 Arbejdsmænd. Arbejdernes Opgørelse er foretaget paa det samme Grundlag som benyttedes ved Opgørelsen af en 48 Meter høj Dampskorsten, der opførtes i 1920 og hvor Betalingsspørgsmaalet dengang blev afgjort af faglig Voldgiftsret. Opgørelsen blev dengang ligesom nu foretaget paa Grundlag af den gældende Akkordpriskurant og Arbejdet foregik paa nøjagtig samme Maade som denne Gang. Voldgiftsretten i 1920 gav Mesteren Ret til at fradrage Udgiften til forbrugt Elektricitet ved Benyttelsen af det elektriske Spil. Arbejdernes indtjente Overskud udgør Kr. 6329,04, men heraf er forskudsvis ud-

betalt Kr. 3132,00, saaledes at Restbeløbet udgør Kr. 3197,04. Afdelingen har dog erklæret sig villig til at forhandle om Beløbets Størrelse, men dette modsætter den lokale Mesterforening sig, idet den kræver en ny Voldgiftsafgørelse af Spørgsmaalet.

Ved et Mæglingsmøde den 5. Januar opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet overfor Arbejdsgiverforeningen begærede et Møde afholdt forinden Sagens eventuelle Indbringen for Den faste Voldgiftsret. Ved dette Møde, der fandt Sted den 20. Januar enedes man om følgende: Idet hver af Parterne forbeholder sig deres principielle Stilling til Spørgsmaalet, og idet den af Murermesteren paastaaede Forskudsudbetaling, Kr. 6090,11 — almindelig Timebetaling Kr. 2958,11, Forskud i Tidens Løb Kr. 870,00 og Forskud ved Jul Kr. 2262,00 — lægges til Grund, betaler Murermester Nielsen herudover til fuld Afvikling af Sagen et Beløb stort Kr. 2000,00. Forsaavidt det ved nærmere Undersøgelse skulde vise sig, at ovennævnte Forskudsudbetaling ikke holder Stik, vil fornøden Efterbetaling, respektive Tilbagebetaling finde Sted.

Horsens A. Murermester K. Aasted Sørensen: I Anledning af en Uoverensstemmelse om Betalingen for Murerarbejdet ved den ny Banegaard afholdtes den 16. Januar et Mæglingsmøde i Horsens, paa hvilket man enedes om følgende.

Arbejdet udføres efter den stedlige Priskurant for Horsens. Der betales Aftagningstillæg (185 Øre pr. 1000 Sten) for alle Sten, der formures fra udvendigt Stillads. For alle flammede Sten i Skillerum og Gavle, der formures fra indvendigt Stillads, betales Tillæg (56 Øre pr. 1000 Sten), idet disse Sten maa afkastes paa Stilladset. Alt Stilladsarbejde incl. Skærme er indbefattet i Priserne.

Højer. Statens Vandbygningsvæsen: I Anledning af, Vandbygningsvæsenet har beskæftiget 2 Mand ved Statens Muddermaskine Nr. 2 i Tidsrummet fra 1. November 1926 til 1. November 1927 uden at have udbetal hverken Overarbejdstillæg eller Smudstillæg for dette Tidsrum, uagtet der daglig blev udført Overarbejde af de 2 Mand og disse for Tiden indtil den 1. November 1926 har faaet udbetalt 50 pCt. Tillæg til Timelønnen for alt Overarbejde og 3 Øre pr. Time i Smudstillæg, har Forbundet foranlediget, at Statens Vandbygningsvæsen har efterbetalt henholdsvis Kr. 284,07 til den ene Mand og Kr. 209,28 til den anden Mand som disses Tilgodehavende for udført Overarbejde og Smudstillæg for den omhandlede Tidsperiode.

Odense A. Entreprenørfirmaet Sørensen & Walter: Afdelingen indberetter, at Entreprenørfirmaet, der for Odense Kommune udfører et større Udgravningsarbejde for en Sø i Fruens Bøge som Nødarbejde, har nægtet at imødekomme et fremsat Krav om Vandtillæg til de Arbejdere, der maa vade i Vand til langt op ad Benene, hvorfor Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance ved Afholdelse af et Mæglingsmøde. Ved et Mæglingsmøde den 24. Januar indvilligede Entreprenøren i, at Arbejderne ikke skal foretage Udgravningen dybere end til nogle Tommer over den tilstedeværende Vandstandshøjde og at der, til de Arbejdere, som maatte arbejde i vandholdig Jord, udleveres Træskostøvler. Foreløbig anskaffedes 20 Par, og viser det sig, at dette ikke er tilstrækkeligt, vil der blive anskaffet en ny Forsyning, saaledes at Arbejderne overalt vil kunne udføre deres Arbejde tørskoede.

Odense M. Odense Murermesterforening: Afdelingen indberetter, at Murermestrene paa Trods af en af Den faste Voldgiftsret afsagt Dom afdrager 3 pCt. af Arbejdsmændenes Procentakkorder og anmoder om Forbundets Bistand. Ved et Mæglingsmøde den 24. November blev det opklaret, at Murermestrene i Odense ikke var gaaet frem paa samme Maade som Murermestrene i det øvrige Land m. H. t. at regulere Lønningerne ved Procentakkorderne i Forhold til Pristallets Op- eller Nedgang. Saaledes var i August 1922 Arbejdsmændenes Procentakkorder ikke blevne reduceret med de 6 Procent Nedgang Pristallet viste og August 1923 blev de forhøjet med de 3 Procent, Pristallets Opgang viste, medens Svendenes Akkordpriser var bleven reduceret med 6 pCt. i August 1922 og ingen Opgang havde faaet i August 1923. Under disse Forhold blev der paa Mæglingsmødet truffet den Ordning, at de Procentakkorder, der afregnes efter den 24. November ikke faar de 3 pCt. Nedgang, medens de Akkorder, der er afregnet indtil denne Dato med 3 pCt.'s Nedgang, dog ingen Efterbetaling kan kræve.

Ry St. Murermester J. Winther: Afdelingen indberetter, at Murermesteren f. T. opfører en Husholdningsskole i Ry Stationsby og at der hertil anvendes en ny Hulsten af Størrelse 11×12×23 cm med 2 Hulrum i Stenene, hvis Vægt pr. Sten er 1230 gr over, hvad en normal Mursten vejer. Afdelingen har forhandlet med Mesteren om Prisen; den har forlangt Kr. 8,20 pr. 1000 Sten, altsaa et Tilæg af Kr. 3,60 pr. 1000 Sten til Akkordpriskuranten af 29. April 1924 Post 1 A, Murerarbejde. Mesteren har tilbudt et Tillæg af Kr. 2,60 pr. 1000 Sten til samme Post i Priskuranten. Afdelingen anser det for rigtigst, at Betalingen bliver fastsat med Tilslutning fra Hovedorganisationernes Side og anmoder Forbundet om at foranledige et Møde afholdt om Spørgsmaalet. Ved et Mæglingsmøde den 9. Februar behandledes Spørgsmaalet om Betalingen for Anvendelse af Hulsten ved Murerarbejdet paa Husholdningsskolen. Stenenes Dimensioner er 11×12×23 cm med 2 Huirum a ca 3×7 cm. Der opnaaedes Enighed om, at Betalingen skal være Priskurantens Priser for Murerarbejde Afsnit A og Stk. B og C plus 75 pCt. eller lig 1000 almindelige Mursten omsat til 570 af Hulstenene.

Skive A. Entreprenør Hans Theut: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Entreprenøren, der udfører noget Opfyldningsarbejde ved Skive Havn som Krisearbejde og aflønner de Arbejdere, der læsser Jorden i Tipvogne, efter Akkord, men derimod de Arbejdere, der er beskæftiget paa Tippen med en Timeløn af 98 Øre, nægter at imødekomme et af Afdelingen fremsat Krav om, enten at aflønne Arbejderne paa Tippen efter samme Akkord som Læsserne eller betale dem et Akkordafsavnstillæg af 25 pCt. Ved et Møde i Skive den 22. December med Entreprenøren, hvor ogsaa en Repræsentant for Kommunen var til Stede, opnaaedes den Overens-

komst, at Arbejderne paa Tippen fremtidig faar samme Dagfortjeneste som de Arbejdere, der arbejder i Akkord ved Læsning i Graven = ca. 11 Kr. pr. Dag.

Søllerød. Entreprenørerne Bodilsen & Sandager: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet, der har et Nødhjælpsarbejde i Entreprise (Viaduktarbejde ved Vedbæk) nægter at betale efter den københavnske Jord- og Betonarbejder Priskurant, idet han henviser til, at den ikke gælder i Søllerød. Sagen indbragtes for Entreprenørforeningen med Begæring om Mæglingsmøde. Ved dette, der afholdtes den 26. Januar opnaaedes Enighed om en Akkordpris samt forskellige andre Forhold vedrørende Arbejdets Udførelse. For den Jord, der er udgavet for Mæglingsmødets Afholdelse betaler Entreprenørerne et Overskud stort Kr. 160,00.

D. A. F. Kalk- og Teglværksforeningen af 1893: Landsoverenskomsten og de til denne knyttede Lokalpriskuranter fornyet uden andre Ændringer end de, der ved Forhandlingerne om Lokalpriskuranterne opnaaedes Enighed om. Landsoverenskomsten, der er bleven renskrevet, træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, for hvilken der aflønnes Fredag den 10. Februar, og gælder indtil den af en af Parterne med 3 Maaneders forudgaaende Varsel opsiges til Ophør en 1. Februar. Vedrører ca. 4000 Mand.

D. A. F. Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker: Overenskomsten af 18. Februar 1927 fornyet uden andre Ændringer end at Stk. 2 og 3 i § 2 udgaar. Overenskomsten løber derefter iøvrigt uforandret, indtil den af en af Parterne med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. Februar. Vedrører ca. 400 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Akts. Københavns Mørtelværker (Teglværksforeningen af 1896): Lokaloverenskomst oprettet. Møllefolkene lønnes i December, Januar, Februar og Marts med Kr. 48,29 pr. Uge, de øvrige Maaneder med Kr. 46,80 samt et nærmere fastsat Tillæg pr. hl produceret Mørtel. Akkordpriser fastsatte for Aflæsning af Stenkalk, Opbæring af Kærne, Ud- og Indbæring af Cement, Læsning af Rødgrus (tidl. Timelønsarbejde) samt for Aflæsning fra Vogn til Plads. Læskerne erholder samme Ugeløn som Møllefolkene samt et nærmere fastsat Tillæg pr. 100 hl produceret Kalk. Automobil-Aflæsseren erholder 72 Øre ekstra pr. Dag for Udearbejde. Folkene i Sandbeholdere og Hvidtekaikskulerne erholder til Deling 142 Øre pr. hl for Hvidtekalk oplæsset paa Flager og herfra til Vogn. Overtrækstøj og Træskostøvler udleveres. Pladsarb., som sættes til at køre som Kusk i 1 a 2 Dage, erholder 143 Øre ekstra pr. Dag, kører han derudover, aflønnes han med Kuskeløn. Differencen mellem Sommer- og Vinterlønnen, Kr. 1,49, forandres ikke ved indeværende Aars Regulering. Gælder til en 1. Februar.

Fabrikarb., Kbh. Københavns Røgeriejerforening: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten for et Aar til 1. Marts 1929 paa de samme Betingelser som Parterne enedes om i Fjor, nemlig Annullering af Pristallet i Overenskomstperioden. Vedrører 16 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Gruppen af Røgeriejere udenfor Røgeriejerforeningen: Afdelingen indberetter, at den har fornyet Overenskomsten for et Aar til 1. Marts 1929 med den Ændring, at Regulering af Lønningerne efter Pristallet sættes ud af Kraft i Overenskomstperioden. Samtidig meddeler Afdelingen, at Vesterbros Røgeri har tiltraadt Overenskomsten med ovennævnte Gruppe Arbejdsgivere paa samme Vilkaar Vedrører 24 Mand.

Fabrikarb., Kbh. Københavns Farvefabrik og Papirfarveri: Overenskomst oprettet. 8 Mand. Ugeløn Kr. 52,46. Fyrbøderen Kr. 62,46. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdagsarb. 100 pCt. Tillæg. UnderTilskadekomst erholder alle Arbejdere Dagpenge i H. t. Ulykkesforsikringsloven fra den første Dag. Arbejdere, der er antaget før 1. Januar s. A., erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag og med Udbetaling af fuld Løn. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering August og Februar med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet 1. Jan. 1928 eller det Pristal, der derefter sidst er foretaget Regulering efter, dog kun forsaavidt Stigningen eller Faldet er over 6 Points. Bestemmelsen om Lønningernes Regulering efter Pristallet suspenderes dog i Overenskomstperioden 1. April 1928 til 1. April 1929. Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. April 1929.

Støberiarb., Kbh. Firmaet «Kakkelovnskompagniet»: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Timeløn 148 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde paa Søgnedage de første 4 Klokketimer efter den normale Dagarbejdstids Ophør samt paa Søn- og Helligdage til Kl. 12 Middag 50 pCt., derudover 100 pCt. Tillæg. For Arbejde paa fremmed Sted udenfor Københavns Taktsgrænse, hvor der ikke overnattes, betales der Arbejderne et Tillæg af 190 Øre pr. Dag. For Arbejde paa fremmed Sted, hvor der overnattes, betales Kost og Logi til Arbejderne efter Regning. Arbejderne erholder 1 Dags Ferie med fuld Løn for hver 2 Maaneder, de har været beskæftiget. Ved Tilskadekomst under Arbejdets Udførelse erholdes fuld Løn i de første 6 Dage, Sygdommen varer. Gælder til den 1. Februar 1929. Ingen Regulering.

Støberiarb., Kbh. General Motors International A/S: Overenskomst oprettet. Timeløn 250 Øre. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. og 2. Time 30 pCt., 3. Time 50 pCt. 4. Time og derudover 100 pCt. Tillæg indtil den normale Arbejdstids Begyndelse. Ved Indførelse af 2 eller 3 Holds Drift, hvert Hold med 8 Timers Arbejde, erholder 2. og 3. Hold 25 pCt. Tillæg til Timelønnen. Indføres 3 Holdsskifte med 8 Timer paa hvert Hold incl. ½ Times Spisepause, erholder Arbejderne fuld Betaling. For Søn- og Helligdage betales et Tillæg af 50 pCt. indtil Kl. 12 Middag og 100 pCt. for Resten indtil den normale Arbejdstids Begyndelse. Overarbejde i Fortsættelse af Arbejdet paa 2. eller 3. Hold betales med Timeløn plus Skifteholdstillæget samt et Tillæg af normal Overtidsbetaling. Akts. beskæftiger saavidt muligt kun organiserede Arbejdere. Hver Arbejder kan fremsætte Anmodning om at faa en aarlig Ferie paa mindst 6 paa hinanden følgende Arbejdsdage. Hvis Værkstedsledelsen bevilger Ferien, vil hans Plads staa aaben til

efter endt Ferie. Tillidsmandsregler. Overenskomsten, der med 3 Maaneders Varsel kan opsiges til Ophør dog tidligst til 1. Januar 1929. Vedrører f. T. ca. 200 men derimod under Sæsonen ca. 400 Arbejdsmænd.

Strøby. Firma Scheitel & Co. Dansk Flinteksport af København: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Marts 1929 mod at Betalingen for Udgravning og Opsamling af blandet Kugleflint reduceredes med ca. 2 pCt. og Betalingen for Frapilning af prima og sekunda Kugleflint fra Transportbaandet forhøjedes med ca. 12 pCt. Vedrører 22 Mand.

Taastrup. Taastrup Teglværk: Lokaloverenskomst oprettet i Tilslutning til Landsoverenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen af 1893. Timeløn 86 Øre. Brændere Kr. 49,25 pr. Uge. Akkordpriser fastsatte for alt paa Teglværket forefaldende Arbejde.

Kastrup. Svovlsyrefabriken: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Fabriken vægrer sig ved enten at forhøje Betalingen for Udlevering af Superfosfat fra Skurene 6 og 12 eller at sætte ekstra Mandskab til, da Fosfaten i disse Skure er meget haard og sejg og derfor saa sen at faa gennem Harpen, at Arbejderne kun kan tjene 7 a 8 Kr. pr. Dag. Ved et Mæglingsmøde den 29. Februar enedes man om for den her særligt foreliggende Vare at forhøje Akkorden for Arbejdet ved «Rumperne» i Skurene 6 og 12 samt mellem de tætstaaende Stolper under Broen i Skur 11, saaledes at Akkorden bliver ialt 20 Øre pr. Sæk.

Skibsværftsarbejderne, Kbh. Akts. Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, Refshaleøen: Afdelingen indberetter, at Skibsværftet har indført 2 Holds Drift for Pligthuggere med Arbejdstid for 1. Hold fra Kl. 6 Morgen til 3 Eftm. og for 2. Hold fra Kl. 8 Formiddag til Kl. 5 Eftermiddag. Da den ved Opslag paa Værftet fastsatte Arbejdstid er: i Sommerhalvaaret fra Kl. 7 Morgen til 4 Eftm. og i Vinterhalvaaret fra Kl. 7½ Morgen til 4½ Eftm., har Afdelingen fremsat Krav om enten at Værftet indfører den saaledes fastsatte Arbejdstid ogsaa for Pligthuggerne eller betaler Overtidsbetaling for Tiden før Kl. 7 Morgen og efter Kl. 4 Eftm. om Sommeren og før Kl. 7½ Morgen og efter Kl. 4½ Eftm. om Vinteren, men dette har Værftet modsat sig. Saaledes foranlediget anmoder Afdelingen Forbundet om at foretage det videre fornødne i Sagen. Da Enighed ikke opnaaedes ved Mæglings- eller Timandsmøde, indbragtes Spørgsmaalet for en faglig Voldgiftsret. Den 22. Februar afsagde Opmanden følgende Kendelse: «Den ovenomhandlede af Aktieselskabet Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri paa Refshaleøen etablerede Ordning af Pligthuggernes Arbejdstid kan ikke anses hjemlet ved de overenskomstmæssige Regler om Adgang til at etablere Arbejde i skiftende Hold.»

Skibsværftsarb., Kbh. Akts. Burmeister & Wain, Søndre Værft: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning begærer Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at det ved Forhandlinger mellem Aktieselskabet og Skibsværftsarbejdernes Afdeling om en Ordning af Betalings- og Arbejdsforholdene paa «Søndre Værft» — efter at Aktieselskabet har opsagt den gældende Priskurant til Udløb den 1. December — ikke er lykkedes at opnaa Enighed. Ved Mæglingsmødet den 4. Januar opnaaedes ikke Enighed, men Værftets Overingeniør foreslog at erstatte den opsagte Priskurant og Smudsreglement og iøvrigt indføre den samme Arbejdsmetode paa Søndre Værft som paa Refshaleøen. Ved Timandsmødet den 2. Februar opnaaedes heller ikke Enighed, men den 9. Februar meddeler Afdelingen, at de interesserede Arbejdere har holdt Møde med Aktieselskabet Burmeister & Wain og er enedes om at antage den nugældende Priskurant paa Refshaleøen samt at Akkord gives i samme Udstrækning som paa Refshaleøen.

Aarhus A. Akts. De forenede jyske Produktforretninger: Afdelingen indberetter, at Firmaet i ca. 8 Uger har beskæftiget en uorganiseret Mand, som de har aflønnet med Kr. 30,00 pr. Uge, uagtet den overenskomstmæssige Ugeløn er Kr. 46,56. Firmaet har nu, efter at Afdelingen har paatalt Sagen uden at faa den bragt i Orden, afskediget den omhandlede Mand, men har samtidig afskediget 2 af Afdelingens Medlemmer, der havde rejst Sagen. Saaledes foranlediget anmoder Afdelingen Forbundet om at tage sig af Sagen. Ved et Mæglingsmøde den 21. Februar enedes man om, at Akts. til fuld Afgørelse af Sagen betaler Kr. 60,00 til Arbejdsmændenes Fagforening. Endvidere erklærede Akts. sig villig til at antage det ene af Afdelingens Medlemmer, der var blevet afskediget, naar det fik Brug for ham. (Den anden Mand havde kun i ganske ringe Grad været beskæftiget hos Akts.).

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Meddelelsen skal f. Eks. se saaledes ud:

Afgaaet er.

P. Olsen, Hedeskov pr. Tinglev.

Ny Tilkommende:

Hans Nielsen, Tinglev.

Saafremt man ikke overholder denne Regel, er Ekspeditionen ikke i Stand til at omflytte Bladet til den nye eller de nye Repræsentanter.

Vi anmoder indtrængende om at have dette i Erindring.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

D A F

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 22 1928 1928 32. Aarg

Maj-Manifest

fra den internationale faglige Central.

Til Arbejderne i alle Lande!

8 Timers Arbejdsdagen er i Fare.

Siden 1919 har Flertallet af Regeringerne vægret sig ved at lade Washington 8 Timersdag-Konventionen, som skulde tilvejebringe en generel Indførelse af 8 Timersdagen, ratificere gennem Parlamenterne.

Arbejdsgiverne har paa kynisk Maade udnyttet denne Frist til deres Fordel og under Foregivende af økonomiske Vanskeligheder forsøgt at genindføre en længere Arbejdstid.

Skønt Faren i Øjeblikket er mere truende end nogensinde, har dog den konservative engelske Regering, som gaar i Spidsen for Reaktionen i Kampen mod 8 Timersdagen, overfor Det internationale Arbejdsbureau i Genf klart og tydeligt stillet Spørgsmaalet om en Revision af Washington Konventionen.

Dersom det internationale Proletariat ikke med Fasthed og Styrke sætter sig til Modværge og endnu inden 1930 — Tidspunktet for en Revision — fremtvinger Konventionens Ratificering, bestaar der Fare for, at Arbejderne i hele Verden vil tabe det, de har kæmpet for i over et Kvartaarhundrede.

En saadan Forbrydelse mod den 8 Timers Arbejdsdag bør Arbejderklassen ikke tolerere! En Forringelse af denne vigtige sociale Rettighed vil være ensbetydende med at give Afkald herpaa.

8 Timersdagen, det betyder enkelte Timers Fritid for Arbejderens Familieliv, for hans aandelige Opvækkelse og samtidig Mulighed for Udvikling af hans fulde Personlighed.

8 Timersdagen; det er Proletariatets Haab om Frigørelse, den opløftende Bevidsthed om en bedre Fremtid.

Saaledes er Arbejderklassens Pligt af sig selv klart foreskrevet: Forsvar af 8 Timersdagen med alle til Raadighed staaende Midler og Kræfter!

Vi opfordrer det internationale Proletariat paa den 1. Maj, 8 Timerskravets historiske Dag, at rejse sig til en mægtig Protestdemonstration til Gunst for 8 Timersdagen og dens Bevarelse.

Ingen videre Udsættelse, ingen længere Venten.

Regeringerne har at handle i Overensstemmelse med den overtagne, med deres Underskrift bekræftede Forpligtelse.

I alle Parlamenter maa Ratificeringen af Washington-Konventionen tages op til Behandling. De organiserede Massers ubøjelige Holdning maa tvinge den nationale Lovgivningsmagt til endelig at gaa over til en Ratificering!

Det drejer sig om Arbejderklassens Velfærd, Frihed og Fremtid, i denne Kamp om 8 Timersdagen: at føre den med fornyet og uovervindelig Kraft maa være Arbejdernes ubrødelige Vilje i alle Lande.

Afskaffelse af 8 Timersdagen vil udløse en ny økonomisk Krig mellem Folkene; den morderiske kapitalistiske Konkurrencekamp vilde anrette nye Ødelæggelser i Arbejderklassen, Imperialismen, denne altid ulmende Krigsfare, vilde fejre nye Orgier!

Arbejdernes Rettigheder, de allerede op-

naaede sociale Reformer samt Verdensfreden er i Fare!

Det internationale Proletariat maa med Henblik paa denne truende Fare demonstrere, at der bag dets store Navn staar Massernes levende Kraft og aktive Vilje.

Bestyrelsen for
Den internationale faglige Central.

Den faste Voldgiftsret.

UDSKRIFT

af den faste Voldgiftsrets Kendelse af 29. Marts 1928 i Sag Nr. 1155: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af danske Cementfabriker og denne Forenings Medlem A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik i Aalborg.

I den mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Foreningen af danske Cementfabriker gældende Overenskomst findes i § 5 saalydende Bestemmelse:

„Samtlige vedtagne Prislister vedføjes nærværende Overenskomst.

Alt nyt Arbejde, som fremkommer, medens nærværende Overenskomst gælder, udføres foreløbig til Bedømmelse i Timeløn. Denne Timeløn skal dog ligge 15 Øre over den normale Timeløn.

Bestemmelsen skal kun bringes i Anvendelse paa de Tilfælde, i hvilke der tilstræbes at tilvejebringe nye Akkorder, der er af varig Betydning for Fabrikens Drift. Det samme gælder i saadanne Tilfælde, hvor et Arbejde udføres efter nye Arbejdsmetoder eller under andre, ændrede Forhold, dog skal Akkord som Regel søges indført efter Forhandling mellem vedkommende Fabriks Ledelse og vedkommende Arbejdere. Saadanne Akkorder kan ikke optages i Prislisterne, før de er godkendt af Organisationerne (for Arbejdernes Vedkommende den lokale Fagforening). De faar i saa Fald tilbagevirkende Kraft, dog ikke udover 2 Maaneder.

Ingen af Parterne eller Organisationerne er berettigede til at kræve en Akkordpris fastsat gennem en Voldgiftskendelse."

Mellem Aalborg Portland-Cement-Fabrik og Cementarbejdernes Fagforening i Aalborg er aftalt en Række Akkordsatser, herunder for Stuvning af Cement. I Skibe over 6000 Tons betales herfor 4,8 Øre pr. 1/1 Tønde, hvorhos det er fastsat, at 2/2 og 4/4 Tønder regnes for en hel Tønde. For Trediedels Tønder, som hidtil kun var lidt anvendt, var derimod aftalt, at Stuvning af 5/3 Tønder Tdr. betales som for 4/1 Tdr.

Fabriken ønskede at anvende Trediedels Tdr. i større Omfang end hidtil samt ved Stuvningen af disse at erstatte den hidtil anvendte Metode, nemlig Brug af Krog med Løshage med Anvendelse af store Net, hvorved der skulde kunne tages 12/3 Tdr. ad Gangen, medens der i Krogen kun kunde anbringes 5/3 Tdr. Fabriken lod saadanne Net konstruere og har efter sit Anbringende nogle Gange prøvet dem ved enkelte Gæng for at faa Erfaring med Hensyn til, hvor store Nettene burde være. Da S/S „Cornelia Mærsk" i Februar skulde lastes, ønskede Fabriken første Gang at lade Stuvningen af Tredjedels-Tønder udføre ved Hjælp af Net, og da Fabriken mente, at dette vilde medføre en betydelig Arbejdsbesparelse for Arbejderne, vilde man ikke betale efter den fornævnte hidtil anvendte Akkordsats. Et Par Timer før Stuvningen skulde begynde om Eftm. den 13. Februar d. A., meddelte Fabriken da Arbejdernes Tillidsmand dersteds, at Arbejdet skulde udføres med Net, og tilbød en Akkord herfor saaledes, at 3/3 Tdr. skulde regnes lig med 1/1 Td., idet man forbeholdt sig, hvis dette ikke blev modtaget, da at kræve Stuvningen udført paa Timeløn + 15 Øre i Henhold til den før citerede § 5 i Overenskomsten. Arbejderne bebegyndte Stuvningen Kl. 18,40, og Arbejdstiden sluttede den Dag enten Kl. 19,30 eller Kl. 19,50, idet der om dette Punkt er Uenighed mellem Parterne. Tillidsmanden kunde først næste Morgen, den 14. Februar, komme i Forbindelse med Arbejderne, der skulde fortsætte med at stuve, og meddele dem Fabrikernes Krav om ændret Betaling, og da Arbejdet om Aftenen ikke havde vist, at det anvendte System var tidsbesparende, nægtede Arbejderne, ialt 37, nu at arbejde med de nye Grejer, med mindre de fik den hidtidige Akkordbetaling; da dette blev afslaaet, standsede de Arbejdet, og Forhandlingerne med Fagforeningens Formand førte ikke til nogen Ændring af dette Standpunkt. Fabriken maatte saa opgive Anvendelsen af Net og lade Arbejdet udføre efter den tidligere Metode med Krog og til den herfor aftalte Akkord-

betaling; Standsningen havde da varet i 6 Timer.

Efter at Sagen var indberettet til Hovedorganisationerne, blev der den 24. s. M. afholdt et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor man enedes om følgende, der blev tilført en Protokol: „Fagforeningerne erkender, at den iværksatte Arbejdsstandsning har været ulovlig, og betaler i den Anledning en Bod paa 300 Kr., der tilfalder „Samaritanen" i Aalborg.

Om det foreliggende Stridsspørgsmaal: Betaling for Losning af Tønder med Net, optages lokal Forhandling."

Protokollen var underskrevet af Repræsentanter for Hovedorganisationerne og Foreningen af danske Cementfabriker samt af Fagforeningens Formand. Ordningen var imidlertid betinget af, at Arbejderne godkendte den, men i et derpaa af Fagforeningens Bestyrelse afholdt Møde blev den tiltrods for Formandens Anbefaling forkastet. I den derefter forløbne Tid har Arbejdet paa 2 Dampere, der er stuvet, maattet udføres med Krog og efter den tidligere Sats, idet Arbejderne har vægret sig ved at arbejde med Nettene for Timeløn og ved at forhandle om ny Sats for Arbejdet med Nettene.

Under nærværende Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af danske Cementfabriker og denne Forenings Medlem A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik nedlagt Paastand om, at den den 14. Februar stedfundne Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at Dansk Arbejdsmandsforbund paa Cementarbejdernes Fagforening Aalborgs Vegne idømmes en Bod efter Rettens Skøn.

De Indklagede paastaar sig frifundne. De hævder, at Anvendelsen af Net aldeles ikke var arbejdsbesparende, og anfører, at Arbejderne efter den Akkordbetaling, Fabriken tilbød, ved Arbejdet den 13. Februar kun vilde have ved Arbejdet d. 13. Febr. kun vilde have tjent 1 Kr. 20 Øre pr. Time, medens Arbejdet den nævnte Dag gav 2 Kr. 60 Øre pr. Time, beregnet efter den for Stuvning med Krog gældende Sats. Endvidere peger de Indklagede paa, at i Stuvningsarbejdet deltager ikke blot de Medlemmer af Fagforeningen, der arbejder fast paa Fabriken, men ogsaa skiftende løse Arbejdere, organiserede saavel som uorganiserede, hvorfor de Indklagede formener, at Bestemmelsen i Overenskomstens § 5 om Arbejdets Udførelse paa Timeløn for derigennem at udfinde den passende Akkordløn ikke passer ved dette Arbejde, hvor Arbejderne saaledes skifter fra den ene Stuvning til den anden.

Retten vilde have fundet det stemmende med Tanken i den oftnævnte § 5, om Fabriken i god Tid, forinden Nettene bragtes i Anvendelse som Redskaber ved en Stuvning, havde sat Arbejderne i Kundskab herom og forhandlet med dem om Lønsatsen. Paa den anden Side finder Retten det mindre forstaaeligt, at Vedtagelsen paa Mødet den 24. Februar har kunnet forkastes af Fagforeningens øvrige Bestyrelse, efter at den var vedtaget af Formanden i Forening med Hovedorganisationen, og Retten finder dette saa meget mere beklageligt, som den gaar ud fra, at Vedtagelsens sidste Punkt har skullet forstaas som gaaende ud paa med Benyttelse af de i Norm for Regler for Afgørelse af faglig Strid angivne Veje at tilvejebringe en Ordning af Betalingsspørgsmaalet indenfor den i Overenskomstens § 5 nævnte Frist af 2 Mdr. og derfor med tilbagevirkende Kraft. Som Sagen foreligger for Retten, maa denne imidlertid indskrænke sig til at statuere, at Arbejdsstandsningen, for hvilken Fagforeningen har erkendt at bære Ansvaret, har været ulovlig som uvarslet. Herfor vil der, som af Klagerne paastaaet, være at paalægge de Indklagede en Bod, hvis Størrelse findes at kunne bestemmes til 400 Kr. og som bør tilfalde Fabriken, medens de materielle Spørgsmaal om den nye Arbejdsmaades Værdi og om Betalingen bør finde deres Afgørelse paa den Maade, som Vedtagelsen af 24/2 efter Rettens foran omtalte Opfattelse tilsigtede at bringe i Anvendelse. Sagens Omkostninger vil være at paalægge de Indklagede med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenomhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig. Dansk Arbejdsmandsforbund bør paa Cementarbejdernes Fagforening i Aalborgs Vegne erlægge en A/S Aalborg Portland-Cement-Fabrik tilfaldende Bod af 400 Kr.

Sagens Omkostninger udredes af de Indklagede med 300 Kr.

Englands Arbejderbevægelse.

Af *Johs. Sperling.*

Hensigten med denne Artikel og to følgende under Titlen Englands Arbejderbevægelse er ikke at give et historisk Tilbageblik over vort engelske Broderpartis Udvikling. Der findes paa Dansk tilstrækkeligt Materiale for Studium af den engelske Arbejderbevægelses Opbygning og Virkemaade. — Hensigten er at gøre et Forsøg paa at give et øjeblikkeligt Billede af, hvad Fagbevægelsen og Partiet er optaget med, og dernæst i en sidste Artikel at behandle en Del af de Forhold og Begivenheder, der bevirker, at Englands Arbejderbevægeise i mangt og meget er forskellig fra Fastlandets Arbejderbevægelser.

I.

FAGBEVÆGELSEN.

Er det muligt for Fagbevægelsen i et Samarbejde med Arbejdsgiverne at forbedre de for Tiden herskende elendige økonomiske Forhold?

Dette Spørgsmaal er for Tiden det mest diskuterede og det mest omstridte i hver eneste Forsamling i den engelske Fagbevægelses tusinde Afdelinger.

Spørgsmaalet er i sig selv ikke noget nyt; i flere Aar har Mænd fra alle Lejre, der virkelig kendte den engelske Industris Stilling, taget til Orde for, at Industriens Ledere og Arbejdere i Fællesskab burde forsøge at bringe Orden i Industriens Kaos. Det nye er, at fra periodisk Diskussion er hele Spørgsmaalet blevet taget op af Fagbevægelsens ansvarlige Generalraad og en betydelig Gruppe af Industriledere.

— — — —

De engelske Fagforeningers Generalraad modtog i Slutningen af 1927 fra 24 Arbejdsgivere med den kendte Arbejdsgiver og Politiker Sir Alfred Mond i Spidsen en Indbydelse til en Konference om Reorganisation af Industrien og industrielt Samarbejde.

Generalraadet behandlede denne Indbydelse under en Syndflod af Presseartikler, der hver Dag fortalte, at nu laa det i Arbejdernes Magt at faa de standsede Hjul i Gang. Og bag Pressens Skriveri var der utvivlsomt en stærk offentlig Mening, der følte, at Generalraadet havde Sagen i sin Haand.

Da det drøftedes, om denne Indbydelse skulde følges, var Generalraadet klar over, at disse Arbejdsgivere ikke repræsenterede den ansvarlige Arbejdsgiverorganisation, men de 24, der senere blev støttet af andre 11, repræsenterede saa forskellige og vigtige Brancher af Industrien, at Generalraadet vedtog at møde dem. Mødet fandt Sted den 12. Januar. Til Stede var 35 Arbejdsgivere og hele Fagforeningernes Generalraad, der udgør et lignende Tal. Det blev straks gjort klart, at Arbejdsgiverne, saavel som Arbejderne, ikke bandt deres Organisationer. Konferencen skulde være en Undersøgelse af hvor og hvor langt, der kunde skabes Samarbejde for at bringe Industrien paa Fode.

Resultatet af Forhandlingerne blev Enighed om, at de følgende Punkter burde diskuteres, og Veje til Samarbejde om dem burde findes.

1) Bedre Organisering af eksisterende Industrier ved Hjælp af Sammenslutninger og rationel Drift. Indførelse af nye Driftsmetoder baade teknisk og administrativt.

2) Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdere, der er gjort overflødige. Spørgsmaalet om disses Overførelse til andre Industrier. Erstatninger og Pensioner.

3) Forbedringer i Arbejderens Stilling og Sikkerhed.

4) Boligspørgsmaal, Sundhed, Arbejdsløshed, Forsikring og Veje til Uddannelse.

5) Skatte- og Renteforhold i Forbindelse med Industrien.

6) Aarsagen til faglige Stridigheder og den bedste Maade at undgaa dem paa.

7) Udbyttedeling.

Næsten i samme Øjeblik, Konferencen sluttede, begyndte Generalraadets Vanskeligheder. Minearbejdernes Generalsekretær, A. J. Cook, der repræsenterer den Industri, der er mest sammenbudt af alle, en Industri, hvor alt næsten synes haabløst, udtalte til de forsamlede Pressemænd, at det hele havde været en Farce.

Pressen, der i Uger havde talt om Generalraadets Ansvar, hvis det afviste Mødet med Arbejdsgiverne, bragte Dagen efter Konferencen aldeles ikke fede Overskrifter om de 31 Arbejdsgivere, der havde gjort, hvad de mente nødvendig til Industriens Tarv, ej heller om Generalraadet, der havde fulgt den samme Presses gode Raad om endelig ikke at afvise Arbejdsgivernes fremstrakte Haand —; nej, Tonen var nu: „Cook siger, det var en Farce, o. s. v."

Dernæst sendte Krigspartiet indenfor Ar-

bejdsgiverne en Udfordring til Bomuldsindustriens Arbejdere om Lønreduktion og forlænget Arbejdsdag. I den følgende Uge efter Konferencen udførte Generalraadet sine almindelige Forretninger og Forhandlinger, medens samtidig dets Medlemmer forhandlede om Sagen med deres respektive Fagforbund.

Paa et Møde den 24. Januar besluttede Generalraadet mod 6 Stemmer at fortsætte Forhandlingerne med Arbejdsgivernes Gruppe. Det blev besluttet at intet bindende for Fagforbundene skulde vedtages, før det var forelagt de respektive Fagforbund.

I Fremtidens Forhandlinger vil Generalraadet blive repræsenteret af 7 Medlemmer og Arbejdsgivergruppen af et lignende Antal.

— — — —

Den store Majoritet af engelske Arbejdere, der føler det økonomiske Tryk i Form af Arbejdsløshed, følger utvivlsomt Generalraadets Handlinger med Sympati. Og lykkes det at faa noget positivt ud af en Rekonstruktion i den engelske Industri, saa er der mere end eet europæisk Land, der vel kunde behøve at gaa en lignende Vej.

II.
PARTIET.

Den 7. Februar aabnede det engelske Parlament sin 4de Samling under den nuværende Tory Regering.

I disse fire Samlinger er det lykkedes Tory Regeringen udadtil at skabe Uro i Fredsarbejdet i Genéve, at bryde med Rusland, at gennemføre ret store Flaadeudvidelser. Indadtil bl. a. at afskaffe Loven om 7 Timers Dagen ved Minearbejde, forringe saa godt som alle sociale Love, gennemføre Fagforeningsloven og desforuden at nedslaa ethvert Forslag, som Arbejderpartiet har stillet, herunder Hærreducering og Tilbagekaldelse af Tropperne i Kina.

Imidlertid kan man af de 37 Suppleringsvalg, der har fundet Sted, siden Tory-Regeringen begyndte sin lidet glorværdige Tilværelse, læse, at England er træt af Tory. 26 Valgsteder gav ingen Forandring. I de øvrige vandt Arbejderne 7 og tabte 1, Tory vandt 1 og tabte 8. Liberale vandt 3, men tabte 2.

Nationalisering af Minerne.

En Gennemgang af Materialet om Situationen i den engelske Mineindustri viser tydelig nok, at her findes det ømmeste og mest presserende Punkt i engelsk indre Fremtidspolitik.

Minespørgsmaalet er ikke alene et Spørgsmaal om selve Minearbejdernes fortvivlede Stilling. Det har vokset sig til at blive et af de store politiske Spørgsmaal, og man gør næppe forkert Regning, hvis man forudsiger, at næste Valgs største indre Spørgsmaal bliver Nationalisering af Minerne.

I meget korte Træk er følgende sket i de sidste Aar.

Efter Krigen har Kuleksporten sprunget op og ned. I 1923 naaedes et højere Eksporttal end i 1913, Rekord-Aaret før Krigen; dette skyldtes Ruhr Okkupationen og fik den Betydning, at Minearbejdernes Lønninger rejstes lidt opad fra deres lave Standard. I 1924 indgik Minearbejderne og Mineejerne en Overenskomst, hvorved Minimumslønnen rejstes.

Der er, siger Cole, ingen Tvivl om, at Ejernes Indgaaen herpaa skyldes Frygten for, at Arbejderregeringen ellers vilde have rejst Lønnen ved Parlamentslov. Imidlertid gjaldt denne Overenskomst kun et Aar, og inden Aaret var gaaet, kom Nedgangen i Eksporten. Og Cole siger igen: „Med kriminel Stupiditet havde Mineejerne undladt at bruge den gode Tid til Forbedring af Industrien."

Da Nedgangen i Eksporten rigtig tog Fart, blev Ejernes Krav til Minearbejderne: mindre Løn og længere Arbejdstid. Herom førtes Lockouten den 30. April 1926 , og den 4. Maj den korte Storstrejke. I 8 Maaneder holdt Minearbejderne ud, saa var de bogstavelig talt sultet tilbage, slaaet til Jorden af Mineejerne, og Statsmagten, repræsenteret af Tory-Regeringen, gav en hjælpende Haand ved at ophæve 7 Timers Loven af 1919 og dermed give Ejerne frit Spil og ved at bruge de almindelige Magtmidler, Politi og Militær, og endelig ved at fængsle en stor Del Minearbejdere. Men det hele tragiske Skuespil, hvis Baggrund var Mineejernes Paastand om, at en længere Arbejdsdag og en mindre Løn vilde bevirke, at alle Industriens Folk kunde blive beskæftiget, er endnu ikke endt. Resultatet af den længere Arbejdsdag og den mindre Løn er blevet ,at i Stedet for før Lockouten i 1926 at finde det følgende Antal Minearbejdere beskæftiget:

Januar	1926	....	1,099,694
Februar	—	....	1,107,526
Marts	—	....	1,111,912
Saa var Tallene faldet til:			
August	1927	....	984,528
September	—	....	982,555
Oktober	—	....	983,103

I Dag er omtrent 300,000 Minearbejdere arbejdsløse, og Lønnen er faldet saa kolossalt, at det den 10. Februar i Aar officielt rapporteredes, at Minearbejderne i Northumberland tjener under 5 sh (4 Kr. 60 Øre) om Dagen for 8 Timers *haardt* Arbejde under Jorden.

Der er forfærdelig Nød i Minedistrikterne, og mere og mere gaar det op for Folk, at det bliver en Statsopgave at løse Minespørgsmaalet.

Der har siden Krigen været nedsat 4 Kulkommissioner, og hver af dem har afgivet en flere hundrede Sider Rapport; hertil kommer saa Minearbejdernes egne statistiske Bulletiner, og forskellige andres, sidst det liberale Partis Rapport og Valgprogram. Der er saaledes Materiale nok til at bedømme Kravet om Nationalisering af Minerne. Den sidste Regerings-Kommission, Samuels-Kommissionen, naaede til at anbefale nogle Statsforanstaltninger (Nationalisation of royalties), det liberale Partis Kommission, i hvilken sad en Mand som Keynes, naaede til at anbefale forskellige Raad, Mineraad, Distriktsraad og et National-Mineraad. Arbejderpartiet er alene om at have taget Skridtet fuldt ud og anbefale Minernes Nationalisering. Paa Partiets 27. Aarskonference i Blackpool vedtoges følgende:

1) Ophævelse af 8 Timers Loven (til Fordel for 7 Timer).

2) Regulering af Tilgang af Arbejdskraft i Minedistrikterne ved:

a) ved Forlængelse af Skoleafgangsalderen til 15 Aar, eller helst til 16 Aar ved Bevilling af de nødvendige Midler til Uddannelse for andre Erhverv.

b) Midlertidigt Forbud mod Tilgang til Industrien. Under garanteret Kontrol, Overførelse af arbejdsløse Minearbejdere til Distrikter, hvor der er Brug for dem.

c) Pensionsret for Minearbejdere fra 60 Aar, Pensionen at skaffe dels ved en Afgift paa Mineralierne, dels ved en Afgift paa Industriens Fremtidsudbytte.

3) Forholdsmæssig Understøttelse til de Minearbejdere, for hvem Arbejde er uopnaaeligt. Efter en national Plan.

4) Tvungen Gruppering og Sammenslutning af Minerne for derved at udnytte Fordele ved Samarbejde.

5) Oprettelse af et Salgskontor i hvert Kuldistrikt enten af Staten eller af offentlige Produktions-Selskaber.

6) Lovgivning, sættende lokale Autoriteter i Stand til at overtage Salget af Kul.

Som det vil ses, gaar Partiets Forslag ud paa en Del Bestemmelser, ledende til fuldstændig Nationalisering. At nationalisere en delvis falleret Industri er ingen Opgave, der løses paa én Dag. Mineindustrien maa nemlig fuldstændig omorganisereres, Kullene, der i Dag hentes Mile fra Skakterne, fordi Minerne konkurrerer, bliver alt for dyre. Industrien har intet gjort for at følge vor Tids Krav om Kul til Elektrificering, Kul til Olie o. s. v.

Der er dvælet saa længe ved Minespørgsmaalet, fordi det synes at være det største industrielle Problem, England nogen Sinde har staaet overfor. Til Belysning af Situationen paa et andet Felt end det økonomiske tjener Coles Bemærkning paa Side 203 i „Ashort History of the British Working Class Movement 1900—1927": „Det bør tilføjes, at baade Minearbejdere og Mineejere er stupide Folk, haardnakkede og uimodtagelige og derfor ude af deres Element i en Verden af hurtige Forandringer, hvor de først og fremmest behøver den stadige Anvendelse af nye Metoder og Idéer".

Det er selvfølgelig ikke alene Mineindustrien, der lider af økonomisk Sammenbrud. Hele Englands Industri er ramt heraf, hvilket maaske bedst kan ses af den Kendsgerning, at den 1. Februar modtog 1,250,179 Personer Fattighjælp. Dette er en halv Million mere, end der var, da Arbejderregeringen forlod Kontorerne, og taler sit eget tydelige Sprog.

Hertil kommer , at Tory-Regeringen har reduceret næsten alle sociale Love. Alderdomsloven saa meget, at de alderdomsunderstøttede har faaet en Reduktion paa omtrent Halvdelen af de tilstaaede Beløb. Noget lignende gælder for Arbejdsløshedsunderstøttelse. Resultatet er blevet en Udvikling —ikke ukendt i Danmark — der vælter Byrderne over paa de lokale Byraad. I Cardiff samledes i Februar Repræsentanter fra hele Wales og Monmouthshires By-

raad for at behandle deres vanskelige Stilling. Efter de forskellige Byraads Opgivelse viste det sig, at Skatterne var steget kolossalt, især i de senere Aar. Siden 1913 var Skatterne i

Cardif steget	med	80 pCt.
Swansea	—	116 pCt.
Newport	—	76 pCt.
Llanelly	—	130 pCt.
Neath	—	200 pCt.
Port Talbot	—	168 pCt.
Rhondda	—	287 pCt.

I det sidste Distrikt, Rhondda, erklærede et af Byraadsmedlemmerne, at den lokale Administration simpelthen stod overfor Sammenbrud. Distriktet bestod af de elendigt betalte Minearbejdere og arbejdsløse, der absolut ikke kan betale disse Skatter, der er væltet over paa den lokale Administration.

Et vigtigt Spørgsmaal, der desværre i England ikke er saa let at rejse som adskillige andre, er Skolespørgsmaalet. Englands Lærere og Lærerinder, især de sidste, er bogstavelig udpint til yderste Ydeevne. 65—60—55 Elever i én Klasse i Kommuneskolen er mere Regel end Undtagelser. Den, der skriver dette, har overværet en Skoletime i en stor Bys Skole, hvor der i et Skoleværelse var to Klasser, en paa 49, og en paa 42. Den ene af de unge Lærerinder fortalte, at naar hun efter 6—7 Timers Undervisning gik hjem, da havde hun 3—4 Timers Arbejde med at rette Stile. „Det værste er," sagde hun, „at en Lærer i England, der tager sit Arbejde alvorligt, har aldeles ingen Tid til overs til Selvudvikling. Hvis jeg læser et Par Bøger om Aaret, saa synes jeg selv, det er godt."

Med saadanne Kendsgerninger i Tankerne, forstaar man bedre vort engelske Broderpartis beskedne Krav om, at Elevantallet i Kommuneskolerne skal reguleres til et Maksimum af 40 pr. Klasse og i Løbet af nogle Aar forsøges reduceret til 30.

Det vil være „Socialisten"s Læsere velkendt, hvorledes Englands Arbejdere staar i internationale Spørgsmaal. Partiet forsøgte som bekendt da det havde Regeringen, at gennemføre Washington-Konventionen. Ogsaa dets Stilling til Afrustning tør forudsættes at være velkendt. Overfor Indien har Partiet støttet Nedsættelsen af den sidste Kommission og har to Medlemmer i den. Imidlertid har Indien vedtaget at boykotte Simon-Kommission, som den kaldes efter sin Leder, og naar Indiens Arbejdere demonstrerer mod England, saa er en Mand som Mac Donald og Arbejderpartiets Repræsentanter i Simon-Kommissionen mellem dem, der demonstrerer imod. Selvstyre for Indien bliver inden mange Maaneder et Spørgsmaal, England maa tage Stilling til; Arbejderpartiet har taget sin Stilling og vil stemme for Stelvstyre. Men hver Dag, den nuværende miserable Regering faar Lov at lave Dumheder, vil gøre det vanskeligere og vanskeligere for en Arbejderregering at bringe Sagerne i Orden.

Det er ingen let Opgave, vort engelske Broderparti har ved, overfor Indien at gøre klart, at de i alt Fald intet Ansvar har for den imperialistiske Politik.

Birmingham, Februar 1928.

Indsendt.

Vi har modtaget følgende·

Til de organiserede Arbejdere!

Vi retter herved en Henstilling til de ærede Læsere og Holdere af Social-Demokraten om at bestille Bladet hos Budene. Som Motivering for denne vor Anmodning tjener, at vi mener vort Erhverv truet ved den os fra Bladforhandlerne tilførte Konkurrence. Bladene er gennem Aarene blevet udbragt af Kvinder, og mange Enker og enligstillede Kvinder har herved haft deres Erhverv. Naar dertil yderligere kommer, at Abonnementsprisen paa Bladet er 60 Øre pr. Uge, mens Prisen hos Bladforhandlerne er 70 Øre, bidrager dette ogsaa til at støtte vor Anmodning.

Vi har altid følt det som vor Pligt ved at staa tilknyttet vor Organisation, at støtte Arbejderklassen og vi haaber, at denne vor Anmodning ikke skal være forgæves.

Altsaa: Bestil Bladet hos de organiserede Bude.

Budenes Organisation,
Københavns Afdeling 3 under
Kvindeligt Arbejderforbund,
Bodil Thomsen.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Fra Udlandet.

Nye Indmeldelser i Den internationale Grov- og Fabrikarbejder Føderation.

Frankrig.

Efter Sekretariatets forberedende Korrespondance fandt der i Paris en Sammenkomst Sted med Repræsentanter for en Organisation for kemiske Arbejdere (Federation Nationale des Industries Chimiques et Similaires), hvori deltog for vort Internationales Exekutiv-Komité, P. Fassin og F. J. Jurgens. Resultatet blev, at denne Organisation tilsluttede sig vort Internationale.

Det er bekendt, at Fagbevægelsen i Frankrig hører til dem, der vel har lidt mest under den kommunistiske Splittelsessæd.

Ved Forhandlingerne oplystes det, at ogsaa Organisationen for kemiske Arbejdere havde maattet lide under de kommunistiske Kævlerier. Vi haaber, at vort Internationale vil kunne bidrage til at hjælpe til at gøre de kemiske Arbejderes Organisation stærk.

Ungarn.

Som bekendt blev der paa den sidste Kongres i I. G. B. vedtaget en Beslutning, hvorefter man skulde anmode Landscentralerne om at medvirke til, at samtlige de dertil hørende Forbund tilsluttede sig Erhvervssekretariatet.

Som Følge heraf har vi fra den ungarske Landscentral i Budapest modtaget Meddelelse om, at Forbundet for Hjælpearbejderne (Segedmunkasok Orszagos Szövetsege) har vedtaget at tilslutte sig vort Internationale.

Polen.

Vort Sekretariat har sat sig i skriftlig Forbindelse med det polske Forbund for kemiske Arbejdere (Centralny Zwiazek Robotnikow Przenyslu Cemicznego) i Krakau for at søge dette Forbunds Tilslutning opnaaet.

Denne Organisation er tilsluttet Landsorganisationen og fremstaaet af den Spaltning, der for nogle Aar siden fandt Sted i de kemiske Arbejderes Forbund.

Der er tilgaaet os Meddelelse om, at dette Forbunds Ledelse betragter det som en Pligt at slutte sig til vort Internationale.

Vi bringer det Haab og den Forventning til Udtryk, at disse tre nyindtraadte Forbund maa blive livskraftige Medlemmer af vort Internationale.

Aktieselskabernes Rentabilitet.

Nedenstaaende Opstilling giver en Oversigt over Rentabiliteten af 40 Aktieselskaber indenfor den tyske Papirproduktionsindustri for Aaret 1926:

Antal Virksomheder:	Aktiekapital i Mark:	Udbetalt Dividende i Mark:	i pCt.
19	29,182,000	—	—
3	1,970,000	78,800	4
2	2,325,000	110,250	5
1	4,000,000	240,000	6
1	3,600,000	252,000	7
6	23,750,000	1,885,600	8
3	17,728,000	1,772,800	10
4	47,650,000	5,718,000	12
1	2,300,000	322,000	14
40	132,325,000	10,385,450	7,84

Af de 19 Aktieselskaber, der ikke udbetalte Dividende, har kun 6 Aktieselskaber et Driftstab paa 1,700,800 Mark at opvise.

Aktieselskabernes Omsætningsresultater danner ganske vist ingen sikker Maalestok for den tyske Papirproduktionsindustris Rentabilitet, men de giver dog et værdifuldt Holdepunkt, især naar man tager Hensyn til, at næsten samtlige Papirpriser i Tyskland bliver reguleret af Syndikater, Karteller og Salgsforeninger.

Man kan derfor med Rette slutte, at de i Privateje værende Virksomheder paa ingen Maade arbejder med ringere Resultater end Aktieselskaberne, saa meget mere som Inflationen ogsaa er kommet disse Virksomheder til Gode i lignende Udstrækning.

Konflikt i den svenske Papirindustri.

Forskellige Meddelelser i Pressen viser allerede hen til, at det ser ud til Konflikt i Papirindustrien i Sverige.

Denne Formodning er nu blevet til Sikkerhed som Følge af et Brev, som vi den 23. December f. A. modtog fra det vort Internationale tilsluttede Forbund for Papirarbejdere, i Gefle i Sverige.

Denne Organisation tilskriver os som følger:

«Herved meddeler vi, at vort Forbund efter al Sandsynlighed allerede den kommende 2. Januar vil blive ramt af en stor Lockout, fordi Arbejdsgiverforeningen har opsagt den gældende Overenskomst, der udløber med Slutningen af dette Aar. I det Forslag til ny Overenskomst, som vi har modtaget fra Arbejdsgiverforeningen, har denne fordret betydelige Forringelser af de bestaaende Lønninger. Der har i længere Tid været ført Forhandlinger; først direkte mellem Parterne og senere med Hjælp af den af Regeringen udnævnte Forligsmand, Landsraad Kvarnzelius. Disse Forhandlinger blev afbrudt den 20. December, uden at det var muligt at komme til nogen Enighed.

Arbejdsgiverne har erklæret, at Fabrikerne ikke vil komme i Gang den 2. Januar, saafremt der ikke er afsluttet en Overenskomst inden Udgangen af dette Aar.

Der findes ingen Udsigt til en fredelig Løsning af Konflikten. Arbejdsgiverne fastholder deres Krav om Lønnedsættelse, hvorefter Lønnen for de højest betalte Arbejdere skal nedsættes med 29 Øre pr. Time eller Kr. 687,9 pr. Mand og Aar. Arbejderne har erklæret sig parat til at indgaa paa en vis Nedsættelse af de højeste Lønninger imod en Forhøjelse af de laveste Lønninger.

Vi anser det for vor Pligt at meddele Broderforbundene, i hvilken vanskelig Stilling vi er kommet som Følge af Arbejdsgivernes Standpunkt. Arbejdsgiverne synes at ville benytte de daarlige Konjunkturer til Hidførelse af uholdbare Arbejdsbetingelser. Vi er overbeviste om, at Kollegerne i de andre Lande vil forstaa, at vi ikke kan ingaa paa saadanne Krav, men er tvunget til at føre Kampen saa længe, at der kan opnaas en Fredstilstand.»

Vi har anmodet vor Broderorganisation om yderligere Oplysninger og bedt den holde os ajour med Konfliktens Forløb.

Vi giver det Haab Udtryk, at vore svenske Kammerater vil gaa ud af denne dem paatvungne Kamp som den sejrende Part.

K. de Jonge.

Siden sidst.

Fredericia A. Svovlsyrefabriken: Industrifagene begærer paa Fabrikens Vegne Mæglingsmøde afholdt til Fastsættelse af en Akkord for Arbejde ved en Ekspeditionsmaskine af ny Model. Spørgsmaalet har været drøftet ved lokal Forhandling, men uden at det er lykkedes at opnaa et positivt Resultat. Ved et Mæglingsmøde den 10. Februar opnaaedes ikke Enighed, hvorfor Sagen henvistes til Forhandling mellem Organisationerne. Ved dette Møde, der afholdtes den 18. Februar enedes man om følgende Akkord for Arbejde ved den ombyggede Ekspeditionsmaskine Nr. 3 med Symaskine og samtidig Indlægning i Banevogn: Akkord pr. Hold a 7 Mand pr. Sæk a 100 kg 6,15 Øre. Arbejdets Omfang som bestemt i Overenskomstens § 9 og 10 for Ekspeditionsmaskine Nr. 7. Den iværksatte Vægring ved at udføre Overarbejde og Søndagsarbejde hæves straks.

Nakskov Sk. Nakskov Skibsværft: Afdelingen indberetter, at paa Trods af, at den gældende Priskurant indeholder en Bestemmelse om, at Opmuring af Forbrændingskammer og Fyrbroer, naar det drejer sig om 3 Fyrs Kedler, betales med Kr. 61,50 minus 5 pCt. minus 4 pCt., har Mesteren paa Værftet nu truffet Aftale med en med Arbejdet ukendt Mand om at udføre det for Kr. 35,00 minus 5 pCt. minus 4 pCt. Afdelingen har protesteret mod dette Forhold. Endvidere har Mestrene i Maskinafdelingen ophævet Akkorderne for Transport af Maskingods og lader nu Arbejdet udføre paa Timeløn i Strid med hævdvunden Kotume. Ved Timandsmødet den 22. Februar indgik Værftet paa til fuld Afgørelse af den første Sag at udbetale ialt Kr. 85,00 samt at Transport af Maskingods afregnes som Procentakkord med et Tillæg af 60 pCt. til Timelønnen. Det aftaltes tillige, at der optages en lokal Forhandling angaaende Transport af Maskingods til Reparation.

Nakskov Sk. Nakskov Skibsværft: Afdelingen indberetter, at der har været ført en Række Forhandlinger lokalt om Fastsættelse af ny Akkordpriser til Aflæsning af den af Afdelingen opsagte lokale Priskurant, uden at Enighed er opnaaet, hvorfor den anmoder om, at Sagen optages til Behandling efter Overenskomstens Regler for Behandling af faglig Strid. Ved et Mæglingsmøde den 24. Oktober enedes man om at vise Sagen tilbage til lokal Forhandling. Mulige tilbageblevne Uoverensstemmelser behandles videre paa Timandsmøde. Den 8. December indberetter Afdelingen, at Forhandlingerne er endt uden Resultat, men Arbejdsgiveren har fremsat Tilbud, som Arbejderne ikke kan tiltræde. Sagen indbragtes derefter til Behandling af et Timandsmøde. Ved dette, der fandt Sted den 22. Februar, opnaaedes Enighed om en Ordning (ny Priser) med Hensyn til de tilbageværende Uoverensstemmelser i den opsagte Priskurant med tilhørende Smudsreglement. Den reviderede Priskurant med Smudsreglement traadte i Kraft fra og med den førstkommende Lønningsuges Begyndelse.

Nørresundby A. Svovlsyrefabriken «Limfjorden»: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken, der hidtil har ladet Tætningen af Vogne med Sække i Revnerne for at Raastofferne ikke skal drysse af Vognene under Transporten fra Havnen til Fabriken, udføre af en Havnearbejder og aflønnet Manden med 153 Øre pr. Time (Krantimeløn), men nu lader den Arbejdet udføre paa Fabriken af en Arbejdsmand, som de aflønner med 98 Øre i Timen. Afdelingen har krævet 153 Øre i Timeløn til Manden, men dette nægter Fabriken at betale. Ved et Mæglingsmøde den 1. Marts enedes man om, at den Mand, som eventuelt sættes til at udføre Tætning af Vognene ved Losning, betales med samme Timefortjeneste, som Akkorden ved Skraaoptrækket giver.

Fabriksarb., Kbh. Akts. Kastrup Glasværks Hellerup Afdeling: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Forstaaelsen af følgende Bestemmelse i Overenskomsten: «Ved Produktion af andre Flasker end Normalflasker, vil der være at regne med et Tal, der svarer til Tallet for Normalflasker og som i hvert Fald ikke vil komme til at stille Akkorden ringere for Arbejderne.» Glasværket har nu begyndt at fabrikere halvhvide Flødeflasker og Vandflasker paa Maskinerne, men medens Arbejderne kan producere ca. 19000 Normalflasker pr. Dag, kan dekun producere ca. 18000 Flødeflasker og kun ca. 16000 Vandflasker pr. Dag. Arbejdernes Fortjeneste, naar de producerer Fløde- og Vandflasker, er derfor betydelig mindre, naar kun den samme Betaling ydes, end naar de producerer Normalflasker. Afdelingen har haft en Forhandling med Glasværket, om at faa forhøjet den for Normalflaske-Produktionen gældende Interesseakkords laveste Sats, der er 20 Øre pr. Tusind for en Produktion af fra 13000 til 14000 Flasker til for Fabrikation af Fløde- og Vandflasker

at være 20 Øre pr. Tusind for en Produktion af fra 12000 til 14000 Flasker, men dette modsatte Glasværket sig paa det bestemteste, hvilket er i Strid med Overenskomstbestemmelsen. Ved Mæglingsmødet den 9. Februar fremsatte Glasværket et Tilbud til en Ordning, som Arbejdernes Repræsentanter lovede at give Svar paa i Løbet af 8 Dage. Forkastedes Tilbudet af Arbejderne, henvistes Sagen til direkte Afgørelse af Voldgift. Arbejderne forkastede Tilbudet. Ved et Møde af Voldgiftsmændene den 1. Marts enedes disse om at indstille til Parterne at tiltræde følgende Forslag:

«Alle Flasker med Vægt som og under 35 ctl Normalflasker faar Interesseakkord som for 35 ctl Normalflasker. Hel-Normalflasker og andre Flasker af tilsvarende Vægt beregnes som 35 ctl Normalflasker multipliceret med 1,45. For de Hel-Flaskers Vedkommende, for hvilke der kun er betalt Interesseakkord som for 35 ctl Normalflasker multipliceret med 1,38 fradrages Tilbagebetaling fra og med 1. December 1927.»

Forslaget tiltraadtes derefter af begge Parter.

Rønne. Akts. Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik, Rahbekkeværket: Arbejdsgiverforeningen begærede den 19. September paa Fabrikens Vegne et Møde afholdt mellem Hovedorganisationerne i Anledning af, at der har været forgæves Forhandling lokalt om Fastsættelsen af en Akkordpris for Arbejdet i Kaolingraven og endvidere har der været afholdt Mæglingsmøde om Spørgsmaalet, uden at Enighed er opnaaet. Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 23. September endte ligeledes resultatløst. Det er nu meddelt Forbundet, at der er opnaaet Enighed om, at Betalingen for Læsning af Graalér er 58 Øre pr. Læs.

Tistrup. Hesselbo Teglværk: Overenskomst oprettet. 18 a 20 Mand. Timeløn 85 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde fra Kl. 5—9 Aften betales med 30 pCt. Tillæg til Timelønnen eller 15 Øre pr. 1000 Sten. Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde betales med 50 pCt. Tillæg. Brændere (3 Mand) Kr. 50,00 pr. Uge. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Særlige Bestemmelser vedrørende Arbejdets Udførelse. Norm fo Regle for Behandling af faglig Strid. Gælder til 1. Februar 1929.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Akts. Centralkompagniet: Overenskomst oprettet gældende for Sæsonen 1928. Daglønnen er for 8 Timers Arbejde Kr. 10,68. For 1½ Time ekstra pr. Dag betales Kr. 2,67. Ved Arbejde paa Søn- og Helligdage betales et Tillæg af 100 pCt. til de almindelige Satser. Vedrører 46 Mand.

Havnearb., Kbhvn. Carl C. Larsen & Co. Kul og Koksimport. Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Juli 1929. For Arbejdet ved Maskinen betales for Udlevering af Koks 7 Øre pr. hl. og for Udlevering af Kul 9½ Øre pr. hl. Den garanterede Dagløn fastsattes til Kr. 10,00. For Arbejde i Havnen benyttes den til enhver Tid gældende Overenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen og Havnearbejdernes Fællesforbund. De øvrige Akkordpriser i Overenskomsten reguleres i Lighed med den Regulering, der har fundet Sted i Overenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen og Havnearbejdernes Fællesforbund.

Kontor- og Forretningsbudene, Kbhvn. «Gl. Torvs Budcentral», «Budcentralen», «Aaba» Bud- og Transportkompagni, «Budkompagniet» og «Allegro» Bud- og Transportkompagni: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Februar 1929. Bude mellem 14—18 Aar aflønnes med 50 pCt. af det til Centralen indkørte Beløb, og skal der afregnes efter en Mindstetakst af 1 Kr. pr. Time. Mindstefortjenesten pr. Dag skal være Kr. 3,25 pr. Dag eller Kr. 19,50 pr. Uge. Beskæftiges undtagelsesvis Bude over 18 Aar, skal Aftale om Lønvilkaar træffes mellem Indehaveren og Budenes Organisation og Indehaveren har Pligt til at meddele denne, naar de benytter Bude, der er over 18 Aar. Vedrører ca. 40 Bude mellem 14—18 Aar.

Kuskene, Kbhvn. Københavns Kommunes Kørselsafdeling. Overenskomsten angaaende Dagrenovationens Læsning, Bortkørsel og Aflæsning fornyet uforandret for 1 Aar til 1. April 1929. Vedrører 64 Mand.

Kuskene, Kbhvn. Dansk Andels Æg Eksport: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 55,95. I Fejltællingspenge erholder Kuskene 1 Kr. pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1 Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Kuske, der har været beskæftiget 1 Aar til 15. September erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage uden Afkortning i Lønnen. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge fra en Lønningsdag til en Lønningsdag. Regnfrakker eller Stortrøjer udleveres. Kuskene er ulykkesforsikrede for en Dagpenge af 3 Kr. de første 13 Uger, dog betales fuld Løn i den Uge, hvor Ulykkestilfældet indtræffer. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som mellem Hovedorganisationerne. Gælder til en 1. Januar.

Esbjerg. Esbjerg ny Fiskekasseforretning og Akts. Fiskekasselageret: Overenskomsten fornyet for et Aar til 1. Februar 1929. Af Hensyn til den udenbys Konkurrence og for at skaffe flere Folk i Arbejde, indgik Afdelingen paa Reduktion af nogle Akkordpriser. Overarbejde skal saavidt muligt undgaas. Tillidsmanden fører Kontrol med dette Forhold. Øvede Folk antages fortrinsvis og ved Henvendelse til Fagforeningens Arbejdsanvisningskontor. Vedrører 15 Mand.

Holbæk. Forpagter N. P. Jensen: Overenskomst oprettet. 6 Mand. Natrenovationskuske Ugeløn Kr. 63,57. Dagrenovationskuske Ugeløn Kr. 54,00 for 5 Dages Kørsel. Der efterbetales 3 Kr. pr. Beholder (første Gang 1. Marts 1929), som maatte fremkomme udover det nuværende Antal, der er 1881 Beholdere. Efter 1. Marts 1929 indgaar det overskydende Antal Beholdere med Kr. 6,00 pr. Beholder, som tillægges den faste Ugeløn Kr. 54,00. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Natrenovationskuskene erholder 2 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag. Gælder til en 1. Marts.

Holbæk. Det forenede Oliekompagni, Akts.: Overenskomst oprettet. Maanedsløn Kr. 230,00. For Landture, der ikke er tilendebragt senest Kl. 1 Eftm., erholdes 2 Kr. i Tærepenge. For Landture, der strækker sig ud over Kl. 6 Eftm., erholdes ekstra Kr. 1,50. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2.

Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt paa Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. For Overarbejde paa Hverdage betales kun, naar Arbejdet varer udover ½ Time, men da betales ogsaa for hele Tiden. Chaufførerne erholder Uniformsgenstande i H. t. fastsatte Bestemmelser. Ulykkkesforsikret de første 13 Uger efter Ulykkestilfældets Indtræffen for 50 Kr. pr. Uge, de er pligtige at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse til en Dagpengeydelse af 2 Kr., der fradrages Beløbet. Efter 1 Aars Arbejde erholdes 6 Dages Sommerferie (15. Maj til 15. August) med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage til den 1. i en Maaned. Chauffører kan antages for kortere Tid mod at erholde 1 Kr. ekstra pr. Dag. Regler for Afgørelse af Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af Overenskomsten. Gælder til en 1. Juni.

Horsens H. Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens: Afdelingen indberetter, at den har faaet de i Overenskomsten fastsatte Priser faste, saa der hverken er Fradrag eller Tillæg, dog betales der 10¼ Øre Tillæg pr. Arbejdstime til en stor Del af Akkordpriserne. Samtidigt fremsendte Afdelingen et Eksemplar af den renskrevne Overenskomst.

Køge A. Akts. R. Colstrup: Overenskomsten forlænget til at gælde til 1. April 1929 eller en senere 1. April mod at enkelte Akkordpriser fik et mindre Tillæg. Vedrører 50 Mand.

Vejle K. Vognmand Carl Sørensen: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 48,50. Fodring og Pasning af Hestene betales med Kr. 4,00 for det første Spand, derefter med Kr. 2,00 pr. efterfølgende Spand. Timelønnede Kuske betales med 100 Øre pr. Time plus 50 Øre for hver Staldtjeneste. Arbejdstid 8 Timer. Kuskene er pligtige at møde ¾ Time før Arbejdstidens Begyndelse for at forrette Staldtjeneste. Overarbejde 2 Timer a 50 pCt., 2 Timer a 75 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg til Kl. 6 Morgen. Luksuskørsel om Aftenen samt paa Søn- og Helligdage betales med 30 pCt. af Kørselsindtægten. Al Luksuskørsel, som forhindrer Kusken i at være hjemme til Middag, betales med Kr. 2,00 ekstra. Flyttearbejde pr. Time 145 Øre. Forlanges Kusken til Hjælp, betales der ham 50 Øre ekstra pr. Time. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsdag. Kuskene er ulykkesforsikrede i H. t. Loven, dog med den Forandring at de erholder 3 Kr. pr. Dag for de første 13 Uger. Regler for Afgørelse af opstaaede Stridigheder om Forstaaelse af Overenskomsten. Almindelig Regulering. Gælder til en 15. April.

Kontor- og Forretningsbudene. Budcentralen «Aaba». Afdelingen anmoder Forbundet om at indklage Budcentralens Indehaver, K. Munck, for Den faste Voldgiftsret i Anledning af, at Tillidsmanden er blevet afskediget, fordi han ikke selvstændig vilde give en Kunde Rabat paa Budkørsel, medens Budcentralens Indehaver hævder, at Tillidsmanden blev afskediget, fordi han havde været uhøflig overfor Kunden. Ved et Møde den 4. November opnaaedes ikke Enighed, idet Firmaet nu hævdede, at Grunden til Afskedigelsen af Tillidsmanden skyldtes, at han havde nægtet at køre for en nærmere angivet Kunde. Afdelingen bestred Rigtigheden heraf. Sagen indbragtes derefter for en faglig Voldgiftsret. Ved et Voldgiftsmøde den 17. Januar enedes Voldgiftsmændene om, at Indehaveren af Budcentralen «Aaba» — under Hensyn til, at Arnesen var Tillidsmand i Virksomheden og at han jvfr. Tillidsmandsreglerne derfor var afskediget paa et noget for spinkelt Grundlag — som Erstatning til Bud Arnesen betaler 2 Dages Løn a Kr. 4,50 plus Løn for 1 Uge Kr. 27,00, ialt Kr. 36,00.

Belysningsarb., Kbh. Københavns Kommune: Afdelingen klager over, at Belysningsvæsenet nægter at imødekomme et af Afdelingen rejst Krav om Søndagsbetaling for noget Belysningsarbejde udført paa Vesterbro. Ved et Møde i Magistratens 5. Afdeling den 29. Fbruar gik Sagen i Orden, idet Kommunen betaler den krævede Efterbetaling.

Isoleringsarb., Kbh. Fabrikant J. N. S. Frydenlund: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet i Strid med Overenskomstens Bestemmelser i § 1, saalydende: «Overstiger Rørdiameterne 10", betales 180 Øre pr. m². Overstiger Tykkelsen 25 mm, betales for hver overskydende 2½ mm 10 pCt. Tillæg», nægter at betale et Arbejde bestaaende i Isolering af 12" Rør med 40 mm Kieselguhr, Afpudsning, Bandage og Imprægnering i H. t. dertil, men kun vil betale i H. t. Overenskomstens § 9 med 15 pCt. Tillæg for hver 5 mm Tykkelse udover 25 mm Tykkelsen. Afdelingen oplyser, at denne sidstnævnte Betalingsmaade for Isolering af Rør var fastsat i Overenskomsten af 28. Juni 1905, men derimod ikke indeholdtes hverken i Overenskomsten af 24. Juni 1916 eller af 22. Marts 1924, hvilken sidste endnu er gældende.

Ved Mæglingsmødet den 26. November opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen indbragtes for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse af denne.

Den 10. Marts afsagde Opmanden følgende Kendelse: «Det ovennævnte Arbejde vil i dets Helhed være at betale efter Overenskomstens § 9.»

Aarhus J. B. Murermester Rasmus Jensen: Afdelingen indberetter, at Mesteren uagtet en lokal Voldgiftsret har afgjort, at Udgravningsarbejdet for et Byggeforetagende i Ivar Hvidtfeldtsgades Forlængelse i Aarhus henhører under Priskuranten som Akkordarbejde, dog nægter at betale den i Priskuranten fastsatte forlods Løsningspris af 80 Øre pr. m³, som har været gældende i Aarhus i mange Aar, idet han henviser til, at det Teræn, paa hvilket Udgravningen foretages, ikke er et forudafgravet Terræn, hvilket er en Forudsætning for, at de 80 Øre pr. m³ skal betales Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om at foretage det nødvendige til Sagens Afslutning. Sagen behandledes paa et Mæglingsmøde den 2. Februar uden at Enighed opnaaedes og da et Møde den 22. Februar mellem Hovedorganisationerne heller ikke førte til noget Resultat, indbragtes Spørgsmaalet for Den faste Voldgiftsret. Ved Rettens forberedende Møde den 16. Marts forligtes Parterne saaledes, at de Indklagede nu indgaar paa, at det omhandlede Arbejde betales efter Overenskomstens § 4, herunder med det under **a** fastsatte Tillæg.

Ballerup. Københavns Vandforsyning: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af en Uoverensstemmelse om Betalingen for et større Udgravningsarbejde for Anlæg af en Vej under Frederikssundsbanens Sporanlæg ved Kildedal pr. Maaløv. Forinden Udgravningen paabegyndtes, blev al Muldjorden afgravet og paa Trillebøre kørt ud til Siden til senere Brug. Da Opmaalingen var foretaget, nægtede Vandforsyningens Ingeniør at betale Begrænsningstillæg og Dybdetillæg i H. t. den københavnske Jord- og Betonarbejderpriskurant, der er gældende for Arbejdet. Efter at Sagen var paatalt overfor Vandforsyningen, afholdtes den 13. Marts et Møde, hvor man enedes om, at afgøre Tvisten ved, at der udbetaltes Arbejderne Kr. 125,00, hvilket Beløb svarede til, hvad Arbejderne kunde tilkomme i H. t. Afdelingens Krav om Anvendelse af de paaberaabte Priskuranter.

Nykøbing Fl. Entreprenør V. Fog: Ved en Forhandling den 9. Marts angaaende Betalingen for et Jordarbejde ved et Viaduktanlæg i Nykøbing Fl. enedes man om, at Læsning af Jord i Graven paa Tipvogne skal betales med 80 Øre pr. m³; Sportrækning i Graven er indbefattet i Prisen. Tipmandskabet aflønnes med samme Fortjeneste som Mandskabet i Graven og Bremser og Motormand, der følger med Kolonnen, lønnes som Tipmandskabet. Akkorden omfatter ca. 12 Mand og andrager ca. 15,000 Kr.

Næstved. Murermester H. Aagaard: Afdelingen anmoder om at der begæres Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Mesteren, der opfører en Bygning for De forenede Jernstøberier, Næstved, hvortil anvendes gule Facadesten og Stenene indmures til blank Mur, nægter at betale Tillæg for «Behandling med særlig Omhu» og heller ikke vil betale Tillæg for »Bæring paa Brædt«. Det samlede tilgodehavende Beløb udgør Kr. 57,89. Ved et Mæglingsmøde den 23. Januar opnaaedes ikke Enighed, idet Centralforeningens Formand paastod Mesteren fritaget for at betale, da denne havde sagt til Arbejderne ved Arbejdets Paabegyndelse, at de flammede Sten ikke skulde behandles med særlig Omhu.

Ved et Møde den 21. Februar af Repræsentanter for Hovedorganisationerne opnaaedes Enighed om, at de krævede Tillæg betales. Det bemærkes, at Stenene er anvendt i Facaden som blank Mur, og at Facaden var fuget. Der er ikke med denne Afgørelse truffet Beslutning om, at Opbæring af flammede Mursten til blank Mur i Facaden med anden Behandling end Fugning skal betales med disse Tillæg.

Ringsted. Entreprenør Andersen: Afdelingen indberetter, at Entreprenøren udfører et Kloakarbejde for Kommunen som Nødarbejde. Arbejderne har alle opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse og har faaet anvist dette Arbejde af Hjælpekassen. Entreprenøren er villig til at lade Arbejdet udføre i Akkord, men da der graves i Kridtlér, kan Arbejderne knapt tjene Timelønnen. Afdelingen har derfor rettet Henvendelse til Entreprenøren om at betale et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen, men dette vægrer Entreprenøren sig ved at betale, hvorfor Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand. Ved en Forhandling den 23. Februar indgik Entreprenøren paa for alt udført Kloakarbejde at efterbetale 7 Arbejdere Kr. 145,00 svarende til et Overskud paa 15 pCt., ligesom Entreprenøren indgik paa at betale et Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen for det nu i Gang værende Vand- og Gasledningsarbejde.

Rønne. Murermester Hansen, Frydenlund: I Anledning af, at Mesteren har nægtet at imødekomme et af Arbejderne krævet Tillæg af 15 pCt. til Timelønnen for Nedbrydningsarbejdet paa Rahbekkeværket afholdtes den 5. Marts et Mæglingsmøde, paa hvilket man enedes om, at Nedbrydningen af Murene, Rensning og Flytning af Stenene og Bortkørsel af Brokker og Affald betales med Kr. 17,00 pr. 1000 afrensede Sten. Angaaende Fundamentet til de omhandlede Mure enedes man om, at dette nedbrydes — forsaavidt som det paakræves — for den almindelige Timeløn for Murarbejdsmænd, dog saaledes at hvis den Overenskomst, der i indeværende Foraar maatte blive afsluttet mellem Bornholms Murermesterforening og D. A. F., tilkender Arbejderne et Tillæg for Nedbrydning af Fundamenter, vil dette Tillæg være at efterbetale for Opbrydningen af det eller de her omhandlede Fundamenters Vedkommende. Ordningen maa ikke danne Præcedens for fremtidige Arbejder af lignende Art.

Sakskøbing. Gaardejer Adolf Larsen, Lilleslemminge: I Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse om Betaling for Dræningsarbejde afholdtes den 6. Marts et Mæglingsmøde, hvor Enighed ikke opnaaedes. Organisationernes Repræsentanter enedes derefter om at udpege en Repræsentant fra hver Side til som Nævn at afsige Kendelse i Sagen. Nævnet afsagde følgende Kendelse: For det hidtil udførte Arbejde og de paabegyndte Grøfter i Skifterne Nord for Pilehegnet betales til Satsen efter Gruppe I et Tillæg af 15 pCt. For det øvrige Areal betales et Tillæg af 10 pCt. Saasnart Vejret tillader det, optages og gennemføres Arbejdet i det Omfang og Tempo, det er muligt og Chikane maa ikke finde Sted fra nogen af Siderne.

Odder A. Entreprenør E. Th. Calmar: Overenskomst oprettet vedrørende Betaling for Brolægningsarbejde. Timeløn 101 Øre. Naar Arbejderne beskæftiges som Brolæggere eller ved Stenhuggerarbejde betales 145 Øre. Naar Arbejdet udføres udenfor den hjemlige Kommunes Grænser betales 170 Øre pr. Time. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde betales indtil Kl. 8 med 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage med 100 pCt. Tillæg til Timelønnen. Ved Timelønsarbejde betales mindst for 4 normale Arbejdstimer, hvor Eftermiddagsvagten er 3½ Time, betales kun for dette Timetal. Naar et Arbejde udføres i Akkord og der ikke er truffet nogen anden Aftale, gælder Overenskomsten mellem Centralforeningen og D. A. F. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Marts. Vedrører ca. 10 Mand.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 23 1928 1928 32 Aarg

En principiel Voldgiftsafgørelse.

Imellem den Mangfoldighed af faglige Mæglings- og Voldgiftsmøder vi — saavel indenfor Afdelingerne som Forbundet — mellem Aar og Dag maa beskæftige os med, er der jo enkelte, der — ifølge hele deres Karakter — hæver sig op over det almindelige, og en saadan Voldgiftskendelse fra de seneste Dage skal vi i det efterfølgende redegøre lidt for, idet det er et ret principielt Spørgsmaal, der her er afgjort, og hvorved der er sat en Grænse for en vis Trang hos Havnesammenslutningens Ledelse til paa alle Omraader, hvor der er den ringeste Mulighed derfor, at fortolke det være sig Overenskomstbestemmelser som Nævnsafgørelser i Arbejdernes Disfavør.

Sagen, det her drejer sig om, angaar Forstaaelsen og Omfanget af den i Nævnskendelse af 2. Marts 1923 fastsatte Lønningsform ved Skiftehold i Korntørrerier, Foderblandingsfabriker og Frørenserier.

Denne Kendelse gaar kort fortalt ud paa, at med Hensyn til Korntørrerier og Foderblandingsfabriker forbliver de nugældende Regler, altsaa det, der gjaldt ved Nævnskendelsens Afsigelse, uforandret, idet man dog henstiller, at Spørgsmaalet optages til Forhandling mellem Organisationerne i de enkelte Tilfælde, hvor Sagen har særlig Interesse.

Med Hensyn til den 3die Kategori, Frørenserier, fastsatte Nævnskendelsen følgende Bestemmelse med Hensyn til Arbejde i 2- og 3-Holdsdrift, idet man samtidig ophævede de i visse Overenskomster indeholdte Bestemmelser om Betaling for Arbejdet i skiftende Hold:

„Naar skiftende Hold etableres, gives der Arbejderne et Tillæg pr. Time fra Kl. 6 Aften til Kl. 11 Aften à 15 Øre pr. Time, og fra Kl. 11 Aften til Kl. 6 Morgen à 25 Øre pr. Time" (disse Tillæg er jo senere, jvfr. Nævnskendelsens Bestemmelse herom, reguleret paa Basis af Pristallet).

I Nævnskendelsen er der fastsat forskellige andre Regler med Hensyn til Etablering af Skiftehold og Formen hvorunder dette skal ske o. s. v. — Nævnskendelsen medførte, at man fra Arbejdsgiverforeningens Side tilskrev Nævnsformanden, Departementchef Dalhoff, der ogsaa svarede og i sit Svar siger, at med Hensyn til den under 2. Marts 1923 afsagte Nævnskendelse angaaende det her omtalte Skiftearbejde, skulde han meddele, at Betegnelsen „Frørenserier" i Stedet for „Frøfirmaer" var anvendt, for at de ændrende Regler for Betaling for Skiftearbejde ikke skulde komme til at gælde for Virksomheder i Frøbranchen, som overhovedet ikke beskæftiger sig med Rensning af Frø, hvorimod der ikke var tænkt paa at sondre mellem de forskellige Arter af Arbejde hos Frøfirmaer, der har Maskinanlæg til Rensning af Frø, idet der, med Hensyn til de ændrede Regler, var tænkt paa Arbejdet som Helhed hos saadanne Firmaer i den Tid. Frørensningen og dermed i Forbindelse staaende Arbejde var i Gang.

I Nykøbing paa Falster fandtes der et Frørenseri, der faldt ind under Nævnskendelsen af 2. Marts 1923. Dette Frørenseris Firmanavn var: A. Nielsen & Co.

I Efteraaret 1927 gik Firmaet imidlertid væk fra egentlig Frørensningsarbejde og over til udelukkende at beskæftige sig med Saasæd-

rensning, noget helt nyt Arbejde, som Firmaet ikke tidligere havde beskæftiget sig med.

Fra Firmaets Side, støttet af Havnesammenslutningen paastod man nu, at denne helt nye Virksomhed ogsaa omfattedes af foran omtalte Nævnskendelse. — Dette bestred vi, og Sagen endte da i en faglig Voldgift mellem Havnesammenslutningen og D. A. F. — Af denne er nu afsagt følgende Kendelse:

OPMANDSKENDELSE
i Voldgiftssag
mellem
Dansk Arbejdsmands Forbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark.
(Afsagt af Landsdommer O. Haack, den 19. Marts 1928).

Under denne Sag, der i Mangel af Stemmeflerhed mellem Voldgiftsdommerne for en Afgørelse skal paakendes af underskrevne Opmand, drejer Tvisten sig om, hvorledes der skal betales for Skiftarbejde hos Firmaet A. Nielsen & Co.s Saasædrenseri i Nykøbing F. Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark paastaar statueret, at dette Arbejde kan kræves udført paa de Vilkaar og for den Betaling, som i den nedenfor nærmere omtalte Nævnskendelse af 2. Marts 1923 er fastsat for Skiftarbejde i Frørenserier. Dansk Arbejdsmands Forbund bestrider, at Saasædrenserier falder ind under Bestemmelserne for Frørenserier, og paastaar at Arbejdet maa betales med overenskomstmæssig Overarbejdsbetaling for den Tid, der falder udenfor den normale Arbejdstid, hvorhos Forbundet paastaar Firmaet tilpligtet at efterbetale Differencen mellem, hvad der er udbetalt de paagældende Arbejdere, og hvad de efter den af Forbundet hævdede Opfattelse skulde have haft.

Med Hensyn til Sagens faktiske Omstændigheder er det oplyst, at Firmaet, der tidligere drev Frørenseri, nu alene driver Rensning af Saasæd.

Da Skiftarbejde hermed paabegyndtes i afvigte Efteraar, aftalte Forvalteren under Firmaets Chefs Fraværelse med den stedlige Fagforeningsformand en midlertidig Betaling af Timelønnen + 25 %, men da Chefen kom hjem, nedsatte han denne Betaling, hvormed der opstod Uoverensstemmelse med Fagforeningen, og efter forskellige Forhandlinger vedtoges Sagens Afgørelse ved nærværende Voldgiftsret.

Med Hjemmel i Forliget af 4. April 1922 blev der nedsat et Nævn til Fastsættelse af Vilkaarene for Etablering af Arbejde i 2- og 3-Holds Drift vedrørende de to heromhandlede Organisationer. Fra Arbejdsgiversiden fremsattes Ønske om Fastsættelse af Vilkaarene for Skiftarbejde i „Korntørrerier, Foderblandingsfabriker, Maltgørerier, Frøfimaer o. s. v.", medens Abejdersidens Forslag omfattede „Korntørrerier, Foderblandingsfabriker og Frøtørrerier o. l.". Ved Nævnets Kendelse af 2. Marts 1923 blev der for Korntørrerier og Foderblandingsfabriker ikke fastsat Vilkaar, idet Nævnet bestemte, at de hidtil gældende Regler skulde forblive uforandrede, medens der alene blev fastsat Betaling og øvrige Vilkaar for Skiftarbejde i „Frørenserier". Paa given Anledning udtalte Nævnets Opmand i Skrivelse af 14. s. M., at Betegnelsen „Frørenserier" i Stedet for „Frøfirmaer" er anvendt for at de ændrede Regler for Betaling m. v. for Skiftarbejde ikke skal komme til at gælde for Virksomheder i Frøbranchen, som overhovedet ikke beskæftiger sig med Rensning af Frø, men at der derimod ikke var tænkt paa at sondre mellem de forskellige Arter af Arbejde hos Frøfirmaer, der har Maskinanlæg til Rensning af Frø, idet der m. H. t. de ændrede Regler er tænkt paa Arbejdet som Helhed hos saadanne Firmaer i den Tid, Frørensningen og dermed i Forbindelse staaende Arbejde er i Gang.

Sammenslutningen gør nu til Støtte for sin Paastand gældende, at Saasædrenserier ligefrem er at henregne under Frørenserier, da Kornet er Frø ligesaavel som Frøet af andre Græsarter, der betegnes som Frø. Naar Saasædrenserier ikke er udtrykkeligt nævnt under Forhandlingen for Nævnet, skyldes dette, at saadanne Virksomheder da ikke var i Gang, i det mindste ikke indenfor Organisationens Omraade. Reelt hævdes endvidere Forholdene at ligge ganske ens for Frørenserier og Saasædrenserier, idet de har Maskinanlæg i ensartet Omfang, hvorhos Arbejdet saavel det maskinelle som det manuelle hævdes at være ganske ensartet i de to Slags Virksomheder. Endvidere peges paa det formentlig urimelige Forhold, som vilde fremkomme, hvis Forbun-

dets Opfattelse blev godkendt, idet Arbejdere, paa en Virksomhed, der — som Tilfældet ofte kan være — driver Rensning baade af Frø og af Saasæd, vilde være underkastede forskellige Betalingsregler eftersom de i det enkelte Øjeblik var beskæftigede med at rense Frø eller Saasæd, uagtet Arbejdet i begge Tilfælde er ganske ensartet.

Overfor dette sidste har Forbundet bestridt, at Arbejdet er ens ved de omtalte to Slags Virksomheder, idet Forbundet hævder, at Maskinen til Saasædrensning hos det heromhandlede Firma er vanskeligere at indstille og betjene. Iøvrigt gør Forbundet gældende, at Saasæd ikke efter almindelig Sprogbrug omfattes af Betegnelsen Frø, samt at Nævnskendelsen maa fortolkes snævert, saa at Frørenserier ikke kan omfatte andet end Virksomheder, der renser Frø i egentlig Forstand. I saa Henseende henviser Forbundet til, at medens det var Arbejdsgivernes Ønske at faa Regler for Skiftarbejde indført i størst muligt Omfang paa Bekostning af Anvendelsen af Reglerne om Betaling for Overabejde, gik Arbejdernes Interesse i modsat Retning, og naar Nævnskendelsen indskrænkede sig til at give Regler alene for Frørenserier, men ikk imødekom det fra Arbejdsgiversiden fremsatte Ønske om saadanne Regler ogsaa for Korntørrerier og Foderblandingsfabriker m. m., er det ubeføjet at udvide Begrebet „Frørenseri" udover dettes egen, snævre Ramme. Iøvrigt bemærker Forbundet, at da der i 1922 efter det oplyste fandtes i alt Fald et Saasædrenseri her i Landet, omend det ikke henhørte under Sammenslutningen, havde det været denne sidstes Sag at tænke paa at faa denne Kategori med ind under Nævnets Fastsættelse af Skiftarbejdsreglerne, og naar dette ikke er sket, maa Følgen være, at disse Regler ikke omfatter den nævnte Kategori.

Efter det foran udviklede om Tilblivelsen af de i den omhandlede Nævnskendelse indeholdte Regler maa Opmanden give Forbundet Medhold i, at Kendelsen maa fortolkes stricte efter sin Ordlyd. En analogisk Anvendelse af Reglerne for Frørenserier paa Saasædrenserier, saafremt disse sidste ikke ligefrem kan henregnes under de første, vil derfor formentlig ikke mod den ene Parts Protest kunnne tilstedes, selvom Forholdene i begge Slags Virksomheder maatte ligge ens med Hensyn til Arbejdet, hvad Opmanden iøvrigt under den mellem Parterne herskende Uenighed i saa Henseende ikke kan tage Stilling til. Spørgsmaalet maa derfor alene blive dette, om Saasædrenserier kan anses ligefrem at henhøre under Frørenserier, eller om man industrielt og teknisk skelner mellem disse 2 Slags Virksomheder. At det første er Tilfældet er ikke umiddelbart indlysende, og det maatte da have været Sammenslutningens Sag ved teknisk-sagkyndige Udtalelser at dokumentere dette. Da saadant ikke er sket, og Opmanden savner Sagkundskab til paa egen Haand at have en Mening herom, maa Udfaldet blive, at Sammenslutningen ikke har godtgjort, at Anvendelsen af Skifteholdsreglerne i Nævnskendelsen om Frørenserier paa Saadsædrenserier har Hjemmel, og herefter vil Forbundets Paastand være at tage til Følge.

Opmandshonoraret, 150 Kr., findes efter Omstændighederne at burde udredes med Halvdelen af hver Part.

Herefter kendes:

Det omhandlede Arbejde hos Firmaet A. Nielsen & Co.s Saasædrenseri i Nykøbing F. kan ikke aflønnes efter de for Skiftarbejde i Frørenserier i Henhold til Nævnskendelse af 2. Marts 1923 gældende Regler, og Firmaet bør foretage Efterbetaling, som af Forbundet paastaaet, for den forløbne Tid.

Den 19. Marts 1928.

Olaf Haack.

Som man vil se af Kendelsen har Opmanden givet os fuldkommen Ret i vor Paastand om, at dette Arbejde, Saasædrensning, ikke omfattes af Nævnskendelsen, og der henvises fra Opmandens Side i saa Henseende til det af os foran omtalte med Hensyn til Korrespondancen med Nævnsformanden vedrørende Forstaaelsen af Nævnekendelsens Omfang med Hensyn til Indførelse af Skifteholdsarbejde, og Kendelsen slutter med at tilkende vore Folk almindelig Overabejdsbetaling for den Tid, i hvilken man har arbejdet paa Skiftehold og er aflønnet efter Nævnskendelsens Tillæg, der jo henholdsvis var 15 og 25 Øre pr. Time, idet den samtidig siger, at *„Sammenslutningen ikke har godtgjordt, at Anvendelse af Skifteholdsreglerne i Nævnskendelsen om Frørenserier ogsaa for Saasædrenserier har Hjemmel, og her-*

efter vil Forbundets Paastand være at tage til Følge".

Gennem denne Kendelse er det, hvad vi beder de ærede Afdelingsledelser bemærke, fastslaaet, at Nævnskendelsen af 2. Marts 1923 vedrørende Skifteholdsarbejde paa Korntørrerier, Foderblandingsfabriker og Frørenserier ikke kan udvides til at omfatte Saasædrenserier eller andre Virksomheder, der arbejder i Skiftehold, og heri ligger da det principielle for os. Her gør vi dog opmærksom paa, at selve Nævnskendelsen jo udtrykkelig siger, at gældende Praksis for Korntørrerier og Foderblandingsfabriker fortsat skal være gældende, hvis ikke man lokalt enes om andre Vilkaar for saadant Arbejde, og i Henhold hertil formener vi da, at hvis der nu ude omkring under vore Afdelingers Omraade findes Saasædsrenserier i Lighed med A. Nielsen & Co., og hvor saadanne er oprettede efter Nævnskendelsens Afsigelse, er man berettiget til at forlange og erholde de almindelige og overenskomstmæssigt fastsatte Tillæg for Arbejde ud over den normale daglige Arbejdstid, medens man, hvis der ved Nævnskendelsens Afsigelse, fandtes Særaftaler for saadant Arbejde, ikke er berettiget til at forlange saadanne ændrede paa anden Maade end, hvad man paa sædvanlig overenskomstmæssig Vis er i Stand til.

Herudover finder vi kun Anledning til at gøre opmærksom paa, at Herr Direktør Schrøders Forsøg paa her at gøre Indhug paa vore Medlemmers Ret til at faa, hvad der tilkommer dem, strandede, og maaske kan dette medvirke til, at man fra Herr Direktør Schrøders Side i nogen højere Grad end hvad Tilfældet til Dato har været, søger at læse og forstaa Overenskomster og Nævnskendelser, som de efter deres Ordlyd skal forstaaes, og at Afdelingerne, saavel som vi, derved skaanes for en hel Del af de mere eller mindre mærkværdige Sager, der Tid efter anden opstaar, som Følge af Sammenslutningens Ledelses Trang til paa alle mulige Omraader og paa Trods af alle Forudsætninger og Aftaler at søge vore Overenskomster beskaaret.

Samtidig hermed vilde jo sandsynligvis ogsaa være vundet, at den Gnidning og den Utryghed, og den dermed i Forbindelse staaende Misfornøjelse, der under Tiden giver sig Udslag ude omkring, kunde fjernes.

R. N.

Arbejdsbureauets Undersøgelses- og Publikationsvirksomhed.

Man kan inddele det Arbejde, der paahviler Det internationale Arbejdsbureau i Genève, i to Hovedgrupper: Bureauets politiske Virksomhed og dets videnskabelige Arbejde. Betydningen af Bureauets politiske Arbejde lader sig forsaavidt udfinde, som den giver sig direkte Udtryk i de forskellige Staters Ratifikationer af de Konventioner som vedtages af de internationale Arbejdskonferencer og i Landenes Efterleven iøvrigt af Konferencernes Vedtagelser. Omfanget af Bureauets Indsats i videnskabelig Henseende lader sig ikke angive efter saa forholdsvis simple Kriterier, men det er Umagen værd at ofre nogle Øjeblikke paa nærmere at undersøge, hvad det er, der kommer ud af denne store Virksomheds videnskabelige og tekniske Afdelinger.

Et Arbejde, om hvis Nytte, for ikke at sige Nødvendighed alle er enige, er Udgivelsen af den store Samling af alle Landes sociale Love i fransk, engelsk og tysk Oversættelse. Enhver, der har haft med sociale Loves Forberedelse eller med økonomiske eller sociale Studier i Almindelighed at gøre, forstaar, hvilket uvurderligt Hjælpemiddel en saadan international Lovsamling danner. Fredstraktaternes Oprettelse af de mange nye nationale Stater, hver med sit særlige, i Regelen for den øvrige Verden uforstaaelige Sprog, har yderligere understreget Nødvendigheden af denne Virksomhed. En hel stor Afdeling i Bureauet arbejder uafbrudt paa at holde Samlingen à jour, men Arbejdet stiger i Omfang fra Aar til Aar, og det er kun med den yderste Anspændelse, at det lykkes Bureauets Eksperter at holde det Stangen. Den franske Udgave, „Série legislative", var i 1922 paa 1150 Sider, i 1923 maatte der oversættes 1700 Sider Lovtekst og i 1924 over 2000 Sider. Aarene 1925 og 1926 udviser endda yderligere Stigninger.

Et vigtigt Supplement til dette kompilatoriske Arbejde er Udgivelsen af den saakaldte „Recueil international du jurisprudence du travail", der er en Samling af de forskellige Landes Domstols- og Forvaltningsafgørelser paa Sociallovgivningens Omraade. Nævnes maa det endvidere, at Bureauet har tilveje-

bragt en systematisk Samling af de gældende Kollektivoverenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere fra en Række Lande og at det stadig fortsætter sine Undersøgelser og Publikationer til Belysning af Reallønnens Højde Verden over. Der er her samlet og behandlet et Materiale, som gør det muligt uden uoverkommelige Vanskeligheder at danne sig et klart Billede af, hvorledes de sociale og økonomiske Forhold i Øjeblikket ligger i hele den civiliserede Verden.

Ved Siden af dette mere almene Undersøgelsesarbejde foretages der til Stadighed en Række Specialundersøgelser, det være sig paa Opfordring af en eller flere Regeringer eller af store Organisationer til Forberedelse af de Spørgsmaal, der optages til Behandling af Konferencerne.

Efter at Bureauet saaledes til Brug for de sidste Aars Konferencer har udarbejdet en Række tekniske Rapporter, navnlig over Socialforsikringsspørgsmaal, er man nu ved at lægge sidste Haand paa Offentliggørelsen af Resultaterne af en stor Undersøgelse af Arbejdsforholdene i Kulminerne i de forskellige kulproducerende Lande. Denne Undersøgelse, som iøvrigt har mødt mange Vanskeligheder paa sin Vej, vil naturligvis være af stor Betydning ved Løsningen af de Problemer, som Kulproduktionen i vore Dage frembyder — man behøver blot at tænke paa, hvilken uhyre Rolle Arbejdsforholdene i Kulminerne i den seneste Tid har spillet i Englands økonomiske Liv.

Der arbejdes endvidere paa sammenlignende Fremstillinger af de forskellige Staters almindelige Arbejdstidslovgivning, og af Spørgsmaalet om Arbejderferier med Bibeholdelse af Løn (et Spørgsmaal, som en Række Stater har løst ved Indførelse af særlige Lovregler). Der udgives Oversigter over Privatfunktionærernes Arbejdsforhold og det dermed beslægtede Spørgsmaal om Forretningernes Lukketider samt over Arbejdstidsforholdene for Jernbanefunktionærer og Chauffører. Fremdeles kan i denne Forbindelse nævnes Undersøgelser over Kvinders Arbejde før og efter Barnefødsel og over Børnearbejde i Filmsatelierer.

For tre Aar siden udsendte Bureauet et omfangsrigt Værk om Boligforholdene i Europa („Le Problême du Logement en Europe"). Da dette Værks franske og tyske Udgave allerede i nogen Tid har været udsolgt, udarbejdes der nu en ny Udgave, der vil fremtræde i betydeligt forøget og forbedret Skikkelse. Endvidere foretager man paa Opfordring af den internationale bykommunale Sammenslutning nogle Undersøgelser over de Methoder, efter hvilke Boligstatistiken tilvejebringes de forskellige Steder. Det har nemlig vist sig, at disse Methoder i betydeligt Omfang skifter fra Land til Land — et Forhold, der naturligvis i væsentlig Grad maa svække de statistiske Oplysningers Værdi som Sammenligningsgrundlag.

Som bekendt interesserer man sig i vore Dage stærkt for Spørgsmaalet om „Erhvervsvejledning" d.v.s. Vejledning til Bestemmelse af det Erhverv i hvilket den unge efter sine Anlæg kan paaregnes at ville opnaa den størst mulige Færdighed og Duelighed. Bureauet arbejder paa en systematisk Fremstilling af dette Problem med særligt Henblik paa Lægens Medvirken ved Problemets Løsning. Ligeledes undersøger man de forskellige Methoder for Oplæring af Invalider, „Sinker" og svagt begavede Personer.

Bureauets Indsats i Forberedelsen af den store økonomiske Konference sidste Sommer gav sig Udslag i en Række Arbejder, der nu er udkommet i Form af monografiske Afhandlinger. Det drejer sig om Undersøgelser over en Række forskellige Emner saasom Arbejdernes Levestandard i de forskellige Lande, Arbejdsydelsen i Kulminedriften og i Byggefagene, Forholdet mellem Detailpriserne i den private Handel og i Brugsforeningerne, Andelsorganisationernes Betydning for den internationale Handel med Korn, Mejeriprodukter og visse andre Landbrugsprodukter og Arbejdslønnens Betydning for Landbrugsprodukternes samlede Fremstillingsomkostninger.

Paa en Række andre Omraader udarbejdes der eller er der udarbejdet Specialafhandlinger, der offentliggøres enten som Særtryk eller som Artikler i Bureauets periodike Publikationer. Af de saaledes behandlede Spørgsmaal nævner vi i Flæng Forholdet mellem Svingningerne i henholdsvis Arbejdsløsheden og Prisniveauet, Emigrationsstatistiken, Udvandringsstrømningernes Historie fra deres Begyndelse til vore Dage, de forskellige Staters Indgriben i Udvandringsspørgsmaalet, Forsikring af Luftfartens Personale, Erhvervssygdomme i Filmoptagel-

sesindustrien, Privatfunktionærers Opfinderrettigheder, Ulykkesstatistik osv. osv.

Bureauets Undersøgelse over Journalisternes Leve- og Arbejdsvilkaar er nu tilendebragt og Resultaterne vil med det første blive offentliggjort.

Som ovenfor berørt udarbejdede Bureauet til Brug for den økonomiske Konference en Række Afhandlinger, hvoraf Flertallet angik Landbrugsforhold — hvilket iøvrigt hænger sammen med, at Folkeforbundssekretariatet i Modsætning til Bureauet ikke har særlige Landbrugseksperter til sin Raadighed. Foruden disse særlige Afhandlinger har Bureauets Landbrugsafdeling udarbejdet internationale Undersøgelser over Beskæftigelsesgraden i Landbruget, om rationel Udnyttelse af Arbejdskraften i Landbruget og om teknisk Landbrugsundervisning.

Som bekendt skal der i Sommeren 1929 afholdes en international Søfartskonference i Genêve. I denne Anledning foretages der allerede nu en Række Undersøgelser til Belysning af de Spørgsmaal, der kommer til Behandling paa denne Konference. Det drejer sig navnlig om to vigtige Spørgsmaal, nemlig om Arbejdstiden til Søs og om de Veje, man skal slaa ind paa for at forbedre Søfolkenes Opholdsvilkaar i Havnebyerne. Desuden arbejder man paa en Redegørelse for Arbejdsforholdene i Fiskeriet og paa en systematisk Fremstilling af Søfolks Hyrekontrakter i de forskellige søfarende Lande. En international Samling af Sømandslove er allerede udkommet og en Undersøgelse af, hvilke Foranstaltninger der Verden over er truffet til Beskyttelse af Søens Folk mod Sygdom og Ulykkestilfælde, er under Forberedelse, ligesom en Fremstilling af Arbejdsforholdene i den saakaldte „indre Skibsfart", et Arbejde, Bureauet har paataget sig efter Anmodning af Folkeforbundets Privatretskommission.

Her i Norden er næppe alle klare over, at der i en Række europæiske Kolonier endnu den Dag i Dag praktiseres en Art Tvangsudskrivning af indfødt Arbejdskraft, det saakaldte „travail forcé". Der er imidlertid kraftige Bestræbelser i Gang for at faa sat en Stopper for denne Trafik, Bestræbelser som for en stor Del grupperer sig om Folkeforbundet og Arbejdsbureauet. Bureauet har nylig udsendt en omfangsrig Rapport om Systemets Anvendelse i de Kolonier, hvor det endnu findes. Endvidere arbejdes der paa en Undersøgelse over Arbejdsforholdene i de asiatiske Lande.

En særlig Afdeling indenfor Bureauets videnskabelige Division har til Opgave at indsamle alt tilgængeligt Materiale vedrørende Arbejdsforholdene i Sovjet-Rusland og i saa objektiv Form som muligt at offentliggøre de Resultater og Konklusioner, som dette Materiale berettiger til. Studiet af de russiske Forhold har foreløbig givet sig Udslag i en Redegørelse for den russiske Fagforeningsbevægelse, hvori man vil finde en Række dokumenterede Oplysninger af stor Interesse om den Rolle, de russiske Fagforbund kom til at spille i Revolutionens forskellige Faser. Tilsvarende Arbejder over den russiske Kooperation og om Socialforsikringen i Sovjet-Rusland vil snart foreligge færdigtrykt.

Dette er i store Træk de Arbejder, som Bureauet i den senere Tid har bragt fra Haanden eller som dog vil blive tilendebragt i den nærmeste Fremtid. Men en Mængde nye Opgaver har forlængst meldt sig og melder sig stadig, og for en Del af disses Vedkommende er man allerede skredet til Udførelsen.

Dette gælder f. Eks. en Række Undersøgelser, der staar i Forbindelse med det store Spørgsmaal om Udnyttelsen af Arbejdernes Frihed (Arbejdersport, Arbejderbiblioteker o. s. v.) og en Undersøgelse af de Lovregler og Arbejdsforhold, som udenlandske Arbejdere er undergivet.

Paa Forslag af den engelske Regering har Bureauet indledet en stor Undersøgelse angaaende de forskellige Landes „sociale Byrder", hvilket praktisk taget vil sige Omkostningerne ved Staternes Sociallovgivninger. Denne Undersøgelse er allerede saa fremskredet, at det vil være muligt at forelægge Arbejdskonferencen i 1928 de indvundne Resultater for en halv Snes Landes Vedkommende.

Blandt andre Spørgsmaal, der befinder sig paa et tilsvarende Stadium, kan nævnes en Undersøgelse over forskellige Staters Lovgivning om Minimumsløn for Landarbejdere samt forskellige Søfartsspørgsmaal, saasom Reglerne for Skibes Lastelinje, Reglerne om Føring af Dækslast og endelig Spørgsmaalet om Uniformering af Statistiken over Søulykker og Ulykkestilfælde om Bord.

Det vil saaledes ses, at det vil vare nogen Tid, inden Det internationale Arbejdsbureau kommer til at staa uden Arbejde.

E. E.

Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontor: H. C. Andersensgade 14, St, Kbhvn. K. Telefon 2140.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

Aabenraa A. Hans Hinrichsen, Sønderport 5 A, 1.
Aalborg T. Peter H. Holm, Flyvehallen.
Aalborg A. Chr. Larsen, Kayerødgade 17. Telf. 3361.
Aalborg C. Jens Pedersen, Nygade 11, Vejgaard, Aalborg. Telf. 2849.
Aalborg F. Jens Tranholm, Thormstedsgade 9 St., Vejgaard, Aalborg. Telf 1518.
Aalborg H. Søren Jacobsen, Øster Alle 73. Telf. 3957.
Aalborg K. Aug. Jørgensen, Frederiksgade 9.
Aalbæk. Chr. Møller, Strandby.
Aalestrup. Peder Knudsen, Aalestrup.
Aakirkeby. Harald Køhlert, Kalby pr. Aakirkeby.
Aarhus A. Johs. Kortsen, Kristiansgade 27. Telf. 2073. (Priv. Sølystgade 38).
Aarhus C. Aksel Jensen, Sølystgade 43, 1.
Aarhus F. Chr. Christensen, Ivar Hvidtfeldtsgade 8, 3.
Aarhus H. Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5087. (Privat Sønder Alle 19. Telf. 6119).
Aarhus J. A. Andersen, Sct. Poulsgade 4, 2. Tlf. 2891.
Aarhus J. B. Alf. Pedersen, Mørksgade 7. Telf. 5848. Privat Clausensgade 3.
Aarhus K. J. Ilsøe, Godthaabsgade 8. Telf. 3278.
Aarhus Komm. Bernt Jensen, Falstersgade 31, 1. Telf. 5155.
Aarhus M. Th. Christiansen, P. M. Møllersvej 21, 1. Telf. 4623.
Aarhus O. M. Nielsen, Læssøgade 47, 1. Telf. 5746.
Aarhus St. J. V. Christensen, Absalonsgade 1. C. Kv.
Aars. Kr. Larsen, Tingvejen, Aars.
Aarslev Hørning. Anton Andersen, Hørning Volk Mølle St.
Agerbæk. Anders Andersen, Agerbæk.
Agger. Mads Andersen, Taabel pr. Vestervig.
Aidt. Joh. O. Kjær, Drøsbo pr. Thorsø.
Alhedens Skovarbejdere. Aage Sørensen, Havredal pr. Frederiks St.
Ansager. Martin P. Marcussen, Ansager St.
Allinge. Nikolaj Hansen, Rosengade, Allinge. Telf. 63.
Arden. Jens P. Jensen, Arden pr. Arden St.
Assens, Fyn. Laurits Pedersen, Ramsherred 47. Telf. 148.
Assens, Jyll. Karl Jensen, Assens pr. Mariager.
Asnæs. Ludvig Damkjær Nielsen, Asnæs.
Aulum. Carl Chr. Nielsen, Aulum.
Auning. N. Rafn, Auning.
Ballerup. Jakob Jakobsen, Mosevej, Ballerup. Tlf. 145.
Bandholm. Emil Rasmussen, Bandholm.
Beder Malling. Martin Nielsen, Malling.
Belysningsarbejderne. Formand N. Christiansen, Vesselsgade 24, 2. N. Telf. Nora 141. Privat Rygaards Alle 60, Hellerup. Telf. 2843 y. Kasserer C. V. Vestergaard, Ole Jørgensensgade 9, St.
Bindslev. Laurits Pedersen, Trynbakker N. Bindslev pr. Sindal.
Birkerød. Oluf Andersen, Bakkevej, Birkerød. Telf. 174.
Bjerringbro. Oskar Deleuran, Bøgeskov.
Blaahøj. Chr. Chølkær, Blaahøj St.
Bloustrød. Jens Olsen, Lille Bloustrød pr. Lillerød.
Bogense. H. P. Holst Hansen, Kalkværksvej 16, Bogense.
Bornholms Skovarbejdere. Kr. Jensen, Gulbakkehus pr. Lobbæk.
Borup. Karl Jacobsen, Dalby pr. Borup.
Bov. Rasmus Andersen, Padborg.
Brabrandt. Søren Jensen, Enghavevej, Brabrand.
Brahetrolleborg. Marius Knudsen, Gerup pr. Korinnth.
Bramminge. Niels Petersen, Plantagevej, Bramminge.
Brande. K. Smedegaard Nielsen, Mellemvej 2.
Bredebro. Chr. M. Hansen, Bredebro.
Brovst. Chr. P. Christensen, Brovst St.
Bryrup. Chr. J. Christensen, Bryrup.
Brædstrup. J. M. Christensen, Bredgade 3, Brædstrup.
Brænderiarbejderne. Formand: J. C. Andersen, Ny Carlsbergvej 4, 1. V. Telf. Eva 227. Kasserer: Victor Gerløv, Baldersgade 73, 1. L.
Brændselsafbærerne. Formand: Leo Jensen, Oehlenschlägersgade 53, 3. V. Telf. Vester 6922 v. Kasserer: A. Angeisø, Heimdalsgade 11, 2. L.
Brødkuskene. Formand H. Jensen, Horsensgade 16, 3. Ø. Telf. Øbro 3316 v. Kasserer N. P. Petersen, Fensmarksgade 25. Telefon Nora 3685 x.
Brønderslev. Carl Jensen, Gl. Sygehus, Brønderslev.
Brørup. Th. Thomsen, Folding pr. Brørup.
Bylderup. Sv. Hansen Jørgensen, Lendemark, Bylderup, Bov.
Bælum. Peder Pedersen, Bælum St.
Chaufførerne. Formand Thorv. Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. Telf. 14033. Kasserer V. Petersen, Adr. Kontoret.
Darum. Chr. Hansen, Darum pr. Bramminge.
Daugaard. Laurits Østergaard, Ørum Mark pr. Daugaard.
Dybvad. Martin Nielsen, Sæbehuset, Dybvad.
Ebeltoft. Laurits Andersen, Adelgade.
Egernsund. August Hilmer, Egernsund. Telf. Broager 214 x.
Ejsing. Jørgen Chr. Nielsen, Geddal, Ejsing pr. Vinderup.
Ejstrupholm. A. Skærbæk, Ejstrupholm.
Esbjerg. Peder Poulsen, Danmarksgade 45. Telf. 108.
Esrom. N. P. Nielsen, Tumlinghus pr. Esrom.
Faaborg. Karl Eriksen, Odensevej 36, Faaborg.
Faarup. J. N. Jensen Hvid, Faarup St.
Fabrikarbejderne. Formand Chr. Gram, Blaagaardsgade 4 A. N. Telf. 3404. Privat Sindshvilevej 23, 2. F. Kasserer O. Wessberg, sammesteds.
Fakse. Hans Bay Hansen, Egedevej, Fakse.
Fakse Ladeplads. Carl Olsen, Hylleholtvej, Faxe Ladeplads.
Fanefjord. Ernst Christiansen, Haarbølle pr. Askeby, Møen.
Fensmark. Hans Jacobsen, Villavej, Fensmark pr. Olstrup.
Ferring. Andreas Christensen, Ferring pr. Bonnet.
Film- og Forlystelsesfunktionærerne. Form. Th. Lindberg Pharsen, Skydebanegade 7, 1. V. Telf. Vester 1326 v. Kasserer Alf. Jensen, Frederikssundsvej 38, 2. L. Telf. Taga 32 v.
Fredensborg. Julius Hansen, Grønholt, Fredensborg.
Fredericia A. H. Møller, Egeskovvej 5.
Fredericia F. J. P. Jensen, Nørrevoldgade 40, Fredericia. Telf. 750.
Fredericia H. Martin Andersen, Kongensstræde 16, Fredericia.
Fredericia K. Jens Christensen, Nørrevoldgade 80. Telf. 480.
Frb. Komm. Arb. Formand G. Hansen, Peter Bangsvej 52, 3. th. Telf. Godthaab 3448 y. Kasserer N. P. Jensen, Nylandsvej 63, 3. F. Telf. Godthaab 1429 v.
Frederikshavn A. J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6. Telf. 347.
Frederikshavn H. Chr. Jensen, Svendehjemmet, Frederikshavn.
Frederikssund. Laurits Larsen, Jernbanegade 36, Frederikssund.
Frederiksværk. P. Larsen, K. A. Larsensgade 10. Telf. 166.
Fuur. Chr. A. Astrup, Debel, Fuur.
Gadevang. Peter Hansen, «Vennely», Gadevang pr. Hillerød.
Galten. Niels Jørgensen, Galten St.
Gl. Ry. Andreas Rasmussen, Hjærbæk pr. Ry St.
Garveriarbejderne. Formand: Johannes Nielsen, Nørre-

søgade 29, 1. K. Telf. 9961. Kasserer: Chr. Nielsen, Brahesborg Allé 3. S.
Give. Laurits Rabæk, Allegade, Give.
Gjelsted. A. Chr. Pedersen, Taarup Mark pr. Gjelsted.
Gjern. Las Lassen, Gjern St.
Gjøl Øland. Marinus Jacobsen, Gjøl pr. Gjøl.
Gjørding. Andreas Nissen, Gjørding By pr. Gjørding St.
Glamsbjerg. Marius Hansen, Ny Koppenbjerg pr Glamsbjerg.
Glatved. Marius Mikkelsen, Balle.
Glejberg. Jørgen Holm, Grene pr. Glejberg.
Glostrup. P. Chr. Jørgensen, Gasværksvej 40, 1., Glostrup. Telf. 356.
Glumsø. Frederik Hansen, Glumsø Præstemark, Glumsø St.
Graasten. Johannes Koch, Nalmadebro, Graasten.
Gram. Iver Sørensen, Gram pr. Gramby.
Grenaa. Rasmus Jensen, Grønland 35, Grenaa.
Grindsted. Thule Friis, Vestergade, Grindsted.
Grænge. Husejer Jens Petersen, Grænge St.
Græsted. Martin Henriksen, Græsted.
Gudhjem. P. A. Petersen, Gudhjem, Bornholm.
Gørlev. Peder Pedersen, Rye pr. Gørlev. Telf. 20. Privat Telf. 187.
Gørslev. P. Johansen, Gørslev Nyvang, Østervang St.
Haarlev. Johs. Grøn, Lille Linde, Haarlev St.
Haderslev. M. Ravn, Sejlstensgyde 5.
Hadsund. Kristian Jensen, Fuglsang, Hadsund. Telf. 173.
Hadsten. Chr. Kopp, Neder Hadsten pr. Hadsten.
Hammel. Chr. Sørensen, Hammel.
Hammersholt. Aage Petersen, Hammersholt pr. Hillerød.
Hammershøj. Kristian Fogh, Hammershøj St. Tlf. Hammershøj 41.
Hansted Lundum. Ejnar Falk. Egebjerg pr. Horsens.
Hanstholm. Marius Madsen, Hanstholm pr. Thisted.
Harboøre. Peder Andersen, Harboøre.
Harlev. Jens Andersen, Labing pr. Mundelstrup.
Hasle, Bornholm. Victor Johansen, Tofte Klemensker pr. Hasle, Bornholm.
Haslev, Carl Jensen, Nygade 1, Haslev.
Haslund Ølst. Kresten Pedersen, Haslund pr. Randers.
Havnearbejderne. Formand: P. Christensen, Dr. Tværgade 40, St. K. Telf. Palæ 282. Privat Amerikavej 20, 2., Telf. Eva 685. Kasserer: Thomas Nielsen, Dr. Tværgade 40, K. Privat Borgergade 69, K.
Havdrup. Herman Egerup, Havdrup.
Hellum. Jacob Mikaelsen, Hellum St.
Hedehusene. M. Winther, Baldersbrønde, pr. Hedehusene. Telefon 159.
Helsingør A. P. Christiansen, Lindevej 28, Espergærde. Telf. Espergærde 9.
Helsingør F. C. C. Petersen, Lille Lundegade 7, St.
Helsingør S. L. P. Poulsen, Sudergade 13, Helsingør.
Herfølge. Julius Larsen, Svansbjerg pr. Herfølge. Telf. Herfølge 65.
Herløv. C. J. Andersen, Vandværksvej, Herløv.
Herlufmagle. Anton Rasmussen, Spragelse, Herlufmagle.
Herning. Jens Jensen, Bethaniagade 20. Telf. 462.
Hillerød. Richard Børgesen, Københavnsvej 8. Telf. 312.
Hinnerup. Chr. Holm Pedersen, Haar Mark pr. Hinnerup.
Hirtshals. Niels Godsk, Hirtshals.
Hjallerup. Anton Christensen, Paghsgade, Hjallerup.
Hjerm. Martin Kjeldsen, Hjerm.
Hjørring. Chr. Nielsen, Toftegade 13.
Hobro. M. N. Lynnerup, Adelgade 73. Telf. 284.
Holbæk. Carl V. Jensen, Holbæk. Telf. 637.
Holeby. Lars Chr. Jensen, Erindlev pr. Erindlev. Telf. Erindlev 39.
Holstebro A. Chr. Strømvig, Helgolandsgade 4, Holstebro.
Holstebro K. Niels Dalgaard, Lægaardsvej, Holstebro.
Holsted. Hans P. Larsen, Holsted.
Holtug. N. Chr. Jørgensen, Sigerslev pr. Storehedinge.
Horbelev. Chr. Hansen, Horreby pr. Karleby.
Hornslet. Frederik Larsen, Hornslet pr. Hornslet St
Horsens A. Christoffer Mortensen, Aaboulevard 46, Horsens.
Horsens H. Alf. Jensen, Fredericiagade 35. Telf. 1923.
Horsens K. Ludvig Jørgensen, Sønderbrogade 57, 1.
Hotelfunktionærerne. Formand og Kasserer Laurits Heiberg, Dannebrogsgade 14, 3. Telf. Vester 6859
Houen. M. P. Madsen, Houen, Tarm.
Houlbjerg. Niels Bengtsen, Houlbjerg pr. Laurbjerg.
Hovedgaard. Peder Rasmussen, Hovedgaard St.
Hvalpsund. Anders Jacobsen, Hvalpsund.
Hvalsø. Niels Larsen, Nørre Hvalsø pr. Hvalsø.
Hvornum Klejtrup. Th. Jensen, Klejtrup pr. Hobro.
Hær og Flaade. Formand A. Jensen, Lyneborggade 20, 3. Tlf. Amager 4103 x. Kasserer H. Rasmussen, Christianshavns Voldgade 1.
Højer. Diedrich Diedrichsen, Storegade.
Højslev. Jens Larsen, Søby pr. Højslev.
Hørsholm. A. Olsen, Hasfelts Ejendom, Usserød Kongevej pr. Hørsholm.
Hørve. Rasmus Ryberg, Hørve.
Ikast. Niels Kr. Pedersen, Møllegade, Ikast.
Isoleringsarbejderne. Formand og Kasserer Arthur Nielsen, Thorsgade 14, 4. Telf. Taga 39 y.
Ivigtut. Carl Nielsen, Kryolitarbejder, Ivigtut, Grønland. (Adresse: Gl. Torv 22, K.).
Jelling. Rudolf Ekstrøm, Jelling, Jylland.
Jernbanearbejderne B. Formand: H. Petersen, Solitudevej 10, 4. Telf. Nora 1985u. Kasserer: J. Nielsen, St. Jørgensgade 10, St. Valby.
Jernbanearbejderne M. Formand H. P. Hansen, Viktoriagade 30. V. Telf. Vester 9316 v. Kasserer V. Knudsen, D. S. B. Tjenesteboliger **F. 4. V.**
Jernbanearb. T. Formand: Martin Jensen, Oehlenschlægersgade 53 C. 3. Tlf. Vester 6173 v. Kasserer: P. M. Christensen, Malthe Brunsvej 8, 2 tv. F.
Jord- og Betonarbejderne. Formand Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496. Kasserer J. P. Hoppe, sammesteds.
Juelsminde. Kristian Hansen, Strandhuse, Juelsminde.
Jyderup. P. Andersen, Teglværksvej, Jyderup St.
Jydstrup. Hans Fr. Petersen, Jydstrup pr. Jydstrup.
Kalundborg. Rasmus Laursen, Møllestræde. Telf. 512.
Karise. Chr. E. Christiansen, Jørslev Mark pr. Karise.
Karup. K. Grove Jensen.
Kastrup. Formand Richard Ludwig, Kastruplundsgade 11, Kastrup. Telf. Kastrup 18. Privat Bopæl: Alleen 54, Kastrup. Kasserer Johannes Schack, Svend Dyringsvej 5. S.
Kerteminde. Chr. Mogensen, Søndergade 56, Kerteminde.
Kjellerup. Peter Hvam Sørensen, Vestergade 30.
Knabstrup. Theodor Larsen, Krøjerup pr. Knabstrup.
Kolding A. R. Clausen, Agtrupvej 11.
Kolding H. S. P. Sørensen, Schørringsvej 12, 1. Kolding.
Kolind. S. P. Sørensen, Kolind.
Kongsted. Jens Rasmussen, Rønnede Kro pr. Rønnede.
Kontor- og Forretningsbudene. Formand Gerner Madsen, Studiestræde 16. K. Telf. Byen 4722. Budstuen Telf. Central 14721.
Korsør A. Vilh. Pind, Krusevej 12 A., Korsør.
Korsør H. Vald. Jørgensen, Revyvej 80. Telf. 411.
Kuskene. Formand Viggo Eigtved, Larslejstræde 1. K. Telf. 5640. Kasserer Chr. Andersen, Dannebrogsgade 18, 1. V.
Kvissel. Julius Kristiansen, Barmerlundsmark pr. Kvissel.
Kbh. Baneg. priv. Arb. Formand: J. P. Nielsen, K. M. Klausensgade 16, 3. V. Telf. Sydhavn 194 x. Kasserer: Jens Hansen, Hortensiavej 3, Glostrup.
Køge A. C. R. Poulsen, Cordanvej 5, Køge. Telf. 642.
Lager- og Pakhusarbejderne. Formand Ejler Jensen, Sct. Hansgade 4, St. N. Telf. 10147. Kasserer Godtfred Petersen, sammesteds.
Langaa. Jens Martin Jensen, Gl. Langaa pr. Langaa St.

Langebæk. Ernst Fr. Johansen, Kallehave pr. Kallehave St.
Laurberg, Ditlev Due, Laurberg.
Laven. Jens L. Jensen, Gl. Laven, Laven St.
Lem Lihme. Søren Nielsen, Nørre Lem pr. Brodal.
Lemvig. Kr. Nielsen, Vestergade 23.
Lunderskov. Hans Jørgen Jensen, Storegade, Lunderskov.
Lyderslev. Stockholm Petersen, Lyderslev pr. Storehedinge.
Lyngby. Hans Rasmussen, Hovedgaden 67, Lyngby. Telf. Lyngby 519.
Lynge. Sophus Nielsen, Badstrup pr. Lynge.
Lysbro. Jesper Jensen, Borgergade 56, Alderslyst, Silkeborg.
Løgstør. Karl Grønning, Vægtergade, Løgstør.
Løgumkloster. Friedrich Nissen, Markedsgade, Løgumkloster.
Løkken. Niels Petersen, Løkken.
Løsning. Andreas Christensen, Elmeby, Sebberup pr. Løsning.
Maarum. Aug. Svendsen, Hestemose, Maarum St.
Mariager. Chr. Mikkelsen, Vestergade, Mariager.
Maribo. Johs. Petersen, Nørre Søgade 5. Telf. 441.
Marmor- og Granisliberne. Form. Carl Poulsen, Gl. Kalkbrænderivej 64, Mezz. Kasserer F. Andersen, Heimdalsgade 13, 1. L.
Middelfart A. A. Johansen, Egevej 4, Middelfart.
Middelfart F. V. Jensen, Bogensevej 1, Middelfart.
Moselund. Lund Kidmose, Engesvang St.
Mou. H. M. Andreasen, Briketfabriken pr. Gudumholm.
Mælkeriarbejderne. Formand: Alfred Jensen, Nordre Fasanvej 29, 1. F. Telf. Godthaab 3122 x. Kasserer: M. Rasmussen, Holger Danskesvej 84, 2. F. Telf. Godthaab 4784.
Møen. Valdemar Nordbo, Udby pr. Stege. Telf. Stege 164.
Møgeltønder. Knud Knudsen, Møgeltønder.
Mønsted. Anders Nielsen, Mønsted pr. Sparkær.
Mørke. Laurits Sørensen, Stenvad pr. Mørke St.
Nakskov Sk. Johs. Hansen, Bulskov pr. Nakskov.
Neksø. Niels Kofoed, Brogade, Neksø.
Nibe. Fr. Fagersen, Ndr. Strandgade.
Nivaa. Jørgen Jørgensen, Sletten, Humlebæk. Telf. Humlebæk 192.
Nyborg. Anders Nielsen, Martinus-Rasmussensgade 11.
Nykøbing Fl. Thorvald Rasmussen, Nordre Havneplads. Telf. 681. Privat Lollandsgade 6.
Nykøbing Jylland A. J. C. Christensen, Refshammer, Nykøbing Jyll.
Nykøbing Jyll. F. Aleksander Nielsen, Nørrebro 66.
Nykøbing Sjæll. Fr. Petersen, Algade 74. Telf. 271.
Nysted. H. J. Rasmussen, Østergade 11, Nysted.
Næstved. Frants Petersen, Amtsmandsgade 9. Telf. 880. Privat Telf. 813.
Nørre Aaby. Jens Hansen Jensen, Nørre Aaby St. Telf. 133.
Nørre Alslev. Johs. Jensen, Orehoved.
Nørre Sundby A. H. Chr. Nielsen, Vestergade 1. Telf. 1582. Privat Østergade 4. Telf. 3549.
Nørre Sundby H. Th. Jensen, Rolighedsvej 23. Telf. 4027.
Odder A. Niels P. Nielsen, Holstensgade 9.
Odder Skovarb. A. Andersen, Fillerup pr. Odder.
Odense A. Carl Larsen, Ramsherred 15, Odense. Telf. 3813.
Odense C. Jacob Hansen, Hunderupvej 26, Telf. 5359.
Odense F. C. Mathiesen, H. C. Andersensgade 62 St.
Odense G. P. Rasmussen, Enighedsvej 2, Odense.
Odense H. Anders Jensen, Store Slotsvej 8. Telf. 2289.
Odense K. J. C. Jensen, Sortbrødrestræde 6, Odense.
Odense L. P. Jens P. Madsen, Vindegade 64. Telf. 5839.
Odense M. Chr. Jensen, Kanslergade 5, 1.
Odense S. P. F. A. Petersen, Vesterbro 112, 3. tv.
Odense Sk. Warberg Jensen, Damhusvej 8. Telf. 5889.
Odense St. A. Larsen, Lundsgaardsvej 24. Telf. 3379.
Odsherreds Skovarb. Martin Jeppesen, Abildøre pr. Braade, Nykøbing Sj.
Oliemøllerne. Formand Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Ø. Telf. Strand 340. Privat Telf. Øbro 6871. Kasserer C. C. Jensen, Clematisvej 13.
Onsild. Th. Thomassen, Nr. Onsild pr. Onsild St. Telf. 4.
Ormslev. Jens P. Nielsen, Ormslev pr. Ormslev St.
Ousted. H. Chr. Jensen, Allerslev pr. Lejre.
Oue. Laurits Lausten, Houtved, Oue pr. Hobro.
Over Jerstal. Ferdinand Jensen, Vejbøl pr. Over Jerstal.
Pandrup. N. Steffensen, Skadebæk pr. Kaas.
Pindstrup. Harry Nielsen, Ringsø pr. Pindstrup.
Præstø. Paulus Jørgensen, Torvet 146, Præstø.
Ranum. Poul Holm, Ranum.
Randers A. Søren Simonsen, Karolinegade 5. Telf. 2296.
Randers F. Jens Chr. Sørensen, Rejersensvej 2, 3. S., Randers. Telf. 2208.
Randers J. S. A. Nielsen, Fredensgade 23. Telf. 2292.
Randers K. P. C. Nielsen, Kirkegade 16. Telf. 1571.
Randers M. Chr. Jensen, Nordostvej 16, 1., Randers
Refsnæs. Peter Ejlertsen, Nostrup, Kalundborg.
Remissearbejderne. Formand O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46, V. Telf. Vester 126 y. Kasserer C Rasmussen, Danmarksgade 13. V.
Renovationsarbejderne. Formand A. Th. Henriksen, Værmlandsgade 30, 1. S. Telf. Amg. 2824 x. Kasserer Chr. Jensen, Egilsgade 60, 4. Telf. Amg. 3275 x.
Ribe. L. Chr. Jacobsen, Klostergade, Ribe.
Ringe. Johannes Hansen, Vinkelvej, Ringe.
Ringkøbing. Carl Thuesen, Tværvej, Ringkøbing. Telf. 233.
Ringsted. Vilh. Hansen, Havemøllevej 1, Ringsted, Telf. 419.
Roskilde. Aksel Petersen, Støden 5. Telf. 813.
Roslev. Harald Hansen, Roslev.
Rudkøbing. Georg F. A. Riis, Nørregade, Rudkøbing.
Ruds Vedby. Formand Oluf Lorentzen, Vedby Skov, Ruds Vedby.
Ryomgaard. Marius Hansen, Ryomgaard.
Ry St. S. Sølvsten Nielsen, Klostervej pr. Ry St.
Rødby. Chr. V. Larsen, Sædinge pr. Rødby.
Rødding, Nr. Jyll. S. P. Jørgensen, Rødding pr. Spøttrup St.
Rødding Sdr. Jyll. Carl Bennedsen, Hjerting pr. Rødding.
Rødvig. Th. Nielsen, Skørping Strand, Rødvig.
Rømø. Hans L. Bagger, Havneby, Rømø.
Rønbjerg. Johs. Jensen, Bakkely pr. Rønbjerg.
Rønne. Helfred Nielsen, Rosengade 6. Telf. 503. Privat Olsgade 1. Telf. 642.
Sakskøbing. Aksel Jensen, Orebyvej, Rørbæk pr. Sakskøbing.
Sandlosserne. Formand og Kasserer H. J. Andersen, Aarhusgade 48, 1. Ø. Telf. Øbro 2994 x.
Seest. Jakob M. Jakobsen, Seest pr. Kolding.
Sierslev. Husmand Jens Hansen, Sierslev pr. Storehedinge.
Silkeborg A. Carl Jensen, Evaldsvej 6, Silkeborg. Telf. 659.
Silkeborg St. Robert Jensen, Rolighedsvej 11.
Sindal. Chr. P. Jensen, Nørregade 61.
Skaade. Eiler Mikkelsen, Skaade pr. Aarhus.
Skagen. Holger Hansen, Vesterby, Skagen.
Skanderborg. V. Sørensen, Sygehusvej. Telf. 401.
Skarrehage. Frands B. Frandsen, Sejerslev, Nykøbing M.
Skelskør. Anders Jensen, Ahlgade, Skelskør.
Skelund. Johan Akselsen, Skelund St.
Skibby. Laurits Sørensen, Manderup pr. Skibby.
Skibsværftsarbejderne. Formand J. E. Aarkrogh, Kronprinsessegade 42. Telf. Palæ 45 y. Privat Adelgade 111, 2. Telefon Palæ 2760x.
Skive A. Chr. Bysted, Havnevej 7, Skive.
Skive K. Valdemar Jensen, Møllegade 8.
Skjern. Chr. Skaarup, Østergade 46. Telf. 179.

Skjød. Hans Jørgensen, Bødstrup St.
Skovarbejderne. Magnus Stobberup, Boller pr. Horsens.
Skærbæk. Hans Jørgensen, Skærbæk.
Skævinge. Frits Madsen, Skævinge pr. Skævinge.
Skørping. Søren Jensen, Skørping.
Slagelse A. Th. E. Jørgensen, Søndre Stationsvej 14, Slagelse.
Slagelse F. Johs. R. Larsen, Volden 20.
Sorø. Valdemar Andersen, Slagelsevejen, Sorø. Telf. 365.
Sparkær. Marten Mortensen, Sparkær St.
Stenderup. Sofus Hansen, Stenderup.
Stenlille. Niels Olsen, Stenlille pr. Stenlille St.
Stenstrup. Rasmus Hansen (Mathiasen), Dognshøjrup Kirkeby pr. Stenstrup St.
Stenvad. Kristian Jensen, Stenvad.
Stevn. Karl M. Christensen, Vive pr. Hadsund.
Stevnstrup. Marius Sørensen, Stevnstrup.
Stilling. Harald Nielsen, Stilling St. Telf. 75.
Stoholm. Chr. Balling, Stoholm. Telf. 86.
Storehedinge. Kr. Nielsen, Bjælkerup pr. Store Hedinge.
Strib. Th. Petersen, Røjle Enge pr. Strib.
Struer. Jens Chr. Jensen, Bryggegade 4, Struer.
Strøby. Jens P. Pedersen, Strøby Egede pr. Køge.
Stubbekøbing. Chr. Rasmussen, Lindevej 7, Stubbekøbing.
Støberiarbejderne. Formand: Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170. Privat Telf. Valby 1399. Kasserer: Chr. Madsen, Overgaden oven Vandet 54, 1 C.
Støvring. Anders Sørensen, Støvring St.
Sukkerhusarbejderne. Formand: Edv. Sykes, Valhøjsvej 1, St., Valby. Telf. Valby 1916. Kasserer: Holger Jørgensen, Ny Carlsbergvej 100 St.
Svaneke. Karl Jørgensen, Hullebakken, Svaneke.
Svendborg. Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33. Tlf. 457. Kontor Teaterpassagen. Tlf. 361.
Svendstrup. Marius Nielsen, Svendstrupholm pr. Svendstrup.
Svinninge. Hans V. Christiansen, Svinninge.
Sæby. A. C. Nielsen, Søndergade 15, Sæby.
Søby Sall. P. Hansen, Svendstrup pr. Hammel.
Søllerød. T. H. Vinsentsen, Nærum. Telf. Nærum 109.
Sønderborg A. Peter Nielsen, Fagforeningshuset, Bjerggade 7, Sønderborg. Telf. 341.
Sønderborg H. Hans Jessen, Voldgade 2.
Sønder Omme. Harald Skov. Kirkeby Mark, Sønder Omme.
Taarnborg. Jens Andersen, Frølunde Mark pr. Korsør.
Taars. Chr. Riisborg, Taars.
Taastrup. Ingemann Petersen, Klovtofte pr. Taastrup. Telf. 276.
Tagpapparbejderne. Formand Carl Hegelund, Ryesgade 66 B., 1. Ø. Telf. Nora 3042 y. Kasserer V. Villumsen, Flensborggade 2, 1. B.
Tange. Chr. Sørensen, Tange St.
Tarm. N. Chr. Jensen, Kolonihavevej, Tarm.
Tavlov. Karl Vilhelmsen, Sdr. Vilstrup pr. Eltang.
Tikøb. Holger Christiansen, Lykkeholm, Hornbæk pr. Hornbæk.
Tillitze. S. P. Hjort, Tillitze pr. Nakskov.
Tilst. Sander Sørensen, Tilst pr. Mundelstrup.
Tinglev. Wilhelm Jakobsen, Tinglev.
Tingsted. Jens Korfitzen, Taaderup pr. Tingsted.
Tinning. Chr. Johansen, Haldum pr. Hinnerup.
Tistrup. Johannes Thomsen, Gaarde St.
Tjæreborg. Niels P. Jensen, Tjæreborg St.
Thisted. Chr. Iversen, Nørregade 49, 1. Thisted. Telf. 373.
Thoreby. Johan Rasmussen, Thoreby pr. Flintinge.
Thorkildstrup. Chr. Rasmussen, Østerskovhuset, Abbetved, Roskilde.
Thorsager. Jens M. Larsen, Thorsager St.
Thorsø. Martin Andersen, Thorsø.
Toldbodarbejderne. Formand C. O. Rød, Fischersgade 21, 1. S. Kasserer Th. Sundstrøm, Visbygade 8, St. Ø. Telf. Øbro 2664 x.
Tolne. Juul Madsen, Villa «Nor», Tolne.
Toustrup. Albert Nielsen, Toustrup pr. Toustrup St.
Tranbjerg. G. Møller, Sleth pr. Tranbjerg.
Trustrup. Søren Press, Trustrup.
Trælagerarbejderne. Formand Rasmus Steen, Enghavevej 44. V. Telf. Eva 38. Privat Adresse Rødovre pr. Valby. Telf. Rødovre 110.
Tureby. Charles Nielsen, Terslev pr. Haslev.
Tylstrup. Jens Chr. Jensen, Tylstrup.
Tølløse. Jens P. Hansen, Trekronervej, Tølløse St.
Tønder. Jeppe K. Christensen, Slotsgade 10, Tønder.
Tørring. Peter Christensen, Stougaards Mark pr. Tørring.
Udbyneder. Kr. Sørensen, Havndal St.
Uggelhuse. Rasmus Akselby, Uggelhuse.
Ulstrup. Marius Sørensen, Ulstrup. Telf. Ulstrup 64.
Vagtfunktionærerne. Formand H. P. Lauritsen, Lillegade 6, Valby. Kasserer H. V. Jensen, Ragnhildsgade 20, 1. Str.
Vamdrup. H. Knudsen, Nørregade 31, Vamdrup.
Varde. Nikolaj Toft, Kjærvej 12, Varde.
Veggerløse. Jens Olsen, Marebæk pr. Veggerløse.
Vejby Tibirke. L. P. Larsen, Vejby pr. Vejby St.
Vejen. J. Chr. Bach, Rolighedsvej 15. Telf. 167.
Vejle A. J. P. Pedersen, Vedelsgade 28, 1. Vejle.
Vejle F. Jens Nielsen, Gl. Havn 36, Vejle. Telf. 1585.
Vejle H. H. Knudsen, Danmarksgade 33, 2. Sal.
Vejle K. Chr. Dahl Hansen, Bleggaardsgade 31, 2. Telf. 1094.
Vejle M. Aksel Nielsen, Tønnesgade 36, Vejle.
Vemmelev. Karl Rasmussen, Ormslev pr. Forlev St.
Vemmetofte. N. P. Pedersen, St. Spjellerup pr. Karise.
Viborg. P. Mathiasen, Nørregade 4, Viborg.
Viby, Jyll. P. C. Jensen, Brinkken, Viby Jyll.
Viby, Sjæll. Otto Jørgensen, Birkede pr. Viby Sj.
Vigerslev. Andreas Gustavsen, Bredbjerg pr. Langesø.
Viksø. M. Laugesen, Viksø.
Vildbjerg. Karl Provstgaard, Vildbjerg.
Villingebæk. William Olsen, Villingebæk, Hornbæk.
Vinderup. Niels Steffensen, Søndergade, Vinderup.
Viskinge. Chr. Hansen, Løjtved pr. Svebølle.
Vojens. Hans Otzen, Vojens.
Voldby. S. P. A. Madsen, Voldby pr. Hammel.
Volstrup. Harald Andersen, Volstrup pr. Sæby.
Vordingborg. Chr. Larsen, Mathiasensvej pr. Masnedsund. Telf. 466.
Vraa. Vilh. Christiansen, Vh. 22, Borup, Vraa.
Værløse. Anders Madsen, Kirkeværløse pr. Værløse.
Øl- og Mineralvandsarb. Formand L. P. Olsen, H. C. Andersensgade 14, St. Telf. 2140.
Ølgod. Andreas Dam, Grønfeldt, Ølgod.
Ørnhøj. Chr. Cedergren Bech, Grønbjerg.
Østbirk. Hakon Olsen, Østbirk.
Øster Vraa. Jens P. Larsen, Øster Vraa.

HOVEDKONTOR og SEKRETÆRERNE.
H. C. Andersensgade 14. Telf. 2140 med Omstilling til samtlige Kontorer.

Formand M. C. Lyngsie (Privat Telf. Bagsværd 97).
Hovedkasserer Andreas Nielsen (Privat Telf. Byen 3534).
Sekretær Robert Nielsen (Privat Tlf. Amager 6849 x).
Sekretær Niels P. Hansen (Privat Telf. Byen 6851).
Sekretær Otto Jespersen (Privat Telf. Nora 4366).
Sekretær P. Johansen.
Sekretær N. C. Christensen (Privat Telf. Byen 2273 y).
Sekretær L. P. Olsen.
Bogholder N. Chr. Nielsen.

HOVEDBESTYRELSEN
bestaar af følgende:
Valgt af den samlede Kongres:
Formand M. C. Lyngsie.
Hovedkasserer Andreas Nielsen.
Sekretær Robert Nielsen.

Valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Sophus Mortensen (Privat Telf. Nora 3212).
Forretningsfører Hans Nielsen (Privat Bopæl Løkkegade 27, Aalborg. Telf. 1515).
Chr. Brun, Admiralgade 22, 1. K. Telf. 5170.
Sofus Larsen, Aarhusgade 80, 4. Telf. Øbro 6871.
Marius Sørensen, Ulstrup.
Th. Rasmussen, Lollandsgade 6, Nykøbing Fl. Telf. 681.
C. Mathiasen, H. C. Andersensgade 62, St., Odense. Telf. 3158.

Valgt af Transportarbejder-Gruppen:
Forretningsfører Carl Drejer (Privat Bopæl Nylandsvej 37, 2. F. Telf. 11240).
Forretningsfører Vald. Petersen (Privat Bopæl Ivar Hvidtfeldtsgade 8, Aarhus. Telf. 1948).
Thorvald Pedersen, H. C. Andersensgade 10, St. K. Telf. 14033.
Chr. Mikkelsen, Dronningholmsvej 33, Svendborg. Telf. 457.
Johannes Kortsen, Kristiansgade 27, Aarhus. Telf. 2073.
Anders Mikkelsen, Børsen, Aarhus. Telf. 5084 (Privat Telf. 6119).

Valgt af Jord- og Bygningsarbejder-Gruppen.
Forretningsfører Jens C. Larsen, Kildemarksvej 68, Næstved. Telf. 209.
Forretningsfører Axel Olsen (Privat Telf. Taga 3006).
Niels Rasmussen, H. C. Ørstedsvej 55, V. Telf. 3496.
Hans Hinrichsen, Sønder Port 5 A., 1., Aabenraa.
O. F. V. Heintze, Valdemarsgade 46. V. Telf. Vester 126 y.
Axel Petersen, Støden 5, Roskilde. Telf. 813.
J. C. M. Vesterskov, Tuxensgade 6, Frederikshavn. Telf. 347.

Sekretærer:
Otto Jespersen, valgt af Fabrik- og Industriarbejder-Gruppen.
Niels P. Hansen, valgt af Transportarbejder-Gruppen.

ARBEJDSMÆNDENES ARBEJDSLØSHEDSKASSE i Danmark.
Formand Johannes Nielsen, Nørresøgade 29. 1. K. Telf. 9961.
Næstformand H. P. Jensen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.
Kasserer Chr. Pedersen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. Byen 4353.
Rejsesekretær J. P. Johannessen, Nørresøgade 29, 1. K. Telf. 9961.

Sølvbryllup.

Den 22. Maj d. A. kan Formand for Arbejdsmændene i Stenstrup Afdeling, Rasmus Hansen Mathiasen, og hans Hustru fejre deres Sølvbryllup. Rasmus Mathiasen har i en længere Aarrække været Afdelingens Formand og her vist sig at være den rette Mand paa rette Plads. Med sin rolige, men bestemte Optræden har han forstaaet at sætte sig i Respekt hos Teglværksejerne og samtidig at gøre sig agtet og afholdt af Afdelingens Medlemmer, da han tillige er Sogneraadsmedlem og har flere Tillidshverv, vil han og hans trofaste Hustru være sikker paa megen Opmærksomhed paa Højtidsdagen.

Fra Udlandet.

Den tyske Papirproduktionsindustri.

Af G. Stühler, Hannover.

Vi har i en tidligere Artikel henvist til den økonomiske Betydning, den tyske Papirproduktionsindustri indtager, ikke blot i Tyskland, men ogsaa paa Verdensmarkedet. Objektivt har vi ogsaa antydet de Vanskeligheder, der møder den tyske Papirproduktionsindustri under dens Konkurrenceforsøg paa Verdensmarkedet.

Denne Artikel skal først og fremmest vedrøre den tyske Papirproduktionsindustris Rentabilitet.

For at kunne bedømme den tyske Papirproduktionsindustris Rentabilitet rigtigt, er det først nødvendigt at fastslaa Virkningerne af Inflattionen, der i Aaret 1923 naaede Højdepunktet indenfor den tyske Papirproduktionsindustri.

Ved Ændringen af Papirmarker til Guldmark efter Stabiliseringen af det tyske Møntvæsen i Begyndelsen af Aaret 1924 raadede 67 Aktieselskaber indenfor den tyske Papirproduktionsindustri over en Aktiekapital paa 3,664,940,000 Papirmark Stammeaktier og 257,000,000 Papirmark Præferenceaktier. Disse 67 Selskabers samlede Papirmark-Formue androg 3,922,840,000 Papirmark. Omregnet til Guldværdi androg denne uhyre Papirformue 0,4 Guldpfennig.

Af disse Tal fremgaar med al Tydelighed, at den tyske Papirproduktionsindustri ved Hjælp af Inflationen har gennemlevet en fuldkommen Afviklingsproces. Som Følge heraf var den tyske Papirproduktionsindustri, resp. de 67 Aktieselskaber i Stand til for en Brøkdel af en Guldpfennig at affinde sig med den bogførte Aktiekapital paa 176,157,982 Guldmark.

Denne Kendsgerning er særligt værdifuldt ved Bedømmelsen af den tyske Papirproduktionsindustris Rentabilitet efter den paafulgte Møntstabilisering.

Siden sidst.

Skaade. Holme Tranbjerg Sögneraad: Overenskomst oprettet. Timeløn 98 Øre. Overarbejde 2 Timer a 33 pCt., derefter 50 pCt., Helligdagsarb. til Kl. 12 Middag 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Stenslagning betales med Kr. 7,50 pr. m³. Saafremt Rabatgravning og Gravning af Grøfter forlanges udført paa Akkord, skal Timelønnen være garanteret. Arbejderne er ulykkesforsikrede fra Arbejdets Begyndelse. Regulering i H. t. Forliget af 4. April 1922. Gælder til en 1. Februar.

Værløse. Hareskovby Gasværk: Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 68,00. Arbejdstid 48 Timer. Arbejde udover 48 Timer ugentlig betales med 140 Øre. Arbejderne erholder en 8 Dages sammenhængende Sommerferie med fuld Løn. Gensidig Opsigelsesfrist er 14 Dage. Gælder til en 1. Februar.

Skaade. Roeentreprenør H. C. Balling, Søllested St.: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at 2 af dens Medlemmer sidste Efteraar har optaget Sukkerroer for Entreprenøren og derved faaet et Beløb af Kr. 25,03 tilgode. Afdelingen har tilskrevet Entreprenøren om Sagen uden noget Resultat. Efter at Sagen var paatalt overfor Entreprenøren betalte denne Beløbet.

Skive A. Murermester Laursen Dahl: Afdelingen indberetter, at Mesteren nægter at afregne et Arbejde i Akkord, uagtet de paagældende Arbejdere har skrevet Akkord paa Ugesedlen og Mesteren ingen Indsigelse gjorde derimod, da Ugesedlen afleveredes, men først fremsatte sin Protest den Dag, Arbejdslønnen skulde udbetales. Afdelingen anmoder saaledes foranlediget om Forbundets Bistand. Efter at Sagen var paatalt overfor Centralforeningen af Murermestre i Jyiland meddelte Afdelingen den 20. Februar, at Mesteren havde udbetalt Arbejderne deres tilgodehavende Overskud.

Esbjerg. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Ugeløn Kr. 50,50. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 2 Timer a 30 pCt., derefter til Kl. 9 Aften 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været uafbrudt beskæftiget siden 1. Januar, erholder uden Afkortning i Lønnen 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Arbejdere, der har haft længere Sommerferie, bibeholder denne. I Sygdomstilfælde erholder Arbejdere med 6 Maaneders Anciennitet fuld Løn med Fradrag af Sygekassepengene i 10 Uger. (Sygekassebidraget regnet til mindst 2 Kr. pr. Dag). Arbejderne skal være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse. Ved Ulykkestilfælde erholder de faste Arbejdere de første 10 Uger Løn som under almindelig Sygdom og derefter 3 Kr. pr. Dag i de paafølgende 3 Uger a 7 Dage. Løsarbejdere erholder 3 Kr. pr. Dag i 13 Uger. Ligesom paa andre Koloniallagre udleveres Forklæder og Overtrækstøj til de til Stadighed med Syre beskæftigede Arbejdere. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm f. Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid gælder til en 1. Maj.

Horsens A. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomst oprettet. 4 Mand. Ugeløn Kr. 50,50 Arbejdstid. Overarbejdstillæg, Ferieforhold, Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde, Forklæder og Overtrækstøi. Opsigelsesfrist, Forhandlingsregler og Udløbstid som ovenfor.

Rønne. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 49,00. Arbejdstid, Overarbejdstillæg, Ferieforhold, Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde. Opsigelsesfrist, Forhandlingsregler og Udløbstid som ovenfor. (Ingen Forklæder og Overtrækstøj).

Sønderborg A. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Overenskomst oprettet. 1 Mand. Ugeløn Kr. 51,29. Arbejdstid, Overarbejdsbetaling, Ferieforhold, Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde, Opsigelsesfrist, Forhandlingsregler og Udløbstid som ovenfor. (Ingen Forklæder og Overtrækstøj).

Thisted. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger. Overenskomst oprettet. 2 Mand. Ugeløn Kr. 49,00. Arbejdstid, Overarbejdstillæg, Ferieforhold, Løn under Sygdom og Ulykkestilfælde, Opsigelsesfrist, Forhandlingsregler og Udløbstid som ovenfor (Ingen Forklæder og Overtrækstøj).

Vejle F. Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 50,50. Arbejdstid, Overarbejdstillæg, Ferieforhold, Løn under Sygdoms- og Ulykkestilfælde, Opsigelsesfrist, Forhandlingsregler og Udløbstid som ovenfor. (Ingen Forklæder og Overtrækstøj).

Ugelønningerne var: Esbjerg Kr. 48,17, Horsens A. Kr. 47,04, Rønne Kr. 46,56, Sønderborg A. Kr. 51,29, Thisted Kr. 46 56 og Vejle Kr. 48,00. Ingen Regulering.

Nykøbing Sj. Købmand Viggo Petersen. Overenskomst oprettet. 4 a 5 Mand, Timeløn 97 Øre. Ugeløn Kr. 45,00, uden Fradrag for Helligdage. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde: 2 Timer a 30 pCt., 3 Timer 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Kuske erholder 5 Kr. udover Ugelønnen for Pasning af Heste. Kuske og Chauffører, som grundet paa Helligdagsture ikke kommer hjem til Middag, erholder 2 Kr. ekstra pr. Dag. Arbejderne er ulykkesforsikrede for de første 13 Uger med en Dagpenge af 3 Kr. Norm f. Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid. Almindelig Regulering. Glæder til en 15. April.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.

Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).

København K.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 24 | 1928 | 1928 | 32. Aarg

Dansk Arbejdsmands Forbunds

19. Kongres

(ordinær).

Søndag den 2. September 1928 Kl. 10 Formiddag aabnes Dansk Arbejdsmands Forbunds 19. Kongres i Idrætshuset paa »Stadion« i København.

Gennem vort Cirkulære af 28. April har vi allerede meddelt Afdelingsledelserne, og — naar disse Linier læses — er vort Hovedkontor allerede i fuld Gang med Forarbejdet til Kongressen, og udtrykker vi Haabet og Ønsket om, at alle vore gode Afdelingsledelser og Afdelings-Formænd nu — som altid før — vil være Hovedkontoret behjælpelig med dette, ved — saa nøjagtigt som muligt — at udfylde de omsendte Skemaer og hurtigst indsende disse til Hovedkontoret.

Robert Nielsen.

Den faste Voldgiftsret.

OPMANDSKENDELSE

i

Voldgiftssag mellem Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund (afsagt af Landsdommer O. Haack d. 15. April 1928).

Under denne Sag, der i Mangel af Stemmeflerhed mellem Voldgiftsdommerne for en Afgørelse skal paakendes af underskrevne Opmand, drejer Tvisten sig om følgende:

Det hollandske Motorskib „August Schierloch" lossede i Vejle Havn den 12. December 1927, baade Bord- og Landarbejdet udførtes af Havnearbejdere. Der skulde losses med 2 Gæng, og da der kun var 1 Spil til Raadighed herved, skete Losningen „med løs Tromle" c: saaledes, at Spillet stadig gik samme Vej, men at de 2 „Løbere" ikke var fastgjort paa Spiltromlen, men slaaet løst om hver sin Spilkop. To Havnearbejdere („Afholdere" eller „Vippere") havde fat i hver af de to frie Løberender og strammede dem, saa de fulgte spillet, mens Byrden blev hevet op, hvorefter der firedes ved at løsne Løberne, saa at Spillet løb fri af dem. Havnearbejderne stillede Krav om, at ogsaa den Mand, der betjente selve Spillet med dets Ventiler og Skrifter, skulde være en Havnearbejder, idet de paaberaabte sig Bestemmelsen i den gældende Overenskomst, der er saalydende:

> „Winchman tages fra Land og betales som en Mand af Holdet. Hvis Skibet ikke vil tage Winchman fra Land, men ønsker Spillet betjent af Besætningen, forhøjes Taksten for saavel inden- som udenbords Arbejde med 10 pCt.
>
> Ved Skibe af anden Nationalitet end dansk, svensk eller norsk skal Winchman tages fra Land."

Skibet vilde imidlertid have Spillet passet af en Mand af Besætningen og afslog derfor med Støtte af Vejle Arbejdsgiverforening Havnearbejdernes forannævnte Krav, hvorefter disses Fagforening i Vejle lod Arbejdet standse Kl. 2 Em. Efter resultatløse Forhandlinger foranledigedes det saa, at Skibet antog en Havnearbejder til Pasning af Spillet, dog under Protest og Reservation, og Arbejdet kom saa i Gang næste Dag, formentlig ved normal Arbejdstids Begyndelse. Under de senere stedfundne Forhandlinger mellem Organisationerne er man enedes om at lade de i Sammenslutningen af Havne- & Købmandsorganisationer i Danmark nedenanførte Paastand indeholdte Krav afgøre ved nærværende faglige Voldgiftsret.

Sammenslutningens Paastand gaar ud paa, at det statueres, at Havnearbejdernes Fagforening i Vejle har været uberettiget til at kræve en Havnearbejder antaget til at passe Spillet (Motoren) i de heromhandlede Tilfælde, samt at Fagforeningen tilpligtes at betale Vejle Arbejdsgiverforening paa Skibsmægler i Vejle F. H. Lauenborg Christensens Vegne det Beløb, 54 Kr. 12 Øre, hvormed den paagældende Havnearbejder blev aflønnet, samt at betale de som Følge af Standsningen paaløbne Overliggedagspenge 87 Kr. 50 Øre.

Overfor samtlige disse Krav paastaar Dansk Arbejdsmands Forbund Frifindelse. Til Støtte for Paastanden gør Sammenslutningen gældende, at den fornævnte Overenskomstbestemmelse om, at Winchman skal tages fra Land ved en Losning som den heromhandlede er sket fuldtud Fyldest derved, at der blandt Havnearbejdere er antaget de to „Afholdere", idet disse bestemmer Losningens Tempo og Gang kan give Ordre til Spillet, hvis dette af en eller anden Grund — f. Eks. fordi Løberen kommer i Bekneb — skal standses eller ændre Hastighed. Sammenslutningen hævder derfor, at de to „Afholdere" maa betragtes som „Winchman", men at dette derimod ikke gælder om den Mand, der staar ved Spillets Motor og modtager Direktiver fra „Afholderne", idet han formenes kun at burde opfattes som en Motorpasser (Spillet drives ved Motor), som ikke kan kræves antaget fra Land. Sammenslutningen henviser yderligere til, at en faglig Voldgiftskendelse af 16. Juni 1923 i en Tvist mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Havnearbejdernes Fællesforbund har statueret, at saadanne „Afholdere" maa betragtes som Spilmænd.

Der maa imidlertid gives Dansk Arbejdsmands Forbund Medhold i, at den nævnte Kendelse ikke vil kunne tjene til Bestyrkelse af Sammenslutningens Paastand i nærværende Sag. For det første fremgaar det af Fremstillingen i Kendelsen, at den daværende Sag

drejede sig om et Fartøj, hvor der midt paa Dækket var anbragt et lukket Hus, hvori Motoren, som med Kædetræk drev de to udenfor anbragte Spil, samt Motorpasseren var indstalleret. Kendelsen statuerer, at under disse Forhold, hvor Motorpasseren formentlig ikke kunde udføre Spilmandsarbejdet med at lade Spillene arbejde eller standse uden efter Anvisning fra „Afholderne", maatte disse betragtes som Spillemænd. Ved det i nærværende Sag omhandlede Fartøj var Forholdene efter det oplyste ganske anderledes, nemlig saaledes, at Manden, der passer Spillet, har frit Udsyn og kan følge „Løberens" Arbejde, hvorfor Tilfældene ikke er analoge. Men dertil kommer, at Kendelsen vel fastslog, at „Afholderne" maatte anses som Spillemænd, men derimod ikke, at det samme ikke gjaldt med Hensyn til Manden, der passede Spillet; herom var der ikke rejst Spørgsmaal, og det er oplyst, at denne Mand var en af Skibets Besætning. Yderligere maa det imidlertid bemærkes, at den dagældende Overenskomstbestemmelse angaaende Spilmænd eller Winchman var meget forskellig fra den nugældende, idet den havde følgende Ordlyd:

„Spilmænd tages fra Land og betales med $^1/_6$ af de for Damperlosning til 6 Mand fastsatte Takster, medmindre Skibet forlanger at anvende Besætningen til dette Arbejde og er i Stand til at stille paalidelige Folk hertil".

Det, som Havnearbejdernes Fællesforbund i den omhandlede Sag gjorde Krav paa, var, at „Afholder" skulde antages og lønnes blandt Havnearbejderne udover det normerede Losseholds Antal Folk, og dette Krav blev ved Kendelsen underkenst med den Begrundelse, at Afholderne som „Spilmænd" kunde stilles af Skibets Besætning. Endelig maa endnu bemærkes, at da den i Kendelsen omhandlede Losning skete, gjaldt endnu ikke den først i 1924 indførte og nugældende Bestemmelse, at delvis Bordarbejde — c: Bordarbejde i Samvirken mellem Havnearbejdere og Skibsfolk — ikke kan finde Sted. Fra denne Regel er der kun den Undtagelse, som bestaar i, at paa danske, svenske og norske Skibe kan Winchman stilles af Skibsbesætningen.

I Henhold til det saaledes anførte kan Kendelsen ikke afgive Hjemmel for Sammenslutningens Paastand, selv afset fra, at den ikke er afsagt i en Sag mellem Parterne i nærværende Sag. Baade sprogligt og efter Forholdets Natur findes det derhos, at Manden ved Spillet, der betjener dettes Ventil og Skifter og derigennem lader det gaa eller stoppe samt bestemmer Farten i dets Gang, nødvendigvis maa betegnes som Spilmand eller Winchman. Herefter har Kravet om, at han skulde tages fra Land i det heromhandlede Tilfælde, været berettiget, og dermed bortfalder ogsaa Spørgsmaalet om at tilpligte Fagforeningen at godtgøre den til ham betalte Løn. Derimod maa der gives Sammenslutningen Medhold i, at Fagforeningen ikke har haft Føje til at etablere Standsning af Arbejdet, fordi Kravet om Winchman fra Land med den foreliggende Begrundelse blev afslaaet fra Arbejdsgivernes Side, men burde have krævet Mægling m. v. om Sagen som vedrørende et Spørgsmaal om Overenskomstens Forstaaelse og indtil videre holdt Arbejdet i Gang med Reservation af sin Ret. Det Tab, som Standsningen har medført i Form af Overliggedagspenge, og hvis angivne Størrelse ikke er bleven bestridt under Sagen, maa Fagforeningen da godtgøre vedkommende Arbejdsgiver.

Opmandssalæret, 150 Kr., findes at burde betales med Halvdelen af hver af Sagens Parter.

Herefter kendes:

Havnearbejdernes Fagforening i Vejle bør til Vejle Arbejdsgiverforening paa vedkommende Medlems Vegne betale 87 Kr. 50 Øre, men frifindes iøvrigt for de af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark i denne Sag nedlagte Paastande.

Den 15. April 1928.

sign. *Olaf Haack.*

8-Timersdagen.

Argumenter for og imod en Revision af Washington Konventionen.

Mertens har Ordet!

C. Mertens, Generalsekretær i den belgiske Landsorganisation og Viceformand i Den internationale faglige Central, kommer i den belgiske Landsorganisations Organ: „Le mouvement syndical belge" ind paa en nærmere Om-

tale af de Farer der truer Washington Konventionen om 8 Timersdagen. Han taler som en af de Førere, der paa nært Hold har haft Lejlighed til at følge Konventionens Tilblivelse og Lidelseshistorie, fra de hidsige Debatter i Washington i Aaret 1919 til Arbejdsgivernes underfundige Angreb paa den sidst internationale Arbejdskonference. Det var navnlig Mertens, som i sin Tid i Washington, da Arbejdsgiverne gennem deres stejle Holdning var ved at lade Konferencen strande, traadte i Skranken for, at dette Spørgsmaal, dersom 8 Timersdags-Kommissionen ikke vilde tage sin til et kritisk Punkt allerede fattede negative Beslutning tilbage, straks skulde forelægges Konferencen og at Arbejdegruppen øjeblikkelig skulde forlade Konferencen, saafremt ogsaa denne fastholdt den negative Beslutning. Det var frem for alt ogsaa Mertens, der som Præsident for Arbejdergruppen ved de internationale Arbejdskonferencer sammen med sine Kammerater gennem alle de mange Aar ikke lod nogen af Arbejdsgivernes eller Regeringsrepræsentanternes Manøvrer upaatalt, men i alle Tilfælde øjeblikkelig greb ind og forstod at give det rigtige Svar. Denne Sagkundskab og taktiske Opmærksomhed taler ogsaa ud af hans meget udførlige Artikel, i hvilken han gennem et Tilbageblik over de forskellige internationale Arbejdskonferencer siden 1919 og de berygtede Ministerkonferencer i Bern og London belyser Arbejdsgivernes skjulte og aabenlyse Virksomhed mod 8 Timersdagen samt henviser til den engelske Regerings lidet smigrende Rolle. Det var som bekendt den engelske Regerings første Repræsentant, der med honningsøde Ord indbød de andre Landes Repræsentanter i Washington til at vedtage Konventionen, for saa efter utallige lignende Løfter at lade den i Stikken paa et Vink af Arbejdsgiverne. G. N. Barnes sagde nemlig dengang i Washington: „Vi kan paa denne Konference ikke gøre mindre end at vedtage en Konvention, der reducerer Arbejdstiden. Gør vi det ikke, bryder vi vort Ord til Arbejderne. Under Krigen er Arbejderne forblevne paa deres Post i Haabet og Overbevisningen om, at der efter Krigens Ophør i Alverdens Lande vilde blive gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden. Man har lovet at ville forkorte Arbejdstiden, og det staar saaledes til Regeringerne at foranledige det fornødne. Paa den britiske Regerings Vegne kan jeg afgive Forsikringen om, at vi oprigtigt ønsker at efterkomme den Forpligtelse, vi har paataget os".

Den britiske Regerings Hykleri kan ikke belyses tydeligere, end naar man sammenholder disse Ord med den Erklæring, Arbejdsministeriets Undersekretær fornylig aflagde i det engelske Underhus. Denne Erklæring var et Svar paa Udtalelser af Tom Shaw, som bebrejdede Regeringen, at den havde behandlet Washington Konventionen som det Stykke Papir, den er skrevet paa. Betterton svarede nemlig herpaa — under sine Ministerkollegers Bifald — at de engelske Repræsentanter i Washington egentlig ikke havde været Befuldmægtigede, men kun Delegerede, og at et Udkast jo ikke var det samme som en Overenskomst. Hertil kan siges — hvortil iøvrigt allerede Jouhaux har henvist i sin mod Betterton rettede Tale ved Forvaltningsraadsmødet i Det internationale Arbejdsbureau og hvad der ogsaa fremhæves i Mertens Artikel — at de engelske Delegerede i Washington først stemte for Konventionen, efter at de telegrafisk havde indhentet Fuldmagt hertil i London. Dette hedder med andre Ord, at England i Washington meget vel var vidende om, hvad den gjorde, og nu ikke mere burde forsøge at snakke sig fra Ansvaret. Denne Kendsgerning var endda selv de Medlemmer af den konservative Parlamentsgruppe vidende om, som i omtalte Møde i Underhuset ganske aabenlyst udtalte sig mod deres Partis og dermed ogsaa mod Regeringens Holdning, hvorved en af disse Herrer bemærkede: „Da Regeringen hidtil ikke paa troværdig Maade har overbevist mig om, at Ratificeringen vil være til Skade for Landet, er jeg for fjerde Gang tvungen til at tale mod mit eget Parti. Jeg haaber, at det maa være sidste Gang".

Hvis dette Ønske skal gaa i Opfyldelse, er det ogsaa og ikke mindst Arbejdernes Opgave, paa utvetydig Maade og ved enhver Lejlighed at tilbagevise de Argumenter, der anføres for en Revision. Mertens leverer i den Henseende et godt Bidrag hertil, idet han bl. a. fremsætter følgende Bemærkninger:

„Blandt de Grunde, som anføres til Gunst for en Revision, nævnes de Vanskeligheder, som Anvendelsen af den nuværende Konvention vilde betinge. Endvidere paastaas, at man under Hensyn til, at Revisionen alligevel skal foretages efter Forløbet af 10 Aar, lige saa godt

kan gaa i Lag hermed lidt tidligere. Lad os kort prøve det første Argument. For det første maa man betænke, at de af Arbejdskonferencerne vedtagne Konventioner repræsenterer det yderste Minimum. Ved deres Udarbejdelse tages der Hensyn til alle bekendte Faktorer. Teksten bliver affattet saaledes, at de kan vedtages af alle tilsluttede Lande. Da der endelig til Konventionens Vedtagelse fordres to Tredjedels Flertal af alle i Afstemningen deltagende Delegerede og de af Arbejdsgiverne understøttede Regeringer udøver den største Indflydelse paa Konferencen, vil man forstaa, at Arbejderne i Reglen maa udvise langt større Imødekommenhed end Arbejdsgiverne, dersom det skal lykkes at naa til en Forstaaelse. Arbejderne har da ogsaa i Virkeligheden gjort Indrømmelser, bl. a. ogsaa ud fra den Betragtning, at det, der opnaas i Genf, i hvert Fald betyder et vældigt Fremskridt for Arbejderne i talrige tilbageblevne Lande.

Naar man nu uden videre tolererer, at en under saadanne Omstændigheder vedtagen Konvention paa Forslag af en Regering kan blive revideret ved den første og bedste Lejlighed, maa man i Fremtiden regne med, at der ikke vil findes noget Land, der ved en saadan Revision ikke vil forestaa en Modifikation til sin Fordel. Men hvilket Formaal vilde en Konvention i det hele taget da have?

Lad os nu prøve det andet Argument, d.v.s. den Indvending, at der i hvert Fald maa følge en Revision efter Forløbet af 10 Aar. Vi benægter en saadan Nødvendighed. Som Bevis anfører vi Konventionens § 21, som ganske vist forpligter Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad, een Gang hver tiende Aar at forelægge en Beretning om Konventionens Gennemførelse. Naar der imidlertid ikke foreligger en absolut Nødvendighed, bestaar der heller ikke nogen Forpligtelse til at sætte vedkommende Konventions Modifikation eller Revision paa Konferencens Dagsorden.

Lad os imidlertid antage, at Forvaltningsraadet virkeligt er forpligtet til en saadan Fremgangsmaade. I hvilken Retning skal Revisionen da gaa? Uden Tvivl derhen, at der foretages en Udvidelse, d. v. s. en Forbedring af Konventionen til Fordel for de Personer, for hvilken den gælder. Dette fremgik ogsaa klart af Diskussionen i Washington, hvor 8 Timersdags-Konventionens Ordfører, M. A. Fontaine (Frankrigs Regeringsrepræsentant) erklærede, at man for at undgaa Fejlslag paa Begyndelsesstadiet havde gjort sig Umage for at tilvejebringe det størst mulige Spillerum i Konventionen. I Washington henviste Arbejdsgiver- og Regeringsrepræsentanterne iøvrigt eftertrykkeligt til de Vanskeligheder, man maatte regne med i de første Aar, og af den Grund blev Konventionen ogsaa gjort saa elastisk som muligt. Naar man derfor efter 10 Aars Forløb rejser Spørgsmaalet om en Revision, maa dette ganske naturligt forstaas saaledes, at man ønsker en Forbedring og en Udvidelse til andre Arbejderkategorier, der som t. Eks. Privatmedhjælperne for Tiden ikke falder ind under Konventionen.

Endvidere maa man tage i Betragtning, at § 20 bestemmer, at enhver Stat, der har ratificeret Konventionen, kan men maa ikke opsige denne efter Forløbet af 10 Aar efter dens Registrering i Folkeforbundets Sekretariat. Paragraferne 15 og 20 bestemmer, at Konventionen træder i Kraft, saasnart den er ratificeret af 2 Stater og Ratifikationen er registreret af Folkeforbundet. Naar man derfor interpreterer Teksten i en for Revisionen gunstig Mening og endvidere tager Hensyn til, at de første 2 Ratifikationer paafulgte den 13. Juni og 14. Juli 1921, maa man komme til den Slutning, at Konventionen i Henhold til Artikel 20 ikke kan opsiges forinden den 14. Juli 1931 og paa lovlig Maade først træder ud af Kraft den 15. Juli 1932".

I sine Slutningsbemærkninger siger Mertens angaaende Udsigterne for den nærmeste Fremtid: „Naturligvis kan man ikke forudsige, hvilken Beslutning Arbejderbureauets Forvaltningsraad vil tage i sit Aprilmøde. Alt vil afhænge af Regeringsrepræsentanternes Holdning. Saafremt 7 af de 12 Regeringsrepræsentanter stemmer for Revisionen, danner de sammen med Arbejdsgivernes Repræsentanter allerede et Flertal for Revisionen. Nu har ganske vist den franske Regering udtalt sig mod en Revision, saaledes at der allerede kan fradrages een Stemme. Dette er vel et Fremskridt, men dog ikke tilstrækkeligt. Meget vil afhænge af den Indflydelse, den engelske Regering indtil Mødet i April formaar at udøve paa de andre Lande. Arbejderbevægelsen i de andre Lande, hvis Regeringer har en Repræsentant i Forvaltningsraadet i Genf, har derfor

den Pligt at virke hen til, at vedkommende Regeringsdelegerede faar Paalæg om at stemme imod Revisionen".

Hvad angaar Stillingen i Belgien og de belgiske Arbejdsgiveres Forsøg paa at gennemføre en Forringelse af den belgiske Lov angaaende 8 Timersdagen, siger Mertens: „Kampen vil blive haard. Dette vil dog ikke forhindre os i at gøre vor Pligt. Naar det skulde blive nødvendigt, vil vi sætte Magt mod Magt og gaa til det yderste, for paa Trods af al Reaktion at forsvare og hævde vor 8 Timersdag, saaledes som denne er fastsat i Loven af 14. Juli 1921".

Arbejdsløshed og Arbejdsanvisning.

Arbejdsløsheden i Marts 1928. (Meddelt af det statistiske Departement).

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Oplysninger om Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts Maaned 1928 sammenlignet med de nærmest foregaaende Maaneder samt Marts Maaned i Fjor. For de to sidste Maaneder er Beregningerne foretaget paa Grundlag af de Oplysninger om Ledigheden, der tilvejebringes gennem den offentlige Arbejdsanvisning, for de tidligere Maaneder derimod hovedsagelig paa Grundlag af Oplysninger, tilvejebragt gennem Fagforbundene.

	Antal Arbejdere pr. Jan. 1928	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet ved Udgangen af				
		Marts[1] 1928[1])	Febr. 1928[1])	Jan. 1928	Decbr. 1927	Marts 1927
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Hovedstaden:						
Bygningsindustri	11.548	28,5	37,9	36,9	41,6	26,9
Anden Industri m. v.	68.766	18,9	20,8	23,1	23,8	21,3
Handel	5.339	10,9	11,1	11,0	11,0	11,5
Arbejdsmænd	31.616	14,4	17,2	19,2	19,4	19,8
Ialt	117 269	18,3	21,1	22,9	23,8	21,0
Provinserne:						
Bygningsindustri	20 355	38,5	51,5	58,0	65,8	43,6
Anden Industri m. v.	60.133	20,4	22,7	25,9	29,6	23,5
Handel	6.741	12,3	12,5	13,6	13,0	14,7
Arbejdsmænd	69 378	27,7	30,7	37,3	38,4	33,5
Ialt	156 607	25,6	29 5	34,6	37,5	30,1
Hele Landet	273.876	22,5	25,9	29,6	31,6	26 2

Ved Udgangen af Marts var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 22,5 mod 25,9 ved Udgangen af Februar. Nedgangen i Arbejdsløsheden i Løbet af Marts Maaned var størst for Bygningsindustrien, men ogsaa for Arbejdsmænd og Gruppen »Anden Industri m. v.« var der dog betydelig Nedgang.

	1922 pCt.	1923 pCt.	1924 pCt.	1925 pCt.	1926 pCt.	1927 pCt.	1928 pCt.
Januar	31,1	21,8	21,6	16,6	29,8	31,8	29,6
Februar	34,2	23,1	21,9	16,5	27,3	31,2	25,9[1])
Marts	33,0	15,6	16,7	14,7	21,2	26,2	22,5[1])
April	22,0	11,0	8,1	13,4	16,5	23,0	
Maj	15,0	8,9	5,8	12,0	14,7	19,1	
Juni	12,9	8,1	5,0	9,1	15,6	18,0	
Juli	12,1	7,5	5,4	8,3	16,8	17,2	
August	11,4	8,0	5,6	9,8	16,8	16,4	
September	10,7	7,7	5,8	10,6	16,3	16,0	
Oktober	12,1	8,0	7,0	13,5	18,3	17,5	
November	15,4	12,1	9,3	20,5	22,4	21,8	
December	20,6	19,6	17,1	31,7	32,2	31,6	

[1]) Foreløbige Tal.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts 1928 var en Del mindre end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Fjor. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af Marts en Stigning til langt over det dobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt i foranstaaende Tabel, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne.

Endelig meddeles nedenstaaende Oversigt over Arbejdsløshedsprocenterne for forskellige Fag ved Udgangen af Januar, Februar og Marts 1928 samt Marts 1927.

Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af	Januar 1928	Februar 1928	Marts[1]) 1928	Marts 1927
Bagere og Konditorer	32,5	32,3	31,3	31,7
Tobaksarbejdere	22,4	20,3	24,1	22,6
Tekstilarbejdere	22,0	20,2	19,9	24,6
Skræddere og Syersker	35,5	23,1	15,3	17,2
Skotøjsarbejdere	24,3	23,7	23,2	27,6
Murersvende	51,8	48,7	32,3	—
Hustømrere	52,6	50,3	36,8	42,1
Snedkere	44,7	40,1	34,8	36,0
Malere	62,0	54,2	43,8	28,5
Smede og Maskinarbejdere	26,4	25,1	22,7	27,4
Typografer	14,6	13,2	12,4	13,8
Sømænd	25,2	23,7	22,3	23,3
Arbejdsmænd	31,5	26,4	22,8	28,6
Kvindelige Arbejdere	25,5	16,5	13,6	18,2

Antal ledige Arbejdere. (Meddelt af Direktoratet for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen). Antallet af ledige Arbejdere, indtegnede ved Arbejdsanvisningskontorerne, var følgende:

	Ledige Arbejdere ved Udgangen af:			
	Januar 1928	Februar 19 '8	Marts 1928	Marts 1927
I. Immatriel Virksomhed	*283*	*265*	*270*	*172*
II. Landbrug, Gartneri o. l.	*4 331*	*3 999*	*3 750*	*4 496*
III. Haandværk og Industri:				
Nærings- og Nydelsesmiddel	6 042	5 859	5 351	5 546
Tekstil og Beklædning	6 664	5 778	5 054	6 192
Jordarbejde og Byggefag	29 748	25 628	20 059	23 570
Trævareindustri	1 979	1 733	1 435	1 882
Læderindustri	191	204	257	226
Sten-, Ler- og Glasvare	1 838	1 597	1 257	2 294
Metalindustri	12 061	10 888	10 035	12 660
Papirindustri	1 336	1 313	1 224	1 620
Anden industriel Virksomhed	7 367	6 491	5 821	6 686
Haandværk og Industri ialt	*67 226*	*59 491*	*50 493*	*60 676*
IV. Handel og Samfærdsel	*10 990*	*10 233*	*9 13.*	*11 689*
V. Husligt Arbejde	*239*	*269*	*246*	*327*
VI. Anden Beskæftigelse	*151*	*155*	*152*	*367*
Tilsammen	*83220*	*74 412*	*64 044*	*77 727*

[1]) Foreløbige Tal.

Den internationale Arbejdsorganisation.

(Socialt Tidsskrift).

Den XI. internationale Arbejdskonference træder efter Indkaldelse af den internationale Arbejdsorganisations Styrelsesraad sammen i Genéve den 30. Maj d. A. med følgende Dagsorden:

1. Metoder til Fastsættelse af Minimallønninger.
2. Forebyggelse af Ulykkestilfælde.
3. Valg af Styrelsesraad,

hvorhos der som sædvanlig vil blive en Generaldebat om Direktørens Rapport, ligesom der formentlig vil blive forelagt Konferencen forskellige Resolutioner.

Af de paa Dagsordenen opførte Spørgsmaal skal kun det første gøres til Genstand for endelig Behandling. Dette Spørgsmaal er det første, der helt igennem kommer til Behandling efter den paa 8. internationale Arbejdskonference vedtagne Ændring i Konferencens Reglement, idet Spørgsmaalet om Sygeforsikringen, der var til Behandling paa den X. internationale Arbejdskonference i Fjor. kun havde været gjort til Genstand for en foreløbig Diskussion som Led i den Debat om Socialforsikringens almindelige Principper, der fandt Sted paa den VII. internationale Arbejdskonference i 1925, uden at Spørgeskemaet vedrørende dette Spørgsmaal, som det nye Reglement paabyder, var vedtaget af Konferencen. Dette er derimod Tilfældet med Spørgeskemaet vedrørende Metoder til Fastsættelse af Minimallønninger, og det vil derfor blive af betydelig Interesse at se, om den Omstændighed, at de forskellige Lande selv har faaet Lejlighed til at bestemme, hvilke Spørgsmaal de mener, det er hensigtsmæssigt at stille, vil virke fremmende paa Konferencens Forhandlinger.

Paa Grundlag af de vedtagne Spørgeskemaer og Regeringens Svar paa disse, har Bureauet derpaa udarbejdet dels et Udkast til Konvention, dels et Udkast til Henstilling.

Konventionsudkastet, der omfatter 5 Artikler gaar i Korthed ud paa, at det indenfor de Industrier eller Dele af saadanne, i hvilke der ikke ved kollektive Aftaler eller paa anden Maade er truffet Overenskomst om en effektiv Lønregulering, eller i hvilke Lønsatserne er usædvanlig lave, skal være muligt at fastsætte Minimallønninger i det Omfang, hvori Medlemsstaterne finder det hensigtsmæssigt. Det foreskrives endvidere, at saadanne Lønninger skal fastsættes i Samarbejde med Arbejdsgivernes og Arbejdernes Repræsentanter, ligesom disse ogsaa i Praksis skal have Indseende med Anvendelse af de Metoder efter hvilke Minimallønningerne fastsættes. En vigtig Bestemmelse i Udkastet er Bestemmelsen om, at den Arbejder, der i Tilfælde, hvor der er fastsat Minimallønninger, modtager en Løn, som ligger under de fastsatte Tariffer, ad retslig eller anden Vej skal kunne kræve det Beløb. han har faaet for lidt, naar blot Kravet rejses indenfor en bestemt Frist.

Henstillingen gaar ud paa mere i al Almindelighed at lægge Medlemmerne af den internationale Arbejdsorganisation de i Konventionen fastsatte Principper paa Sinde, ogsaa hvor det gælder om den mere detaillerede Gennemførelse af disse — men andre Ord: den anbefaler saadanne Foranstaltninger, der er i Konventionens Aand, men som man paa den anden Side ikke vil binde Medlemmerne til at overholde.

Hvad det andet paa Dagsordenen opførte Spørgsmaal angaar, skal man paa denne Konference kun vedtage et Spørgeskema. Dette gaar væsentlig ud paa at søge opklaret, hvilke Lovforanstaltninger Medlemsstaterne anser det for hensigtsmæssigt at træffe for at undgaa Ulykkestilfælde i Industrien. Spørgeskemaet stiller endvidere Spørgsmaal om, hvad Medlemsstaterne maatte ønske at gøre med Hensyn til, dels allerede i Skolens, dels paa Arbejdspladsen at indskærpe Arbejderne Betydningen af Paapasselighed, Kendskab til Maskinernes Indretning og lignende. Endvidere rummer Spørgeskemaet Spørgsmaal om Tilvejebringelsen af en overskuelig Statistik vedrørende Ulykkestilfælde, indtrufne under Arbejdet, samt nogle enkelte Spørgsmaal vedrørende Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved automatisk Drivkraft af Jernbaner, Vægtgrænser for Stykgods og Sække, der skal bæres af Personer, og Beskyttelse af Arbejder ved Lastning og Losning af Skibe. Forud for Spørgeskemaet gaar der en af Bureauet udarbejdet detailleret Oversigt over de Forskrifter, der allerede er gældende i de forskellige Lande vedrørende

Spørgsmaalet angaaende Forebyggelse af Ulykkestilfælde.

Ratifikationerne af de internationale Arbejdskonventioner.

Det internationale Arbejdsbureaus seneste Opgørelse af Antallet af ratificerede Konventioner viser, at 265 Ratifikationer er indregistreret af Folkeforbundet, medens Ratifikationen af yderligere 31 er vedtaget af de forskellige ratificerede Landes lovgivende Forsamlinger, uden at Ratifikationen endnu er blevet formelt indregistreret.

Arbejdskonflikter.

Svenske Regeringsforslag angaaende Retsstridigheder i Arbejdsforhold.

Den svenske Regering har den 17. Februar fremsat et Par Lovforslag angaaende kollektive Overenskomster og Arbejdsdomstole.

Lovforslaget om Kollektivaftaler gaar ud paa Forbud imod Arbejdsnedlæggelse som Følge af Retstvister for dem, som er bundne ved Kollektivaftaler, og Henvisning af saadanne Tvisters Afgørelse til en central Arbejdsdomstol.

I Henhold til Forslagets § 1 skal Loven gælde Aftaler vedrørende Forhold imellem Arbejdsgivere og Arbejdere, hvilke Aftaler er sluttet imellem Arbejdsgivere eller Forening af Arbejdsgivere paa den ene Side og Fagforening eller lignende paa den anden Side.

Kollektivaftalen (Forslagets § 2) skal ikke alene være bindende for de afsluttende Foreninger. være bindende for de afsluttende Foreninger, men ogsaa for disses Medlemmer. Medlem, som udtræder af en Organisation, der har sluttet Kollektivaftale, ophører ikke af den Grund at være bundet af Aftalen.

I Henhold til § 4 forbydes det Arbejdsgivere og Arbejdere, som er bundne til Kollektivaftaler, at iværksætte Lockouter eller Strejke, Blokade, Boykotning eller anden dermed ligestillet Stridsforanstaltning: 1) paa Grund af Tvist om Aftalens Gyldighed, Varighed eller rette Indhold, eller paa Grund af Tvist om, hvorvidt en vis Fremgangsmaade strider imod Aftalen eller mod, hvad der bestemmes i Loven, 2) for at tilvejebringe Forandring i Aftalen, 3) for at gennemføre Bestemmelser, tilsigtede at træde i Kraft efter Aftalens Udløb, eller 4) for at komme en anden til Hjælp i Tilfælde, hvor denne ikke selv har Ret til at foretage Stridsforanstaltninger.

Lovforslagets § 5 bestemmer, at Kollektivaftaler ikke skal være gældende længere end 5 Aar. Efter § 9 kan der paalægges Arbejdsgiver, Arbejder eller Forening, som er bundet af Kollektivaftale, Skadeserstatning, forsaavidt Vedkommende tilsidesætter sine Forpligtelser i Henhold til Kollektivaftalen eller Loven. — Ved Bedømmelse af Spørgsmaalet om og i hvilken Grad, Skade er opstaaet, skal der ogsaa tages Hensyn til Interessen i Aftalens Opretholdelse og iøvrigt ogsaa til Omstændigheder af anden end rent økonomisk Betydning.

Foreligger der kun ringe Skyld, eller taler den skadelidtes Optræden eller Forholdene iøvrigt herfor, kan Erstatningen helt eller delvis bortfalde.

Retssager vedrørende Kollektivaftaler skal i Henhold til Forslaget om Oprettelse af en Arbejdsdomstol forelægges en saadan Domstol, der skal have sit Sæde i Stockholm. Den foreslaas at skulle bestaa af 1 Formand og 6 Medlemmer, af hvilke Formanden og de 2 Medlemmer udses af Kongen for en bestemt Tid blandt Personer, som ikke kan anses at repræsentere Arbejdsgiver- eller Arbejderinteresser. Saavel Formanden som det ene af Medlemmerne skal være erfarne Dommere. — Af de 4 øvrige Medlemmer skal 2 udvælges efter Forslag af den svenske Arbejdsgiverforenings Tillidsraad og 2 efter Forslag af Landsorganisationen i Sverige.

Lovforslagets § 11 bestemmer, at til Retssager vedrørende Kollektivaftaler henføres Sager, hvori Tvisten drejer sig 1) om Kollektivaftalens Gyldighed, Varighed eller rette Indhold, 2) hvorvidt en vis Fremgangsmaade striderimod Kollektivaftaler eller mod, hvad der bestemmes i Loven om Kollektivaftaler, eller 3) om Følger af Fremgangsmaade, som formenes at stride imod Kollektivaftale eller den nævnte Lov. Begge Love foreslaas at træde i Kraft den 1. Januar 1929.

Lovforslagene ledsages af en udførlig Motivering — i alt over 250 Sider (jfr. iøvrigt den i forrige Aargang Side 177 omtalte Betænk-

ning om Arbetsfredsfrågan). Det oplyses bl. a. heri, at Antallet af kollektive Overenskomster efter den foreliggende Statistik ved Udgangen af 1926 var 2617, omfattende 14,300 Arbejdsgivere og 464,503 Arbejdere. Indenfor Fabrikindustrien og Byggevirksomheden antages det, at 75 pCt. af Arbejderne er direkte berørte af kollektive Overenskomster — indenfor Landbruget derimod kun ca. 10 pCt.

Siden sidst.

Horsens H. Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af nogle Uoverensstemmelser om Akkordbetalingerne for: 1) Losning af Cement i Tønder fra Sejler til Damper. 2) Losning af unormalt stort Tømmer fra Sejler til Banevogn samt 3) Losning af Asfalt og Carbid i Tromler fra Damper. Afdelingen har forhandlet uden at Enighed opnaaedes. Ved et Mæglingsmøde den 28. Marts enedes man om følgende: Betalingen for Losning af Carbid og Asfalt i Tromler fra Dampere fastsættes til 12 Øre pr. Ton pr. Mand, 4 Mand i Holdet til Kaj eller Kørevogn (der betales tilbagevirkende for det, der er losset). For Losning af Cement i Tønder og Losning af meget svært Tømmer (11×11) paa Banevogn betaler Arbejdsgiveren til fuld Afgørelse af disse 2 Uoverensstemmelser Kr. 75,00.

Nykøbing F. A. Nielsen & Co.s Saasædrenseri. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af at Firmaet, der hidtil for Arbejde i Skiftehold ved Saasæds-Rensning i Maskinanlæg efter truffen Aftale derom havde betalt Timeløn plus 25 pCt., nedsatte denne Betaling med den Begrundelse, at Arbejdet kan kræves udført paa de Vilkaar og for den Betaling, som i Nævnskendelsen af 2. Marts 1923 er fastsat for Skiftearbejde i Frørenserier (15 Øre Tillæg pr. Time for Arbejde fra Kl. 6—11 Aften og 25 Øre Tillæg pr. Time for Arbejde fra Kl. 11 Aften til 6 Morgen. Da Enighed ikke opnaaedes ved Forhandlingerne, idet Afdelingen hævdede, at Arbejderne tilkom alm. Overarbejdsbetaling, indbragtes Sagen for en faglig Voldgiftsret til Afgørelse. Den 19. Marts afsagde Opmanden følgende Kendelse: Det omhandlede Arbejde hos Firmaet A. Nielsen & Co.s Saasædsrenseri i Nykøbing F. kan ikke aflønnes efter de for Skiftarbejde i Frørenserier i H. t. Nævnskendelse af 2. Marts 1923 gældende Regler og Firmaet bør foretage Efterbetaling, som af Forbundet paastaaet, for den forløbne Tid.

Den 6. April indberettede Afdelingen, at Firmaet havde efterbetalt 1800 Kr. til de ved Saasædsrenseriet beskæftigede 6 Medlemmer.

Stilling. Stilling Cementvarefabrik, Brd. Basse. Overenskomsten af 7. April 1924 fornyet, 4 Mand, Timeløn 90 Øre. Akkorden for 6" Rør sattes til 22 Øre pr. Stk., for 12" Rør 64 Øre pr. Stk. og for Gesimser 69 Øre pr. Stk. I den ugentlige Udbetaling af Akkordfortjenesterne fradrages som nu ialt 15 pCt. Gælder til 1. Februar 1929.

Rønbjerg Tørvefabrikanterne P. Taaderup, A. Sørensen, Andreas Sørensen og Søren Sørensen. Overenskomst oprettet. Arbejdstid 10 Timer. Timeløn 80 Øre. Overarbejde 25 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsattes for Fabrikation af Tørv samt for Læsning, Aflæsning, Rejsning og Skruning af Tørvene. Til Arbejdet antages organiserede Arbejdsmænd, der er bosiddende paa Pladsen, forsaavidt de er egnede til Arbejdet. Gælder til 1. September 1928. Vedrører 35 Mand.

Horsens A. Murermester K. Aasted-Sørensen. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand dels i Anledning af, at Mesteren har Bygningen af den ny Banegaard i Entreprise, nægter at give Akkord paa Ophejsning af Materialer til Gesimsen og dels en Uoverensstemmelse om hvor mange Sten, der skal betales Tillæg for, fordi de er overvægtige. Afdelingen hævder, at da Svendene arbejder i Akkord paa Gesimsarbejdet, har Mesteren ikke Ret til at aflønne Arbejdsmændene med almindelig Timeløn for Ophejsningen. Ved et Mæglingsmøde d. 26. Marts opnaaedes ikke Enighed, men Parterne enedes om at henvise Sagerne til voldgiftsretlig Afgørelse. Den 10. April indberetter Afdelingen, at Sagen er bragt i Orden saaledes: Der betales Tillæg for 200,000 vaade Sten a 90 Øre pr. 1000 Stk. For Ophejsningen af Gesimsen samt yde Svendene Hjælp ved Henmuringen betales 75 pCt. af Svendenes Fortjeneste.

Nr. Alslev. Arbejdsgiverforeningen f. Land- og Skovbrug i Maribo Amt. Afdelingen anmoder om, at begæres Mægling afholdt i Anledning af, at Godsejer Wilhjem, Orenæs, nægter at betale for »Sammenbæring i ældre Bevoksning« for Skovning af 2 Træer, hvorimellem der stod 3 a 4 Træer, som ikke skulde skoves. Betalingen drejer sig om 11 Rummeter (7 Kævler og 3 Kvasbunker). Afdelingen hævder at have Krav paa en Betaling af Kr. 2,36 pr. rm., medens Skovejeren kun har betalt i H. t. »Skovning i renafdrift« med Kr. 1,90 pr. rm. Ved et Mæglingsmøde d. 21. Marts ordnedes Sagen ved, at der udbetales Arbejdere 5 Kr. for »besværlig Skovning«, medens Parterne fastholdt hver sit principielle Standpunkt m. H. t. Sammenbæringspenge. Spørgsmaalet om Kævlerne henvistes til Forhandling mellem Parterne om, hvorvidt Udregningen var rigtig eller ikke.

Bov. Akts. Nørresmedeby Stenbrud og Skærvefabrik. Akkord-Prisliste oprettet gældende til 1. Februar 1929. De den 9. September 1927 fastsatte Priser gælder fremdeles. Desuden fastsattes Akkordpris for Tilsideskaffelse af Sten og Flint over 10 cm. for Udgravning m. m. af store Sten samt for Singels, Ærtesten og Pak. Gælder til 1. Februar 1929. Vedrører 20 Mand.

Marmor- og Granitsliberne, Kbh. Stenhuggermesterforeningen. Overenskomsten fornyet til 1. April 1929. Overenskomstens Priser omregnedes i Overensstemmelse med det gældende Pristal og der fastsattes rene Akkordpriser for Maskinslibning af Granit m. m. Vedrører 45 Mand.

Svendstrup. Ellidshøj Kridtværk. Overenskomst oprettet. Timeløn 85 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Timeløn for Maskinpasning 100 Øre. Overarbejde 1 Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derudover samt for Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Timelønnen er garanteret ved Akkordarbejde. (Timelønnen var 90 a 105 Øre og et Par enkelte Akkordpriser reduceredes med 10 pCt.). Gælder til 1. April 1929. Vedrører 12 Mand.

Stenlille. Orebo Teglværk. Lokal-Overenskomst oprettet. Timeløn 84 Øre. Brændere pr. Uge Kr. 43,52. Chauffører Kr. 43,30. Akkordpriserne fra 1927 er uforandret gældende. Regulering som fastsat i Overenskomsten med Kalk- og Teglværksforeningen, af hvilken Teglværket nu er Medlem. Arbejdstiden er som fastsat i 1927. Vedrører 30 Mand.

Fredericia F. Akts. De danske Blodmøller. Overenskomsten forlænget 1 Aar til 1. April 1929 med den Tilføjelse at Betalingen for Aflæsning af Jordnødklid og Hvedeklid fra Sejler eller Damper forhøjedes fra 118 Øre til 139 Øre pr. Time. Endvidere blev Ferien forlænget fra 3 Dage til 4 Dage. Ugelønnen er Kr. 46,75. Vedrører 10 Mand.

Hammersholt. Ingeniørerne Fleuron & Hviid. Firmaet har tiltraadt Overenskomsten mellem Foreningen af Grusgrave- og Skærvefabriken som gældende for Arbejdet i Grusgraven i Hammersholt. Vedrører 4 Mand.

Skanderborg. Skanderborg Talgsmelteri. Overenskomsten fornyet til 1. Februar 1929 uden Ændringer. Ugeløn Kr. 51,00. Vedrører 6 a 8 Mand.

Nibe. Limfabriken »Limfjorden«. Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 47 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 30 pCt., 3 Timer 50 pCt., derudover samt for Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Kogeren om Natten erholder et Tillæg af 15 Øre pr. Time. Losning af Limlæder paa Havnen betales med 1,25 Øre pr. Time. Rensning af Slamkister betales med 7 Kr. for hver. Kedelrensning 175 Øre pr. Time uden Tillæg for Over- og Nattimer og uden Regulering. For Aflæsning af Limlæder fra Banevogn betales pr. Vognladning a 10 Tons 1 Kr. ekstra. Træskostøvler udleveres. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage til en Lønningsuges Udløb. Norm f. Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid. Alm. Regulering. Gælder til en 1. Marts.

Fabrikarbejderne i København. Dansk Asfalt- og Tjærekompagni A/S. Overenskomst oprettet. 10 Mand. Dagløn Kr. 11,00. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde: 2 Timer a 35 pCt., de næste 2 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Naar Skiftehold etableres betales et Tillæg af 15 Øre pr. Time fra Kl. 6—11 Aften og 25 Øre pr. Time fra Kl. 11 Aften til 6 Morgen. Arbejderne er forsikret i Ulykkestilfælde til en Dagpenge af 3 Kr. de første 13 Uger. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm f. Regl. f. Behandling af fagl. Strid. Gælder til en 15. Marts.

Fabrikarb. Kbh. Det danske Medicinal og Kemikalie-Kompagni Akts. Overenskomst oprettet. 15 Mand. Ugeløn Kr. 50,21 plus Smudstillæg Kr. 3,00: ialt Kr. 53,21. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derudover samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Arbejdere, der har været beskæftiget uafbrudt siden 1. Januar erholder uden Afkortning i Lønnen en Sommerferie paa 6 Søgnedage i Forbindelse med 2 Søndage. Under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 3 Kr. pr. Dag i indtil de første 13 Uger. Bestaaende Goder, derunder delvis Løn under Sygdom, bibeholdes som hidtil. Opsigelsesfristen for ugelønnede Arbejdere er gensidig en Uge til en Lønningsdag. Daglønnede Arbejdere lønnes med Kr. 8,49 pr. Dag a 8 Timer, Smudstillæg Kr. 0,50, ialt Kr. 8,99. Jernindustriens Tillidsmandssystem er gældende. Norm f. Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid. Reguleringsbestemmelsen er annulleret i Overenskomstperioden. Gælder til en 1. Maj, dog tidligst til 1. Maj 1929.

Fabrikarb. Kbh. Elementkulfabriken i Vangede. Overenskomst oprettet. 14 Mand. Ugeløn Kr. 62,88 incl. Tillæget for smudsigt Arbejde (var Kr. 60,99) Arbejdstid 48 Timer ugtl. Overarb. 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt Tillæg. Naar Skiftehold etableres betales et Tillæg af 14 Øre pr. Time fra Kl. 6—11 Aften og 23 Øre pr. Time fra Kl. 11 Aften til 6 Morgen. Arbejdere, som kommer til Skade under Udførelse af sit Arbejde erholder fuld Løn plus 3 Kr. pr. Dag indtil 13 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 8 Dage fra en Lønningsuges Begyndelse. Tillidsmandssystemet er gældende Norm. f Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid. Reguleringsbestemmelsen (1 Procent pr. Procent) er annulleret i Overenskomstperioden. Gælder til en 1. Februar.

Fabrikarb. Kbh. Akts. Nordisk Kulsyrefabrik. Overenskomst oprettet. 8 Mand Ugeløn Kr. 58,44. Arbejdstid 48 Timer ugentlig Overarbejde: 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg Tapperne erholder et Tillæg af Kr. 8,50 pr. Uge. I Sygdomstilfælde erholder Arbejderne fuld Løn + Kr. 22,00 pr. Uge i indtil 13 Uger. Arbejderne erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage og med fuld Løn. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm f. Regl. f. Behndlg. af fagl. Strid. Reguleringsbestemmelsen er annulleret i Overenskomstperioden den 1. Maj 1928 til 1. Maj 1929. Gælder til en 1. Maj, tidligst til 1. Maj 1929.

Frederikssund. Dansk Vejmateriale Akts. Afdelingen indberetter at den ved Forhandling med Akts. har oprettet følgende Tilføjelse (Tillæg) til de allerede bestaaende Aftaler og Overenskomster. Den første Lønningsdag i hver Maaned udleveres der hver Arbejder et Sæt Overtrækstøj. Hvis den regelmæssige Arbejdstid for Fyrbøderen paa Havnen overstiger mere end 8 Timer daglig, indføres et Skiftehold. Betalingen erlægges efter de allerede i den tidligere Overenskomst fastsatte Vilkaar.

Struer. Akts. Bang & Olufsen. Efter at Akts. over et længere Tidsrum har været blokeret af Smedeforbundet, Elektrikerforbundet og D. A. F. fordi det vægrede sig ved at afslutte Overenskomster med Organisationerne om Løn- og Arbejdsforhold, afholdtes den 13. Marts et Fælles-Forhandlingsmøde, hvor Enighed opnaaedes om følgende: Overenskomsten mellem Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og de

3 Forbund bliver gældende for Akts. og udløber paa samme Tidspunkt, dog med følgende Tilføjelse: Firmaet forpligter sig til, at alle Arbejdere paa 18 Aar og derover skal være organiserede. Som Timeløn f. D. A. F.s Medlemmer udbetales 95 Øre, men der garanteres en Timefortjeneste af 105 Øre. De strejkende Arbejdere genantages og Arbejdet paabegyndes den 16. Maj 1928 ved Arbejdstids Paabegyndelse, hvorefter Forbundene meddeler, at Konflikten er hævet.

Bloustrød, Allerød Teglværk. Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Teglværket ikke overholder den lokale Overenskomsts Bestemmelse om Betaling for »Indsætning af Sten i Ovnen«, naar Trillelængden er over 50 Meter; saalydende:

»For Indsætning i den gamle Ovn pr. Kammer Kr. 29,16. Der regnes med 3 Mand i hvert Hold, Stenene læsses og trilles 50 Meter. — Der gives en Mand til Hjælp, naar Stenene tages i en Afstand af højst 125 Meter, som faar samme Betaling som Holdet«, idet det rigtigt nok betaler Kr. 38,88 naar Holdet er paa 4 Mand, men derimod kun Kr. 36,45 naar Holdet er paa 5 Mand og kun Kr. 34,98, naar Holdet er paa 6 Mand. Afdelingen hævder, at Betalingen skal være Kr. 38,88 uanset om der sættes 5 eller flere Mand i Holdet. Ved Mæglingsmødet opnaaedes ikke Enighed, men ved et Møde mellem Hovedorganisationerne den 13. Marts enedes man om følgende Affattelse. For Indsætning i den gl. Ovn betales, naar Stenene tages i en Afstand af 50 Meter Kr. 29,16 pr. Kammer, naar Stenene tages i en Afstand af 50—125 Meter Kr. 38,88 pr. Kammer. Der anvendes indenfor 50 Meter normalt 3 Mand og fra 50—125 Meter normalt 4 Mand. Værket har dog Ret til om fornødent at sætte flere Mand til, i hvilket Tilfælde de ovenanførte Akkordbeløb pr. Kammer deles lige mellem de til enhver Tid beskæftigede Arbejdere. Ordningen gælder fra den Dag (den 9. Januar) da Forbundet rejste Sagen.

Aalborg C. Akts. Aalborg Portland Cementfabrik. Arbejdsgiverforeningen meddeler, at den fra Foreningen af danske Cementfabriker har faaet Indberetning om, at Arbejderne hos Akts. Aalborg Portland Cementfabrik den 14. Februar har iværksat en ulovlig Strejke ved Indladning af Cement i Damperen »Cornelia Mærsk«, der havde forinden været afholdt en Forhandling mellem Fabrikens Tillidsmænd, Arbejdernes Repræsentanter samt Fagforeningsformanden om Fabrikens Ret til at foretage Ændringer i Akkordprisen, da der var indført en ny Arbejdsmetode, som vilde lette Arbejdet i høj Grad. Fabriken tilbød at aflønne Arbejderne i Henhold til Overenskomstens § 5, saalydende: »Alt nyt Arbejde, som fremkommer medens nærværende Overenskomst gælder, udføres foreløbig til Bedømmelse paa Timeløn. Denne Timeløn skal dog ligge 5 Øre over den normale Timeløn. Bestemmelsen skal kun bringes i Anvendelse for de Tilfælde, i hvilke der tilstræbes at tilvejebringe ny Akkord af varig Betydning for Fabrikens Drift. Det samme gælder i saadanne Tilfælde, hvor et Arbejde udføres efter ny Arbejdsmetoder eller under andre Forhold«. Da Stuvningsarbejde er nævnt i Overenskomsten og da Arbejderne har fastholdt deres Vægring ved at arbejde efter Fabrikens Ønske ser Arbejdsgiverforeningen sig nødsaget til at klage til Den faste Voldgiftsret med Paastand om Bod og Erstatning for den ulovlige Arbejdsstandsning.

Afdelingen erkender, at Arbejdsstandsningen har været iværksat, men Arbejdet blev genoptaget efter at Fabriken var indgaaet paa at lade det omhandlede Arbejde udføre paa samme Maade og til samme Akkordpris som hidtil. Den kan ikke erkende Fabrikens Ret til — naar den vil indføre en ny Indskibsningsmetode og naar det af Fabriken givne Akkordtilbud er uantageligt — at kræve Arbejdet udført for Timeløn plus 15 Øre pr. Time, idet Arbejdet nu i Modsætning til tidligere udføres tildels af Løsarbejdere, der bliver afskedigede, saasnart Arbejdet er tilendebragt; den hævder derfor, at da Arbejderne havde tilbudt at udføre Arbejdet paa den krævede Maade (Indladning af Tønderne i Staalnet) naar de fik den Fortjeneste, de hidtil har oppebaaret ved Indladning af hele Tønder, maa Ansvaret for Arbejdsstandsningen ligge hos Fabriksledelsen.

Ved Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 24. Februar erkendte Afdelingen, at Arbejdsstandsning havde været ulovlig og indgik i den Anledning paa at betale en Bod af 300 Kr. til »Samaritanen« i Aalborg og Spørgsmaalet om Betaling for Indskibning af Tønder med Net skulde optages til lokale Forhandlinger.

Afdelingens Bestyrelse forkastede imidlertid at betale Boden hvorefter Arbejdsgiverforeningen indbragte Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den 29. Marts afsagde Den faste Voldgiftsret følgende Kendelse: Den omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig. Dansk Arbejdsmands Forbund bør paa Cementarbejdernes Fagforening i Aalborgs Vegne erlægge en Akts. Aalborg Portland Cementfabrik tilfaldende Bod af 400 Kr. Sagens Omkostninger udredes af de Indklagede med 300 Kr.

Naar der skiftes Bestyrelsesmedlemmer.

En indtrængende Henstilling til Afdelingsformændene.

Naar der ude omkring i Afdelingerne skiftes Bestyrelsesmedlemmer, og de ærede Afdelingsformænd sender Meddelelse herom til Hovedkontoret, er det en *absolut* Nødvendighed, at de opgiver os Navn og *tydelig* Postadresse, baade paa de Repræsentanter, der udtræder af Bestyrelsen, og paa de nyvalgte.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding).
København K.

DA

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for Danmarks organiserede Arbejdsmænd

Udgivet af Dansk Arbejdsmands Forbund

Nr. 1 1929 1929 34. Aarg.

47 Havnearbejdere.

Da den senere ved Landsretssagfører Brøckers mere end egendommelige Form for Forsvar af Anklagede saa sørgeligt berømte Sag om de 47 Havnearbejderes Overtrædelse af Arbejdsløshedskassens Vedtægters § 7 kom frem for ca. 1 Aar siden, søgte vi straks at faa Sagen afgjort arbitrært, d. v. s. afgjort ved en Kendelse af Kassens Hovedledelse gaaende ud paa Tilbagebetaling af den uretmæssigt hævede Understøttelse og iøvrigt efter de for saadanne Forhold gældende Regler, og vi havde i den Anledning paa Forlangende af og under Arbejdsdirektørens Forsæde et Møde med de første anmeldte, og vi blev med disse, der alle maatte indrømme deres Forseelse, enige om en saadan Ordning.

Sagen kom imidlertid de faa kommunistiske Elementer ved Københavns Havn for Øre, og her var jo rigtig noget for denne særlige Art af „Kammerater" at lave Fest og Ballade over, her var til at fiske i rørte Vande og de fik hurtigt fat i de 47 Havnearbejdere, og fik baade dem, der var indgaaet paa en Ordning af deres Forhold, til at løbe fra deres Ord til os, og dem, der senere var kommet til, til alle at føle sig som forurettede og forfulgte Mænd, idet man fremstillede dem som Martyrer for alle de øvrige københavnske Havnearbejdere, og man fik dem til at vægre sig ved at træffe en Ordning med os.

Efter dette fik vi fra Direktoratet Paalæg om at gøre Anmeldelse af de 47 Mand, men forinden vi gjorde dette, rettede vi dog endnu en Gang ved et personligt Brev til hver enkelt af dem en indtrængende Henstilling om at komme op paa vort Kontor, for at vi kunde gøre endnu et Forsøg paa at træffe en mindelig Ordning. Der kom imidlertid ikke en eneste Mand, og de Paagældende tvang os derved til at foretage Anmeldelsen. *De vilde det altsaa selv, eller vilde i hvert Fald ikke gøre noget for at forhindre denne.*

Vi har saa under Undersøgelserne og Afhøringerne haft noget af den mærkeligste Retssag, der nogensinde er set i dansk Retspleje, idet de anklagede, ledet af Landsretssagfører Brøcker, i og for sig ikke har forsøgt at forsvare sig derudover, at de har benægtet at have set Opslagene paa vort Kontrolkontor, og at de ikke har faaet Eksemplarer af Kassens Vedtægter, trods dette, at disse findes i hver Mands Medlemsbog o. l., men rent positivt har de ikke fremført noget til Forklaring eller Undskyldning for deres Overtrædelse af Loven. Derimod har de og Landsretssagfører Brøcker under hele Sagen paa en Maade, der er uden Sidestykke, mistænkeliggjort og rejst Insinuationer mod alle deres øvrige Kammerater og i Særdeleshed mod Havnearbejderne i København og Provinsen.

Denne Kasten med Snavs og Mistænkeliggørelse er sket for de københavnske Havnearbejderes egne Penge, thi det er nemlig Havnearbejdernes Fagforening i København, der skal betale Landsretssagfører Brøcker, og han — der trods *Kommunist* aldeles ikke kan betragtes som Idealist, naar Talen er om at skovle Penge til sig — har allerede faaet udbetalt en Forskudshonorar paa 2000 Kr. med den udtrykkelige Bemærkning, at dette Beløb kun er a

Conto, og det vil sikkert blive fordoblet adskillige Gange, før den endelige Regning er betalt og Havnearbejderne sluppet ud af denne moderne Sagførers Klør.

Beskyldninger og Mistænkeliggørelser blev fremsat Gang paa Gang i Retning af, ja, man paastod ligefrem, d. v. s. altsaa ligefrem sigtede alle Havnearbejdere for at snyde og tilsvindle sig uberettiget Understøttelse. At være Havnearbejder i Danmark er, efter Brøckers Opfattelse, for de mange Tusinde Havnearbejderes Vedkommende det samme som at være Lovbryder med alt dertil hørende, og da vi paa Hovedkontoret stadig har taget Havnearbejderne i København og Provinsen i Almindelighed i Forsvar, — som vi vil forsvare alle andre Medlemmer, der ubegrundet bliver oversjoflet, — vil ingen kunne fortænke os i, at vi i en Skrivelse til vore Kontorbestyrere skrev:

„Havnearbejdernes Sagfører, Hr. Landsretssagfører Brøcker, har under hele Sagen paa det allergroveste tilsvinet og tilsmudset Arbejdsløshedskassen og alt, hvad den er og har, og han har i Retten fremstillet alle Havnearbejdere baade i København og Provinsen som en Bande, der med Overlæg har tilsnydt og tilsvindlet sig Penge paa deres fattige Kammeraters Bekostning, og han har nu ved Retssagens Afslutning bebudet at ville føre mindst et halvt Hundrede Medlemmer fra Provinsen som Vidner paa sin løgnagtige Paastand, og han rejser nu for Tiden rundt i Provinsen for at skaffe disse Vidner, saa I kan sikkert en af Dagene træffe ham ved Eders Havn eller paa anden Arbejdsplads søgende at besnære Eders arbejdsløse Kammerater og faa dem til at tilstaa, at de ogsaa har hævet Understøttelse uberettiget, eller med andre Ord, forsøge at faa dem til at falde Arbejdsløshedskassen i Ryggen.

Vi beder Eder straks være meget opmærksom paa dette, ikke fordi vi tror, der har været noget i Vejen med Eders Kontrol, men en Mand som omtalte, der søger Snavs for at komme til at tumle sig i det, og for at kunne svine sine Modstandere til, vil bruge selv det tarveligste og mest usandsynligste Middel for at komme til at gøre Skade; derfor maa I forhindre, at nogen melder sig til Landsretssagfører Brøcker; det vil jo ogsaa for saadanne være at tage Rebet om egen Hals, thi naturligvis vil enhver, der angiver sig for at have bedraget Arbejdsløshedskassen, straks blive meldt til Politiet til Straf og Erstatning."

Skrivelsen er sendt „Fortrolig" til vore Kontrollører. Mellem disse maa der imidlertid have været en Mand, der behandler Fortrolighed og Tillid paa samme Maade som Judas, thi Dagen efter Skrivelsens Afsendelse fandtes den optrykt i det kommunistiske Blad og derefter i „Berlingske Tidende".

Landsretssagfører Brøcker meddelte derefter i københavnske Højreblade, at han havde gjort Skridt til Sagsanlæggelse imod os. Han vil vise, at hans og Kommunisternes Had til Arbejderne og alt, hvad Arbejdernes er, er stort og levende og egnet til at skaffe ham Penge. Han mener nemlig at kunne faa Erstatning.

Konklusionen af alt, hvad Brøcker har foretaget sig — ogsaa det sidste — tror vi er, at han for sit eget vedkommende i høj Grad forregner sig udover det Honorar, Havnearbejderne skal stikke i hans Lomme, at han skulde kunne høste Popularitet, øget Virksomhed for sig som Sagfører indenfor Organisationerne, hvad han formentlig tror, føler vi os overbeviste om bliver Løgn. Danske Arbejdere er nu engang ikke saa dumme, at de ikke kan se, hvad Herr Brøcker indeholder.

Det skal slaas fast, at vi Gang paa Gang, lige fra den første Dag, Sagen om de 47 Havnearbejdere blev rejst, har søgt at faa den bilagt ved Forhandling, og vi har ogsaa Gang paa Gang skaffet Forligsgrundlag, som for de 47 Havnearbejdere var billigere end det, der vil komme til at foreligge ved Dom, og Forligsgrundlaget er hver Gang tiltraadt af Havnearbejdernes egne Tillidsmænd, men det er hver Gang slaaet itu, og særlig de faa Kommunister ved Københavns Havn har været ivrige og ihærdige i saa Henseende. De ønsker Dom til Trods for, at de maa vide, at en Dom baade vil medføre stor Erstatning og Straf.

At Kommunisterne ønsker Dom og Straf for at kunne bruge dette til at lave mere Fest og mere Ballade om Sagen, fremgaar bl. a. tydeligt af, at de til den 13. Juli d. A. havde indkaldt til offentligt Møde om Sagen og til dette Møde bl. a. indbudt Arbejdsløshedskassens Formand. Formanden skrev i den Anledning til dem:

„Da Sagen om de 47 Havnearbejdere formentlig endnu kan afsluttes uden Dom, og da der for Tiden arbejdes herpaa, maa jeg meget fraraade, at der afholdes offentligt Møde om denne Sag, og henstiller derfor til Dem at undlade dette."

Denne rolige og velovervejede Henstilling er straks af Kommunisterne offentliggjort og udbasuneret for alle Vinde for herved at forhindre ogsaa det Forlig, der muligt kunde sluttes i den ellevte Time. Her skal Dom, her skal Straf, og her skal Erstatning, hvis Havnearbejdernes Kommunister kan gøre noget til det. De 47 Havnearbejdere skal straffes, styrtes ned i den størst mulige Elendighed og Ulykke. Det er Kommunisternes Ønske, i Sandhed en mere end mærkelig og inden for Arbejderklassen hidtil ukendt Form for Kammeratskab.

Det danske Arbejderpartis Program er at højne og løfte Arbejderklassen til de bedst mulige Kaar. Havnearbejdernes Kommunister vil i Modsætning hertil have den ned i Snavs og Elendighed og betragtet som Tyveknægte. Det er de to Modsætninger, der er i denne Sag, som i alle andre, hvor Kommunisterne tager Affære.

Vi vil endnu en Gang slaa fast, at i denne Sag har der Gang paa Gang kunnet sluttes Forlig, og saadant kan formentlig ske endnu, men bliver der Dom med Straf og stor Erstatning, er det ikke Arbejdsløshedskassens Skyld — tværtimod!

J. N.

Dansk Arbejdsmands Forbunds 19. Kongres.

(Fortsat)

Forslag Nr. 27.

Havnearb., Kbhvn., og Nr. Sundby H.:

Kongressen erkender, at Reaktionens stadigt skærpede Kamp mod Arbejderklassen gør det nødvendigt, at den fagorganiserede Arbejderklasses Kampkraft gøres saa mobil og effektiv som muligt.

I Erkendelse af, at Kampkraften forøges ved, at der skabes en Enhedsfront, som ogsaa er organisatorisk, udtaler Kongressen sin absolute Vilje til at medvirke til en Samling af alle danske Fagforbund i een Centralorganisation.

Det af D. s. F.'s Repræsentantskab udarbejdede og senere af D. s. F.'s Generalforsamling godkendte Samlingsforslag bød ikke vort Forbund Muligheder for en Genindtræden i D. s. F., idet det ikke fjernede de Aarsager, der var bestemmende for, at en tidligere Kongres vedtog Udmeldelsen.

Kongressen er af den Opfattelse, at en holdbar og for Arbejderklassen værdifuld Sammenslutning kun kan opstaa, naar alle danske Fagforbund under lige Vilkaar, og med proportionel (forholdsmæssig) Deltagelses- og Afgørelsesret mødes for at bestemme den nye Centralorganisations Formaal, Former og Kompetence.

Kongressen paalægger derfor Hovedbestyrelsen at rette en Henvendelse til D. s. F. og de udenfor denne staaende Fagforbund og Fagforeninger om at udpege Repræsentanter, der sammen med et af vor Kongres udpeget Udvalg træder sammen og danner et foreløbigt Samlingsudvalg.

Udvalget foreslaar Kongressen sammensat som følger:

D. s. F. udpeger 5 Repræsentanter, D. A. F. 3 Repræsentanter og de udenfor staaende Forbund og Fagforeninger 2 Repræsentanter (Mandatantallet kan om ønskes forøges efter samme Fordelingsskala).

Udvalgets Opgave er at forberede Indkaldelsen af en Enhedskonference, hvori alle Forbund og Fagforeninger kan deltage med proportionel Stemmeret.

Forud for Konferencen maa Udvalget organisere og lede en Diskussion i Fagforeningerne om Samlingen. — Efter at denne Diskussion har fundet Sted, foretages Valget af Delegerede til Konferencen.

Forslag Nr. 28.

Randers J. B.:

Kongressen vedtager at rette en Henvendelse til D. s. F. og de udenfor staaende Organisationer om at udpege Repræsentanter til et Udvalg, hvis Opgave det skal være at forberede Indkaldelsen af en Kongres omfattende alle organiserede Arbejdere i Danmark. Udvalget foreslaas sammensat med 5 Repræsentanter fra D. s. F., 3 fra D. A. F. og 2 fra de udenfor staaende Fagforbund.

Formanden meddelte, at et Flertal af Hovedbestyrelsen var kommet til det Resultat, at Arbejdsmændenes Plads var i Centralorganisationen, selv om der var noget, der havde knirket under Konflikten i 1925.

Resultatet af Hovedbestyrelsens Overvejelser er bleven, at vi med 15 Stemmer imod 7 stiller følgende Forslag til Beslutning:

Forslag Nr. 8.

Vedrørende De samvirkende Fagforbund.

Forbundets Hovedbestyrelse foreslaar følgende:

Idet Kongressen udtaler, at de faglig-organiserede Arbejdsmænd selvfølgelig bør indtage deres Pladser i de øvrige faglig-organiserede danske Arbejderes Rækker, bemyndiges Forbundets Hovedbestyrelse til at indmelde Dansk Arbejdsmands Forbund i De samvirkende Fagforbund og samtidig søge den nødvendige Ordning tilvejebragt med Hensyn til:

Grænseforholdene mellem os og henholdsvis

Landarbejderforbundet og Kommunalt Arbejderforbund, og med Hensyn til de resterende økonomiske Mellemværender mellem os og De samvirkende Fagforbund.

Kongressen udtaler sin Forventning om, at De samvirkende Fagforbunds kommende Generalforsamling vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at der gives Dansk Arbejdsmands Forbund en til dets obligatoriske Pligter svarende Repræsentationsret.

Groos Nielsen, Kuskene, Kbhvn., motiverede Forslag Nr. 25, stillet af Kuskene, Kbhvn., og forlangte Forslag Nr. 25 sat under Afstemning først.

Dirigenten kunde ikke imødekomme dette Forlangende.

Forretningsfører *Hans Nielsen* vilde konstatere, at Flertallet af organiserede danske Arbejdere stod udenfor De samvirkende Fagforbund, og havde Forholdet ikke været det, vilde Taleren indrømme, at saa havde vor Stilling været anderledes. Der har været nedsat et Udvalg, men dette Udvalg er ikke kommet til noget Resultat, og der er ikke nogen Udsigt til, at man har Tilbøjelighed til at komme til at tale med hinanden igen. Vilde sige til Formanden i Anledning af hans Udtalelse om, at vi skulde have en fælles Optræden overfor Arbejdsgiverne, at han ikke troede, at vi fik det, selv om vi blev Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, og henviste i saa Henseende til det Møde, der var afholdt i Tivoli i Anledning af Arbejdsløshedsloven. Arbejdsmændene har gjort deres Pligt i enhver Henseende baade overfor de faglige Organisationer som overfor de politiske. Mente, at de andre Organisationer havde plukket, hvad de kunde, fra Arbejdsmændene. Omtalte Industriforbundene, som Taleren ikke var saa bange for, thi i mange Tilfælde vilde de faglærte Arbejdere blive Halen for Arbejdsmændene. Sluttede med at omtale, hvad der skete paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i 1926 og paa Arbejdsmændenes Kongres i 1925. De samvirkende Fagforbund havde ikke kunnet godkende de Krav, som Arbejdsmændenes Kongres havde vedtaget i 1925 som Betingelse for, at Arbejdsmændene igen kunde tilslutte sig De samvirkende Fagforbund.

Niels Rasmussen, Jord- og Betonarb., Kbhvn., mente, at Hans Nielsen havde været inkonsekvent, naar han i samme Moment udtalte, hvorfor vi skulde ofre Hundrede Tusinde Kroner paa at tale om, om vi skulde være Medlemmer af De samvirkende Fagforbund eller ikke, og saa i samme Øjeblik opfordrede de Delegerede til at komme frem med de Argumenter, de havde, for at komme ind i De samvirkende Fagforbund igen. Skal Arbejderne i dette Land komme frem, kan det kun ske ved at staa samlet, og Centralorganisationen er Alfa og Omega for al Fagforeningsbevægelse, og dette gælder saavel nationalt som internationalt. Hans Nielsen har tidligere hævdet, at naar vi stod udenfor De samvirkende Fagforbund, kunde vi i langt højere Grad fremme Arbejdsmændenes Interesser. Taleren havde ikke set noget i saa Henseende og vilde vende Spørgsmaalet og spørge Hans Nielsen, om han kunde oplyse, hvor og hvornaar vi siden 1926 havde haft en Fordel i saa Henseende. Omtalte Spørgsmaalet om Septemberforligets Opsigelse og mente ikke, at Arbejdsmændene var i Stand til at forandre Septemberforliget i Arbejdernes Favør. Syntes, at det var noget ved Siden af, naar Hans Nielsen vilde tage Tivolimødet til Indtægt; dette Møde havde nemlig slaaet fast, at alene betød vi intet som Modvægt overfor de kapitalistiske Samfundsundertrykkere. Sluttede med at pointere, at de danske Arbejdere havde deres Plads i Centralorganisationen.

Th. Gath, Fabrikarb., Kbhvn., var enig med Hans Nielsen i, at det var vanskeligt at sige noget nyt i dette Spørgsmaal. Mente, at det kunde være interessant at se lidt paa, hvad der havde været Aarsagen til, at Arbejdsmændene i 1925 havde vedtaget at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund. Mente, at det i høj Grad havde været Formandens Kontravers med De samvirkende Fagforbund, og vilde spørge Formanden, om det Personskifte, der havde fundet Sted indenfor De samvirkende Fagforbund, var medvirkende til, at vi nu atter kunde tænke os at finde os tilrette der indenfor.

Ch. Schouv, Kuskene, Kbhvn., omtalte De samvirkende Fagforbunds Indsats under Konflikten i 1925 og sammenlignede dermed, hvad Dansk Arbejdsmands Forbunds Indsats havde været, og nævnte blandt andet Transportstrejken, som De samvirkende Fagforbund ikke havde villet godkende. Forbundene, som er tilsluttet De samvirkende Fagforbund, er ikke villige til at gaa i Sympatistrejke, naar det gælder Arbejdsmændenes Interesser.

Svend Jensen, Lyngby, vilde oplyse, at den Retning, han tilhørte, ikke var stemt for en Samling under De samvirkende Fagforbund. De samvirkende Fagforbund er ikke en Centralorganisation for organiserede Arbejdere i Danmark, efter at de danske Arbejdsmænd i 1925 meldte sig ud, og Arbejdsmændene havde efter Talerens Formening ingen Betingelser for ved en Nyindmeldelse at reorganisere De samvirkende Fagforbund.

Taleren var Talsmand for Samling, men det skulde være en Samling af samtlige fagorganiserede Arbejdere i Danmark. Hovedbestyrelsens Forslag er en fuldkommen Kapitulation for Dansk Arbejdsmands Forbunds Vedkommende.

J. Andersen, 1. Agitationskreds, var glad ved, at Hovedbestyrelsen havde været saa beskeden ikke at stille noget Forslag, men var bleven sørgelig skuffet, efter at Hovedbestyrelsen havde lagt sit Forslag paa Bordet. Spurgte om, hvad der havde været Hovedbestyrelsens Flertals Bevæggrund til at stille et saadant Forslag. Fraraadede Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund.

Voetman, Aarhus Komm., kritiserede, at det indsendte Forslag Nr. 26 ikke var i Overensstemmelse med den Ordlyd, det havde faaet i det gule Hefte. Meddelte, at Forslag Nr. 26 imidlertid blev trukket tilbage til Fordel for Forslag Nr. 27. Anbefalede, at Arbejdsmandsforbundet tog Initiativet til en Samlingskonference for alle fagorganiserede Arbejdere i Danmark.

Formanden maatte i Anledning af Voetmans Udtalelse om, at Forslag Nr. 26 ikke var det, Aarhus Afdelingen havde indsendt, hævde, at det Forslag, der var optrykt, var det, der var indsendt, hvad Robert Nielsen yderligere understregede ved at oplæse den fra Aarhus modtagne Skrivelse desangaaende.

Jens Christensen, Fredericia K., anbefalede Hovedbestyrelsens Forslag. Mente, at vi ved Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund stod stærkere overfor Landarbejderforbundet og Kommunalarbejderforbundet.

Harald Olesen, Frederikshavn A., kunde slutte sig til Svend Jensens Udtalelser og mente ikke, at vor Stilling skulde være afhængig af et Personskifte i De samvirkende Fagforbund. Han maatte hævde, at D. s. F. ikke var nogen Centralorganisation, der havde nogen Værdi, og hvis vi indmelder os i den, saa havde vi frasagt os vor Ret til at bestemme over vore egne Forhold. Sluttede med at anbefale Forslaget fra Havnearbejderne.

Lildballe, Kolding A., udtalte, at en af Betingelserne for, at vi skulde indmelde os, maatte være, at vi faar Forholdet til de kommunale Arbejdere bragt i Orden. Vilde anbefale, at man stemmer for Havnearbejdernes Forslag.

Hans Nielsen, Hovedbestyrelsen, replicerede til Niels Rasmussen. Han havde ikke svaret paa Talerens Spørgsmaal om, hvad der var sket siden 1925, der bevirkede, at vi nu skulde ændre vor den Gang tagne Beslutning. I vore internationale Forbindelser var der ikke gaaet Skaar trods vor Udmeldelse. Vor Stilling overfor Arbejdsgiverne var heller ikke blevet daarligere, i hvert Fald var der ingen, der havde klaget over vor Lønkampagne i 1927. Angaaende Septemberforliget var der ingen Uoverensstemmelse, vi havde opsagt det for at faa vor Stilling klaret. De samvirkende Fagforbund burde have optraadt stærkere overfor Kommunalt Arbejderforbund ogsaa af Hensyn til os, selv om vi var gaaet ud. Skal vi gaa ind i De samvirkende Fagforbund, maa Kommunalt Arbejderforbund gaa ud.

Oskar Nielsen, Støberiarb., udtalte, at vi ikke i den foreliggende Sag skulde lade Stemninger være de afgørende. Vilde til Hans Nielsen sige, at den Hest, han red, blev mere og mere lam. Naturligvis maatte De samvirkende Fagforbund ogsaa tage Hensyn til os, nu vi stod udenfor, men trods dette var det alligevel nødvendigt, at vi meldte os ind. Samlingen blandt de danske Arbejdere bør være igennem De samvirkende Fagforbund, og er der noget i Vejen med Personerne, der sidder i Ledelsen, maa vi vælge nogle andre. Vilde meget indtrængende anbefale, at man vedtog Hovedbestyrelsens Flertals Forslag.

Axel Jensen, Aarhus C., var ikke enig med Hans Nielsen og kunde ikke forstaa Kuskenes Forslag, der vilde hemme Talefriheden. Mente ikke, at det, der var sket i 1925, bevirkede, at man ikke nu kunde diskutere Spørgsmaalet om Nyindmeldelse. Pegede paa forskellige Forhold, der for Taleren var afgørende for, at han vilde stemme for Indmeldelse.

Groos Nielsen, Kuskene, Kbhvn., havde den Opfattelse, at naar vor Formand var Tilhænger af De samvirkende Fagforbund, var det af politiske Grunde. De samvirkende Fagforbund var

ikke nogen Kamporganisation, og vi vilde ikke faa nogen Nytte af den. Maatte hævde, at vi ikke havde haft nogen Skade af at staa udenfor, og pegede som Eks. herpaa paa den finske Konflikt, som vi næppe havde faaet Sanktion til af De samvirkende Fagforbund. Skal vi endelig have Afstemning om dette Spørgsmaal, maatte vi overlade denne til vore Medlemmer ved Urafstemning. Han vilde stille Forslag herom.

Martin Petersen, Havnearb., Kbhvn., var ikke enig med hverken Hans Nielsen eller Groos Nielsen. Han henviste til de Udtalelser, der var fremsat af vore udenlandske Gæster, der alle havde hævdet, at Enighed var nødvendigt. Syntes ikke, Hovedbestyrelsens Flertals Forslag var klart, og kunde ønske en klarere Affattelse, saaledes at der ikke kunde opstaa Misforstaaelser. Mente ikke, at vi havde haft nogen Gavn af at staa udenfor De samvirkende Fagforbund. Omtalte Havnearbejdernes Forslag, der bl. a. udtalte, at Enighed blandt Arbejderne var nødvendig.

Carl Jensen, Silkeborg A., vilde erkende, at Samling var nødvendig, men vi har taget en Stilling, og den mente han, man skulde fastholde. Hovedbestyrelsens Flertals Forslag var betingelsesløs Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, og det vilde Taleren ikke være med til. Maatte bebrejde De samvirkende Fagforbund dets Stilling til Kommunalt Arbejderforbund, hvilken Stilling dette Forbund havde udnyttet paa en Maade, vi ikke kan anerkende. Vilde stemme for Samling, saafremt det blev forbudt Kommunalt Arbejderforbund at tage Medlemmer i Provinsen.

Axel Olsen, Hovedbestyrelsen, udtalte, at alle, selv Modstandere af De samvirkende Fagforbund, var enige om, at Samling var nødvendig. Det maatte derfor være muligt at finde et Grundlag for en saadan Samling. Troede ikke paa, at Den faste Voldgiftsret vilde give os Medhold i vor Opsigelse af Septemberforliget, men Forbundsstyrelsen havde ikke kunnet gøre andet. Opsigelsen vilde sikkert kun blive anerkendt, naar De samvirkende Fagforbund vilde være med, og det var derfor nødvendigt, at vi faar det med. Med Hensyn til Industriforbundstanken, maatte vi søge at hæmme den saa meget, vi kan, og det gør vi bedst ved at staa tilknyttet den Organisation, der rummer de Fag, der har Tanken paa deres Program. Hvis vi bliver staaende udenfor, har De samvirkende Fagforbund ingen Interesse i at hæmme op for Kommunalt Arbejderforbunds Udvidelseslyster. Kunde ikke anerkende, at vi var stillet bedre lønmæssigt set ved at staa udenfor Sammenslutningen. Den Stilling, vi staar i i Øjeblikket, er saadan, at Den faste Voldgiftsret kan standse os ved en Kendelse. Ingen kunde have noget imod De samvirkende Fagforbunds Formaal, og vi kunde derfor ikke samles paa et bredere Grundlag. Han kunde derfor ikke forstaa de Udtalelser, Svend Jensen havde fremsat. Taleren var imod, at Spørgsmaalet om Indmeldelse udsendes til Urafstemning og gjorde nærmere Rede hvorfor. Opfordrede Kongressen til at tænke nøje over Sagen, og at hver stemte efter sin Overbevisning.

Viggo Eigtved, Kuskene, Kbhvn., meddelte, at han mødte for Mindretallet indenfor Kuskenes Organisation. Taleren trak Linjerne op for den historiske Udvikling af Arbejdernes nationale og internationale Organisation. Omtalte Dansk Arbejdsmands Forbunds Stilling til De samvirkende Fagforbund og de Situationer, der havde foreligget de forskellige Aar, hvor Arbejdsmanden havde taget Stilling til Forbliven eller ikke Forbliven i De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsgiverne har lært af Arbejderne, at Enighed gør stærk, og de har organiseret sig i en stor og stærk Centralorganisation og staar stærkt sammensluttede internationalt, og Arbejdsgiverne over hele Verden har et Maal, nemlig at slaa Arbejdslønningerne ned. Arbejdsgiverne har nu lært os, at vi skal bygge vore internationale Forbindelser op paa vore nationale Organisationer. Taleren var af den Opfattelse, at Arbejdsmændene derfor hørte hjemme i Centralorganisationen.

Vilhelmsen, Kuskene, Kbhvn., mindede om, at Grunden til at man i 1925 havde udmeldt sig af De samvirkende Fagforbund var den Harme, der var opstaaet paa Grund af De samvirkende Fagforbunds Stilling til Konflikten, og vilde spørge om Harmen var mindre nu. Talerens Anskuelse var den, at 85000 Arbejdsmænd udmærket godt kunde være Kamporganisation for sig selv. Sluttede med at henstille til de Delegerede at stemme efter deres Overbevisning.

Dirigenten oplyste, at der var indkommet et saalydende Forslag.

Undertegnede Delegerede foreslaar, at Spørgs-

maalet „Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund" afgøres af Medlemmerne i Afdelingerne ved en obligatorisk Urafstemning.

C. Groos Nielsen. J. Tranholm.
Jens Jepsen. Svend Jensen. J. P. Petersen.
V. Thomsen. C. R. Petersen.
A. Voetmann. Axel Vilhelmsen. Chr. Schou.
V. C. Sørensen. Alf. Bech.
Chr. Jensen. Vilh. Buchholz. Harald Olesen.
Ludvig Carlsen. R. Eriksen.
J. Petersen. Hans Chr. Nielsen. Søren Jacobsen.
Robert Mikkelsen. N. Toft.
Carl Larsen. Jens Nielsen. J. P. Petersen.
H. Knudsen. Peter Petersen.

Laurits Johansen, Støberiarb., Kbhvn., mente, at det var inkonsekvent af Hans Nielsen at hævde, at Støberiarbejdernes Stilling til Spørgsmaalet om Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund var dikteret af, at Støberiarbejderne var interesseret i Industriarbejderforbund; hvis det var Tilfældet, var Støberiarbejderne jo netop interesserede i at staa udenfor. Taleren omtalte et Forhold, hvor Kommunalarbejderforbundet havde kapret nogle Medlemmer fra Støberiarbejderne, hvor Smedene havde været i Stand til at afslaa et lignende Attentat paa deres Medlemmer paa Grund af, at de var Medlemmer af Centralorganisationen. Anbefalede sluttelig Hovedbestyrelsens Forslag.

L. P. Rasmussen, Jord- og Betonarb., Kbhvn., vilde betone overfor Hans Nielsen, at Niels Rasmussen var Ordfører for Jord- og Betonarbejderne, og de vilde hævde deres Ret til at vælge den Ordfører ,de vilde. Taleren havde lyttet til Hans Nielsens Tale, men havde ikke hørt, at Hans Nielsen havde fremført noget, der var opnaaet, fordi vi kom ud af De samvirkende Fagforbund. Anbefalede Jord- og Betonarbejdernes Forslag, eventuelt Hovedbestyrelsens.

Voetmann, Aarhus Komm., troede ikke paa, at vi kunde opnaa at faa nogle af de udvandrede Kommunalarbejdere tilbage, selv om vi atter blev Medlemmer af De samvirkende Fagforbund. Taleren vilde rette det bestemte Spørgsmaal til De samvirkende Fagforbunds Repræsentant, om de vilde opsige Septemberforliget og gaa agressivt til Værks for at faa ændret det paa en saadan Maade, at Arbejderne kunde være tjent med at leve under det. Det vi skal, er at alle organiserede Arbejdere i Danmark træder ind i en Centralorganisation. Anbefalede at stemme for Forslag Nr. 27.

Hans Larsen, Jord- og Betonarbejderne, København, erkendte, at han var stemt for en Sammenslutning af alle organiserede Arbejdere, men havde i 1926 stemt for Udmeldelse, fordi Forholdene havde udviklet sig saaledes, at vi ikke betingelsesløst kunde forblive der indenfor. Anbefalede Forslag Nr. 27.

J. Chr. Sørensen, Randers F., meddelte, at Kommunalarbejderforbundet havde taget alle de fastlønnede Kommunalarbejdere i Talerens Afdeling paa 2 nær, og troede ikke, at De samvirkende Fagforbund kunde beskytte os imod det.

Hans Nielsen, Hovedbestyrelsen, replicerede til Axel Olsen, der havde udtalt, at vi ikke kunde stille Betingelser, før vi meldte os ind i en Organisation. Mente, at efter det, der var gaaet forud med De samvirkende Fagforbund, vilde det være aldeles nødvendigt, at vi fik ordnet Forholdene, inden vi kommer ind, for vi har Erfaring for, at er vi først kommen ind, faar vi ikke ordnet noget. Taleren vilde hævde, at med Undtagelse af nogle faa Støberiarbejdere kunde de andre Organisationer ikke tage flere Medlemmer, end de allerede har taget, men Arbejdsmændene kunde tage mange Medlemmer fra de andre Organisationer i Tilfælde af Oprettelse af Industriforbund.

Taleren troede ikke paa, at vi fik Spørgsmaalet om Kommunalarbejderforbundet ordnet, fordi vi blev Medlemmer af De samvirkende Fagforbund. Taleren havde næret Ønske om at faa et Møde foranstaltet igen i Lighed med Tivolimødet, men fordi man ønskede et saadant Møde afholdt, fandt Taleren sig ikke forpligtet til at stille Forslag om, hvad et saadant Møde skulde behandle. Taleren var helt og fuldt enig med den Aktion, der havde fundet Sted i vor Lønbevægelse i indeværende Aar.

Niels Rasmussen, Jord- og Betonarb., Kbhvn., mente, at Hans Nielsen brugte den foreliggende Sag til at være Sportsmand i. Der vil altid være Gnidninger mellem de enkelte Fag, enten vi staar indenfor De samvirkende Fagforbund eller ikke. Var ikke enig med Hans Nielsen i hans Betragtninger angaaende Industriforbund, indenfor Bygningsbranchen f. Eks. vilde Arbejdsmændene altid være i Mindretal. Det vil være nødvendigt, at vi bliver Medlemmer af Centralorganisationen, hvis vi skal gøre os gæl-

dende overfor Kommunalarbejderforbundet. Taleren protesterede imod Hans Nielsens Udtalelser om, at Arbejdsgiverforeningen havde snydt os hvad angaar Dokumentet af 31. Oktober. Taleren mindede til Slut om, hvad det havde kostet af Arbejde at bygge Dansk Arbejdsmands Forbund og De samvirkende Fagforbund op, og det er vor Pligt at holde Organisationerne saa fast sammentømret som muligt.

Robert Nielsen, Hovedbestyrelsen, mente, at man kunde forlange af Talerne, at de var bekendt med, hvad de talte om, men det havde Hans Nielsen ikke været, hvad han havde bevist ved sin Omtale af Prolongeringen af Opsigelsesfristen; den havde nemlig ikke været 6 Uger, som Hans Nielsen havde nævnet, men 3 Uger. Udtalte i Anledning af Hans Nielsens Omtale af Tivolimødet, at man kunde ikke indbyde til et saadant Møde, uden at vi samtidig oplyser, hvad der skal behandles. I mange Aar har vi paa Kongressen behandlet Spørgsmaalet, om vi skulde melde os ud af De samvirkende Fagforbund, saa er der ikke Logik i, at man fra en vis Side retter Bebrejdelser mod dem, der nu har ønsket Spørgsmaalet om Indmeldelse behandlet.

Th. Larsen, Knabstrup, mente, at naar Udmeldelsen i sin Tid var bleven vedtaget, saa var det fordi, man havde faaet Opfattelsen af, at vi var bleven forurettede. Vilde ikke anbefale Urafstemning, da han mente, at de Delegerede nu havde bedre Forudsætninger for at tage Stilling til Spørgsmaalet end Medlemmerne. Anbefalede Hovedbestyrelsens Forslag.

Jacob Hansen, Odense C., mente ikke, at De samvirkende Fagforbund i sin Tid havde gjort noget for at holde Kommunalarbejderne i Dansk Arbejdsmands Forbund. Kunde ikke tilraade Indmeldelse.

Oskar Nielsen, Støberiarb., Kbhvn., mente, at det store Spørgsmaal drejede sig om at fastlægge Arbejdernes Enhedsfront og ikke Spørgsmaalet om vor Stilling til Kommunalarbejderforbundet. Det, vi tiltrænger i vor Arbejderbevægelse, er et Forum saa snævert som muligt, hvor vi i afgørende Øjeblikke kan sætte ind; havde vi været Medlemmer af De samvirkende Fagforbund, kunde vi indenfor Støberi have skaffet vore Medlemmer Fordele. Anbefalede Hovedbestyrelsens Flertals Forslag.

V. Thomsen, Odense A., mente ikke, at Arbejdsmændene kunde vente noget af at gaa ind i De samvirkende Fagforbund og henviste i denne Forbindelse til, at Smedene i sin Tid havde sluttet Overenskomst udenom Arbejdsmændene paa Trods af, at der laa en Vedtagelse gaaende ud paa, at der skulde afsluttes samlet.

Ludvig Carlsen, Støberiarb., Kbhvn., mente, at der var Ting, der tydede paa, at der ikke var Kampkraft indenfor De samvirkende Fagforbund; paa Trods af, at det nu er 10 Aar siden, at De samvirkende Fagforbund tog Sommerferiespørgsmaalet op, er der endnu ikke sket noget. Anbefalede Forslag Nr. 27.

Aksel Jensen, Aarhus C., replicerede til Voetmann, Aarhus, og gjorde gældende, at han ikke havde kunnet gaa med til en betingelsesløs Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, og det Standpunkt stod Taleren paa endnu.

Andersen, 1. Agitationskreds, mente, at det var paa Plads, at nogle af de Uhyrligheder, der fandtes, blev rettet, inden vi atter meldte os ind i De samvirkende Fagforbund. Anbefalede, at Spørgsmaalet blev udsendt til Urafstemning.

Ejler Jensen, Lager- og Pakhusarb., Kbhvn., meddelte, at Lager- og Pakhusarbejdernes Stilling var den samme nu som i 1926, nemlig for at være Medlemmer af Centralorganisationen. Lad os gaa ind i De samvirkende Fagforbund og komme paa lige Fod med andre organiserede Arbejdere, gør vi det, har vi sikkert Betingelserne for at faa rettet Septemberforliget, hvad Taleren ikke troede paa lod sig gøre, hvis vi blev staaende udenfor. Anbefalede Hovedbestyrelsens Forslag eller eventuelt Forslaget fra Jord- og Betonarbejderne.

(Fortsættes).

Arbejdsløshedskassens Telefoner:

Formanden Sekretariatet	Central 9961.
Næstformand Hovedkasserer Rejsesekretær	Byen 4353.

Siden sidst.

RETTELSE:

I Fagbladet Nr. 24 (sidste refererede Sag) staar: «Pandrup, Pindstrup og Stenvad», skal være: «Pindstrup og Stenvad».

Varde. Vester Nebel Mergelleje: Overenskomst oprettet. 75 Mand. Timeløn 98 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 2 Timer a 25 pCt., 3. og 4. Time 33 pCt., 5. og 6. Time 50 pCt., og derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdage til Kl. 12: 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte for forskellige Arbejder. Der kan mellem Organisationen og Entreprenøren træffes Aftale om andre Akkordpriser, opnaas ikke Enighed, udføres Arbejdet paa Timeløn. Alt Værktøj undtagen Skovl leveres af Entreprenøren. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering som med Entreprenørforeningen. Gælder til en 1. Februar.

Fabrikarb., Kbhvn. Akts. Emil Halvorsens Jernplads: Overenskomst oprettet. 7 Mand. Timeløn 103 Øre plus 4 Øre i Akkordafsavnstillæg. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., den følgende ½ Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Udearbejde betales med et Tillæg af 18 Øre pr. Time. Arbejde ved Skæring samt ved Støbejernsspaaner betales med et Tillæg af 13 Øre pr. Time. Arbejde ved Klipning betales med et Tillæg af 11 Øre pr. Time. Arbejde ved Letjern, ved Ophugning og Adskilning samt ved Sortering af Metal betales med et Tillæg af 9 Øre pr. Time. For Dage, hvor Vejret forhindrer Arbejderne i at arbejde, betales ½ Timeløn for den Tid, de af Firmaet forlanges til at blive paa Pladsen udover 1 Time. Arbejderne er ulykkesforsikret i de første 13 Uger for en Dagpenge af 4 Kr. Tillidsmandssystemet er gældende. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Maj.

Samme Afdeling. Samme Arbejdsgiver: Den 14. Maj oprettedes et Bilag til Overenskomsten, hvorefter 4 navngivne Arbejdere betales med et Tillæg af 18 Øre til Timelønnen = 125 Øre, der ogsaa er garanteret ved Akkordarbejde. Som Erstatning for Sommerferie erholder de 4 Mand fuld Dagløn for alle lovbefalede Helligdage, der falder paa Søgnedage.

Fabrikarb., Kbh, Akts. De forenede Olietøjsfabriker: Overenskomst oprettet. 5 Mand. Timeløn 115 Øre. Arbejdstid 48 Timer ugentlig. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Søn- og Helligdagsarbejde de første 4 Timer 50 pCt., derefter 100 pCt. Tillæg. Arbejderne erholder et Tillæg af 15 Øre pr. Time ved Pasning af Olietøjsmaskinen. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Tillidsmandssystemet er gældende. Gælder til en 1. Marts.

Bov. Nørre Smedeby Stenbrud og Skærvefabrik: Overenskomsten mellem Foreningen af Grusgrave og Skærvefabriker, som Firmaet har tiltraadt, er fornyet for 1 Aar til 1. Februar 1930. Der skal optages lokal Forhandling om Akkordpriser. Opnaas ikke Enighed, arbejdes paa Timeløn. Vedrører 25 Mand.

Bramminge. Bramminge Teglværk: Overenskomst oprettet. 20 Mand. Timeløn 93 Øre. Brændere Kr. 46,55 pr. Uge. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde betales med 25, 33⅓, 50 og 100 pCt. Tillæg. Akkordpriserne af 1928 gælder uforandret undtagen Akkorden, der blev reduceret med 2 pCt. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Regulering med 1 pCt. pr. Procent regnet fra Pristallet Februar 1929 (173). Gælder til 1. Januar 1930.

Brønderslev. Brønderslev Teglværker: Overenskomsten af 7. Juli 1927 fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Februar 1930. Timeløn 89 Øre. Brændere Kr. 47,30 pr. Uge. Akkordpriser fastsatte for det forefaldende Arbejde. Pristallet følges i Fremtiden. Vedrører 40 Mand.

Odense F. Firma Th. B. Thrige: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling med Firmaet har opnaaet, at Arbejdere, der beskæftiges i Ferniseringsrummene paa Viklerierne efter ½ Aars Arbejde i denne Afdeling erholder et Tillæg af 2 Øre pr. Time til Minimallønnen og efter 1 Aar yderligere 3 Øre, og at Viklerlærlinge, der i Fortsættelse af deres Læretid beskæftiges som Viklere ved Timelønsarbejde, det første Aar erholder den til enhver Tid gældende Minimaltimeløn og i det andet Aar et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Ved Akkordarbejde er de almindelige Overenskomstbestemmelser gældende.

Svendborg. Svendborg Skibsværft: Afdelingen indberetter, at den ved Forhandling har faaet et Tillæg af 5 Øre pr. Time til 6 Borere og Rivere og at Dokarbejderne for særlig svinsk Arbejde faar et Tillæg af fra 5 til 15 Øre pr. Time.

Svendstrup. Ellitshøj Kalkværk: Overenskomst oprettet. 10 Mand. Timeløn 90 Øre. Maskinpasning 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Almindelig Overarbejdsbetaling. Akkordpriser fastsatte. De under Strejken antagne Arbejdere afskediges den 25. Maj og Arbejdet genoptages den 27. Maj. Gælder til 1. April 1930.

Viborg. Bruunshaab Papfabrik: Overenskomst oprettet. Timeløn 98 Øre. Arbejdstid 8 Timer (1 Mand Kr. 42,00 og 9 Timers Arbejdstid). Overarbejde 2 Timer a 125 Øre, 3. Time 150 Øre, derefter 100 pCt. Søn- og Helligdagsarbejde 100 pCt. Tillæg (for Tørring af Pap paa Marken 150 Øre pr. Time). Arbejderne skal være organiserede. Gensidig Opsigelsesfrist 8 Dage. Gælder til en 1. Maj.

Viborg. Viborg Teglværk: Lokal Priskurant oprettet. Brænderen lønnes med Kr. 47,80 for 160 Timers Maksimums-Arbejdstid pr. 3 Uger., Kuskene Kr. 42,89. Akkordpriser fastsatte. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Februar.

Fabrikarb., Kbh. Nørrebros Dampvaskeri: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet nægter at betale i H. t. Overenskomsten for 4½ Times Arbejde Kristi Himmelfartsdag. Afdelingen hævder, at Arbejderne har Krav paa ekstra Betaling for de 4½ Times Arbejde udregnet efter Ugelønnen plus Helligdagsprocenter, medens Firmaet kun vil betale Procenttillæget. Efter at Sagen var paatalt overfor Arbejdsgiverforeningen meddelte denne den 28. Maj, at Firmaet indgaar paa at betale Beløbet, Kr. 9,84.

Skibsværftsarbejderne, Kbhvn. Akts. Burmeister & Wain, Refshaleøen: Jern- og Metalindustriens Sammenslutning klager paa Aktieselskabets Vegne over,

at Tillidsmanden for Pladsarbejdsmændene har forbudt 3 Mand, der var afgivet til Hjælp ved Inddokning af et Skib, at udføre Overarbejde, idet han henviste til, at de havde haft 6 Timers Overarbejde i den paagældende Uge. Dokmesteren havde i Forvejen oplyst, at det kun drejede sig om ¾ Times Overarbejde og at det efter Kotume ved Dokarbejde var de 3 Arbejderes Pligt at fuldføre Dokningen. Sammenslutningen hævder, at Tillidsmandens Adfærd er et Brud paa Overenskomsten og begærer Mæglingsmøde afholdt snarest. Ved Mæglingsmødet den 18. Maj var der Enighed om, at Dokning af Skibe maa anses for præserende Arbejde, hvor Arbejderne — med mindre tvingende Aarsager gør sig gældende — er forpligtede til at udføre Overarbejde udover den i Overtidsreglerne fastsatte Grænse.

Aalborg C. Cementfabriken «Rørdal»: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Fabriken nægter at betale for Ventetid til en Del Arbejdere, der den 30. April var beordret til Udskibning af Cement; men da Arbejdet paa Grund af ugunstigt Vejr ikke kunde paabegyndes, fik Besked paa, at «saasnart Vejret tillod det», skulde Arbejdet paabegyndes. Afdelingen har krævet Betaling i H. t. Overenskomstens § 2, sidste Afsnit. Ved et Mæglingsmøde den 10. Maj opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet forbeholdt sig at lade Sagen videre-behandle i Overensstemmelse med Regler for Behandling af faglig Strid. Den 17. Maj indberetter Afdelingen, at Sagen er ordnet ved lokal Forhandling. Fabriken betaler et Beløb af Kr. 450,00 til Deling mellem de paagældende Arbejdere.

Brabrænd. Dansk Haarvaskeri: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet efter Paabud fra Arbejdsgiverforeningen har reduceret Timelønnen fra 98 til 96 Øre. Sagen paataltes overfor Arbejdsgiverforeningen, der hævdede, at Reduktionen var sket i H. t. den i den gældende Overenskomst af 28. April 1925 fastsatte Reguleringsbestemmelse (1 pCt. for hver Procent, Pristallet er faldet eller steget), og da Pristallet er faldet fra 177 til 173 Points er Firmaet berettiget til at fradrage 2 pCt. af Lønningerne. Da Forbundet ikke kan erkende, at den af Arbejdsgiverforeningen paaberaabte Reguleringsbestemmelse er gældende for Firmaet, idet samtlige Overenskomster i 1925 fornyedes paa Grundlag af Bestemmelsen i Forligsmandsordningen af 3. Juni 1925 begæredes et Møde afholdt mellem Organisationerne forinden Sagens eventuelle Indbringen for Den faste Voldgiftsret. Ved dette Møde, der fandt Sted den 22. Maj, enedes man om, at Timelønnen fra s. D. fastslaas til at være 98 Øre, samt at den almindelige Reguleringsbestemmelse er gældende.

Middelfart F. Akts. Nordiske Kabel- og Traadfabriker: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Aktieselskabet nægter at imødekomme et af Arbejderne i Traadtrækkeriet fremsat Krav om 2 pCt. Forhøjelse af Akkordprisen, fordi de forlanges til at mærke Traaden til de forskellige Kunder, dels sortere den, samt at de skal sætte et særligt Mærke paa den Traad, der er bleven ridset eller paa anden Maade er noget i Vejen med. Der har været forhandlet lokalt, uden at Enighed er opnaaet. Ved Mæglingsmødet den 29. Maj enedes man om, at der ydes et Vederlag af 1 Øre pr. 100 Kilo Traad, som Aktieselskabet kræver forsynet med Mærke.

Stenstrup. Egebjerg Teglværk: Afdelingen anmoder om, at der foranlediges Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at der paa Teglværket arbejdes i 2 Holds Drift med 1 Hold begyndende Kl. 5 Morgen, som arbejder 8 Timer, og det andet Hold ligeledes arbejdende i 8 Timer indtil Kl. 7 Aften, men Teglværket betaler kun Overarbejdstillæg (25 Øre pr. Time) for Tiden Kl. 5—6 Morgen og Kl. 6—7 Aften. Arbejdet standses periodevis 8 a 14 Dage, og i August afskediges en Del Arbejdere fuldstændig. Afdelingen hævder, at det ikke er nødvendigt at arbejde i Holddrift, da Arbejdet kan udføres af 1 Hold Mandskab i Løbet af Sæsonen. Teglværket betaler desuden ikke Overarbejdstillæg, naar en Arbejder efter at have arbejdet i 8 Timer sættes til at fortsætte Arbejdet i et andet Hold. Efter at Sagen var paatalt overfor Teglværksforeningen med Begæring om Mægling, meddelte Afdelingen den 3. Juni, at Sagen var gaaet i Orden ved lokal Forhandling, idet Teglværket gik ind paa, at naar der maatte køres i 2 Holds Drift,, skulde Mandskabet ved Maskinerne beskæftiges til 1. Oktober, og at Arbejdstiden i 2 Holds Drift i September Maaned nedsattes til 7 Timer pr. Hold. Tillægsbetalingen for Tiden Kl. 5—6 Morgen og Kl. 6—7 Aften fastsættes til 30 Øre pr. Time. Naar en Arbejder efter 8 Timers Arbejde sættes til at fortsætte Arbejdet i et andet Hold, betales almindeligt Overarbejdstillæg. Desuden blev flere andre uheldige Forhold rettet. Den trufne Ordning skal maskinskrives, tilføjes Priskuranten og underskrives af begge Parter.

Ikast. Højris Teglværk: Overenskomst oprettet. 14 Mand. Timeløn 84 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Akkordpriser fastsatte. Gælder til 1. Januar 1930.

Chaufførernes Afdeling og Kuskenes Afdeling, Kbh. Brændehandler C. Vilh. Olsen: Standardoverenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen og Chaufførernes Afdeling og Overenskomsten mellem Københavnske Grossisters Arbejdsgiverforening og Kuskenes Afdeling er gældende for henholdsvis Chauffører og Kuske. 6 Mand. Firmaet kan træffe Aftale med Chauffører og Kuske om særlige Betingelser for Salg af Rullebrænde. Alle hidtidige mundtlige eller skriftlige Aftaler bortfalder. Gælder til en 1. Januar. Vedrører 6 Mand.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Produktfirmaet Z. Epel: Overenskomst oprettet. 3 Mand. Ugeløn Kr. 53,00, der kan stige til Kr. 60,00 (var Kr. 45,00, dog 1 Mand Kr. 60,00). Arbejdstid 8 Timer (var 8½ Time). Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt. for alt Arbejde derudover 100 pCt. Tillæg. For en Del nærmere fastsatte Arbejder betales et Tillæg af 18 Øre pr. Time. Ved Udearbejde betales et Tillæg af 150 Øre pr. Dag og 75 Øre pr. halv Dag. Arbejdere, der har været beskæftiget i 6 Maaneder inden 1. Maj, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage, og Arbejdere, der har været beskæftiget 4 Maaneder inden 1. Maj, erholder 3 Dages Sommerferie i Forbindelse med 1 Søndag og uden Afkortning i

Lønnen. Under Sygdom (ikke kroniske) erholder Arbejdere, der har været beskæftiget mindst 6 Maaneder, 6 Kr. pr. Dag i indtil 4 Uger, og under Ulykkestilfælde erholder Arbejderne 6 Kr. pr. Dag de første 4 Uger og derefter Dagpenge af samme Størrelse, som Loven foreskriver. Ved Aftapning af Syre og Pakning af Blyslam ydes gratis Tøj. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. August.

Lager- og Pakhusarb., Kbhvn. Akts. Dansk Engelsk Benzin og Petroleums Co.: Overenskomst oprettet. 12 Mand. Ugeløn Kr. 58,90. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33⅓ pCt., 3. Time 50 pCt., derefter samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. Bestemmelser om Overarbejdstidens Beregning samt Spisetider ved Overarbejde. For Rensning af Smøreolietanke, Lægtere, Jernbanetankvogne og Automobiltankvogne samt ved indvendig Maling af Benzintanke erholdes 1 Kr. ekstra pr. Dag, 50 Øre for indtil en halv Dag. Overtrækstøj udleveres. Ved Udearbejde ydes 125 Øre pr. Maaltid (Frokost og Middag). Ved Pladsarbejde med Asfalttromler og Asfaltfoustager i Forbindelse med Akkordlosning ydes et Tillæg af 30 pCt. Arbejdere, der har arbejdet uafbrudt siden 1. Januar, erholder 6 Dages Sommerferie. Under Sygdom erholder Arbejderne, forsaavidt de har arbejdet hos Selskabet mindst 6 Uger, fuld Løn de første 3 Uger. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne fuld Løn de første 2 Uger og derefter 4 Kr. i 11 Uger. Gensidig Opsigelsesfrist er 1 Uge til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Juli.

Auning. Auning Sav- og Høvleværk: Overenskomst oprettet. Timeløn 99 Øre. Forskudsakkordløn 100 Øre. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33 pCt., 3. Time 50 pCt. Tillæg. Akkordpriser fastsatte. Kun organiserede Arbejdere maa beskæftiges. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Januar. Vedrører 11 Mand.

Veggerløse. Købmand P. Jensen, Gedser: Overenskomst oprettet. Timeløn 98 Øre. Akordpriser fastsatte for Losning, Læsning og Aflæsning af Kul, Koks og Briketter samt Kulindgivning til fremmede Skibe. Ventetid ved Kulvogne fra Færgen over ½ Time betales med almindelig Timeløn. Ved Lossearbejde betales Ventetid fra den fastsatte Tid til Arbejdets Paabegyndelse, for over ½ Time betales 1 Times Løn. For Omladning af Jernbanevogne og andet Lossearbejde, som ikke kan udføres i Akkord, betales 50 pCt. Tillæg til Timelønnen. Tilbagevirkende Kraft fra 21. April. Gælder til en 15. April.

Nexø. Lokale Arbejdsgivere: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. Maj 1930. 68 Mand. Timeløn 97 Øre. Jord-, Beton- og Murarbejdsmænd 99 Øre. Ændringer: For Aflæsning af løse Kager fra Banevogn betales et ekstra Tillæg af 20 Øre pr. Mand pr. Vogn. Ved Losning af Kul betales for Dobbeltstillads 3 Kr. ekstra.

Ved Dragning af Kagesække og Gødningssække betales en Mand ekstra med almindelig Timeløn. Mindste Betaling for Timelønsarbejde er 4 Timers Løn. For Losning af Cement betales 5 Øre ekstra pr. Time.

Køge. Akts. R. Collstrop: Overenskomsten fornyet for 1 Aar til 1. April 1930. Forskellige Akkordpriser forhøjedes med indtil 15 pCt. Arbejderne i Savskæreriet erholder et Tillæg af 13 Øre pr. Time til Timelønnen. Vedrører 55 Mand.

Odense C. Auto-Taxa: Overenskomst oprettet. 11 Mand. Lønnen er Kr. 2,50 pr. Dag plus 20 pCt. af det indkørte Beløb. Arbejdstiden er henholdsvis fra Kl. 9 Morgen til Kl. 10 Aften og fra Kl. 12 Middag til Kl. 2 Nat. Under Vognreparation udbetales den faste Ugeløn indtil 14 Dage. Uniform udleveres, eller Chaufføren erholder 18 Kr. pr. Kvartal i Tøjgodtgørelse. Kun organiserede Chauffører maa anvendes. Gensidig Opsigelse er 8 Dage til en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Chaufførerne holdes forsikrede ved Ulykkestilfælde ogsaa for de første 13 Uger for mindst 3 Kr. om Dagen. Hvis der bliver afsluttet andre Overenskomster til en lavere Løn, end den fastsatte, skal Auto-Taxa følge efter. Gælder til 1. April 1930.

Vordingborg. Foreningen af Arbejdsgivere ved Vordingborg og Masnedsund Havne: I Anledning af Overenskomstens Fornyelse afholdtes den 6. Juni et Møde i Arbejdsgiverforeningen. Ved dette Møde frafaldt Parterne gensidig de af dem fremsatte Krav, der var rejst som Betingelse for Fornyelsen, med Undtagelse af den af Arbejdsgiverne fremsatte Ændring i Mønstringsbestemmelsen. Forhandlingen herom henvistes til lokal Forhandling. Saafremt der opnaas Enighed, underskrives Fornyelsesdokumentet, i modsat Fald gælder den gamle Overenskomst til 15. April 1930.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Firma Galle & Jessen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Firmaet har aflønnet 2 Mand, der arbejdede Paaskelørdag, da Fabriken var lukket, med Overarbejdsprocent alene, medens Afdelingen har krævet 1/48 Ugeløn pr. Time, hvilket hidtil er betalt. Ved et Mæglingsmøde den 27. Maj indgik Firmaet paa for Arbejdet Paaskelørdag d. A. at afregne det paagældende Arbejde med 1/48 af Ugelønnen pr. Arbejdstime. Fremtidig afregnes for lignende Tilfælde med Overarbejdsprocenttillægene alene.

Lager- og Pakhusarb., Kbh. Akts. Lemvigh Müller & Munck: Afdelingen har med Firmaet oprettet Regler for Etablering af Arbejde med skiftende Hold. Natholdet, der kun arbejder 43 Timer, erholder Betaling for 48 Timer samt faar et Tillæg af Kr. 12,80 pr. Uge. Dagholdet faar 50 Øre ekstra pr. Dag for at begynde Arbejdet Kl. 6 Morgen. Det er en Forudsætning for Ordningen, at den hos Aktieselskabet beskæftigede Arbejdsstyrke forøges. Ordningen maa ikke paa nogen Maade skabe Præcedens; den gælder kun forsøgsvis for indeværende Overenskomstperiode, men skal dog opsiges sammen med den almindelige Overenskomst.

Mælkeriarb., Kbh. Trifoleums Mælkeforsyning, Det danske Mælke Compagni og Københavns Mælkeforsyning: Afdelingen indberetter, at den har begæret Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at de 3 Firmaer i Strid med Overenskomstens Reguleringsbestemmelse har afdraget 4 pCt. af Hjemmearbejdernes og Mejeristernes Løn, medens Afdelingen hævder, at Afdraget er for stort, da Pristallet kun er faldet fra 181

til 176 (som Hovedorganisationerne regulerede efter). Afdelingen anmoder Forbundet om at bistaa den ved Mæglingsmødet. Ved Mæglingsmødet den 31. Maj stillede Mæglingsmændene følgende Forslag, som tiltraadtes af Parterne: Der fradrages de respektive Lønninger 3 pCt. regnet fra den Dag, fra hvilken den allerede stedfundne Regulering paa 4 pCt. har fundet Sted. Differencen mellem de fradragne 4 pCt. og de foreslaaede 3 pCt. tilbagebetales Arbejderne. Det Pristal, hvorefter der herefter skal reguleres, er det samme Pristal, hvorefter Hovedorganisationerne skal regulere (176), saaledes at fremtidige Reguleringer skal foretages paa samme Maade som mellem D. A. F. og Arbejdsgiverforeningens Medlemmer.

Rudkøbing. Sydfyenske Dampskisselskab: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Selskabet i Strid med Overenskomsten aflønner en Løsarbejder ved Spodsbjerg Anløbsbro med 4 Kr. pr. Dag for 2 Anløb daglig, medens Overenskomsten fastsætter Løsarbejderes Timeløn til 115 Øre. Ved et Møde den 17. Maj enedes man om følgende Tillæg til Overenskomsten af 2. Maj 1927. For den løse Mands Vedkommende i Spodsbjerg betales 2 Kr. pr. Anløb. Skal han beskæftiges udover Anløbet, betales dette med 115 Øre pr. Time. For den faste Litsenbroder i Spodsbjerg gælder det, at hans Ugeløn alt ialt er Kr. 54,00, naar der finder 3 Anløb Sted daglig.

Esbjerg og Vejle F. Firmaerne Robinson, Andersen & Co., Dansk Andels Ægeksport, Odense Ægforretning og Esbjerg Ægeksport: Overenskomst oprettet. Ugeløn Kr. 48,48. Arbejdere, der antages til midlertidig Beskæftigelse 110 Øre pr. Time og mindst for 8 Timer. Arbejdstid 8 Timer. Overarbejde 1. Time 25 pCt., 2. Time 33½ pCt., 3. Time 50 pCt. For efterfølgende Timer samt Søn- og Helligdage 100 pCt. Tillæg. 1 Time umiddelbart før normal Arbejdstids Begyndelse 50 pCt. Tillæg, naar saadan 1 Times Overarbejde udføres, betales den 3. Time om Aftenen med 100 pCt. Tillæg. Ved Udearbejde, hvor Maaltiderne skal indtages udenfor Arbejdspladsen, ydes et Tillæg af 150 Øre pr. Dag, for en halv Dag 75 Øre. Arbejdere, der er antagne før 1. Marts, erholder 6 Dages Sommerferie i Forbindelse med 2 Søndage. Senere antagne Arbejdere, der har været beskæftiget 13 Uger inden 1. September, erholder 4 Dages Ferie uden Afkortning i Lønnen. Ved Ulykkestilfælde erholder Arbejderne den første Uge fuld Løn og derefter for de paafølgende 12 Uger (indtil de lovmæssige Dagpenge træder i Kraft) 3 Kr. pr. Dag. Tidligere Forhold m. H. t. Sygdoms- og Ulykkestilfælde er stadig gældende. Gensidig Opsigelsesfrist er en Uge til Ophør en Lønningsdag. Norm for Regler for Behandling af faglig Strid. Gælder til en 1. Januar, tidligst 1931. Vedrører i Esbjerg 11 Mand og i Vejle F. 8 Mand.

Sparkær. Tørvefabrikant Bækgaard: Overenskomsten af 16. April 1927 med Fornyelsesdokumentet af 2. Maj 1928 fornyet uforandret for 1 Aar til 1. Marts 1930. Vedrører 20 Mand.

Birkerød. Brolægningsentreprenør A. C. L. Nielsen: Afdelingen anmoder om Forbundets Bistand i Anledning af, at Entreprenøren nægter at betale de københavnske Priser for et Chaussebrolægningsarbejde mellem Birkerød og Bloustrød. Da Enighed ikke opnaaedes ved Forhandling, afgav Forbundet den 21. Maj 1ste Varsel om Arbejdsstandsning. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Juni enedes man om følgende: Overfor Arbejdsgiverforeningens Paastand om, at den omhandlede Arbejdsplads er beliggende i den mellem Murermestre og Murersvende oprettede Overenskomsts' 2. Zone i Nordsjælland, tager Arbejderne Forbehold, men indgaar efter Omstændighederne paa at udføre Arbejdet til en Pris af 40 Øre minus 5 pCt. = 38 Øre pr. m².

Birkerød. Birkerød Kommune: Overenskomst oprettet angaaende Vejarbejde. For Udlægning af Skærver og Koldmex 2 Gange, 1 Gang Fejning og Spredning af Smaaskærver betales pr. Kubikmeter Kr. 2,90.

Fredericia A. Entreprenør O. Christensen: Overenskomst oprettet om Betalingen for Broarbejdet og Jordarbejdet paa Prangevejen. Vedrører 20 Mand.

Odense A. Murermester Johannesen: Afdelingen anmoder om Forbundets Assistance i Anledning af, at Mesteren nægter at betale det overenskomstmæsige 15 pCt. Tillæg til Timelønnen for Fundering af Piller til en Jernbetonbygning (Pillen er krydsarmeret i Bunden og dernæst kommer 8 Stk. bugget Rundjern, saa der ialt bliver 16 Stk. opretstaaende Jern til videre Forbindelse med Pillen, men intet af Jernet er bundet). Mesteren hævder, at det ikke er Jernbeton. Ved en Forhandling den 4. Juni enedes man om — efter at Kælderen nu var lavet paa Timeløn med 15 pCt. Tillæg — at den resterende Del af Arbejdet (Jernarbejdet og Betonarbejdet) skal udføres i Akkord efter Københavns Priskurant minus 8 pCt.

Odense A. Entreprenør P. Hansen (N. C. Johansens Eftf.): Afdelingen indberetter, at der er opstaaet Uoverensstemmelse om Betalingen for et Brolægningsarbejde ved Havnen. Arbejdet udførtes for Svendenes Vedkommende i Akkord. Efter 3 Dages Arbejde tog Entreprenøren 1 Arbejdsmand væk fra Akkorden med Stenfremlægning og satte en Lærling til at udføre Arbejdet. Afdelingen har krævet, at den fjernede Mand skal have Akkordoverskud udbetalt for hele Arbejdet, hvilket Entreprenøren nægter at betale, ligeledes nægter han at være behjælpelig med Opmaalingen af Arbejdet. Afdelingen har begæret Mæglingsmøde afholdt og anmoder om Forbundets Bistand ved Mæglingsmødet. Ved et Mæglingsmøde den 4. Juni gik Sagen i Orden, idet Entreprenøren udbetalte det Beløb, han mente at være Arbejderne skyldig for Brolægningsarbejdet, Kr. 48,86.

Køb hos de Averterende.

Ansvarhavende Redaktør: Th. Pedersen.
Trykt i Det grafiske Institut (Nielsen-Kolding)